

ספר זה מוקדש באהבה

לכל אלו שחיכו בסבלנות עד שאחזור

ממצרים. תשפ"ה.

מצרים. תשפ"ה. / מ. ספרא

עימוד: תמי הירשוביץ

עיצוב עטיפה: אביעד בן סימון

<p>הוועדה הרוחנית לבקורת ספרי קריאה "עֵיבֵי לֵאָה" עֵיבֵי חֲרִיבְתֵי לֵאָה וְאִי־רִכְבָּד עֵיבֵי</p> <p>בְּנֵי־מִיֶּשֶׁת וְהָאֵן רִי־מִיֶּשֶׁת בְּנֵי־מִיֶּשֶׁת יְרוּשָׁלַיִם עֵיבֵי־ק" 050-4122756</p> <p>אִשׁוּר</p> <p>הננו לאשר שציג הוועדה עבר על הספר "מצרים - תשפ"ה" מאת מ. ספרא ומצא אותו ראוי ומומלץ מאד לקריאה לנערים ולבוגרים.</p> <p>ספר חובה לקריאה ובמיוחד לפני ליל הסדר, עיקרו של ליל הסדר להכניס בנו אמונה בה' יתברך להרגיש את גודל הנסים וכאילו יצאנו עכשיו ממצרים להרגיש ולחוות את השעבוד והגאולה "משפיל גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עדי מרום" וזהו מטרתו של הספר.</p> <p>חובה לקרוא את ההקדמה של הספר.</p> <p>אדר תשפ"ה</p>
<p>והנה באשר האות הכתובה משמשת אמצעי חינוכי רב השפעה, על כן יש חשיבות לוועדה החשובה הזאת שהיא צורך השעה בדור אשר כל מושך בקולמוס יכול בנקל - עקב שכולי הטכנולוגיה - להו"ל כל אשר יעלה על לבו.</p> <p>י.י.י.י.</p>

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק, לצלם, להמחזיז, לתרגם, לשדר או לאחסן במאגר מידע. אין לעשות כל שימוש מסחרי בחומר שבספר בשום דרך ובשום אמצעי ללא אישור המחבר.

'יפה נוף'

1599-581-581 yefe.co.il

נדפס בישראל, ניסן תשפ"ה

מ.ספרא

**עצרים
תשפ"ה**

חסע דמיוני מטלטל משיעבוד לאחולה

תוכן העניינים:

9	הקדמה
13	מחירות לעבדות
68	הגיעה שעת גאולתכם!
102	מצרים מדממת
165	קרקורים של אימה
212	האדמה מתעוררת לחיים
246	אסון צואלוגי
297	מגיפת השכנוּלוגיה
346	מצרים מובעת במוגלח
369	ארמילריה כבדה
395	חיילים עם מנפיים
433	כשהעולם כבה
466	צעד אחרון לחירות
493	אפילוג

הספר שלפניך, קורא יקר, **אינו** סיפור יציאת מצרים. הסיפור המכונן של עמנו, אותו אנו מזכירים מדי יום ומספרים אחת לשנה - התרחש לפני אלפי שנים, במציאות שונה מרחק שנות אור. חשוב להדגיש זאת כבר כעת, למען הסר ספק.

הספר הזה, מספר **סיפור דמיוני לחלוטין**, המתרחש במציאות החיים העכשווית שלנו. סיפור דמיוני, הנושא קווים מקבילים לסיפור יציאת מצרים האמיתי, ו... **זהו**. בכך מסתיים הדמיון.

ובכל זאת, הספר הזה אינו עומד בפני עצמו. הוא נועד **לשרת** את הסיפור ההוא - האמיתי.

הוא נועד לפקוח לנו את העיניים, ולגרום לנו לראות את הסיפור ששמענו כל-כך הרבה פעמים - מזווית נוספת. להאיר אותו באור חדש.

כי בסופו של דבר, הסיפור שהתורה כה מדגישה את חובתנו לזכור - אינו רק מקבץ אינפורמציה או תיעוד היסטורי. הסיפור הזה נועד ליצור חוויה. משהו שיהפוך להיות חלק מאיתנו, משהו שנוכל לחוש בעוצמה. וכשהפרספקטיבה רחוקה כל-כך - את החוויה, לא פעם, אנו מחמיצים.

הסיפור האמיתי התרחש על רקע תפאורה מנותקת לחלוטין מהעולם שאנו מכירים. בתפאורה ההיא לא היו כלי רכב, לא מחשבים, לא טלפונים, ואפילו לא תיבות דואר. חדשות - אם בכלל הגיעו - עברו מפה לאוזן. העולם עדיין לא היה כפר גלובלי קטן. את הכביסה כיבסו ביד, ומים שאבו מהנילוס או מאחד מיובליו. בקיצור: זה קרה לפני אלפי שנים.

אבל דבר אחד, מרכזי, לא השתנה באלפי השנים הללו: **בני האדם.**

במצרים של אז, בדיוק כמו בימינו, חיו בני אדם - בעלי תכונות וצרכים אנושיים. הסבל, לפני אלפי שנים, היה מייסר לא פחות מכפי שהוא בימינו. הרעב - היה רעב. הפחד והאימה לא טלטלו את עולמם של המצרים או של בני ישראל פחות מכפי שהיו מטלטלים אותנו כיום.

אלא שהתפאורה השונה מקשה עלינו להפנים זאת. היא גורמת לנו להביט על הסיפור **במבט מרוחק** ובעיקר - **מנותק**.

קשה לנו לחוש את משמעות אובדן החירות, משום שהתבנית שהוא קיבל לפני אלפי שנים שונה מהותית מהתבנית שהוא היה מקבל בימינו.

קשה לנו להבין מהי עבודת פרך, מהי עבדות - משום שמושגים אלו כמעט שאינם קיימים בעולם המודרני, ובוודאי שלא בסביבה המוכרת שבה אנו חיים.

קשה לנו לתפוס מה היתה מצרים בתקופת הזוהר שלה. כשאנו שומעים את השם 'מצרים' - האסוציאציה שעולה לנו היא של מדינה מפותחת למחצה, המבוססת על אוכלוסייה של פלאחים פרימיטיביים.

אנו לא באמת מבינים שמצרים של אז - היתה **אמריקה של היום!** לא פחות! פסגת החדשנות, חוד החנית של הקדמה, אימפריה בלתי מנוצחת!

קשה לנו להבין את משמעותם של אירועים מכוננים עבור אנשים שחיו ופעלו בתקופה ההיא.

האם, לדוגמה, משהו מאיתנו חשב אי פעם על משמעותה של מכת דבר, בעולם שבו הטכנולוגיה המתקדמת ביותר נשענה על בעלי חיים? אנו נוטים להתייחס אל המכה הזו - שאותה סיפרנו כבר עשרות פעמים - כאל מגפה מסתורית שפגעה במשק החי... משהו כמו מגפת הפרה המשווגעת. **אך האם כך היא נתפסה בימים ההם?**

הבה נחשוב לרגע:

כאשר בעלי החיים נעלמו מהנוף, המצרים איבדו את יכולתם **לייצר** - משום שמרבית עבודות החקלאות התבצעו באמצעות בהמות. הם איבדו את היכולת **להתנייד** - משום שהתחבורה התבססה על סוסים וגמלים. **המסחר** נפגע אנושות - משום שלא ניתן היה להעביר סחורות בהיעדר חמורים. נתח משמעותי **מהביטחון התזונתי** נעלם - כאשר לא ניתן היה להשיג בשר, חלב ומוצריהם. **הצבא** איבד את יחידות העילית שלו - הפרשים והמרכבות. וזו רק תמונה חלקית.

אך במבט מרוחק, קשה לנו לתפוס זאת.

קשה לנו להפנים שמצרים האדירה, שספגה מכה אחר מכה - הלכה והתפוררה מבפנים, עד שהפכה לצל של עצמה. שאנשים שהיו בפסגת הפירמידה האנושית הפכו לשברי כלים מהלכים - זאת במידה והיו ברי מזל מספיק כדי לשרוד. קשה לנו להבין את משמעותו של חוסר אונים מוחלט מול כוח עליון כביר, ואת עוצמות הגאווה שהתבטאו בסירוב העיקש להיכנע - עד לרגע האחרון.

ובקיצור: אנחנו מחמיצים את הסיפור האמיתי!

זה בדיוק המקום שבו "מצרים. תשפ"ה. נכנס לתמונה. הוא מהווה **תרגיל מחשבתי**. הוא מזמין אותך, קורא יקר, לעצום

עיניים ולתת דרור לדמיון. לשבור את המחסום שמפריד בין היקומים המקבילים ולתת לתחושות לדבר. להפנים שיציאת מצרים לא היתה סתם 'סיפור'. היא היתה חוויה אנושית, מטלטלת, עוצמתית, חיה ונושמת.

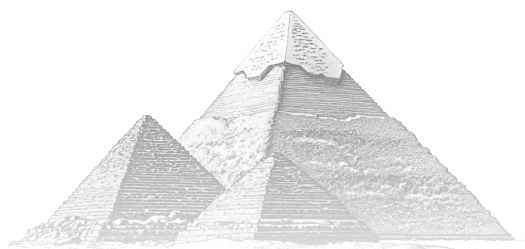
נסה זאת לרגע:

דמיין את עצמך צועד ברחובות קהיר המודרנית. גורדי שחקים מתנשאים אל השמים. כבישים סלולים, רחבי ידיים. שדות תעופה ופסי רכבת. נורות נאון ושלטי לד ענקיים. ובכל זאת, לנגד עיניך מתגלה חורבן מוחלט:

הכבישים סדוקים כאילו שיירת טנקים פילסה בהם דרך; עמודי חשמל מוטלים על הקרקע חסרי כבלים; גרוטאות פח שהיו פעם מכוניות יוקרה מושלכות בצידי הדרכים; העיר כולה שרויה בעלטה מצמררת; מסכי-הענק עומדים ריקים, שחורים, חסרי חיים; ובין ההריסות משוטטים שלדי אדם, לבושי קרעים, ונלחמים על מעט מזון. בקיצור: **אפוקליפסה**.

האם החוויה הזו מזכירה, ולו במשהו, את החוויה עימה נשאת כששמעת לאחרונה את סיפור יציאת מצרים? אם לא, כנראה שמהו התפספס בדרך. אני מקווה, ומאמין, שאחרי שתסיים לקרוא את 'מצרים. תשפ"ה' - תוכל לחבר את החוויה הזו **אל הסיפור האמיתי**, כשתשמע אותו בליל הסדר הקרוב, ולחוות חוויה שמעולם לא הכרת... ואם כך יהא - הרי שספר זה השיג את מטרתו!

ועכשיו - הבה נצלול אל **מצרים. תשפ"ה**.

מחירות לעבדות

זה התחיל לפני עשרות שנים. אי שם, בשכונה היהודית, במצרים.

השמש נטתה לשקוע מאחורי בתי האבן העתיקים של השכונה. קרני האור האחרונות השתקפו על חלונות הזכוכית, מטילות גוון זהוב על הקירות. האוויר היה רך, נושא עמו את ריחם המהביל של תבשילים טריים. בסמטאות הצרות פסעו אנשים באיטיות, מחליפים מילים אחרונות של ערב, לפני שנבלעו בבתיהם והגיפו את הדלת אחריהם.

הקהילה היהודית חיה כאן דורות רבים, מבודלת ומוגנת, שומרת בקנאות על מסורת אבותיה. התורה היתה ליבה הפועם של השכונה, ההלכה שרטטה את מסגרת חייהם של תושביה, וכל פרט ביומיום היה שזור במצוות ובמנהגים שנמסרו מאב לבן. היתה זו אוטונומיה רוחנית בלב מצרים: קיימת בתוכה - אך לא נמהלת בה.

אולם אט-אט, בקצב בלתי מורגש, החלו רוחות חדשות לחדור אל השכונה.

זה התחיל בפרטים קטנים. בצעירים שהחלו לעבוד מחוץ לשכונה, וחשו לראשונה את דופק העיר הגדולה. הם שבו לביתם עם סיפורים על מרכזי קניות נוצצים, על שווקים רחבים

ומוארים, על בתי מסחר ענקיים, על עולם אחר - פתוח, קורץ. מושגים זרים החלו חודרים אל השיח, מושגים שפעם איש לא היה מעז להעלותם על דל שפתיו.

"אתה לא מבין, אבא!" התעקש יעקב, בנו של השוחט הוותיק, מול מבטו החמור של אביו. "שם יש עבודה עם שכר טוב יותר! האנשים שם... הם, בעצם, לא שונים כל כך מאיתנו! אני רואה אותם כל יום, והם מכבדים אותי ואת היותי יהודי!"

"לא הכל נמדד בשכר, בני." האב הניד בראשו באיטיות. "אנחנו לא כמוהם! אנחנו שונים, אחרים! **אסור לנו** להיות כמוהם! אנחנו נוכל להתקיים, רק אם נתבדל!" ניסה להסביר, אך דבריו נפלו על אוזניים ערלות.

בהמשך, הצעירים כבר ראו בעיר לא רק מקום עבודה, אלא מקום שבו אפשר **לחיות אחרת**. הם כבר לא מיהרו לשוב אל השכונה מיד עם תום שעות העבודה, וחלקם נותרו בלילות בעיר הגדולה עד השעות הקטנות של הלילה, בחברת עמיתיהם המצרים. הם עדיין שמרו מצוות, עדיין הקפידו על כשרות ותפילות, ואפילו פתחו ספר מדי פעם... אך משהו **באדיקותם** התרופף מעט.

חלפה תקופה, ורחובותיה הצרים של השכונה היהודית נראו בעיני הצעירים הללו ישנים ומגבילים מדי. דירות האבן הקטנות הפשוטות, הרגישו צפופות מדי, לא תואמות את העולם החדש שהכירו. "אם אנחנו כבר מתקדמים, למה שלא נחיה כמו כולם?" אמר רפאל, צעיר יהודי שזה עתה החל לעבוד במשרד עורכי דין יוקרתי בקהיר. "למה שנישאר כבולים בין החומות הישנות, אם אנחנו יכולים לגור בשכונות מרווחות יותר?" תהה.

וכך, רבים מהצעירים החלו עוזבים את השכונה. חלקם עברו לשכונות מעורבות, אחרים השתלבו בבניינים חדשים שהוקמו בלב העיר, קרוב יותר למרכזי התרבות ולמקומות העבודה שלהם.

"אני לא מבין אתכם!" אמר חיים, סוחר ותיק, לשכנו שהחל לארוז את חפציו. "הקהילה שלנו חיה כאן מאז ומעולם! למה לעזוב?" תהה. אך הוא נענה בחיוך מתנשא: "אל דאגה, חיים... אני אשאר יהודי! אבל העתיד לא נמצא כאן... העתיד נמצא מעבר לחומות הבדלנות בהן הקפתם את עצמכם!".

זה לא נעצר כאן. צעירים רבים, פנו לרכוש השכלה גבוהה. הם נרשמו לאוניברסיטאות של מצרים, והחלו ללמוד רפואה, משפטים, הנדסה ומדעים. בין כותלי האקדמיה, הם מצאו עולם חדש: רעיונות שלא נחשפו אליהם מעולם, מרצים שהרצו על היסטוריה ופילוסופיה מתוך גישה שאינה נובעת מבין דפי הגמרא.

חלקם שבו לביתם נלהבים, עיניהם בורקות מהידע החדש שגילו. אחרים החלו להרגיש תחושת זרות כלפי הקהילה שממנה הגיעו. "אנחנו צריכים להתקדם!" אמר שמעון, סטודנט למשפטים, לחברו מילדות שנותר ספון בבית המדרש. "לא יכול להיות שנישאר מאחור בזמן שהכל סביבנו מתחדש!" טען בלהט.

אך לא כולם נסחפו עם השינוי. רבים נותרו כפי שהיו תמיד, ממשיכים למלא את בית המדרש בלילות, לומדים במנגינה ערבה, דבקים במסורת עד קוצה של יו"ד. הם הביטו בחבריהם, לעיתים בבני משפחתם, שנגררו אחר הזרם - בבזז מהול ברחמים, אך עמדו חסרי אונים. הסחף היה חזק מכדי שיוכלו לעצור אותו.

"אני לא מבין אתכם!" ניסה מרדכי הצעיר לשכנע קהל מאזינים שהתגודד סביבו, בעודו עומד ליד שער בית הכנסת, אוחז בידו כוס קפה מלאה למחצה. "מה רע בכך שאנחנו משתלבים? העולם פתוח, ואנחנו לא צריכים להישאר תקועים בעבר!".

בדיוק באותו הרגע, עבר שם יצחק, יהודי מבוגר ששיבה כבר נזרקה בזקנו, מהאדוקים שבבני השכונה. "משתלבים?" הוא

פנה אל מרדכי ושאל בקול שקט, "או שאולי נכון יותר לומר **נאבדים, נסחפים?**".

מרדכי גיחך, מתחמק מלהתייחס לדברים ישירות. "נו באמת... אם הייתי עוזב את בית הכנסת, אם הייתי מפסיק לקיים מצוות, אם הייתי שוכח מאיפה באתי - הייתי מבין אותך. אבל הנה! אני כאן, בבית הכנסת! מתפלל, ואפילו לומד! אז מה רע בכך שאני גם נהנה פה ושם?".

יצחק לא השתכנע. "ההבדל קטן, אך מהותי", אמר ונעץ במרדכי מבט חד. "לכאורה, כלפי חוץ, ייתכן שהכל נשאר אותו דבר, אבל... **כבר יש 'אבל'!** דברים שפעם היו ברורים מאליהם, היום כבר עומדים לדיון, גם אם בסופו של דבר אתה מקבל את ההחלטה הנכונה. ומה יהיה מחר? אף אחד לא יודע... לאט לאט, אתה תמצא את עצמך שובר מחסום, ועוד אחד, עד שכבר לא תזכור מה היה קודם. מה אתה היית פעם!".

מרדכי שתק לרגע, ואז משך בכתפיו: "אתה תמיד ראית את העולם בשחור-לבן, רבי יצחק... אבל העולם מלא גוונים של אפור!". יצחק נאנח. "הבעיה היא, שמי שמתרגל לאפור - לא מבחין כשהוא נעשה כבר לשחור משחור!" הפטיר, והמשיך בדרכו.

כך, בהדרגה, נוצרו פערין בין אנשי השכונה. היו שציידו בעמדתם של ה'מתחדשים', ה'מתקדמים', שלעיתים נדמו כ'נאורים' ו'חכמים' יותר. אולם רבים אחרים הבינו את גודל הסכנה, ודבקו במסורת הישנה והמוכרת, מבלי לסטות במאומה.

החלוקה לא היתה חדה, בין צעירים למבוגרים, או בין סוחרים לבעלי מלאכה. היו צעירים שהמשיכו לחבוש את ספסלי בית המדרש, ולעומתם אנשים מבוגרים שלא עמדו בפיתוי והצטרפו אל פורצי הגבולות.

"אתה יודע?" אמר אברהם, סוחר מצליח, לחברותא עמו למד מזה שנים, "פעם, העסקים שלנו התנהלו כמעט אך ורק בינינו לבין עצמנו. היינו קונים רק מיהודים כמונו, ומוכרים ליהודים כמונו. אולם כעת, הכל משתנה! קשרים עסקיים נרקמים עם רשתות מפורסמות בעיר הגדולה, וההכנסות עולות בהתאם! זו ממש ברכת שמים!" טען בלהט.

הדי השיחה הגיעו לאזניו של הרב הישיש, שישב לא רחוק משם. "ברכה?" הוא שאל לפתע, בכאב, והשניים נשאו אליו עיניים. "אתם עכשיו אולי רואים בכך ברכה... אולם מה תאמרו כשיבוא היום בו הקשרים הללו ישנו אותנו? ואם לא אותנו - אז את הילדים שלנו, שכבר יגדלו בעולם בו הם יתקשו להבין מה בין המצרים לבינינו?".

"כבוד הרב... לא מדובר על ידידות... מדובר על עסקים!" מיהר אברהם להסביר, אבל הרב נעץ בו את עיניו הטובות, החכמות, ולא ויתר: "פרנסה זה חשוב" אמר, "אך זה לא הכל! תבין, אברהם... אם נדע לשמור על עצמנו, על הבידול שלנו, על הייחודיות שלנו, על **השונות** שלנו - אנחנו נהיה כאן גם מחר... אבל אם נתחיל להיטמע, להיבלע, אין לדעת איך זה ייגמר!".

אברהם לא השיב. החינוך שספג בבית אבא, חינוך של אמונת חכמים, לא הניח לו לסתור את דבריו של הרב. אולם בסתר ליבו הרגיש, שהגישה הזו מיושנת, מחמירה מדי... הרי לא מדובר בעבירה! מדובר בסך הכל ביחסי מסחר הדוקים יותר, שמניבים רווחים לשני הצדדים, החולקים אינטרסים משותפים! זה הכל!

זה היה תהליך הדרגתי, איטי, ממושך, אולם בסופו של דבר - הקהילה נחלקה לשניים. למרבה הצער, מרבית בני הקהילה נסחפו, ברמה כזו או אחרת, אחרי המתחדשים. רק מעטים נותרו באדיקותם, דבקים בדרך ישראל סבא בכל רמ"ח איבריהם ושס"ה גידיהם.

המתחדשים המשיכו לשמור על קשרים הדוקים עם הקהילה. הם היו משתתפים בתפילות, אף אם לעיתים הגיעו מאוחר ומיהרו לעזוב עוד לפני שהסתיימה התפילה. הם קיימו מצוות, אך עין חדה יכלה להבחין שהם עושים זאת רק כדי לצאת ידי חובה. הם שמרו על הלבוש היהודי המסורתי, והמשיכו לשוחח בשפת אימם - כדי לשמור על המסגרת הקהילתית, אבל בכך, פחות או יותר, זה נגמר.

היה זה באחד מערבי השבתות, כאשר מודעות נתלו במבואות בתי הכנסת ועל לוחות המודעות הבולטים שבשכונה. הן בישרו על דרשה מיוחדת שיישא הרב בשבת הקרובה בבית הכנסת הגדול, לאחר תפילת מנחה. הנושא המדויק לא פורט. אולם ההזמנה היתה ברורה, ונימה של דרישה נשזרה בה: "איש בל ייעדר".

ואכן, בשעה היעודה, בית הכנסת הגדול שבשכונה היה מלא מפה לפה. הגברים ישבו על ספסלי העץ הישנים, חלקם משוחחים בלחש, אחרים מעיינים בספר. למעלה, בעזרת הנשים, הדי שיחה חרישיים מילאו את החדר הצפוף עד אפס מקום. אולם כשנראתה דמותו של הרב הישיש מטפסת אל הבימה שלפני ארון הקודש, השתררה דממה.

הרב סקר בעיניו החדות את הקהל הגדול שהתאסף. היה ברור לו שאלו לא כל בני הקהילה, אולם לשמחתו, רובם המכריע נענה להזמנה, והתייצב. הוא שתק רגע, מסדיר את נשימתו, ולאחר מכן פתח בקול צלול שהדהד בין קירות האבן העתיקים של בית הכנסת, הוותיק ביותר בשכונה:

"בניי היקרים! חכמינו אומרים: 'הלכה', בידוע שעשיו שונא ליעקב'. ומהי הלכה? חוק, מציאות, טבע שאינו משתנה! אנחנו כאן, דורות על גבי דורות, קיימים ושורדים, לא מפני שהתאמנו

את עצמנו לעולם שבחוץ, לא מפני שהשתלבנו בו, אלא מפני **שבדלנו** את עצמנו ממנו! אנחנו לעולם לא נוכל להשתלב בקרב הגויים... לא באמת! זה יכול להחזיק מעמד לתקופת מה, כמו חזיון תעתועים או אחיזת עיניים, אבל מקסם השווא יתפוגג במוקדם או במאוחר!”.

רחש קל עבר בקהל. רבים הנהנו בראשם, אולם רבים אחרים זקפו גבה. הרב עצר לרגע, מניח לדברים לחלחל, ואז המשיך:

”אתם חושבים שהעולם השתנה? שאתם יכולים להיות חלק מהמצרים, ללמוד באוניברסיטאות שלהם, לסחור עמם, לשבת בבתי הקפה שלהם, ולצפות שהם יקבלו אתכם כשווים? אני אומר לכם: זה לעולם לא יקרה! לא היום, לא מחר, ולא בעוד עשר שנים! ההיסטוריה מלמדת, שבכל פעם בה ניסו אבותינו להשתלב - זה נגמר רע... רע מאוד!”.

הרב סקר את הקהל, בוחן את הרושם שהותירו דבריו. הדממה היתה מוחלטת; ניתן היה לשמוע אפילו קול זמזום של זבוב. רק נשימותיהם המתוחות של הנוכחים הפרו את הדממה המוחלטת. והרב המשיך:

”שיהיה לכם ברור... לא אתכם הם רוצים, אלא את מה שאתם מביאים אתכם! את חוכמתכם, את היכולות שלכם, את עמלכם וחריצותכם! הם יקבלו אתכם כל עוד זה ישרת אותם... אולם כשתרצו להיות חלק מהם באמת - הם יראו לכם את פרצופם האמיתי, ולא יעשו זאת בנימוס!”.

זה קרה באחד הלילות הבאים. השקט בבית המדרש העמיק את תחושת המתח שעמדה באוויר. הרב ישב בראש השולחן הארוך, ידיו שלובות לפניו, מבטו סוקר את פניהם של הנוכחים. היתה בהם נציגות לפסיפס האנושי שממנו מורכבת היתה הקהילה

כולה: חלקם נמנו על הזקנים המיושבים בדעתם, חלקם היו צעירים מלאי להט, היו שם סוחרים כמו גם בעלי מלאכה, אנשים פשוטים וגם תלמידי חכמים.

אך כולם חלקו הבנה אחת משותפת: שלא ניתן לעמוד מנגד. כדי לעמוד בפני הסחף, יש לעשות מעשה.

"התכנסנו כאן," פתח הרב, "משום שכולנו מבינים שזה לא יעצור כאן. אנחנו לא יכולים לעצור את הגל, אך עלינו לחשוב איך נוכל לעמוד בפניו, איך נשרוד אותו, איך נשמור על עצמנו בתוך הסערה המתקרבת".

הנוכחים שתקו. כל אחד מהם הרהר בדברים. לבסוף, היה זה יצחק שהפר את הדממה. הוא רכן קדימה, עיניו בוערות בהחלטיות, ואמר: "אם אנחנו לא יכולים לעצור את השינוי, אנחנו חייבים לבנות חומה שתגן עלינו!".

הוא הביט סביבו, נועץ בחבריו מבט נוקב, והמשיך: "לדעתי, אם הרב יסכים, כמובן, אנחנו צריכים להתאגד. ליצור קבוצה שלא רק מדברת, אלא גם פועלת. מי שמסכים עם דבריו של הרב בשבת האחרונה - עליו לקבל על עצמו את הדרך שהתווה!".

הרב הנהן לאט. "אני מסכים, מסכים בהחלט. רק אם נתאגד, ונקיף את עצמנו בחומות ברורות - נוכל להחזיק מעמד. עלינו להיות שומרי הגחלת!" אמר בקול שקט אך מלא משמעות. "אנחנו נעמוד על המשמר, נבדל את עצמנו, נשמור על קדושתנו - גם אם אחרים יפקפקו בנו וילעגו לנו. כל מי שרוצה להצטרף - מוזמן... אנו נקבל כל אחד בזרועות פתוחות... אך מי שמצטרף חייב להבין: אין מקום לחצי מחויבות! זה או כאן - או שם!".

וכך, באותו הלילה, נולדה קבוצת "**שומרי הגחלת**".

הם לא היו רבים, אך הם היו נחושים. הם קיבלו על עצמם לנהל את חייהם על פי אורח החיים בו צעדו אבותיהם, ללא פשרות.

הם התחייבו להימנע מלקנות ברשתות הקניות המפוארות שמחוץ לשכונה, להימנע מכל בילוי שאינו תואם לרוח התורה, לא להציב את כף רגלם באוניברסיטאות, וכמובן, לא לעזוב את השכונה לטובת שיפור תנאי החיים בשכונות מעורבות.

אולם הם לא התמקדו רק ב'לא', אלא התחייבו גם להשקיע ב'כן': לבצר את חומות החינוך, להרחיב את מסגרות הלימוד, להציב את לימוד התורה בראש מעייניהם, ולנהל את כל אורחות חייהם ברוח ישראל סבא.

בלילה ההוא, בעוד העולם סביב משתנה, קבוצה קטנה בחרה להישאר נאמנה לדרכה. שנים לאחר מכן, רבים עוד יזכרו בכך כנקודת המפנה.

כצפוי, הצעד הזה לא מצא חן בעיני רבים. היו שראו בשומרי הגחלת קבוצה של קיצוניים, מיושנים, שאינם מבינים את המציאות החדשה. "תראו אותם..." אמר מרדכי, צעיר שכבר נסחף ברוח התקופה, כשראה כמה מהם צועדים אל עבר השוק השכונתי. "הם חיים בעולם שנכחד! מה הם חושבים לעצמם? שיוכלו לחיות בתוך הבועה של עצמם, ולהתנתק מהעולם שדוהר קדימה?".

אך שומרי הגחלת לא נרתעו מפני המבטים, וגם לא מפני המילים שנשלחו לעברם. הם ידעו מראש לקראת מה הם הולכים, והם בחרו בדרך הזו בעיניים פקוחות. בליבם, בערה וודאות מוחלטת: **הם לא ייכנעו!**

אט-אט, עם השנים שחלפו, רחובות מצרים החלו להשתנות. היהודים כבר לא היו קבוצה שולית, שחיה אי-שם באוטונומיה משל עצמה. הם היו בכל מקום.

הם היו רופאים בבתי החולים הגדולים, מרצים באוניברסיטאות, מהנדסים שחתומים על פרויקטים שאפתניים. הם הקימו חברות, פיתחו טכנולוגיות, והפכו לחלק בלתי נפרד מהשדרה הכלכלית של הארץ. גם בחוגי השלטון הם תפסו מעמד נכבד.

לא כולם אהבו את זה.

"אתה רואה אותם?" נהם מוחמד סלאח, עיתונאי ותיק, בעודו נשען במרפקיו על שולחן בית הקפה במרכז העיר ופוזל לעבר חברות צעירים יהודים שישבו סביב אחד השולחנות הסמוכים. מולו היה פתוח העיתון היומי, והוא חבט בו בזעם ואמר בתסכול: "עוד יהודי שהתמנה לניהול בית חולים ציבורי! כאילו כבר אין כאן מצרים שיכולים למלא את התפקיד הזה!".

מולו ישב ידיד ותיק, בעל מפעל קטן לטקסטיל. הוא הזדהה לחלוטין עם הדברים. "הם נמצאים בכל מקום! בבורסה, במסחר, במקצועות החופשיים... לא תאמין מה שמעתי היום: תחקיר מצא ששלושים אחוזים מההון הגדול של מצרים נמצאים בידיים יהודיות! אתה שומע? **שלושים אחוזים!**" לחש בקול רם.

"הם מנצלים אותנו!" מלמל מוחמד, ועיניו רשפו שנאה. "הם חדרו אל תוך החברה שלנו בשקט, ותראה מה קרה: הם כבר נמצאים בכל מקום! מי שלא מבין את זה, טומן את ראשו בחול!".

זה התחיל בלחישות - בשיחות בין סוחרים בשווקים, בין פקידי ממשל בלשכותיהם ובין עיתונאים מאחורי הקלעים. בתחילה, אלו היו מילים זהירות שנאמרו רק בין מכרים קרובים, רמיזות עמומות שנזרקו באגביות. אך ככל שעבר הזמן, הדיבור הפך גלוי יותר, המילים נעשו חדות, והחשדנות הפכה לאמונה מוצקה. עד מהרה, כבר לא היו אלו לחישות - אלא קולות שנשמעו בריש גלי.

על רקע המתיחות הזו, הוקמה קבוצה נוספת. שקטה, לא גדולה ולא רועשת. "**מועצת השומרים**" הם קראו לעצמם. נמנו עליה מספר קציני צבא לשעבר, כמה פקידי ממשל בכירים, וקומץ של

לאומנים קיצוניים. הם ישבו בחדרים פנימיים, שרטטו תוכניות לעתיד וניהלו שיחות על מצרים הישנה ועל הכוח שאבד לעם המצרי.

"אנחנו מאבדים את מצרים!" אמר עבד אל-רחמן, קולונל לשעבר, באחת השיחות הללו. "אם לא נעשה משהו **עכשיו** - בעוד עשר שנים כבר לא יהיה לנו כלום!" הכריז בלהט. "ומה אתה מציע?" שאל אחד אחר מבני הקבוצה, ואל-רחמן השיב מיד: "אנחנו צריכים להשפיע על דעת הקהל! להפוך את הבעיה לבעיה של כולם! רק כך נוכל לחולל שינוי!".

זמן קצר לאחר מכן, המשפט הזה כבר הפך לתוכנית עבודה סדורה, ואל-רחמן הפך למנהיגה של מועצת השומרים. זה אמנם לא קרה ביום אחד, אבל המהלך בהחלט החל להתגלגל.

תחילה, אלו היו רק מילים. מאמרים קצרים בשולי העיתונים. טורי דעה שעסקו באופן 'נייטרלי' בשאלה האם היהודים אינם שולטים ביותר מדי תחומים, והאם זה בריא לכלכלה המצרית שקבוצה קטנה של זרים תתפוס כל כך הרבה עמדות מפתח. המאמרים נכתבו בניסוח זהיר, כמעט מרומז. לא היתה בהם האשמה ישירה, אלא רק תהיות 'לגיטימיות'.

אחר כך, זה הפך לכותרות. העיתונים החלו להבליט נתונים, מספרים, גרפים - כמה עסקים יהודיים יש בעיר, כמה מתפקידי המפתח בהנהלת הבנקים מאוישים ביהודים, כמה עורכי דין ורופאים מצטיינים אינם מצרים מלידה. התקשורת הלכה והסיטה את השיח משאלות כלליות לכיוון של דרישה למענה - למעשה.

ואז, השיח חלחל לרחובות. בשלב הראשון, אלו היו קבוצות קטנות. כמה עשרות אנשים שעמדו בכיכר המרכזית, מניפים

שלטים בגנות השליטה היהודית בכלכלה. הם לא היו אלימים, לא חרגו מגבולות החוק, רק צעקו סיסמאות. הביעו דעה. אבל אז, הגיעו עוד. בהפגנה הבאה היו כבר מאות. אחר כך, אלפים.

ברקע, 'מישהו' תכנן את זה היטב. עיתונאים מסוימים, כאלה שהיו מקורבים למועצת השומרים - שתלו סיפורים בתקשורת. חלקם היו מבוססים על אמת חלקית, אחרים היו מנופחים, כמה מהם היו שקרים גמורים. אך לאיש לא היה אכפת. מה שנכתב בעיתון היום - הפך לאמת של מחר.

המערכת הפוליטית לא נשארה מאחור. הנושא עלה גם בנאומים פוליטיים. דוברים בכנסים כלכליים הזהירו מפני ריכוז ההון בידי קבוצה אחת, והתחילו להישמע קריאות לרגולציה הוגנת יותר.

המחוקקים התחילו בקטן: חוקים שוליים, שינויים זעירים בתקנות. שום דבר דרמטי, רק עוד סעיף פה, עוד תת-תיקון שם. תוספת לחוק המיסוי, שמייקרת את דמי הרישוי לעסקים בבעלות של זרים. תקנה שמחייבת את כל הרופאים לעבור אישור מיוחד - אישור שכמעט אף יהודי לא קיבל. שלבים קטנים, שנראו כבירוקרטיה רגילה, אך בפועל - כרסמו לאט ובשקט בזכויותיהם של היהודים.

במקביל, מועצת השומרים הגבירה את השפעתה בקרב חוגי השלטון. הם חברו לאנשים הנכונים. פקידים בכירים קיבלו מתנות יקרות ערך וסיקורים מחמיאים בתקשורת, פוליטיקאים צעירים זכו לתמיכה במסעות הבחירות שלהם, וכאשר הגיע הזמן - הונחו הצעות חוק חדשות על שולחן הפרלמנט. דעת הקהל, שכבר עברה שטיפת מוח תקשורתית, היתה בשלה לחקיקה חדשה.

ככל שהזעם ברחב גבר, ככל שהפגנות השנאה התרחבו, וככל שהעיתונים זעקו כותרות מסיתות - מועצת השומרים הפכה מהקול הלוחש בשוליים לקול הרועם ביותר במצרים. תחת

הלחץ הציבורי הגובר, הפוליטיקאים כבר לא יכלו להתעלם. הרעיונות שהיו פעם קיצוניים - הפכו למדיניות רשמית.

פרעה היה שליט מצרים. לא ראש ממשלה, לא נשיא, לא דמות טקסית - אלא מלך אמיתי, שליט יחיד, בעל סמכות שאין עליה עוררין. בעיני העם, הוא היה יותר מאדם: הוא היה מוסד, גורם עליון, מי שלרצונו נשמעים כולם. כשהוא דיבר, המדינה קיבלה צורה. כשהוא חתם על צו, החוקים השתנו. שום החלטה מהותית לא התקבלה במצרים ללא אישורו, ושום תנועה פוליטית לא יכלה לפעול באמת בלי שיתוף הפעולה שלו.

הוא שלט בכל תחום: בכלכלה, בצבא, במערכת המשפט. תקנות חדשות יכלו לעבור רק כשמצא אותן ראויות, מינויים בכירים אושרו רק בהסכמתו. היה סביבו מנגנון של שרים, יועצים, פקידים ומקורבים, אבל בסוף, רק אדם אחד קבע את גורלה של מצרים, וזה היה הוא.

מועצת השומרים הבינה זאת היטב. הם אולי הצליחו לטפס את הרעיונות שלהם לתוך השיח הציבורי, להסית את דעת הקהל, אפילו לנסח חוקים קטנים שחמקו מתחת לרדאר. אבל היה ברור להם, שאם הם רוצים שינוי אמיתי, כזה שיחרט בדפי ההיסטוריה, שישנה את צביונה של המדינה לצמיתות - הם צריכים את פרעה לצידם. בלי זה, כל מה שעשו עד כה, אינו אלא גלים קטנים בים גדול.

תחילה, פרעה לא רצה לשמוע. כמי שהביט מלמעלה על השינוי שהתחולל במצרים בשנים האחרונות, הוא ידע לזכות מי הוא נזקף. היהודים לא רק השתלבו בכל תחומי העשייה, אלא גם הזניקו אותם קדימה. מעיניו של המלך לא נעלמה העובדה, שמעמדה של מצרים כמעצמה, נבנה לא במעט בזכות כישוריהם, מסירותם וחריצותם של היהודים, והמעמד הזה בהחלט מצא חן בעיניו.

משום כך, פרעה לא ראה כל היגיון בניסיון להצר את צעדיהם של היהודים. "היהודים תמיד היו כאן, ומעולם לא היוו איום!" הוא הביע את דעתו בבידור, בשיחה שהתקיימה בינו לבין עבד אל-רחמן, מנהיגה של מועצת השומרים. "הם חלק מהמדינה, ותרומתם משמעותית ביותר!" הוסיף.

אך אל-רחמן לא הרים ידיים. הוא האמין שבסופו של דבר יצליח לסדוק את התנגדותו של המלך, ולגרום לו לראות את המציאות אחרת. בדיוק כפי שהצליח לגייס רבים אחרים. ליתר דיוק: הוא הבין שהוא **מוכרח** לגרום לזה לקרות, והוא לא היה מסוג האנשים שנכנעים מהר כל כך.

"אני חושש שאדוני טועה!" הוא העז לומר לפרעה. "אם לא נעצור אותם עכשיו, הם ישתלטו על כל מצרים!" - טען בלהט, אך פרעה לא השתכנע. "שטויות! אתה מפריח סיסמאות באוויר... אך אין מאחוריהן מאומה! אדרבה... אתה מוזמן להציג נתונים!"

לפגישה הבאה, הגיע עבד אל-רחמן מצויד. הוא הציג גרפים, דוחות, רשימות ושמות - כולם מצביעים על אותה מגמה. הוא הוכיח שהיהודים אוחזים במשרות בכירות ועתירות שכר, באופן העולה פי כמה על חלקם היחסי באוכלוסייה. הוא הראה נתונים שלימדו כי אחוזי הבעלות על קרקעות - גבוהים אצל היהודים באופן חריג.

ובכל זאת, פרעה לא השתכנע. "מה אכפת לי כמה הם עשירים? ובכלל, אם הם הצליחו כל כך - זה אומר שהם מוצלחים, ואת ההצלחה הזו אני מעדיף לרתום לטובת הארץ במקום להילחם בה!" טען, וזה היה הרגע בו הבין אל-רחמן שעליו לשנות גישה.

"קשה לי לומר זאת," הוא אמר לפרעה בנימה כמעט אגבית, "אולם נראה לי שאתה מחמיץ נקודה חשובה. אתה מתייחס אל השליטה המוחלטת שלך במצרים, כעובדה קיימת שאינה ניתנת לערעור!"

"ומה אתה חושב?" היישיר אליו המלך מבט נוקב, ואל-רחמן השיב בלי למצמץ: "אני חושב שהעם לא יעמוד מאחורייך בכל מחיר. אם תתעלם מרחשי ליבם של המצרים, מתחושת ההשפלה שלהם, מהקיפוח המתמשך, אתה עלול לגלות ביום אחד... נו, טוב. אמרתי יותר מדי!" קטע את דבריו לפתע.

פרעה שתק. הוא הבין היטב את מה שנאמר, וגם את מה שלא. את השורות - ואת מה שביניהן. וברגע הזה, נזרעו זרעי השינוי, שלא לומר: המהפכה.

ההצהרה הראשונה היתה מרומזת. לא דרמטית, לא מתלהמת - רק כמה משפטים קצרים, שנאמרו כדרך אגב בנאום ציבורי שעסק בכלל בכלכלה:

"מצרים היא מדינה חזקה, אבל חברה מאוזנת - היא חברה צודקת!" אמר פרעה, קולו רגוע, כמעט פייסני. "אנחנו מחויבים לדאוג לכך שההזדמנויות יהיו שוות לכל אזרחינו, ושאיף אחד לא ינצל יתרון בלתי הוגן על פני אחרים!".

הוא לא הזכיר יהודים. הוא לא דיבר על קבוצה מסוימת. רק על איזון חברתי, על צדק, על הזדמנויות שוות. אך מי שהיה צריך להבין, הבין. חברי מועצת השומרים שמעו את הדברים, והתלחשו ביניהם, מחליפים מבטים. הם הבינו שזהו הרגע שחיכו לו. פרעה לא הצהיר על מדיניות חדשה, אך עצם העובדה שהוא בחר להעלות את הנושא - היתה סימן. עכשיו, הם רק היו צריכים להניע את הגלגלים קדימה.

במשך שבועות ארוכים, המשיך המלך לשמור על הקו הזהיר. הוא לא נתן פקודות ישירות ולא דרש חוקים חדשים, אך בכל נאום, בכל התבטאות, הוסיף עוד נדבך. משפטים שעסקו ב'צדק חברתי', ב'שימור האיזון הכלכלי', או ב'צורך לבחון מחדש את

מבנה השוק' - שולבו כמעט בכל נאום. ככל שחלפו הימים, המסרים נקלטו. פקידים החלו לשאול את עצמם, מה בדיוק עליהם לעשות כדי לרצות את המלך.

ואז, צעד נוסף. זה קרה באחת הישיבות הסגורות בארמון, כאשר שר האוצר הציג דו"ח מפורט על הכלכלה המצרית. המספרים היו טובים, אבל לצד המספרים, הופיעו גם גרפים אחרים - כאלה שהצביעו על כך שחלק משמעותי מההון והשליטה במשק נמצא בידיים של קבוצה קטנה מאוד.

"מדוע זה קורה?" שאל פרעה, קולו עדיין רגוע. "ובכן, אדוני המלך," השיב אחד היועצים, נזהר במילותיו, "הדבר נובע, בין השאר, ממסורות כלכליות ארוכות שנים. קבוצות מסוימות נהנות מעדיפות על פני מגזרים אחרים..."

"איזה קבוצות?" בירר המלך בענייניות, היועץ השתתק לשבריר שנייה, אך משהו אחר השלים את המשפט: "היהודים, אדוני! רוב הבנקים הגדולים נמצאים בשליטתם, והם גם מחזיקים בחלק ניכר מהייצוא!".

פרעה לא הגיב מיד. הוא זקף גבה והפטיר בנימה שקשה היה לפענח: "מעניין..."

זו לא היתה הוראה. זה לא היה גזר דין. אך לאנשים הנכונים - זה הספיק. מכאן ואילך, התהליך הואץ.

מספר ימים לאחר מכן, במהלך ישיבת ממשלה שגרתית, עלה לדיון "חיזוק הזהות הלאומית המצרית". שר התרבות הכריז על יוזמה חדשה בבתי הספר: "מערכת חינוך שמקדמת את הערכים המצריים הייחודיים שלנו, את המורשת שלנו, את הזהות שלנו". תכניות הלימודים השתנו בעדינות, ומשום מה, כעת, היה בהם פחות מקום לסיפורי תרבות זרה, פחות אזכור לדמויות לא-מצריות שתרמו להיסטוריה.

פחות מחודש לאחר מכן, אחד השרים הקרובים לפרעה הציע בישיבת הממשלה "רפורמה שתבטיח חלוקה הוגנת של העושר הלאומי". התוכנית כללה תקנות חדשות המתייחסות לבעלות על תאגידים בינלאומיים, הקשחת תנאי המיסוי על עסקים פרטיים גדולים, והגבלות על 'השקעות זרות'. על פניו, זה היה חוק כללי. אך מאחורי הקלעים, היה ברור בדיוק מי עומד להיפגע ממנו.

באחד הדיונים הבאים, פרעה כבר לא היה פסיבי. הוא לא חיכה להצעות השרים, אלא תבע מהם "להגביר את הפיקוח על המערכת הכלכלית". הוא התחיל להציג שאלות נוקבות: "איך זה שמגזר שלם נהנה מעדיפות על פני האוכלוסייה הכללית? איך יכול להיות שקבוצה אחת מחזיקה בנכסים כה רבים?", ועוד. לא היה צריך לומר את שם הקבוצה בקול. כולם ידעו.

אט-אט, פרעה כבר לא נגרר. הוא הוביל. באחד הנאומים הבאים, הוא לא הסתפק במשפטים כלליים על צדק חברתי: "מצרים שייכת למצרים!" הכריז פרעה בפאתוס מול קהל נלהב. "לא עוד זרים שישלטו בארצנו! הגיע הזמן שנחזיר לעצמנו את מה שנלקח מאיתנו!".

ההמונים הריעו. והיהודים? הם עדיין לא הבינו שהסוף מתקרב...

מה שהתחיל כרעיון רחוק, הפך למדיניות רשמית של הממלכה. מועצת השומרים לא נזקקה עוד ללחישות במסדרונות השלטון. הם קיבלו את המנהיג החזק כשהוא עומד בחוד החנית של מאבקם. זה כבר לא היה מאבק של קבוצות שוליים. זה היה המאבק של פרעה עצמו!

בעיתונים התפרסמו טורי דעה שקראו להחזרת הלאומיות למצרים. "אנחנו לא נגד אף אחד", כתב עיתונאי בכיר. "אבל

האם ייתכן שעמדות מפתח רבות מדי אינן מאוישות בידי מצרים ילידי הארץ? האם לא הגיע הזמן שנהיה נאמנים לבני עמנו?"

חוקים חדשים עברו במהירות בממשלה. לא היה בהם שום דבר חריג מדי. תקנות חדשות קבעו שיש צורך ב'אישור ביטחוני' לכל עובד במגזר הציבורי, דרישה שנראתה הגיונית, אפילו מתבקשת, בעולם של איומים ביטחוניים. אך מסיבה כלשהי, רק מעטים מהיהודים קיבלו את האישור הזה.

הבנקים קיבלו הנחיות חדשות, להקפיד יותר על רגולציה בתחום המימון. זה נשמע כמו צעד אחראי, אך משום מה, הלוואות חדשות הפכו לקשות יותר להשגה - רק עבור עסקים יהודיים...

"אני לא מבין", אמר דניאל, סוחר טקסטיל יהודי, כשעמד מול פקיד הבנק. "תמיד קיבלתי אשראי בלי בעיות. למה הפעם מסרבים לי?". הפקיד משך בכתפיו, פניו חתומות. "אלו הנחיות חדשות, אדוני. אנחנו מחויבים לבדוק דברים מסוימים... זה לא אישי, אלו התקנות".

"תקנות?" דניאל היה צוחק אלמלא זה היה עצוב. "רק לפני שבוע השכן שלי, מצרי, קיבל הלוואה גבוהה פי כמה - בלי שום עיכובים!". הפקיד לא ענה. הוא רק טפח קלות על הדף שלפניו. "אני באמת מצטער, אך אלו הנהלים".

האמת? הוא לא נראה מצטער...

בקמפוס האוניברסיטה, מתתיהו, סטודנט מצטיין, קיבל הודעה שבקשתו למלגה נדחתה. "היו מועמדים מתאימים יותר", נאמר לו בנימוס. כשבדק את רשימת הזוכים, הוא שמ לב שלא מופיע בה אפילו יהודי אחד.

בשוק העבודה, חוזים החלו להתפרק. "אני לא יכול לעשות כלום", אמר לקוח ותיק של משרד עורכי דין יהודי. "הלחץ גדול מדי! מבקשים ממני לעבוד עם ספקים מקומיים בלבד!".

העם המצרי, שהוסת במשך חודשים, החל להגיב. תחילה, היו אלו רק קריאות רחוב. "תחזרו למקום שלכם!" צעקו כמה צעירים על איש מבוגר שפסע בשוק. אחר כך, זה כבר הפך למשהו אחר.

משפחתו של יוסף, שניהל חנות תכשיטים בסמוך לביתו, התעוררה באישון לילה לקול זכוכית מתנפצת. כשהציצו מהחלון, ראו את הפורעים בשעת מעשה. בוזזים מכל הבא ליד. הם התקשרו להזעיק את המשטרה, וזו אכן הגיעה, אחרי שעה. כשכבר לא היה מה להציל.

השוטרים רשמו כמה פרטים, שוחחו ביניהם בלחש, ואז ניגש אחד מהם אל יוסף. "אני מצטער, אבל לא נוכל לעשות הרבה!" אמר.

"אבל, למה? יש עדים! יש מצלמות! אתם יכולים למצוא מי עשה את זה!" ניסה יוסף להסביר, חסר אונים, אך השוטר משך בכתפיו. "המערכת עמוסה... אני מציע שתשקול להתקין סורגים טובים יותר!".

ואז, החלו פיטורים שקטים. רופאים יהודים החלו למצוא מכתבים בתאי הדואר שלהם, בהם נכתב כי עקב 'מדיניות חדשה' בית החולים כבר אינו יכול להעסיקם. "זו טעות!" ניסה ד"ר חיים לוי, מבכירי הרופאים בבית החולים המרכזי בקהיר, להסביר למנהל בית החולים בלהט. "אני עובד כאן כבר שנים! זכיתי שלוש פעמים בתואר הרופא המצטיין של המחלקה!" הוסיף.

"אני מצטער, דוקטור" מלמל מנהל בית החולים, מבטו מושפל. "קיבלנו הנחיות, אין לי איך לעזור!".

היהודים סוף-סוף הבינו: כללי המשחק השתנו.

היה זה מספר שבועות לאחר מכן, בחדר הישיבות המפואר שבארמון. פרעה פסע במהירות אל ראש השולחן, התיישב בכורסתו המפוארת, וסקר את פניהם של השרים והיועצים שישבו מולו. החדר היה שקט, מתוח. המלך פתח:

"עד עכשיו, התקדמנו היטב," אמר. "היהודים איבדו את רוב עמדות הכוח שלהם. הם כבר מחוץ לבנקים, מחוץ לאקדמיה, מחוץ למערכת הבריאות. העסקים שלהם מדשדשים, השינוי כבר כאן!".

רחשי הסכמה נשמעו, ופרעה המשיך: "אבל זה לא מספיק! הם עדיין מחזיקים ברכוש רב מדי!" אמר בקול קר.

"אולי הגיע הזמן שהם ישלמו את חובם לחברה?" הגיב עבד אל-רחמן, מנהיגה של מועצת השומרים, בגיחוך ציני, וזכה לחיוך רחב מצידו של פרעה. כעת היתה להם שפה משותפת. הם הבינו היטב אחד את השני. "אני ממנה אותך לאחראי על כך!" אמר המלך, ואל-רחמן לא בזבז אפילו רגע.

מספר ימים לאחר מכן, כשהיהודים פתחו את העיתונים, הכותרת הראשית בישרה על "רפורמת השוויון הכלכלי החדשה" של המלך. "על מנת להבטיח חלוקה צודקת של המשאבים במדינה, ולמנוע ניצול בלתי הוגן - תתבצע בחינה מחודשת של מיסוי על קבוצות מסויימות באוכלוסייה. הרפורמה תבטיח צדק חברתי ותתרום לשיקום הכלכלה המצרית" נכתב בדברי ההסבר.

אבל היהודים כבר ידעו לקרוא בין השורות, והם צדקו.

בתוך ימים ספורים הוכרז 'מס הזרים' - מס כבד במיוחד שהוטל רק על מי שאינו מצרי מלידה. התירוץ היה, שהזרים התעשרו על חשבון העם המצרי, ולכן עליהם להשיב מעט לחברה, ולשאת בנטל.

"מושחתים!" קרא אליהו, סוחר יהודי ותיק, כשהביט במכתב הרשום שהגיע אל ביתו במעטפה שעליה מוטבע סמל בית

המלוכה. "איך אוכל לשלם את הסכומים הללו? הם רוצים להרוס אותנו!" זעק באוזני ידיד קרוב, שלא היתה לו מילה מעודדת לומר. "זה לא ייגמר כאן...שמעתי שהם מתכננים להקשות עוד יותר!".

עבור היהודים החדשים, אלו שניסו להשתלב ולהרגיש חלק מהחברה המצרית, המהלכים האחרונים היו סטירה מצלצלת. הם האמינו תמיד שאם רק יפגינו נאמנות, המדינה תגמול להם באמון. אבל הם התבדו.

כאשר חוק חדש אסר על זרים להתגורר בערים המרכזיות, והם מצאו את עצמם מגורשים בחזרה אל השכונה הישנה שלהם, ההלם היה מוחלט.

"אבל... אני גר כאן כבר שנים!" התייפח מנהל חשבונות יהודי, כשהתבקש לעזוב את דירתו היוקרתית. "איך זה יכול להיות? מאז החתונה אני גר כאן! יש לי פה חיים, ידידים, עולם שלם!" ניסה למחות בעל חנות צעצועים, אבל אף אחד לא הקשיב.

לראשונה, הבחינו במבטיהם של שכניהם המצרים. לא היתה שם בהכרח שנאה, אלא בעיקר אדישות קרה. "זה החוק!" אמר להם בעל הבית המצרי, מושך בכתפיו. "אין לי מה לעשות!". "אתם תסתדרו!" ניחם אותם פקיד ממשלתי, מסתיר נימה של לעג. "בסך הכל מחזירים אתכם למקומכם הטבעי!".

וכך, הם שבו אל השכונה היהודית, מושפלים, מיאשים וכואבים. רק דבר אחד חימם את לבם: קבלת הפנים לה זכו מאחיהם שמעולם לא עזבו את השכונה. "אתם לא לבד!" אמר להם יצחק, מראשי שומרי הגחלת, בעת שדאג לשכן את השבים במגורים זמניים - עד שימצא בעבורם סידור של קבע.

חודשיים לאחר מכן, הכריזה הממשלה על 'חוק התרומה הלאומית'. "כחלק ממאמצי השיקום הכלכלי של הממלכה, כל

הזרים נדרשים להקדיש מזמנם לטובת המדינה. מטרת החוק היא להבטיח שכל תושב יתרום לחברה בהתאם ליכולתו" נאמר בדברי ההסבר שנלוו אל נוסח החוק. בשלב זה, נדרשה מכל הזרים התנדבות בת שעתיים מדי שבוע. זה לא נראה נורא.

אלא שעד מהרה גילו היהודים, כי מבין כל הזרים שבמצרים, החוק מיושם רק ביחס אליהם. "רק היהודים נדרשים להגיע!" - רטן מאיר בן עזרא, תוך שהוא תופס את זרועו של ידידו ברחוב. "מה אכפת לך? מדובר בסך הכל בשעתיים!" ניסה החבר להרגיע את סערת רוחו, והוסיף: "עדיף לא לעשות מזה עסק!".

ואכן, זו היתה הדעה הרווחת.

"אין טעם להרגיז את השלטונות!" טען מנחם, איש עסקים לשעבר, באספת החירום שהתקיימה באולם קטן לצד בית הכנסת המרכזי. "אם נשתף פעולה, אם נוכיח נאמנות - התקופה הזו תחלוף!" הסביר את עמדתו. אחרים צידדו באותה גישה, אם כי ממניעים אחרים: "אין טעם להתנגד... הם חזקים יותר! אם ננהג כאויבים - הם יראו בנו אויבים, והמצב עלול להחמיר!" אמר אחד האנשים, עיניו עייפות.

מרבית היהודים בחרו בדרך של ציות. הם קיבלו בהכנעה את המיסים המיוחדים, הם שילמו את המחירים שנדרשו מהם, וכאשר חויבו לעבוד למען המדינה - התייצבו. הם קיוו שהמצרים יבחינו בנאמנותם, יעריכו אותה. אך ההיפך הוא שקרה: המצרים ראו מול עיניהם אנשים כנועים, שניתן לעשות בהם מה שרוצים. והם המשיכו.

רק קבוצה אחת נותרה לחלוטין מחוץ למעגל הזה: היו אלו **שומרי הגחלת**. הם לא שילמו מיסים, משום שמעולם לא עבדו מחוץ לשכונה. הם לא לקחו חלק במערך ה'תרומה' הלאומי, לא משום שקיבלו פטור, אלא משום שלא הסכימו להשתתף. הם פשוט סירבו לשחק את המשחק הזה.

"אנחנו מחויבים רק למישהו אחד ויחיד: לאבא שבשמים! לא לאף אחד אחר! עלינו להמשיך לעסוק בתורה, להתפלל, לדבוק במסורת, לשמור על הבועה הרוחנית שיצרנו לעצמנו - ולא להביט ימינה או שמאלה!" הסביר יצחק הלוי, מראשי הקבוצה, לחבריו, בשעת לילה מאוחרת, עם תום הלימוד המשותף בבית המדרש.

כשהתפרסמו החוקים, שחייבו כל יהודי להתייצב לעבודות לטובת המדינה - שומרי הגחלת נשארו בבית המדרש. אף אחד מהם לא הגיע. "תפסיקו לעורר מהומות!" גער בהם אחד המתחדשים, "אתם גורמים להם לראות בנו אויבים!" ניסה להסביר, אך שומרי הגחלת לא שינו את דעתם. "אתה לא מבין... הם **כבר** רואים בך אויב! הם לא צריכים סיבה כדי להלחם בך, גם אם עדיין אינך מבין זאת!" הסבירו.

שומרי הגחלת, כמו תמיד, צדקו.

השעתיים השבועיות שנדרשו מהיהודים - היו רק השלב הראשון. לאחר מספר שבועות, הן הפכו לארבע. ואחר כך לעשר. "זה יעבור... מדובר בתקופה שתחלוף, כפי שחלפו תקופות אחרות בהיסטוריה!" ניסו היהודים לעודד זה את זה,

אבל בפועל, המצב רק הלך והחמיר. חודשים ספורים מאוחר יותר, כבר נדרשו היהודים לעשרים שעות עבודה שבועיות לטובת המדינה.

רבים מהיהודים שניהלו עסקים משגשגים, כבר לא הצליחו להפעיל אותם. חנויות נסגרו בזו אחר זו. מנהלי מפעלים נאלצו לעבוד בכל עבודה מזדמנת כדי להתפרנס. להכניס מעט כסף הביתה, לא בשביל מותרות - אלא בשביל אוכל וביגוד לילדים.

אבל המיסים, שהוטלו בצורה שרירותית, מבלי כל קשר להכנסה המשפחתית - לא הותירו להם סיכוי. בלית ברירה, החלו היהודים

למכור נכסים. וכשגם זה לא הספיק, והם לא עמדו בתשלומי המיסים הדרקוניים - הם נדרשו לשלם בעבודת כפייה.

בתקופה הראשונה, היה מדובר בעבודות ציבוריות: ניקיון, סלילת כבישים, עבודות חקלאיות שונות, וכיוצא באלו. אך עם הזמן שחלף, העבודות נעשו מגוונות יותר, וכללו עבודת כפיים במפעלי תעשייה ובבניה. בהמשך, הצטרפו גם עבודות פרטיות: היהודים נשלחו לעבוד בבתי עסק מצרים, וגם בעבודות משק בית - כמבשלים, גננים או שוטפי כלים.

למותר לציין, כי עובדי הכפייה לא קיבלו כל תשלום. כמחווה של רצון טוב, מתוך 'התחשבות' בעובדים הללו, העניקה להם הממשלה תלושי קנייה - שהספיקו בקושי ללחם צר ומים לחץ. להתלונן, כלל לא היתה אופציה. היהודים נדרשו לומר תודה, ולהמשיך לעבוד, בשקט.

אט-אט, היהודים התרגלו לתת יותר ולקבל הרבה פחות. הם התרגלו להסתפק בפחות אוכל, בפחות שעות עם הילדים, בפחות מקום בבית, בפחות מנוחה, ובעיקר - בהרבה פחות חירות. הם כבר לא היו אדונים לעצמם. הם היו עובדי כפייה במהותם. הם היו לרכוש ממשלתי - מספרים אקראיים ברשימות אינסופיות.

המצרים, צפו מן הצד בשינויים שהתחוללו. היו שהתייחסו לכך באדישות, בעוד אחרים הגנו בלהט על החלטות הממשלה. "הם חייבים לשלם על השנים בהן ניצלו אותנו!" הם טענו.

לא ניתן להתעלם מכך, שהיו בין המצרים גם כאלה שחשו אי-נוחות נוכח החוקים החדשים, אבל גם הם, לרוב, שתקו. "אין מה לעשות... זה החוק! לא אנחנו החלטנו!" הם ניסו לפייס את שכניהם היהודים שנעצו בהם מבטים מאשימים.

תינתן האמת להיאמר: רבים מהמצרים שתקו, פשוט משום שזה

היה להם נוח. הם הרוויחו מהמצב החדש, בין אם באופן ישיר ובין אם באופן עקיף.

בעלי עסקים קיבלו עובדי חינום. כבר לא היה צורך לשלם משכורות גבוהות לפועלים... מדוע לשכור עובד מצרי, אם אפשר לקבל יהודי בחינם - וזה חוקי?

משפחות אמידות, קיבלו עובדי בית - יהודים שסופחו לבתיהם הפרטיים, ניקו, בישלו, טיפחו את גינות הנוי, טיפלו בילדים, וביצעו כל מלאכה שנדרשה ביום יום. נשים מצריות נהנו לפתע מתנאים שנראו בעבר בלתי אפשריים. "איך הסתדרנו לפני כן?" הן תהו זו באזני זו, בעת שישבו נינוחות ופטפטו בפארקים העירוניים בשעת בין ערביים, יודעות שבשעה זו עצמה מישוהו מבצע במקומן את כל מטלות הבית.

וכמובן, כששרשות הממשלה עמד כוח עבודה עצום, כמעט בלי עלות - היו לכך תוצאות: שכונות חדשות הוקמו בידי פועלי הכפייה שהוכשרו למלאכות הבנין, ומחירי הדיור צנחו והפכו לברי השגה; כבישים רחבי ידיים נסללו בכל רחבי המדינה ושינו את מצב התנועה בלא היכר; נמלים הורחבו, סכרים נבנו, והכותרות הכריזו בגאווה: "אין בעולם מדינה שמתפתחת בקצב כה מהיר!", תוך שהן מבליטות את ההישגים האדירים שהתאפשרו בזכות 'ההתייעלות הלאומית'.

מעבר לכך, כוח העבודה הזמין והזול אפשר למצרים להתמודד במכרזים בינלאומיים, וגם לזכות. אף מפעל בעולם לא יכול היה להתחרות במדינה שלרשותה כוח עבודה אינסופי חינום אין כסף. ממשלות זרות ואנשי עסקים הסתערו על ההזדמנות, והכסף זרם לקופה הלאומית.

המצרי הפשוט, הרגיש זאת בכיסו. הממשלה הפחיתה מיסים. מחירי המזון ירדו. שכר המינימום עלה, וכוח הקנייה של האזרחים גדל. "זוהי תקופת תור הזהב של מצרים!" הכריזו

העיתונים. לפתע היו יותר מקומות עבודה, יותר הזדמנויות, יותר ביטחון כלכלי.

מצרים נתפשה ככוח עולה בזירה הכלכלית העולמית. "אנחנו שוב מעצמה אזורית!" צהלו הכותרות, ורק מעטים, אם בכלל, שאלו: "על חשבון מי?".

והעולם? הוא ידע, אך שתק. זה היה הסוד הגלוי ביותר, ובכל זאת, התיירים המשיכו לפקוד את מצרים, נהנים משירותם של העובדים היהודים ומתעלמים מרמיסת זכויותיהם הבסיסיות ביותר. תעשיינים מכל רחבי העולם בחרו לייצר במצרים, נהנים מעלויות נמוכות משמעותית לעומת כל מקום אחר, למרות שהם ידעו היטב שמישהו משלם על כך בחירות.

ניו יורק, פריז ולונדון, שסחרו עם מצרים, שהשקיעו בה, ששאפו להרוויח ממנה - העדיפו לעצום עיניים, ולשתוק. המציאות היתה נוחה מכדי להתערב. מצרים היתה חשובה מדי. הכלכלה צמחה, השווקים פרחו. ההסכמים היו משתלמים מדי.

מנהיגים המשיכו לנאום נאומים חלולים על שלום ושגשוג, עיתונאים פרסמו טורי דעה נרגשים על זכויות אדם במדינות עולם שלישי, ורק היהודים, כמו תמיד - נותרו בסופו של דבר לבד. הם נשארו כלואים בעבדותם, וכבר לא ציפו מאיש.

הם הבינו היטב: אין מי שיבוא לעזרתם!

עד כה, נעשו הדברים בדרכים עקיפות. החוק דרש 'תרומה למולדת', הטיל 'מיסים', והגביל זרים ממניעים אידיאולוגיים. תמיד היה תירוץ, כיסוי שנראה לכאורה הגיוני. אפשר היה להעמיד פנים שזהו רק עוד צעד שנועד לקידום שוויון, עידוד לאומיות, או חיזוק החברה המצרית.

אך בשלב מסוים, כבר לא היה בכך צורך. בעולם אף אחד לא שאל שאלות, ואילו היהודים לא העזו למחות. כעת, מועצת השומרים כבר לא הרגישה מחויבת לשמור על מראית עין. כבר לא דיברו על 'תרומה למדינה' - דיברו על מעמדות, ועל זכויות היתר והחסר שלהם. בעיקר החסר. ובעיקר מעמד אחד מסוים מאד: **היהודים**.

והיו גם תכניות. ברורות מאד. הן נרקמו לפרטי פרטים בחדרי חדרים, ואושרו על ידי הדרגים הגבוהים ביותר. פרעה עצמו היה מעורב בכל הפרטים, לצידו של עבד אל-רחמן, מנהיגה של מועצת השומרים.

אולם כדי ליישם את התכניות הזו, היה ברור שיש צורך בזרוע שתוכל לאכוף את החוקים, להוציא לפועל את הגזירות, ולהפוך את היהודים למה שייעדו אותם להיות: **עבדים**. לא פחות מכך.

כך הוקם '**משמר מצרים**' - הכוח שהיה אחראי על השלמת המהפכה. לא עוד פקידים, לא עוד שוטרים מקומיים שרק מילאו הוראות בחוסר חשק - אלא יחידה ייעודית, ממושמעת ונחושה, בעלת סמכויות בלתי מוגבלות.

אנשי המשמר, לא היו חיילים רגילים. הם גויסו במיוחד, נבחרו בקפידה מבין אלו שהוכיחו נאמנות מוחלטת לרעיונות מועצת השומרים. רבים מהם היו יוצאי צבא, אנשי זרוע ובעלי עבר אלים במיוחד. חלקם הגיעו ממעמד הפקידים הבכירים, חלקם היו בני משפחות מיוחסות, אך דבר אחד היה משותף לכולם: להיטות, להיטות אמיתית, לראות את היהודים מושפלים תחת מגף מצרי.

בתוך שבועות ספורים, הם עברו אימונים נוקשים. לימדו אותם לא רק משמעת צבאית, אלא גם את האידיאולוגיה שעמדה מאחורי משמר מצרים. נאומים חוצבי להבות הבהירו להם שאינם רק פקחים או חיילים, הם שליחי הרעיון, מגשימי החלום של מצרים החדשה.

הם קיבלו מדים ייחודיים - אריג שחור-כחול שנבחר בקפידה כדי לשדר כוח ושליטה. לזרועם הוצמד סמל חדש, סמלה של מצרים החדשה: **נשר חובק חרב בזהב, לוחטת באש ארגמנית, ומאחוריו שמש עולה**. הנשר סימל את מצרים האדירה, החרב את כוחם חסר הפשרות של חיילי המשמר, והשמש העולה - את תחייתה של האומה המצרית.

היה זה באחד הבקרים, כאשר התעוררו היהודים וגילו כי לוחות המודעות בשכונה מכוסים במודעות ענק: **"צו עבודה חובה: כל יהודי מגיל ארבע-עשרה חייב בהתייצבות!"** זעקו הכותרות, ומתחתיהן הופיע הפירוט:

"החל ממחר, כל יהודי מגיל ארבע-עשרה מחויב להתייצב מדי בוקר בשעה 5:30 בדיוק, בכיכר המרכזית של השכונה, לצורך מיון ושיבוץ בעבודה. אי התייצבות תיחשב להפרת חוק, ותגרור ענישה במלא חומר הדין".

דממה מוחלטת נפלה על הרחוב. כל מי שקרא את המודעות, נעצר במקום, הלום אימה. אנשים בהו באותיות השחורות, הגדולות, קוראים שוב ושוב, אולי הפעם תתגלה שורה אחרת, אולי פרט נוסף שיפיג את החרדה. לחישות נפחדות החלו להתפשט. פה ושם נשמעו זעקות חנוקות של נשים. "מה זה אומר?" שאל מישהו בקול רועד, אף שכולם ידעו היטב את התשובה. אחרים רק הביטו זה בזה, עיניהם פעורות, מחפשות נחמה - ולא מוצאות.

ואז נשמעה חריקת מגפיים על האבנים - צעדים שהפרו את הדממה. צעדים נוקשים, רועמים, נחושים. היו אלו אנשי המשמר, שיצאו לראשונה לרחובות. הם לא ניסו להסתתר. בדיוק להיפך: הם פסעו לאיטם בסמטאות השכונה, מפגינים נוכחות מאיימת. עיניהם קרות, שפתיים חתומות. הם לא נדרשו לאיים במילים. נוכחותם לבדה שלחה מסר ברור.

כשהם התקדמו במורד הרחוב, רחש מבוהל עבר בין האנשים. כל מי שעמד קרוב מדי לכביש נסוג לאחור, מחפש מחסה. נשים אחזו בילדיהן ונמלטו אל הבתים, גברים הסיטו מבט, מעמידים פנים כאילו הם אינם שם. דלתות נטרקו, וילונות הוסתו. השכונה כולה התכווצה לתוך עצמה, מנסה להיעלם מעיניהם של אנשי משמר מצרים שצעדו ברחבותיה לראשונה.

"משהו השתנה!" לחש מישהו, קולו רועד מפחד. "הם כבר לא פועלים מאחורי הקלעים. הם כאן. הם השלטון!"

אך לא ניתן היה להסתגר לנצח. החיים, במידה מסוימת, היו חייבים להימשך. כך, לאט ובהיסוס, החלו הדלתות להיפתח שוב. תחילה, גברים שהיו מוכרחים לצאת לעבודה כדי להביא מעט פרנסה, אחריהם נשים שירדו לשוק לחפש לחם ושאריות ירקות. הילדים - עדיין הסתתרו מאחורי אימותיהם, מביטים בגברים החמושים באימה. איש לא השתהה ברחוב סתם כך. איש לא נעצר לפטפט. הרחוב כולו היה שקט מהרגיל, כאילו גם הדיבור הפך מסוכן.

ביום הזה, השומרים לא אמרו דבר. הם רק חלפו, אך נוכחותם העיקה כמו אבן כבדה. האנשים שהלכו ברחוב האיצו את צעדיהם. מי שראה את השומרים מתקרבים, נסוג לאחור, מפנה להם דרך, רחבה מדי.

את השעות האחרונות שנותרו עד רדת החשיכה, רבים ניצלו להתארגנות. הם לא ידעו מה עומד לקרות, אבל תחושה כבדה התפשטה ברחובות היהודיים כצל בלתי נראה.

אפרים, סוחר טקסטיל מצליח בעבר, ידע מה עליו לעשות. העסק שלו נסגר בעקבות המאורעות האחרונים, אך עדיין - הוא היה אדם 'מסודר'. הוא החזיק סכומים נאים בחשבון הבנק שלו, מספיק כדי לשרוד תקופה ארוכה, אפילו שנים.

כעת, בצעדים מהירים, הוא פנה אל סניף הבנק שבמרכז השכונה. מרחוק, כבר הבחין בתור הארוך שהשתרך לפני הכספומט. ארוך מדי. אנשים התלחשו זה עם זה בחוסר שקט. לא ניתן היה שלא לחוש שמהו אינו כשורה.

בהתחלה חשב שמדובר בסך הכל בעומס רגעי, אבל ככל שהתקרב - הגיעו לאזניו הדי וויכוחים. "הכספומט לא עובד! אני מנסה שוב ושוב, והוא אומר שהחשבון שלי חסום!". "גם אצלי אותו הדבר! הוא פשוט בלע לי את הכרטיס!". "איזו מין תקלה זו?".

אפרים הרגיש את ליבו מחסיר פעימה. הוא מיהר אל עבר דלתות הסניף. הוא חייב להבין מה קורה.

ואז, הוא ראה את זה...

על הדלתות הסגורות הודבק פתק צהוב קטן. הוא התקרב, קרא את המילים, והרגיש איך האוויר סביבו נעשה כבד. "הבנק סגור עד להודעה חדשה, בהתאם להוראות הממשל" כך נכתב שם.

אפרים בלע את רוקו. "מה... מה זאת אומרת?" לחש, יותר לעצמו מאשר למישהו אחר. "זה אומר שאין לך יותר כסף!" השיב לו בקור רוח גבר צעיר שעמד לידו. האמת הלמה בו כרעם ביום בהיר. אם זה נכון, המשמעות היא שהכסף שלו פשוט נעלם. כל החסכונות, כל מה שעמל עליו כל חייו - לא היה יותר בשליטתו.

כשידיו רועדות וגרונו יבש, מיהר אפרים לשוב אל ביתו ולחייג למוקד הטלפוני של הבנק, נאחז בתקווה קלושה שמדובר בטעות איומה. פקיד אדיב קיבל את השיחה, אולם כששמע במה מדובר - נימת קולו השתנתה לפתע. "אני מצטער, אך אלו ההוראות החדשות" אמר בקול יבש, לקוני, והמשיך: "בעקבות הרפורמה עליה הכריזה הממשלה, הוקפאו חשבונות הבנק של היהודים...".

”רגע... ומה עם הכסף שלי? אני רוצה למשוך אותו!” זעק אפרים בקול חנוק, לא מצליח לעכל את משמעות הדברים ששמע, והפקיד הסביר בשלווה: ”על פי החוק, כל הכספים הועברו לקרן ממשלתית לצורך חלוקה מחודשת לטובת החברה! שמחתי לתת שירות!” חתם הפקיד באדיבות מעושה, וטרק את השפופרת.

בשעת אחר הצהריים, מעט לפני תפילת מנחה, החלו האנשים להתאסף בחצר בית הכנסת. הפעם, השיחה לא נסבה על ענייני היום-יום. לא על מחירי הירקות בשוק, לא על מזג האוויר, ואפילו לא על פרשת השבוע. המודעות. הן היו הנושא היחיד שעליו יכלו לדבר.

יהודה, סוחר שהיה ידוע בקולו הרועם, דיבר עכשיו כמעט בלחיש. ”אתם מבינים? כל יהודי מגיל ארבע-עשרה ומעלה חייב בהתייצבות! כבר לא מדובר רק בנו... מדובר בילדים שלנו! ילדים בני ארבע-עשרה יצטרכו לעבוד! מה הם הולכים לעשות שם?”. השאלה נותרה מרחפת באוויר. לאיש לא היה מענה.

”ומה עם הזקנים?” שאל נחמן, יהודי מבוגר שכבר התקשה לעמוד על רגליו. ”אני לא אצליח לעבוד! מה יקרה לי? לא כתוב על זה כלום!” הרהר בקול. ”אתה חושב שזה אכפת להם?” קטע אותו שמעון, עיניו בורקות בזעם עצור. ”הם ישלחו אותך לכל עבודה שירצו! אתה תהיה סבל, תנקה ביוב... לאף אחד לא אכפת אם הגב שלך שבור או לא!”.

”הייתי אומר לך לא להגיע,” אמר יהודה, בנימה של הזדהות. ”אבל אתה בוודאי קראת את המודעות בדיוק כמוני: אי התייצבות תיחשב להפרת חוק...” חזר על המילים, כאילו טעם אותן שוב בפיו. ”על כל המשתמע מכך”.

”והשומרים? אתה ראית אותם היום?” שאל שמעון, קולו רועד מעט. ”שלושה מהם עברו על פני בשוק. לא אמרו מילה. אבל

איך שהם הסתכלו... כאילו אנחנו לא בני אדם, כאילו איננו שווים יותר מגרגיר אבק!". דממה השתררה. לאף אחד לא היה מה לומר.

"הגיע הזמן להיכנס! התפילה עומדת להתחיל!" הפטיר אחד הנוכחים לפתע, מנסה להסיט את השיחה. הגברים נכנסו פנימה, חומקים לבית הכנסת בו מצאו מחסה אחרון מהמציאות שבחוץ. אבל אפילו כאן, בינם לבין עצמם, הם לא יכלו להתעלם מהאמת הפשוטה: זו רק ההתחלה. אפילו לא היום הראשון.

באותו ערב, כבו האורות בבתי השכונה מוקדם מהרגיל. איש לא ידע מה יביא עמו יום המחר, אך כולם חשו שיהיה עליהם לגייס את מלוא כוחותיהם לקראתו.

שלמה עמד בפתח חדר הבנים, מתבונן בילדיו הישנים. הבכור היה בן חמש-עשרה, הצעיר אך בקושי מלאו לו ארבע-עשרה. פניהם היו שלוות בשנתם, תמימותם עדיין ניכרה בהם, כאילו העולם שעתיד להתנפץ בעוד מספר שעות אינו אלא חלום רחוק.

הוא בלע את רוקו, והמחשבות צפו בלי שליטה: "מה יקרה להם? איך הם יעמדו בזה? הם בסך הכל ילדים!". הוא הבין היטב: ממחר, **הם כבר לא יהיו ילדים**. משא החיים עומד לצנוח על כתפיהם הרכות, והוא, אביהם, חסר אונים למנוע זאת.

לבסוף, נשם עמוק, נצר את הרגע הזה בזיכרונו - הרגע האחרון שבו עדיין היה זכר לעולם הישן - ואז הסתובב ופנה לחדרו.

אולם לא כל היהודים נבלעו במערבולת הפחד. במקום אחד - הזמן עצר מלכת.

בעוד רחובות השכונה רועשים מלחשושי פחד ושיחות חרדה, בבית המדרש העתיק הסמוך לכיכר, בית המדרש של שומרי

הגחלת - החיים המשיכו במסלולם ביום הזה, ממש כרגיל. שומרי הגחלת המשיכו ללמוד בספרים הקדושים, להתפלל, ולעבוד את בוראם, כאילו לא אירע מאומה. כאילו מודעות תופת לא כיסו את הלוחות, כאילו חיילים חמושים לא פטרלו ברחובות במדים מצוחצחים, כאילו אין מחר.

רק מי שידע להבחין בדקויות, יכול היה להבחין במעט יותר ערנות מהרגיל. האוזניים שמעו, גם אם העיניים נותרו נטועות בספרים. הלבבות חשו, גם אם הידיים הפכו דף ועוד דף.

כבר בשעת צהריים, כינס הרב הישיש את שומרי הגחלת בבית המדרש, כדי להתוות להם דרך. כשהתאספו כולם, סקר אותם בעיניים נבונות, חכמות ומלאות וודאות. הוא לא היה צריך להגביה את קולו. כל מילה שאמר היתה יציבה כסלע.

"אל לכם להיבהל!" הבהיר. "אל לכם להתפתות! אנחנו נשארים כאן, בבית המדרש! לא עזבנו את בית המדרש כדי לחפש חיי תענוגות בערים, לא עזבנו את בית המדרש כדי לשאת בעול המיסים, ולא נעזוב אותו כעת כדי להיות עבדים לעבדים! אנחנו ממשיכים הלאה, ומצפים לישועת עמו ישראל!"

הוא המשיך: "אני יודע על מה אתם חושבים. אתם רואיתם את המודעות, אתם מבינים את המשמעות שלהן. אבל דעו לכם: חוקיהם אינם חוקינו וגזירותיהם אינן דרכנו! היושב במרומים הוא מלכנו היחיד, ותורתו היא חיינו!"

השתררה דממה עמוקה - דממה של שליחות, של עוצמה פנימית. של ידיעה ברורה, בלתי ניתנת לערעור: הם עולם משל עצמם. עולם של תורה, שאיש אינו יכול לשלוט בו. **הם שומרי הגחלת!**

ביום הזה, שומרי הגחלת לא יצאו אל הרחוב. הם נותרו ספונים בבית המדרש, ולו בכדי להימנע מכל מפגש עם משמר מצרים, שעשוי לשמש להם עילה. אולם זו לא היתה הסיבה העיקרית...

הסיבה העיקרית היתה בשל דבריו של הרב הישיש, שכבר שינן באוזניהם אינספור פעמים: "כשהקול קול יעקב - ידי עשיו אינן שולטות! כל עוד תישארו בבית המדרש - אף אחד לא יוכל לכם! את התורה - איש עוד לא ניצח, ואיש גם לא ינצח!".

למחרת, השכם בבוקר, השכונה היהודית נראתה כמו מחנה צבאי. מגפיים הלמו במרצפות האבן, וקולם הדהד בין הבתים הצפופים. דפיקות חזקות על דלתות העירו משפחות שניסו להרוויח עוד כמה רגעים של חסד. הקצינים עברו מבית לבית, מצוידים ברשימות מפורטות, קוראים שמות, מוודאים שאיש אינו מנסה להתחמק.

כיכר השכונה, שהיתה בעבר מקום מפגש שוקק חיים, הפכה לשטח התארגנות קר ומאיים. לאורך הרחוב הסמוך, עמדו אוטובוסים חבוטים, ממתינים לסחורה האנושית שתגיע. שולחנות פלסטיק פשוטים ניצבו בשורות, ומאחוריהם ישבו פקידים בפנים חתומות, אווזים בטפסים ובמכשירי כתיבה. אנשי משמר מצרים עמדו לצד כל שולחן, רוביהם שמוטים באדישות, אך מבטיהם חודרים, מחפשים כל סימן של חוסר ציות. ניכר היה שהם רק מחכים להזדמנות.

היהודים זרמו אל הכיכר, צפופים. לא היה סדר, לא היתה יד מכוונת. כל אחד, בהגיע תורו, ניגש אל אחד הפקידים, ששאל כמה שאלות מבלי להקשיב לתשובות. רק מילא את שמו של היהודי שמולו באחד הטפסים, הטביע חותמת, והחוזה תנועת יד קצרה אל עבר אחד האוטובוסים.

לא היה היגיון. הפקידים לא בדקו כישורים, לא התחשבו בגיל, ולא התייחסו למגבלות פיזיות. נדמה היה כאילו המיון נועד לשרת מטרה אחת בלבד: שבירה מוחלטת של היהודים.

זקנים כפופים, שהתקשו בהליכה, הופנו לעבר אוטובוסים שעליהם התנוסס שלט: 'עובדי בניה'. הם ידעו שגופם לא יוכל לעמוד בעבודת הכפיים שנכפתה עליהם, אך לא היתה להם ברירה. הם רק הביטו זה בזה בעיניים חלולות.

נערים שניגשו בצעדים מהוססים אל דוכן המיון, עמדו המומים מול הפקיד שעדיין בטפסים מבלי להביט בפניהם כלל. "אתה", הצביע לבסוף על אחד מהם, נער רזה בן חמש עשרה, "משובץ לאיסוף פסולת עירונית". החותמת נחתה על הדף מבלי שהספיק לפצות פה. "ואתה", החווה לעבר נער נוסף, "לניקיון שירותים ציבוריים!".

גבר חסון במיוחד, שכבר התכוון לגרוע מכל, עמד מתוח מול הפקיד וציפה שיישלח לעבודת כפיים מתישה, אך להפתעתו הוצב דווקא במפעל טקסטיל, בלא כל הסבר. "זו בטח טעות!" מלמל בהלם, אך השומר הורה לו בתנועה קצרה להתקדם, ללא שאלות.

אישה צעירה שהחזיקה תינוק בזרועותיה ניסתה למחות: "אני לא יכולה לעזוב אותו!" לחשה בביישנות, אך אחד הפקידים קטע אותה בגסות: "מבחינתי, הוא יכול לבוא איתך... אבל מי שצריך לעבוד - יעבוד!".

"הם עושים את זה בכוונה!" לחש שמעון, עובד לשעבר במשרד עורכי דין, כשצעד עם חברו אל עבר אוטובוס שיועד לעובדי מטבח במרכז סיוע כלשהו. "זה לא שהם צריכים אותנו באמת... הם פשוט רוצים שנשבר!" מלמל.

לרגע, נשמעה מקרב הציבור המולה קלה של רחשי תסכול. אך זו נקטעה באיבה וגוועה באחת, מיד כשנשמע הצליל החד של בריח נדרך ונשק מורם.

האוטובוסים החלו להתמלא, והשומרים דחקו במאחרים. "לעלות! מהר! אין זמן!" - צעקות רמות פילחו את האוויר,

ובעקבותיהן ידיים גסות שהדפו, זרועות שתפסו מרפקים בכוח. כל מי שהיסס רגע מיותר - ספג מכה, דחיפה, או קללה שנזרקה בזלזול. לבסוף, נטרקו הדלתות, המנועים נהמו, והאוטובוסים החלו עוזבים את השכונה בזה אחר זה, מותירים מאחוריהם רק שקט מצמרר, ריח של אבק, ואת **שומרי הגחלת**.

הם, נותרו בבית המדרש, כמדי יום ביומו. בעוד הזעקות מהדהדות בכיכר, בעוד האוטובוסים רועדים תחת משקל העבדים החדשים, בבית המדרש של שומרי הגחלת הכל נותר כפי שהיה. קול תורה ותפילה המשיך להדהד, המילים הקדושות המשיכו להתנגן בנעימה.

הקצינים לא דפקו על דלתות בתיהם של שומרי הגחלת, משום שהם לא הופיעו באף רשימה. הם מעולם לא ביקשו מהשלטונות מאומה, וגם לא נתנו. הם לא ניסו אף פעם להתקרב, ולא נענו כשהתבקשו לתרום. הם אף פעם לא היו חלק, וכך הם נשארו. הם היו שקופים בפני המערכת.

הלבבות, ידעו מה קורה שם בחוץ. קול המגפיים בקע מבעד לחלונות האבן הישנים, פולש אל תוככי בית המדרש, מעיב בקול צורם על המנגינה המתוקה שמילאה את החלל. הצעקות והבכיות ששטפו את הרחוב, לא עצרו מחוץ לבית הזה. ובכל זאת, שומרי הגחלת לא משו ממקומם. לא מתוך אדישות, אלא מתוך **שליחות**.

לאחר התפילה, עלה הרב הישיש אל הבימה, פניו חיוורות ועיניו בוערות בנחישות. הוא פנה אל הציבור בקול שקט אך יציב: "אנחנו לא יכולים לעצור את מה שקורה שם בחוץ!" אמר, משתהה לרגע, מניח למילים לשקוע, ולאחר מכן המשיך:

"אבל דבר אחד אנחנו יכולים, וגם חייבים: להבטיח שיהיה מי שיזכור, שיהיה מי שיתפלל, שיהיה מי שישמור על הגחלת! אם גם אנחנו נייעלם - כבר לא יישאר אף אחד שיזכור מי היינו. וזה, יהיה הסוף האמיתי!"

לאחר מכן, נישאה תפילה מיוחדת, תפילה חרישית אך חודרת לבבות: "אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, המקום ירחם עליהם ויציאם מאפילה לאורה". המילים העתיקות הללו, קיבלו כעת משמעות מחודשת, מצמררת, מוחשית מאין כמותה.

תוך זמן קצר, התייצבו ראשוני העובדים באתרים השונים, שם כבר חיכו להם קציני פיקוח של משמר מצרים. תפקידם של השומרים היה אחד: לוודא שהיהודים עובדים - ועובדים קשה. הם עקבו בשבע עיניים אחר כל תנועה, מוודאים שאיש אינו מעלה בדעתו לנוח אף לרגע, או להאט את הקצב.

"הזמן שלכם שייך למצרים!" קבע בשחצנות סרן עדנאן, אחד המפקחים שהוצב במפעל הפלדה של קהיר. "מי שיעז לבזוז אפילו רגע אחד - יגלה על בשרו מהי משמעות המילה עונש!" הבהיר בנימה שלא היה מקום לסעות בה.

אכזריותם של השומרים, לא ידעה גבולות. ההנחיות שהם קיבלו היו חד משמעיות: "אין די בהפיכת היהודים למעמד של עובדי חינוס חסרי זכויות. יש לשבור אותם!". והם עשו זאת בהתלהבות של רוע צרוף.

היהודים כבר לא נחשבו לבני אדם. הם היו עבדים. חפצים. כלי משחק בידיהם של אדוניהם החדשים. הם הבינו מהר מאד: אם הם רוצים לשרוד, הם חייבים להוריד את הראש, לציית, ולשתוק. לא להתבלט, לא להיראות. לא לתת לאף אחד מהשומרים הזדמנות לעשות את מה שהוא כל כך אוהב. כי במצרים החדשה, חייו של יהודי כבר לא היו שווים יותר מאשר חופן חול.

במפעל הטקסטיל, עמדו עשרות יהודים בצפיפות, מסודרים בשורות מול מכונות תפירה מיושנות. אחד הקצינים עבר

לאורך השורה, משגיח שהידיים לא מפסיקות לזוז, שהעיניים לא סוטות הצידה אפילו לרגע. מכונה אחת חרקה. יהודי זקן ניסה לשחרר את סבך החוטים. "מה קורה פה?" נבח המפקח. "המכונה לא עובדת... אני רק מנסה..."

הוא לא הספיק לסיים את המשפט - ומכת קת רובה נחתה על גבו. "תעשה שהיא תעבוד!" שאג הקצין, "או שתמצא את עצמך בלי ידיים לעבוד בהן!".

באחד מאתרי הבנייה, גברים יהודים סחבו שקי מלט כבדים, הלוך ושוב, ללא הפסקה. "מהר יותר!" נשמעה צעקה חדה. מישהו, צעיר כבן שבע עשרה, כשל תחת המשקל. הברכיים פקו, השק נשמט, אבק אפור התפזר לכל עבר. לפני שהספיק להתנצל, אחז אחד השומרים בצוואר חולצתו והרימו בברוטליות. "נפלת? תקום! ואם עוד פעם אחת זה יקרה..." צליל של סטירה מצלצלת חתך את האוויר.

במחצבה הגדולה עמלו עשרות גברים יהודים, גבם כפוף תחת משא האבנים הכבדות. הם נשאו אותן מצד אחד של המחצבה אל הצד השני, שם קיבלו הוראה לערום אותן בערמה מסודרת. כשסיימו, ניתנה פקודה חדשה: להעמיס מחדש את אותן אבנים, ולהחזירן בדיוק לנקודה שממנה נלקחו. "מהר!" צרח המפקח.

מישהו, צעיר כבן עשרים, נעצר לרגע, מבטו תוהה. "אבל... למה?" לחש בתסכול. אבל הוא לא קיבל תשובה... רק דחיפה חדה בגב, שהזכירה לו היטב היכן הוא נמצא: "בלי שאלות! תעבוד!". את התשובה, הוא כבר הבין לבד: כאן, לא היתה מטרה וגם לא תכלית. רק עמל אינסופי שנועד להשפיל, לשבור ולרסק!

כך, בכל אתר עבודה, היהודים למדו במהירות את הכללים. אין הפסקות. אין רחמים. אין מקום לטעויות. אין יעד. אין מטרה. כל תנועה איטית מדי, כל עייפות שחלחלה אל הגפיים - זכו לתגובה מיידית. הזיעה ניגרה, השרירים צרחו, אך לא היה מנוס.

הם הבינו: מעתה, זהו קיומם. עבודה. הישרדות.

כשהשמש נטתה לשקוע, הגיע סוף סוף הרגע שבו קציני הפיקוח סימנו לאות כי העבודה הסתיימה, להיום. אך איש לא נשם לרווחה. איש לא הרשה לעצמו להרגיש הקלה. כולם ידעו: יום אחד נגמר, אבל מחר הכל יתחיל מחדש.

העובדים הובלו אל עבר נקודות החלוקה המאולתרות שהוקמו בכל אתר. שם, על שולחנות מתקפלים, נערמו קופסאות קרטון גדולות, ובהם כריכים ארוזים. כל עובד נדרש לקחת אריזה אחת ולהתקדם הלאה. בתוך האריזה השקופה היו שני כריכים דקים עטופים בניילון, כל אחד מהם מורכב משתי פרוסות לחם יבש, וביניהן שכבה דקה מדי של ממרח לא מזוהה.

לכשרותם של הכריכים הללו לא היתה כל ערובה. לא היה טעם אפילו לשאול על כך. יהודים רבים בהו בכריכים הארוזים, כאילו חיפשו דרך לעקוף את הדילמה הבלתי אפשרית. בטנם קרקרה מרעב, החולשה גרמה להם לראות שחור מול העיניים, אך הם לא יכלו להכניס לפיהם דבר בלי לדעת מה כשרותו.

היו כאלה שהכריעו מיד: הם הניחו את האריזה בצד, נחושים לשאת את הרעב עד שישובו הביתה, אל פת הלחם האחרונה שנותרה מיום אמש. אחרים, שהגיעו לקצה גבול היכולת, ניסו לפחות להוציא את הממרח, להשאיר רק את פרוסות הלחם - אפילו שזה לא פתר את הבעיה לחלוטין. וכמה מהם... פשוט עצמו עיניים, אחזו את הכריך בידיים רועדות, ונגסו.

"קדימה, חזור לאוטובוסים!" נשמעה פקודה, והם מיהרו להשליך את האריזות ולטפס בחזרה אל הרכבים שהובילו אותם לכאן בבוקר. הם היו מותשים. גופם כאב, שריריהם צרבו, מה שהם רצו זה רק לעלות לאוטובוס ולהגיע הביתה - ולו לכמה שעות.

כשהדלתות נטרקו והאוטובוסים החלו בנסיעה חזרה אל השכונה, לא נשמעו דיבורים. אף אחד לא טרח לנסות לשוחח, לספר, או לחלוק. רק רעש המנועים נשמע ברקע. היהודים נשענו זה על זה בלי משים, עיניהם טרוטות, מבטיהם כבויים.

כשהגיעו לבסוף לשכונה, הם ירדו בכבדות, נגררים לעבר בתיהם. הדלתות נסגרו במהירות מאחוריהם. זו היתה הפעם הראשונה מאז הבוקר, שהם יכלו לשבת, לנשום לרגע. אבל המחשבות לא הרפו.

מאחורי אחת הדלתות, התרסק שמעון על כיסא העץ בפינת המטבח, מניח את ראשו על השולחן. אשתו, שרה, הרתיחה מים והתיישרה מולו, עיניה דואגות. "מה קרה שם?" שאלה בלחש.

"מה קרה?" שמעון גיחך ביובש, מנסה להעלות חיוך על פניו. "קרה מה שציפינו. עבדנו, כל היום. ומה אצלך?" שאל. "אני... הייתי בבית המטבחיים. רחצנו שולחנות, קרצפנו רצפות. היה דם בכל מקום. לא הייתי מסוגלת לנשום..." קולה נשבר מעט, אך היא מיד התעשתה. "העיקר שאנחנו כאן".

בבית אחר, ישבו בני משפחה סביב השולחן הצר, כל אחד מהם מביט למקום אחר, בלי לדבר. דניאל, בן הארבע עשרה, ניסה לגרד לכלוך מתחת לציפורניו, אך הן היו שחורות מדי. "מה עשית היום?" שאל לפתע אביו. דניאל משך בכתפיו. "ניקיתי שירותים ציבוריים". "ירחם השם!" לחשה האם, מכסה את פיה בכף ידה.

הבתים החשיכו מוקדם. אנשים קרסו אל מיטותיהם, אבל השינה לא הגיעה בקלות, למרות העייפות הבלתי נתפסת. השרירים כאבו, התחושה הדביקה של הכלוך, המראות והקולות - לא הרפו. התמונות נותרו חקוקות בראשיהם. הם לא היו צריכים לדמיין מה יקרה מחר. **הם כבר ידעו.**

היה זה ביום שישי, עם תום יום העבודה. רגע לפני שעלו היהודים, שבורים ורצוצים, על האוטובוסים שהחזירו אותם לבתיהם - נמסרה הודעה רשמית וחד משמעית: "מחר, העבודה כרגיל!".

ההודעה נפלה על היהודים כרעם ביום בהיר. לא שהיה להם שמץ של ציפייה. לא שהם באמת קיוו להתחשבות או לכבוד למנהגי דתם. אלא שעד כה, הם אפילו לא היו מסוגלים לחשוב. כעת, כשהדברים נאמרו מפורשות, הם נחתו על ליבם כמו אבן, מוחצים את המעט שנותר מאישיותם, ממה שהם היו.

אך הפקודה לא הותירה פתח מילוט. המילים היו חדות וברורות. השלטונות לא השאירו מקום לספק: מבחינתם, גם השבת - הינה יום עבודה לכל דבר.

כשהיהודים ירדו מהאוטובוסים בכיכר השכונה, הסערה פרצה במלא עוצה. "לעבוד בשבת? זה לא אפשרי! השבת היא חיינו! אם נאבד את השבת - מה יישאר מאיתנו?" זעק יששכר הזקן, אולם מנחם, סוחר הדגים לשעבר, קטע אותו, עיניו נעוצות ברצפה: "ואם לא נעבוד, מה יישאר מאיתנו? אתה לא מבין? לא ראית למה הם מסוגלים? הם יהרגו אותנו!".

"זה פיקוח נפש של ממש!" טען בלהט שמעון, קולו גובר בכעס. "אין דבר בתורה שעומד בפני פיקוח נפש!" הוסיף לפלפל, אולם באותו הרגע שאג לפתע שלמה, גבר בגיל העמידה: "לא!!! לא ולא!!! אם ניכנע פעם אחת, זה לא יגמר כאן! היום זו שבת, מחר זה כשרות, ומחרתיים ברית מילה! אתה לא מבין שהם לא רוצים את העבודה שלנו? הם רוצים לשבור אותנו! למחוק את הזהות שלנו לחלוטין!".

שלמה הביט סביבו, מנסה למצוא בעיניהם של חבריו אישור לדבריו. "אני לא עובד בשבת!" הכריז. "מי שרוצה - מוזמן להצטרף אלי, מחר בבוקר, בבית הכנסת המרכזי!".

"ומה אתה חושב? הם יעמדו מנגד בחיבוק ידיים? הם הרי יגררו אותך! הם יכו אותך! מי יודע אם לא יהרגו אותך במקום!" גיחך מרדכי, שעד לא מזמן היה עובד בכיר בחברת מסחר מצרית. "אתה לא מבין? אנחנו כבר לא חופשיים להחליט על חיינו! אנחנו עבדים! עבדים לא יכולים לקחת יום חופש!".

"ומה יקרה אם כולנו נסרב?" שאל לפתע קול נוסף. היה זה אלעזר, איש עניו ונחוש, שהצטיין תמיד באמונתו החזקה. "מה אם אף אחד מאיתנו לא יופיע מחר? הם הרי לא יהרגו את כולנו! אם נעמוד יחד - אולי נוכל לכופף אותם?". מנחם נאנח במרירות. "אתה עדיין חולם? הם ירצחו כמה מאיתנו, וכל השאר ילכו לעבודה מרוב פחד! ומה נשיג בכך?".

השיחה התארכה, אך לא הסתיימה בהסכמה. היהודים שבו לבסוף איש איש אל ביתו, יודעים כי לפניהם מספר שעות עד שיצטרכו להחליט על המשך דרכם. אולם לבסוף, מהר מדי, הפציע השחר. הגיעה שעת ההחלטה.

בשעה הרגילה, כמו בכל יום, כבר עמדו אנשי משמר מצרים בכיכר הגדולה, מדיהם נוצצים באור השחר הראשון. הם צפו את המאבק שעלול לגרור היום הזה, ונערכו בכוחות מתוגברים. ההוראות שקיבלו דיברו על אפס סובלנות, והם לא היו צריכים יותר מכך.

חלק מהיהודים, בלב כבד, הגיעו אל נקודת המיון, בעיניים כבויות. הם לא דיברו ביניהם, רק צעדו בראש מורכן. הם ידעו שאין להם ברירה. אבל רבים אחרים, בראשותו של שלמה, נעלו את בתיים והתאספו בבית הכנסת המרכזי. שם, בגוף רצוף אך בנפש בת חורין, פתחו את הסידורים והתפללו.

ואז - דפיקות רמות החרידו את הדממה.

"תפתחו מיד, לפני שאנחנו פורצים!" נשמע קול נוקשה מבחוץ. אבל איש לא זז. "אני יודע שאתם בפנים!" קרא הקול שוב,

ונשמע רחש של רובים נדרכים. "יש לכם שתי דקות בדיוק! אם לא - זה הסוף שלכם!" הדהדו המילים.

"אין לאן לברוח!" לחש אחד האנשים. אבל שלמה נותר זקוף. הוא הביט בחבריו, ולאחר מכן הפנה את מבטו אל עבר הדלת והכריז בקול יציב: "אנחנו לא יוצאים! לא היום! היום - שבת קודש!".

הדלת נפרצה במהלומה אדירה, ואנשי משמר מצרים הסתערו פנימה. הם התנפלו על היהודים, והחלו מפלים את מכותיהם בכל מי שנקרה תחת ידם. הם רמסו את הסידורים, קרעו טליתות. אגרופים הונפו, קתות רובים ריסקו ידיים ורגליים. "תנו להם שיעור שלא יישכח!" עודד הקצין את פקודיו, שהיו חדורי התלהבות ממילא. אולם לבסוף, הם הסתלקו. מותירים את היהודים שבבית הכנסת שבורים ורצוצים, מדממים, אך חיים. ומאושרים. **הם ניצחו.**

כשהערב ירד, והיהודים שעבדו חזרו מותשים מהיום הנורא, הם פגשו את חבריהם. מדממים, פצועים, אך עיניהם בורקות מגאווה. "מה קרה לכם?" שאל בבהלה שמעון, שהספיק במהלך היום החולף להתחרט אינספור פעמים על שהחליט לצאת לעבודה.

שלמה, שמצחו עדיין היה חבוש בתחבושת שמצא אי שם - חיך חיוך חלש: "שילמנו על השבת שלנו. זה היה משתלם!". שמעון הביט בו, ולרגע לא ידע מה לומר. לפתע, הוא הרגיש קטן.

כל היהודים ידעו, כי המאבק רחוק מלהסתיים. זו היתה רק השבת הראשונה, ואחריה יבואו עוד רבות. אתגרים וניסיונות עוד יצוצו לאינספור. אולם ברגעים הללו, משהו בלבבות, השתנה. הוכרע. לזכות הרגעים הללו נזקף במידה רבה צביון של השנים הבאות, שאיש לא היה מסוגל לחשוב עליהן כעת.

בימים הראשונים, היהודים שלא הסכימו לטעום מהמזון הלא-כשר שסופק להם, הסתדרו איכשהו. בבתים עוד נותרו שאריות של מלאי, המזווים לא היו ריקים לחלוטין. זה הספיק גם בשביל הילדים שלא עבדו, ומשכך - לא קיבלו אפילו את מנות הרעב של העובדים, אך פיותיהם עדיין דרשו אוכל.

אבל בסופו של דבר, האוכל נגמר. בארונות לא נותר אפילו פירור.

למצרים, לא היה אכפת. מבחינתם, מי שעבד - היה זכאי למזון. מי שלא? שימות ברעב! אבל היהודים מצאו פתרונות.

בלילות, כשמצרים הלכה לישון, ילדים יהודים קטנים, זריזים ורעבים, התגנבו אל השווקים וחיפשו שאריות. אם התמזל מזלם, הם מצאו כיכר לחם יבשה מאחורי המאפייה. אם לא - הסתפקו בשאריות של ירקות רקובים למחצה, אותם הביאו הביתה באושר. כל ירק שכזה, העניק למשפחה שלהם סיכוי נוסף לשרוד, לפחות את היום הבא.

לפעמים, מישהו ראה. "ילד! מה אתה עושה כאן!" נבח בקול נוקשה סוחר מצרי, שנשאר לסדר את הדוכן שלו לקראת יום המחר, כשהבחין בילד יהודי מחטט בפח האשפה של הדוכן הסמוך. הילד קפא במקום, עיניו מבועותות. הוא כבר ידע מה קורה למי שנתפס. רגע לאחר מכן, פתח במנוסה מבוהלת. בפעם הזאת, זה הצליח. אבל היו פעמים אחרות, שזה לא. **היו ילדים שלא שבו.**

פה ושם נמצאו מצרים שאמנם לא חיבבו יהודים, אבל גם לא היו יכולים לעמוד מנגד כשהם גוועים ברעב. הם היו מגיחים אל שכונת היהודים בשעת לילה, ומשאירים שקים קטנים של קמח, של בצל או של תפוחי אדמה. ברי המזל שמצאו את השקים הללו, הבטיחו למשפחותיהם תקופה קצרה של רעב נסבל יותר.

יהודים שעבדו בקרבת המזון - במטבחים, באולמות, במחסני השוק - הצליחו מדי פעם להחביא מתחת בגדיהם שקית של

אורז, ככר לחם, או כמה תפוחי אדמה. "אתה גונב!" לחש אחד מהם כשראה את חברו מחביא בכיס מעילו תפוח עץ אמיתי. "אני שורד!" השיב לו הלה, ומיהר להסתלק.

ובסופו של יום, במעט שהיה להם, היהודים תמיד חלקו זה עם זה. אף אחד לא השאיר לעצמו את הכל. היה מי שדאג מדי פעם לצלחת של דייסה דלילה עבור השכן הזקן שלא יכול היה לדאוג לעצמו, או עבור הילדים שבבית ממול - שאף פעם לא היה להם מספיק. וכך הם שרדו, בקושי. נותנים זה לזה לא רק לחם, אלא בעיקר תקווה.

הימים הבאים לא היו קלים יותר. היו אמנם בני המזל ששובצו לעבודות בית בבתייהן של משפחות מצריות עשירות, או לעבודה קבועה בבתי עסק ובמפעלים. הם אמנם הושפלו יום-יום, אך לפחות ידעו לצפות מראש, פחות או יותר, כיצד ייראה היום הבא. הם גם לא היו נתונים תמיד לפיקוחם של אנשי משמר מצרים, שאכזריותם הותירה אחריה סיפורים מסמרי שיער שעברו מפה לאוזן.

אולם לרבים אחרים, לא היה מזל. הם המשיכו להתייצב בוקר בוקר בכיכר, נשלחים אל מקומות עבודה אקראיים, על פי הצורך. לא פעם הם נדרשו להתמודד עם חומרים מסוכנים, ועם כלים שלא הכירו. איש לא טרח לבדוק אם יש להם ניסיון, איש לא סיפק להם ולו ציוד מגן בסיסי. הם היו עבדים, ועבדים - לא נחשבו למאומה.

במפעלים הכימיים, אולצו יהודים לערבב חומרים מסוכנים בידיים חשופות. האדים החריפים חדרו לריאותיהם, צרבו את גרונם והותירו אותם משתעלים ללא הפסקה. פועל אחד, יהודה שמו, איבד את מאור עיניו כאשר חומצה התיזה על פניו. הוא צרח מכאב, אבל מנהל המשמרת רק הניד בראשו באדישות: "תוציאו אותו מפה. תביאו מישהו אחר במקומו!".

בחדרי החשמל של המפעלים הגדולים, אולצו יהודים לחבר מערכות מתח גבוה ללא כל ידע מוקדם. הכבלים החשופים נצצו תחת אורות הניאון, מתיזים ניצוצות לכל עבר. לעיתים, מישוהו נגע בטעות במקום הלא נכון - וקרס באחת, מפרפר, עד שחדל לנוע. איש לא עצר את העבודה בגלל זה. הגופה פונתה הצידה במהירות, והבא בתור תפס את מקום הנופל.

יהודים אחרים שובצו למפעלי המתכת, שם נאלצו לחתוך, לרתך ולעבד חומרי גלם כבדים - ללא כפפות, ללא משקפי מגן. הכוויות היו עניין יומיומי, האצבעות שנקטעו - מציאות כמעט בלתי נמנעת.

"תעבדו מהר יותר, או שתחטפו!" גערו בהם המפקחים. רק בערב, בסוף יום העבודה, כשהגיעו בחזרה אל השכונה - הם התפנו לבחון את הנזקים שהותיר אחריו היום שעבר. אחד שב הביתה כשהוא צולע, אחרי שחפץ כבד מחץ את רגלו. אחר חזר כשאצבעותיו חרוכות לחלוטין, ללא כל אפשרות לטיפול רפואי אמיתי. והיו גם כאלו שלא חזרו בכלל.

ולמרות כל זאת, בכל יום, כשהשחר הפציע - הם נעמדו שוב, מוכנים לסבול מחדש. הם לא עשו זאת כי רצו. **פשוט לא היתה להם ברירה.**

ההתעללות הלכה וגברה מיום ליום.

באחד המפעלים, בצריף פיקוח שעל דלתו התנוסס סמל מועצת השומרים, ישב קצין מקריח והתנדנד בכיסאו בנחת. סיגריה בוערת היתה תחובה בין אצבעותיו, ולפניו, כרע על ברכיו פועל יהודי, רועד כולו, ראשו כפוף אל הקרקע. "מה אמרת? חזור שנית!" תבע המפקח, מפריח ענני עשן, ואילו הפועל שתק. הוא ידע, שאם יענה - ייענש. אבל גם ישתוק - לא יהיה לו קל יותר.

"שאלתי שאלה!" צרח לפתע המפקח, ולאחר מכן התקרב לאיטו אל האיש הכורע, ובעודו מחייך - הניף את מגפו ובעט בו בעוצמה. היהודי קרס על הרצפה, נחנק מהאבק. הקצין אפילו לא הביט לעברו. "אם לא תענה - אצטרך ללמד אותך לדבר!" הפטיר, ושני החיילים שעמדו בפינת החדר הבינו את הרמז מיד. הם ניגשו, תפסו את האיש בשתי ידיו, וגררו אותו החוצה.

מהמסדרון נשמעו צעקות חנוקות, ואז קול חבטות כבדות. הקצין חזר אל שולחנו, חוזר לשחק בשביעות רצון בסיגריה שבפיו.

באתר אחר, עמדו כמה קצינים וחיפשו דרך להעביר את הזמן. "שמעתי שהיהודים יודעים לרוץ מהר!" אמר אחד מהם, מחייך בזדון. "רק אם רודפים אחריהם!" צחק אחר. "הבה ונבדוק!" הציע קצין שלישי.

הם קראו ליהודי מבוגר, רזה וכפוף. "תרוץ!" נבח אחד מהם פקודה.

האיש הביט בהם, מבולבל. "תרוץ, עכשיו!" פקד שוב הקצין, בקול רם יותר, והאיש הבין שאין לו ברירה. הוא ניסה לרוץ, רגליו כושלות, ופרץ צחוק נשמע מאחורי גבו.

"לא ככה!" קרא אחד הקצינים, ומבלי להסס, שיחרר כלב ציד שקשור היה בשרשרת. החיה זינקה קדימה, שיניה נוטפות ריר, והיהודי - כבר רץ מהר הרבה יותר. "אמרתי לכם שהם יכולים לרוץ?" גיחך אחד הקצינים בקול, בעוד חבריו מוחים דמעות של צחוק.

באחד מאתרי הבנייה, ניצבה שורה ארוכה של פועלים יהודים, כפופים תחת משקל ערמות הבלוקים שהועמסו על גבם. חום הצהריים הכביד עליהם, אבק דקיק התערבב בזיעה שניגרה מפניהם, וידיהם רטטו מרוב מאמץ.

"תגידו לי," שאל קצין צעיר, ידיו שלובות, עיניו בורקות בלגלוג, "כמה זמן לוקח ליהודי לבנות קיר?". איש לא ענה. הפועלים המשיכו להניח בלוק אחר בלוק, בשתיקה. הם ידעו שכל תשובה תהיה טעות.

הקצין נשען על קיר סמוך, מביט בהם מתנועעים באיטיות מרוב עייפות. "מהר יותר!" צעק לפתע. היהודים האיצו את הקצב, למרות שהשרירים כבר התחננו לרחמים.

ואז זה קרה.

רגליו של יהודי כבן ארבעים, כחוש מרעב, כשלו תחתיו. הבלוק נפל מידי, ונחת על הקרקע ברעש עמום. הקצין נדרך. "נו, נו..." הוא ניגש אליו באיטיות, מטה ראשו בחיוך עקום. האיש ניסה להתכופף מיד, להרים את הבלוק, אבל אצבעותיו רעדו והוא לא הצליחו לאחוז בו היטב. הבלוק החליק שוב אל הקרקע.

"שוב נפל?" הקצין מצמץ, ואז, בלי אזהרה, הרים את רובהו וחבט בקת היישר אל צלעותיו. האיש התקפל, התנשף בכאב חד, אך לא העז לזעוק. החבטה השניה, כבר נחתה על גבו. האיש נאבק להרים את האבן מחדש, אבל הידיים רעדו חזק מדי.

המכה הבאה, הפילה אותו על ברכיו. חבריו הסיטו מבט, לא מעזים לעצור. לבסוף, כשהיהודי שכב שרוע על האדמה, חסר יכולת לזוז - הקצין נאנח וגלגל עיניים. "טוב..." הוא העביר יד על מצחו כאילו התעייף, "אולי אתה באמת לא בנוי לעבודה פיזית" אמר בגיחוך, וסימן לשני חיילים: "תפנו אותו מכאן".

הם תפסו כל אחד באחת מידי, גוררים את גופו חסר האונים אל מאחורי ערמת חומרי הבנין, והשליכו אותו כלאחר יד - כמו שק חול. השקט חזר למקומו. "תמשיכו לעבוד!" נבח הקצין, אך האזהרה היתה מיותרת. איש לא העז לעצור. הם למדו מהר מאוד: מי שנופל - לא קם. מי שמתעכב - נענש.

אבל גם בתוך הגיהנום הזה, היהודים אף פעם לא חשבו רק על עצמם.

כשמישהו התמוטט, תמיד היה מי שתפס את מקומו לשעה קלה, או חזו בכלי העבודה שלו ומנסה להמשיך כאילו כלום לא קרה. כשאחד הפועלים לא עמד במכסה היומית, היו אלו שעמדו סביבו מנצלים רגע של חוסר תשומת לב מצד המפקחים, כדי להעביר אל הערמה שלו חלק מהתפוקה שהפיקו בשארית כוחותיהם. כשפניו של מישהו העידו שהוא עומד לקרוס, תמיד היה מישהו שידע ללחוש בשקט: "עוד קצת... תחזיק מעמד! זה יגמר!".

הלכידות הזו, ליוותה את היהודים יום אחרי יום, שעה אחרי שעה. בלעדיה, לא היה להם סיכוי. הם ידעו זאת בוודאות מוחלטת: אם כל אחד יעמוד לעצמו - הם לא ישרדו. רק אם יהיו מאוחדים, הם יחזיקו מעמד. אולי.

היה זה מספר חודשים מאוחר יותר. ישיבה חשאית נערכה בלשכתו של פרעה. מלבדו, השתתפו בה רק עבד אל-רחמן, מנהיג מועצת השומרים, ועוד מתי מעט שומרי סוד.

"אדוני המלך!" פתח אל-רחמן, "המספרים שאנחנו מקבלים, מלמדים על תופעה מדאיגה. האוכלוסייה היהודית הולכת וגדלה! חייבים לעשות משהו!". "רגע... אני לא מבין!" התבלבל פרעה לרגע, "אם יהיו יותר יהודים, יהיו לנו יותר עובדים! זה חשבון פשוט, לא?".

עיניו של אל-רחמן הצטמצמו ברשעות. "יכול להיות", אמר, "ומיד המשיך: "ובכל זאת, אני מעדיף שהם יהיו מעטים יותר. כוח העבודה שעומד לרשותנו כיום, מספיק די והותר! מלבד זאת, אין לדעת. אם הם יהיו רבים יותר, הם עלולים באחד הימים להעלות בדעתם רעיונות מסוכנים, כמו למשל: התקוממות!".

"אז מה אתה מציע?" בירר פרעה בענייניות, ואל-רחמן השיב קצרות, מישר מבט: "הבה נאמר זאת בפשטות... לא כל הילדים צריכים לגדול!".

חדר הישיבות היה שקט. הרעיון נאמר בקור רוח, כמעט בטבעיות.

פרעה שתק לרגע, מגלגל את הדברים בראשו, מבין את משמעותם. כשהוגש לו לבסוף נוסח החוק לאישור, הוא חתם מיד. אפילו בלי לקרוא.

ימים ספורים מאוחר יותר, יצאו הנחיות חדשות ממשרד הפנים. לפי הצו החדש, משפחות יהודיות בהן למעלה משני ילדים - חויבו למסור את 'העודפים' לרשויות.

היהודים קראו את הפקודה פעם אחר פעם, מסרבים להאמין למילים. גם אחרי מה שעברו, הם עדיין סירבו להאמין שזוועה כזו אפשרית. שהם באמת יעשו את זה.

אבל בלילה, הם באו.

בדממה, כצללים אפלים בין הבתים הצפופים, נעו חוליות אנשי משמר מצרים ברחובות הרדומים. כל בית שסומן מראש, נפקד. דפיקות כבדות על הדלתות קרעו את הדממה. "פתחו את הדלת! מיד!".

המשפחות היהודיות התעוררו בבהלה. אימהות מיהרו להדק זרועות סביב ילדיהן, אבות נעמדו מול הדלת, מנסים לגונן על הקטנים שמאחורי גבם. אבל לא היה לאן לברוח. הם ידעו שאם לא יפתחו, הדלת תישבר.

בידיים רועדות נפתחה דלת אחרי דלת. בפתח, עמדו קלגסי משמר מצרים. הם לא בזבזו זמן. "הגענו לקחת את הילדים!" הבהירו, והאוויר הפך כבד כמו משקולת של אימה.

"הילד יישאר פה!" ניסה אב אחד להגן על בנו באומץ. אך השומר פסע צעד אחד קדימה, מזייך בזלזול. "אתה רוצה לבדוק את זה?" גיחך, ואף אחד לא היה צריך לשאול למה הוא מתכוון.

היו בתים, בהם זה הסתיים בכניעה שקטה. האם חיבקה את בנה בפעם האחרונה, האב לחש באוזנו: "תהיה חזק, ילד!", והדמעות זלגו חרש. בבתים אחרים - נשמעו זעקות שבר, בכי מר, תחנונים.

אימהות נפלו על ברכיהן, אוחזות בילדיהן בכל כוחן, אך ידיים גסות תלשו את הקטנים מחיקן. ילדים צרחו בבהלה, נאחזים באימהות שכבר לא יכלו להחזיק בהם. "אל תיקח אותי!" התחננה אישה אחת, חובקת תינוק בן שנתיים, "בבקשה! בבקשה!". אך הקלגס לא טרח לענות. הוא פשוט חטף את הילד ונעלם.

למחרת, השכונה היהודית נעטפה בשקט כבד. שקט מצמרר. אימהות שנותרו בלי ילדיהן לא זעקו יותר. הן פשוט ישבו, הלומות צער, ליד מיטות ריקות. אבות הביטו סביבם בעיניים חלולות, חסרות הבעה. איש לא דיבר. לא נותר עוד מה לומר.

אף אחד מהילדים לא חזר. אף פעם.

השנים חלפו, והחיים נמשכו - אם אפשר היה עוד לכנותם כך. עבודות הכפייה, האלימות האכזרית, והיעלמותם המתמשכת של ילדים - הפכו למציאות חיה של היהודים. איש לא זעק, איש לא מחה.

צעדי המשטר לצמצום מספר היהודים נראו לכאורה יעילים, אך במציאות - הם כשלו. כי באורח פלא, למרות הכל - הקהילה היהודית המשיכה להתרבות. משפחות חדשות קמו, ילדים נולדו, ולמרות כל הצווים, כל החוקים, כל הגזירות - המספרים לא הצטמצמו כפי שציפו.

אולם הדור החדש שנולד - לא היה כקודמו. ילדים אלה נולדו לתוך מציאות של עבדות. הם לא הכירו חיים אחרים. הם לא ידעו מהו חופש. מהיום שבו פקחו את עיניהם, הם ראו את הוריהם

שבים הביתה, גופם חבול ורצוץ. הם גדלו בידיעה שליהודי אין מקצוע - רק הוראות. אין אפשרות לבחור - אלא רק לציית.

מיום שעמדו על דעתם, הם ידעו שלבוקר יש משמעות אחת: עבודה. הם שמעו את הצעקות, את הפקודות. הם ראו את ההשפלות, את ההלקאות ברחוב. הם ראו אימהות פורשות ידיים ריקות, בוכות בלי דמעות, כשעוד ילד נלקח בלילה.

הם לא שאלו שאלות. הם לא תכננו לברוח. הם לא חיפשו פתרון. וכך, מצרים קיבלה בדיוק את מבוקשה: עם שלם - כנוע, שבור, עבד לגורלו.

ובכל זאת, באוויר הדחוס של השכונה היהודית, בערה להבה קטנה - הבטחה עתיקה, שעברה מאב לבן: "יהיה לזה סוף".

בכל שבת, בשעת בין ערביים, התקבצו היהודים סביב שולחנות העץ הישנים בבית הכנסת. הזקנים שבהם, היו מספרים סיפורים על ימים אחרים, מנסים להבעיר את לפיד התקווה. הם דיברו בלחישת, אבל המילים שלהם היו ברורות: "היום יגיע, וכל זה יגמר!".

הילדים הביטו בהם בעיניים פעורות ובלעו כל מילה. **והם האמינו.**

דור הלך ודור בא, אך דבר אחד נותר בעינו - העבדות. היהודים נשארו עבדים כפי שהיו, מנוצלים כפי שהיו, מדוכאים ומופקרים לאכזריות חסרת גבולות. ההבדל היחיד: המערכת שהופקדה על הניצול הבלתי אנושי הזה - הפכה למשומנת להפליא.

העולם כולו התקדם, וגם מצרים צעדה קדימה ונעשתה למעצמה טכנולוגית אדירה. גורדי שחקים התנשאו אל השמים, הערים נמתחו אל קצה האופק, קווי רכבת מהירים חיברו כל נקודה במדינה, מערכות בינה מלאכותית השתלבו בניהול

היומיומי, והשלטונות ייצאו לכל העולם טכנולוגיה מתקדמת שלא נראתה כמותה.

אבל מאחורי כל זה, הסתתרה אמת שלא נאמרה בקול: המדינה הפכה לעשירה וחזקה - אך לא בזכות עצמה. השגשוג הזה, היה על גבם של העבדים היהודים!

בשנים הראשונות, הם היו רק כוח פיזי: הידיים שסחבו, ריתכו, יצקו בטון ובנו כל מגדל ומפעל. כל רחוב נוצץ היה טבוע בזיעתם. אך בשלב מסוים, המצרים גילו שהפוטנציאל גדול הרבה יותר: היהודים לא היו רק כוח עבודה חינמי. הם היו מוחות, ולא סתם מוחות - אלא מוחות מבריקים!

ואז, התוכנית השתנתה. מצרים החלה להכשיר יהודים להייטק - ללמד אותם הנדסה, תכנות, תעשייה מתקדמת. במוסדות מיוחדים, הוכשר דור העתיד של העבדים היהודים - והתוצאות עלו על כל דמיון: היהודים הללו - בכישוריהם יוצאי הדופן - הגיעו להישגים שאיש לא העלה על הדעת. בתוך עשור בלבד, היהודים לא רק בנו את הבניינים - אלא גם פיתחו את המערכות המנהלות אותם.

אך זה לא הפך אותם לעובדים חופשיים. חייהם לא השתנו במאומה. הם לא היו 'עובדי הייטק'. הם נותרו 'עבדי הייטק'.

זה היה סודה של מצרים. הסוד הגלוי, שידעו היטב בכל העולם. המדינות שצרכו את הטכנולוגיה שהפיצה מצרים - ידעו את האמת. הן ידעו מי עומד מאחורי כל הפיתוחים שהן רוכשות בכסף מלא, הן ידעו שמאחורי ההתקדמות הטכנולוגית האדירה עומד עם שלם שכלוא במערכת שמנצלת אותו עד תום. אבל לאיש מהם זה לא היה אכפת.

האומות צרכו, מצרים ייצרה - והיהודים המשיכו לעבוד, לסבול ולשתוק.

החללים שבהם עבדו היהודים הללו לאחר תום הכשרתם היו אפלים, חנוקים וצפופים - ללא חלונות כלל. מיזוג האוויר פעל, כמובן - רק בחדריהם של המנהלים. בחללי העבודה, הטמפרטורה הממוצעת היתה סביב הארבעים מעלות.

שעות העבודה התארכו מיום ליום, עד שלבסוף הם נדרשו לעבוד שתיים עשרה שעות ביממה לפחות. במשך כל השעות הללו, עבדי ההייטק היהודים ישבו על כסאות מתכת פשוטים, ששברו את גבם, מול מסכים מיושנים, מרצדים, שגרמו לכאבי ראש כרוניים.

מיותר לציין, כי במהלך שעות העבודה נאסר עליהם להפסיק אפילו לשיחה קצרה או לכוס קפה, זכות ייחודית שהיתה שמורה למפקחים המצרים בלבד. הללו נהנו במיוחד לשתות את הקפה המהביל שלהם מול עיניהם המשתוקקות של עבדי ההייטק היהודים, שלא יכלו אלא לבלוע את רוקם.

כל מקלדת צוידה בחיישנים: אם מישהו מהעבדים הרים את ידיו לשתי דקות, האורות שמעל העמדה שלו הבהבו, והתראה נשלחה לממונים. העונשים לא איחרו להגיע. ומי שעבד לאט מדי? פשוט נעלם...

אחד העבדים הללו, היה אלחנן. הוא ישב על כיסא פלדה שהיה מקובע לרצפה, כדי למנוע כל תזוזה. החדר סביבו היה אפור ומחניק, החום היה מהביל. כתפיו של אלחנן היו שחוחות בעקבות שנות עבודה מפרכות, עיניו נעוצות במסך הירוק המרצד. "שוב כאב הראש מתחיל... רק לא זה!" הרהר בדאגה, כשהרגיש התקף של מיגרנה מתקרב.

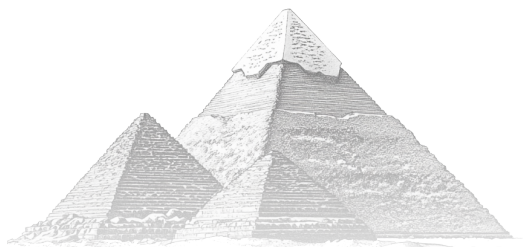
ידו הניעה את העכבר מבלי משים, כאילו פעלה מעצמה. השורות מולו נראו כמו מערבולת של תווים, המילים היטשטשו. בליבו חלפה רק מחשבה אחת: "רק לא להאט..."

מולו, היה ממוקם חדר המנהלים. רק קיר זכוכית הפריד בין חלל העבודה האפרורי והחנוק המואר באור פלורסנטי קר,

לבין החדר הממוזג, הצבוע בלבן בוהק, ומואר באור צהבהב, רך ומרגיע. אלחנן ראה אותם, שלושה מפקחים בחליפות כהות, יושבים בנוחות על כורסאות מרופדות, מולם מסכי לד גדולים וחדים המציגים את גרף התפוקה של העבדים, ועל השולחן ספלי קפה מהבילים. הוא ממש יכול היה לדמיין את הריח.

הוא כנראה נסחף במחשבות, שכן לפתע, הרגיש סטירה מצלצלת. היה זה אחד המפקחים שהתגנב מאחוריו, והקיץ אותו משרעפיו בалиמות.

אלחנן חזר מיד להקליד במרץ. מהר יותר. בלי לעצור. הוא ידע שאין לו ברירה. אלו היו החוקים, זו היתה המציאות. היהודים היו שבויים במציאות הזו, לכודים בתוכה, ולא היה נראה שיהיה לזה סוף - אף פעם.

הגיעה שעת גאולתכם!

שנות שלטונו האחרונות של פרעה כבר לא היו שנות שלטון אמיתי. פעם, קולו של המלך הדהד בכל מצרים. הוא היה מופיע, רושף אש, נותן פקודות, מכריז מלחמות. אך כעת? הוא לא היה יותר מ'שם' במסמכים רשמיים.

הוא כמעט ולא נראה בציבור. נאומיו שודרו מתוך הקלטות ישנות, ערוכים כך שיישמעו חדים, אבל כולם ידעו: מאחורי הדלתות הסגורות, שלט מישהו אחר.

מצרים היתה עדיין מצרים. החוקים המשיכו להיכתב. העבדות נמשכה. העונשים אפילו הוחמרו. רק שהאיש שישב על הכיסא, כבר לא היה האיש שקובע את הדברים. בפועל, השליטה עברה **לידי מועצת השומרים.**

עבד אל-רחמן, מנהיגה ומייסדה של מועצת השומרים, כבר לא היה בין החיים. עם מותו, נכנס לנעליו סולימאן ריאד, איש סצמה בשקט בין שורות המועצה, וידע תמיד למשוך בחוטים בלי ללכלך את ידיו. למרות תדמיתו החיצונית - הוא לא היה רך או מתון יותר מקודמו. אולי אף להיפך. וכעת, הוא היה האיש החזק במצרים.

לכולם היה ברור, שפרעה לא ישרוד עוד זמן רב. אולם היהודים

לא השלו את עצמם. היה ברור להם, שאם יהיו מרוויחים ממותו - אלו לא יהיו הם.

”שמעת?” שמעון רבינוביץ נשען לאחור, קולו בקושי נשמע מעל רעם המנוע של האוטובוס המקפץ, ”אומרים שפרעה כבר לא קם מהמיטה!“. רעהו, שידיו עוד היו מכוסות בשאריות מהטיט של אתמול, זקף גבה. ”אולי כשהוא ימות, משהו סוף סוף ישתנה?“ אמר בתקווה.

שמעון גיחך. ”אל תהיה טיפש...“ נאנח, נועץ מבט כבוי בדרך המתפתלת שלפניהם, ”מי שיבוא אחריו - יהיה גרוע יותר!“.

ואז, זה קרה...

באחד הימים, בשעת בוקר מוקדמת, פרצה אל כל ערוצי החדשות ההודעה על מותו של המלך פרעה. דובר הארמון היה זה שמסר את ההודעה הרשמית. בקול שקול וקר הוא בישר: ”אזרחי מצרים. הבוקר, נמצא הוד מעלתו, פרעה ה-146, ללא רוח חיים. הודעה מפורטת אודות סידורי ההלוויה וטקסי האבל, תימסר בקרוב. בימים הקרובים, תתכנס המועצה העליונה כדי לקבוע את זהות מחליפו של המלך!“.

בשעות הבאות, השידורים בכלי התקשורת עסקו רק במאורע הדרמטי. תחילה, הוכרזו שבעה ימי אבל לאומי. לאחר מכן, זרם של הודעות, פירט את טקסי הפרידה המתוכננים, שכללו: מצעדים ממלכתיים, נאומים רשמיים, ואירועי זיכרון בכל ערי מצרים. אבל היה פרט אחד שכמעט נבלע בתוך רצף ההודעות: ”בהחלטת המועצה, כלל אזרחי מצרים, לרבות העבדים היהודים, נדרשים להשתתף בטקסים“ הכריז דובר הארמון.

היהודים הבינו היטב: זו היתה ציניות מרושעת במיטבה. הם נדרשו לחלוק כבוד אחרון לאיש שהפך אותם מאזרחים שווי זכויות לאסירים במערכת שלא ניתן לברוח ממנה.

אבל לא היתה להם ברירה. אם היו מסרבים, המחיר היה גבוה מדי. הם העדיפו לציית בשקט, להשתתף בטקסים, ואת הדמעות - להזיל על המצב העגום אליו הם עצמם הגיעו... "אם מישוה לא יזיל מספיק דמעות, יש להם מספיק שיטות שתגרומנה לו לעשות זאת!" לחש אחד היהודים, ספק בגיחוך ספק מתוך פחד.

יומיים לאחר מכן הובא פרעה לקבורה. עוד באותו היום התכנסה הממשלה, ובשידור חי הכריזה על זהותו של הירוש: "ממשלת מצרים מודיעה, כי בהתאם להחלטתה של המועצה העליונה, השלטון עובר לידי של סולימאן ריאד, שיושבע בימים הקרובים לפרעה ה-147 של מצרים!" נאמר בהכרזה המתקשרת.

היהודים ידעו היטב, שזו לא בשורה טובה בעבורם. היד שתפעיל את המנגנון מכאן ואילך, לא תהיה רכה יותר, אלא להיפך. ואולי נכון יותר לומר, שזו תהיה אותה היד ששלטה במצרים בפועל בשנים האחרונות. מועצת השומרים הפכה להיות הממשלה, והממשלה הפכה להיות מועצת השומרים. שילוב כוחות שלא ניתן לברוח מפניו.

ואכן, כבר בנאומו הראשון של פרעה החדש, הוא התייחס ישירות לעתידם של היהודים. בעודו לבוש בחליפה מהודרת, עניבה אדומה לצווארו, ובלוריתו מתנופפת - הוא פנה אל בני עמו, והכריז בפאתוס: "מצרים תמשיך לשגשג! המצרים ימשיכו לשלוט! והעבדים? הם ימשיכו לעבוד!". והוא חייך - החיוך הקר ביותר שמכונה פוליטית יכולה לייצר.

אף אחד מהיהודים לא התאכזב. אף אחד מהם לא ציפה לשמוע משהו אחר. ובכל זאת, משהו בהופעתו, בסבר פניו, של המנהיג החדש - לא בישר טובות. היתה להם התחושה, שהמצב עומד להיות גרוע יותר מכפי ששיערו. וכמו תמיד, הם צדקו.

בחודשים הקרובים, הוחמרו תנאי עבודתם של היהודים, אם הדבר בכלל היה אפשרי. המכסות, הדרישות, ושעות העבודה

- התרחבו. אכזריותם של אנשי משמר מצרים, המופקדים על הפיקוח על העבדים היהודים - הלכה וגברה. ואש התקווה אמנם המשיכה לרצד בלבבות, אך בקושי.

אולם היו מי שכל המאורעות האחרונים לא נגעו בהם כלל ולא השפיעו עליהם כהוא זה. היו אלו כמובן, שומרי הגחלת. הם המשיכו בשגרת יומם, כאילו לא אירע דבר. בית המדרש לא השתנה במאומה.

הם מעולם לא היו חלק מהעבדות, והם ידעו שגם לא יהיו חלק ממנה מכאן ואילך. הם לא הופיעו ברשימות, ולכן גם לא נאלצו להשתתף בטקסים הרשמיים. הם רק נשאו תפילה חרישית, כתמיד: "אבא שבשמים, שמור על אחינו בית ישראל בכל מקום שהם!".

היה זה ביום בהיר אחד. בלי התראה מראש, בלי שמועות מקדימות, בלי שאיש ציפה לכך. **הוא פשוט הופיע.**

אמרו שהוא נולד כאן, גדל כאן, הכיר כל רחוב אפור וכל סמטה מלאה בצללים. אבל הוא עזב לפני שנים. איש לא ידע לאן נעלם, ומעטים חשבו שעוד ישוב. והנה, הוא חזר.

דמותו היתה טמירה, פניו קורנות באור שמיימי. היתה לו הדרת פנים שהלמה את אישיותו הכובשת. הוא היה שונה מכל אדם אחר שמישהו ראה אי פעם.

הוא הגיע בשעת לילה, כשהיהודים שבו אל השכונה. מעט לאחר שהאוטובוסים עזבו את הכיכר המרכזית. האוויר עמד בלא נוע. רק פסיעותיהם הכבדות של הפועלים הדהדו ברחוב הצר. ואז, הם ראו אותו. עד מהרה, התקבצו סביבו רבים מבני השכונה. הוא הביט בהם במבט אוהב, חם וסמכותי, ולאחר מכן אמר בקול שקט אך יציב: "בני, **שעת הגאולה הגיעה!**"

המילים נפלו כגשם ראשון על אדמה צחיחה. היהודים הביטו זה בזה בעיניים דומעות. משהו בלבבות החל לנוע, לבעור מחדש. שנים של עבדות קרעו מהם כל חלום, כל שביב של תקווה, אך לאמיתו של דבר - הלהבה מעולם לא כבתה לגמרי. כששמעו את המילים, היא החלה לפעום שוב.

אבל לא כולם הרגישו כך. היו גם ספקניים יותר, שהתקשו לקבל את הבשורה. יהודי מבוגר הביט באורח בעיניים קהות, כמו מי שכבר שמע הבטחות בעבר. הוא נענע בראשו באיטיות ולחש, ספק לעצמו ספק לסובבים אותו: "על מה הוא מדבר? שום דבר לא משתנה כאן, וגם שום דבר לא ישתנה!". אחרי שנים של אכזבות, התקווה עצמה הפכה להיות אחד הפחדים הגדולים ביותר.

אבל האורח נותר על מקומו, לא ניסה לשכנע. עמידתו היתה איתנה, כאילו העולם כולו יכול לקרוס - והוא יישאר יציב במקומו. הוא רק חזר שוב על אותן מילים, כאילו אין בהן ספק כלל: **"שעת הגאולה הגיעה!"**.

לרגע קט, השתררה דממה.

היהודים הביטו בזר, עיניהם בווערות באור חדש. אבל לצד ההתלהבות, לצד הדמעות שנצצו בזוויות העיניים, החלו להתעורר גם השאלות. "מה עלינו לעשות?" שאל מישהו בקול מהוסס, ולבבות רבים ציפו לשמוע את התשובה. מה אם יבקש מהם להתמרד, להתנגד, אולי להילחם או לברוח? האם הוא מבין שאחרי שנים כה רבות של עבדות, של שבי מחשבת, הם אינם מסוגלים למשהו מכל אלו?

אולם האורח לא דרש מאומה. הוא סקר את היהודים בעיניו הטובות, מביט אל תוך נשמתם, אל תהומות הכאב שהסתתרו בכל אחד ואחד מהם, והשיב בשקט: "אתם לא צריכים לעשות דבר. רק משהו אחד: עליכם **להאמין!** את כל השאר, יעשה הריבונו של עולם!".

הם לא השיבו במילים, רק בהנהון חרישי. הם יאמינו. הם האמינו תמיד. הם ידעו שהרגע הזה יגיע, הם חיכו לו. למרות שגם כעת, לא היה להם שמץ של מושג איך זה עומד לקרות...

דבר אחד ברור: מאותו הרגע, הזר כבר לא היה אורח. הוא היה **המנהיג**.

את השדרה המובילה משער הכניסה הראשי של הארמון ועד לטרקלין הכנסים הגדול, עיטרו אינספור דגלים. מחציתם, היו דגלי המעצמה המצרית, המארכת. אך בין כל שני דגלים מצריים - התנופף דגלה של אחת המדינות שנועדו להשתתף בכנס הגדול. מאחר והכנס אירח את כל המדינות המאוגדות תחת ארגון האומות המאוחדות, היתה בו נציגות כמעט לכל מדינה ברחבי העולם.

הדגלים התפרסו לכל אורך השדרה, מתנופפים ברוח האביבית הקלה. שילוב מוזר של לאומים, מדינות, תרבויות - ובמרכז, מצרים. איש לא היה צריך הסבר נוסף. זה היה מפגן כוח גלוי, שלא ניתן היה להתעלם ממנו.

את הכנס הזה, יזם פרעה. הוא ביקש להפגין את עוצמתה הכבירה של מצרים, ולבסס את מעמדה כמעצמת-על. לשם כך, הגה רעיון: לערוך כנס עולמי לרגל מלאת אלפיים שנה לאומה המצרית, אליו תוזמנה משלחות מכל רחבי העולם, ובו תוצגנה לראווה יכולותיה של מצרים במגוון תחומים. במסגרת הכנס, תוכננו מספר תצוגות תכלית, בין השאר בתחומי הנשק, הסייבר, האבטחה, הרפואה, הכלכלה, ועוד.

היו שאמרו, שפרעה רוצה יותר מכך. לא רק להציג את מצרים כמובילה טכנולוגית, אלא לקבע את מעמדו שלו. להוכיח שהוא שליט בלתי מעורער. הכנס היה ההזדמנות שלו לומר לעולם כולו: אני כאן, אני שולט, ואין על כך עוררים.

לפתיחתו של הכנס, קדמו חודשים של הכנה. התאריך נקבע בקפידה לעונת האביב, בה מזג האוויר במצרים נוח יחסית, כך שהמשלחות רמות הדרג תחושנה בנוח בעת ביקורן.

סדר היום של הכנס, תוכנן לפרטי פרטים, ולא השאיר אפילו רגע פנוי. אפילו לבחירת התפריט הוקדשה מחשבה מרובה. היה עליו לשדר יוקרה שתתאים לחיך הצרפתי, לתת רמז לתבלינים שמכירים בטוקיו, והכל - בלי לפגוע ברגשותיהם של הנציגים מהרפובליקה האפריקאית הקטנה ששמה לא באמת עניין איש.

בחדרי חדרים עמלו מומחים מול מפות ארגוניות ויומנים עמוסים לעייפה, מודדים כל דקה, מתכננים כל פרט. "הכל חייב להיות מושלם", אמר אחד מהם, "אין מקום לטעויות!".

גם רשימת הנואמים נקבעה מראש, והיא כללה זמן קצוב עבור כל נציגות. רק לנאום הפתיחה, נאומו של פרעה עצמו - הוקצב פרק זמן בלתי מוגבל. החלטה זו אמורה היתה להתקבל בהבנה, נוכח העובדה שהכנס נועד, ככלות הכול, לציין את יום חגה של האומה המצרית. זה לא באמת היה כנס דיפלומטי. זה היה מופע ראווה, ופרעה עצמו היה הכוכב.

שבועות רבים לפני היום המיועד, כבר שקדו אלפי עבדים יהודים על ההכנות. הארמון, זכה לבדק בית מדוקדק. טרקלין הכנסים, שופץ מהיסוד ועד לטפחות. מאחורי הקירות שנצבעו מחדש, בין הקישוטים הנוצצים והשטיחים הרכים, עבדים יהודים עבדו עד אפיסת כוחות, גבם שחוח. הם לא היו חלק מהכנס - אבל כל פרט בו נבנה בזיעתם.

סידורי האבטחה סביב הארמון, הוחמרו עשרת מונים. מצלמות שידרו תמונות בזמן אמת, אל מרכזי שליטה ובקרה מאוישים מסביב לשעון, שנוהלו על ידי המודיעין המצרי. יחידות של צבא מצרים, מצוידות במיטב כלי הנשק המתקדמים, במשקפות רבות עוצמה ובאמצעים לראיית לילה - הוצבו על הגבעות שסביב

הארמון. בעת הצורך, הן תוכלנה לתת מענה מידי לכל איום. חיל האויר והשריון, הועמדו אף הם בכוננות לרגל המאורע, תוך שהם מתאמנים בתגובה לתרחישי קיצון בלתי סבירים.

למען האמת, לא היה כל איום הגיוני. במצרים לא היו מורדים. לא היתה התנגדות. שלטונו של פרעה היה אבסולוטי, כמעט מונוטוני. ובכל זאת, אף אחד לא לקח סיכון.

בשבוע האחרון, שקדו טובי המעצבים על עיצוב השולחנות, שנערכו בצבעי הדגל המצרי. במה מיוחדת הוקמה עבור הנואמים, ומערכת ההגברה הישנה הוחלפה בחדשה - עוצמתית פי כמה. במטבח הארמון, עסוקים היו עשרות עבדי מטבח יהודים, בניצוחו של שף הארמון, בהכנת הארוחה שתוגש לאורחים. מאות מלצרים, יהודים אף הם, כמובן, עברו אימונים מפרכים כדי לשרת את האורחים הנכבדים בטוב טעם, על פי כל כללי הטקס.

ביום המיועד, בשעת בוקר מוקדמת, כבר היה הטרקלין מוכן ומזומן לקלוט את אורחיו רמי הדרג. השולחנות היו ערוכים, ועל כל אחד מהם הוצב דגלה של המדינה שנציגיה אמורים להסב סביבו. סדרנים יהודים, במדים הדורים שנתפרו במיוחד לרגל המאורע, עמדו בפאתי האולם, דרוכים להוראותיהם של מפיקי האירוע.

וההוראות, לא איחרו לבוא. כאן פרח שנראה קמל, כאן מפית שלא היתה מקופלת למשעי, ושם, צלחת שסוטה חצי סנטימטר מהמקום שסומן עבורה מראש. המפיקים עברו בין השולחנות, סקרו את פרי עמלם של העבדים היהודים, וכל אימת שפרט כלשהו לא מצא חן בעיניהם - הזמינו את אחד הסדרנים היהודים לתקן את המעוות, וגם... לשאת בעונש.

היהודים היו רגילים לכך. כבר שנים שהכל הפך מתוחכם יותר, אבל השיטה נשארה זהה: היהודים עובדים, המצרים דורשים, ואם תתרחש טעות - היהודים אלו שמשלמים.

ובכל זאת, משהו באירוע הזה היה שונה. בדרך כלל, המצרים הקפידו לשמור את העבדים היהודים הרחק מאור הזרקורים. הם מנעו מהם כל מגע עם גורמים חיצוניים. אך היום, נוכחותם של העבדים נדרשה, והם אכן היו שם, מול עיניהם של נציגי העולם כולו.

המצרים לא חששו להפקיד את האירוח בידי היהודים. הם כבר דאגו היטב לכך שאיש מהם לא יסטה מהכללים. כל אחד מהעבדים ידע: הם לא נמצאים כאן כדי לדבר. הם כאן כדי לשרת.

ואם מישהו מהם יעז להוציא מפיו מילה אחת מיותרת - הוא פשוט ייעלם.

טקס קבלת האורחים נמשך כשעתיים. בזו אחר זו הגיעו המשלחות אל שער הארמון, בלימוזינות מפוארות ומשוריניות. לוח הזמנים היה מתוכנן לפרטי פרטים. כל משלחת עצרה בפתח בדיוק בשעה שנקבעה עבודה, שם נערכה לכבודה קבלת פנים קצרה, ולאחריה הובלו האורחים פנימה.

גם כאן, לא היתה כל פשרה באשר לסידורי האבטחה. המשלחות עברו בדיקות יסודיות, ובכלל זאת דיפלומטים רמי דרג שלא היו רגילים לבדיקה אישית. המצרים לא התכוונו לקחת סיכון, גם אם הדבר יגרום לכמה שגרירים להרגיש לרגע כמו נוסעים במחלקת תיירים.

אך רגע ההפתעה הגיע, כאשר אנשי האבטחה הודיעו בקור רוח: "אין טלפונים ניידים". ההודעה התקבלה במבטים המומים. נציגים זרים החליפו מבטים, אבל איש לא ערער. הם הבינו שזה לא המקום ולא הזמן לנהל משא ומתן.

המכשירים הופקדו בכספות מיוחדות שהוצבו מראש בפתח טרקלין האורחים. כל אורח הקיש קוד סודי בן תשע ספרות,

ונפרד מהמכשיר האישי שלו.

עם תום שלב הבדיקות, נכנסו כולם אל תוך הטרקלין.

הטרקלין היה אולם עצום, מואר באור רך, וגדוש בסידורי פרחים מוקפדים, שנראו כאילו נגזרו ישירות מגלויה. השולחנות היו ערוכים באופן מושלם, ולצידם עמדו דרוכים הסדרנים היהודים. הם קיבלו את פני האורחים בקידה מדויקת, והובילו כל משלחת אל מקומה. המלצרים, יהודים כמובן, עברו בין השולחנות, מציעים לאורחים יין משובח ומגשי מתאבנים מפוארים - כהכנה לארוחה האמיתית, שאמורה היתה להתחיל מיד לאחר נאומו של פרעה.

האולם הלך והתמלא. המשלחת הצרפתית התלחשה בינה ובין עצמה, מחליפה דעות על בחירת היינות. הנציגים הרוסים נראו קפואים מתמיד, עיניהם סורקות את האולם בחוסר אומן. ואילו הסינים, כהרגלם, נותרו שקטים, רק חייכו קלות ורשמו לעצמם כל פרט.

כלפי חוץ האוירה היתה רגועה, אבל מתחת לפני השטח הכל היה דרוך. מארגני הטקס עמדו בצד, מחויכים, אבל מבט בוחן חשף את האוזניות הנעוצות באוזניהם, ערוץ הקשר הרציף שלהם עם מרכז השליטה. אנשי האבטחה עמדו מסביב לאולם, עיניהם סורקות כל תנועה. מאחורי הקלעים, טכנאי התקשורת בדקו שוב ושוב את החיבורים לשידור הישיר.

ואז נפתחו הדלתות הכבדות, והופעתו של פרעה ה-147 מילאה את הטרקלין. אנשי הסגל הבכיר פסעו לפניו, צועדים כמו שעון מכני, ולאחריהם - הוא עצמו נכנס. גבוה, מחויך, מלא ביטחון. הוא פסע אל תוך האולם, וניכר שתכנן בדיוק איך ייראה הרגע הזה בכותרות של מחר.

המלך התיישב במרכז שולחן הכבוד ונתן את האות לפתיחת הטקס. רגע לאחר מכן, טיפס המנחה אל הבמה, והזמין אותו לשאת את נאומו.

פרעה הניח את ידו על מסעד הכיסא המהודר, סידר את חליפתו באיטיות מכוונת, ואז, עצר לפתע. משהו קרה. משהו שלא היה אמור לקרות.

השקט היה מוחלט כאשר לפתע נפתחו דלתות הטרקלין, בבת אחת. אנשי האבטחה הסתובבו מיד לכיוון הפתח, חלקם מניחים יד על נשקם. גם חברי המשלחות הפנו מבטים דרוכים. לא היתה כל סיבה שמשהו ייכנס עכשיו. לא היתה כל סיבה שהאירוע ייצא משליטה.

ואף על פי כן, זה קרה. דמות אחת, לא מוכרת, לא מתוכננת, פסעה אל תוך האולם. דמות טמירה, סמכותית, מאירה וקורנת.

האיש לא נכנס לבדו. סביבו צעדו אנשי אבטחה מצריים, אך לא היה ספק מי מוביל את מי. צעדיו של האיש היו רגועים, והיתה בהם נחישות שלא ניתן היה להתעלם ממנה. הוא לא מיהר אך גם לא היסס. בביטחון הוא צעד קדימה, היישר אל עבר הבמה.

ברחבי העולם, מיליוני צופים נדהמו מול המסכים. האירוע שודר בשידור חי לכל רחבי הגלובוס, וכל תחנות החדשות המובילות העבירו אותו בזמן אמת. כאשר כעת, במקום דמותו של פרעה שהיתה אמורה להופיע על המסכים, הופיעה דמותו של האורח הבלתי צפוי - השתררה מבוכה.

"מה זה? מי זה?" תהה כתב חדשות ברשת עולמית בשידור חי. "אם אני לא טועה, פרעה היה אמור לעלות אל הבמה כעת, לא?". "נראה שיש כאן משהו לא מתוכנן!" השיב הפרשן שלצידו, גבותיו נזקפות בפליאה. "המאבטחים לא עוצרים אותו... זה מאוד לא שגרתי!".

בטרקלין, בינתיים, פרעה מצמץ בעיניו, לא מאמין שזה קורה. "מי זה?!" לחש בזעם לעבר ראש המודיעין שעמד לצידו, אבל

הלה רק בהה, מבולבל בדיוק כמוהו. "אני מיד מברר, אדוני!" לחש, והעביר אצבע מאחורי אוזנו, מוודא שהמיקרופון שלו פועל.

בינתיים, האיש המשיך להתקדם. לא זו בלבד שהמאבטחים לא ניסו לעצור אותו - אלא שהיה הרושם שלפתע, הם כלל לא מודעים למתרחש. הם פשוט המשיכו לעמוד על מקומם, במבטים מזוגגים, ידיהם מונחות על כלי נשקם, אך הם לא נוקפים אצבע.

ראש המודיעין לחש ישירות למערכת הקשר: "כל היחידות, דווחו מיד! מי אישר כניסת גורם בלתי מזוהה? מדוע אנשי אבטחה מלווים אותו? ולפני הכל - מי זה האיש הזה?!" אבל התשובות לא הגיעו.

שתיקה.

"אני רוצה תשובה מיידית!" חזר ראש המודיעין על דבריו, אך שוב, דממה מוחלטת.

בינתיים, האורח הגיע אל הבמה. האורחים פינו לו את הדרך, מבלי שאיש מהם התבקש לכך. היה משהו בצעדיו, במבטו, בהדרת פניו, שגרם לכולם לזוז. הוא טיפס במדרגות הבמה, פסע אל הדוכן, ועצר שם. פניו פנו אל עבר שולחן הכבוד.

חדרי החדשות בעולם כבר התמלאו באי-ודאות. מגישים ניסו להבין מה קורה, מומחי ביטחון עולמיים הוזעקו לפאנלים מיוחדים, והשידור נכנס למצב חירום. "אנו מקבלים דיווחים מבולבלים מהארמון המצרי! זה היה אמור להיות אירוע רשמי, מתוכנן בקפידה! אז מי האיש הזה?" שאלו כולם, בשעה בה פתח האיש את פיו:

"אדוני המלך!". קולו היה יציב, שקט וסמכותי. "אתה בוודאי שואל את עצמך מי אני, ומה אני עושה כאן... ובכן, אל דאגה. בעוד רגע תבין הכל!".

פרעה הצטמרר, אך ניסה לשמור על חזות רגועה. הוא פנה שוב לראש המודיעין - וגילה שהלה נעלם. הוא הסתובב אל עבר אנשי האבטחה ונהם בקול שקט אך מצווה: "תסלקו אותו מיד!", אך אף אחד לא זז.

המאבטחים עמדו במקומם, לא הנידו עפעף. כאילו כלל לא שמעו את ההוראה המפורשת. משהו היה מאוד **לא בסדר**.

המלך הרגיש איך הלחץ הולם ברקותיו. הוא כבר לא הצליח לשמור על שלוה, אלא פשוט צרח: "אני מצווה עליכם להוציא אותו החוצה! עכשיו!".

באחד השולחנות האחוריים, דיפלומט צרפתי מבוגר זקף גבה ולחש לעמיתו: "אתה מבין מה קורה פה?". "אני לא יודע... אבל נראה לי שנכתב כאן פרק בהיסטוריה!" השיב הלה בלחישה רמה, מסתיר את פיו בכף ידו. בחדר החדשות של רשת בינלאומית הורה המפיק בחדות: "אל תנתקו את השידור! זה חסר תקדים! אסור לנו להחמיץ אפילו שניה!".

האורח עצמו, לא הסיר את עיניו מפרעה. הוא חיכה רגע, ואז המשיך בשקט מוחלט, כאילו ההתרחשויות מסביב אינן נוגעות אליו כלל: "הגעתי אליך בשליחות שמיימית מיוחדת. נשלחתי על ידי אלוקי היהודים, מלך מלכי המלכים, לדרוש ממך באופן חד משמעי לשחרר את אחי היהודים ממצרים. אם תיענה לדרישה באופן מידי, כל רע לא יאונה לך!".

המילים הדהדו באוויר.

פרעה התבונן באיש, ואז פרץ בצחוק רועם שניסה להסוות זעם כבוש. "מי אתה חושב שאתה? מי אתה שתבוא לכאן ותבקש בקשות?" צעק המלך, והוורידים בצווארו החלו לבלוט. אולם

האיש, נותר רגוע: "אני לא מבקש", הוא השיב בנחת. "אני דורש!".

זה כבר היה עלבון אישי עבור המלך. זו היתה השפלה. לא זו בלבד שהאורח הזה נכנס לתוך הטרקלין החגיגי שלו, הוא גם ניצב במקום שבו הוא עצמו היה אמור לעמוד, מול כל נציגי העולם - ודיבר אליו כאילו הוא לא יותר מאשר פקיד ממשלתי זוטרי. "סלקו אותו!" צרח פרעה שנית, "אתם יכולים להשתמש בנשק חי! לירות על מנת להרוג!" הבהיר את כוונותיו, אך עדיין, דממה. המאבטחים לא הזיזו יד.

פניו של פרעה האדימו. הוא רתח מכעס, והמתח סביבו התגבר בכל רגע. ואז, הוא נעמד בבת אחת, עיניו מזרות אימה: "אני לא אקבל ממך הוראות, אתה שומע אותי? אתה תשלם על זה ביוקר! אתה וכל היהודים שלך! אתה עוד תשמע ממני!" החל המלך משתולל, בעודו מנופף בידיו בפראות.

האורח לא הגיב. הוא העיף במלך מבט נוסף, אחרון, הסב את פניו ופנה לרדת מהבמה. רגע לפני כן, הוסיף משפט אחרון בשלווה מוחלטת: "אני אשוב בעוד מספר ימים כדי לשמוע את תשובתך!".

האולם כולו נעמד על רגליו. האורח, ירד מהבמה, פוסע בין שורות הדיפלומטים והמנהיגים שעמדו לכבודו. ואז, כשעמד על מפתן הטרקלין, נשמעה לפתע מחיאת כף. ועוד אחת. ועוד אחת.

בלי שום תיאום, לפתע פתאום, האולם כולו מחא כפיים לכבודו של האורח, שאפילו לא הפנה מבט לאחור.

רגע לאחר שעזב האורח את הטרקלין, פרצה מהומה אדירה במקום. עשרות אנשי אבטחה חמושים מכף רגל ועד ראש פרצו

אל האולם בנשקים שלופים, רק כדי לגלות שהם כבר איחרו את המועד. לוחמי היחידה המיוחדת לאבטחה נשיאותית הקיפו את פרעה בטבעת הדוקה וגררו אותו אל הדלת הסודית שבפאתי הטרקלין. וילון כבד הוסט ברעש, חוסם את שדה הראייה של כל מי שנשאר באולם.

פקיד בכיר אחז במיקרופון והכריז בקור רוח כי האירוע הסתיים, וכי הנוכחים מתבקשים להתפזר. לא הוצעו הסברים, לא ניתנה הזדמנות לשאלות. ללא ליווי וללא מילים מיותרות, האורחים - שגרירים, מנהיגים ובכירים נוספים - החלו עושים את דרכם אל דלת היציאה, מחליפים מבטים המומים. הם מעולם לא חוו השפלה שכזו.

אך מעבר להשפלה, היה כאן משהו עמוק יותר: האירוע שהתחולל לנגד עיניהם טרף קלפים רבים.

הדיפלומטים והמנהיגים, לא באמת הופתעו מהמידע אודות עם העבדים העובד בשירותה של מצרים. השמועות תמיד ריחפו ברקע. לא היה בכיר מדיני שלא שמע, לא היה גורם דיפלומטי שלא ידע, לא היה הסכם שלא נחתם תוך עצימת עין.

המצרים התפארו תמיד בכוח העבודה היהודי המצוין שלהם, בעוד הקהילה הבינלאומית בחרה שלא לשאול שאלות. כולם ידעו בדיוק מה זה אומר, אך ההכחשה היתה כמעט מדינית רשמית

היום, מול העדשות, מול המסכים, מול מיליוני צופים ברחבי העולם - הכחשה כבר לא עמדה על הפרק. האמת, שהיתה נוחה להדחקה, עלתה אל קדמת הבמה.

שעה קלה לאחר מכן, האורחים יצאו מתחומי הארמון. ברגע שהחזירו לידם את הטלפונים הניידים, הם גילו שהדרמה לא הסתיימה - היא רק החלה. התמונות מהטרקלין כבר זלגו לכל אמצעי תקשורת אפשרי. מסכי החדשות בעולם הוצפו

בתמונותיו של המלך המצרי, צווח ומשתולל. ציטוטיו המדויקים של האורח המסתורי, הופיעו לצד תמונתו. כעת, היה ברור, אף אחד כבר לא יוכל לומר 'לא ידענו'.

פרשנים כבר הספיקו לנסח את השאלות שאיש לא רצה לשמוע: "האם מצרים עדיין מחזיקה עבדים בשנת 2025?", "האם העולם החופשי מממן סחר בבני אדם?". בעבר, אפשר היה לטייח, לשנות נושא, להעלים עין. כעת? כל צופה, בכל פינה בעולם, ראה זאת במו עיניו.

אלו היו רק הסנוניות הראשונות. ככל שהשעות יחלפו, היה ברור - הסערה האמיתית עוד תגיע.

שעה קלה לאחר מכן כבר היה פרעה בלשכתו המבוצרת שבקומה מינוס 5 - המקום הבטוח ביותר במצרים, ואולי בעולם כולו. היא נבנתה כך שתוכל לעמוד בפני כל מתקפה אפשרית - קונבנציונלית, כימית, ביולוגית ואפילו גרעינית. אפשר היה לבלות כאן חודשים, בניתוק מוחלט מהעולם שבחוץ.

כאן ורק כאן, חש פרעה מוגן באמת. בין קירות הבטון האפורים והקרים, הרחק מעיניים חטטניות וממצלמות חודרניות, היה יכול סוף סוף להסדיר את נשימתו ולנסות להבין מה בדיוק קרה זה עתה.

איש לא נכנס אל הלשכה הזו ללא אישורו. לא שרי הממשלה, לא ראשי הצבא, אפילו לא ראש המודיעין. כעת, רק שני המאבטחים האישיים, היחידים שהוא עוד סמך עליהם, ליוו אותו פנימה. כל השאר נשארו מחוץ ללשכה, מעבר לקירות הזכוכית שהפרידו אותה משאר הקומה.

פרעה רצה להאמין שלפחות מאבטחיו נותרו נאמנים. אך האם כך באמת? הרי איש לא התערב כשזה קרה... איש לא ניסה

לעצור את מה שהתחולל בטרקלין... אף אחד לא ניסה להגן עליו! אף אחד אפילו לא הזהיר אותו! המחשבה הזו גרמה לליבו של פרעה להלום בעוצמה.

הוא כיווץ את מצחו, ולחץ בזעם על כמה כפתורים במכשיר הטלפון המאובטח. מעבר לקו נשמע קולו של ראש הסגל, דרוך ולחוץ.

"אני רוצה בחדר הישיבות של קומה מינוס 5 את שר החוץ, השר לביטחון פנים, ראש המודיעין, ראש צוות האבטחה של הארמון, שר העבודה - וכל מי שיכול לספק הסבר למה שהתרחש כאן! אני לא מתכוון לעבור לסדר היום על מה שקרה!" פקד פרעה ביובש, ועוד לפני ששמע את התשובה - ניתק את השיחה בטריקת שפופרת.

הוא פלט נשיפה, ונעץ מבט במסך הכבוי שמולו. הוא לא רצה להדליק אותו. הוא לא רצה לראות שוב את מה שהעולם ראה. את הדמות שלו צורחת, מקללת, מאבדת שליטה. היה ברור לו שזה בדיוק מה שקורה עכשיו - ברגע זה ממש, באולפני חדשות ברחבי העולם, בכל מדינה, בכל שפה. פרעה הידק את לסתו, אגרופיו נקפצו. "הפכתי לבדיחה!" הרהר בתסכול.

אך זה לא היה הכל. פרעה לא היה טיפש. הוא ידע שלא רק כוחו האישי נפגע, אלא כוח ההרתעה של כל מצרים. תוך כמה זמן מדינות זרות יתחילו לשאול שאלות? כמה זמן יחלוף עד שהשותפים הכלכליים יבקשו הבהרות? כמה זמן עד שאויביו יפרשו את חולשתו כהזדמנות?

הוא קם ממקומו, והחל פוסע הלוך ושוב לאורך החדר. נשימותיו היו כבדות. הטעם המר לא עזב את פיו. לא היו הרבה אנשים שהבינו טוב ממנו את משמעות אירועי השעה האחרונה: הסוד הגדול ביותר של הממלכה, התפוצץ מול מיליוני צופים ברחבי העולם!

מנהיגים, יריבים, בעלי ברית, אנשי תקשורת, כולם. כל מי שהעדיף עד עכשיו לעצום עין, כל מי שהיה לו נוח להעמיד פנים, כל מי שהרוויח בשתיקה - עכשיו לא יוכל להתעלם. זה לא משנה כמה יכחישו המצרים, כמה תירוצים ינסחו. אין דרך למחוק את התמונות האלה. אין דרך לחזור אחורה.

הוא עצם את עיניו, נשם עמוק - אך לשווא. הזעם גאה בתוכו כמו לבה רותחת, צורב את גרונו ותובע נקמה. המחשבה הכניסה בו אש חדשה. אסור לו להיראות חלש. אסור לו לתת לזה להימשך. הוא חייב להגיב, ומהר! מי שינסה לנצל את החולשה הזו, יצטער על כך מהר מאד.

"מישהו ישלם על זה! הם ישלמו - וביוקר!" רעם קולו של פרעה בחדר האטום, מהדהד מהקירות. הוא חבט באגרופו על השולחן. עשרות מסמכים התפזרו לכל עבר. המלך עצר לרגע, שאף שאיפה עמוקה, ואז חייך חיוך דק ומסוכן.

הוא ידע בדיוק איך הוא הולך להשיב מלחמה.

בעת שראש הסגל התקשר לראש צוות האבטחה הנשיאותי כדי להזעיקו לשיבת החירום, זה האחרון כבר היה בעיצומו של תחקיר עומק עם קצינים בכירים. מולו, על גבי מסכי הענק שכיסו את קיר לשכתו, ריצדו תמונות שהתקבלו ממצלמות האבטחה שברחבי הארמון. המשימה הראשונה היתה לברר איך האורח היהודי הצליח לחדור לארמון השמור, במיוחד לאחר שהוחמרו נהלי האבטחה לרגל האירוע.

ההשערה הראשונית היתה, שהוא טיפס על גדרות הארמון והצליח לחמוק מעיניהם של עשרות אנשי האבטחה שפטרלו בשטח. לא היה בהשערה הזו כדי להסביר כיצד הצטרפו אליו שומרי הארמון וליוו אותו אל הטרקלין, אבל זו היתה שאלה שלבדיקתה נדרש זמן נוסף.

אלא שמצלמות האבטחה סיפרו סיפור אחר לחלוטין. התברר, כי בתחילה, הרב היה מלווה בפמליה מכובדת - מנהיגים ודמויות מפתח מתוך הקהילה היהודית. ככל שהתקרבה המשלחת לשערי הארמון, הפמליה הלכה והתפזרה. לבסוף, הגיע הרב לבדו, רגלית אל השערים, שנפתחו לקראתו **מעצמם**. כבר בשלב הזה, הצטרפו אליו המאבטחים - אותם מאבטחים שאחר כך ליוו אותו אל הטרקלין.

לא היתה כאן פריצה או חדירה. לא טיפוס על גדרות, ולא ניצול של נקודות תורפה. לא התגנבות דרך מנהרות תת-קרקעיות, כלום. התמונה שהוצגה על המסכים היתה ברורה וחדה: השערים פשוט נפתחו מעצמם, והשומרים שיתפו פעולה. לא היתה כל התנגדות. לא היה עיכוב. השומרים שניצבו בשער לא עצרו את הפולש, לא שאלו שאלות. הם פשוט עמדו בצד, ואפשרו לו לעבור. כאילו כך בדיוק זה היה אמור להיות.

לכאורה, נראה כי הזר נהנה משיתוף פעולה מבפנים. אולם ראש צוות האבטחה לא היה שלם עם המסקנה הזו. הוא הכיר את האנשים שלו. הם אומנו מגיל צעיר לציית לפקודות. הם היו העילית שבעילית. לא היה אצלם מושג של 'רפיון משמעת'. לא היו טעויות. הם לא היו טיפשים, והם לא היו תמימים. הם ידעו היטב, שכל תנועה שלהם מתועדת, ואם לא יעשו את המוטל עליהם - ישלמו על כך ביוקר. אז איך הם פשוט נתנו לו לעבור?

עווית ההלם שנמתחה בזוויות פיו של ראש צוות האבטחה היתה ברורה לעין, והוא אפילו לא ניסה להסתירה. "הרץ אחורה!" פקד בקול יבש. הקצין שליידו מיהר למלא את ההוראה, והרגע חזר על עצמו: הרב מגיע ברגל, השערים נפתחים, והוא נכנס בלא עיכוב. ראש צוות האבטחה נקש באצבעותיו. "זום על הפנים של השומרים!" דרש. המסך התמקד, והוא התקרב והתבונן בו בריכוז, עיניו מצטמצמות.

משהו כאן היה בלתי הגיוני. שגוי. כן... **העיניים שלהם!**

עיניהם היו מזוגגות, ריקות. זה לא היה מבט של אדם שעשה טעות. זה היה מבט של אדם שלא באמת נמצא שם.

דממה השתררה בחדר. אף אחד לא רצה לומר בקול את מה שכולם חשבו. ראש צוות האבטחה נאלץ להזכיר לעצמו לנשום. "אנחנו מפספסים משהו," אמר לבסוף בקול מתוח, "משהו שעדיין אין לנו דרך להסביר".

דבר אחד כבר היה ברור: זו לא היתה בגידה, וגם לא טעות. זה היה משהו אחר לגמרי. לראשונה בחייו, ראש צוות האבטחה לא היה בטוח שהוא רוצה לדעת מהו המשהו הזה.

הוא מעולם לא האמין בדברים שאינם ניתנים למדידה. לא האמין במיתוסים, לא האמין בניסים. תמיד אמר שכל תעלומה ניתן להסביר, שלכל דבר ישנה סיבה הגיונית. אבל הפעם? הוא לא ידע אם יש הסבר שהוא מוכן לשמוע. בינתיים, נותר רק להמתין. "התשובות תגענה," הוא שכנע את עצמו. "הן חייבות להגיע!".

השומרים שהיו אחראים לפתיחת שערי הארמון, כבר היו בדרכם לחדרי החקירות, ושיטות המודיעין המצרי תיכנסנה לפעולה בתוך דקות ספורות. בין אם ירצו ובין אם לאו, הם צפויים לומר את האמת. האמצעים האפלים ששימשו בחדרי החקירות של המודיעין המצרי, ניצחו את השתקנים האמיצים ביותר.

ראש הצוות ידע, שזה רק עניין של זמן עד שהתשובות תגענה. אבל האם הן תרגענה אותו? האם יהיה בהן כדי להסביר מה באמת קרה? תחושת חוסר הוודאות שצמחה בקרבו, רק הלכה והתחזקה.

על אחד המסכים מולו הופיעה דמותו של הרב היהודי, פוסע בביטחון, ללא חשש, כאילו הוא עצמו שליט המקום. לא נשקף בעיניו שמץ של ספק. היה בו משהו... על-אנושי כמעט. משהו שלא תאם את כל מה שראש צוות האבטחה הכיר. הוא פלט

נשיפה חדה. "לא," אמר לעצמו בקול שקט. "אני לא אאפשר למחשבות מטופשות להסיט אותי מהעובדות!".

הוא כיבה את המסך בנקישה חדה, ואז פנה אל הקצינים שסביבו, מבטו נוקשה כפלדה: "אנחנו לא מתעסקים ברוחות רפאים," אמר, וקולו חתך את הדממה ששררה בחדר. "אנחנו מתעסקים באבטחה כושלת! אני רוצה תשובות, ומהר!" הכריז. הוא לא היה בטוח את מי הוא מנסה לשכנע יותר: את פקודיו או את עצמו.

כחצי שעה לאחר מכן, התכנסו כל הגורמים שהוזמנו לישיבה המיוחדת בחדר הישיבות רחב הידיים שבקומה מינוס 5. האווירה היתה מתוחה. אף אחד לא ידע איך בדיוק תראה הישיבה הזו, אבל כולם ידעו דבר אחד: זה לא הולך להיות נעים.

"אני מבקש לקבל תמונת מצב עדכנית!" פתח פרעה את הישיבה בקול חמור, מפנה את מבטו לעבר שר החוץ. הלה השתעל קלות, כאילו מקווה לדחות את הבלתי נמנע, ואז התפתל באי נוחות בכיסאו.

"למה אתה מחכה? אני מקווה שהגעת מוכן לפגישה הזו!" אמר המלך בנימה צוננת. לא היה מנוס. שר החוץ הבין שעליו להציג את התמונה כמות שהיא, ולהתמודד עם התוצאות.

"אדוני... המצב לא טוב!" הוא פתח, ולאחר מכן כחכח בגרונו, בולע את רוקו. "גינויים בכל רחבי העולם. ברגע בו התפרסם שאנחנו מחזיקים את היהודים בתנאי עבדות ובניגוד לרצונם, פרצו מהומות דיפלומטיות. הסכמים שהיו בשלבי חידוש - הוקפאו, משלחות כלכליות נדרשו להסברים. התמונות דלפו לכל מהדורות החדשות הגדולות בעולם..."

הוא עצר לרגע, ואז המשיך בלחישה: "מלבד זאת, האירוע עצמו, איך לומר? לא הוסיף הרבה לתדמית של אדוני!"

הנוכחים בחדר קפאו, עוצרים את נשימתם. אף אחד לא דיבר אל פרעה ככה, מעולם. הם חיכו בדריכות להתפרצות זעם, אולם זו, למרבה הפלא, לא הגיעה. פרעה נראה מהורהר, כמעט מרוחק. נדמה היה שהוא שוקל ברצינות את הדברים ששמע. אחרי רגע, הוא נשען לאחור בכיסאו, סקר את פניהם של הנוכחים, ואז אמר בקור רוח: "לדעתי, הצעד הנכון ביותר כעת, הינו **חוסר תגובה!**".

המשפט הפשוט הזה גרם לכמה מהנוכחים לזקוף גבה, אבל אף אחד לא העז להפריע.

"אנחנו נניח לגל הזה לחלוף מעל ראשנו," המשיך פרעה. "אני מכיר היטב את צביעותם של המנהיגים. הם יצקצקו בלשונם, יגנו, יאיימו, אולי אפילו ישעו כמה הסכמי סחר - אך בסוף יתקפלו. איש מהם לא יוותר על הרווחים האדירים שהוא גוזר על חשבוננו! הכסף חזק יותר מהכבוד, ואף אחד מהם לא יוותר על ההון שמצרים מייצרת!".

הוא לגם לגימה קטנה מכוס המים שלצידו, ואז רכן קדימה: "אבל במקביל, עלינו לתכנן את הצעד הבא!".

שר החוץ מצמץ. "מה הצעד הבא, אדוני?" שאל, ופרעה חיך חיוך דק. "הצעד הבא - חיסול תדמיתו של הזר הזה. אנחנו נוכיח שהוא אינו מייצג את בני עמו, שאינו אלא מתסיס סדרתי שרק יגרום להם סבל. נוביל לכך שהעבדים עצמם יתנערו ממנו!".

ברגע זה התערב ראש המודיעין. "אדוני... אני חושש שזה בלתי אפשרי". דממה השתררה. פרעה העביר את מבטו אל האיש, שהמשיך: "הנתונים שיש בידי ברורים. האיש הזה הצליח לשכנע את היהודים שהוא מסוגל לשחרר אותם מכאן. הם רואים בו מנהיג! הם מוכנים ללכת אחריו באש ובמים, **והם אינם מפחדים!**".

דממה השתררה בחדר. התיאור היה כל כך מופרך, בלתי נתפס, עד שאיש לא הצליח לעכל אותו. ואז, לפתע, נשמע צחוק קצר.

"אתה רציני?" שאל שר הביטחון, גיחוך קל על שפתי. "עבדים... לא מפחדים? נו, באמת!".

ראש המודיעין לא נראה משועשע. "אני מתכוון לכל מילה, השיב בקור. "אם אתה רוצה לראות בעצמך, אני יכול להציג תיעודים מהשעות האחרונות. שיחות, הבעות, תנועות גוף. זה כבר לא פחד... זה כבר משהו אחר לגמרי!".

הגיחוך התפוגג באחת. השקט חזר. איש לא צחק יותר. לראשונה מזה זמן רב, השתררה שתיקה אמיתית בחדר. עבדים שאינם מפחדים? זו היתה מחשבה מפחידה מדי...

פרעה היה הראשון להתעשת. הוא חיכם את ידיו זו בזו, ובעיניים בורקות הצהיר: "אינני מפקפק בדבריך, אבל בדיוק בגלל זה - עלינו לגרום להם לפחד שוב!". הוא עצר לרגע, ואז חיך בזדוניות. "אתם רוצים לדעת איך נגרום להם להתנער מהמנהיג שלהם? פשוט מאוד! אנחנו נדאג לכך שהוא יגרום להם סבל שהם לא חוו מעולם!".

שר העבודה הביט במלך, מבולבל. "למה אדוני מתכוון?" שאל, ופרעה השיב בלי היסוס: "אני מתכוון לביטול מוחלט של כל הזכויות הסוציאליות של העבדים היהודים!".

"אבל, אדוני... אין להם זכויות כאלו!" מלמל שר העבודה, אך המלך לא התבלבל: "אם כך, נשף בכעס, "נצטרך לשלול מהם אפילו את מה שאין להם!".

ראש המודיעין חיך בזווית פיו. "אדוני... זה בהחלט אפשרי. אנחנו יכולים להקטין משמעותית את כמות המזון שהיהודים מקבלים, ולהאריך במקביל את שעות העבודה!". פרעה הנהן בסיפוק. "היהודים יגלו שהם יכולים לעבוד עם פחות אוכל, פחות שינה, ובעיקר פחות תקווה. ואם הם לא יעמדו בזה? נו, אנשי המשמר כבר יודעים מה צריך לעשות!".

פרעה שתק לרגע. עיניו הצטמצמו. ידיו נקפצו לאגרופים מבלי משים. זו היתה הנקמה האישית שלו על כך שעכשיו, בכל

מהדורת חדשות בעולם, מציגים אותו כשליט נלעג. על כך שברחובות לוחשים את שמו בלגלוג. על כך שאפילו בעיניהם של השרים שלו - הוא יכול לראות את הרחמים השקטים. הוא מעולם לא הובס, והיהודי ההוא... הוא גרם לזה לקרות!

"אני רוצה לראות אותם מזדחלים על ברכיהם מרוב חולשה, מרוב חוסר אונים." קולו היה כעת נמוך, אבל עמוס זעם עצור. "כשזה יקרה, אתם תראו: הם עצמם יתחננו שאשלח אותו מכאן!"

עוד באותו מעמד, נחתם צו נשיאותי אכזרי מאין כמותו. מעתה ואילך, כמויות המזון יצומצמו למחצית. שעות השינה תופחתנה לפחות מהמינימום. כל ניסיון למחות או לסרב - ייתקל ביד ברזל.

פרעה חיך לעצמו חיוך צר. "היהודים חשבו שהם מצאו מושיע? הם ילמדו בדרך הקשה שאין ניסים!" הרהר לעצמו.

הישיבה התארכה, והאווירה נעשתה קודרת יותר ויותר. בשלב מסוים, התרומם ממקומו שר המודיעין, מעיף מבט אחרון במחשב הנייד אליו זרמו הנתונים בלי הפסקה. הוא כחכח בגרונו, נעץ מבט בפרעה, ואז הכריז: "אדבר ישירות, ללא פרשנויות מיותרות!" - ומיד המשיך:

"התמונה שהתקבלה מחדרי החקירות... איך לומר זאת? בלתי נתפסת. לאחר חקירה ממושכת של כל השומרים שהוצבו בשערי הארמון, ושל אנשי האבטחה שליוו את הרב היהודי בדרכו לטרקלין - מתקבלת תמונה מוזרה מאוד. למעשה, אף אחד מהם... אינו זוכר דבר!"

דממה השתררה. פרעה זקף גבה, ואז צחק קצרות, צחוק שאינו מבשר טובות. "אתה מצפה ממני להאמין לזה?!" רעם קולו

אחרי רגע. "הם משקרים! והחוקרים שלכם פשוט מקבלים את השקרים האלו!".

שר המודיעין לא איבד את עשתונותיו. "אדוני הנשיא, הפעלנו את מיטב החוקרים, השתמשנו בכל האמצעים, לא חסכנו במשאבים. החקירות התנהלו בהתאם לפרוטוקולים המחמירים ביותר. האמן לי... אילו היה מדובר בתיאום עדויות - היינו חושפים את זה תוך דקות! אני יכול לומר חד-משמעית: הם אינם משקרים!".

פרעה נעץ בו מבט קשה. "איך אתה מסביר את זה?" שאל קצרות. השר שתק לרגע, ואז השיב: "אין לי הסבר. שום הסבר. ואני חייב לומר - הייתי מעדיף להאמין שזה היה מרד או ניסיון הפיכה. לפחות אז, היינו יודעים איך להתמודד עם זה. אבל מה שקרה כאן..." הוא נשם עמוק, "אני לא יכול להבטיח שזה לא יקרה שוב. וזו הבעיה האמיתית!".

ראש צוות האבטחה, שישב עד כה בדממה, רכן קדימה והרים את ידו. "אם יורשה לי, אני רוצה להוסיף משהו", אמר בקול שקט אך יציב. "אני איש מבצעי, אתם יודעים את זה. עשרות שנים אני עוסק בביטחון, והיה נדמה לי שנתקלתי בכל תרחיש אפשרי - עד היום. הפעם, משהו היה שונה!".

הוא הביט סביבו, בוחן את התגובות, ואז המשיך: "בזמן אמת, ברגעי האירוע, ניסיתי להפעיל את יחידות החירום. הפעלתי את קוד הצופן המחמיר ביותר. אבל אף אחד לא זז. צפיתי בכל ההקלטות שהתקבלו ממצלמות האבטחה, שוב ושוב, ואין לי הסבר אחר: האנשים שלי פשוט לא היו שם! הגוף שלהם היה, אבל הם עצמם... לא!".

הוא עצר לרגע, ואז אמר את המילים שגרמו לצמרמורת לעבור בגבם של הנוכחים. "הם נראו כמו אנשים שנמצאים תחת שליטה חיצונית... כאילו מישהו הפעיל אותם!".

נשמע שיעול עצבני, ולאחריו כחכוך מהוסס. אף אחד לא העז לומר את מה שכולם חשבו. "אני יודע שזה נשמע לא הגיוני," המשיך ראש צוות האבטחה, "אבל אני לא מתכוון להתעלם ממה שראיתי. החיילים שלי לא פחדו, לא היססו, הם פשוט... לא היו שם. ברגע שהוא יצא מהטרקלין, הם שבו לעצמם ופעלו, כאילו כלום לא קרה".

פרעה הידק את אגרופיו. "אתה מנסה לומר לי שהתרחש כאן משהו... לא טבעי?" שאל, ואילו ראש צוות האבטחה היסס לשנייה אחת, ואז הביט למלך ישר בעיניים: "אדוני המלך... אנחנו חייבים לשקול את האפשרות הזו. לא כמסקנה, לא כהחלטה - אלא כאופציה. מה שקרה היום, שונה מכל דבר שהכרנו. ואם אנחנו רוצים למנוע את זה בעתיד - אנחנו צריכים לחשוב אחרת!".

פרעה רתח. הדבר האחרון שהוא היה מוכן לקבל, זה תיאוריות חסרות היגיון על 'שליטה מוחית' ו'כוח בלתי מוסבר'. אבל עמוק בפנים... משהו בו לא יכול היה להתעלם מהאפשרות הזו. דממה אפלה השתררה בחדר.

לבסוף, בהחלטה חסרת תקדים, קבע המלך בפנים חתומות: "אני לא יוצא מקומה מינוס 5 עד שהדבר הזה יהיה תחת שליטה!".

למחרת היום, במפעל הפלדה שבאזור התעשייה הישן בפאתי קהיר, השעון שעל הקיר הראה 19:32. המשמרת היתה אמורה להסתיים כבר לפני יותר מחצי שעה, אבל איש מהמפקחים לא הורה על סיום.

המסועים המשיכו לפעול, החום במפעל נותר בלתי נסבל, והעשן הכבד עדיין מילא את החלל המרכזי. היהודים, עייפים, מותשים ומלוכלכים, בבגדים ספוגי זיעה ופיח, הביטו זה בזה בחשש.

לרוב, בשעה 19:00 בדיוק, נשמעה ברמקול ההכרזה: "משמרת הסתיימה, כולם יוצאים!". אבל הפעם, קולו נדם.

כעת, למעלה מחצי שעה אחרי הזמן המיועד, נשמעו צעדים כבדים. מבעד לאדים ולערפל האבק, הופיעו שלושה מפקחים רעננים, לבושים במדי משמר מצרים. אלו לא היו המפקחים שהיו שם בבוקר. אף אחד מהם לא היה מוכר. "מה קורה פה?" לחש גבריאלי, גבר גבוה ורחב כתפיים, לפועל שלידו, ובדיוק אז, אחד המפקחים החדשים התקדם צעד אחד נוסף קדימה, מחזיק בידיו דף מודפס, והכריז בקור רוח: "אתם נשארים. יש משמרת נוספת!".

לרגע, אף אחד לא עיכל את הדברים. ההלם היה גדול מכדי שניתן יהיה להתמודד איתו. "מה?!" נפלטה קריאת תדהמה מגורנו של דוד, פועל כבן ארבעים. "משמרת נוספת? עד מתי?" שאל, מזועזע, והבכיר שבין המפקחים השיב בקור רוח ובאכזריות: "עד שנחליט אחרת!".

מאיר, פועל ותיק, שעבד במפעל הזה כבר למעלה מחמש שנים, צעד קדימה. "אבל... אנחנו אמורים לצאת עכשיו! אנחנו לא יכולים להמשיך לעבוד ככה, בלי הפסקה!" טען. אך המפקח רק צחק, צחוק חלול. "אתם יכולים!" אמר.

השקט במפעל הפך לרועם. היהודים החליפו מבטים מבוהלים. מישהו רצה למחות, אבל אז המפקח השני צעד קדימה, דורך את נשקו. "אם יש לכם זמן לחלום, לקוות ולהאמין שהמצב ישתפר - כנראה שאתם לא עובדים קשה מספיק!" הוא חיך חיוך מרושע. "שמענו שיש לכם איזה מנהיג חדש... אז קדימה... לכו אליו! תגידו לו שיבוא להציל אתכם עכשיו!".

מישהו מחה דמעה. גבריאלי עצם את עיניו ונשם עמוק. הם ידעו היטב: לא ניתן להתנגד או לסרב. המחיר יהיה גבוה מדי. "תחזרו לעבודה, מיד!" הכריז המפקח השלישי, מורה לעבר המכונות,

והיהודים צייתו. למרות הכאב, העייפות והמרירות. לא היתה להם ברירה.

באחד החללים הדחוסים והחנוקים שבהם עבדו עבדי ההייטק היהודים, השתררה תחושת אי-שקט. בדרך כלל, בשעה 18:00 בדיוק - היה נשמע הצפצוף שמבשר על סוף יום העבודה, והם היו מכבים את המסכים המרצדים ונותנים מעט מנוחה לעיניים העייפות ולראש הכואב. אבל היום הזה היה שונה.

אליהו, מתכנת צעיר כבן 30, הביט בחשש לעבר עמיתיו. "מה קורה פה?" הוא לחש לעבר אהרן, שאייש את העמדה לצידו. "למה לא מסיימים היום?" הוא מלמל, ספק לעצמו ספק לאוזני חבריו, אבל אף אחד מהם לא התיק את עיניו מהמסך הירקרק כדי להשיב לו. לבסוף, היה זה שמואל שהפר את השתיקה: "אין לי מושג", הודה, "אבל אם אני לא טועה - הגיעו מפקחים חדשים לפני חצי שעה...".

הוא צדק. כחצי שעה קודם לכן, הופיעו שלושה מפקחים חדשים, כדי להחליף את המנהלים שעבדו מאז הבוקר. כעת, הם נכנסו שלושתם יחדיו אל חלל העבודה, מחאו כף כדי למשוך את תשומת ליבם של העבדים, והבכיר שבהם הכריז: "כולם לשמוע, אני לא עומד לחזור על זה שוב! החל מהיום, שעות העבודה מתארכות!".

ההלם היה מוחשי. אליהו פתח את פיו כדי לומר משהו, אבל התחרט. היה לו ברור שזה לא יעזור. המפקח החדש המשיך, סוקר את הפנים ההמומות: "אם היה לכם מספיק זמן כדי לנהל שיחות על חירות, כנראה שלא עבדתם מספיק!". הוא השתק והביט סביבו בחיוך מרושע. "שמענו שיש לכם איזה מנהיג חדש... אתם באמת מאמינים שמישהו יציל אתכם? תעבדו, או שתגלו כמה גרוע זה יכול להיות!".

אף אחד לא זו. "לעבודה, עכשיו!" הכריז המפקח, מחווה בראשו לעבר המסכים. "יש לכם תוכנה שצריך לסיים הלילה! תמצאו את הדרך... אם תסיימו מוקדם, אולי יהיה לכם מזל ותחזרו הביתה!" גיחך ברשעות, והוא כמו חבריו הסתובבו על מקומם ועזבו את חלל העבודה, ממהרים אל חדר הפיקוח הממוזג.

העבדים היהודים צייתו. למרות העייפות, התסכול, והידיעה שמשוהו כאן לא בסדר - אף אחד לא העז לקום.

מוחמד א-זאהר היה אחד האנשים העשירים במצרים. ארמונו המפואר, ששכן באחד מהרובעים היוקרתיים של קהיר, נחשב לאחד הבתים הראוותניים בעיר - עם נברשות ענקיות, שטיחים יקרים, ורהיטים מצופים זהב. בני משפחת א-זאהר מעולם לא טרחו לדאוג לתחזוקת הבית הענק בו התגוררו. לשם כך, היו להם עבדים יהודים.

אלי, אחד העבדים הקבועים במשק הבית, עבד שם כבר שנים. הוא היה אחראי על ניקיון הקומות העליונות, טאטוא הפרוזדורים, והברקת החלונות הענקיים שהשקיפו אל הגינות המעוצבות. עבודתו היתה קשה, אבל לפחות היה בה סדר: הוא ידע מתי היא מתחילה ומתי היא מסתיימת.

אבל היום - משהו השתנה. עבודתו היתה אמורה להסתיים לפני רבע שעה, אך איש לא הורה לו לעצור. בדרך כלל, בשעה הזו, המפקח מטעם משמר מצרים, שהוצב בקביעות בבית משפחת א-זאהר כדי לוודא שהעבדים היהודים עושים את עבודתם, היה מכריז: "כולם לרדת ולהתכונן להסעה!". אבל היום - כלום.

אלי התלבט לרגע, ואז אזור אומץ ונקש על דלתה של הגברת נדיה א-זאהר, בעלת הבית. אחרי מספר שניות, הדלת נפתחה, ונדיה - אישה בגיל העמידה, בעלת הבעה חמוצה ועיניים

שחורות וקרות - הביטה בו בקוצר רוח. "מה אתה רוצה?" שאלה בטון חותך.

"גברתי... סליחה שאני מפריע, אבל המשמרת שלי היתה אמורה להסתיים לפני רבע שעה..." אמר אלי בזהירות, משפיל מבט.

נדיה הביטה בו כאילו נפל מהירח, ואז זקפה גבה: "הסתיימה?" היא חייכה חיוך דק ומריר, "אוי, מסכן... כנראה שלא שמעת על השינויים החדשים!".

אלי חש מועקה מתפשטת בבטנו. "שינויים?" שאל בזהירות, מודע לכך שהמילה הזו מעולם לא בישרה טובות. ואילו נדיה נעמדה, שילבה את ידיה והכריזה בנימה דרמטית: "המשמרות שלכם התארכו! יש לך עוד כמה שעות טובות של עבודה! תראה כמה אבק יש כאן... תראה את הקומה הזאת... היא מבריקה? לא, ממש לא!".

אלי הרגיש איך גל חום מטפס לגרונו. "אבל... אבל זה לא היה ככה אף פעם!" נפלט לו, מבלי משים. הוא נענה במבט מצמית. "אם אתה רוצה, אתה יכול להתלונן אצל המנהיג החדש שלכם! זה שמבטיח לכם הרים וגבעות! ספר לו כמה מסכן אתה... נראה אם יצליח למצוא לך פתרון, לפני שהוא מבטיח הבטחות גדולות על חירות!".

אלי קפא במקומו, ונדיה חייכה בניצחון. "ועכשיו - חזרה לעבודה! אם אשמע אותך מתלונן שוב, אדאג שתישאר כאן גם למשמרת של מחר!" אמרה, וטרקה בפניו את הדלת.

הוא עמד שם עוד כמה שניות, ואז חזר אל המטאטא, מנקה את אותם מקומות שכבר ניקה פעם אחר פעם. אך עכשיו, זה כבר היה אחרת. עכשיו, הוא הבין: **המצרים הכריזו מלחמה.**

השעה היתה קרובה לחצות כשהאוטובוסים החזירו את היהודים לשכונה. הם היו מותשים, רעבים, בקושי גררו את רגליהם. לאחרונה, חולקו מנות המזון היומיות בכיכר, מדי ערב, עם שובם מהעבודה. גם היום הזה לא היה אמור להיות שונה. ובכל זאת, משהו השתנה...

הקופסאות שחולקו להם היו קטנות יותר - משמעותית. במקום ארבע פרוסות לחם, הם קיבלו שתיים בלבד. במקום חצי מנת ירק, הם לא קיבלו כלום. "מה זה?" לחש גדי, מביט בחוסר אמון בפרוסות היבשות שבידיו. "זה הכל?" שאל בלחש. המפקח שחילק את המזון חיך. "כן, זה הכל! אני בטוח שתצליחו להסתדר!" אמר ברשעות.

"הם מנסים להרוג אותנו לאט לאט!" התלחשו שני יהודים, והמשפט הזה הגיע לאזניו של אחד המפקחים. הוא הרים את קולו והכריז: "אם יש לכם טענות, אתם יכולים לפנות אל המנהיג החדש שלכם... הוא בוודאי ידע להסביר לכם למה זה קרה!".

המשפט הזה, אמור היה לעורר זעם. להצית התקוממות של היהודים כנגד מנהיגם החדש. אולם באורח פלא, לתדהמתם של המפקחים המצרים, הוא לא פעל כפי שהם ציפו. להיפך! האנשים החליפו ביניהם מבטים נחושים, ולפתע מישהו קרא: "נלך אליו! בואו איתי... נלך אליו, ונשמע מה הוא אומר! הוא בוודאי יודע... אפשר לסמוך עליו!".

תוך רגע, עשרות קולות הדהדו את המשפט בעוצמה שהלכה והתפשטה בין סמטאות השכונה. "נלך אליו! נלך אחריו!" קראו היהודים בגרונות ניחרים. הם היו עייפים, חלשים ורעבים, אך דבר אחד היה ברור: **את האמונה - הם לא איבדו!**

הדממה בלשכתו של פרעה, בקומה מינוס 5, היתה מוחלטת. רק זמזום קלוש של מערכת האוורור נשמע ברקע. מאז האירועים

הדרמטיים האחרונים, מאז שהעז היהודי ההוא לעמוד מולו, הוא סירב לצאת מכאן.

הוא היה שקוע במחשבות. מאז היום ההוא - הן לא נתנו לו מנוח. מולו, על המסך הגדול, הוצגו דוחות ביטחון, סיכומי חקירות, הערכות מודיעין, אך באף אחד מהם הוא לא הצליח למצוא תשובה מספקת. איך זה קרה? איך ייתכן שאף אחד לא זכר דבר? מה גרם לאנשיו לעמוד כמו בובות דוממות, בזמן שנוכחותו של הזר השתלטה על הטרקלין?

המלך נאנח בכבדות. הוא לא הצליח להשתחרר מהמחשבות הללו. אך לפתע, נשמע צליל נקישה, כמו מנעול שנפתח. לאחריו, מול פניו ההמומות של פרעה, דלת הלשכה החלה להפתח. הוא ידע היטב - זה לא היה אמור לקרות! איש לא יכול להיכנס אל הלשכה הזו מבלי אישור מפורש שלו! אבל המציאות היתה חזקה יותר...

הדלת נפתחה לאיטה, והמלך זינק ממקומו בבהלה. ליבו הלם בחזקה. "מי זה יכול להיות?" הספיקה המחשבה לחלוף בראשו, לפני שקיבל את התשובה, שהותירה אותו המום. כן... זה היה הוא. בפתח, עמד לא אחר מאשר המנהיג היהודי.

פרעה החוויר. לרגע, השתררה שתיקה. המנהיג היהודי ניצב שם, בביטחון מוחלט. לא היה בו שמץ של פחד או היסוס. הוא הרגיש לגמרי בנוח. לבסוף, היה זה פרעה שהפר את הדממה: "מה אתה עושה כאן?" נהם, קולו נוקשה, דרוך.

המנהיג חייך. "הגעתי לשמוע את תשובתך, אדוני!" אמר ברוגע.

המילים היו ישירות, חדות, ולא ניתן היה לחמוק מהן. פרעה נשם עמוק. הוא ניסה להישמע אמיץ, אבל בתוככי ליבו הציף אותו חוסר אונים מוחלט. הוא שנא את זה. הוא שנא את העובדה שאינו מבין איך האיש הזה בכלל הצליח להיכנס לכאן.

"אני אומר לך בדיוק מהי תשובתי!" הכריז לבסוף, מחזיר לעצמו מעט מתחושת השליטה. "לא רק שאני לא משחרר את העבדים היהודים, אלא שהם ישלמו מחיר יקר מאוד על מה שעשית!" התריס פרעה, ידיו על מתניו.

המנהיג היהודי נותר בלא ניע. מבטו לא השתנה. "נתתי לך הזדמנות, פרעה!" אמר בקור רוח, "וחבל מאוד שאתה לא מנצל אותה!".

משהו בעיניו גרם לפרעה להרגיש, לרגע, חוסר ביטחון. עוד רגע ארוך של שקט, ואז הסתובב המנהיג, צעד אל הדלת, וכשעמד על הסף - נעצר ופנה לאחור. "המשך יבוא!" אמר בקול שקט, חד ומצמרר.

פרעה עמד נטוע במקומו. הוא לא ידע איך להגיב. המנהיג יצא, נעלם במסדרון האפל, ורק אז, כאילו שוחרר מקיפאון בלתי מוסבר, פרעה התנער וצעק: "מאבטחים! מיד! לתפוס אותו - עכשיו!".

שניות ספורות לאחר מכן, פרצו חמישה מאבטחים חמושים לתוך החדר. "איפה הוא?!" נבח עליהם פרעה. הם הביטו סביבם, ואז החלו לרוץ במסדרונות. **כעבור דקות ארוכות חזרו, בידיים ריקות.**

"הוא נעלם, אדוני!" אמר אחד מהם בקול חנוק. "בדקנו את כל הקומה. כל המצלמות. שום זכר!".

פרעה לא האמין. הוא חבט בידו על השולחן בזעם עיוור. "איך זה יכול להיות?!" צרח, ואילו המאבטחים עמדו בדומיה, ראשיהם מושפלים. לאיש מהם לא היתה תשובה.

המציאות הכתה בפרעה בעוצמה. אם אפילו כאן, במקום המבוצר ביותר במצרים כולה, שלומו אינו מובטח - מה הטעם

להישאר כאן? "מספיק!" רעם לבסוף. "אני חוזר ללשכה הרגילה שלי!"

הוא יצא מהחדר, צועד בכעס במסדרונות האפלים של קומה מינוס 5. קציני הביטחון החליפו מבטים מודאגים מאחורי גבו, אך לא יכלו להתווכח עם ההיגיון שבדבריו. איש לא יכול היה עוד לערוב לשלומו של המלך.

היה זה רק עניין של זמן עד שהשמועה החלה להתפשט. "המנהיג חזר אל פרעה! הוא לא פחד, לא היסס, והוא הבהיר שההמשך יגיע!". בכל פינה בשכונה היהודית, בכל בית, החדשות נלחשו בעיניים נוצצות. "הוא לא נרתע! הוא לא נכנע!" אנשים אמרו זה לזה, בהערצה הולכת וגוברת.

הם ידעו שמהו עומד לקרות, משהו גדול. **והם חיכו, והאמינו!**

מצרים מדממת

השחר עלה על ממלכת מצרים, מפּיח חיים חדשים ביאור האדיר, שזרם בשלווה נצחית בין גדותיו. סירות משא כבדות השאירו שובל של גלים במים הצלולים, עמוסות תוצרת טרייה שנקטפה בלילה והובלה בשקט של שעת לפנות בוקר מוקדמת.

במעגנים, הפעילות הקדחתנית התנהלה כרגיל. משאיות כבדות נעו בשורות מסודרות, רעמי מנועים וחריקות בלמים מילאו את האוויר. פועלים העמיסו ופרקו במהירות, בעוד מנופים עצומים הניפו מכולות אל אוניות הסוחר שהמתינו ברציפים.

העבודה התנהלה בסדר מופתי. את ההוראות העבירו מנהלי העבודה המצרים בקול תקיף וחד, ואילו העבדים היהודים צייתו בלי עוררין והשתדלו להשביע את רצונם של הממונים עליהם. העבודה היתה קשה ומתישה. גופם של היהודים היה כפוף, שריריהם מתוחים, ובגדיהם ספוגי זיעה.

סאלם, מנהל העבודה הוותיק בעל השפם העבות, עמד בראש גשר הפיקוד, ידיו משולבות על חזהו, עיניו עוקבות אחרי הפועלים שהתרוצצו בין המשאיות והמכולות. חיוך של שביעות רצון נמתח בזווית פיו. "העבדים הללו, שווים הון!" הרהר, עיניו מצטמצמות ברשעות מול השמש העולה. "כל המערכת הזו - עובדת בזכות הידיים שלהם. לאן היינו מגיעים בלעדיהם?".

"זוז! העבודה לא תעשה את עצמה!" צעק סאלם בנוזיפה לעברו של יהודי שהתעכב לרגע ליד ארגז כבד מדי. "אם לא תזדרז, אני לא רוצה לומר מה יקרה..." איים.

באותה שעה, במגדל הפיקוח, שהתנשא מעל כל ההמולה - המסכים הציגו את נתוני הפעילות. המידע זרם בצורה מסודרת, והוזן על ידי שורה של פקידים. מנהל המשמרת, הביט במסכים בשביעות רצון: נראה כי גם הבוקר, הפעילות מתנהלת כסדרה. המכולות מועמסות בזמן, הסחורות נכנסות ויוצאות בתזמון מדויק.

אולם אז, ללא התראה מוקדמת, זה קרה...

כל מי שהיה בנמל נעמד במקומו, הביט סביבו וחיפש את מקור הקול. המנופים עצרו באחת, הפועלים ומנהלי העבודה נראו מבולבלים לגמרי. הקול הדהד בכל רחבי הנמל, כאילו הגיע מכל מקום. את הדממה העמוקה, המצמיחה, שהשתררה - מילא קול ברור ותקיף:

"אתה שומע, פרעה? אם לא תשחרר את אחי היהודים, כל המים שבמצרים יהפכו לדם!"

איש לא ידע למי שייך הקול, מי העניק פומבי לשיחה כה נועזת עם המלך הנערץ, וכיצד הוא עשה זאת. אולם מהתוכן לא ניתן היה להתעלם, וגם לא מנימת הדברים. כל הנוכחים, נותרו קפואים במקומותיהם, מצרים כיהודים. אפילו עיניו של סאלם נפערו בתדהמה.

אחד מנהגי המשאיות, פתח את דלת המשאית ורץ לעבר גשר הפיקוד. "אדוני! מה זה צריך להיות? שמעו את זה מכל מקום!" קרא, והבעתה זעקה מעיניו. "זה רק תעלול! אין לי ספק! תחזור

לעבודה מיד!" נבח סאלם במקום להשיב, אולם קולו נשמע פחות תקיף מהרגיל.

באותה שעה, ניסו שני פועלים יהודים להחליף כמה מילים, מנצלים את הסחת הדעת הבלתי צפויה. בימים כתיקונם, ניסיון לקשור שיחה על חשבון שעות העבודה, לא היה עובר בשתיקה. הוא היה גורר בוודאות עונש מקורי כלשהו, וסאלם היה מומחה בעונשים שכאלו. אולם בנסיבות הנוכחיות, תשומת ליבו של סאלם נתונה היתה יותר לקול המוזר, ופחות להתנהלותם של העבדים היהודים שתחת פיקוחו.

"זה מתחיל! אני חושב שאני מזהה את הקול הזה! זה קולו של המנהיג!" אמר אחד היהודים, בעודו נושא שני שקי תפוחי אדמה על כתפו. "אתה צודק... זה הוא! בלי ספק!" השיב רעהו, פורק את השקים שעל כתפיו אל המכולה הגדולה. שניהם הרגישו שקרן אור קלה של תקווה מצליחה לפלס דרך אל ליבם, שכבר קפא בעקבות עשרות שנות שעבוד בלתי אנושי.

השניים העיפו מבט חטוף לעברו של סאלם, ונחרדו לגלות כי עיניו נעוצות בהם. "הוא ראה! העונש בדרך!" הרהרו, ולבבותיהם החלו פועמים בקצב.

הם צדקו. סאלם אכן הבחין בהם, ועמד לעשות את מה שהוא אהב כל כך, ולהשית על שני העבדים החצופים עונש שלא יישכח מהר כל כך. אולם הוא פשוט לא הצליח להוציא מילה. בראשו עדיין הדהדו המילים האיומות שנאמרו: "כל המים שבמצרים יהפכו לדם...". האם זה יכול להיות?

רחש של חרדה החל מתפשט אט-אט בנמל. פועלים, מנהלי עבודה, מפקחים, נהגים ועובדי מנהלה - עזבו את משמרתם ושוחחו על מה שקרה. לא היה שם מי שיעצור בעדם. ליבו של סאלם הלם בחוזקה. הוא הרגיש שהרגע הזה, הינו רגע מכונן. משהו בסדר המופתי של הנמל, ואולי, בכלל, משהו בסדר המופתי של הארץ כולה - נסדק והתפורר.

האוויר היה דחוס. ריח של משהו רע, משהו בלתי ניתן לתיאור - עמד פתאום בין מנופי הברזל לבין גדות היאור. ובפעם הראשונה בחייו, סאלם הרגיש שהוא מפחד.

באותה שעה, הסתננו קרני שמש ראשונות מבעד לוולונות הכבדים שבסלון המהודר של משפחת עזיז. השטיחים הרקומים ידנית, האגרטלים עם הפרחים הטריים, והרהיטים המעוצבים - נראו כמחזיקים את שלוות הבוקר האופיינית לשכונה השקטה. נאילה ישבה בפינת החדר, עטויה גלימה בהירה, כוס תה בידיה. טפטוף המים מהאמבטיה נשמע בקצב קבוע, חסר משמעות.

היא הביטה מעלה, עיניה מרחפות בין הצללים שריקדו על התקרה - כשלפתע הקול פרץ לסלון בעוצמה. נאילה קפאה במקומה, כוס התה נשמטה מידיה ונפלה על רצפת השיש, מתנפצת לרסיסים. עיניה זעקו בעתה, ופיה נפער בשאלה שלא הספיקה להישאל.

בקול ברור ותקיף, שלא ניתן להתעלם ממנו, נשמעה ההכרזה שזעזעה את הבית כולו: "אתה שומע, פרעה? אם לא תשחרר את אחי היהודים, כל המים שבמצרים יהפכו לדם!".

צעדיו החפוזים של בעלה, עבדול, נשמעו מכיוון המסדרון. הוא פרץ אל הסלון, שערו פרוע וחלוקו סתור. "מה זה צריך להיות?" קרא בקול חד, מבוהל, ונאילה שיערה שגם הוא שמע את ההודעה המצמררת שהדהדה בכל הבית. "זה הקול שלהם..." לחשה. "של היהודים!".

"אבל איך זה יכול להיות? איך הם עשו את זה? זה נשמע מכל מקום!" מלמל עבדול, ונשמע מבולבל. "מעולם לא שמעתי קול כזה! זה היה... זה היה...". "מפחיד!" השלימה נאילה את המשפט, ועבדול הנהן בהסכמה, עיניו משדרות בהלה אינסופית.

נקישה קלה נשמעה, ומיד לאחריה נפתחה דלת הסלון. בפתח עמד המשרת היהודי של הבית, בידו מגש זהוב ועליו שתי כוסות קפה. ריח הקפה הטרי החל להתפשט בחדר, והמשרת הכריז תוך כדי קידה: "הבאתי את הקפה, אדוני... אני מקווה שיהיה לטעמכם... לא שכחתי שתי סוכרזית עבור הגברת!".

עבדול הסתובב לעברו בתנועה חדה. "לא עכשיו!" צעק, ונופף בידו. "קח מכאן את הקפה, ותסתלק! אנחנו רוצים שקט!". המשרת נסוג לאחור, מושפל. הוא יצא בלאט, סוגר את הדלת מאחוריו.

שקט, זה בדיוק מה שהם רצו. שקט, שלא יופר בקולות מחירדים ומאיימים. שקט, שיאפשר להמשיך ולחיות את היום יום, בלי שהמחשבות תברחנה למה שעלול לקרות מחר. "מה לדעתך הולך לקרות, עבדול?" לחשה נאילה, רועדת.

מיסטר עבדול ניגש אל החלון, והביט אל הרחוב שנראה רגוע לגמרי. רגוע מדי, ביחס למצב. השמש האירה על בתים מפוארים וחצרות מטופחות, אך מבעד לוויילונות מוגפים ניתן היה להבחין בדמויותיהם של שכנים נוספים, מציצים בחשש. ההרגשה היתה כאילו הזמן עצמו עצר מלכת.

"אני לא יודע" מלמל עבדול לבסוף. "אבל מה שקרה, לא היה נורמלי. זה לא משהו שקרה אי פעם. אני לא חושב שמדובר באיום סרק, או בתעמולה זולה. הלב שלי אומר, שמשהו רע מגיע... משהו שאנחנו לא מבינים."

נאילה נשענה לאחור, עיניה נעוצות בשלולית התה שעל הרצפה. באזניה, הקול עדיין הדהד, כמו תזכורת עקשנית למשהו שהיא היתה רוצה לשכוח: **"כל המים שבמצרים יהפכו לדם..."**.

בשכונת היהודים, קרני השמש הראשונות הסתננו אל הסמטאות הצרות. הרחובות המו תנועה חרישית של אנשים,

גברים ונשים, צעירים ומבוגרים. הם גררו רגליים אל עבר האוטובוסים שהמתינו בכיכר המרכזית, מוכנים להוביל אותם אל אתרי העבודה.

פניהם היו חיוורות, עיניהם טרוטות מעייפות. בלילה הם כמעט לא ישנו. גופם עדיין כאב מעבודת יום האתמול. אולם כאשר הדהדה לפנות בוקר קריאת ההשכמה הקבועה, מהצופרים שהציבו המצרים ברחבי השכונה - הם זינקו ממיטותיהם והתכוננו ליום חדש של עבדות והשפלה.

הם ידעו היטב: כל איחור לעבודה, יגרור מחיר שהם ממש לא יכולים להרשות לעצמם לשלם. המפקחים המצרים, אנשי המשמר, כבר המתינו לצד האוטובוסים. "למה אתם הולכים לאט כל כך? אין זמן! אתם מאחרים! היינו אמורים לצאת כבר לדרך!" צעק אחד מהם, וקולו הגס ניסר את האוויר. עיניו תרו סביב ברשעות, מחפשות את הקורבן היומי אותו יוכל להעניש למען ישמעו וייראו.

פועל יהודי כבד גוף, שהגיע זה עתה, נושא על כתפיו את ארגז כלי העבודה הגדול שלו - נבחר לבסוף. "אתה צריך עזרה כדי לזוז מהר יותר?" רעם קולו של המצרי ברשעות, תוך שהוא מעניק לו דחיפה הגונה, שגרמה לו לקרוס ארצה. הארגז נפל, נפתח, ותכולתו התפזרה לכל עבר.

הרחוב עצר מלכת. כל העיניים הופנו אל האיש השרוע על הקרקע, נאבק להתרומם בעוד כלי העבודה שלו מפוזרים סביבו. המפקח המצרי צחק בקול רם, צחוק כבד ומהדהד, ופנה אל שאר העבדים: "למה אתם מביטים בו? קדימה! לזוז! זו לא הצגה!".

לרגע נדמה היה, שאיש לא יעז לגשת אל האיש. לכולם היה ברור מה יהיה המחיר אם ינסו לעזור לו. המפקח המצרי רק חיכה להזדמנות כדי לעשות את הדבר שהוא אהב כל כך, ולהשית על העבדים היהודים עונש מרתיע.

אולם אז, מתוך ההמון, צעד קדימה נער צעיר, גופו רזה ועיניו נוצצות בכעס מהול ברחמים. הוא התכופף ליד האיש השרוע, והחל לאסוף את הכלים המפוזרים, קולו רועד אך החלטי: "אני אעזור לך!".

המפקח צעד לעבר הנער בעיניים בוערות. "מי ביקש ממך להתערב, יהודי? תתרחק משם, לפני שגם אתה תשלם מחיר!" קרא. אך הנער לא התייחס. הוא המשיך לאסוף את הכלים, כאילו לא אירע מאומה. רגע לאחר מכן, הצטרף אליו גבר מבוגר, גופו כפוף משנים ארוכות של עבודה קשה. גם הוא התכופף, והחל אוסף מברגים ופטישים, תוך שהוא אומר בשקט אך בביטחון: "הוא לא יכול לבד. אם אנחנו לא נעזור לו, מי יעזור?".

המצרי רתח מזעם. הוא התקדם לעברם, אך לפתע הבחין בתנועה רחבה יותר - עוד ועוד גברים ונערים החלו להתקדם לעבר האיש השרוע. מישהו הושיט יד כדי להרים אותו, אחרים סייעו לאסוף את הכלים שנותרו על הקרקע.

"תתרחקו! תעלו על האוטובוסים! מיד!" צרח, אך היהודים לא התייחסו. הם הביטו זה בזה בעיניים נחושות, והמשיכו. היה ברור להם שהעונש יגיע, אך באותו הרגע, תחושת האחדות היתה חזקה מהפחד.

ואז, בדיוק כשהאוטובוסים החלו להתמלא... קול עמוק ומהדהד התפשט בכל השכונה. הוא נשמע חד וברור, חזק כל כך - עד שלא ניתן היה להתעלם ממנו: "אתה שומע, פרעה? אם לא תשחרר את אחי היהודים, כל המים שבמצרים יהפכו לדם!".

הכל קפאו על מקומם. יהודים כמו אנשי משמר מצרים. הקול היה מצמית ומעורר יראה.

"זה קולו של המנהיג! אני מזהה את הקול הזה!" לחש לבסוף גבר זקן, ועיניו התמלאו דמעות. "מה זה אומר?" שאל בחור צעיר שעמד לידו, ונראה מבולבל לגמרי. מנהל העבודה המצרי

הסתלק משם, נעלם כאילו בלעה אותו האדמה. את העונש, הוא שכח לגמרי. עניינים מהותיים יותר טרדו את מנוחתו כעת, וגרמו לו לוותר אפילו על הדבר שהוא הכי אהב.

רגעים לאחר מכן, באוטובוסים שיצאו לדרכם, היה הקול לשיחת היום. לחשוישים שקטים הפכו אט-אט לשיחה חרישית. "שמעת? שהוא אמר שזה יקרה! שיהיו ניסים ונפלאות!" אמר מאן דהו. "אבל מה יקרה עכשיו? מה יקרה איתנו? הניסים הללו, או מה שהם לא יהיו, האם לא יפגעו בנו בראש ובראשונה? הרי איש לא ידאג לנו!" טען מישהו אחר, ונימה של דכדוך ניכרה בקולו.

"אני לא יודע מה יהיה," נשמע קולו של איש מבוגר מירכתי האוטובוס. "אבל דבר אחד ברור לי: זהו הצעד הראשון בדרך לגאולה, הגאולה עליה חלמנו שנים! אני מאמין שאנחנו נשרוד את זה, איכשהו... העיקר שיגיע הסוף לעבדות הזו!" טען בלהט, אולם על פניהם של הנוכחים ניכר שלא כולם מסכימים איתו. רבים מהם, עדיין דאגו.

כך, התערבו להם יחדיו בלבבות פחד ותקווה, אולם בדבר אחד לאיש לא היה ספק: עידן חדש התחיל ברגעים אלו, צופן סוד. מה שהיה, לא ישוב להיות עוד.

אם בכל זאת היה מישהו שידע קצת יותר על הקול המוזר, הרי שהיה זה פרעה בכבודו ובעצמו. הוא הלא היה צד לשיחה הנוקבת שהסתיימה בזה הרגע, גם אם הוא לא הבין מדוע הקול נשמע כמהדהד סביבו מכל עבר.

כעת, עמד במרפסת הארמון, צופה אל מדשאות הארמון ואל הנילוס השלו, מנסה לשחזר את מה שקרה:

קרני שמש זהובות שטפו את גגות הארמון, מרצדות על שיש מפואר ומטילות צללים ארוכים על המדשאות. ברקע נשמעו

ציוצי ציפורים שהתערבבו בקול פכפוך המזרקות. הוא עמד לבדו על המרפסת הרחבה, ידיו אוחזות במעקה האבן הקריר. עיניו בחנו את היאור המתפתל באופק, כאשר לפתע **הוא** הופיע.

מאז פגישתו האחרונה עם מנהיג היהודים, פרעה לא ראה אותו שוב. הוא העדיף לשכוח שאי פעם פגש באיש, שדמותו הסמכותית ופניו הקורנות הטילו עליו אימה סמויה. הוא קיווה שלא יפגוש בו עוד לעולם, אולם הנה, **הוא הופיע**. בלי הזמנה, בלי תיאום, בלי התראה מראש. בדיוק כמו בפעם ההיא...

וכאילו לא די בכך, הפעם, הוא היה נועז מתמיד. הוא ממש איים! בארשת פנים חמורה הוא הביט בו, ניצב מולו בגב זקוף, עיניו בוערות באמונה עמוקה. הוא לא התחנן, ואפילו לא ביקש. בקול חד ובלתי מתפשר הוא פשוט הכריז: "אם לא תשחרר את אחי היהודים - כל המים שבמצרים יהפכו לדם!".

אמר, סב על עקבותיו, והסתלק. איך בדיוק? פרעה בעצמו לא ידע להסביר. ניסיון העבר לימד אותו, שאין טעם לנסות להבין. האיש הזה מגיע להיכן שהוא רוצה, מתי שהוא רוצה. אף אחד לא יכול לעצור בעדו.

המילים, החדות כתער, המשיכו להדהד בראשו של השליט העליון. משפט פשוט, בלתי אפשרי לכאורה, אך מרגיש כמו צל מתקרב.

פרעה ניסה לשכנע את עצמו שהוא אינו מפחד. בכלל לא. ובכל זאת, הוא מלמל לעצמו בלחש: "איך זה יכול להיות? איך זה קרה?".

ו... לא. לא היו לו תשובות.

בתנועה חדה הוא התרחק מהמעקה. חלוק המשי שלו התנופף מעט כשנכנס אל הארמון, פסיעותיו מהדהדות במסדרונות השקטים. "תזעיק לכאן את השרים, המדענים, ראשי הצבא,

בקיצור: את הצוות המורחב ביותר! אני רוצה לראות אותם בחדר הישיבות בתוך שעה!" ירה פקודה אל עבר המזכיר האישי שלו, תוך כדי הליכה, רגע לפני שנבלע בלשכתו וטרק את הדלת.

כשעה לאחר מכן, נכנס פרעה אל חדר הישיבות. סביב השולחן הענק כבר ישבו שרים, מדענים, יועצים, ואנשי הסגל הצבאי הבכיר. בעיניהם של כמה מהם ניתן היה לזהות את קורי השינה, שטרם התפוגגו. פרעה יכול היה רק לשער, שגם הם התעוררו הבוקר לקול השיחה בינו ובין המנהיג היהודי, שיחה שקיבלה פומבי בכל רחבי מצרים - בדרך מסתורית כלשהי.

פרעה מיהר לתפוס את מקומו בראש השולחן. אצבעותיו תופפו בעצבנות על המשטח המבריק. הוא סקר את פניהם של הנוכחים, ונאלץ להודות שהם נראים מפוחדים, גם אם ניסו להסוות זאת. "אני מקווה שאני עצמי לא נראה כך!" הרהר בליבו.

הוא היישיר את מבטו וניגש מיד לעניין, בלי גינונים מיותרים.

"אני חושב שכולכם יודעים מדוע הוזמנתם לכאן!" פתח, ונענה בהנהוני ראש נמרצים. "ובכן, אני רוצה תשובות! כיצד שיחה אישית ביני ובין מנהיג היהודים, הגיעה לאזניו של כל אחד ממיליוני האזרחים במצרים? אני מבקש הסברים, ולא תירוצים! האם זה ברור?"

שקט מעיק השתרר. הנוכחים זעו בכיסאותיהם בחוסר נוחות, עד שלבסוף אחד מהם, שהיה מוכר לנוכחים כראש צוות האבטחה הנשיאותי, רכן אל עבר המיקרופון ואמר: "אדוני המלך. ביקשת בלי תירוצים, ולכן, אדוני, אדבר ישירות. לא אסתתר מאחורי ניסוחים מעורפלים. אומר את הדברים ישירות: **אין לנו הסבר!**"

פרעה נטה מעט קדימה בכיסאו, פניו האדימו. "אתה לא יכול להסביר, הא? אז אולי תוכל להסביר לי משהו אחר: בשביל מה

בדיוק אתה כאן?" קרא המלך בארסיות, מטעים כל מילה, וראש מערך האבטחה השפיל את מבטו, מבוש.

"אני חושב שצריך לעצור את כל היהודים, עד שנמצא הסבר למה שקרה!" הציע כעת קצין צעיר במשמר מצרים, בעל שיער אדמוני בוהק, והלם באגרופו על השולחן. "אני מציע שנחטוף את מנהיג היהודים ונחקור אותו! החוקרים שלנו כבר ידעו איך לטפל בטיפוסים כמוהו!" הציע אחר, בעיניים רושפות.

אולם לעומתם, נשמעו גם קולות אחרים: "לא נראה לי שמישהו יכול לעצור את מנהיג היהודים. בדיוק כפי שהוא נכנס אל הארמון מבלי לקבל כל הרשאה, למרות אמצעי האבטחה שהוחמרו לאחרונה כידוע!" טען אחד היועצים, שהיה מיושב יותר בדעתו.

בליל של דיבורים מילא את החדר. ויכוחים סוערים פרצו פה ושם, וקולותיהם נבלעו אלו באלו. מהצד האחד היו אלו שהציעו פתרונות קיצוניים, חריפים, ומן הצד השני - המתונים שניסו לשוות אופי הגיוני לתגובה. לבסוף, הרים פרעה את ידו וצרח: "שקט!"

דממה השתררה בחדר הישיבות באחת.

"אני מוכרח לציין שאני מאוכזב מכם. מכל אחד ואחד מכם! ציפיתי ליותר... חשבתי שאשמע משהו הגיוני, הסבר מניח את הדעת. אולם התבדיתי... הבה נניח לזה. כעת, חשוב לי יותר לטפל בבעיה המהותית!"

"אדוני מתכוון לומר שהוא מתייחס לאיום ברצינות?" שאל אחד השרים. "מדובר באיום ריק מתוכן! המים לא יכולים להפוך לדם!" קרא מדען מדופלם. אולם פרעה התעלם מקריאות הביניים, והמשיך:

"אני לא מאמין, אך אני גם לא מתכוון להסתכן! אינני יודע מה הן תוכניותיו של המנהיג היהודי, אך ברור לי שאני מתכוון להקדים

אותו: אני רוצה תכנית חירום מסודרת, שתתייחס לכל ההיבטים האפשריים: אגירת מים, ניהול משברים, שמירה על בטחון הציבור, שירותי בריאות, ועוד. אני מבקש לקבל את התכנית לידי **עוד היום**. האם זה ברור?”

“היום?” נשמעו לחישות מבוהלות בחדר, אולם פרעה אפילו לא הפנה מבט. “כן. היום!” אמר, וקם ממקומו. הוא כבר כמעט עזב את החדר, כאשר לפתע נשמע קול מהוסס מאחוריו. היה זה אחד היועצים הוותיקים ביותר, ששירת את הממלכה עוד בימיו של פרעה ה-146. כעת, הוא נעמד ואמר, מנסה שלא להישיר מבט אל המלך:

“אדוני... אני משער שאדוני חשב על כך בעצמו, ובכל זאת מתפקידי להעלות גם את האפשרות הזו. האם אדוני שקל את האפשרות לנהל משא ומתן עם המנהיג היהודי? אולי ניתן להגיע להסכמות כלשהן?”

פרעה עצר בפתאומיות, הסתובב לאט, עיניו יורות זיקים. “משא ומתן?” שאל, וקולו רווי לעג. “אתה מתכוון שאני, פרעה, המנהיג הבלתי מעורער של הארץ הזו, הפורחת ומשגשגת בזכות כוח העבודה החינמי שעומד לרשותה, אנהל משא ומתן עם העבדים היהודים שלי? אולי גם תציע שאקבל את דרישותיהם ואשחרר אותם? ואולי תרצה **אתה בעצמך** למלא את מקומם, ולבצע את כל עבודות הכפיים שהם מבצעים?”

“לא הצעתי לשחרר אותם, אדוני! הצעתי רק לנהל משא ומתן, לפחות למראית עין... כך נוכל להרוויח זמן יקר, וגם להבין יותר את כוונותיהם של היהודים!”

“תשכח מזה! הבנת? ואל תעז להעלות את הרעיון הזה שוב!” צרח כעת פרעה בגרון ניחר, כאשר אחד מהתקפי הזעם המוכרים שלו השתלט עליו לחלוטין. “אני לא מנהל משא ומתן עם עבדים! לא! מצרים חזקה, והיא תעמוד בגאון מול איומים

חסרי משמעות, גם אם חסרים לנו מספר פרטים כדי להבין את התמונה המלאה! האם זה ברור?"

רגע לאחר מכן, פרעה עזב את החדר, ודלתות העץ הכבדות נטרקו מאחוריו. הנוכחים החלו אף הם להתפזר, מודעים למלאכה הרבה שלפניהם. בסתר ליבם הרגישו כולם, שמשהו גדול קורה. משהו שלא יהיה פשוט כל כך להתמודד איתו, אם בכלל.

עוד באותו היום, עם רדת החשיכה, התייצב דובר הארמון מול המצלמות, והקריא הודעה ששודרה בכל כלי התקשורת. בקול סמכותי הוא פתח ואמר:

"אזרחי מצרים! הבוקר נחשפנו כולנו באופן בלתי צפוי להתראה חסרת היגיון, שעוררה שאלות רבות וגרמה לגל של חרדה בקרב הציבור. אני כאן כדי להבהיר חד-משמעית: אין מקום לדאגה!"

הוא עצר לרגע, ניסה לשוות לקולו ארשת נינוחה, אף שידיהו רעדו קלות.

"הממשל, בראשות המלך פרעה, שולט במצב ומנהל אותו בקפידה. איננו מאמינים שהאיום יתממש, אולם מתוך אחריות לאזרחי המדינה ומתוך רצון להבטיח את שלומכם - התקבלה החלטה על היערכות מקיפה."

הדובר המשיך בקול נחרץ יותר:

"הממשלה פועלת במהירות וביעילות. בימים הקרובים תראו פעילות מוגברת בכל רחבי הארץ: תנועת משאיות, אגירת מים במאגרים מרכזיים, והנחיות שיועברו ישירות לציבור. כל זה נעשה מתוך זהירות בלבד, וללא שום צורך אמיתי!"

אלא שלמרות המסר המרגיע, וחרף ניסיונותיו של הממשל לשדר יציבות ובטחון - החשש בקרב הציבור הלך וגבר. בשיחות

רחוב, במפגשי שכנים ובכל הזדמנות אחרת - צפו ועלו בלחישה השאלות הנוקבות: "אם אין סכנה, מה הטעם בהיערכות מקיפה?", "מה הם יודעים שאנחנו לא?", ובעיקר: "מה יקרה אם האיום יתממש?".

שעת לילה מאוחרת. רק אור הירח האיר את סמטאותיה המאובקות של שכונת היהודים. האוטובוסים הצפופים, המקרטעים, החזירו את העבדים היהודים המותשים אל בתיהם, לאחר יום נוסף של עבודת פרך. רעשי בלמים צורמים נשמעו כשהם עצרו בכיכר המרכזית. הדלתות נפתחו בחריקה, והעבדים החלו לרדת בזה אחר זה, גופם כפוף ופניהם דאוגות.

רגליהם בקושי נשאו אותם. כל עצמותיהם כאבו מהמאמץ הפיזי האדיר. הם ידעו שלרשותם רק שעות בודדות למנוחה, בטרם יתחיל יום חדש של עבודת פרך. לא היה להם ספק בכך שהשעות הללו תחלופנה מהר, מהר מדי.

ובכל זאת, כמה מהם לא מיהרו לפנות אל בתיהם. הרעיון נולד, כאשר גבר צעיר בשם שלמה, החווה בראשו לעבר בית המדרש של שומרי הגחלת, בנין צנוע אך מלא הוד שעמד בקצה הכיכר. "אני חושב שכדאי שניכנס", אמר בקול עייף אך נחוש. "אני מרגיש שאנחנו צריכים לדבר עם משהו... אולי נמצא קצת רוגע".

הם פנו אל עבר הבנין, ונכנסו אל האולם המואר באור יקרות. בפנים, ישבו כמה משומרי הגחלת, שקועים בלימודם, מתמסרים לעבודת בוראם כמדי יום ביומו. האווירה בבית המדרש היתה רגועה, שונה בתכלית מהכאוס שהשתולל בעולמם של העבדים.

אחד משומרי הגחלת, גבר בעל הדרת פנים, זקן ארוך ומאפיר שירד על פי מידותיו, ניגש אליהם. הוא בירך אותם לשלום בחום, מביט בכל אחד מהם במבט מלא חמלה. "ברוכים הבאים, אחי!"

אמר בקול רך, כשחיוך רחב מאיר את פניו. "מה אתם אומרים? יום גדול הוא היום הזה, הלא כן? תהליך הגאולה החל!".

שלמה הביט בו במבט מהוסס. "למען האמת," אמר, "בדיוק משום כך הגענו היום. אנחנו מבולבלים. גם אנחנו שמענו את הקול, השכם בבוקר, ואנחנו לא יודעים מה לחשוב. לא אסתר ממך... אנחנו חוששים!".

"חוששים?" התפלא האיש, אשר הציג את עצמו בשם דניאל. "הייתי בטוח, שדווקא אתם, יותר מכל אחד אחר, אמורים לשמוח ביום הגדול הזה! אנחנו נגאל, ואתם כבר לא תהיו עבדים! אתם תהיו בני חורין, אדונים לעצמכם! איש לא יתעלל בכם, איש לא יפגע בכם לרעה! האין זו סיבה לשמחה גדולה?" תהה בקול.

"זה נכון." השיב שלמה. "הגאולה, נשמעת כמו חלום מתוק, ומי כמונו יקדם את פניה בברכה. איננו חוששים מהגאולה, אלא מהתהליך... איך נשרוד את זה? איך נסתדר? מי ידאג לנו? לדוגמה, כעת: אם המים במצרים יהפכו לדם - מאיפה נשיג מים לשותות? הרי גם אם ימצא פתרון כלשהו - אנחנו נהיה האחרונים בתור!".

בשלב זה, התערב בשיחה יהודי נוסף, אלימלך שמו. הוא היה צעיר יותר, אך פיקח. "אני מוכרח להודות... כשאני חושב על מה שהמצרים יעוללו לנו כאשר יספגו את המכה הזו, אני מצטמרר. את כל התסכול שלהם, הם יפרקו עלינו! הרי כבר כעת אנו משמשים תמיד כשעיר לעזאזל...".

שומר הגחלת חייך חיוך אבהי. הוא חפן את זקנו בידו, ואמר: "אל תפחדו, יהודים! המנהיג שוחח איתנו היום, והבטיח מפורשות: אף יהודי לא יפגע מהמכות! שמירה שמיימית תלווה אותנו, ואנו לא נינזק!".

"אתה בטוח?" שאל אלימלך, וניכר שהוא עדיין מתלבט כיצד להתייחס לדברים ששמע זה עתה, ואילו דניאל השיב בעיניים בורקות: "האמונה, היא סוד הכוח שלנו! תאמינו, אחים! בורא

העולם לא יעזוב אותנו! הוא שלח את המנהיג להוביל אותנו אל הגאולה, והוא לא יאפשר לאף אחד לפגוע בנו לרעה!".

היהודים הביטו זה בזה, ועיניהם הנוצצות העידו כי החששות החלו להתפוגג. תחושות חדשות, של תקווה וביטחון, חלחלו אט-אט אל ליבם. הם נפרדו מדניאל בתחושת הקלה ובהכרת הטוב. למרות שהפסידו זמן שינה יקר, הם הרגישו שהביקור אצל שומרי הגחלת היה שווה.

בצעדים קלים הם צעדו אל בתיהם, כדי להניח את עצמותיהם הדואבות למספר שעות מנוחה. את המשא הכבד שהכביד על ליבם, הם השאירו שם, בבית המדרש של שומרי הגחלת.

למחרת, באוטובוסים ובאתרי העבודה, המסר כבר עבר מפה לאוזן. "שמעתי בשם שומרי הגחלת, שהמנהיג הבטיח: לא יקרה לנו כלום!" סיפר אחד. "כן, גם אני שמעתי! אם המנהיג אומר, אני מאמין לו!" הוסיף אחר. ואילו יהודי שלישי החרה החזיק אחריהם: "אם כן, אנחנו יכולים להיות רגועים!".

מכאן ואילך, היהודים הרגישו חזקים ובטוחים יותר. אמונתם במנהיגם ובגאולה המובטחת, היתה מקור לנחמה בתוך המציאות הקשה. הם ידעו שעליהם להחזיק מעמד רק עוד קצת. האור שבקצה המנהרה נראה כבר באופק, והוא מילא ליבם בתקווה.

בימים הבאים, הצעדים שעליהם הכריז דובר הארמון תורגמו למעשים בפועל.

ברחובות הערים, הרעימו מנועי המשאיות הכבדות מסביב לשעון. שיירות של מכליות מים נעו אל מאגרי המים שנבנו במהירות, על ידי המוני פועלים יהודים שגויסו בחיפזון לצורך כך. הודעות שפורסמו בעיתונים היומיים, על גבי לוחות

המודעות, ובכל אמצעי התקשורת - הפצירו באוכלוסייה לאגור מים בבתים, ולא להסתמך רק על המאגרים הלאומיים.

במרכזי הפיקוד שבערים הגדולות, ישבו מהנדסים ופקידים בכירים מול לוחות בקרה, ועל גבי מפות גדולות סומנו כל מאגרי המים, הקיימים והחדשים, שברחבי מצרים. מהמרכזים הללו, שוגרו ההוראות בקצב מסחרר: "המאגרים בצפון כמעט מלאים! יש להפנות את המשאיות דרומה!". "תחנות ההתפלה מוכרחות לעבוד מסביב לשעון! אנחנו צריכים מקסימום תפוקה!". "יש להגן על בריכות המים, ולמנוע כל אפשרות לזיהום!".

ואכן, במפעלי ההתפלה העבודה התנהלה תחת לחץ רב. טכנאים מצרים התרוצצו בין הצינורות הרועשים, מנסים להתגבר על בעיות שגרתיות שצצו בעקבות הפעילות המסיבית. מאגרי החירום שבבטן האדמה - הלכו והתמלאו. אווירת המתח חלחלה גם לכאן, והותירה את חותמה הכבד.

"אתה באמת מאמין שזה יקרה?" שאל אחד הטכנאים את חברו, בזמן שחזק צינור דולף, והלה משך בכתפיו והשיב חרישית: "אני לא יודע. אני חושש שמעורב כאן כוח שאני לא מכיר. לא משהו אנושי. שמעת את הקול ההוא... זה לא היה דומה למשהו ששמעתי אי פעם!".

השיחה נקטעה, בעקבות הופעתו של המפקח הראשי, שגער בהם בעודו מעיף מבט מוטרד אל שעונו: "אין זמן! צריך להחזיר את הקו לפעולה מיידית! וגם להגביר את הלחץ במערכת!". הם הנהנו בהסכמה, מבלי להתמרמר. בשתיקה הם חזרו לעבוד, משתדלים להתרכז במחשבה על הרגע הזה, ועליו בלבד.

במקביל, האזרחים ציינו להוראות, והחלו להצטייד. מהר מאד הפכו חנויות המזון והסופרמרקטים לזירות קרב. מדפי המים

המינרליים התרוקנו במהירות, מה שחייב הגבלה של כמות הרכישה. "בקבוק מים אחד לנפש!" הכריזה באותיות של קידוש לבנה מודעה שנתלתה במחלקת השתייה הקלה.

אולם האזרחים המבוהלים, מצאו דרכים יצירתיות להתגבר על המגבלה. הם נכנסו ויצאו שוב ושוב, נושאים בידיהם בכל פעם ערמות של בקבוקים כמספר הנפשות שבבתיהם, מעמיסים על המכוניות שהמתינו במגרש החניה, וחוזרים אל החנות לסיבוב נוסף.

מצרי צעיר, ניהל ויכוח סוער עם קשיש בעל שיער שיבה, על בקבוק המים האחרון במדף. "אני כבר הושטתי את ידי לקחת אותו!" טען, תוך ניסיון לחטוף את הבקבוק מידי הרועדות של הזקן. "כולם רוצים לשתות! קצת כבוד למבוגרים!" ניסה הקשיש לשמור על האוצר שבידו, אך לבסוף נאלץ לוותר.

מנהלי החנויות ניסו להרגיע את הקהל: "יש עוד אספקה בדרך! אין צורך לדחוף!" קרא אחד מהם, אולם אף אחד לא הקשיב. אנשים המשיכו לחטוף מכל הבא ליד, בתחושה של מרוץ כנגד הזמן. הם כבר לא היו בררנים... שתייה ממותקת, מוגזת, בכל טעם שהוא, נחטפה מהמדפים. אפילו בקבוקי הסודה נעלמו במהירות.

כאשר הגיעה אספקה חדשה של בקבוקי מים מינרליים, נפרקה מול פתחי החנויות - הבקבוקים נחטפו עוד בטרם הוכנסו פניהם. הסדרנים הרימו ידיים מהר מאד, תוך הבנה שלא יוכלו לעמוד מול ההמון המסתער. תגרות אלימות נרשמו לא פעם, אולם גם בלעדיהן - הדחיפות והדוחק סביב כל נוזל ראוי לשתיה הפכו לסכנת חיים של ממש.

בלית ברירה, החלו רבים מהמצרים לאגור מים בשיטות פרימיטיביות. כל מיכל אפשרי נוצל - סירים, בקבוקים משומשים, ואפילו מכלים של חומרי ניקוי שרוקנו מתכולתם ונשטפו ביסודיות. כולם מולאו במים, ונשמרו בחדרים פנימיים.

"אין לדעת מה יקרה!" הסביר אב מצרי לבנו הקטן, בשעה בה מילא את בריכת השחייה המתנפחת שבחצר, באמצעות צינור ההשקיה. "דבר אחד בטוח: אנחנו נהיה מוכנים!" הבטיח, והשתדל להישמע אמין.

לא הרחק משם, גבר מבוגר בעל זקן מאפיר ושיער מדובלל, לחש לבנו בזמן שנשא דלי מים כבד: "אתה מבין? המלך יכול להגיד מה שהוא רוצה... אבל אני בטוח: הוא מפחד ממה שאמרו היהודים!".

"אתה באמת חושב שהמים יהפכו לדם, אבא?" שאל הבן, ואילו האב השפיל מבטו ושתק. רק המשיך לשאת את הדלי בידיים רועדות, צועד באיטיות אל עבר המחסן שבחצר.

חלפו שבועיים מאז האזהרה ההיא, שהדהדה בכל רחבי מצרים. שבועיים בהם ההכנות הלכו והתקדמו: מאגרי המים מולאו עד תום, תחנות ההתפלה עבדו בלא הפסקה, והעם ציית להוראות ואגר מים בכל דרך אפשרית. למרות זאת, האווירה היתה רחוקה מלהיות רגועה. ברחבי הממלכה ריחפה תחושת מתח שניתן היה למשש.

הבוקר נפתח בשקט מוזר. השמש בקעה מעבר לאופק, שולחת קרניים ראשונות אל היאור האדיר. מימיו נצצו כמו תמיד, רגועים ושלווים. הדייגים כבר החלו להוריד את רשתותיהם למים, ועובדי הנמל ניגשו לעבודתם, מעמיסים ופורקים מכולות.

על גדת היאור הופיע לפתע המנהיג היהודי, ונוכחותו העוצמתית הורגשה היטב. הוא נשא את מבטו אל השמים, כאילו מחכה לסימן. שקט השתרר סביבו, נראה היה שאפילו הרוח עצרה את נשימתה. ואז, בתנועה חדה אך מדודה, הוא הניף את ידו לעבר היאור.

ברגע הראשון נדמה היה ששום דבר לא קורה. המים המשיכו לזרום בשלווה. אבל אז, לפתע, צבע אדום עמוק החל להתפשט על פני המים, כמו כתם צבע שנשפך על בד אינסופי. תוך שניות, היאור כולו הפך **לנהר של דם**.

צעקות נשמעו מכל עבר. הדייגים שמטו את רשתותיהם מידם ונסוגו לאחור, עיניהם קרועות באימה. "מה זה?! המים! הם... הם דם!".

עובדי הנמל קפאו במקומם, בוהים במים האדומים שזרמו מתחת לרציפים. ריח חריף, מתכתי, אפף את האוויר. אחד המנהלים צעק אל תוך מכשיר הקשר: "זה לא יכול להיות אמיתי... איך זה קורה!?", אך קולו נבלע בין כליל זעקות השבר.

הדייגים ועובדי הנמל לא היו היחידים שחלקו את הזעזוע. אזרחים רבים צעדו בשעת בוקר זו בטיילות המפוארות שעל גדת הנהר, עושים את דרכם אל מקומות העבודה, או מנצלים את מזג האויר הנוח בשעה זו של היום - לפעילות גופנית רגועה. רבים אחרים נסעו בכבישים הסמוכים לנילוס, עורק החיים של הממלכה. תוך שניות, הבחינו כולם בשינוי שהתחולל, והבעתה תפסה את מקומה של השגרה המתוחה, שכבר כמעט התרגלו אליה.

הנילוס, שעד לפני שעה קלה היה סמל החיים והפרנסה, הפך לאיום מצמית. זרמי הדם שהתפתלו בנהר, נשאו איתם את התקווה שהכל היה רק חלום רע. "זה קרה... זה באמת קרה!" לחשו אנשים זה לזה, מבטיהם נפגשים בעיניים פעורות מאימה.

הם החלו מתרחקים לאיטם מהנהר, בזהירות, כאילו חשו שהקרבה אליו עלולה לסכן אותם. עיניהם נותרו נעוצות בסיוט שהתעורר לחיים.

"האיום הזה... אלו לא היו סתם מילים!" אמר גבר מבוגר, קולו רועד. לידו, נער צעיר התכופף להרים אבן קטנה ויידה אותה

לעבר המים, כאילו ביכולתה לשנות משהו. האבן שצנחה בנהר, גרמה לנתזי דם שהכתימו את שולי גדותיו, וגרמו לקהל שסביב להתרחק עוד יותר, תוך צווחות אימה.

אט-אט, התמלא האוויר בריח החריף. הפחד שהסתתר בשבועיים האחרונים, בהם עוד ניתן היה להתכחש לאפשרות שהאיום אמיתי, פרץ עתה בכל עוצמתו. הוא הפך למציאות נוראה, שנשקפה מול עיניהם של המצרים - וכבר לא היתה דרך לחמוק ממנה.

באותה שעה, בביתו שבאחת משכונות היוקרה של קהיר, התעורר תותמוס לקול צעקות רמות שבקעו מהרחוב. הוא התיישב במיטתו, משפשף את עיניו ומנסה להטות אוזן. מאחר שלא עלה בידו להבין את פשר המהומה, החל גורר את רגליו באיטיות אל הסלון.

שם, על השולחן העגול, המכוסה במפה פרחונית רקומה בעבודת יד של עבדים יהודים, כבר היה מונח קנקן הקפה כמדי יום ביומו, וסביבו כוסות זכוכית נקיות. היה זה אחר מתפקידיו של יוסף, המשרת המשפחתי: לוודא שקנקן הקפה יקדם את פניו של בעל הבית בסלון, בכל שעה בה יתעורר משנתו.

תותמוס הושיט את ידו אל הקנקן, מוזג מתכולתו אל כוס נקיה. מבטו נעוץ היה בחלון, ממנו נשקפה התגודדות ברחוב, מלווה בתנועות ידיים סוערות. הוא החליט לצאת ולבדוק מה מתרחש שם, מיד כאשר יסיים לשתות את כוס הקפה שלו.

אולם כאשר הושיט את הכוס אל שפתיו, מתענג על החמימות הפושטת בקצות אצבעותיו - היכה באפו ריח מוזר. זה לא היה ריח הקפה האופייני... הוא הפנה את מבטו אל הכוס, ורגע לאחר מכן - היא נשמטה מידו, וזעקה נוראה פרצה מפיו. שלולית

אדומה נקוותה לרגליו, על מרצפות השיש, לצד שברי הכוס המנופצת.

"לא! זה לא ייתכן!" הוא לחש לעצמו, בדיוק ברגע בו פרצה אל החדר בסערה נאדיה אשתו. "מה קרה, תותמוס?" שאלה בחשש וקולה רועד, תוך שהיא מעבירה את מבטה בין פניו אחוזות האימה של בעלה לבין השלולית האדומה שעל הרצפה.

"תסתכלי בעצמך, נאדיה. **הקפה. המים הפכו לדם!**" לחש, מבועת, והצביע על השלולית האדומה.

נאדיה הרגישה שהעולם מתערבל סביבה. היא נאחזה במשקוף כדי שלא לקרוס תחתיה. הנורא מכל קרה. בדיוק כפי שהזהיר הקול הנורא לפני שבועיים. המים הפכו לדם! "מה נעשה, תותמוס? איך נשרוד?" מלמלה בקול רועד.

"כמה טוב שצייתנו להוראות. יש לנו כמות מכובדת של בקבוקי מים, ואנחנו נצטרך להסתפק בהם. אם לא תהיה ברירה, נקמץ במי השתייה!" השיב תותמוס בשקט, וקם ממקומו, איבריו כבדים ממשא הייאוש. נאדיה צעדה אחריו כאשר יצא מהחדר, פונה אל עבר המטבח.

הוא ניגש אל המקרר, ובאיטיות פתח את דלתו. בסתר ליבו, ביקש לדחות את הרגע בו יאלץ להתמודד עם מה שיגלה שם. היתה לו הרגשה, שאיכשהו, משהו ישתבש. שזה לא יהיה פשוט כל כך להתמודד עם המכה הבלתי מובנת שפקדה את הארץ, באמצעות כמה בקבוקי מים מינרליים.

והוא צדק. הו... כמה שהוא צדק! מיד כאשר פתח את המקרר, תותמוס כבר הבין שכל מה שסמך עליו היה חסר ערך. הבקבוקים הסגורים, שהוא עמד שעות בתור כדי להשיגם, שכבו שם במקרר בשלווה, ובהם נוזל אדום בוהק. **דם.**

"זה לא ייתכן!" מלמל, והושיט ידו אל אחד הבקבוקים. הוא ניער אותו, והדם הסמיך ניגר לאיטו, גולש על דפנותיו של הבקבוק

השקוף. נאדיה, מאחוריו, הניחה ידה על פיה, מנסה לכלוא צווחה שעמדה לפרוץ בכל רגע. "אנחנו אבודים, תותמוס! אבודים!" לחשה לבסוף, קולה שבור.

תותמוס הניח לבקבוק להשמט מבין אצבעותיו. לא היה טעם להחזיר אותו אל המקרר. הוא היה חסר תועלת, תזכורת אילמת ומדממת לאסון שפקד את הארץ. תזכורת למצב שלא ניתן לחמוק מבין מלעעותיו המאיימות.

מיואשים, חזרו תותמוס ונאדיה אל הסלון, בדיוק בזמן כדי להבחין במשרת היהודי, יוסף, העומד ליד השולחן ולוגם קפה מכוס זכוכית. ריח עשיר של קפה טרי מילא את החדר.

תותמוס ניזק לעברו, כמו קפיץ מתוח, עיניו רושפות זעם: "איך אתה מעז? מי הרשה לך?" רעם קולו, אך יוסף נותר שליו למדי. "לא היה נראה לי שאתה מתכוון לשתות מהקנקן הזה, אז חשבתי שבטח לא תהיה לך התנגדות!" אמר, ואפילו לא ניסה להסתיר חייוך שהתגנב לזווית פיו.

"רגע... ומה איתך? אתה רוצה להגיד לי שאתה שתית... איכס! גועל נפש!" נזעק תותמוס, ששכח לרגע את ריח הקפה העשיר שאפף את החדר, ואילו יוסף, בשלווה מרגיזה, מילא שנית את כוס הזכוכית מהקנקן, והושיט אותה לעברו של אדונו: "הקפה מעולה! אתה רוצה לנסות בעצמך?".

תותמוס הביט בכוס שבידו של יוסף. היא היתה מלאה בקפה, בעל נינוח מוכר, מתקתק. בהיסוס הוא הושיט את ידו ולקח את הכוס מידו של המשרת, אולם באותו הרגע קרה הבלתי יאומן: הקפה שבכוס הפך לדם סמיך בעל ריח מתכתי מחריד.

"קח את זה ממני! גועל נפש!" צרח תותמוס, סותם את אפו בידו האחת, ובשניה מושיט את הכוס למשרת, שמיהר להגישה אל שפתיו וללגום לגימה הגונה. "איך אתה מסוגל לשתות את זה? זה דוחה!" עיווה תותמוס את פניו, אולם יוסף רק נעץ בו מבט

חודר והשיב, מחויך: "אני לא יודע, אדוני... בשבילי, זה קפה! קפה מעולה ממש, דרך אגב...".

קול חבטה נשמע, כאשר נאדיה קרסה על הרצפה, מעולפת. מה שהתחולל מול עיניה, היה יותר מדי בשבילה. "תביא מים! מהר! למה אתה עומד כמו גולם!" צעק תותמוס לעברו של המשרת, שהשיב לו במבט משועשע, ושאל: "אתה בטוח אדוני? להביא מים? יש לי הרגשה שזה עלול להחמיר את מצבה של הגברת...".

"אתה יודע מה? תסתלק מכאן! פשוט תסתלק! אני לא רוצה לראות אותך עד שהמצב יחזור לקדמותו! הבנת?" צרח כעת תותמוס ונופף בידיו בפראות, ואילו יוסף, לא המתין אפילו רגע מיותר. לפני שאדונו יתחרט, תפס את רגליו והסתלק, בעודו מפטיר מאחורי גבו: "אנחנו נפגש, אולי, כשהכל ייגמר, אם בכלל!".

רגע לאחר מכן, נשמעה טריקת הדלת שבישרה על כך שהמשרת עזב את הבית.

רגעים של שקט מתוח מילאו את החדר, ורק נשימותיו הכבדות של תותמוס נשמעו באוויר. הוא הביט בנאדיה, שרועה חסרת הכרה על הרצפה, ולא ידע מה לעשות. הרצפה היתה מוכתמת בדם שנשפך מהכוס, ריח מתכתי כבד אפף את האוויר, ורק צליל השעון שעל הקיר נשמע, מתקתק בקצב אחיד, כמעט לעגני.

רגע לאחר מכן, פקחה נאדיה את עיניה באיטיות. תותמוס שאל את עצמו, אם לא מוטב היה לה להישאר בעולם של חוסר הכרה. להנות מעוד כמה רגעים של שלוה, במקום האימה אליה נקלעה הארץ הזו.

"מה יהיה, תותמוס? תגיד לי, מה יהיה?" היא בקושי הוציאה את המילים מפיה, ותותמוס הרגיש, אולם לראשונה בחייו, שהוא אינו יודע מה להשיב. הוא היה רוצה לומר לה, שהכל יהיה בסדר. שהם יסתדרו. אבל הוא בכלל לא היה בטוח שזה נכון.

ליתר דיוק, היתה לו הרגשה שמה שהיה כבר לא יחזור להיות עוד. שימים קשים לפניהם, וזו רק ההתחלה. הוא העדיף לא לומר זאת, אך נאדיה ידעה לפרש את שתיקתו היטב. וכעת, הם המשיכו לשתוק, ביחד. מתמסרים איש איש לייאוש.

בכיכר המרכזית, עשרות אנשים התקהלו סביב המזרקה המפוארת, שמימיה הצלולים היוו תמיד סמל של שגרה ושלווה. בימים כתיקונם, בשעות אחר הצהריים, נהגו הילדים להשתעשע בין זרנוקי המים, ואילו המבוגרים נהנו לשבת על הספסלים ולצפות בפסלים הקלאסיים שניצבו בגאון במרכז הכיכר.

אך הבוקר, ברגע אחד, התחלפה השלווה בתדהמה. צבעו של הזרם השתנה באחת, הצלילות הנעימה נעלמה, והמים הפכו לדם סמיך. המזרקה נראתה כעת כמו נהר של חורבן, זורם ללא הפסקה.

באותה שעה, היתה התנועה האנושית סביב הכיכר דלילה יחסית. אולם המעטים שבכל זאת הסתובבו ברחובות בשעת בוקר מוקדמת, הביטו במחזה בעיניים פעורות באימה, מתקשים לעכל שהשגרה המוכרת והמרגיעה נקטעה באחת. המראה היה בלתי נתפס, כאילו הטבע הפך עליהם את עולמם.

תוך זמן קצר, כבר הצטרפו עשרות אל המעטים שעמדו סביב הכיכר בתחילה. רגליהם נשאו אותם לכאן, מתוך הנחה שבכיכר ימצאו עם מי לחלוק את הפחד המצמית. אולי אפילו ימצאו נחמה. אולם עד מהרה התברר שהם טעו. נחמה, לא היתה בפיו של איש. ואילו האימה היתה כה איומה, עד שגם לאחר שחלקו אותה - נותר ממנה די לכל אחד ואחד.

“מה קורה כאן? מה זה צריך להיות?” שאלה אישה מבוגרת, קולה נסדק מדאגה. לצידה עמדו שני ילדים קטנים, אווזים

בשולי שמלתה, מביטים בזרם האדום בעיניים פעורות באימה. "הם אמרו שזה יקרה... המים הפכו לדם!" לחש גבר משופם, משפיל את מבטו. מרגע לרגע, תחושת החרדה וחוסר האונים רק העמיקה.

היו בין הנוכחים שניסו למלמל משפטי עידוד. אולם המילים הללו נשמעו חלולות וריקות מכל משמעות, נוכח מחזה האימה שניצב מוחשי וחי מול פניהם של המתאספים.

הייאוש התפשט כמו גל של הדף, והנוכחים נותרו על עמדם, בוהים, קפואים, כאילו המראה גזל מהם את יכולת התנועה. "זו קללה! קללה משמים!" זעקה אשה מבוגרת, והתיישבה על המדרכה לצד המזרקה, טומנת את פניה בידיה.

צעיר, שעמד קרוב לפסל המרכזי, הצליח לבסוף לגייס את שאריות האומץ שנותרו בו. הוא הושיט יד רועדת אל המים. אולם מיד נסוג לאחור, ידו צבועה באדום. "זה באמת דם," קרא. "זה לא מים צבועים. זה... דם אמיתי!"

"זה לא יכול להיות אמיתי. זה חייב להיות חלום רע!" התנערה לפתע אשה צעירה, שעמדה שם עם בתה הקטנה, וניסתה למשוך את הילדה בכוח, להרחיק אותה מהמחזה המבעית. אך ריח הדם החרף, שפשט בכל הכיכר - לא הניח מקום לתקוות. הבלתי אפשרי קרה, ובמלא העוצמה. הילדה נצמדה אל אמה, דמעות זולגות על לחייה, ומבטה לא מש ממראה המזרקה שקללת האלוקים פגעה בה.

"הצילו! תראו! הדמעות שלה!" קרא לפתע איש זקן, והצביע אל עבר הילדה. הנוכחים הפנו את מבטם, והמראה המחריד הותיר אותם ללא מילים. דמעות אדומות וסמיכות זרמו מעיני הילדה, זלגו במורד לחייה, מטפטפות על שמלתה הבהירה ומטביעות בה כתמים אדומים עמוקים. הילדה הביטה באימה סביבה, לא מבינה מדוע כולם נועצים בה עיניים, אולם כשהבחינה

בשמלתה המוכתמת - פרצה צווחת אימה מפיה, וזרם הדמעות, האדומות, התגבר.

כל הנוכחים הבינו, שהאסון לא נגמר כאן. אף אחד מהם לא השלה את עצמו שמדובר באירוע בודד. המזרקה הזו, היתה לכל היותר חזוזה של הטרגדיה שפקדה את הארץ. בסתר ליבם הבינו כולם, שמדובר במשהו גדול. משהו שאף אחד לא היה מוכן לקראתו.

ביציאה הצפונית של קהיר, נעה באיטיות שיירה ארוכה של מכוניות, עושה את דרכה אל מחוץ לעיר. הנהגים - חלקם משועממים וחלקם לחוצים להגיע ליעדם בזמן - הביטו בשעוניהם והאזינו לרדיו המקומי. לפתע, התחלף הרעש החדגוני של המנועים בקרקוש צורם. שניות לאחר מכן, כבו המנועים לגמרי.

עשרות נהגים יצאו מרכביהם, מבולבלים, מביטים סביבם ומנסים להבין מה השתבש. "מה קורה כאן? גם אתה נתקעת?" שאל אחד מהם, גבר צעיר בחולצת עבודה מוכתמת בשמן מכונית, את הנהג שיצא מהרכב בנתיב הסמוך. הוא מיהר לפתוח את מכסה המנוע, בעודו ממלמל: "טוב שאני יודע לפחות איך מתעסקים עם זה..."

הוא לא הספיק לסיים את המשפט, וזעקת אימה פרצה מפיו. "זה... זה דם!" קרא, מביט מבועת במנוע ממנו נטפו טיפות אדומות על האספלט.

"דם? על מה אתה מדבר! איזה דם? מה דם?" קרא גבר מבוגר שיצא ממכונית אחרת, נשען בחוסר אמון על דלת רכבו. אבל רגע לאחר מכן, כשהתקרב, כבר ראה בעצמו את הנוזל האדום המטפטף מהמנוע, ועיניו התרחבו באימה: "זה לא ייתכן! מה זה הדבר הזה?!"

השמועה התפשטה במהירות בין הנהגים, כל אחד מוסיף את זעקותיו למקהלת התבהלה והפחד. "תפתח את מכסה המנוע שלך! תראה בעצמך!" הם צעקו אחד לשני. אנשים נעו בין המכוניות כמו נמלים מבוהלות, מביטים זה בזה חסרי אונים.

הרכבים היחידים שהיו מסוגלים עדיין לנוע, היו אלו החשמליים, שנוזל מכל סוג שהוא לא היווה חלק ממערכת ההנעה שלהן. בעליהן של אלו - צפרו בקוצר רוח, אולם היה זה חסר תועלת. התנועה נעצרה, והכביש נחסם לחלוטין. תחילה, ניסו בעלי המכוניות החשמליות לתמרן בין גושי הפלדה הדוממים שחסמו את הדרך, אך מהר מאד התייאשו.

גם היתרון היחסי שהיה לבעלי המכוניות החשמליות, היה קצר מועד. לאחר מספר רגעים, החלו נורות ההתראה שבלוח המחוונים להבהב, והתראה על התחממות הסוללה הבהבה באדום, מלווה בצפצוף טורדני. בדיעבד התברר, כי מערכות הקירור של הסוללה החשמלית קרסו, כאשר הנוזלים שבהן הפכו לדם. בזה אחר זה, דוממו המערכות האוטומטיות גם את המנועים החשמליים.

בינתיים, גבר בחליפה מהודרת, שעמד ליד מכוניתו וניסה לשמור על קור רוח, חש פתאום גל של סחרחורת. פניו החווירו, והוא השעין את ידו על מכסה המנוע החם. "אני... אני צריך משהו לשותות," מלמל לעצמו, והושיט יד רועדת אל התרמוס האלגנטי שנח על המושב שלידו. הוא פתח את המכסה, לגם לגימה הגונה, אך שנייה לאחר מכן - התרחבו עיניו בזעזוע. הוא ירק את הנוזל על הקרקע, ופיו נפער בתדהמה: "דם! דם! זה... זה דם!" צעק, קולו נישא מעל קולות ההמולה.

אישה צעירה שהחזיקה תינוק במושב האחורי של רכבה, שלפה ביד רועדת את בקבוק הדייסה שהכינה מראש. "תשתה, מתוק... תשתה!" לחשה לו, אולם מיד לאחר מכן שמטה את הבקבוק בבעתה, כאשר גילתה כי הוא מלא בדם סמיך.

עד מהרה הבינו כולם, כי 'הדבר הזה', כמו שהם כינו זאת מתוך חשש להזכיר את שמו במפורש, התפשט לכל מקום. לא ניתן לברוח ממנו. הוא היה שם, מחליף כל טיפה של נוזל שנחשבה עד לפני רגעים ספורים כמובנת מאליה. תחושת חוסר אונים השתלטה עליהם, הולכת ומתגברת מרגע לרגע.

"שמישהו יתקשר למוקד החירום העירוני!" העלה מאן-דהו את הרעיון, והשאר הנהנו בהסכמה, מתפלאים על שלא חשבו על כך בעצמם.

הלה, שלף מכיסו את מכשיר הטלפון, וחייג את המספר המקוצר. תקליט מונוטוני השיב לו: "תודה שפניתם למוקד החירום. מספרכם בתור, עשרת אלפים שבע מאות ארבעים ושתיים. זמן ההמתנה המשוער: שבע שעות".

"שבע שעות!" הוא קרא בזעם, והחזיר את מכשיר הטלפון לכיסו, מבלי לטרוח לנתק את השיחה. "אין טעם. אין סיכוי. אף אחד לא יעזור לנו כעת! המוקדים קרסו!" הכריז.

אט-אט, הבינו כולם שאין להם מה לחפש כאן. הם החלו עושים את דרכם בחזרה אל העיר, אל בתיהם, רגלית, מותירים את רכביהם מאחור. בקרב בני משפחותיהם, כך קיוו, יהיה להם קל יותר להתמודד.

וריח הדם שמילא את האוויר, מתערבל בחום הבוקר המתגבר, הזכיר לכולם שהמכה הזו אינה דומה לשום דבר שהם חוו אי פעם.

בחדר השינה המלכותי שבארמון, היה פרעה שקוע בשינה עמוקה. לצידו, על שידת עץ מהודרת, מוצב היה הטלפון האדום, שמיועד היה למצבי חירום קיצוניים. זה עידן ועידנים שהמכשיר דמם, אך הבוקר התעורר לחיים, קורע באבחת צלצול חד את השקט של שעות הבוקר המוקדמות.

המלך התעורר משנתו, מושיט יד מנומנמת אל השפופרת, עיניו עדיין עצומות למחצה. "מה קרה?" מלמל אל תוך הפומית. מעבר לקו נשמע קולו של המזכיר המלכותי שלו. "אדוני המלך! אני מתנצל על ההפרעה, אך מדובר במצב חירום לאומי!" קרא הלה, ואת נימת הבהלה שבקולו לא ניתן היה להחמיץ.

"מצב חירום? על מה אתה מדבר?" זעק פרעה, ואצבעותיו האוחזות בשפופרת הלבינו. הוא כבר היה עירני לגמרי, כאשר שמע את התשובה מעבר לקו: "כל המים במצרים הפכו לדם, אדוני! הדיווחים מגיעים מכל המחוזות!".

"זה לא יכול להיות! מים לא יכולים להפוך לדם! מדובר בתעלול כלשהו... אין לי ספק! אנחנו נטפל בזה מיד!" צרח פרעה אל השפופרת, ודרש: "אני רוצה לראות אותך אצלי בלשכה תוך עשר דקות! ותדאג שיהיה שם קפה הפוך כדי שאצליח לחשוב על משהו!" הוסיף, לא מצליח לעכל את חומרת המצב.

כשקם ממיטתו ולבש את בגדי השרד, הספיק פרעה להעיף מבט מבעד לחלון הפנורמי שבחדרו, ממנו נשקף הנילוס במלא תפארתו. אולם כעת, הלב הפועם של מצרים, זרם באדום בוהק, מתפתל בהתרסה בין הבתים והשדות. "הם ישלמו על כך! אני אראה להם! זה לא יעבור בשתיקה!" מלמל לעצמו פרעה בזעם, ויצא אל הלשכה.

כשהגיע, כבר המתין לו המזכיר המלכותי, אך הקפה לא היה שם. "מה עם הקפה שלי?" היתה השאלה הראשונה ששאל המלך, והתשובה שקיבל היתה התשובה שהוא הכי חשש מפניה: "אני מצטער, אדוני... אין קפה! אין מים, אין חלב, אין שום דבר! הכל דם!".

למען האמת, המלך לא היה מופתע. הוא כבר התחיל להבין את עוצמת הטרגדיה כשפתח את ברז המים בכיור שבחדר השינה כדי לשטוף את פניו, וגילה את הדם שזרם ממנו בעוצמה, מדיף

ריח נוראי. אך בקושי הוא הצליח לגייס את שארית האומץ שנותרה בו, ולסגור את הברז. הוא קיווה שהמצב אינו כה נורא כפי שנראה ברגע הראשון, אולם מהר מאד התברר לו שבדיוק להפך: מרגע לרגע נראה שהמצב רק מתדרדר.

על מסך הפלזמה הגדול שבלשכה, הוצגו תמונות מרחבי הממלכה. הן הצליחו לשקף היטב את הכאוס העצום שהשתרר בכל פינה. המזכיר צירף סקירה תמציתית, שהציגה את התמונה הקודרת במערומיה. בלי כחל וסרק. הוא לא ברר במילים.

"אני דורש לכנס את כל חברי הממשלה בחדר הישיבות! תוך שעה! אנחנו חייבים למצוא פתרונות! אין לי שום כוונה לאפשר ליהודים לשבש את שגרת החיים של הארץ הזו, שלא לדבר על כך שלא אסכים בשום אופן לכרוע בפניהם ברך! אנחנו המדינה העוצמתית ביותר, החזקה והעשירה ביותר בכל העולם, ואנחנו נתמודד גם עם האתגר הזה!" הכריז פרעה.

"אדוני... אני חושש שהישיבה לא תוכל להתקיים בחדר הישיבות... אין דרך להגיע אל הארמון! אני לא זוכר אם ציינת, אך כל אמצעי התחבורה הושבתו!" הבהיר המזכיר, והרהר בליבו כי לעת עתה לא נראה שמישהו מצליח להתגבר אפילו על האתגר הקטן הזה... אולם קולו של פרעה קטע את הרהוריו: "הייתי אומר שיגיעו ברגל... אבל זה ייקח זמן! תודיע לכולם: הפגישה תתקיים בזום - בעוד חצי שעה בדיוק!".

בינתיים, על גדות הנילוס, שררה דממה מעיקה. הדם זרם בעוצמה, והריח הכבד שנישא ברוח הבריה את המעטים שניסו להתקרב כדי לחזות במו עיניהם בממדי האסון. על פני המים, צפו מיליוני דגים מתים, שלא היה להם סיכוי לשרוד. צחנת הרקבון שנדפה מהם, הצטרפה אל צחנת המוות שהדיף נהר הדם בעצמו.

ובכל זאת, חמש דמויות, לבושות מכף רגל ועד ראש בחליפות מגן ובמסכות אב"כ, עשו כעת את דרכן אל הנילוס. היו אלו עובדי איכות הסביבה, שהגיעו כדי ליטול דגימות ממי הנהר, ולנסות להבין, אולי, קצת יותר. ההשערה היתה, שהטרגדיה החלה ממש כאן, בין גדות הנילוס, כך שהמידע שייאסף במקום זה יספק תמונה מלאה ומדויקת יותר.

"בחיים שלי לא הייתי מאמין שדבר כזה אפשרי!" מלמל מבעד למסכה אחד העובדים, רושדי, בעודו נושא מבט מבועת אל המים ומתקרב אל הנהר בזהירות. "היזהר! אנחנו עדיין לא יודעים מה יש כאן! יכול להיות שזה רעיל!" התריע אחד מעמיתיו, אולם לא היה צורך באזהרה. המראה היה מאיים דיו כדי לגרום לרושדי להתייחס במלא החשדנות אל הנילוס ששינה את פניו.

לאף אחד מהנוכחים לא היה חשק להישאר במקום אפילו רגע מיותר אחד. בזהירות ובמהירות הם אספו את הדגימות הנחוצות מהמים, באמצעות בקבוקים שקופים וסטריליים, וגם לקחו עימם כמה מהדגים המתים. דגימות נוספות נלקחו מקרקעית הנהר, שם התגלו שכבות של חומר סמיך ודביק.

"אין לנו עוד מה לחפש כאן!" קרא ראש הצוות מיד כשסיימו את עבודתם, ואף אחד מהם לא היה זקוק לתזכורת נוספת. הם מיהרו להתרחק מהמקום ולהביא את הדגימות אל המעבדה שבמרכז לחקר הנילוס, לא הרחק משם.

במעבדה, הונחו הדגימות בזהירות על שולחנות הניתוח. שורה של טכנאים ומדענים, עטויים בכל אמצעי הגנה שניתן להעלות על הדעת, החלו בביצוע הבדיקות, תוך שהם משתמשים במכשור המתקדם ביותר.

דקות לאחר מכן, החלו הנתונים להופיע על המסכים. "זה דם! דם אמיתי, עם כל המרכיבים הביולוגיים - תאי דם אדומים, לבנים, טסיות, ואפילו רמות המוגלובין גבוהות!" הכריז המדען הראשי, ד"ר עיישה, ומיהר לדווח הלאה, לממונים עליו.

על שאלה אחת לאיש לא היתה תשובה: מהיכן הגיע הדם הזה... "דם לא נוצר מאליו! הוא חייב להגיע ממקור כלשהו!" טען בהיגיון מדען צעיר, וד"ר עיישה השיב, משפיל מבט: "זו לא תופעה טבעית, כמאל! משהו הרבה יותר גדול קורה כאן!".

שתיקה השתררה. רק צפצופי המכשירים נשמעו במעבדה, מעצימים את תחושת חוסר האונים.

באותה שעה, ברחובות העיר, הפאניקה התפשטה כאש בשדה קוצים. המונים נהרו אל הסופרמרקטים בתקווה למצוא שם בקבוק מים או כל נוזל ראוי לשתייה. כשהגיעו, נתקלו בדלתות סגורות ובשלטים ברורים: "סגור עד להודעה חדשה".

מול אחת החנויות, ברחוב הראשי של השוק המרכזי, כבר הצטופף בשעה זו קהל זועם, מנסה להבין מה מתרחש בפנים. מעבר לזכויות הדלתות השקופות ניתן היה להבחין במנהל החנות, ראמי, כשהוא לבוש בחליפה מהודרת ועל פניו הבעה מתוחה. הוא הביט בהמונים הצובאים על הדלתות, ונראה מוטרד מאד.

"תנו לנו להיכנס!" חדרה זעקתו של גבר מזוקן מבעד לדלתות הנעולות. "הילדים שלי צמאים! תנו לנו מים!" התחננה אישה מבוגרת, עיניה משדרות ייאוש עמוק, גם בלי לשמוע את קולה, תנועות הידיים שלה הביעו היטב את תחינתה.

מנהל החנות ניגש בחוסר אונים אל הדלתות. הוא פתח אותן כמלא סדק, רק כדי שיוכל להסביר: "אתם לא מבינים?" אמר בקול רועד, "אין מה לקנות! אין מים! הכל דם!".

ראמי קיווה, שדבריו ירגיעו את המהומה ויגרמו להמונים לעזוב. אולם בפועל, זה לא עבד. אנשים ניסו לפרוץ את הדלתות בכוח. כמה גברים צעירים, הביאו מוט ברזל מהיכן שהוא, והחלו

הולמים בדלתות הזכוכית המחוסמת. ראמי התרחק במהירות מהדלת. הוא הבין שבשלב מסויים היא תיכנע, והוא לא רצה להיות שם כשזה קורה.

בדרכו אל משרדו, הממוקם בפאתי החנות, עבר המנהל במחלקת השתייה הקלה. הוא העדיף לעצום עיניים, כדי שלא לראות את הזוועה. אולם החרדה היתה חזקה ממנו, וגרמה לו לבסוף להביט סביבו. המדפים, שהיו עמוסים במבחר של בקבוקי משקה צבעוניים, לבשו כעת גוון אחיד, אדום כהה. קולה, תפוזים, ענבים ולימונדה - הפכו כולם לנוזל אחיד ומבחיל.

אך המראה הנורא ביותר, היה זה של בקבוקי השתייה המוגזת. הבועות, שבימים כתיקונם קיפצו כלפי מעלה בקלילות ושיוו לנוזל תחושת רעננות וחיים - טיפסו כעת באיטיות מתוך הדם הסמיך, נאבקות בדרכן אל פני השטח. בועות קטנות, עגולות ואדומות התפוצצו בזו אחר זו, יוצרות מראה שהזכיר ציור מופשט של קטסטרופה. המראה היה בלתי נסבל לעין.

במחלקת החלב, המקררים שידרו זוועה מסוג אחר. אדי הקור, שציפו בדרך כלל את דפנות הזכוכית והעניקו למחלקה מראה נקי ורענן, הפכו לדם סמיך, שטפטף לאיטו על פני הזכוכית השקופה. הזיעה שכיסתה את הבקבוקים בתהליך הקירור הקבוע, נצבעה כעת באדום עמוק, ונזלה בנחלים קטנים אל המדפים.

מהמדפים, המשיכו נחלי הדם לזרום אל הרצפה, שבימים אחרים הבריקה תמיד מניקיון. כעת, היא נראתה כזירת קרב מדממת, כאשר ריח הדם המתכתי והחרקי התפשט אט-אט בחלל. ראמי חלף על פני המחלקה במהירות, מסיט את מבטו. זה כבר היה יותר מדי בשבילו. הוא רצה רק להגיע למשרד המוגן, להתרחק מהמראות הטראגיים. "זה מרגיש כמו חלום רע!" מלמל לעצמו בשקט.

ואז, לפתע, הוא הבחין בהם.

העבדים היהודים ישבו בפינת החנות על גבי ארגזים הפוכים ולגמו בהנאה מים מהבקבוקים האישיים שבידם. בימים אחרים, ראמי כלל לא היה מעיף מבט לעברם של העבדים היהודים הללו. אולם כעת, לא היה באפשרותו להתעלם מהסיטואציה.

הוא שפשף את עיניו בתדהמה. בתוככי הכאוס המשתולל, היהודים הללו אווזים בידם מים, מים צלולים וזכים, ושותים, כאילו לא קרה מאומה! הם נראו רגועים לחלוטין, כאילו כל ההמולה שמסביב אינה נוגעת להם כלל.

"מאיפה יש לכם מים?" התפרץ לעברם ראמי. "תביאו לי את המים הללו, מיד!" דרש, ואחד העבדים, גבר בגיל העמידה בעל זקן עבות, השליך לעברו את הבקבוק שאחז בידו. "בבקשה, קח!" קרא.

אך ברגע בו הגיע הבקבוק לידי של ראמי, הפך הנוזל הצלול לדם סמיך. "לא!!!" הוא זעק באימה, והשליך את הבקבוק בחזרה אל העובד, שקיבל אותו בתודה. באותו הרגע, חזר הדם והפך למים צלולים.

"אתה רוצה לנסות שוב?" שאל אחד העבדים האחרים את המנהל, אולם זה האחרון הניד בראשו לשלילה. מה שהוא ראה היום, כבר הספיק לו. די והותר. "אנחנו אבודים..." לחש, רגע לפני שנבלע במשרדו והגיף אחריו את הדלת.

בינתיים, בחדר ישיבות קטן בארמון, צוות יועצי התקשורת של הארמון התאסף במהירות. היה זה מחזה נדיר, לראות את הצוות הזה מתאסף סביב השולחן, מבלי מגשי הקפה האופייניים במרכזו. אולם בבוקר הזה, איש לא ציפה לכוס קפה. לכולם היה ברור, שאפילו כוס מים הינה בגדר מותרות שלא ניתן להעלות על הדעת.

הדובר הראשי, באסל, היה מתוח, אך ניסה לשוות לקולו נימה רגועה. "אנחנו חייבים להוציא הודעה שתרגיע את הציבור. כל

אמירה שתשקף חולשה תוביל לפאניקה מוחלטת!" הטעים, ונענה בספקנות טבעית: "מה בדיוק אנחנו יכולים להגיד?" שאל אחד מיועצי התקשורת, "כולם כבר יודעים מה שקורה! המצב מזמן יצא משליטה!".

בסופו של דבר, הוסכם על ניסוח שאולי לא היה מושלם, אך נחשב לרע במיעוטו. רגעים ספורים לאחר מכן התייצב הדובר בלשכתו, מול הפודיום עליו ניצב שלט מזהב עם סמל הממלכה. מולו כבר עמדו נציגי התקשורת, שהגיעו כולם ברגל. הוא פתח בדבריו, מנסה לשוות יציבות לקולו:

"אזרחי מצרים! אנו מודעים לדאגות המטרידות אתכם, ומבינים היטב את חומרת המצב. הממשלה המצרית פועלת במלוא המרץ, ללא הפסקה, כדי להתמודד עם המצב ולמצוא פתרונות מהירים. אנו קוראים לציבור לשמור על רגיעה, ולהמתין להנחיות נוספות".

באסל סיים את דבריו, אולם הכתבים לא התכוונו לרגע להקל עליו. "איך בדיוק אתם מצפים מהציבור להאמין לכם, כשהמציאות בשטח מצביעה על קריסה מוחלטת?" שאל כתב ראשי של אחד מכלי התקשורת המרכזיים. "מה התכניות שלכם לטווח הקצר?" התערב עיתונאי מכלי תקשורת מתחרה.

באסל התאמץ להישאר רגוע, ולו למראית עין, אך היה ברור שהשאלות מערערות אותו. הוא חזר שוב ושוב על אותם מסרים כלליים, מתעקש לטעון כי "המצב נמצא תחת מעקב הדוק", וכי "הממשלה פועלת בשיתוף פעולה עם טובי המומחים".

הספקנות ששררה בחדר רק הלכה וגברה - והוא לא הצליח לפוגג אותה.

שעה קלה לאחר מכן, טכנאי הארמון השלימו את הכנת המרחב הווירטואלי. פרעה ישב בלשכתו המהודרת, מול המסך גדול

שתלוי היה תמיד על הקיר מולו. על פניו היתה נסוכה הבעה של זעם מהול בעייפות, אולם המצלמה כוונה כך שתקלוט את דמותו בצורה המרשימה ביותר.

אט-אט, החל המסך להתמלא בדמויותיהם של השרים, איש איש בלשכתו. הם קיבלו הדרכה מזורזת אודות תפעול המרחב, והטכנאים עמדו בהיכון כדי לפתור מרחוק כל בעיה שעלולה לצוץ בעת החיבור הממוחשב. לכולם היה ברור שהאספה הזו הרת גורל, והיא מוכרחה להתנהל בצורה התקינה ביותר.

כאשר כל השרים הופיעו במסודר על הצג, פרעה התנשף קלות, לחץ על הכפתור והפעיל את המיקרופון:

”רבותי. אנחנו נמצאים במשבר חסר תקדים. לפי העדכונים שקיבלתי, כל הצעדים בהם נקטנו מראש התבררו כחסרי תועלת. כל המים שבמאגרים הפכו לדם, וכך גם המים שאגרו אזרחים בבתיים באופן פרטי. עלינו להיות יצירתיים, ולחשוב על פתרונות חדשים! אני מבקש אפוא עדכונים - וגם פתרונות. זוהי שעת מבחן!“ ציין המלך בקול קודר, והחל בסבב בין השרים. הראשון שבהם, היה שר המדע.

פניו של שר המדע הופיעו בגדול על המסך. הוא הזדקף בכיסאו ופתח: ”אדוני המלך... קיבלנו את תוצאות בדיקות המעבדה שבוצעו לפני שעה קלה על ידי אנשי איכות הסביבה. הדגימות נלקחו מהנילוס, והבדיקות נערכו במעבדה המשוכללת שבמרכז לחקר הנילוס, באמצעות המכשור החדש ביותר. התוצאות אינן מותירות מקום לספק: מדובר בדם, דם אמיתי! דם אנושי, ליתר דיוק!“.

המרחב הווירטואלי התמלא ברחש של לחשושים, אולם פרעה קטע אותם בחדות והגיב: ”אתה בעצמך מבין שזה בלתי אפשרי, נכון? מים לא יכולים להפוך לדם! אני רוצה הסברים הגיוניים יותר!“ דרש המלך בקול רם, אולם שר המדע השפיל את מבטו

והשיב: "אדוני... אני יודע שזה בלתי אפשרי... ובכל זאת, המציאות חזקה יותר מהתיאוריות! אין לי הסברים מעבר לכך!".

"ומה הלאה? כיצד מתמודדים עם הבעיה? איך מחזירים את המים למצבם הטבעי? את זה לפחות אתה יודע לומר?" שאל פרעה בעוקצנות, ושר המדע לא השיב. פשוט משום שלא היה לו מה לומר.

"שר התחבורה! מה בפוך?" פנה פרעה אל השר הבא בתור, ודמותו הופיעה בגדול על המסך. הלה, שנראה מתוח מאד ואגלי זיעה אדומים בצבצו על מצחו, כחכח בגרונו ואמר:

"לצער, גם אני לא איש בשורה. התחבורה משותקת! ללא דלק, כלי הרכב אינם יכולים לנוע! מיותר לומר שגם תנועת המטוסים והרכבות נעצרה לחלוטין!".

"ומה באשר לכלי רכב חשמליים? חשבת על כך? או שאני צריך לחשוב על הכל?" שאל פרעה בארסיות, ושר התחבורה נדרך והשיב קצרות: "מערכת הקירור ברוב הרכבים הללו פועלת על נוזלים, ולכן אינה מתפקדת. המערכות האוטומטיות השביתו את הרכבים, לאחר שנצפתה התחממות מסוכנת של הסוללה!".

"זה נשמע כמו קטסטרופה! אז מה עושים?" שאל פרעה, ושר התחבורה השפיל גם הוא את מבטו ונאלץ להודות: "לעת עתה, אין לי פתרונות. אם המצב לא יחזור לקדמותו, נצטרך לחזור להשתמש באמצעי תחבורה חילופיים, או ללכת ברגל. חשוב לי לציין, כי האופניים מהוות כעת את אמצעי התחבורה הזמין והיעיל ביותר!".

פרעה התקשה לדמיין את עצמו מדוש על גבי זוג אופניים, ולפיכך העדיף להדחיק את המחשבה על כך ולהעניק את רשות הדיבור לשר לביטחון פנים. קמטי הדאגה ניכרו היטב על פניו כשפתח ואמר:

"אדוני... אנשים ברחובות זועקים למים! השלטון המקומי אינו מצליח להתמודד, וכוח האדם שעומד לרשות המשטרה מוגבל! בנוסף, התנועה המשטרית מתאפשרת כעת רגלית בלבד, פרט ליחידת הפרשים שפועלת על גבי סוסים - לפחות לעת עתה... נראה לי שאין מנוס מתגבורת צבאית!" סיים הלה את התחזית הקודרת, ופרעה הגיב בקצרה: "אני מאשר תגבורת! שר הבטחון ידאג לכך!".

שר הבריאות היה הבא שהופיע על המסך. הוא דיבר בקול עייף:

"אדוני המלך... מערכת הבריאות בקריסה! טיפולים דחופים נמנעים כתוצאה מחוסר מים סטריליים. מערך בריאות הנפש קרס מזמן, כאשר קווי העזרה הראשונה הנפשית הוצפו במאות אלפי קריאות. וכל זה עוד לפני גל של התייבשות שצפוי אם לא ימצא פתרון מיידי למצב! בלי מים, לא ניתן לשרוד, ואדוני לא צריך שאומר זאת!" סיים שר הבריאות את דבריו, שאולי המחישו יותר מכל את הצפוי אם המצב ימשך.

על פניו של שר החוץ, דווקא ניכרה נימה מסוימת של אופטימיות. "פנינו למדינות שכנות", הוא סיפר, "וקיבלנו הבטחות למשלוחי מים - במטוסים, משאיות ואוניות. חלק מהמשלוחים כבר יצא לדרך. ישנן עוד כמה בעיות שנצטרך להתגבר עליהן, בפרט בתחום השינוע, אולם אני עדיין שומר על אופטימיות זהירה!" ציין.

אלא שפרעה, חרף רצונו, לא הצליח להיסחף אחרי האופטימיות ששידר שר החוץ. "האם חשבת על העובדה, שגם המים הללו עלולים להפוך לדם, בדיוק כמו כל המים שהיו כאן?" שאל.

פניו של שר החוץ האדימו. למען האמת, הוא לא חשב על כך. הוא השתתק, והחיוך הדק שהיה מתוך בזוויות פיו, נמחק באחת. "הלוואי שאני טועה", מלמל פרעה, "אבל יש לי הרגשה שזה בדיוק מה שיקרה. תעדכן אותי כשיגיע לכאן משלוח המים הראשון!".

אל תחושת הייאוש הקודרת שהשתררה במרחב הווירטואלי, הצטרף בטבעיות שר האנרגיה, שנראה מתוח במיוחד:

“אדוני המלך...” הוא פתח בהתנצלות, “עלי לעדכן כי תחנות הכוח הגרעיניות הושבתו בלית ברירה. מערכת הקירור שלהן מבוססת על מים, וכשהללו הפכו לדם - הפעלת התחנות עלולה היתה להוביל לפיצוץ. לא יכולתי לקחת על עצמי סיכון לאסון גרעיני, על כל המשתמע מכך. הוריתי להשבית את התחנות מיידית.”

“אם אני לא טועה, כרגע יש עדיין אספקת חשמל!” העיר פרעה, ושר האנרגיה הסביר: “בשלב זה, אכן, ישנה אספקת חשמל, בזכות תחנות הכוח הפועלות על גז טבעי. אולם הן לא תוכלנה לעמוד בביקושים, ואני צופה מחסור חמור בחשמל בשעות העומס. כמובן, אדאג לכך שהארמון יקבל עדיפות באספקת החשמל!” מיהר שר האנרגיה להבטיח.

האחרון שקיבל את זכות הדיבור היה שר העבודה, שמתוקף תפקידו היה האחראי על העסקתם של מיליוני העבדים היהודים. כעת, הוא פתח בזהירות, שוקל את מילותיו:

“אדוני המלך... בשעות האחרונות, אנו מתמודדים עם קשיים משמעותיים בשינוע העבדים אל מקומות העבודה שלהם. ללא אמצעי תחבורה, העבדים וגם המפקחים אינם מצליחים להגיע לאתרים השונים. אנחנו עושים כל שניתן כדי למצות את כוח העבודה היהודי גם כעת, ובוחנים מספר פתרונות. אך נכון לעכשיו, רק העבדים שנותרו ללון באתרי העבודה ממשיכים בעבודתם כרגיל.

“אולם מעבר לכך, אני רוצה להתייחס לנקודה שאולי עשויה להראות שולית, אך אני חושב שיש לה חשיבות. מאז שהמים הפכו לדם, או ליתר דיוק: המים שלנו הפכו לדם, בעוד העבדים היהודים ממשיכים לשתות מים צלולים כרגיל...”

שר העבודה לא הצליח לסיים את דבריו. הם נקטעו על ידי המלך, שהתוודע כעת לראשונה לעובדה שהיהודים אינם שותפים לסבל הפוקד את הארץ. פניו האדימו, והוא בקושי הצליח לשלוט בעצמו כשקרא בזעם עצור: "אני לא מבין את מה שאמרת עכשיו. אתה מתכוון לומר לי שהיהודים שותים מים?".

"כן, אדוני. המים של היהודים לא נהפכו לדם. הם שותים מים צלולים!" השיב שר העבודה, ופרעה התרווח לאחור בכיסאו והפטיר, כשנימת הקלה שזורה בקולו:

"אני לא מבין מה אנחנו עושים כאן. אתם חבורה של גלמים! ליהודים יש מים, ואתם מאפשרים למצרים להמשיך לסבול? איפה השכל שלכם! דבר ראשון, קחו מהיהודים כל טיפה של מים שיש להם! מבחינתי, הם יכולים למות בצמא! משאבי הטבע של הארץ הזו נועדו בראש ובראשונה עבור אזרחיה, ולא עבור עבדים חסרי זכויות!" קרא פרעה.

"ניסינו, אדוני." תמצת שר העבודה את התשובה במשפט אחד.

"ניסיתם, ומה קרה? למה אני עדיין שומע על יהודים ששותים מים במן שהמצרים צמאים?" ביקש המלך להבין, ושר הכלכלה, שהתערב כעת בשיחה, הסביר: "זה לא עובד, אדוני... המים הופכים לדם ברגע שהם מגיעים לידיים שלנו! רק בידיהם של היהודים הם נשארים במצבם הטבעי!".

"אם אני מבין נכון את מה שאתם אומרים" לחש פרעה כרגע בנימה מאיימת, "אז בעוד מספר ימים אנו נמות כולנו בצמא, ומי שיישארו כאן - הם רק העבדים היהודים, שיקבלו את הארץ הזו על מגש של כסף! אני מבין נכון?".

"אני מאד מקווה שלא... אנחנו מחפשים פתרונות..." ניסה שר הכלכלה לעודד, אך נאלץ להודות: "אם בכל זאת לא ימצא פתרון, אני חושש שהתיאור של אדוני עלול להפוך למציאות איומה שתטביע את חותמה על דפי ההיסטוריה!".

"זה לא יכול לקרות! אני לא מדבר איתך על היסטוריה! אני מדבר על החיים שלנו! שלי, שלך, של כולנו! אתה מבין?" התפרץ פרעה, וצעק: "אני לא יודע איך, אבל אתם חייבים למצוא דרך לקחת את המים מהיהודים! **חייבים!**".

שתיקה השתררה. איש לא הוציא מילה מפיו, עד שלבסוף שר המסחר שבר את הדממה ואמר בהיסוס:

"עלה בדעתי רעיון, אף שהוא נשמע לי מופרך לגמרי. בכל זאת, אנסה להציע... חשבתי, שאולי, אם ננסה **לקנות** מהיהודים את המים, זה יעבוד!".

"לקנות? מהיהודים? מים לשתייה? יצאת מדעתך? אולי שכחת, אבל אנחנו אדוני הארץ הזו!" נזעק פרעה ופניו האדימו בזעם, אולם שר המסחר הגיב בקול רועד: "אדוני... אני מסכים עם כל מילה, ובכל זאת, אני חושש שאין ברירה אחרת... זה הדבר היחיד שטרם ניסינו לעשות!".

פרעה כיווץ את מצחו, והתכנס אל תוך עצמו בשתיקה. לאחר רגע או שניים נאנח בעצבנות ובלית ברירה מלמל, כמי שכפאו שד: "ייתכן שאין ברירה... צריך לנסות כל אפשרות! אם צריך לקנות מים מהיהודים, נעשה זאת. אבל צריך להסדיר את המחירים, כדי שלא ינצלו את מצוקתנו!".

"תחילה עלינו לבדוק שזה אכן מצליח, אדוני!" הזכיר שר המסחר, ואילו המלך, במקום להשיב, הרים את שפופרת הטלפון המונח לפניו, והורה אל תוך הפומית: "תשלחו אלי ללשכה את אחד מעבדי הניקיון היהודים!".

רגע לאחר מכן, נכנס אל החדר אליהו, המשרת היהודי הוותיק של הארמון. בידיו, כמו תמיד, החזיק את הדלי והסמרטוט שהיו חלק בלתי נפרד מדמותו היומיומית. תוך ניסיון להסוות את התנועה הזו, הציץ פרעה אל תוך הדלי. היו שם מים, מי סבון נקיים. רגע לאחר מכן, הבחין פרעה גם בבקבוק המים

המינרליים שהיה תחוב בחגורתו של אליהו, והכיל נוזל שקוף שנראה מרענן מאד.

"תן לי את המים שלך!" פקד פרעה, ואליהו ציית בלי מילים. הוא הושיט את הבקבוק, אך תכולתו הפכה לדם ברגע בו הגיעה לידי של המלך.

"אין לי מה לעשות עם הדם הזה!" צעק פרעה, והשליך את הבקבוק לרגליו של אליהו, שמיהר להתכופף ולהרים אותו. בעודו מזדקף, השיגו אותו המילים שהוא לא האמין שישמע מפיו של המלך הגאה: "אתה יודע מה? אני רוצה שתמכור לי את הבקבוק הזה!".

"למכור? לאדוני? אני מוכן לתת בחינם, אדוני!" מלמל אליהו ברעד, אבל פרעה כבר הבין שזה לא יעבוד. "אני לא רוצה בחינם!" הבהיר בתקיפות. "אני רוצה לקנות את המים הללו! תגיד לי כמה לשלם!".

"אדוני הוא זה שהעלה את האפשרות לקנות את המים... לא אני... מבחינתי, אשמח לתת אותם בחינם! אם כך, אדוני יכול גם להחליט כמה לשלם!" השיב אליהו, שבליבו רק קיווה להיחלץ מהמצב המביך והמסוכן אליו נקלע.

"קח לך לירה!" הכריז פרעה, והשליך את המטבע לרגליו של אליהו, שמיהר להושיט את הבקבוק למלך. רגע לאחר מכן, כבר אחז פרעה בידו בקבוק מלא בדם.

"אני אשלם יותר! אני מוכן לשלם חמש לירות!" הכריז כעת המלך, אולם תכולתו של הבקבוק נותרה בעינה.

"עשר לירות!". עדיין דם.

"מאה לירות! וזה מחיר אחרון!" הכריז פרעה, והושיט לאליהו שטר ירקרק. המשרת היהודי הושיט את ידו ולקח את השטר מידו המושטת של פרעה, ואז...

זה קרה! הדם שבבקבוק הפך למים צלולים, ופרעה, אחוז דחף בלתי נשלט, הצמיד את הבקבוק לשפתיו ולגם את תכולתו בלגימה אחת. "מעולם לא העליתי בדעתי שאהנה כל כך ממים פשוטים!" הרהר לעצמו בתוגה, מפנים את אט את משמעות המצב החדש.

"תסתלק מכאן!" פקד פרעה בקול צרוד על המשרת היהודי, ולאחר שהלה יצא וסגר את הדלת מאחוריו, בעודו תוחב את השטר הירקרק אל כיסו - פנה המלך אל המסך והכריז בנימה עגומה: "אני חושב שמצאנו את הפתרון... אנחנו נצטרך לקנות מים מהיהודים! אין ברירה אחרת, בינתיים לפחות!".

האווירה היתה מדוכדכת. השרים הבינו היטב, כי אולי נמצא פתרון שימנע את מותם בצמא, לפחות בטווח המיידי, אולם הפתרון הזה רחוק מלהיות משביע רצון. "אני חושש, שהציבור יתקשה לקבל את העובדה שעליו לקנות מים מהעבדים היהודים, בוודאי אם מדובר בסכומי עתק כמו אלו שהחליפו ידיים זה עתה! המצרי המצוי לא יוכל להרשות לעצמו..." החל שר המסחר להסביר, אך פרעה קטע אותו בחדות והכריז:

"זה לא מעניין אותי! אני לא יכול לפתור את הבעיות הכלכליות של כל אזרח... הם יאלצו להצטמצם קצת, ואם לא תהיה ברירה - שימכרו נכסים! אין לי פתרונות! לכל היותר, ניתן ליזום מערכת של הלוואות בערבות המדינה, שתבטיח מים לשם הישרדות. מעבר לכך, אין מה לעשות!".

השרים שתקו, מביטים זה בזה במבוכה. אף אחד לא העז להתנגד.

שעה קלה לאחר מכן, התייצב פרעה בעצמו מול המצלמות, למסיבת עיתונאים. אנשי התקשורת הגיעו אל הארמון

רגלית, אולם אף אחד מהם לא העלה בדעתו להחמיץ את ההזדמנות להציג שאלות נוקבות בפני המלך, שנתפס כאחראי לקססטרופה, בשל חוסר הצלחתו למנוע את האסון.

"אזרחי מצרים!" כחכח פרעה בגרונו ופתח בקול כבד, מנסה לשוות לקולו תחושת בטחון. "אנו ניצבים בפני מבחן חסר תקדים, אולם מצרים חזקה - והיא תעמוד גם באתגר הזה! לא נכנע ללחצים או איומים מכל סוג!".

"אדוני המלך, האם המצב משקף ניצחון טקטי של היהודים, לעת עתה?", "האם אדוני שוקל הידברות עם היהודים, אולי אף כניעה חלקית?", "האם הממשל בוחן צעדי ענישה מול היהודים האחראים לאסון הנורא בתולדותיה של הארץ הזו?" ירו הכתבים את השאלות בזו אחר זו, ואילו פרעה הזעיף את פניו והשיב:

"מצרים אינה כורעת ברך בפני איש, בוודאי לא בפני עבדים! היהודים לא ינצחו, כי הם אינם יכולים לנצח! אנו נתגבר על כל אתגר, ונשוב בהקדם לשגרה!" הבטיח פרעה.

"האם אדוני אינו סבור שישנו כוח עליון כלשהו, שעומד לצידם של היהודים, והוא חזק מאתנו?" העז כעת אחד הכתבים לשאול, ופרעה השיב בזעם: "אין דבר כזה כוח עליון! מדובר באגדות! בשקרים! זו המצאה שהיהודים המציאו! אנו עדיין לא יודעים מה גרם למים להפוך לדם, אך מיטב החוקרים עמלים בשעה זו לפצח את התעלומה, ואני מקווה שבקרוב נוכל להציג את הממצאים בפני הציבור!".

"אדוני המלך!" קרא כעת כתב אחר, מפאתי החדר. "השמועות ואומרות, שהדרך היחידה להשיג מים הינה באמצעות רכישה מהיהודים! האם תוכל לאשר זאת? וכיצד הממשלה מאפשרת מציאות בה העבדים היהודים מחזיקים בידם את נוזל החיים, ולמעשה שולטים בחייהם של האזרחים המצרים?" שאל, ועיניו של פרעה החלו מתרוצצות הנה והנה כשהשיב:

"הממשלה עובדת על פתרונות מקיפים לטווח הבינוני והארוך, אולם לעת עתה, ההמלצה בלית ברירה הינה לקנות מים מהיהודים. אני מודע למחרים הגבוה של המים הללו, אולם חשוב לי להדגיש שמדובר בתקופת מעבר קצרה עד שימצא פתרון טוב יותר! בינתיים, מי שאין באפשרותו לממן מים לשתייה, יוכל להגיש בקשה לסיוע ממשלתי!".

"האם הממשלה ערוכה להתמודד עם מבול של בקשות מסוג זה?", "תוך כמה זמן תטופלנה בקשות הסיוע?", "האם אדוני הביא בחשבון את העובדה שהאזרחים זקוקים למים באופן מיידי, ואת ההשלכות החמורות של העדר מים לשתייה?" נורו השאלות הנוקבות, ופניו של פרעה הלכו והאדימו.

לאחר מספר ניסיונות התחמקות באמצעות תשובות כלליות ובלתי מחייבות, ומשהפכו השאלות לנוקבות וישירות יותר ויותר - פקעה סבלנותו של המלך. לבסוף, הוא איבד שליטה. **"המסיבה הסתיימה!"** רעם קולו, והוא יצא מהאולם בהפגנתיות, מותיר את אנשי התקשורת ההמומים לבדם.

בדוברות הארמון, צפו במסיבת העיתונאים מרחוק, במעגל סגור. כעת, הם הביטו זה בזה בייאוש ובחוסר אונים. לכולם היה ברור שקו ההסברה האחרון של המלך, קרס לחלוטין. מחאה ציבורית נרחבת היתה רק שאלה של זמן.

אט-אט, התגלגלה השמועה: המים שבידי היהודים נשארים זכים וצלולים, אך כל ניסיון לקחתם בכוח או לקבלם בחינם - הופך אותם לדם, מיד עם מגע יד מצרית.

בתחילה, רבים סירבו להאמין. "זה בוודאי תעלול של היהודים!" לחשו המצרים זה לזה, "עוד תחבולה של העבדים הללו!". אך המציאות היתה חד משמעית: שוב ושוב חזרו על עצמם אותם מראות מוזרים, עד שכבר לא נותר מקום לספק.

ברגע שפרעה אישר זאת במסיבת העיתונאים, המסר הדהד ברחבי מצרים במהירות. ברחובות החל געש של פאניקה מהולה בתסכול. המצרים, שראו ביהודים יצורים נחותים וחסרי זכויות - נאלצו כעת לחפש אותם נואשות בכל פינה: ברחובות הצדדיים, בין חצרות הבתים, במחנות העבודה, ואפילו אל שכונת היהודים הם הטריחו את עצמם להגיע.

חלף זמן מה, עד שהיהודים עצמם הבינו את משמעות המצב החדש. רבים מהם הציעו את המים שבידיהם בחינם, מתוך חמלה טבעית כלפי המצרים הצמאים. למרות עשורים של עבדות תחת ידם של המצרים, הרחמנות הטבועה בהם לא הניחה להם לראותם סובלים כעת.

"אין בעיה!" אמרה משרתת יהודייה, לבעלת הבית שלה, כשזו האחרונה ביקשה ממנה מעט מים עבור הילדים הקטנים, והושיטה לה את הבקבוק שבידה. אולם ברגע בו הגיעו המים לידה של המצרית - הם הפכו סמיכים ואדומים. נוזל שלא ניתן לטעות בו. דם.

"מה עשית למים האלה? מה זה צריך להיות?" התפרצה בעלת הבית, ואילו המשרתת היהודייה פשטה את ידיה לצדדים והסבירה: "אני מצטערת, אבל לא עשיתי כלום... זה לא תלוי בי! אולי אם תשלמי..."

"אני? אשלם לך? איך את מעזה?" צרחה המצרית במלא גרונה, ואילו המשרתת השפילה את מבטה והשיבה: "אני לא רוצה כלום... אבל נראה לי שאין ברירה... אם את רוצה מים, אני חוששת שתאלצי לשלם!"

לקח לבעלת הבית רגע להתעשת. היא החליטה, שאת החשבון תסגור עם המשרתת היהודייה בהזדמנות אחרת, אולם כעת היא זקוקה למים. ואם בשביל מים זכים וצלולים היא צריכה לשלם, אז שיהיה... בתנועה מזלזלת היא השליכה מטבע קטנה לעברה

של המשרתת, וקראה: "הנה... שילמתי! עכשיו תביאי את המים שלי!".

המשרתת הושיטה את בקבוק המים שנית לבעלת הבית המצרית, והתכופפה להרים את המטבע. רגע לאחר מכן, כבר החזיקה בידה המצרית בקבוק מלא... בדם!

"מה תגידי עכשיו? הא? כבר שילמתי, ואת לא סיפקת את הסחורה!" הצטווחה הגברת, ואילו המשרתת, שבטחונה העצמי החל מתבסס, חייכה באדישות והשיבה: "אני לא יודעת.. כבר אמרתי: זה לא תלוי בי! את אמנם שילמת, אבל אולי לא שילמת מספיק?".

בעלת הבית הביטה במשרתת במבט מצמית, עיניה יורות זיקים. שנאה תהומית נשקפה מהן. אולם לעת עתה, הבינה, אין לה ברירה אחרת. היא שלפה מארנקה שטר ירקרק, והושיטה אותו למשרתת בידה האחת, בעוד בידה האחרת היא נוטלת את הבקבוק, בפעם השלישית. אולם גם הפעם, התוצאה היתה זהה: המים הפכו לדם ברגע בו הגיעו לידיה!

"תגידי כבר כמה את רוצה ונסיים את הסיפור הזה! תהיי הגיונית! אני לא יכולה לשלם הון עבור בקבוק אחד של מים!" זעמה המצרית, ואילו המשרתת היהודייה חייכה, ולא השיבה כלום. בלית ברירה, שלפה המצרית שטר נוסף והושיטה למשרתת שקיבלה אותו תוך הנהון מנומס, ועוד שטר אחד, ועוד אחד, עד שלפתע זה קרה: הדם שבבקבוק חזר והפך למים צלולים!

"את רואה? זה הצליח בסוף!" קראה המשרתת בחיוך, אולם בעלת הבית המצרית ממש לא מצאה בתוכה מקום שרוצה לחייך ברגע הזה. "את לא מתכוונת שאשלם לך סכום עתק שכזה בכל פעם בה ארצה מים לשתות, נכון?" היא שאלה, והמשרתת רק השיבה: "אני ממש מבינה לליבך... אולם כפי שכבר אמרתי..."

"אני לא רוצה לשמוע מה שכבר אמרתי! שמעתי את זה די והותר! שילמתי הפעם מחיר מופקע, רק בשביל שהילדים שלי

לא יצמאו למים... אבל כאן זה נגמר! בפעם הבאה, את מביאה לי מים בחינם! האם זה ברור?" צעקה המצרית, מנסה לגייס את שאריות האומץ שנותרו בה, ואילו המשרתת השיבה בשלווה: "מבחינתי, זה ברור לגמרי... את מוזמנת לנסות!".

מחזות דומים חזרו על עצמם בכל רחבי מצרים. מצרים צמאים למים, נאלצו להיפרד מסכומי כסף משמעותיים שהחליפו ידיים, כדי לזכות במעט מים צלולים שלא יהפכו לדם כשיגיעו לידיהם. היהודים לעומת זאת, החזיקו לפתע בידיהם סכומי כסף שמעולם לא העזו אפילו לחלום עליהם.

למחרת בבוקר, המשאיות לא הגיעו אל שכונת היהודים כמדי יום. הן היו מושבתות, כמו שאר כלי הרכב שברחבי מצרים. אולם גם אילו הגיעו - ספק אם היו מתמלאות בעבדים ביום הזה. היהודים כבר הפנימו את מעמדם החדש, ככאלו שהמצרים זקוקים להם לצורך הישרדותם המיידית, והם לא התכוונו לוותר על מכרה הזהב שההשגחה העליונה זימנה לידם.

הם לא חשו כל נקיפות מצפון. הם ידעו היטב שגם אם המצרים יעבירו לרשותם את כל הכסף שבידם, ובכלל זאת את כל רכושם - יהיה זה מעט מן המעט לעומת מה שמגיע להם, אחרי שנים ארוכות כל כך של עבדות בלתי פוסקת.

ביום הזה, היהודים כבר שכללו את צורת העבודה. הם הבינו, שאין טעם להמתין עד שהמצרים יחפשו אותם. ברחובות הראשיים של העיר, ולאחר מכן גם בסמטאות ובכל פינה אפשרית, החלו היהודים להקים דוכנים מאולתרים, בהם הציעו את מרכולתם שכללה מוצר אחד ויחיד: **מים!**

הדוכנים לא היו מושכי עין. הם היו פשוטים למראה: שולחנות פלסטיק מתקפלים ועליהם בקבוקים מלאים במים צלולים. זה הכל. למרות זאת, לפני כל דוכן שכזה, השתרך תור של מצרים

צמאים עד מוות, שהיו מוכנים לעשות הכל, אבל ממש הכל, כדי להשיג מעט מים לשתייה.

המצרים לא ניסו לחבל בהקמת הדוכנים הללו, ואפילו להפך. הם עודדו אותם. הם הבינו היטב, שככל שיותר דוכנים יוקמו - כך יתקצרו התורים המשתרכים, והם אף קיוו שעם ריבוי הדוכנים - תיווצר תחרות שתשפיע על המחירים לטובה. וכך, לא נותר למצרים אלא להעלים עין מהיעדרותם של היהודים מעבודותיהם.

אלא שבפועל, המחירים לא הושפעו מהמהלך. התהליך נותר כפי שהיה: המצרי ביקש את כמות המים הרצויה, והיהודי הניח את הסחורה על הדלפק המאולתר. בשלב זה, נדרש המצרי לשלם, ולהוסיף על התשלום עוד ועוד, עד שהמים נותרו צלולים גם לאחר שהחליפו ידיים. כל עוד התשלום לא היה גבוה מספיק, זה פשוט לא עבד. המים הפכו לדם ברגע בו חשו במגע ידו של המצרי.

בתחילה, היו בין המצרים כאלה שניסו להתמקח. אולם עד מהרה הבינו שזה חסר תועלת. המחיר לא היה בשליטתם של היהודים, אלא נקבע על ידי יד נעלמת, על פי אמות מידה שהם לא הצליחו להבין עד תום.

התורים הלכו והתארכו. הם התפתלו על פני רחובות שלמים. הדוכנים היו רבים אמנם, אבל המצרים הצמאים - היו רבים יותר. בכל רגע נוספו עוד ועוד מצרים מיואשים, שייאושם גבר פי כמה למראה תורות הענק.

יעקב, יהודי צעיר בשנות השלושים לחייו, היה אחד מהראשונים להקים דוכן מאולתר, בכיכר המרכזית, לצידה של המזרקה האדומה מדם. הוא לא היה צריך לשנע מים אל הדוכן המאולתר שלו: את המים הוא מילא ממי המזרקה שמאחוריו, ליתר דיוק: מהדם המבעבע - שהפך למים צלולים ברגע בו נאסף אל הבקבוקים שבידו.

לפני הדוכן עמדו אי-אלו עשרות מצרים, בידיהם בקבוקים ריקים, ממתינים שיגיע תורם. התור התנהל בעצלתיים, משום שהתמחור של המים כלל תהליך של ניסוי ותעיה. כל לקוח, בתורו, נדרש להוסיף על המחיר עוד ועוד, עד שקיבל סוף סוף את התוצאה המיוחלת, ועזב את המקום עם האוצר בידו - מים זכים הראויים לשתייה.

שלט גדול, שתלה יעקב מאחורי הדוכן, הכריז באותיות של קידוש לבנה: "לא מקבלים צ'קים או כרטיסי אשראי! רק כסף מזומן!". ההנחיה, גררה בעקבותיה התמרמרות רבה.

"מי מחזיק היום כסף מזומן? יש לי כרטיס אשראי!" קרא איש עסקים מצרי בחליפה מהודרת, ונופף בכרטיס הפלטינה שבידו. אולם יעקב הסביר בסבלנות: "אתה בוודאי יודע, שנאסר עלינו לנהל חשבונות בנק במצרים... אז מה לדעתך אעשה עם הכרטיס הזה? אין לך ברירה! אתה תצטרך להשיג כסף מזומן!" הבהיר.

"אתה לא מתכוון להגיד לי, שאחרי שהמתנתי שעתיים בתור - אצטרך לעזוב ולחפש כספומט, נכון?" סינן המצרי, ואילו יעקב חיך בלי לומר מילה. למען האמת, זה בדיוק מה שהוא התכוון לומר. "אין לי איך לעזור, מצטער!" הפטיר אחרי גבו של המצרי המאוכזב, שפינה את מקומו ללקוח הבא, ויצא לחפש את הכספומט הקרוב ביותר.

רק כשהגיע אל הכספומט, הבין המצרי את חומרת המצב. לפני המכשיר, השתרך תור ענק, פי כמה וכמה מהתור שלפני דוכן המים. הכספומטים שברחבי העיר היו מעטים מכדי לספק את הביקוש האדיר לשטרות מזומנים.

"מה הסיכוי לכך שיישארו שטרות במכשיר עד שיגיע תורי?" הרהר המצרי בתוגה מהולה בספקנות, אולם באין ברירה אחרת - נעמד בסוף התור, והמתין.

לאחר שעתיים של המתנה, כשכמעט והגיע תורו, הוא גילה שחששו היה מוצדק. "השטרות נגמרו!" עברה השמועה מפה לאוזן, ועוררה גל של מרמור.

"חוצפה! זה הכסף שלנו!" צעק זקן אחד, נשען על מקלו. "מה אני עושה עכשיו? אני לא יכול לחזור הביתה בלי מים!" מלמל לעצמו מצרי אחר, הבעת חוסר אונים פרושה על פניו.

"אומרים שהמלאי יחודש עוד מעט!" הפיח מאן דהו תקווה בנוכחים, אולם אף אחד לא ידע האם להאמין לו. בינתיים, באין משהו יעיל יותר לעשות, כולם המשיכו להמתין.

התסכול הלך והחריף. פה ושם, נעשו ניסיונות אלימים לפרוץ אל תוך סניפי הבנקים, שנותרו סגורים ביום הזה. "אנחנו רוצים את הכסף שלנו! זו זכותנו!" צעקו המונים, וניסו להדוף את המאבטחים החמושים שהוצבו לפני הדלתות המשורינות.

הם לא הבינו, או אולי לא רצו להאמין, כי גם אם יצליחו להיכנס אל הבנקים - לא ימצאו פתרון לבעיה: הכספות התרוקנו מזמן לטובת הכספומטים, שכבר סיפקו את כל המזומנים הזמינים לכל הקודם.

באותה שעה, במשרד הכלכלה ובבנק המרכזי של מצרים, התקיימו דיונים מרתוניים בניסיון למצוא פתרון למשבר, אך ללא הועיל. "גם אם נפתח את הכספות הלאומיות, ונוציא את כל שטרות הכסף המאוחסנים בהן - אין לנו שום דרך לשנע את המזומנים הללו אל סניפי הבנקים ואל הכספומטים! כל אמצעי התחבורה מושבתים!" הסביר אחד הפקידים הבכירים.

הוא לא אמר זאת בקול, אך בליבו הרחרר כי במציאות שנוצרה, גם אילו ניתן היה למצוא אמצעי תחבורה כלשהו - ספק אם ניתן היה למצוא מי שיסכים לסכן את חייו במשימה של העברת כסף מזומן. בזמן שהמוני מצרים נאבקים על חייהם, שתלויים בכסף המזומן - מאומה לא יעצור בעדם מלבזוז את משאיות הכסף, תהיינה ההשלכות אשר תהיינה.

אולם לבסוף, נמצא פתרון. "אנו מקבלים חפצי ערך!" הכריז שלט קטן שנתלה לצד אחד מדוכני המים, ובעקבותיו צצו שלטים דומים במרבית הדוכנים.

בשעות הבאות, ניתן היה לראות המוני מצרים ממתינים לתורם לפני דוכני המים, כשבידיהם חפצי ערך מכל הבא ליד: תכשיטים, שעוני יוקרה, מכשירי חשמל קטנים, ואפילו מכוניות - החליפו ידיים בתמורה לבקבוקי מים צלולים.

כשיעקב סגר את הדוכן המאולתר שלו, בשעת לילה מאוחרת, אחרי שסיים להעניק שירות ללקוח האחרון, ששילם לו בשעון רולקס יוקרתי עבור שלושה וחצי ליטרים של מים - הוא התיישב על כיסא הפלסטיק הפשוט, עייף אך מרוצה.

הוא הרהר לעצמו, שאמנם עבד היום קשה, כמעט כמו בכל יום אחר, אולם הפעם - העבודה הזו היתה בהחלט מתגמלת. ספירה מהירה של המזומנים שבידו, הניבה תוצאה בעלת שש ספרות, וזאת מלבד ארגז הקרטון שהיה מונח למרגלותיו, ובו נחו בשלווה תכשיטי זהב שהוא עדיין לא התפנה להעריך את שוויים. וכמובן, גם שעון הרולקס.

כשכיסו מלאים וליבו קל, עשה יעקב את דרכו אל ביתו. בדרכו, פגש כמה וכמה יהודים נוספים, מהם שמע תיאורים דומים לשלו. כולם סיפרו על אותה יד נעלמת ששמרה עליהם, ווידאה כי יקבלו תמורה ראויה למים שלהם.

כולם נקבו בסכומים אגדיים שהרוויחו באותו היום. כולם חלקו יחדיו את אותה תחושה, לראשונה בחייהם: הם לא היו מנוצלים. הם קיבלו תמורה מלאה לעבודתם, והרבה מעבר לכך.

כולם הרגישו, שמשוהו השתנה. הדברים כבר לא יוכלו לחזור לכפי שהיו. תהליך הגאולה, עליו בישר המנהיג, החל קורם עור וגידים. ייתכן שהוא יהיה ממושך, אולי צופן אתגרים, אולם הוא כבר יצא לדרך, ואף אחד לא יוכל לעצור אותו.

יום אחר יום חלף, אך הסוף לא נראה באופק.

האנשים הצמאים והחלשים, שכבר נתנו את כל מה שהיה להם בתמורה לעוד כוס מים, מיעטו לצאת לרחובות. אמצעי התחבורה המושבתים תרמו לכך, אולם לאמיתו של דבר, לאיש לא היה להיכן ללכת. מהבתים יצאו רק אלו שמצאו חפץ נוסף, אותו היה ביכולתם להציע בדוכן המים הסמוך, בתמורה לעוד כמה לגימות נוספות של נוזל החיים, בעבורם או בעבור ילדיהם הקטנים.

אמצעי התקשורת, שידרו שוב ושוב הודעות ייאוש: "המנעו מלהגיע לבתי החולים! הם קרסו מזמן".

"אין לנו איך לעזור!" הודה בקול שבור מנהל המיון במרכז רפואי מוביל. "אני מוקף בעשרות אנשים הסובלים מהתייבשות קשה, שפתותיהם סדוקות מצמא! שקיות העירוי הפכו לגושי דם קרוש, ואפילו אדי מכונות ההנשמה מפיצים ריח מתכתי כבד! אנו חסרי אונים!".

הוא היה שלם עם עצמו. היה ברור לו, שזו העצה הטובה ביותר: להישאר בבתים, ולנסות לשרוד. לנגד עיניו הוא עוד ראה את דמותו של הקשיש, ששכב רועד במיטתו והביט בו בעיניים מזוגגות. "תנסה לנוח! נביא לך מים!" הבטיח לו, למרות שלא האמין לעצמו כשאמר זאת. הוא ידע היטב שאין לו שום דרך לקיים את ההבטחה הזו, אולם לא היה לו משהו יעיל יותר לומר. היה לו הרושם, שגם הזקן הבין זאת היטב. מבטו נותר מזוגג עד שעצם את עיניו, שוקע לתוך חוסר הכרה מבורך.

בבתים, המצב לא היה יותר טוב. אנשים ישבו ובהו בקירות. מלבד זאת, לא היה להם מאומה לעשות. כך, הם הבחינו לפתע בתופעה שהלכה והתרחבה: כתמים אדומים החלו מתפשטים על הקירות, מתרחבים, ובאיטיות מרגיזה הופכים לנחלים קטנים שניגרו ארצה ונקוו בשלוליות קטנות.

הדם ניגר מכל מקום שניתן להעלות על הדעת. מסדקים קטנים שנוצרו בקירות, מהתקרה, מהמשקופים, ואפילו מתוך שקעי

החשמל. רהיטים הושחתו, ריפודים ושטיחים נהרסו ללא תקנה, אולם למען האמת, לאיש לא היה אכפת. דאגה עמוקה יותר העסיקה את המוני המצרים בימים אלו. דאגה הישרדותית: כיצד להשיג מעט מים, כדי לעבור את היום הבא.

המיטות הספוגות בדם, כבר לא היוו מקום מפלט. הכורסאות, עליהן ישבו עד לפני שעה קלה בעיניים מזוגגות ובהו, נספגו גם הן בדם, והישיבה עליהם היתה בלתי נסבלת. בלית ברירה, המצרים מצאו את עצמם עומדים. פשוט עומדים, חסרי מעש. אפילו על הרצפה הם לא היו יכולים לשבת.

בשלב מסוים, הם נכנעו. הם התיישבו, מניחים לדם הדביק להיספג בבגדיהם. אחרי שעות של עמידה בלתי פוסקת, כבר לא היה אכפת להם. ואולי כן, אבל לא היתה להם ברירה אחרת. לא היה טעם להחליף את הבגדים שנספגו בדם. ברור היה שגם אלו הנקיים, אם עדיין נותרו כאלו, יגיעו לאותו מצב בתוך דקות.

לרגעים, צפו בהם זיכרונות מימים אחרים, בהם מים זרמו בברזים וניתן היה להיכנס אל המקלחת ולהתרענן. פעם, זו היתה פעולה מובנת מאליה: לסובב את הידית, לשמוע את זרם המים, לחוש את מגעם על העור, לנקות את הזיעה ואת האבק, לשטוף את העייפות. אולם כעת, הם התקשו להאמין שזה היה רק לפני ימים ספורים... התחושה הזו נראתה רחוקה כל כך, חלום רחוק שלא ניתן לגעת בו.

מקלחת חמה, סבון ריחני, מגבת יבשה שמחכה ביציאה - כל אלו היו דברים פשוטים שהפכו לזיכרון רחוק מעולם שנמחק. מציאות שכבר איננה.

אולם גם אם כל אלו היו שבים ומזדמנים, כלום היה בכך טעם? מה הטעם להתרענן, בתוך עולם שכולו גועל? מה הטעם לשטוף את הגוף מזוהמת הדם, שתתחדש בתוך רגעים? האם ישנו סבון שיכול לגבור על ריחו הנוראי של הדם, ריח הרקבון והמחנק שאופף כל פינה?

רבים מהמצרים מצאו את עצמם מדשדשים בבתים, יחפים, בתוך שלוליות דביקות של דם, מנסים לגרוף את הנוזל הנורא, לנקות או לשאוב, תוך ידיעה שזה חסר תועלת.

"לפחות שביל קטן, שביל יבש שיוביל אל המטבח!" הרהרה עקרת בית מצרית בשעה שניסתה לגרוף דם החוצה, אחרי שנים בהם לא החזיקה מגב ביד. היה זה תמיד תפקידו של המשרת היהודי, שלא נראה בסביבה מאז שכל זה התחיל. היא הבחינה בו אתמול, עומד בשלווה מאחורי אחד מדוכני המים, וקיוותה למצוא מעט חמלה בליבו. אך לשווא... "זה לא תלוי בי!" הוא הסביר בחיוך, כמו כל האחרים, והיא נאלצה למסור לידו את אחרוני תכשיטיה כדי לקבל בקבוק קטן של מים.

אילו רק היו לה מים כעת... היא היתה מוחלת על כבודה, ושוטפת את הבית כולו במרץ, עד שלא היה נותר מאומה מהאדום הנורא הזה. אילו... אולם את הבקבוק הקטן, כבר רוקנה אתמול בלגימה אחת, ומאז הפה שלה יבש. למען האמת, גם אילו היו לה עוד בקבוק או שניים, היא לא היתה מקריבה אותם כדי לשטוף את הרצפה. היא היתה מרטיבה את השפתיים מעט, ואת השאר, שומרת לימים שעוד יבואו.

מהר מאד היא הבינה, שזה חסר סיכוי. בתסכול היא השליכה את המגב על הרצפה, אל תוך אחת השלוליות, ממנה ניתזו כעת טיפות דם לכל עבר. "אין טעם! הדם ממשיך לזרום!" הרהרה, וקרסה על הכיסא הסמוך, מתעלמת ממנת דם נוספת שנספגה בבגדיה. הניסיון חסר התוחלת, רק העצים את תחושת חוסר האונים.

בבתים אחרים, ניתן היה למצוא מצרים שפשוט שקעו לתוך עצמם. הם ישבו על המיטות ספוגות הדם, טומנים את ראשם בכפות ידיהם, מבלי לזוז. מבלי לדבר. הדיכאון, הלך והתפשט, כמו מחלה. תחושת חוסר האונים אפפה את כולם. "זה לא אמיתי... זה לא אמיתי..." הם מלמלו לעצמם, מתנדנדים קדימה ואחורה בעיניים בוהות, במבט חלול.

פה ושם, היו שאיבדו את שפיות דעתם. באחד הבתים, התהלך איש זקן, יחף, על רצפת השיש החלקה, מותיר עקבות אדומים מאחוריו. הוא ניסה לשפשף את ידיו בחולצתו, אך היא כבר היתה ספוגה בדם בעצמה. כשהביט בציפורניו וגילה שהן מכוסות בשכבה של דם קרוש, רטטו שפתיו ולפתע הוא פרץ בצחוק בלתי נשלט.

"זה העונש שלנו! זה הסוף שלנו!" התחיל לצעוק, מסתובב במעגלים, מניף את ידיו באוויר. אשתו הביטה בו בבעתה, אבל לא ניסתה להרגיע אותו. היא המשיכה לבהות בקיר שמולה, בטיפות הדם שנשרו ממנו בקצב אחיד.

ברחוב הסמוך, ניתן היה למצוא גבר אחר, שהחליט בכל זאת לנסות להימלט מהאימה שבבית פנימה, ולהחליף אותה באימה שבחוצות. הוא ישב כעת על שפת המדרכה, מנדנד את ראשו מצד לזה. "זה לא יגמר אף פעם! אף פעם!" הוא מלמל לעצמו, וגם אם מישהו שמע אותו - אף אחד לא היה יכול לומר לו שהוא לא צודק.

אט-אט, הפכה מצרים לארץ רפאים. הרחובות, שפעם שקקו חיים, שותקו לחלוטין. ריח הדם העומד, שנקווה בשלוליות אינספור, מילא את האוויר וחלחל לכל פינה. מעתה, הריח הזה היה לריחו של הייאוש. שאריות התקווה האחרונות, הלכו והתפוגגו, כמו שארית של חלום שלא ניתן להיאחז בה.

ההמולה היחידה נותרה סביב דוכני המים של היהודים, שם המתינו בני המזל - אלו שהצליחו למצוא חפץ בעל ערך, שיוכלו להציע בתמורה למעט מים. המחיר היה גבוה, גבוה מאד. אבל מי שיכול - לא היה יכול להרשות לעצמו שלא לשלם.

לפני אחד הדוכנים, התפתחה שיחה מתוחה בין קונה מצרי לבין בעל הדוכן היהודי. "זה לא הוגן!" קרא המצרי, עיניו אדומות

מחוסר שינה. "אתם מוכרים לנו מים במחירים שאנחנו לא יכולים לשלם!" רטן, ועיניו רשפו.

בעל הדוכן לא השפיל את עיניו. הוא היישיר מבט והשיב בקול נוקב: "ומה אתה חושב? לנו זה היה קל? כשהעבדתם אותנו בשמש ומנעתם מאתנו מים לשתייה, כשסגרתם את הצינורות המובילים מים לשכונה שלנו - כדי שלא נוכל להתרחץ אחרי יום עבודה שלם תחת השמש הקופחת? עכשיו אולי תוכלו להבין קצת יותר!" אמר, והושיט למצרי את בקבוק המים המלא. רגע לאחר מכן מיהר הלה להסתלק, חושש שמא היהודי יפעיל את קסמיו והמים הזכים יהפכו שוב לדם.

הזעם הגובר לא הופנה רק כלפי היהודים שמאחורי הדוכנים, אלא גם - ואולי בעיקר - כלפי הממשלה, שעמדה חסרת אונים מול המציאות ההולכת ומידרדרת. ובכל זאת, ההפגנות שפרצו בימים הראשונים סביב סמלי השלטון, ודוכאו ביד קשה על ידי כוחות הצבא - הלכו והתמעטו מיום ליום, מהסיבה הפשוטה: לאף אחד כבר לא היה כוח לצעוק.

מבחינת פרעה, היה בכך הקלה. החשש שליווה אותו עם תחילת המכה, מפני התקוממות אזרחית שתצא משליטה - הלך והתפוגג. את סבלו האישי הוא היה מוכן לשאת - לפחות לעת עתה.

הוא אמנם לא סבל ממחסור במים, אותם רכש בלי חשבון מאחד המשרתים היהודים בארמון בתמורה לסכומי כסף דמיוניים, אולם גם לשכתו המפוארת נראתה כעת כמו שדה קרב מדמם, ובגדיו שלו היו גם הם ספוגי דם. "אם אני מתמודד, גם האזרחים יכולים!" הרהר לעצמו, ולגם עוד לגימה הגונה מבקבוק המים שהיה מונח לפניו על השולחן, בתוך שלולית של דם.

בדיוק אז, צלצל הטלפון האישי שלו. מעבר לקו, נשמע קולו של אחד היועצים הבכירים, שלא ברר במילים: "אדוני המלך, הארץ גוססת!" פתח, ועבר לתיאור המצב הלאומי והלך הרוח ברחובות. "זה לא יחזיק מעמד! אנשים לא יכולים להמשיך כך!

צריך לעשות משהו!" הבהיר היועץ בנימה של דחיפות.

מבטו של פרעה הזעיק, אף שהיועץ לא יכול היה לראות זאת מבעד לשפופרת. "מה בדיוק אתה מציע, הא? האם התקשרת רק כדי לשותף אותי בבשורות הקודרות הללו?" ניסה פרעה לשוות נימה עניינית לקולו, והתשובה לא איחרה לבוא: "נראה לי שאין מנוס, אדוני המלך! צריך לנסות להידבר עם היהודים!".

"מה אמרת? חוזר שנית?!" דרש פרעה בנימה מאיימת, לופת את השפופרת באצבעות מלבינות, והיועץ החל תווה האם נהג בחכמה כשהטיח בפני העריץ את האמת כמות שהיא. כעת, בכל אופן, כבר לא היתה לו אפשרות לסגת: "אמרתי, שאולי אין מנוס מלנסות להידבר עם היהודים!" חזר ואמר, אך קולו כבר נשמע הרבה פחות בטוח.

בתגובה, נשמע רק צחוקו המתגלגל של המלך. "אתה לא התכוונת ברצינות, נכון? אתה לא חושב שאני, העומד בראשה של הממלכה החזקה בתבל, אפתח בהידברות עם חבורה של עבדים! נכון? מה שצריך זה רק קצת סבלנות! זה הכל! עוד כמה ימים, וזה יגמר... אין לי ספק בכך!" הבהיר פרעה את עמדתו.

"אדוני המלך... אנשים כבר עכשיו לא שורדים! הסבלנות של העם נגמרה מזמן, והמצב הולך ומחריף מרגע לרגע!" ניסה היועץ לחדד את תמונת המצב, ורק אז שם לב שהוא מדבר לעצמו. פרעה כבר ניתק את השיחה.

"הלוואי שהוא צודק. הלוואי שכל זה עומד להיגמר אי פעם, שצריך רק עוד קצת סבלנות!" מלמל היועץ לעצמו, מביט מבעד לחלון ביתו ברחובות השוממים והמדממים, ובאנשים הבודדים שצעדו בהם בעיניים כבויות. הוא אישית, כבר לא האמין בכך. היתה לו הרגשה, שזו רק ההתחלה, ואם מישהו לא יתעשת - המצב עלול להחמיר, מי יודע עד כמה.

ואז, ללא כל התראה מוקדמת - זה נגמר. בבת אחת.

הנוזל האדום והסמיך ששטף את עולמם של המצרים במשך ימים ארוכים, נעלם מחייהם פתאום, והמים הצלולים חזרו כפי שהיו פעם, לפני שהכל התחיל. אנשים שהתרגלו לפתוח את הברזים ולראות דם מתז לכל עבר - הביטו עכשיו, המומים, בפלא: המים הצלולים שבו לזרום.

תחילה, לא כולם העזו להאמין. היו שעמדו מול הכיור, פותחים את הברז בזהירות, מצפים שברגע הבא שוב יתפרץ דם נורא מתוכו. כשהמים נותרו נקיים, הם נגעו בהם בחשדנות, כאילו מדובר במלכודת אכזרית. אבל כשהתחושה הקרירה והמרעננת פגשה את עורם המלוכלך, הם נשברו. "זה אמיתי?" לחשו לעצמם בשקט, מתקשים להכיל את גודל השעה.

צווחות נשמעו מכל עבר, אולם הפעם, הצווחות לא היו של אימה - אלא של הקלה. דלתות הבתים נפתחו ונטרקו בחזקה, ומאות אנשים נהרו לרחובות. מבקשים לחלוק את ההתרגשות עם חבריהם, ולוודא שאכן, זה נגמר, והעולם המוכר חזר לכפי שהיה פעם. שהסיוט חלף לבלי שוב. "המים חזרו! המים חזרו!" הקריאות הדהדו ברחובות, והחיוך שב לפנים.

עקרות הבית לא השתהו. פרץ של מרץ שטף אותן. הן לא המתינו עד שישבו המשרתים היהודים וימלאו את המטלות במקומן. הן הסתערו על חומרי הניקוי ועל הסמרטוטים, והחלו לקרצף במרץ. אחרי ימים ארוכים של חוסר אונים, בהם ישבו מוקפות בדם, מטונפות ומיואשות - הם הרגישו איך החיים שבים לזרום בעורקיהם.

"מאיפה מתחילים?" קראה מצרית אחת לעבר שכנתה, כשחיוך נרגש על פניה, חיוך של תקווה. "זה לא משנה... מאיפה שנתחיל - זה יהיה טוב! העיקר להתחיל כבר!" השיבה לה שכנתה שכבר היתה חמושה במגב, בסמרטוט ובדלי מלא מים, ונבלעה בפתח ביתה. רגע לאחר מכן, היא שפכה על הרצפה את הנוזל הרווי

בחומר חיטוי מדיף ריח ניחוח רענן, והחלה לגרוף. לראשונה זה זמן רב, הדם נעלם.

בכל הבתים, מכונת הכביסה עבדה בלא הפוגה, שוטפת את זוועות הימים האחרונים. כל טקסטיל שהיה בבית, נדרש לכביסה יסודית: כל תכולת הארונות, הווילונות, המצעים, המגבות, ועוד. היה ברור, שיחלפו עוד ימים עד שהחיים יחזרו למסלולם באמת. עד שהשאריות האחרונות של הסיוט ימוגרו לחלוטין.

אך זה לא העיב על השמחה המתפרצת. מלאכת הניקיון התבצעה מתוך חדווה כמותה יכול לחוש רק מי שראה את עולמו קורס לתוך עצמו, רק מי שכבר איבד את התקווה ומצא אותה שוב.

חדרי הרחצה, בכל רחבי מצרים, היו בתפוסה מלאה. בבתים לא מעטים התגלעו מריבות סביב התור למקלחת. אולם היו אלו מסוג המריבות, ששמורות לאנשים שיכולים להרשות לעצמם להתווכח על זוטות שכאלו. אנשים שחייהם אינם תלויים להם מנגד. היו אלו מריבות שסימלו יותר מכל את התחושה שהחיים שבו לפעום.

מלאכת קרצוף יסודית נדרשה כדי לסלק את שאריות הדם הקרוש ולפוגג את ריחו הנורא, אך לאיש לא היה אכפת. היו כעת מים בשפע, ואנשים נהנו לעמוד בעונג תחת זרם המים הצלולים, להתמסר לתחושה, ולקרצף. הם הרימו אל מול עיניהם את ידיהם הרועדות, והביטו בהם כמהופנטים. הן היו נקיות, אחרי ימים כה ארוכים. התחושה היתה חלומית.

תוך כדי שהם רוחצים את גופם ביסודיות, ניסו האנשים גם למחות מליבם את הזיכרונות הקשים. אך מהר מאד הם הבינו שזה, דווקא בלתי אפשרי. הזיכרונות הללו יישארו צרובים בנפשם, לנצח.

בתוך שעות, הארץ לבשה מחדש את פניה המוכרות. אנשים

הסתובבו ברחובות, בבגדים נקיים, מחייכים בהקלה. ריח של חומרי ניקוי פרץ מהבתים ואפף את הארץ. תנועת הרכבים התחדשה ורשתות המזון נפתחו שוב, כשהן מציעות את כל המגוון המוכר והאהוב. אפילו שלוליות הדם שברחובות, חזרו כעת והפכו למים צלולים, מה ששיווה להן מראה נורמלי לחלוטין.

אך לצד ההקלה המשכרת, קינן גם פחד - עקשן, מסרב לפנות את מקומו. כולם זכרו איך הכל התחיל, ברגע אחד. איך קרס לפתע פתאום העולם המוכר והבטוח שלהם. הם הבינו היטב, שאם זה קרה פעם אחת - זה בהחלט יכול לקרות שוב!

מהר מאוד גם התברר, שגם אם למראית עין הכל שב לכפי שהיה - המציאות אינה כה וורודה. היו נזקים רבים שלא ניתן היה לתקן, והמכה בהחלט הותירה חותם.

דוגמה אחת לכך, היתה בתעשיית הדגה המשגשגת שהתפתחה עם השנים סביב הנילוס. לאחר התמותה ההמונית של כל החי והצומח בנהר, ברור היה שהמצב לא יחזור לקדמותו מהר כל כך. יחלפו שנים עד שהמערכת האקולוגית תשתקם ותחזור לעצמה.

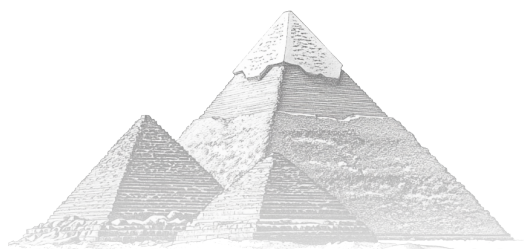
מפעלים רבים נסגרו עד להודעה חדשה, חלקם הגיעו לכדי פשיטת רגל. עשרות אלפי מצרים שהועסקו בתעשייה הזו, הפכו למובטלים. אם להביא בחשבון את העובדה שחסכוניות לא נותרו להם, לאחר שהשתמשו בכל לירה מיותרת כדי להשיג עוד לגימה של מים - הם לא השלו את עצמם שזה יהיה פשוט.

אבל המטרידה ביותר מבחינת המצרים, היתה העובדה שתוך כדי המאורעות שהתחוללו כאן בימים האחרונים, משהו ביחסי הכוחות שבין המצרים ליהודים - השתנה. אלו האחרונים, כבר לא הלכו בראש מורכן. הם נראו הרבה פחות כנועים. ניתן היה לראותם מסתודדים בקבוצות, משוחחים בקול רם ואפילו

מחייכים.

אחרי ימים בהם המצרים נאלצו לעמוד בתור מול היהודים ולקנות מהם מים, משהו בחלוקה הברורה שבין שליט לנשלט - נסדק. עדיין לא היה זה מרד גלוי, אבל לא ניתן היה להחמיץ את ההבנה שמשהו השתנה. היהודים כבר לא מיהרו לפנות את הדרך לכל מצרי שצעד מולם ברחוב. הם כבר היו הרבה פחות צייתנים. היו אף שהעזו להיעדר מעבודתם, מה שלא קרה עד כה מעולם.

לכולם היה ברור, שהדברים לא יחזרו לכפי שהיו. שהעולם החדש שהם פגשו כעת, יהיה שונה מזה שממנו נפרדו כשהמכה החלה. אולם הם לא ידעו בדיוק עד כמה הוא יהיה שונה. ובעיקר, הם לא ידעו האם זה הסוף - או שמא זו רק ההתחלה...

קרקורים של אימה

אם היה משהו שהמצרים היו זקוקים לו כעת, אחרי מכת הדם שטלטלה את עולמם - הרי שהמשהו הזה היה מעט שלווה. קצת רוגע, שגרה. ימים שאינם נפתחים בהתראות מהדהדות, או מזעזעים את העולם המוכר בתופעות חסרות הסבר.

וזה בדיוק מה שלא היה להם.

הדי השמחה טרם שכנו. אנשים עוד הסתובבו ברחובות כשיכורים, וחגגו את החיים ששבו אליהם. ואז, היא הופיעה שוב - **ההתראה.**

כמו בפעם הקודמת, גם הפעם, הקול בקע מכל מקום. זה התחיל פתאום, בלי שום סימן מקדים: "פרעה!" פרץ הקול באחת, "אם לא תשחרר את עמי - הארץ תוצף **בצפרדעים!** הן תכנסנה לכל מקום, תחדורנה לכל פינה! הן תהיינה בבתים, במכוניות, בחנויות, ואפילו במיטות! ראה הוזהרת!".

לאף אחד לא היה ספק. זה היה הקול **שלו**. של המנהיג היהודי, שהתריע מראש על מכת הדם העתידה לפקוד את הארץ, וצדק בכל מילה.

אנשים קפאו במקומם, נאלמו דום. הם הביטו זה בזה, מזעזעים. "לא שוב פעם... רק לא זה!" נשמע מלמול שהתגלגל כגל רועם

בכיכר המרכזית של העיר, הכיכר אליה שבו המצרים אחרי שמי המזרקה חזרו למצבם הטבעי. בבתים, דיירים החליפו ביניהם מבטים מבועתים. הזיכרונות הטריים צפו ועלו לנגד עיניהם, לופתים את ליבם כצבת של ברזל. "רק לא שוב!" הם לחשו באימה.

האמת היא, שהפעם, המצרים היו פחות מופתעים. בסתר ליבם הם הבינו כל הזמן שזה מה שיקרה. שהמנהיג היהודי, שהצליח בדרך כלשהי לזרוע כאוס בעולמם הבטוח, או ליתר דיוק: הכוח שעומד מאחוריו - לא יישבו בחיבוק ידיים. אם המכה הראשונה לא גרמה לשינוי כלשהו במעמדם העבדים היהודים, הרי שהבאה בעקבותיה אינה אלא שאלה של זמן.

אך בידיעה הזו, שהתחבאה בעומק הלב - לא היה די בכדי להפוך את ההתראה למצמררת פחות. במידה מסוימת, אפילו להפך: הפעם, לאיש כבר לא היה ספק שלא מדובר באיומים חסרי שחר. אם המנהיג היהודי אמר - כך יהיה. בדיוק.

ובכל זאת, לשמע ההתראה שהדהדה בכל רחבי מצרים, ניתן היה לזהות פה ושם תחושת הקלה. "לפחות לא מדובר בדם..." הכריז גבר כבד גוף בגיל העמידה, והוסיף: "עם צפרדעים, נוכל להתמודד! מדובר במטרד, אבל לא באסון לאומי!". נער צעיר החרה החזיק אחריו: "כמה קרפדות על הרצפה? נו, באמת... מי מתרגש? מה כבר יכול להיות?".

לעומתם, רבים אחרים חששו. "גם בפעם הקודם הרגיעו אותנו... אמרו שלא יקרה כלום... שהיערכות מוקדמת תבטיח שהכל יהיה בסדר... ומה קרה? כולנו זוכרים היטב!" קרא זקן אחד, נשען על מקלו.

"אני חוששת שזה יהיה סיוט שאנחנו לא מבינים עדיין! אני לא יודעת איך... אך ברור לי שהוא מתכנן משהו גדול, שלא יהיה נורא פחות מהמכה הקודמת!" הצטרפה אליו אמא צעירה, ששני ילדיה הגיעו בריצה עם הישמע ההתראה, והצטנפו מיד בחיקה.

בימים הבאים, ההתראה היתה הנושא המדובר ביותר. הדעות נותרו חלוקות, וכל צד התבצר בעמדתו. "אם הסיכון הגדול ביותר הינו כמה קרפדות, אני רגוע!" הסביר נהג מונית לנוסע מזדמן, שהנהן בראשו בהתלהבות והוסיף: "אתה יודע מה? כשאני חושב על זה, הילדים יכולים אפילו להנות... קצת טבע באמצע העיר!". הנוסע הבא, השתייך דווקא למחנה האחר: "חכה ותראה... אני חושש ממה שיקרה ברגע האמת!" הסביר בארשת פנים דאוגה.

הוויכוחים הגיעו לכל מקום. אל בתי הקפה, אל התורים בחנויות המכולת, אל האוטובוסים העירוניים. כולם ניסו להעריך כמה גרוע זה יכול להיות. אולם בדבר אחד כולם היו תמימי דעים הפעם: השאלה אינה **אם** המכה תגיע, אלא **מתי**.

כשהשרים קיבלו את ההודעה אודות הישיבה הדחופה - איש מהם לא הופתע. לכולם היה ברור במה מדובר. הם שמעו את ההתראה, בדיוק כמו כולם, והם היו נחושים הפעם לתת מענה אמיתי. הכישלון הצורב שנחלו בהתמודדות עם המכה הקודמת, עדיין היה זכור להם היטב.

כולם הגיעו אפוא בדיוק בזמן, ותפסו את מקומותיהם. שעה קלה לאחר מכן נכנס פרעה אל החדר, מבטו זחוח, מחויך. אולי אפילו מחויך **מדי**.

המלך תפס את מקומו בראש השולחן, סקר את פניהם של הנוכחים, ולאחר מכן פתח באירוניה מושחת: "אני רואה את הפנים המוטרדות מולי, ואני מבין שאתם מצפים שאהיה מודאג... נכון?".

אף אחד לא ענה.

"רבותי! מה קורה לכם? מדובר **בצפרדעים!** זה הכל!" קרא פרעה, ופשט את ידיו לצדדים בתיאטרליות. "זה מה שיש לו להציע? זה

הנשק הכי חזק שהוא מחזיק? **קרפדות?** אחרי הדרמה שחולל כאן עם הדם, זה באמת מגוחך!" הטעים המלך, בוחן את השפעת דבריו על הנוכחים.

חלק מהשרים גיחכו, אחרים נראו מתוחים יותר.

"אני רוצה שיהיה ברור. המצב לא כל כך גרוע! הדם - היה **משבר**. זו היתה **קטסטרופה**. אבל צפרדעים? זה אולי יהיה מטרד, אפילו מטרד רציני - אבל לא סוף העולם!" הבהיר פרעה, לגם מכוס הקפה שלו, והמשיך: "ובכל זאת, אני לא מתכוון להתייחס באדישות להתראה הזו! אני רוצה שנהיה מוכנים, ולשם כך הזמנתי אתכם! הבה נשמע: מה יש לכם לומר?"

לא בטוח שכל השרים הסכימו עם הקלילות בה התייחס המלך להתראה. אולם בכל הנוגע לצורך בהיערכות מהירה - היתה תמימות דעים בין הנוכחים.

"אני חושב," אמר השר לביטחון פנים תוך שהוא זוקף את גבו בארשת חשיבות, "שאנחנו צריכים להעביר הוראות מסודרות לאוכלוסייה. בכל בית צריך להכין מרחב מוגן, אטום לחלוטין, אליו הצפרדעים - לכשיגיעו - לא יוכלו להיכנס. את המרחב המוגן יש לאבזר בכל מה שנחוץ לשהייה ממושכת, ובמקרה חירום - פשוט להיכנס אליו עד שהמכה תחלוף!"

שר הבריאות, היה הבא בתור: "אני מתכוון להעביר הנחיות מסודרות לבתי החולים. אם הארץ תתמלא בדו-חיים, ישנו חשש שהם יביאו עמם זיהומים שיגרמו לבעיות תברואה חריפות! אני אדאג לכך שמוסדות הבריאות יהיו ערוכים הפעם לתת מענה לאוכלוסייה!" התחייב, ופרעה הנהן בשביעות רצון.

"ובכל זאת," המשיך שר הבריאות, "אם תועברנה הנחיות מסודרות לאוכלוסייה, כפי שהציע עמיתי, אני הייתי מייחד פרק לנושא התברואה. שמירה על היגיינה, והימנעות מכל מגע עם הצפרדעים בידיים חשופות - עשויה לצמצם את הסיכון במידה משמעותית, ולמנוע עומס מיותר על המערכת!"

שר המסחר והכלכלה, גבר מבוגר בחליפה כהה, ביקש להתייחס להיערכות מזווית שונה. "אני משער, שבימים הקרובים נראה ביקוש עצום לחומרי הדברה ולמלכודות מסוגים שונים. אם תשאלו אותי," הוסיף בחיוך, "הייתי ממליץ גם על אטמי אוזניים... אני משער, שהמלאי הקיים - לא יענה על הביקוש, מה שעלול להוביל לעליית מחירים פרועה. לכן, כבר הוריתי להיערך לייבוא מהיר מחו"ל, וכמובן גם להגברת הייצור המקומי!".

האחרון שביקש את זכות הדיבור היה שר המדע.

הוא התייחס לכך שנוכחותם של דו-חיים בסביבה אנושית עשויה להוות הזדמנות מצויינת למחקרים אקדמאיים שינסו לצפות את התנהגותם של היצורים הללו. הוא עמד על חשיבותם של מחקרים שיזכו לפרסום בינלאומי, ועל התועלת שתהיה בהם גם לשם הבנת התנהגותם של היצורים הללו בטווח הקצר, לטובת התמודדות נכונה יותר.

כשכל השרים סיימו - פרעה התרווח בכיסאו, לגם עוד לגימה מכוס הקפה שלו, וסיכם: "אני מאשר את כל התכניות שהועלו כאן. אנחנו הפעם נהיה מוכנים, הכי מוכנים שאפשר. והדבר החשוב ביותר: בלי היסטריה! אם אנחנו נהיה רגועים, הסיפור הזה יעבור בקלות, בלי להותיר עקבות... וזה מה שחשוב כרגע! האם זה ברור?".

בהנהוני ראש אישרו השרים את דבריו של המלך, וקמו ממקומם. הישיבה הסתיימה, והגיע הזמן להתחיל לפעול. לכולם היה ברור שאין הרבה זמן. אם הם רוצים להיות מוכנים בזמן - צריך להתחיל לעבוד, הרגע. וזה בדיוק מה שהם התכוונו לעשות.

אלא שגם אם בארמון נשמר קור הרוח, ברחובות כבר התחוללה סערה.

מהרגע שבו הדהדה ההתראה בכל רחבי מצרים, החלה הסתערות המונית של מצרים מודאגים על מרכזי הקניות. הם זכרו היטב את מה שקרה בעת המכה האחרונה, והם היו נחושים לעשות הכל, ממש הכל - כדי להיות מוכנים טוב יותר הפעם.

על אף שהיתה זו שעת בוקר, שבה הקניונים שוממים יחסית - הם הפכו כעת לזירת קרב. הלקוחות הגיעו חמושים בסלים, עגלות ותיקים, והם היו חדורי מטרה: לרכוש כל מה שיוכל להגן עליהם מפני המכה המתקרבת.

בכניסה לחנות חומרי הבנין, השתרך התור הארוך ביותר. אנשים היו מוכנים לשלם הון בתמורה למיכל של חומר הדברה כלשהו. "אתה באמת חושב שחומר הדברה נגד תיקנים יצליח להרחיק צפרדעים?" שאלה בחיוך אשה מצרית את בעלה, "אני לא יודע, אבל זה יותר טוב מכלום!" הוא השיב, תוך שהוא מנסה להושיט יד אל המדף העליון בו הבחין במיכל נוסף מאותו הסוג.

"רבותי! משלוח נוסף בדרך! לא צריך לדחוף!" ניסה בעל החנות להרגיע את המהומה שהתפתחה, אבל הוא עצמו ידע שזה לא משכנע. לכולם היה ברור שהביקוש עולה על ההיצע עשרות מונים, ומי שלא ידרזז כעת - ימצא את עצמו מתמודד מול המכה בידיים חשופות.

גם מלכודות הדבק, נגמרו בתוך דקות, זאת על אף שיעילותן היתה מוטלת בספק. "אולי נשארה לך חתיכה אחת? אחת לפחות!" הפציר מצרי מבוגר, אולם בעל החנות פשט את ידיו בחוסר אונים והסביר בקול יגע, מנסה לגבור על ההמולה: "המלכודות נגמרו מזמן, וישנה רשימת המתנה למקרה שיגיעו משלוחים נוספים... אם תרצה, תוכל להצטרף לרשימה, בתשלום מראש כמובן!".

באותה שעה, מחוץ לקניון, בשוק הפתוח, עוד ניתן היה להשיג הכל: מלכודות דבק, חומרי הדברה, ועוד מוצרים שונים שיעילותם מעולם לא נבדקה. ההבדל היחיד היה המחיר: אם

ברשתות המוכרות נמכר מטר של רשת בלירה וחצי, הרי שכאן המחיר היה פי עשרים ואף יותר. מיכל קטן של חומר הדברה סיני, נמכר בחמישים לירות, טבין ותקילין.

"חוצפה! מה זה המחירים הללו? זה פשוט ניצול מחפיר!" החל לנאום גבר בגיל העמידה בעל שפם מאפיר, והמוכר שמאחורי הדוכן אפילו לא ניסה להתווכח. "אתה לא חייב לקנות, אדוני... יש הרבה שישמחו אם יישאר להם משהו! אם אתה רוצה לחיות עם קרפדות בסלון, זו זכותך, כמובן!".

בין הדוכנים, הסתובבו רוכלים נודדים, שהציעו חומרים 'סודיים' להרחקת צפרדעים. "זו נוסחה משודרגת, המוצר הכי חם בשוק! תאמיני לי!" ניסה בחור צעיר לשדל אשה מבוגרת. "אבל זה בקבוק של אקונומיקה!" היא ניסתה להתווכח, והוא לא התבלבל: "זה רק הבקבוק, גברת... אל דאגה! התכולה - הינה פטנט בלעדי!".

הגברת זקפה גבה, ונראה היה שהיא מתקשה להאמין. ובכל זאת, רגע לאחר מכן, שני שטרות של עשרים לירות החליפו ידיים.

בבתי המרקחת וברשתות הפארם, אזלו לחלוטין אטמי האוזניים, מכל הסוגים. המכירה הוגבלה לזוג אחד לנפש, ובכל זאת, כמעט כולם מצאו דרך לעקוף את הכללים.

"לא נראה לכם שהגזמתם?" גיחך נער צעיר, שמצא את עצמו בתוך ההמולה, למרות שהגיע בסך הכל כדי לרכוש חומר לטיפול באקנה. מישהו התנדב להסביר לו: "אחרי לילה אחד בו לא תצליח לעצום עין מרוב קרקורים, אתה כבר תחשוב אחרת - חביבי!".

גם ברשתות המזון ניכרה הסתערות. אף אחד לא ידע כיצד ייראה יום המחר, וכולם העדיפו לדעת שהם מצוידים היטב. כאשר התפרסמו ההוראות הרשמיות, בהן נקראה האוכלוסייה להיערך לשהייה ממושכת במרחבים המוגנים - הבהלה גברה פי

כמה. אנשים נצפו יוצאים עם עגלות עמוסות במוצרים יבשים, שישיות מים, וממתקים שיעזרו לילדים להחזיק מעמד.

בתוך שעות, כבר לא ניתן היה למצוא כמעט כלום. חנויות רבות נסגרו עוד לפני שעת הסגירה הרשמית, פשוט משום שלא היה להן מה להציע.

כך, למשל, על הדלת המוגפת באחד הסניפים של רשת 'קאסר-מרקט', הכריזה מודעה: "אין טעם להמתין מחוץ לחנות, משום שלא נותרו חומרי הדברה. מלכודות דבק יגיעו מחר בשעות אחר הצהריים!".

ובכל זאת, מחוץ לחנות, על כסאות מתקפלים ובשקי שינה, כבר המתינו בתור עשרות מצרים דואגים, שהיו נחושים להמתין כל הלילה עד לפתיחת החנות למחרת בבוקר. "אני הייתי ראשון!". "אני שני!". "לא נכון! אני הגעתי לפניך!". ויכוחים סוערים התעוררו, והגיעו לא פעם עד כדי תגרות ידיים.

כולם היה ברור שהמכה הבאה תפגע בקרוב, ואף אחד לא הרגיש שהוא מוכן מספיק. אף אחד אפילו לא היה משוכנע ש**ניתן** להתכונן לקראת המכה הזו, ובכל זאת, כולם ניסו לעשות מה שביכולתם. ולו בשביל ההרגשה.

השבועיים הבאים, נראו כמו נצח. אנשים קמו בבוקר והלכו לעבודה, ילדים צעדו לבתי הספר, כלפי חוץ נראה היה שהחיים ממשיכים במסלולם, אך באוויר ריחפה תחושת דריכות מתוחה.

בכל פינה ניתן היה לראות אנשים סוחבים שקיות עם חומרי הדברה, או עסוקים בהתקנת המלכודות שהשיגו. מי שבביתו היה מרחב מוגן - דאג לצייד אותו בכל הדרוש לשהייה ממושכת. במקביל, הכשירו הרשויות את המקלטים הציבוריים עבור האוכלוסייה הכללית, וציידו אותם לפחות במינימום הדרוש לשם הישרדות.

בשכונות היוקרה, אנשי המעמד הגבוה לא ויתרו על ההגנה ברמה הגבוהה ביותר. אטמים מיוחדים מחו"ל הוזמנו והותקנו בכל הפתחים, וזאת מלבד המלכודות וחומרי ההדברה שפוזרו בחצרות הגדולות ברוחב יד. באזורים בהם האוכלוסייה היתה עניה יותר, הסתפקו התושבים במגבות תחובות מתחת לדלת, ובעיקר בתקוה שהמכה לא תהיה נוראית כל כך.

את לוחות המודעות כיסו מודעות ענק, שהעניקו הדרכה מפורטת תחת הסלוגן: "מוכנים לכל תרחיש!". המודעות הללו, תפסו עמודים שלמים בעיתונות הכתובה, וגם בשידורי הרדיו הממלכתיים הוקדשו דקות ארוכות לחידוד ההנחיות. מומחים שונים, שעד כה איש לא שמע עליהם, זכו לדקות ארוכות של זמן שידור, והעניקו לאוכלוסייה עצות בהתבסס על ניסיונם העשיר, איש איש בתחומו.

המצרים, מצידם, שיננו את ההנחיות היטב עד שהכירו אותן בעל פה, למרות שרבים לא האמינו שברגע האמת משהו מכל זה יעזור באמת. "תאמין לי... אנחנו סתם עובדים! זה פשוט לא יעזור! אני משוכנע בכך!" אמר איש עסקים בחליפה מחויטת לשכנו, כשנפגשו בחדר המדרגות, האחד מהם אווז בידו מיכל ענק של חומר חיטוי, ואילו השני - רשת ברזל עמידה שהצליח להשיג זה עתה.

"למה להיות שלילי? אני דווקא חושב שאנחנו ערוכים היטב!" ניסה השכן לעודד את עצמו בקול, למרות שהוא בעצמו לא ממש האמין במה שאמר.

"כן... בדיוק כפי שהיינו ערוכים למכה הקודמת... גם אז, אגרנו בקבוקי מים בכמויות, ומה בסוף? כלום... הם הפכו כולם לדם! אני משוכנע שגם הפעם יהיה בסוף משהו שיוריד לטמיון את כל מה שעשינו!" הגיב איש העסקים, ואילו השכן הספיק למלמל לפני שנבלע בביתו: "נחכה ונראה!". אך גם הוא לא היה רגוע. בכלל לא.

היחיד ששידר תחושת רוגע ואופטימיות יוצאת דופן, היה פרעה עצמו. הוא המשיך בשגרת יומו כאילו כלום לא קרה, למרות שמחלקת האבטחה בארמון התעקשה לאטום את כל הפתחים. "מדובר בהיסטריה מיותרת!" הוא חזר ואמר שוב ושוב למי מיועציו שהיה מוכן לשמוע. "כל מצרים סוערת בגלל כמה קרפדות... חכו... בעוד שבועיים אתם תצחקו על עצמכם!" גיחך בקול.

כך, במשך שבועיים. הדריכות לא התפוגגה. הרחובות היו שקטים מאי פעם. כל ענייני היום יום שניתן היה לדחותם, נדחקו הצידה. תחושת המתנה אפפה את הארץ כולה.

ואז, זה קרה...

הנילוס היה שקט באותו הבוקר. השמש כבר החלה לעלות, משתקפת במימיו השלווים. בטיילת שעל גדת הנהר התהלכו אנשים שהשכימו קום כדי לשאוף את אויר הבוקר הצלול, מתלהבים למראה המים הצלולים שהם למדו לאחרונה להעריך, משוחחים בשלווה או מתמסרים לריצת בוקר מרעננת תוך האזנה למוסיקה קצבית.

ולפתע... **בום!!!**

גלים החלו מתפשטים ממרכז הנהר, נחשול אדיר הרעיד את פני הנילוס, מים ניתזו לכל עבר, **ומפלצת ענקית התרוממה ועלתה על פני המים...**

זה היה יצור שאיש מעולם לא ראה כמותו. זה אמנם נראה כמו צפרדע, אבל בגובה של חמישה מטרים, עור לח חלקלק, קרומי שחיה אימתניים, עיניים בוהקות בצידי הראש, וגוף מגושם שהתנדנד מעט כשנעמד על רגליו האחוריות והשמיע קרקור שגרם לזכוכיות בבתים הקרובים לרעוד.

"ה-צ-י-ל-ו-!!!!" מישוהו צרח, ונתן את האות למנוסה. דייגים אפילו לא טרחו לכבות את מנועי הסירות, כאשר נמלטו רגלית באימה. צעירים ומבוגרים דחפו זה את זה, פותחים בריצה מבוהלת חסרת יעד מוגדר, העיקר להתרחק מהמפלצת, וכמה שיותר.

ראשוני הסוחרים בשוק הסמוך, שבשעה זו סידרו את הסחורה הטריה על הדוכנים - עזבו הכל ונמלטו על נפשם תוך זעקות אימה. פה ושם ניתן היה לראות ילדים קטנים שננטשו מאחור, כאשר הוריהם, אחוזי בעתה, נכנעו לאינסטינקט הטבעי ונמלטו על נפשם.

"אמא'לה! מה זה?" ניסה ילד כבן שמונה לשאול את אמו, שמשכה בידו וגררה אותו הרחק ככל שניתן. "אל תסתכל! פשוט תרוץ!" השיבה האם בקוצר רוח, מנסה לפלס בעבורם דרך בין ההמון.

באותו הרגע, ספינה של משמר החופים, שהיתה בעיצומו של סיור בוקר שגרתי, הבחינה בהתרחשות החריגה. "מרכז, כאן משמר הנילוס 2! יש לנו תנועה לא מזוהה במים. המטרה ענקית! אני חוזר: ע-נ-ק-י-ת!" דיווח מפקד הספינה, וידו האוחזת במכשיר הקשר רעדה.

"תגדיר 'ענקית' בבקשה?!" נשמעה התשובה מהעבר השני, והמפקד השיב: "תחשוב על פיל! תחשוב על בית! תחשוב על... אני לא יודע מה! הצילו!!! זה קופץ!!!!".

על הסיפון, שלושה חיילים נעמדו דרוכים, מכוונים את נשקם אל עבר המפלצת. "מבקש אישור לפתוח באש!" קרא הקפטן, והתשובה הגיע מיד: "רשאי לפתוח באש, תיזהרו לא לפגוע באזרחים!".

הקליעים הראשונים נורו, והצפרדע נרתעה לרגע. רק לרגע. משום שברגע הבא, קרה משהו שאף אחד לא צפה: עם כל קליע שפגע בצפרדע, היא ירתה בתגובה זרם של צפרדעים חדשות

שהשריצה בזה הרגע: עשר, מאה, חמש מאות, אף אחד אפילו לא ניסה לספור...

"חדל אש!" צעק המפקד, ובמבט מזוגג דיווח בקשר: "אנחנו לא יכולים להתמודד עם הצפרדע הזו. היא משריצה יותר ויותר צפרדעים ככל שאנו פוגעים בה. אין מנוס אלא לנסות להשמיד אותה, וזה בלתי אפשרי בכלים שעומדים לרשותי!".

"קיבלתי, רות עבור!" נשמעה התשובה כעבור רגע, ובמקביל, צלצל הטלפון בבסיס חיל האוויר הסמוך...

רגעים לאחר מכן, כבר ישבו בחמ"ל המבוצר, עמוק מתחת לאדמת קהיר: רמטכ"ל צבא מצרים, שר הבטחון, מפקד חיל האוויר בדרגת אלוף, והממונה על גזרת הנילוס. האווירה בחדר היתה מתוחה. על גבי המסכים הענקיים שמולם, הם צפו בשידור חי מהזירה.

הם חשקו שפתיים, והרגישו היטב את משא האחריות הרובץ על כתפיהם. לכל הנוכחים היה ברור: מה שיקרה בדקות הבאות - עלול לחרוץ את גורלה של מצרים.

"צריך לעצור את זה **עכשיו**, בכל מחיר!" אמר שר הבטחון בהחלטיות.

"קיבלתי!" השיב הרמטכ"ל, והוסיף קצרות: "אנחנו עומדים לנקות את זה!".

מטוס הקרב, טעון בחימוש מדויק וקטלני, כבר היה באוויר. "ננעלתי על המטרה!" דיווח הטייס בקור רוח, והביט במכ"מ בו הופיעה בבירור המפלצת שקיפצה בשעה זו על גדת הנהר. "יש אישור שגיור?" שאל.

שר הבטחון והרמטכ"ל החליפו מבטים. זה היה הרגע.

"אש!".

הטיל נורה, ושניות לאחר מכן נשמע פיצוץ אדיר. הצפרדע התפוצצה לחלקיקים ירקרקים שניתזו לכל עבר.

אבל היא לא נעלמה...

משהו השתבש. משהו שמעולם לא קרה קודם לכן. רסיסי הצפרדע רטטו, והפכו באחת למיליוני יצורים חיים, מקפצים, מרקקרים בקולות צורמים. כל פיסה ממנה - הפכה לצפרדע חדשה!

מבעד למסכים שבחמ"ל, המראה היה מחריד. מעורר אימה. זה נראה כמו שטפון ירקרק, שהלך והתפשט כמו מפולת בוץ רירית, מכסה את גדות הנילוס, שוטף ופורץ אל עבר פנים הארץ.

באותו הרגע, מסוק קרב שסייר באוויר, התכונן לפתוח באש מקלעים קטלנית. "יש אישור לירות?" שאל הטייס, ומהעבר השני נשמע קול רועד, כמעט היסטרי: "שלילי! חדל אש! אני חוזר: חדל אש! כל ירי רק מחמיר את המצב!".

"איך אנחנו עוצרים את זה?" שאל הרמטכ"ל ועיניו פגשו את עיניו של שר הבטחון, אולם כל תשובה לא נשמעה. הרמטכ"ל התיישב בכבדות על כסאו, וחיוורון התפשט על פניו. דממה השתררה בחדר. דממה של חוסר אונים מוחלט.

אמין פאוזי, לא היה אדם של בקרים מוקדמים. הוא אהב להתעורר בנחת, ללגום את הקפה שהמשרת היהודי שלו הכין בדיוק לפי טעמו, ולתת ליום להתחיל בקצב שלו. אמנם המשרת נעלם מאז שהחלה מכת הדם, אולם פאוזי למד להכין את הקפה שלו בעצמו. הוא גילה, שזה לא הפך את הקפה של הבוקר לסעים פחות, אולי אפילו להפך.

השעון המעורר של פאוזי, היה מכוון תמיד לאותה שעה. שמונה, אפס אפס. בדיוק. אבל הבוקר, הוא התעורר לפניו. משהו העיר אותו. אולי מדויק יותר לומר: **מישהו**.

בהתחלה, זה השתלב איכשהו בחלום. פאוזי בעצמו התקשה להיזכר איך. כשהרעש לא פסק, הוא התהפך במיטתו בחוסר נוחות, וניסה להתעלם. אבל הרעש המשיך...

“קרוק... קרוק... קרוק...”

בתובנה של נים ולא נים, הרגיש פאוזי שמשוהו **לא בסדר**. הרעש הזה **לא היה אמור להיות כאן**. אבל הרעש המשיך, ולפאוזי לא נותרה ברירה כי אם לפקוח חצי עין עצלה, בניסיון להעיף מבט אל עבר השעון, מבלי להתעורר לגמרי.

רגע לאחר מכן, הוא כבר פקח את העין השנייה, ובהה באימה נכחו. על השידה שליד מיטתו, לצד השעון המעורר, הוא זיהה יצור חלקלק, ירקרק מנוקד, שכפי הנראה היה אחראי לרעש שהעיר אותו משנתו.

זו היתה צפרדע. הצפרדע הראשונה.

“קרר... קרוקרר... קררררר...”

פאוזי שיער, שהיצור הירקרק מנסה בדרכו שלו להגיד לו 'בוקר טוב', אבל הוא לא היה בענין. ממש לא. למען האמת, היצור הזה, היה פחות או יותר הדבר שפאוזי **הכי לא רצה** לראות ברגע זה. הוא מצמץ בעיניו, מנסה לסלק שאריות אחרונות של קורי שינה, בתקווה עמומה שהוא עדיין חולם. אולם האורח דאג להפגין נוכחות...

“קרר... קרוקרר... קררררר...”

פאוזי זינק ממיטתו בבהלה, והביט סביבו. עיניו נפערו באימה וליבו החל להלום בעוצמה שהוא לא הכיר, כאשר גילה שהצפרדע שפגש הינה אולי הראשונה - אך ממש לא **היחידה**.

החדר היה מלא בצפרדעים, מקרקות, מקפצות, עושות במקום הכי פרטי שלו - כבשלהן. הן קיפצו על השטיח הפרסי היקר, על השידות, וגם על המיטה עצמה. בעיניים קרועות לרווחה פאוזי זיהה תנועות נמרצות מתחת לשמיכה, בדיוק במקום בו הוא עצמו שכב רק לפני רגע.

הוא הספיק להרהר לעצמו, כמה מגוחכת היתה המחשבה שניתן להרחיק את היצורים הללו באמצעות חומרי ההדברה שהשיג. משאיות שלמות של חומר היו נדרשות כדי להתמודד עם הכמות הבלתי נתפסת הזו, וגם אז, מי יודע... שום דבר טבעי לא היה בסיטואציה הזו, ופאוזי תהה האם היצורים הבלתי טבעיים הללו בכלל מגיבים לחומרי הדברה שגרתיים.

בדיוק אז, אחד היצורים הירקקים והדוחים הללו, זינק לעברו...

"מה קורה פה?!" - צרח פאוזי, וניסה לחבוט ביצור, מרגיש את מגע עורו החלקלק והלח. הוא פסע צעד אחד לאחור, נצמד בגבו אל הקיר, מנסה להתעלם מהתחושה שדגדגה בכפות רגליו היחפות. אם הוא אינו טועה, הרי שברגע זה הוא דרך על אחד היצורים הדוחים, ו... טוב. הוא העדיף לא לחשוב כרגע.

במהירות, פאוזי ניסה לחשוב על דרכי המילוט. לאן הוא יכול לברוח? הצפרדעים היו בכל מקום. קולות הקרקור עטפו אותו מכל כיוון אפשרי. הוא לא ראה דרך לצאת מהחדר בלי לדרוך על כמה צפרדעים, והוא הרגיש שהוא עדיין לא בשל למפגש נוסף של עורו עם היצורים החלקלקים, הלחים והקרים הללו.

"קררר... קרוקררר... קררררררר..."

להערכתו של פאוזי, הוא ניצב כעת מול כמה עשרות צפרדעים. הוא השתדל לא להתעמק יתר על המידה, אבל היה לו הרושם שמדובר במספר זנים מגוון. הקרקורים שלהם, בכל אופן, יצרו הרמוניה מחרידה, כמו יצירה בלתי מוסיקלית שיצאה משליטה. היו שם קולות נמוכים ועמוקים, אחרים חדים ודקים, אולם כולם צורמים באותה מידה בערך.

הרעש, לא הקל על פאוזי להתרכז במחשבה על דרך מוצא. ובדיוק אז, היא נשמעה...

האזעקה העירונית.

היא פילחה את האוויר, חדה וצורמת, למרות שבקושי הצליחה להתגבר על הקרקורים.

פאוזי התנשם בכבדות. בהחלטה של רגע, הוא החליט להתעלם מהתחושה, ולנסות להגיע בכל זאת אל מכשיר הרדיו, שניצב על המדף בצידו השני של החדר. הוא קיווה שלמישהו יש מושג מה אמורים לעשות במצב הזה. כי לו עצמו, לא היה אפילו שמץ.

"קררר... קרוקררר... קררררררר..."

נראה שפאוזי הדליק את הרדיו בדיוק בזמן. זה עתה, החל דובר הארמון למסור הודעה ממשלתית רשמית, ופאוזי ניסה להתרכז, למרות שזה כלל לא היה פשוט בזמן שחבורת צפרדעים, שהלכה והתרבתה מרגע לרגע, קיפצה סביבו תוך קרקורים מחרישי אוזניים. הוא הצמיד את המכשיר אל אוזנו כדי לשמוע היטב:

"תושבי מצרים - הקשיבו היטב!" הקול היה רשמי, יציב אך מתוח, וליווה אותו סאונד עמום של קרקורים עמוקים. "מצרים כולה חווה כעת תופעה חריגה, מכת צפרדעים בהיקף חסר תקדים. על כל האזרחים להיכנס באופן מיידי למרחבים המוגנים שהוכנו מראש. הישארו רגועים ופעלו בהתאם להנחיות!".

המרחב המוגן...

איך הוא לא חשב על כך! מאז שהוא ופאטימה הכינו את המרחב הזה וציידו אותו בכל הדרוש - הם הקפידו לסגור תמיד את הדלת ולהגיף את החלון המרושת. הם רצו להבטיח שהמרחב אכן יהיה מוכן וערוך לקבל את פניהם אם וכאשר יזדקקו לו, והם ידעו שאם לילדים הקטנים, ח'אלד בן השמונה ולינה בת החמש, תהיה גישה אל החדר - אף אחד לא יכול לצפות מראש באיזה מצב ימצאו אותו.

"רגע..." חבט פאזי בראשו כשנזכר לפתע, "הילדים!!!".

לפאטימה, הוא לא דאג. הוא ידע שבשעה זו היא מסיימת את משמרת הלילה בבית החולים המרכזי של קהיר, והוא קיווה ששם, איכשהו, היא מוגנת, לפחות יותר ממנו. אחרי הכל, בית חולים אינו מקום שצפרדעים יכולות להרשות לעצמן לפלוש אליו, לא כך? אבל הילדים! הם אמורים היו לישון כעת במיטותיהם, אלא אם כן...

"קררר... קרוקררר... קרררררר..."

פאזי כבר לא הרגיש כלום. הוא לא הצליח לספור את הגושים הרכים והחלקים שהוא דרך עליהם, בזמן שרץ כל עוד נשמתו בו אל חדר הילדים. הוא אפילו לא ניסה לפלס לעצמו דרך פנויה מצפרדעים. זה היה חסר סיכוי. היצורים היו בכל מקום, והרגישו לגמרי בבית. לכן, הוא פשוט רץ, מנסה להציב מחסום בין התחושות והמראות לבין סף ההכרה שלו.

בפתח חדר הילדים, הוא נעצר לרגע, והביט.

באופן בלתי הגיוני, למרות הרעש, הילדים עדיין ישנו, אולם מיטותיהם כבר הפכו למושבות של יצורים ירוקים. הללו, לא קשה היה לזהות, כבר הצליחו לחדור אל מתחת לשמיכות, קיפצו על הכריות, ובזה הרגע אחד מהם קיפץ על פניו של ח'אלד, שמתוך חלום הניף יד מנומנמת בניסיון לסלק משהו שהרגיש אמיתי מדי.

"ח'אלד!!! לינה!!!".

פאזי קרא בקול, אך הקרקורים בלעו את קולו. הילדים כנראה לא שמעו אותו, הם המשיכו לישון. פאזי בקושי הספיק לעשות צעד אחד בלבד אל תוך החדר, כשלינה פקחה את עיניה, מתעוררת באחת אל תוך הסיט.

"אבא!!!".

היא צרחה במלוא גרונה, והצרחה הזו עשתה את מה שלא עשתה מקהלת הצפרדעים כולה. היא העירה את ח'אלד, שבתורו, הצטרף לסרנדת הצרחות של אחותו הקטנה...

"הצילו!!! אבא!!! מה זה???" קראו שני הילדים, ופאוזי לא בזז זמן. הוא ניגש בזריזות אל המיטות שלהם, סילק מעל גופם הרועד כמה יצורים חצופים, הרים אותם בשתי זרועותיו, ובריצה התקדם אל עבר המרחב המוגן.

פאוזי הושיט את ידו אל ידית הפלדה הכבדה. מעבר לה, כך הוא ידע, ממתין המקום היחיד הבטוח שביכולתו למצוא עבור עצמו ועבור שני ילדים הקטנים. שם, הם יסתגרו, עד שהכל יגמר. כמה זמן שזה ייקח.

הוא ניסה לתכנן במהירות, איך יכנס עם ילדיו אל המרחב - מבלי שיצטרפו אליו אורחים בלתי קרואים. בסופו של דבר הבין, שהדרך הטובה ביותר, הינה פשוט לעשות את זה. בזריזות וביעילות. "אם יפלו כמה צפרדעים אל המרחב המוגן, אצטרך להתמודד מולן... אבל לפחות זה יהיה הקרב האחרון!" אמר לעצמו.

רגע לאחר מכן, הוא פתח את הדלת וזינק במהירות אל החדר החשוך, ממנה להגיף את הדלת אחריה. אולם משהו מוזר...

"קררר... קרוקררר... קרררררר..."

למיטב הבנתו, קולות הקרקור הרמים לא היו אמורים לחדור את שכבות הבידוד ואת קירות הבטון המזויין. לפחות לא בעוצמה הזו. פאוזי תהה, האם ייתכן שהרעש כבר מהדהד באזניו מעצמו, מרוב הרגל... או שאולי...

ידו רעדה, כשהושיט אותה אל עבר המתג, ממשש את הקיר החשוף. רגע לאחר מכן, הוצף החדר באור לבן. פאוזי עצם את

עיניו, ולא רק משום שהתקשה להתרגל באחת לאור הבוהק, אלא בעיקר משום שניסה להתכחש למה שראו עיניו.

החדר שקק צפרדעים. מתברר, שהן כבר הקדימו אותו.

פאוזי הניח את ידו על פיו, מנסה לכלוא צווחת אימה. ח'אלד ולינה נצמדו אליו, רועדים. הוא נשען לאחור על הקיר, מנסה להסדיר את נשימתו, וההבנה חלחלה אל אט אל מעמקי תודעתו: **אין לאן לברוח.**

בידיים רועדות, שלף פאוזי מכיסו את מכשיר הטלפון הנייד שלו, וחייג לפאטימה. הוא הצמיד בחזקה את המכשיר לאוזנו, כדי שיוכל לשמוע משהו מבעד לקרקורים הבלתי פוסקים. "רק שהיא בסדר. שהיא מוגנת!" הרהר כשהמתין למענה, ואז, אחרי שניות ארוכות שנדמו לו כמו נצח, השיחה התחברה. אולם מה שפאוזי הצליח לשמוע היה רק קולות קרקור רמים שהצטרפו אל המקהלה הצווחנית שהפיקו היצורים המקפצים סביבו.

בניסיון אחרון למצוא שביב של יציבות בתוך הכאוס הנורא הזה, פאוזי הושיט את היד אל המדף והפעיל את הטרנזיסטור הרזרבי שהשאיר במרחב המוגן. הוא קיווה לשמוע אלו שהן הנחיות, אולי כמה מילים אופטימיות יותר. לפחות קול אנושי, שיגיד לו שהעולם שבחוץ עדיין קיים.

אבל כל מה שהוא שמע, היה רק קולות של קרקור. הוא ניסה תחנה אחרי תחנה, התוצאה היתה זהה. ערוץ הקשר עם העולם שבחוץ, קרס. הוא נשאר לבדו, הוא והיצורים המקרקרים המקפצים סביבו. ושני הילדים הקטנים, שהביטו בו כעת, משותקים מאימה.

בארמון, המצב לא היה טוב יותר. קולות הקרקור הרמים, הצליחו לחדור גם אל תוך החלומות המלכותיים של פרעה, שהיה שקוע

בשינה עמוקה כשהכל התחיל. בתחילה, זה נשמע כמו רעשים רחוקים, מטרד שפלש אל חלום שהוא לא היה אמור להיות בו. פרעה התהפך על צידו, נאנח.

אולם אז, משהו זינק על החזה שלו, והקרקורים הרמים של המשהו הזה - התערבבו עם צווחת האימה שפרצה מגרונו של המלך. ברגע אחד, הוא נזרק מחלום וורוד, שהוא כבר לא הצליח להיזכר בו, אל תוך הסיוט שאפף אותו מכל עבר.

החדר היה חשוך למחצה, בזכות הווילונות האטומים שכיסו את החלונות הרחבים המשקיפים אל הנילוס, אולם גם באור הצללים ניתן היה לזהות בוודאות: החדר שרץ צפרדעים מקפצות, והם היו בכל מקום. על הרצפה, על הרהיטים, על הווילונות, אפילו על האהיל המפואר שהשתלשל מהתקרה.

המלך הרגיש, איך יצור רירי וקר למגע מחליק בזה הרגע על זרועו, בו בזמן שצפרדע אחרת נחתה ישירות על פניו. "הצילו!!!" הוא ניסה לזעוק, אבל קולו נבלע. היה לו ברור שאף אחד לא יכול לשמוע דבר ברעש המפלצתי, שהקיף אותו כמו חומת סאונד צורמת.

"קררר... קרוקררר... קררררררר..."

הוא החל מנופף בידיו וברגליו, משליך מעל עצמו את השמיכה ועמה כמה יצורים שמצאו מחסה בין קפליה, אולם אחרים מילאו מיד את מקומם: הם קיפצו מהרצפה, מהשטיחים, מכל מקום אפשרי.

"איפה כולם?! מישהו!!!" צרח פרעה בגרון ניחר, וכאשר הבין שאין לו למה לצפות - זינק מהמיטה, יחף, רק כדי להרגיש את רצפת השיש הקרה...

רוטטת מתחת לרגליו. כן. הרצפה היתה מכוסה כולה.

הוא ניסה לא להרגיש, לא לחשוב. בכמה פסיעות רחבות הוא עבר את המרחק עד לדלת החדר, פתח אותה בסערה, ומצא את

עצמו מול מחזה אימים. המסדרונות - שקקו חיים, אולם לא היו אלו חיים אנושיים... אינספור צפרדעים: גדולות, קטנות, בהירות, כהות - גדשו את המסדרון המפואר, כמו נהר גועש, תוך שהן מקימות רעש מחריש אוזניים.

"מה קורה כאן???" הוא שאג, בדיוק כשהבחין בדמויותיהם של שני המאבטחים שאמורים היו לעמוד כאן, ממש מחוץ לחדר. מדיהם המהודרים, היו מוכתמים כעת במה שפרעה שיער שהוא ריר צפרדעים. הם פילסו לעצמם דרך בתוך הנחיל המקפץ, בניסיון נואש להגיע אל המלך ולעשות את המוטל עליהם.

"אדוני המלך!" הם קראו כשהתקרבו אליו. הוא לא שמע, אבל הצליח לזהות את תנועות השפתיים.

"איפה הייתם? איך זה קרה???" הוא צעק ובעט ברצפה, מוחץ צפרדע ירקרקה שהשמיעה קרקור מחאה אחרון לפני שהפכה לעיסה רירית, והצביע סביבו. עיניו בערו בזעם.

המאבטחים לא השיבו. "אל המקלט!" הם קראו בקול, והתחילו למשוך את המלך אל עבר המדרגות שהובילו אל המקום הבטוח ביותר במצרים. המקלט המלכותי בקומה מינוס 5. המאבטחים הכירו את ההוראות היטב: במצב חירום, עליהם לדאוג להביא את המלך אל המקלט, בכל מחיר. ואת זה בדיוק הם עשו כעת...

בדרך, הם הספיקו להרהר באירוניה, שפרעה נראה כעת הרבה פחות בטוח בעצמו מכפי שהיה בתקופה האחרונה. הזלזול שלו, נעלם לחלוטין. והמטריד ביותר היה, שהוא לא נראה שולט במצב.

עד כמה לא שולט? את זה, הם גילו רק כשעברו את הדלתות הכפולות, האטומות, ומצאו את המקלט המלכותי שוקק צפרדעים, מוצף בקרקור מחריש אוזניים. הצווחה שפרצה מפיו של המלך, הצליחה לגבור אפילו על הקולות הרמים...

וכך, הוא פשוט עמד שם, במקום שסימל יותר מכך את האשליה שהוא אינו מנוצח, מוקף בצפרדעים מקפצות שלא גילו כל יראת כבוד מפני מעמדו של השליט העליון. הן עשו במרחב כבשלהן, והוא רק עמד שם, מכונס בתוך עצמו, עיניו קרועות באימה.

חסר יכולת להוציא הגה מהפה.

הבוקר במאפיית 'אל-רחמה', החל כרגיל. התנורים התעשייתיים פעלו בעוצמה, ריח הבצק הטרי מילא את החלל, והעובדים הוותיקים עסקו בשגרת יומם. כיכרות לחם הסתדרו בטור מסודר על המסוע, בלי מגע יד אדם, ונבלעו בלועו הפעור של התנור הלוחט.

אבל אז, הצפרדעים הגיעו.

בתחילה, היו אלו כמה בודדות, שקיפצו על רצפת האריחים וגררו תגובות של גועל מצידם של העובדים. מאז ומעולם התגאה הצוות בהיגיינה המוקפדת שהיוותה אחד מסממני ההיכר הבולטים של המקום, כך שצפרדעים, חיות, הן פחות או יותר הדבר האחרון שהם ציפו לראות.

אך מה שהחל כתופעה מינורית, הפך עד מהרה לגל בלתי נשלט. הצפרדעים השתלטו על המרחב, קיפצו על עגלות הבצק, טיפסו על שקי הקמח, וכמה מהן אף נחתו על המסוע ונבלעו בתוך גושי הבצק התפוחים שעשו את דרכם אל התנור.

"קררר... קררר... קרררר!"

המשמעות היתה ברורה לכולם. זה התחיל, ואי אפשר לדעת איך זה יגמר. "בדיוק כמו שהוא אמר! זה האלוקים של היהודים!" צעק אחד העובדים, והצביע בידו כלפי מעלה. "ידעתי שזה יקרה! ידעתי!" השיב לו אחר במבט של אימה, וקולו נבלע בשאון הקרקורים הרמים.

למשך מספר רגעים, ניסו העובדים המסורים להשיב מלחמה. כמה מהם תפסו בידיהם מטאטאים, וניסו לגרש את הפולשים. אחרים, ניסו לדרוך על היצורים הללו במגפי הגומי הכבדות שלהם. אלו כמו אלו, לא נחלו הצלחה מרשימה. היצורים הירקקים הלכו והתרבו מרגע לרגע, ולא נראה היה שמישהו יכול לעצור אותם.

שעה קלה לאחר מכן, אחרוני העובדים, האמיצים שבהם, השליכו את סינריהם על שולחנות הייצור וברחו על נפשם. לאיש כבר לא היה ספק: לא מדובר במשהו שניתן להתמודד איתו. המצב הולך ומחמיר, וברגעים שכאלו - כל אחד רצה להגיע הביתה כמה שיותר מהר, למצוא נחמה בחברת בני משפחתו הקרובים.

היחיד שנותר במקום, היה עמיד פאיד, מנהל המשמרת. תחושת האחריות לא הניחה לו לעזוב. הוא הביט במכונות שהמשיכו לבצע את מלאכתן כרגיל, מתעלמות מהקטסטרופה שמשתוללת סביבן.

לרגעים, הוא קינא בהן... הן פטורות מתחושת החרדה שמזדחלת בעורקים שלו כעת, וגורמת לידי לרעוד בלי שליטה. הן אינן דואגות למשפחה שנשארה לבד בבית, ואינה עונה לטלפון. הן אינן נקרעות בין חובת האחריות לבין הרצון הטבעי לתפוס את הרגליים ולהתרחק מכאן, כמה שיותר.

”קררר... קרוקררר... קרררררר...”

עמיד פילס לעצמו דרך בין הצפרדעים המקפצות, מתקדם אל עבר צידו האחר של התנור, זה שממנו יצאו הכיכרות הלוהטות בזו אחר זו, זהובות, מהבילות, בדרכן אל מכונת החיתוך האוטומטית. סכיני הנירוסטה קיפצו מונוטונית, פורסות את הכיכרות בקווים חדים ומדויקים.

ואז, הוא הבחין בזה...

משהו, היה לא תקין. בכמה מהכירות שיצאו זה עתה מהתנור, היה משהו שונה. במרכז הפרוסות הפריכות, הרכות, היה משהו אחר. משהו בצורה של צפרדע. ליתר דיוק: **פרוסת צפרדע**. היא נפרסה עם הלחם, כך שחלקיה השתלבו בפרוסה כאילו היו שם תמיד. היא כבר לא היתה ירוקה. צבעה היה חום אפרפר, והיא היתה יבשה לגמרי. המרקם השונה שלה היה ברור לעין.

עמיד הרגיש איך הקרקע מתערערת מתחת לרגליו. המעיין שלו התהפכו. לניחוח הלחם הטרי, שתמיד הרגיש כמו הריח המתוק ביותר בעולם, התלווה כעת ריח עכור, של בשר שרוף למחצה. הוא פלט חרחור חנוק, נסוג אחורנית באימה, ואז, פשוט הסתובב והתחיל לרוץ, ראשו מסתחרר וגל של בחילה מציף אותו.

עוד לפני שהגיע אל דלת אולם הייצור, עמיד כרע על ברכיו והקיא את נשמתו.

רגע לאחר מכן, הוא שלח יד רועדת אל המתג הראשי בלוח הבקרה, ועצר את פס הייצור. הוא המשיך להוריד מתג אחרי מתג, מכבה את האורות, את התנורים שמעולם לא כבו.

כשסיים, עזב את המקום וטרק אחריו את דלת הברזל הכבדה. הוא יצא אל הרחוב, מפקיר את המאפיה שהיתה מאז ומעולם הבית השני שלו - לחסדי היצורים הירקרקים, שיעשו בה כרצונם. מותיר מאחוריו את פס הייצור הדומם ואת הכיכרות העמוסות בצפרדעים שנאפו לתוכן.

עמיד הרהר לעצמו, שאם משהו היה מנסה לתאר את רחובותיה של העיר כעת, הוא היה משתמש בוודאי במונחים של חורבן. של קטסטרופה. אמנם לא ניתן היה להבחין בסממנים של הרס, כמו מבנים שרופים או חרבים, אולם החורבן היה מוחשי לחלוטין. הרחובות היו נטושים, אך העיר לא היתה שקטה...

בדיוק להפך. הרעש היה בלתי נסבל!

”קררר... קרוקרר... קרררררר...”

מיליוני גרונות ירוקים חזרו ושוב על אותה קריאה מקפיאת דם. הרעש היה רציף, כבד, והוא עטף את הרחובות במעטפת סמיכה של חוסר היגיון. התחושה היתה, כי לארץ הזו יש כעת אדונים חדשים, והם עושים בה כרצונם.

הקרקורים הרעידו את הרחובות. גלים על גלים של צלילים צורמים, מתגלגלים כמו מפולת בלתי נגמרת של רעש. לא היה זכר למראה העיר כפי שעמיד זכר אותה מהפעם הקודמת בה צעד ברחובות הללו, בדרכו אל המאפיה.

המדרכות, שבדרך כלל המו אדם בשעה זו, היו ריקות. לא היו ילדים בדרך לבית הספר, ולא נשמעו קריאות רוכלים מזדמנים.

באמצע הכביש הראשי, עמדו מכוניות נטושות, גדושות ביצורים מקפצים שראו בהן את מגרש המשחקים הפרטי שלהן. אחת המכוניות הללו, מונית צהובה, נותרה כשדלתותיה פתוחות והמנוע עדיין פועם. תיק נשכח נח על המושב הקדמי, וניכר שבעליו נמלט מבלי להביט לאחור. כמה מטרים משם, אופנוע הפוך שכב על צידו, הגלגל האחורי עוד מסתובב בעצלתיים.

”קררר... קרוקרר... קרררררר...”

עמיד המשיך ללכת, מרגיש כמו בתוך סיוט. גופות קטנות של צפרדעים דרוסות כיסו את האספלט, גלגלי מכוניות הותירו טביעות ריריות דביקות אחריהן, וחלונות ראווה הוכתמו בטביעות רגליים זעירות של יצורים שכבר הספיקו לפלס מאז את דרכן פנימה. מבעד לזכוכית ניתן היה להבחין בהן, מקפצות בין המדפים, זורעות הרס וחורבן.

בשולי הדרך, זיהה עמיד שקית קניות שהושלכה בחיפזון. בקבוק חלב התגלגל החוצה, מטפטף על המדרכה, מותיר

אחריו שובל לבנבן שהתערבב בריר הצפרדעים. עיתון מהבוקר היה מונח על ספסל נטוש, כותרתו הכריזה על חדשות ישנות: "מצרים מוכנה לכל תרחיש", כאילו נכתבה בעולם אחר, לפני שהמציאות התהפכה על פניה.

עמיד נייער את ראשו והמשיך לרוץ. הקרקורים גברו מרגע לרגע, והוא רצה רק להגיע הביתה, למרות שלא השלה את עצמו. היה ברור לו שגם המבצר שלו, נכבש זה מכבר.

העיר כבר לא היתה עיר. היא היתה שדה קרב, שהלוחמים היחידים שנותרו בו הם יצורים ירוקים, קטנים, בלתי נלאים. מפניהם לא ניתן היה למצוא מפלט.

ואז, הוא הבחין בהם...

הוא נעצר באחת. עיניו התרחבו, נשימתו נעתקה. מול עיניו, במרכז הרחוב, צעדו שני גברים יהודים, מזוקנים, משוחחים ביניהם בשלווה כאילו מאומה לא קורה. הוא מצמץ פעם אחת, ואז שוב. לאחר מכן ניסה לצבוט את עצמו, כדי להיווכח שזו לא הזיה.

לא... זו לא היתה הזיה, זו היתה מציאות. לא הגיונית, אבל מציאות. ובעצם, כלום כבר לא היה הגיוני במציאות שסביבו...

עמיד עקב במבטו אחרי שני היהודים, ותהה בליבו כיצד הם שומעים זה את זה. ההסבר היחיד שניתן היה להעלות על הדעת היה, שקול הקרקורים פשוט לא הגיע לאוזניהם. אבל איך? כיצד זה ייתכן?

הוא התבונן טוב יותר, ורק אז הכתה בו ההבנה: הצפרדעים לא התקרבו אל היהודים הללו! בכל מקום אחר אליו הביט, הצפרדעים נראו מציפות את הרחובות, גולשות מהמדרכות אל הכבישים, קופצות על מכוניות ומטפסות על קירות... אולם השטח שסביב שני הגברים המזוקנים הללו - נותר נקי לחלוטין! אפילו צפרדע אחת לא התקרבה אליהם!

עמיד הרגיש שמוחו מסרב לעבד את המידע הזה. תחושת תסכול התעוררה בו. "זה לא הוגן! זה לא הגיוני!" הוא רצה לצרוח, למרות שידע שגם אם יצרח אף אחד לא ישמע. אצבעותיו התהדקו לכדי אגרוף קפוץ, והוא כבר פסע פסיעה אחת קדימה, מתכוון להגיע אל שני היהודים ולהפר, בדרך כלשהי, את השלווה המרגיזה בה הם שוחחו. איך זה ייתכן שהארץ מתמוטטת, והם - פשוט ממשיכים כרגיל?

אבל בדיוק אז, יצור חלקלק וריקי נחת על כתפו, ובעקבותיו עוד אחד, ועוד אחד...

"קררר... קרוקררר... קררררררר..."

חבורת צפרדעים הסתערה עליו, כאילו קיבלה הוראה נסתרת לעצור בעדו. הם זינקו על ראשו, נתלו בבגדיו, החליקו במורד גבו. גל של גועל שטף אותו. הוא שכח לגמרי מהיהודים ומהחידה שנותרה בלתי פתורה... כעת היתה לו רק מטרה אחת: לברוח, וכמה שיותר מהר!

בכל כוחו הוא ניער את היצורים מעליו, ופתח בריצה מטורפת במורד הרחוב, נמלט אל הלא נודע. מאחוריו, דילגה להקת המקרקרים הירקרקים, שלא התכוונה לתת לו מנוח. נראה היה, שהם אינם מתכוונים לעזוב אותו בקרוב...

בינתיים, במקלט המלכותי המוגן, פרעה ניסה להסדיר את נשימתו. הוא הבין שעליו לעשות משהו, אם הוא רוצה להמשיך להיות המלך של הארץ הזו. כמובן, בהנחה שתשאר ארץ.

הוא לקח נשימה עמוקה, וקיבל את ההחלטה האמיצה ביותר שהוא היה מסוגל לקבל באותו רגע: הוא לא ייתן ליצורים הירקרקים והיריריים הללו לערער אותו! בשום אופן לא! "מרגע זה, אני פשוט מתעלם מנוכחותם ומנסה להשליט סדר בכאוס

הזה!" החליט, ובצעדים מהירים ניגש אל הלשכה המוגנת שבמקלט.

פרעה פילס את דרכו, דורך על מי-יודע-כמה צפרדעים מקפצות, מסלק מעליו בתנועות נמרצות את אלו שהצליחו לטפס על גופו, ובין לבין מנסה לאטום באצבעותיו את אזניו כדי להתנתק מעט מקול הקרקורים הצורמני והבלתי נסבל.

כשהתקרב אל הלשכה, שהופרדה מהחלל המרכזי בקירות זכוכית אטומים, המלך כבר הבין שהמקום הכי פרטי שלו - חולל. נכבש. היצורים כבר היו שם, מפירים את הסדר היוקרתי שאפיין את הלשכה תמיד.

באצבעות רועדות הוא הקיש את הקוד הסודי, שרק מתי מעט שומרי סוד הכירו. בנסיבות שנוצרו, היה בזה משהו מגוחך. הקוד הזה נועד להעניק ללשכה את רמת הבטיחות הגבוהה ביותר שניתן, אולם זו לא הספיקה כדי למנוע מלהקת דו-חיים ירקרקה לפלוש אל המקום השמור ביותר ברחבי מצרים.

צפצוף קצר. הנורית הירוקה נדלקה. הדלת נפתחה.

פרעה נכנס פנימה במהירות, נזהר שלא למעוד על הרצפה החלקה. הדלת נסגרה אחרי, וצפצוף נוסף אישר שהיא נאטמה לגמרי. בהחלטיות, הוא ניגש אל לוח הבקרה ולחץ על כפתור 'הווילונות האטומים'. וילונות כיסו את הקירות השקופים, מעניקים למלך מעט פרטיות. עד כמה שניתן לקרוא כך לשהות בחדר אחד עם מי יודע כמה יצורים מקרקרים.

"קררר... קרקוררר... קררררררר..."

בפינת החדר, בארון קטן, המתינה למלך ערכת החירום. היתה שם מערכת בגדים נקיים, מגבת, וכל מה שהיה נחוץ לו כדי להרגיש שוב תחושת שליטה מסוימת. הוא פשט כעת את בגדי השינה, בהם נמלט מחדרו כשהכל התחיל, מנסה להתעלם

מהמבט המזוגג שנעצו בו כמה צפרדעים שקיפצו בשעה זו על השולחן המפואר.

פרעה לבש במהירות את החולצה המכופתרת. היתה שם עניבה פרחונית ירקרקת, אולם הוא החליט לוותר עליה. מהירוק, היה לו היום כבר יותר מדי. הרבה יותר מדי.

הוא התיישב על כורסת העור המפוארת, לא לפני שסילק ממנה בנחישות כמה צפרדעים שמנות במיוחד, והפעיל את המסכים הגדולים שהיו קבועים בקיר מולו: מערכת התקשורת הממשלתית המרכזית.

ברגע בו נדלקו המסכים, החל זרם בלתי פוסק של נתונים. המלך ניסה להתרכז, תוך התעלמות מהקרקורים הבלתי פוסקים, ומהיצורים שחסמו לא פעם את שדה הראייה שלו בדרכם לאי שם, תוך דילוגים מרשימים.

“קררר... קרוררר... קרורררר...”

על המסך המרכזי, החלו מופיעות הודעות כתובות, בזו אחר זו. המשפטים היו קצרים, תמציתיים, ובעיקר בהולים:

“המצב מחמיר מרגע לרגע!”. “אין שום מקום נקי! המדינה מוצפת בצפרדעים!”. “אנחנו מאבדים שליטה על התשתיות! מערכת הביוב קורסת, הצפרדעים סותמות את הצינורות!”. “בתי החולים במצב חירום! ניתוחים הופסקו בעיצומם, אנשים מתים פה!”.

בעקבות ההודעות, הגיעו גם התמונות...

בסרטון אחד, היישר ממצלמות האבטחה בתחנת הרכבת המרכזית של קהיר, ניתן היה לראות את הרכבת העומדת בתחנה כשדלתותיה פתוחות, והיא ריקה מאנשים. צפרדעים לעומת זאת, היו בה בשפע, והם נראו חופשיים מאד.

סרטון אחר, ניסה להציג את הכיכר המרכזית של העיר. בפועל, לא ניתן היה לראות מאומה, מלבד גוש מתנועע של יצורים ירוקים שקיפצו לכל עבר. מרבד ירקרק ודוחה.

סרטון שלישי, הציג את המצב בשדה התעופה על שם פרעה. את מסלולי ההמראה החסומים לחלוטין, את הטרמינל בו חגגו הצפרדעים הירוקות, תוך שהן נהנות לקפץ על מסועי המזוודות כאילו הגיעו לפארק שעשועים ענקי.

הסרטונים הבאים, הציגו את הכאוס המוחלט בבנקים שאיש לא העלה בדעתו לפתוח, ואת המוני הצפרדעים המקפצות בין אינספור שטרות ומסמכים המתפזרים לכל עבר; את המכוניות הנטושות בכבישים הראשיים, חוסמות את התנועה לחלוטין; את הספינות בנילוס, שהתנוודו נטושות מצד לצד, עמוסות עד אפס מקום בירוק הירוק הזה.

פרעה בלע את רוקו, ראשו הסתחרר. מרגע לרגע חלחלה לתודעתו יותר ויותר ההכרה, שכבר לא מדובר במכה. **מדובר בקריסה מוחלטת.**

המסך הקטן שעל השולחן, ממש לצידו של פרעה, הבהב. פרעה העיף מבט, ושמח לגלות את דמותו של חאתם, העוזר האישי שלו. "סוף סוף הוא הגיע!" הרהר לעצמו, ומיהר להקליד הודעה כתובה: "תביא לי כוס יין! מיד!".

ברגעי לחץ, כוס יין תמיד עזרה לו להרגיש טוב יותר. לחדד את המחשבה, להתרכז ולייצב את העצבים. בדיוק לשם כך הוצב במקלט המלכותי מקרר יינות, ובו יינות משובחים מכל רחבי העולם. חאתם הכיר היטב את טעמו האנין, ופרעה סמך על הבחירות שלו.

רגע לאחר מכן, חאתם נכנס אל הלשכה, אוחז בזהירות מגש קטן ועליו כוס יין מכוסה. פרעה הושיט את ידו, לקח את הכוס

מהמגש, הסיר את הכיסוי והושיט אותה אל שפתי, אולם אז, בדיוק אז, הוא ראה אותה...

צפרדע!

היא ישבה בתוך היין, גופה היה שקוע בנוזל האדום, ועיניה הבולטות **בהו בו**. הוא הספיק לראות את הקרומים הרוטטים של רגליה מתכוננים לזינוק, לפני שהכוס נשמטה מידו, מתנפצת לרסיסים על הרצפה, ותכולתה ניתזת לכל עבר. הצפרדע, דווקא הספיקה לזנק ברגע האחרון ולהצטרף לחברותיה בקרקור קולני.

“קררר... קרוקררר... קרררררר...”

חאתם החוויר. בתנועות ידיים נמרצות הוא ניסה להעביר את המסר: “היא לא היתה שם! אני בטוח!”. המלך נעץ בו מבט קפוא, ולא ידע אם להאמין לו... אולם בעצם, תהה בינו לבין עצמו, האם זה בכלל משנה?

פרעה הסיט את מבטו, וחזר לבהות במסכים שמולו. הוא כבר לא רצה כוס יין. בינו לבין עצמו תהה, אם אי פעם יוכל לחזור ולהושיט כוס יין אל פיו, אחרי המראה הדוחה. ובעצם, כעת, הוא כבר לא רצה כלום. שום דבר. הוא הרגיש כמו אפס מוחלט, חסר שליטה לחלוטין בתוך התוהו ובוהו המתגלגל.

ואז, זה קרה...

גל חום הציף את פניו, צווארו התקשח, והוא הרגיש איך האוויר אוזל מריאותיו. ידי הושטו מאליהן אל גרונו בתנוחת חנק, חזהו התכווץ, והדופק הלם באזניו בפראות. העולם סביבו החל מיטשטש אט-אט, ואז הלך והחשיך בהדרגה.

חאתם, שעדיין עמד שם, הביט בו בעיניים קרועות לרווחה. “אדוני!” הוא קרא בבהלה, ואז מיהר אליו, מבין בחושיו שמהו

נורא מתרחש. אצבעותיו של המלך לפתו את ידיה כורסת העור כבעויות, פניו האדימו, ואז החלו לנטות לארגמן כהה.

"אתה נחנק!" צעק חאתם, אווז בגופו הרפוי של המלך. ברגע האחרון, לפני שנשמט על הרצפה, הוא הצליח לאחוז בו ולהעמידו בכוח. בתאים נסתרים במוחו, חבוי היה המידע שלמד בקורס העזרה הראשונה, כחלק ממסלול הכשרתו לתפקיד. הוא ניסה להיזכר מה עליו לעשות, ואז, בהארה של רגע, כך את ידיו סביב בטנו של פרעה, לחץ בכל כוחו פנימה ולמעלה.

לחיצה אחת. לחיצה שנייה. לחיצה שלישית.

צליל של השתנקות, שיעול קצר, ומשהו ירוק וחלקלק נורה מתוך לועו של פרעה ונחת על השולחן מולו ברכות מבחילה.

צפרדע.

היא היטלטלה רגע במקום, ואז התייצבה, מביטה במלך בעיניים חסרות הבעה. רגע לאחר מכן היא פלטה קרקור נרגז, אולי כמחאה על חוסר הנוחות שחוותה בתוך גופו של השליט, והסתלקה בניתור, מותירה שובל רירי במיוחד אחריה.

"קררר... קרוקררר... קררררררר..."

האוויר שב אט-אט לריאותיו של פרעה, אף שהוא עדיין התנשם בכבדות. הוא חש דקירות עזות בכל גופו, כשהחמצן שב להרות את התאים ולהעניק להם חיים. חאתם עדיין הביט בו, נרעש, מוודא שהוא אכן מתאושש, ואילו פרעה, במחווה אנושית נדירה, הפנה לעברו מבט ששידר תחושה שהוא לא הכיר: הכרת טובה.

פרעה עדיין התנשם בכבדות. גרונו בער, חזהו כאב, והוא התקשה להאמין שזה קרה לו. הוא, השליט האדיר, כמעט נחנק על ידי יצור נתעב! הוא מחה את הזיעה ממצחו, ידיו עדיין רעדו, אבל הוא הכריח את עצמו לחזור ולהביט במסכים.

כלום לא הכין אותו למה שהוא ראה כעת, על גבי המסך המרכזי. בין שלל הדיווחים על הכאוס המשתולל, צצה לפתע תמונה שנראתה כאילו נלקחה מיקום אחר. תמונה תלושה לחלוטין מהמציאות שעטפה את מצרים כולה.

השמש האירה על רחובות שקטים. ללא כל זכר לצפרדעים ריריות ומקרקרות. ילדים התרוצצו בין הבתים, רודפים זה אחרי זה במשובה. נשים פסעו לאיטן, משוחחות ביניהן. אנשים ישבו על ספסלים, מתמסרים לשמש חמימה של שעת צהריים. ברחובות הללו, ניתן היה לזהות בבירור, העולם לא התהפך.

פרעה מצמץ. הוא הרהר בליבו שזו בוודאי תמונה ממצרים של פעם, לפני שהצפרדעים הגיעו. אבל מהר מאד הבין שטעה. לא! זו לא היתה מצרים של פעם, זו היתה מצרים של עכשיו.

זו היתה שכונת היהודים.

דמו של המלך רתח בעורקיו. הוא הרגיש איך ליבו מאיץ את פעימותיו, כיצד נשימתו הכבדה מתחלפת בהתנשפות זועמת. אצבעותיו לפתו את שולי השולחן בכוח, והוא כמעט קם ממקומו בזינוק. "זה בלתי אפשרי!" רצה לזעוק, אבל ידע שהמילים תבלענה בקרקורים שהמשיכו להדהד סביבו.

בכל רחבי מצרים שררה אנדרלמוסיה גמורה. איש לא יכול היה לישון, לנוח, או אפילו לחשוב בצל הרעש המצמית. הצפרדעים לא הבחינו בין עניים לעשירים, בין פשוטי העם לאצילים. הן השתוללו, השחיתו, זינקו על כל מה שנקרה בדרכן. ואילו **שם - כלום!** החיים ממשיכים במסלולם, כאילו מאומה לא אירע!

גרוע מכך. התמונות לימדו את פרעה כי היהודים, שאמורים היו לשהות בשעה זו באתרי העבודה השונים - נמצאים בבתיים, ונהנים מיום חופש בלתי מתוכנן! זה אולי לא היה מפתיע, בהתחשב בעובדה ששום דבר לא תיפקד במצרים ממילא... אולם מבחינתו של המלך, זה היה הקש ששבר את גב הגמל.

הוא נעמד והניף את אגרופו באוויר, בזעם חסר שליטה. לאחר מכן הטיח אותו בשולחן שלפניו, בעוצמה שדי היה בה כדי להבריק כמה צפרדעים בבהלה. הוא חש רצון עז לחבוט במסך, לרסק את התמונה המקוממת, למחוק את המציאות הבלתי נתפסת שנשקפה מולו. אבל הוא לא זז ממקומו. ההבנה היתה מוחשית עד כאב: **כלום כבר לא בשליטתו כעת!**

בחוסר אונים קרס פרעה בחזרה אל המושב, ידיו משתרכות על המשענות, שיניו נחשקות בכוח. הוא קלט, לפתע, שהמנהיג היהודי, או הכוח העליון שעמד מאחוריו - לא רק נלחמים בו. הם **משחקים בו**. הם מראים לו, שוב ושוב, עד כמה הוא חסר משמעות. עד כמה הוא אינו אלא בובה בידיהם, ועד כמה, בקרב הזה - הוא לא רק מובס... הוא מושפל!

באותה שעה, באחד הרחובות השקטים בקהיר, בדירה קטנה בקומה הרביעית, ישב עמר סולימאן, גבר כבן חמישים, על ספת העור המרופטת שבסלון ביתו. הוא היה לבד. אשתו, רנדה, שהתה בביתם של הוריה הזקנים כשהכל התחיל. היא הספיקה להתקשר ולהעיר אותו מהשינה, בערך באותו הרגע שבו קרקרה מעליו הצפרדע הראשונה. אולם מהר מאד השיחה נקטעה. אף אחד מהם לא הצליח לשמוע את משנהו.

בעוד מבטו מנסה, ללא הצלחה מרובה, לעקוב אחרי חבורת היצורים הירקרקים הקופצניים שהשתלטה על החדר שלו - עמר גישש בידו אל עבר מגירת השידה שלצד מיטתו. שם, כך זכר היטב, השאיר מראש את אטמי האוזניים שהצליח להשיג במחיר מופקע, רגע לפני שהאריזות האחרונות נעלמו מהמדפים.

"זה מבודד רעשים ברמה הגבוהה ביותר! לא תמצא משהו טוב יותר!" הסביר המוכר בשעתו, והוא השתכנע ושלף את כרטיס האשראי. כעת, הוא הודה על ההחלטה ההיא.

הדבר היחיד שעמר ייחל לו בשעה זו, היתה מעט שקט. הוא הקפיד לפעול בדיוק על פי ההוראות, תחב כל אטם לאוזן המתאימה, אך לשווא: הרעש אולי התעמעם במידת מה, אולם במידה כה מעטה, עד שכמעט לא ניתן היה לחוש בהבדל... "אולי אני פשוט משכנע את עצמי, כדי שלא ארגיש ששילמתי מחיר יקר כל כך לשווא!" הרהר בתסכול.

עמר עצם את עיניו. "להתעלם! להתעלם! פשוט להתעלם!" הוא חזר ושינן בליבו, כמו מנטרה. גם כשהיצורים קיפצו על פניו. גם כשהם נכנסו אל מתחת לשמיכה, ואפילו אל מתחת לחולצת הפיג'מה. "אני חייב להתעלם! אין דרך אחרת! זה פשוט לא קורה!" הרהר שוב ושוב, מגייס טכניקות ישנות של דמיון מודרך, שלמד אי-פעם, לפני שנים.

"קררר... קרוקרר... קרררררר..."

הקרקורים לא פסקו לרגע. הם חדרו את מחסום השעווה של אטמי האוזניים, הסתננו אל ראשו, הדהדו בתוך גולגלתו. הוא הרגיש איך הרעש הנורא הופך להיות חלק ממנו. "להתעלם! להתעלם!" המשיך לשנן לעצמו בעיניים עצומות.

אבל אז, משהו השתנה...

בהתחלה, זו היתה תחושת אי-נוחות מעורפלת. לא בדיוק כאב, לא ממש גירוד, אולי קצת לחץ. עמר התפתל בשכיבה, מחפש תנוחה נוחה יותר. "אולי אכלתי משהו לא טוב?" ניסה להיזכר, אך דחה מיד את המחשבה הזו. אתמול, לפני השינה, הוא אכל סלט ירקות טרי. ואילו הבוקר? מי מסוגל היה בכלל לחשוב על אוכל כשלהקת יצורים ריריים מקפצת סביבו ומקימה רעש אימים?

עמר הניח יד על בטנו, מעסה אותה קלות. ואז, הוא שמע את זה...

"קררר..."

הצליל נשמע עמום מעט, כמעט עדין... כאילו משהו התחכך
קלות בין קרבינו...

עמר קפא. הוא עצר את נשימתו, וניסה להקשיב. "זה בוודאי רק
דמיון... אחרי שעתיים של קרקורים בלתי פוסקים, לבד, בבית
סגור - הזיות הינן תרחיש מתקבל על הדעת!" עודד את עצמו,
אבל אז, זה חזר...

"קררר"...

הפעם, לא היה מקום לספק. הוא לא היה יכול להתעלם
מההבנה, שהקול הזה מגיע... **מבפנים. מתוך הבטן שלו.** כן...
הבטן שלו מקרקרת, ולא מרעב...

ידיו של עמר רעדו כשהצמיד אותן שוב אל בטנו, אצבעותיו
לוחצות את העור. הדופק שלו הואץ, והוא החל מתנשם בכבדות.
"זה לא ייתכן! זה לא יכול להיות!" ניסה לשכנע את עצמו, אבל
אז, הוא הרגיש את זה... את התנועות הקלות, את הניתורים, של
יצור חי שפלש אל תוכו...

עמר פתח את פיו, ניסה לקרוא למישהו, למרות שידע שאיש
לא יכול לשמוע. אך במקום מילים, נפלט מגרונו צליל מחוספס,
צורם, זר לחלוטין...

"קרררררר"...

זה עדיין לא בדיוק כאב, אך זה היה נורא הרבה יותר מכאב. עמר
רץ אל האמבטיה, כפוף, גופו מכוסה בזיעה קרה. הוא התעלם
מעשרות היצורים שקרקרו סביבו והביטו בו בעיניים מזוגגות.
הוא נשען על הכיור, רוכן מעליו, אצבעותיו מתהדקות סביב
דפנותיו, ציפורניו כמעט שורטות את החרסיה.

הוא פער את פיו בניסיון להשתעל, לפלוט החוצה את **הדבר הזה**
שבתוכו. אך לא נראה שהיצור התכוון ללכת לאן שהוא. לעת
עתה, הוא עשה רק דבר אחד ויחיד: **הוא קרקר.**

יום ועוד יום חלפו. לא ניתן לומר שאנשים התרגלו, משום שלא ניתן היה להתרגל לזה. לא לרעש הבלתי פוסק שהאפיל על כל קול אחר, לא למראה הדוחה שאין לברוח ממנו, ולא למגע המבחיל שאיש לא הצליח לחמוק מפניו. המצרים לא התרגלו, **הם פשוט סבלו**. סבל בלתי פוסק, חסר תקווה, מלווה בידיעה שאין מה לעשות.

אם ביום הראשון אנשים עוד ניסו: לגרש, לצעוק, לנער את הבגדים, לנער את הראש, לנער את המציאות עצמה - הרי שביום השני הם כבר הרימו ידיים. נכנעו באוזלת יד. הפסיקו להיאבק. הם לא ניסו לגרש את היצורים הירקרים, הם פשוט לא עשו מאומה. הם שכבו, והניחו לצפרדעים לקפץ עליהם, להחליק על עורם, לעשות בהם כרצונם.

אפילו בשינה הם לא יכלו למצוא מפלט, משום שאיש לא הצליח להירדם ברעש הנורא. גם אם היה מי שהצליח לתפוס תנומה של רגע, הקרקורים לא נעלמו. הם רדפו אחריו אל החלומות, אל הסיוטים.

ביום השלישי, רבים כבר איבדו לחלוטין את חוש השמיעה. אך זה לא הקל עליהם... הקרקורים, שהיו הדבר האחרון שהם שמעו, המשיכו להדהד בתוך ראשם. לא ניתן היה לברוח מהם לשום מקום. אנשים ניסו לחבוט את ראשם בקירות, אך הקרקורים נותרו שם, בפנים. הם ניסו לצרוח, אך קולם נבלע.

פה ושם, כבר ניתן היה לפגוש אנשים שהחלו לשוחח עם הצפרדעים שסביבם, ולהאמין שהן משיבות להם. זו היתה התקשורת היחידה שהיה ביכולתם לייצר בימים אלו, והם מצאו בה חיבור כלשהו אל המציאות. במשך שעות, הם בהו ביצורים הירקרים בעיניים חלולות, ושוחחו. עם עצמם.

ורק קולות קרקור רמים השיבו להם מכל עבר...

בינתיים, במקלט המוגן, פרעה נראה כמו צל של עצמו. המלך הבלתי מעורער, השליט הכל-כול של מצרים, ישב כעת כשגוו כפוף מעט, עיניו שקועות וטרוטות מחוסר שינה, שקיות שחורות מעטרות אותן כמו כתמי דיו שלא ניתן למחות.

בימים האחרונים, הוא לא הצליח לעצום עין. גם כשניסה, גם כשפקד על עוזריו להשיג עבורו את אטמי האוזניים האיכותיים ביותר, שום דבר לא עזר. הקרקורים חדרו הכל.

"קררר... קרוקררר... קרררררררר..."

פרעה היה מותש. הוא עבר מזמן את סף העצבים שלו. מעולם לא האמין שזה יכול לקרות לו, אבל עובדה: הוא הגיע למצב שבו הוא פשוט לא מסוגל יותר לחשוב בצלילות.

הוא רכן כעת קדימה, ידו האחת מונחת על מצחו בלאות. לפניו, חפיסת קרקרים פתוחה למחצה. הוא הושיט יד, שלף קרקר ושבר ממנו חתיכה קטנה. נגיסה מהוססת. זה היה יבש, כמעט חסר טעם, אבל לפחות הוא היה בטוח שלא יצוץ כאן משהו בלתי צפוי. צפרדע ירוקה קיפצה ברגע זה על חפיסת הקרקרים, והמלך משך את החבילה מתחת רגליה הקרומיות, באינסטינקט טבעי. "זה שלי!" רצה לצרוח.

הקרקרים הללו, היו הדבר היחיד שהוא הסכים להכניס לפיו, מאז הזוועה שהתרחשה לפני יומיים:

זה קרה כשהרגיש שהוא עומד לקרוס מרעב, ולמרות שלא הצליח למצוא בתוכו אפילו מעט תאבון בחברתם של היצורים הירקרים שהקיפו אותו מכל עבר - פקד על חאתם, עוזרו האישי, להביא לו כריך. משהו פשוט. לחם, גבינה, אולי מעט ירקות. הוא לא היה בררן, רק רצה להשקיט את רעבונו. קרקורים היו לו די והותר, גם בלי שהבטן שלו תצטרף למקהלה.

פרעה הסיר במהירות את עטיפת הכריך, ונגס נגיסה הגונה בחוסר עניין. רגע לאחר מכן, קפא. הלחם היה רך, הגבינה

משחתית, אך זה לא היה המרקם היחיד שהוא הרגיש על לשונו. היה שם משהו נוסף. גמיש, חלקלק.

הוא לא רצה להאמין. אך כשהביט באומץ אל מחצית הכריך שנותרה בידו, הוא ראה אותה. צפרדע ירוקה, חלקלקה ורירית. או ליתר דיוק: **חצי צפרדע**.

באותו הרגע הוא הרגיש איך כל מה שנמצא בתוכו מתהפך. הוא הקיא את נשמתו לתוך סל האשפה שבלשכה, אחוז גועל כמותו לא חווה מעולם. מאז, הוא לא היה מסוגל לגעת באוכל רגיל. חאתם היה מוכן להישבע שהוא הכין את הכריך בעצמו, ואין לו מושג איך הצפרדע הגיעה לשם. אך מבחינתו של פרעה, זה כבר היה מאוחר מדי.

מאז, החליט פרעה בנחרצות: רק קרקרים. רק משהו יבש, שאין בו טעם - אך גם לא הפתעות.

פרעה העביר כעת יד בשערו המדובלל, עיניו מביטות בכבדות במסכים שלפניו. המחשבה היחידה שהחזיקה אותו היתה, שזו חייבת להיות הנקודה הקשה ביותר. זה מוכרח להיגמר בקרוב, משום שכבר לא יכול להיות גרוע יותר.

אבל המצב נעשה גרוע יותר.

המסכים הבהבו, והתראות חרום צצו בזה אחר זה. פרעה בהה בהם, מתקשה להאמין:

"להקות תנינים נצפו עולות מן היאור!". "תנינים ענקיים מסתובבים ברחובות העיר!". "אזרח נטרף באכזריות מול המצלמות בכיכר המרכזית!".

אל ההודעות, התלוו תמונות שהציגו את האימה בצבעים חיים, ופרעה הסיט את מבטו. הוא הרגיש שאינו מסוגל לראות את

הזוועה הזו. הצפרדעים היו נוראיות, אך הן לפחות לא טרפו בני אדם. תנינים - זה כבר משהו אחר.

ואז, הבהבו המסכים שוב. באותיות אדומות בוהקות, הופיעה התראה שגרמה ללחץ הדם של המלך לנסוק באחת:

“הם מתקדמים לכיוון הארמון!”

פרעה קפא. הוא אמנם היה כאן, במקלט המוגן, מאחורי חומות של בטון מזויין ודלתות של פלדה משורינת, אך לא היו לו אשליות. היה לו ברור, שבדיוק כפי שהצפרדעים מצאו את דרכן לכאן, מבלי לבקש רשות מאיש - גם התנינים יעשו זאת, אם רק ירצו. כעת, לא נותר לו אלא להמתין בכניעה לגזר דינו.

על אחד המסכים, הוצגו תמונות מתחלפות ששדרו מצלמות האבטחה של הארמון. ברגע זה, הופיעו על הצג המדשאות, בואכה שער הכניסה, ופרעה הרגיש איך טיפות של זיעה קרה נוטפות במורד גבו. התנינים כבר היו שם. חבורה של תמסחי-ענק, שזחלה בלא כל מאמץ, קורעת את שערי הברזל ממקומם כאילו היו עשויים קש, וממשיכה הלאה. בלי לעצור לרגע.

השומרים החמושים, לא נכנעו בלי קרב. ברגעים אלו, פרעה לא יכול היה שלא להתפעל מאומץ רוחם. בעודם מוקפים ביצורים ירקרקים קופצניים, הם ניסו להשיב מלחמה שעה, ולעצור את התקדמותם של התנינים. קליעים נורו בזה אחר זה, מחליקים על שריונם של התנינים מבלי להותיר רושם. הזוחלים האימתניים המשיכו להתקדם, בנחישות.

נראה היה שיש להם יעד, ופרעה לא הצליח להתעלם מתחושת הבטן שלחשה לו, שהיעד הזה הינו לא אחר מאשר הוא בעצמו.

הוא נרתע לאחור. ידיו לפתו את מסעדי הכיסא. על המסך, מולו, הופיע כעת תיעוד מזווית אחרת. שני תנינים דהרו במסדרונות המלכותיים. זנבותיהם האימתניים מכים בקירות,

משירים פיסות טיח ומרסקים חפצי אומנות עתיקים שהוצבו במסדרונות לנוי, בימים אחרים, בהם ליופי היה ערך.

פרעה הידק את שפתותיו. הוא הבין, שהם קרובים. יותר מדי קרובים. בינתיים, כל מחסום שעמד בינם לבינו קרס בלי קרב. עכשיו, זו היתה רק שאלה של זמן עד שהם יגיעו אליו.

ואז, לפתע, האוויר סביבו התעוות. פרעה חש צמרמורת חדה בגבו. זה היה כמו אשליה... אבל הוא ידע שזה לא. עיניו נפערו באימה כשמשוהו בקיר זו. הקיר, שהיה מוצק עד לפני רגע, התחיל לרעוד, להתערפל, כאילו הפך לאדים דקים. משהו אפל התקדם דרכו, כאילו נדחף מתוך הבטון עצמו.

הראש הופיע ראשון. ראש מאורך, קשקשים כהים, זוג עיניים צהובות, פעורות לרווחה. לסתות משוננות נחשפו כשהיצור פסע עוד צעד קדימה.

הוא לא פרץ את הקיר. הוא עבר דרכו.

פרעה כמעט התעלף. התנין עמד מולו, עצום בגודלו, גופו הכבד מחליק כולו אט-אט, כמו מתוך סדק בלתי נראה בקיר הבטון. הוא הניד את ראשו מצד לצד, מבטו פוגש במלך ההמום, קשקשיו מבהיקים תחת התאורה הקרירה.

נראה היה, שהצפרדעים הירקרות פינו את מקומם לקרוב משפחתם הרחוק, מתוך יראת כבוד, תוך שהן מותירות לו את הזכות להשלים את המלאכה בה החלו. הן פשוט הסתלקו, משאירות את פרעה שם לבדו, מול הזוחל הענק.

לרגע נורא אחד, פרעה היה בטוח שזהו. זה הסוף. התנין יזנק אליו בעוד רגע, ולא ישאר ממנו זכר. אולם להפתעתו, זה לא מה שקרה.

היצור לא זו. הוא רק הסתובב באיטיות על מקומו, גורר את זנבו המשונן על הרצפה, מביט בפרעה בשקט. בשלווה. הוא לא תקף, לא התסער - רק הביט.

מבחינה מסוימת, השקט הזה היה מפחיד יותר מהכל. למה? מדוע הוא אינו עושה דבר?

פרעה רצה לזוז, לברוח, אך רגליו סירבו לנוע. הוא קפא על מקומו, מבועת מכדי לחשוב. לבסוף, קלט שהוא חייב לפעול, ומהר. ידיו רעדו כשחיפש את המקלדת, משתדל לא לבצע תנועות חדות מדי. אותיות התחברו למילים. המילים הפכו לפקודה:

"תביאו לכאן את המנהיג היהודי. אני צריך לדבר איתו".

הוא לחץ על הכפתור. ההודעה נשלחה.

מחוץ ללשכה, קיבל צוות האבטחה את ההודעה בתדהמה. איש מהם לא האמין שהמלך הגאה ישפיל כך את כבודו. כמה מהם החליפו ביניהם מבטים, בעודם בוהים בצג, שואלים את עצמם אם מדובר בטעות. אף אחד לא העז להיות הראשון לומר בקול את מה שכולם חשבו: "האם ייתכן שהמלך הובס?".

ואז, על המסך, הופיעה שורה נוספת. הפעם, לא היה מקום לפרשנות:

"עכשיו! מהר!".

פרעה עדיין ישב דרוך, באותה תנוחה. הוא התנשם בכבדות, עוקב במבטו אחרי הטורף שהסתובב בחדרו בשלווה, כאילו היה זה ביתו מאז ומעולם. הוא עצמו לא ידע לומר מה היה מפחיד יותר: העובדה שהיצור המסוכן הזה נמצא כאן, או העובדה שהוא אינו עושה מאומה.

ואז, לפתע, נפתחה הדלת, והוא עמד שם, דמותו הטמירה קורנת עוצמה כבירה מהולה בשלווה מוחלטת. לא היה אפילו רמז למתח או לפחד בעיניו.

המנהיג היהודי.

"איך הוא הספיק להגיע?" חלף הרהור קטן בליבו של פרעה, שתהה בינו ובין עצמו האם איבד לחלוטין את תחושת הזמן. במחשבה שניה, השאלה הזו לא היתה משמעותית כרגע. התנין, שפינה כעת את מקומו וזחל לפינת החדר - נעץ במלך מבט מצמית, שהזכיר לו היטב מדוע האיש שמולו נמצא כאן.

"אתה..." פרעה ניסה לומר משהו, אך הקול יצא צרוד, שבור. הוא בלע את רוקו, הביט באיש שעמד מולו בשלווה כשאצבעותיו מלטפות קלות את זקנו הלבן, היורד על פי מידותיו, והשפיל מבט. "אני... אני מוכן!" מלמל לבסוף.

המנהיג היהודי הביט בו, ממתין בסבלנות.

פרעה לקח נשימה עמוקה, ובבת אחת, פלט את המילים שכוו את לשונו:

"אני נכנע!"

המילים הדהדו בלשכה. "בלי תנאים!" הוא המשיך, קולו נואש, מבוהל, כמעט מפציר. "רק תסלק את המכה הזו! אני מבטיח! אני משחרר אתכם!"

דממה השתררה בחדר. היא בלטה במיוחד על רקע הקרקורים העמומים שנשמעו מעבר למחיצות הזכוכית. המנהיג היהודי נעץ את עיניו במלך, והנהן קצרות. לא היה על פניו חיוך של ניצחון, לא שמחה לאיד, לא שמץ של זלזול. רק מבט יציב, כבד משקל. ואז, הוא דיבר.

"זה ייגמר."

זהו. שתי מילים בלבד. ואיכשהו, פרעה ידע שהסיוט עומד להסתיים.

זה קרה למחרת בבוקר, **ברגע אחד**. השקט נחת על מצרים כמו פטיש, מטלטל לא פחות מקרקורן הצורם של מיליוני צפרדעים. המצרים, שהרעש מחריש האוזניים כבר הפך בימים האחרונים להיות חלק בלתי נפרד מההוויה שלהם, התקשו לעכל את השקט שצנח באחת.

עמר סולימאן יצא אל המרפסת, מסוכך בידו על עיניו מפני השמש. הוא הביט אל הרחוב שמתחתיו, והבטן שלו התהפכה. לא היו שם יצורים מקפצים, לא היו שם קרקורים. היתה שם רק דממה, דממת מוות, ואינספור פגרים של צפרדעים ירוקות שרוח החיים ניטלה מהן באבחת רגע. בדיוק כמו הפגרים שכיסו כעת את רצפת הבית שלו.

הם כיסו את הכבישים, את הכיכרות, את הגינות ואת המדרכות, חוסמות את הכניסות לבתים, יוצרות מרבד ירקרק וירי שקפא על שמריו. הן היו בכל מקום. אחרי ימים ארוכים של ציפייה לרגע הזה, לשקט שאחרי הסערה, עמר הרהר בליבו שסוף הסיפור עדיין רחוק. **מישהו** יצטרך לפנות את היצורים הללו, ועד אז, החיים לא יוכלו לשוב למסלולם.

ברגעים הבאים, אנשים החלו לצאת מהבתים בזהירות. מציצים תחילה - מבולבלים, חוששים שמשהו יקרה בכל רגע. הם הביטו זה בזה בעיניים טרוטות מחוסר שינה, וניסו להבין: **מה עכשיו?**

אבו ראיד, גבר מבוגר עם שפם מסולסל וחולצה מוכתמת, יצא מביתו יחף, דורך ברשרוש מבחיל על ערמת גוויות ירוקה. "אנחנו לא יכולים להשאיר את זה פה!" הוא קרא בקול. "אנחנו צריכים לפנות את זה!" הכריז. "זה בטוח! אבל לאן בדיוק?" שאל מוניר, הצעיר מהקומה שמעליו, בעוד תחושת קבס איומה מטפסת במעלה גרוננו.

הם הביטו זה בזה. הדממה היתה כבדה. אף אחד לא ידע מה עושים עכשיו. איך ממשיכים מכאן.

בדיוק ברגע הזה, הופיע יאסין, בעל המכולת הסמוכה. בידו אחז בדלי פלסטיק כחול. הוא יצא אל הכביש, ורוקן את תכולתו של הדלי, יוצר ערמה קטנה של פגרים ירקרקים. "קודם כל לסלק אותן החוצה... מכאן, שמישהו כבר ידאג להמשיך!" הכריז בקול מחוספס, ושב על עקבותיו כדי למלא שוב את הדלי.

"הוא צודק! קודם צריך לפנות את הבתים!" נשמעו קולות הסכמה בין הנוכחים, וכעבור רגעים ספורים התמלא הרחוב בקול גרירת דליים, והערמות הלכו וגבהו בהתמדה.

בהמשך אותו היום, עמד פרעה מול המראה הגדולה בלשכתו המפוארת, מעביר אצבעות בשערו המסורק למשעי, ריח הסבון המשובח נודף למרחקים. סוף סוף, אחרי ימים ארוכים של תוהו ובוהו, של רעש בלתי פוסק ותחושת מחנק במקלט המוגן, כל זה הסתיים. לראשונה מזה ימים, הוא הרגיש שוב **מלך**.

הוא התיישב על הכורסה המהודרת, מתרווח בנינוחות. במרחב האישי שלו, כבר לא נותר כל זכר לצפרדעים הירקרקות. עובדי התחזוקה של הארמון הצטוו לדאוג לכך מיד כאשר השקט השתרר על פני הארץ. במשך שעות הם פינו עגלות ענק של יצורים ירקרקים מהארמון כולו, ולאחר מכן דאגו להדיח את הרצפה ביסודיות כדי לסלק את שאריות הריר שהיצורים הותירו אחריהם.

אולם המלך ידע, שהמציאות רחוקה מלהיות מושלמת. היה ברור לו, שהפגרים לא **נעלמו**, ואם לא ימצא להם פתרון, ובאופן מידי - מצרים כולה עומדת לטבוע בצחנה. הוא לחץ אפוא על הכפתור שעל שולחנו, ורגע לאחר מכן נכנס חאתם, עוזרו האישי, אל הלשכה - דרוך כולו.

"תעלה על הקו את השר לאיכות הסביבה!" הורה המלך, וחאתם הנהן. השיחה התחברה מיד, וקולו הצרוד של השר נשמע מעברו השני של הקו.

"אדוני המלך!" הקול רעד מעט, "סוף סוף קצת שקט!"

"השקט לא יעזור לנו, אם מצרים כולה תטבע בצחנת הצפרדעים המתות!" חתך אותו פרעה בחדות. "אני רוצה פתרון, ועכשיו!" דרש.

"אנחנו עובדים על זה, אדוני!" ניסה השר להרגיע. בינתיים, אנשים מפנים את הפגרים מתוך הבתים והחצרות, ואנחנו מחפשים דרך להמשיך משם הלאה...."

"מחפשים דרך? אני לא מאמין! כבר חלפו שעות מאז שהסיפור הזה הסתיים, ואתם עדיין מחפשים דרך? עוד אין לכם תכנית סדורה?" התפרץ פרעה, "אולי אתה לא מבין, אבל לא עומד לרשותנו כל הזמן שבעולם! בינתיים הארץ משותקת, אם לא שמת לב!" סנט המלך פרעה בשר הנבוכך.

"מה עם האפשרות של שריפה?" חזר פרעה וקולו עטה נימה עניינית. "זה בלתי אפשרי. העשן יזהם את הארץ כולה, לא פחות מריח הצחנה!" נשמעה התשובה.

"הנילוס?" הציע המלך, והשר השיב קצרות: "המים יזדהמו. כבר היה לנו משבר סביבתי אחד בנילוס, לא מזמן. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו משבר נוסף!"

"אז מה כן?" הידק המלך את אחיזתו בשפופרת. "אני בינתיים שומע רק מה לא, וזה לא מקדם אותנו!". פרעה כבר השתוקק להשאיר את הסיפור הזה מאחוריו, לתמיד. לשכוח, עד כמה שניתן, ממה שהיה, ולהחזיר את החיים למסלולם. ברור היה לו, שזה לא יקרה עד שאחרון הפגרים יסולק מהרחובות.

השר נשם נשימה עמוקה, ולאחר מכן אמר בשקט: "ישנה רק אפשרות אחת, אדוני... קבורה במדבר! זה מספיק רחוק

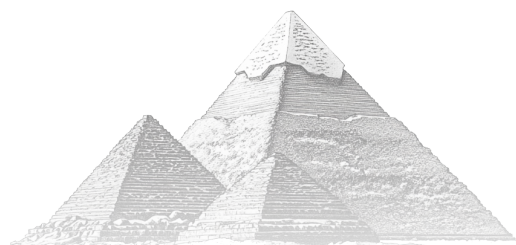
מהערים, וניתן לחפור שם מספיק עמוק בכדי שהריח לא יתפרץ החוצה!".

פרעה שקל את ההצעה לרגע, ולאחר מכן פסק בקול חד: **"צא לדרך! אני רוצה לראות משאיות בשטח תוך שעה!"**.

שעה לאחר מכן, כבר חרשו הטרקטורים את הרחובות, מגרדים את האספלט בכפות הברזל שלהם, מעמיסים ערמות של פגרי צפרדעים על משאיות שהמתינו במנועים דולקים. בזו אחר זו, עזבו המשאיות את הערים, עושות את דרכן אל המדבר - שם נחפרו בינתיים בורות ענק, שהמתינו לקבור את זוועת הימים האחרונים.

המשאיות הגיעו בזו אחר זו אל הבורות, מרוקנות את תכולתן במטר של גופות ירוקות שנבלעו במעמקי האדמה, וחוזרות חלילה אל הערים - לסיבוב נוסף.

אט-אט, החיים החלו שבים למסלולם. זה לא קרה ביום אחד, אך זה קרה לבסוף. אנשים חזרו לצאת מבתיהם, לעסוק בשגרת יומם. אולם הם עדיין מצאו את עצמם מביטים מדי פעם סביבם, מדמיינים תנועה חשודה שנקלטה בזווית העין, או שומעים בתוך ראשם קול קרקור שנצרב ועדיין לא הסתלק לגמרי.

האדמה מתעוררת לחיים

חדר הישיבות המפואר שבארמון היה מוצף באור פלורסנטי קר, שהשתקף על פני השולחן הארוך המחופה בלק מבריק. לא רבים היו מודעים למראהו של החדר הזה אך לפני מספר ימים. או אז, קיפצו בו אלפי יצורים ירקרקים ריריים, וביניהם פסעו מעדנות תניני ענק משחרי-טרף, חושפים שיניים מטילות אימה.

לאחר שהסתיימה המכה התנינים הסתלקו, אולם פגרי הצפרדעים כיסו את הרצפה כמרבד רירי, וצחנתם אפפה את החדר. לצוות התחזוקה של הארמון נדרשו שעות ארוכות של עבודה מאומצת כדי לטהר את המרחב הזה, לסלק את הפגרים, ולמגר כל זכר לצחנה האיומה. כעת, החדר היה אפוף בניחוח מבושם של ניקיון, שניסה למחוק לא רק את הריח - אלא גם, ואולי בעיקר, את הזיכרון.

כעת, התאספו כאן השרים על פי הזמנתו המפורשת של המלך. בהזמנה צוין שמדובר בישיבה חגיגית לרגל ניצחונה של מצרים מול מכת הצפרדעים. ברשימת הדוברים הופיעו השר לאיכות הסביבה, שר החוץ, וכמובן, פרעה בעצמו.

כשהם לבושים במיטב מחלצותיהם, בחליפות מחויטות ובעניבות ססגוניות שהיטיבו לבטא את מצב רוחם - הופיעו השרים בזה אחר זה ותפסו את מקומותיהם, עוזריהם לצידם.

מכשירי הטלפון הסלולריים היו כבויים. הכל הכירו את הנוהל, והקפידו לפעול על פיו.

האחרון להיכנס אל החדר, היה פרעה בעצמו. כשנכנס, דממה השתררה בחדר. על פניו של המלך שפוך היה חיוך זחוח, והוא נראה שבע רצון כשהתיישב על כורסת העור שלו, בראש השולחן.

פרעה נשען לאחור, שילב את אצבעותיו, ומבטו סקר את פניהם של הנוכחים. הוא הניח לדריכות הקלה שבחדר להפגין נוכחות למשך רגע נוסף, ואז סימן בניע ראש לשר לאיכות הסביבה כי הינו רשאי לפתוח בדבריו. הלה נעמד, עיין לרגע בדף שבידו - משנן את הנתונים - ולאחר מכן פתח:

"אדוני המלך, חברי השרים! אני גאה לדווח, כי אחרוני הפגרים סולקו אתמול לפנות בוקר מרחובות הערים. תהליך הפינוי הושלם בתוך חמישה ימים בלבד, ומדובר בהישג שאין לו אח ורע.

"כדי לסבר את האוזן, ברצוני להציג בפניכם כמה עובדות: אל בורות הקבורה במדבריות, פונו כשלושים אלף משאיות גדושות בפגרי צפרדעים! על המלאכה הופקד צי המשאיות הלאומי, והן גמעו מיליוני קילומטרים בחמשת הימים האחרונים! לדעת המומחים, אנו היינו כפסע מקטסטרופה תברואתית, שעלולה היתה להתפתח אלמלא התבצעה המלאכה במהירות וביעילות כה רבה!

"את ההצלחה הזו ניתן לזקוף כמובן לזכותם של צוותי השטח שפעלו בלא ליאות מסביב לשעון, עשרים וארבע שעות ביממה, אולם לא פחות מכך - למלך, שהוביל את המהלכים מאחורי הקלעים!"

מחיאות כפיים סוערות נשמעו, והשר הפנה מבט חטוף אל פרעה, כדי לוודא שמנת החנופה המשומנת נעמה לאזניו. החיוך

הרחב שפשט על פניו של המלך בעת שהרווה את צימאוו בתשואות - העיד כי קלע אל המטרה. השר ציין לעצמו, כי ברגעים אלו זכה בנקודת זכות בליבו של השליט הכמעט-כל-יכול, והוא קיווה כי בהגיע היום הדבר ייזקף לזכותו.

השר לאיכות הסביבה התיישב על מקומו, והמלך סימן לדובר הבא, שר החוץ, לפתוח בדבריו. הלה, שנראה מחויך, וארשת חשיבות פרושה על פניו - כחכח בגרונו, הטיב את קשר עניבתו, ופתח:

"אדוני המלך, מכובדי היקרים! אני רוצה להביא בפניכם את החדשות הטוריות ביותר... כולנו חוונו יחד את האתגרים שהציבו בפנינו הצפרדעים, הן כבני אדם - בעלי משפחות, והן כמי שאחראים על ביטחונם של אזרחי מצרים. אולם כעת, כאשר המכה כבר מאחורינו, זה הזמן להתמקד ברווחים העקיפים שהפקנו ממנה!".

שר החוץ בחן את פניהם של הנוכחים. ניכר שלא היה להם אפילו שמץ של מושג על מה הוא מדבר. הבעה של סקרנות פשטה על פניהם של השרים, ושר החוץ נהנה מהדרמה הקטנה שחולל. הוא המתין אפוא רגע, מניח לעמיתיו להתפתל בסקרנותם, לפני שהמשיך:

"כולכם יודעים בוודאי, על מחלוקת הגבול עתיקת היומין בינינו לבין השכנים מדרום, הסודנים. סביב הסוגיה כבר התקיימו עשרות מפגשים, בכל הדרגים, אולם המחלוקת עמדה בעינה. הנושא נראה כמעט בלתי פתיר, עד שכעת, תופתעו לגלות, המחלוקת נפתרה על ידי לא אחר מאשר... כן! אתם לא טועים: **הצפרדעים!**".

השרים אפילו לא ניסו להסתיר את הבעת ההפתעה שפשטה על פניהם, ושר החוץ רווה נחת. הוא חייך חיוך רחב והמשיך בדבריו:

"בעת מכת הצפרדעים, לא היתה פינה בארצנו אליה לא הגיעו היצורים הדוחים הללו, אולם את גבולות הארץ הם לא חצו - אפילו בניתור אחד... באשר לגבול שבינינו ובין סודן, התייעודים מהשטח הינם חד משמעיים: הצפרדעים נכנסו לשטח המריבה, והמשמעות ברורה: **השטח הזה שייך לנו!**

"לכן, מיד לאחר שהצפרדעים הסתלקו מכאן, שיגרתי פנייה רשמית לממשלת סודן, ובה תבעתי ממנה להכיר בבעלותנו על שטחי המריבה. היום בבוקר, קיבלתי את התשובה הראשונית, ובה ניכרת נכונות מצידם של הסודנים לקבל את ההכרעה הבלתי שגרית. אני משער שיהיה עדיין צורך בפעילות דיפלומטית להשלמת המהלך, אולם נראה שמדובר בנקודת מפנה משמעותית!" סיים שר החוץ, והתיישב על כסאו, מרוצה.

את מחיאות הכפיים הסוערות שמילאו את החדר, הצליח להשתיק רק פרעה בעצמו. כאשר נעמד על מקומו והרים את ידו, השתררה הדממה באחת והחליפה את רעמי התשואות.

"אתם רואים, רבותי?" פתח פרעה לאחר שלגם מעט מים צלולים מהכוס שלפניו, "לא זו בלבד שמצרים שרדה את המשבר האחרון, אלא שהיא אפילו יצאה ממנו מחוזקת! נראה שצדקתי במה שאמרתי תמיד: כל משבר - יכול להיות הזדמנות לעתיד טוב יותר!

"ראו..." הרצין פרעה, ועבר לדבר בנימה עניינית: "עדיין לא חלף שבוע מאז שהסתיימה המכה, וכבר החיים חזרו למסלולם וכמעט לא נותר זכר למה שעברנו! אדרבה: אם משהו נשאר מהמכה הזו, הרי שזו לא הטראומה - אלא דווקא ההישגים!

"פתרון משבר דיפלומטי בן שנים, הינו הישג משמעותי שלא ניתן לזלזל בו, והכל בזכות המנהיג היהודי! אולי אפילו נשקול לשלוח לו זר של פרחים... מה דעתכם?" הטעים פרעה בסרקזם, והשרים הצטרפו לצחוקו המהדהד, מלווים אותו במחיאות כפיים סוערות.

אולם אז, לפתע, מקצה השולחן, נשמע כחכוך קל. היה זה שר העבודה, גבר נמוך קומה בעל מבט חמור סבר, שארשת פניו העידה כי הוא אינו שותף להתלהבות הכללית. "אדוני המלך," הוא אמר בקול רועד מעט, כמי שמשער מה התגובה שדבריו עשויים לגרום: "השמועות מספרות, שהבטחת לשחרר את היהודים אם הצפרדעים יסתלקו... האין זה נכון?".

פרעה הפנה את מבטו אל השר ונעץ בו מבט מצמית. "זה נכון, אז מה? מה אתה מתכוון לומר?" נבח המלך קצרות, ועל פניו הופיעה לפתע הבעה מכוערת.

החדר קפא באחת. הנוכחים כולם החלו מתפתלים בכיסאותיהם בחוסר נוחות, ואילו השר היסס רגע לפני שענה: "אני שואל את עצמי, כיצד נתמודד בהיעדרם של העובדים היהודים... קשה להפריז בתרומתם לכל תחומי העשייה בארץ הזו! אם הם עומדים לעזוב, אני חושב שאנחנו צריכים להיערך לכך באופן כלשהו".

את המתח שהשתרר בחדר, ניתן היה לחתוך בסכין. פניו של פרעה החליפו צבעים, והשרים עצרו את נשימתם. לרגע נראה היה שהמלך עומד לפרוץ באחד מהתקפי הזעם המפורסמים שלו, אולם הוא שתק. ניכר היה שהוא מנסה לשלוט בעצמו, להתגבר על הכעס המבעבע, אך לכולם היה ברור שהשתיקה הזו תיגמר מתי שהוא.

והיא אכן נגמרה, אולם באופן מפתיע, את מקומה תפס גל אדיר של צחוק רועם שבקע מגרונו של המלך וטלטל את כל גופו.

"אני רוצה להבין... ח-ח-ח... יש כאן מישהו שחשב שאני מתכוון ברצינות? יש כאן מישהו שחשב שאני עומד לשחרר את היהודים, ח-ח-ח... רק בגלל שהם הצליחו לגרום לכמה צפרדעים לקפץ במצרים?" פרעה פלט את המילים בזו אחר זו, באיטיות, מנסה להשחיל אותן בין פרצי הצחוק הקצובים.

לאחר רגע, הרצין פרעה באחת: "אם למישהו היה בכך ספק, אז כדאי להבהיר: מצרים אינה נכנעת! לא עכשיו, ולא אף פעם!" הכריז, משווה לקולו נימה נחרצת שאינה מותירה מקום לפקפוק.

עין בוחנת שהיתה סוקרת את פניהם של השרים ברגע זה, היתה יכולה להבחין בנקל כי תמימות דעים אין בנמצא בחדר. רבים מהנוכחים, הנהנו כעת בראשיהם בהסכמה עם תוכן דבריו של המלך, ולא פחות מכך - עם הנימה הנחרצת בה הם נאמרו. אולם אחרים, החליפו ביניהם מבטים מוטרדים.

לבסוף, היה זה שר התשתיות שאזר אומץ, ובקול מהוסס פנה אל פרעה: "אדוני... אני לא רוצה להישמע מפוחד או מעין זה, אולם אני שואל את עצמי האם אין זו השעה בה נדרשת מאתנו אחריות לאומית... ישנם רגעים, בהם צריך לקבל החלטות קשות! כולנו מבינים כמה חשובה תרומתו של כוח העבודה הזול לשגשוגה של ארצנו, אולם אני חושש שהארץ לא תעמוד במכה נוספת! אם אדוני הבטיח לשחרר אותם, אז אולי..."

המלך לא הניח לו לסיים את דבריו. "תבוסתנות! פחדנות! חולשת אופי!" ירה פרעה את המילים בארסיות, והמשיך, בעוד פניו של שר התשתיות מחוירות כמו הקיר הלבן שמאחוריו. "מי שאינו מסוגל לעמוד בכמה מכות, למען עוצמתה של ארצנו - יכול פשוט לעזוב את החדר הזה, **עכשיו!** אנו צריכים לפעול מתוך שיקול דעת וראיית פני העתיד, ולא מתוך גחמות של פחד... ואם יש מישהו שזה קשה לו, יתכבד נא לפנות את מקומו לטובת אנשים מתאימים יותר!" קרא פרעה בפאתוס.

פרעה התכוון להמשיך בלהט דבריו, כדי למגר כל עמדה שונה שעשוי היה אי-מי להעלות. אלא שבאותו הרגע נפתחה הדלת הכבדה שבקצה האולם בחריקה קלה, ואל החדר נכנס בצעדים מהירים חאתם, העוזר האישי שלו. פניו היו חיוורות, ואצבעותיו אחזו בחזקה במסך הטאבלט שבידו. הוא נעץ את מבטו

במכשיר, ונראה כמי שאינו מאמין למראה עיניו. או לפחות אינו רוצה להאמין בו.

חאתם צעד במהירות לאורך השולחן, והליכתו שידרה דחיפות. הוא ניגש אל המלך, התכופף לעברו, ולחש כמה מילים. לאחר מכן, הציג בפני פרעה דבר מה על המסך שבידו. לרגע קט, ממש לשבריר של שניה, ניתן היה להבחין בארשת דאגה שחולפת בעיניו של המלך. גבותיו התרוממו בתמהון קל, זווית פיו צנחה להרף עין. אולם מיד לאחר מכן, הוא התעשת, ושניות לאחר מכן פרץ בצחוק רועם:

"מכת כינים, הם בוודאי יקראו לה..." קרא פרעה, בעודו מתגלגל מצחוק, אווז את כרסו המשתפלת. "אתם מבינים? כינים! זה מה שיש להם להציע... הם חושבים להכניע את מצרים - בכינים! לא פחות ולא יותר! כינים זה משהו שפותרים בבית מרקחת! ישנן תמיסות ממש מצוינות!" ליגלג המלך.

השרים הביטו זה בזה. כמה מהם הצטרפו לצחוקו של המלך, ולו בכדי שלא להתפס כמי שמערערים על שיקול דעתו, אולם לאף אחד מהם לא היה חשק לצחוק כרגע. הם הרגישו כאילו משקולת של מאה טון צנחה על ליבם. המשמעות היתה ברורה: המכה הבאה החלה, והפעם - ללא התראה מוקדמת.

על פניו, מכת כינים לא נשמעה כמו משהו שאי אפשר להתמודד איתו... אך זה בדיוק מה שהם חשבו גם כשהחלה מכת הצפרדעים! בדיעבד התברר, שהמכה ההיא עלתה על כל דמיון. היא טלטלה את הארץ כולה, והביאה עמה כמויות אדירות של סבל ואימה. השרים התקשו להשתחרר מהתחושה, שהמכה הבאה בתור - לא תהיה קלה יותר.

ומי יודע? אולי אפילו להפך...

ואז, לפתע, זה קרה...

בתחילה, זו היתה רק תחושת אי נוחות קלה. שר האוצר הבחין בזווית עינו בתזוזה כלשהי, משהו לא רגיל. הוא סובב את ראשו לעבר אחד מעציצי הדקל הגדולים שפוזרו באולם - עציצים מעוצבים בקפידה, שנראו מושלמים עד לפני רגע.

כעת, פני השטח של האדמה שבעציצים נראו - איך לומר? מוזרים... משהו זע שם קלות, בתנועה כמעט בלתי מורגשת. כאילו האדמה עצמה נושמת. קמט של דאגה חלף על פניו של השר. הוא מצמץ, הביט שוב, והתזוזה התגברה. הגלים הזעירים באדמה הפכו לברורים יותר - תנועה אחידה ולגמרי לא טבעית.

אט-אט, הבחינו שרים נוספים במתרחש. עוד ועוד עיניים ננעצו בעציצים, ובתכונה שהחלה רוחשת בתוכם. לבבות כמספר האנשים שבחדר, פעמו כעת בקצב מהיר. ואז, לפתע, נראה היה כאילו האדמה שבעציץ קיבלה חיים משל עצמה... היא החלה גולשת על שפת הכלי, ובעצם...

לא! זה לא יכול להיות!

במקום אדמת העציץ החומה, היו שם אינספור יצורים זעירים, שהצטברו למסה אדירה שגלשה אל רצפת השיש הבוהקת, והחלה להתפשט. בתחילה - זה נראה כמו זרם עדין של חול שחור... אולם בתוך שניות כוסתה הרצפה כולה במרבד חי ופועם של מה שהתברר ככינים זעירות, והן נעו כמו גל אפל אל עבר השרים ההמומים שהרגישו כאילו השיתוק אחז בהם לפתע.

דממה מתוחה, מחרידה, השתלטה על החדר לרגע. רק לרגע. כאשר ראשוני הכינים הגיעו אל רגליהם של השרים - הדממה התחלפה בזעקות אימה, והפאניקה פרצה באחת.

כסאות נהדפו לאחור בפראות, מסמכים התעופפו באוויר, וכל הנוכחים ניסו לברוח מהכינים שהחלו זוחלות על כל מילימטר

בגופם. הן טיפסו על נעליים, חדרו מבעד לגרביים, זחלו מתחת לשרוולים, ולא היה ספק: הן באו לעבוד, ולא היתה להן שום כוונה לעצור.

לא חלפה אפילו דקה עד שהגירוד הפך לבלתי נסבל. אנשים נפלו על הרצפה, מגרדים את עצמם בטירוף חושים, צורחים בבהלה. רבים מהם החלו מתחככים בשולחן המהודר, במסגרות החלונות, ובכל חפץ יציב שניתן היה למצוא בסביבה, בניסיון למצוא הקלה. אך לשווא.

פרעה עצמו, נותר הלום אימה על עמדו, ועיניו נפערו לרווחה כאשר הביט במחזה המתחולל סביבו. רצפת החדר כבר לא נראתה כלל. שטיח חי ומבעבע של יצורים קטנים כיסה אותה לחלוטין, וכעת, הם התקדמו לעברו. הוא כבר לא צחק. הצחוק שעל שפתיו גווע באחת, והותיר רק חיוורון מוות שכיסה את פניו.

ואז זה הגיע אליו... בתחילה, זה הרגיש כמו נמלה קטנה הזוחלת על ערפו. פרעה הושיט את ידו כדי לסלק את המטרד, אך התחושה לא חלפה... היא התפשטה! מאחורי האוזן, במורד הגב... תחושת עקצוץ בלתי פוסקת, כמו אלף מחטים קטנות שחודרות את עורו.

הוא החל מגרד בפראות שהלכה וגברה מרגע לרגע. "מה זה צריך להיות!" זעק באימה, וקולו נשבר כשהרגיש את התחושה הזרה: משהו חדר אל מתחת לעורו... כבר לא היה זה גירוד חיצוני בלבד, אלא גרד פנימי, עמוק, כאילו היצורים הקטנים מצאו להם דרך להשתרש בתוככי הבשר שלו!

המלך נפל על ברכיו, מנסה לקרוע מעליו את החליפה המחויטת, חושף עור אדום ומגורה. הוא התפתל בכאב, והחל חובט שוב ושוב בעורו החשוף בניסיון להרגיע את התחושה הבלתי נסבלת. תחושת הכאב היתה עדיפה עליה עשרות מונים. אך

בינתיים, נראה שהיה מקום לשתי התחושות במקביל: הכאב לא הצליח לפוגג את הגרד הבלתי נסבל, שבתורו רק העצים והדהד את הכאב המפלח...

השמש רק החלה לא מזמן לטפס בשמים, שולחת קרני אור מבעד לעלים הירוקים שבצמרות העצים הגבוהים. האוויר בפארק הגדול שעל גדת הנילוס היה צלול ורענן, מלא בציוץ ציפורים ובצחוקם של ילדים שזה עתה שוחררו אל המתקנים הצבעוניים. הוריהם, ניצלו את רגעי החסד הללו כדי לשתות קפה שהביאו עמם. הכלבים, שהצטרפו לבילוי המשפחתי, עסקו במרדף זה אחר זה, נובחים זה על זה בשובבות.

אף אחד לא שם לב לכך מיד.

בתחילה, זה היה רחש כמעט בלתי מורגש, כמו לחשוש קל של חול המתערבל ברוח. אחד האבות, לבוש בג'ינס וחולצה מכופתרת, עצר באמצע לגימה מכוס הקפה החד-פעמית שלו והביט אל עבר משטח החול שמתחת למגלשה. משהו שם לא היה נראה לו נכון לפתע. פני החול, שהיו חלקים ממש לפני רגע, נדמה היה כאילו...

כאילו, זזים.

הוא התקרב צעד אחד, מצמצם את עיניו. "תגידי, את רואה את זה?" לחש לאשתו שישבה לצידו. "את מה?" היא הרימה מבט מהטלפון, עוקבת אחרי האצבע המורה שלו בחוסר ענין, אבל אז, מול עיניהם, החול כולו החל לרחוש...

כמו גל קטן שנבע היישר מתוך האדמה, נקודות זעירות, חומות, החלו לזחול ולהתפשט על פי הפארק כולו...

כלב קטן, טרייר סקרן, ניגש לרחרח. ברגע שמגע אפו נגע ברחש, הוא נבח חזק, קפץ לאחור והחל שורט את עורו בפראות.

אחריו, היתה זו הילדה הקטנה על הנדנדה. היא הפסיקה לפתע להתנדנד, כאילו קפאה על מקומה, ובקול רועד לחשה: "אמא... מגרד לי..."

רגע לאחר מכן, הגינה כולה כבר טבעה במערבולת של צרחות. הורים זינקו ממקומם, ילדים נפלו מהמתקנים - מנסים לנער מעל עצמם את היצורים הקטנים שטיפסו על גופם בלי בושה. בתוך רגעים, הגירוד הפך לצריבה עזה, הבהלה הפכה לפאניקה אדירה, והצעקות לבכי קורע לב.

"זה הם!" צעק מישהו, מנסה לברוח מהגינה בעוד ידיו מגרדות את עורו באימה. "היהודים האלה! פרעה לא שחרר אותם, אז זה מה שאנחנו מקבלים!" קרא, והמשיך לרוץ, בורח מפני עצמו, לא מסוגל אפילו לחשוב על כך שאת האימה הוא לוקח איתו לכל מקום אליו נושאות אותו רגליו.

הגירוד היה בלתי נסבל. אף אחד לא הצליח לעזור לאחר, אף אחד אפילו לא ניסה. כולם עסוקים היו איש איש בניסיון לגרד, לקרוע, להפטור מהסבל הבלתי אפשרי, אך שום דבר לא עזר. וכך, בתוך דקות, הפכה גינת המשחקים לזירת כאוס מוחלט.

באתר הבניה שבפאתי אלכסנדריה, זהרה השמש מעל ראשי העגורנים, מטילה צללים ארוכים על הקרקע. קול הלמות הפטישים נשמע היום חלש מהרגיל. העבודה התנהלה בעצלתיים.

מאז מכת הדם, שבה העבדים היהודים התעשרו לפתע - רבים מהם מצאו דרכים לחמוק מהעבודה, ומספר הפועלים הצטמצם במידה ניכרת. גם אלו שבכל זאת חזרו, כבר נראו בטוחים יותר בעצמם. משהו באיזון שפעם היה ברור כל כך ביחסי הכוחות שבין המצרים השולטים לבין העבדים היהודים, אבד לבלי שוב.

מנהל העבודה המצרי, חורם, עמד לצידה של ערמת החול הגבוהה, ידיו על מתניו, ועיניו משגיחות בזעף על קבוצת היהודים שנתונים היו תחת מרותו. הם עבדו לאט מדי לטעמו. "תזוזו כבר! לא באתם לכאן לנוח!" שאג, קולו חותך את האויר החם.

אך היהודים רק הביטו בו בעיניים שקטות, וחיוך קטן נמתח בזווית פיהם. חורם הרגיש שהם יודעים משהו שהוא לא. החיוך הזה, הרתיח אותו. הוא כבר עמד לגשת אל אחד היהודים וללמד אותו לקח, כאשר לפתע זה קרה...

בתחילה, זה נשמע כמו רעש חרישי, כמו רחש דק שבקע מתחת לרגליו. הוא חשב שזו הרוח, או אולי עוד משאית חולפת שהרעידה את האדמה. אולם הרחש התגבר. חורם הביט מטה, אל עבר רגליו, ועיניו התרחבו באימה.

ערמת החול העצומה התנועעה. כאילו החלה לנשום. הגרגרים רעדו, רטטו, ואז - החלו להתפזר. הם כבר לא היו גרגרי חול... הם היו כעת יצורים זעירים, כינים, והיו אינספור מהם. הם זחלו באלפים, במיליונים, ופילסו את דרכן אל עבר רגליו.

"מה... מה זה צריך להיות?" הוא מלמל, מנסה לסגת אחורה, כמעט נתקל בבלוק שבור שהיה מוטל על הקרקע מאחוריו, אולם הכינים כבר הקיפו אותו. הן טיפסו במעלה רגליו, וחורם יכול היה לעקוב אחר קצב התקדמותן על פי תחושת העקצוץ שהלכה והתפשטה, הופכת בתוך שניות לגרד צורב ובלתי נסבל.

הוא החל לצרוח. "זה... זה שורף!" צווח בקול לא-לו, מנסה לקרוע מעליו את בגדי העבודה, אולם נראה שבקרוב הזה הוא כבר הפסיד. הכינים היו בכל מקום, חודרות את עורו, מתחפרות, עוקצות ומוצצות את דמו.

הוא לא היה היחיד... מבט חטוף סביב הבהיר לחורם, שכל מנהלי העבודה חולקים את אותו גורל כרגע. כמה מהם כבר

התפתלו על הקרקע, מנסים לחכך את עורם בניסיון להקהות מעט את הגרד המייסר, אך לשווא. הכינים היו חדורות מטרה, ולא נראה שהן מתכוונות להרפות.

הנורא מכל היה מראה העבדים היהודים שעמדו בצד, צופים בשקט במחזה בעיניים קרות, אדישות. כאילו התוהו ובוהו הזה כלל אינו נוגע אליהם. הם לא צרחו, לא גירדו. כלום. סביבם רחשו הכינים, אך משום מה הן לא טיפסו עליהם. הרושם היה, שדמם של היהודים פשוט לא ערב לחיכם של היצורים הזעירים, כך שהן ויתרו מלכתחילה.

חורם, ששכב על הקרקע וצרח בכאב תוך גירוד פראי, הרים את ראשו והביט בעובדים היהודים בעיניים מלאות זעם, מהול בפחד ואימה. "מה עשיתם לנו! תגידו! מה?!" הוא צרח בקול שהיתה מעורבת בו תחינה, זעקה וגם נימה קלה של איום. אולם היהודים, לא נרתעו. "זה לא אנחנו", אמר לו יצחק, המבוגר שבהם, "זה אתם. אתם עשיתם לעצמכם!".

רגע לאחר מכן, היהודים הסתלקו, ולאיש לא היה אכפת. אולי אפילו להפך... עבור מפקחי העבודה המצרים, המתבוססים בסבלם, היתה הקלה מסוימת בעובדה שהעבדים, האמורים להיות תחת מרותם, אינם צופים בהם כשהם סובלים.

כך, הם נותרו שם לבדם, בוהים בנהר הכינים שהמשיך לנוע אל מעבר לגבולות אתר הבניה, מטפס על הגדרות, זורם אל עבר הרחובות הסמוכים כגל שלא ניתן לעצור אותו. הם כבר הבינו: לא מדובר בתופעה מקומית, אלא בקטסטרופה, שהולכת ומשתלטת על מצרים כולה.

במרכז הבקרה של משרד התחבורה המצרי, שהתפרס על פני הקומה ה-23 במגדל 'הנילוס טאוארס', חדר אור הבוקר מבעד

לחלונות הזכוכית הענקיים, משתקף על שולחנות העץ הכהים. פקידים מצריים, בחליפות מוקפדות, ישבו בעמדותיהם והביטו בריכוז במסכים המרצדים. המזגן השמיע רחש עדין כששלח זרמי אוויר קריר אל החלל הגדול.

בפנית הקפה, על מסך גדול, הופיעו חדשות היום, שעסקו בעיקר באירועים שגרתיים למדי, ובספיחים האחרונים של מכת הצפרדעים שמיאנה לרדת באופן סופי מסדר היום. גם השיחות שהתנהלו בין הפקידים העסוקים, היו משעממות להחריד. הן נסובו סביב מחירי החלב שעלו לאחרונה, וסביב מכונית המנהלים החדשה שחברת 'מרצדס' עומדת להשיק בחודש הבא.

אולם לפתע הבהב המסך, כאילו נבהל גם הוא מהחדשות שעמדו לפרוץ דרכו. "חדשות מתפרצות!" הכריזה כותרת אדומה, ומיד לאחריה החלו לרצד על המסך תמונות שעמדו בסתירה מוחלטת לשלוות הבוקר הזה: אנשים צורחים, ילדים בוכים, כאוס ברחובות, והנרטיב שחזר על עצמו בכל זווית אפשרית: אנשים מתגרדים בפראות. "מכת כינים מסתורית מתפשטת ברחבי מצרים!" זעק הכיתוב האדום בתחתית המסך.

כוס הקפה שבידו של פאדי, אחד הפקידים המבוגרים, רעדה קלות. "רק לא זה! זה שוב מתחיל?" הוא מלמל בשקט, ומיד השתתק, בוהה במסך בחרדה הולכת וגוברת.

אך היו גם קולות אחרים. "כינים? נו, באמת..." נהם לעצמו ח'אלד בזלזול, וחייך. "זה בטח היהודים הללו, שלא קיבלו את מה שרצו... אני לא מבין אותם! הם באמת חושבים שמישהו ישחרר אותם סתם כך?" הוסיף, ורבים מחבריו הנהנו בראשם.

"טוב שאנחנו בקומה ה-23!" הפטיר פאדי, והשליך לפח האשפה את כוס הקרטון הריקה. "בדיוק כך! לא נראה לי שכינים יודעות לטפס במדרגות!" גיחך ח'אלד, ושניהם חזרו לתפוס את

מקומותיהם, ממשיכים בשגרת יומם. עבודה רבה המתינה להם, והם לא היו יכולים להרשות לעצמם לבזוז זמן מול החדשות שהמשיכו לזרום.

אולם אז, בדיוק כשפאדי התיישב על מקומו וחזר להביט בנתונים הזורמים אל הצג שמולו, הוא הרגיש עקצוץ קל בעורפו. הוא גירד ברישול, לא מייחס לכך חשיבות רבה מדי. "רק שמעתי על הכינים, וכבר אני מגרד!" חלפה מחשבה בראשו, אך העקצוץ לא הרפה. הוא שלח שוב את ידו, והתנועה הפעם כבר היתה עצבנית יותר.

לצידו, ח'אלד, חדל מלהקליד לפתע, והביט בזעזוע בזרועו עליה צצו נקודות אדומות זעירות, וביניהן ניתן היה להבחין בתנועה רוחשת. "מה זה צריך להיות?" הוא קרא, והפנה את מבטו אל פאדי. אולם עיניו של פאדי לא השיבו מבט. הן היו קרועות לרווחה באימה, ממוקדות בפתחי האוורור של המזגן. ענן אפור ודחוס של כינים החל לזרום מהפתחים הללו, תחילה כמו גשם דליל, ואז - מבול של ממש...

ברחבי החלל, שהיה אפוף דממה בימים כתיקונם, החלו להישמע זעקות אימה. אנשים זינקו ממקומם, מתגרדים בטירוף על כל חפץ שניתן היה להתחכך בו. בליל של קריאות החליף את הדממה השגרתית, ורגע לאחר מכן - טפיפות רגליים. מכל החדרים פרצו פקידים מעונבים, הודפים ודוחפים בדרכם אל המעליות, בניסיון להימלט מפני הפולש הזעיר שהגיע עד לקומה ה-23, ולא נראה שבדעתו ללכת לאן-שהוא.

פאדי וח'אלד היו בין הבורחים. הם הספיקו לקפוץ אל תוך המעלית ברגע האחרון, ממש לפני שדלתותיה נסגרו. "בוקר טוב ויום קסום!" הכריז קול מונוטוני בעת שהמעלית עשתה את דרכה אל לובי הבנין, מתעלם מנוכחותן של הכינים שהגיעו גם לכאן, אל קופסת הזכוכית הגדושה באנשים מתגרדים עד כאב. המילים הללו נשמעו מגוחכות להחריד. בוקר טוב ויום קסום?

זה אולי נראה כמו קסם אפל, אבל שום דבר טוב לא היה בו...

דלתות המעלית נפתחו, והנוסעים נפלטו אל מבואת הבנין, שם קידם את פניהם נחשול אדיר של כינים רוחשות. התחושה היתה, שאין לאן לברוח. הכינים כבר הגיעו לכל מקום, ואם להיות כנים? בינתיים, ידן על העליונה!

חוסיין, חקלאי מצרי מחוספס עם כובע מצחייה דהוי, נהג את הטרקטור הישן שלו לאורך אחד משבילי העפר שבין השדות, סוקר בסיפוק את הגבעולים שנבטו זה לא מכבר. החריקה המוכרת של מנוע הטרקטור, היתה הפסקול הקבוע שליווה אותו יום יום, ומבחינתו לא היתה בעולם מנגינה מרגיעה יותר. בשילוב האוויר הנעים שעדיין לא הספיק להתחמם בשעת בוקר מוקדמת זו, הוא הרגיש נפלא.

אולם אז, לפתע, הוא הבחין במשהו מוזר. הוא האט, צמצם את עיניו והתבונן קדימה. האדמה רטטה. זו לא היתה תופעה שהוא הכיר, ונדירות היו התופעות שהוא לא הכיר. עשרות שנים בין רגבי העפר הללו, הקנו לו מומחיות שמעטים יכלו להתחרות בה. אולם הפעם, הוא נאלץ להודות: משהו משונה התחולל סביבו. משהו לא טבעי.

בתחילה, ניסה לתלות זאת בעייפות, אולי בעקבות השכמה מוקדמת מדי. אולם ככל שהתבונן יותר, הבין שזה לא זה. גלים קטנים ריצדו על פני הקרקע, בתנועה קלה אמנם, אך כזו שחושיו החדים לא יכולים היו להחמיץ.

בחשדנות, משך חוסיין בידית, והוריד את הכף הגדולה אל הקרקע. הוא גרף ערימה של אדמה, הרים כלפי מעלה ושפך, משפשף את עיניו בתדהמה, צובט את עצמו כדי לוודא שלא מדובר בחלום. אך זה לא היה חלום, זה היה סיוט. זו לא היתה אדמה, זה היה גוש מתפתל של כינים!

"אלוקים ישמור!" לחש, וניסה לחפור עמוק יותר, להגיע אל אדמה אמיתית. אל האדמה שהוא כה היה מחובר אליה מאז ומעולם, האדמה שהעניקה לו את תחושת היציבות הבסיסית מאז שהוא זוכר את עצמו. הוא חפר מטר, ואחר כך מטר נוסף, אך לשווא... אפילו פירור אחד של אדמה לא היה שם... רק מסה עצומה של כינים רוחשות!

חוסיין הרגיש איך העולם מתחיל להסתחרר מול עיניו. "זה מתחיל... זה שוב קורה!" הרהר בבעתה, ובאותו הרגע הכתה בו ההבנה: אחמד, בנו הקטן, נותר בבית לבדו!

בפראות סובב חוסיין את ההגה, לוחץ מבועת על דוושת הגז. הטרקטור השמיע קול שאגה ופרץ קדימה, מתנווד מצד לצד כאוניה בין גלים סוערים. רגע לאחר מכן, הכלי נעצר. הגלגלים החליקו על פני המרבד החי, איבדו אחיזה. חוסיין ניסה להאיץ בכוח, סוחט את הדוושה במקסימום. הטרקטור פרץ בזינוק אדיר, כמעט התהפך, אולם לאחר מספר מטרים נעצר שוב.

הפעם, הגלגלים כבר החלו לשקוע. תחילה רק קצת, ואז עוד קצת. חוסיין הרגיש כי הכלי נשאב מטה, כמו אל תוך הגיהינום. קללה הגונה פרצה מפיו, כשניסה לתמרן. קדימה ואחורה, ימינה ושמאלה, אך לשווא. זה היה חסר תועלת. בינתיים, הכינים כבר החלו לטפס: על הכף, על הגלגלים, ומבעד לסדקים גם אל תוך תא הנהג.

חוסיין הרגיש את העקצוץ בקרסוליו. הוא ניסה להתעלם, אך הצריבה הלכה והחריפה. בידו האחת הוא החל מגרד, מנסה לסלק מעליו את היצורים הזעירים ששתו את דמו, ואילו בידו השנייה המשיך לטלטל את ההגה בניסיון נואש אחרון לחלץ את הכלי הכבד.

"אין טעם!" קרא לבסוף, פתח את דלת התא, וזינק החוצה - היישר על מרבד הכינים, תוך שהוא פורץ בריצה מהירה אל עבר החווה שבאופק. עם כל צעד, חוסיין הרגיש איך הצריבה

מחריפה, איך העקצוצים הולכים ומכסים את כל גופו, כאילו האדמה מנסה לבלוע אותו אל קרבה. אך המחשבה על אחמד, בנו הקטן שחיכה לו בבית, דחפה אותו להמשיך.

כשהתקרב לחווה, הבחין מיד בשקט שאינו מבשר טובות. השער היה פתוח לרווחה, והאוויר היה מלא בצרחות חייתיות. רגע לאחר מכן, הוא כבר ראה אותו... אחמד היה שרוע על הקרקע, סמוך לאורווה, מתפתל מכאב, מגרד את גופו בטירוף.

מעבר לגדר העץ הגסה, התפרע הסוס, חיה נאמנה שהיתה חלק מהמשפחה במשך שנים. עיניו היו פעורות לרווחה באימה, מבטו מבועת. הוא השמיע יבבות חנוקות, רגליו בועטות בפראות באוויר. הכינים כבר זחלו על פניו, חודרות לתוך אוזניו, מתפשטות על חוטמו ומטפסות לתוך עיניו.

"אחמד!" צרח חוסיין, ורץ לעבר בנו, כפות רגליו מחליקות על ים הכינים שאין לו סוף. הוא הרים את הילד שנראה חיזור ומותש, דמעות זולגות מעיניו. "אני לא יכול, אבא! זה בפנים!" לחש אחמד, קולו נשמע אך בקושי, מגרד בתנועות שהפכו חלשות יותר ויותר מרגע לרגע, כמו נכנע לגורלו.

קול חבטה אדירה נשמע, כאשר הסוס, אחוז טירוף, בעט בגדר העץ בעוצמה שרק חיה מיוסרת יכולה לגייס. בצווחה מצמררת שהדהדה ברחבי החווה, הוא פרץ דרך הסדק שנפער בגדר, ויצא בדהרה מטורפת אל השדות, פרסותיו מפריחות ענן סמיך ואפל של כינים שחורות. צווחותיו החנוקות הלכו והתרחקו, הלכו ודעכו, עד שנעלמו כליל.

חוסיין אימץ את בנו אל ליבו, והביט סביבו. בחוסר אונים הוא התבונן בנהר הכינים שהתפשט אל עבר האופק. הוא הבין: החווה כבר אינה מהווה מקום בטוח, אבל גם שום מקום אחר לא יכול להעניק הגנה. אין לאן לברוח. אין לאן להימלט!

גם לאולפנים האטומים בבנין הרדיו הממלכתי של מצרים פלשו הכינים, מכסות כל משטח אפשרי במרבד חי ומתנועע. למרות זאת, השדרנים לא הרימו ידיים. בעודם מגרדים עד זוב דם, הם נאבקו להמשיך את השידור, כל עוד ניתן. קולו העמוק של עומר נאג'י, המנחה של תכנית הבוקר האהובה, רעד קלות כאשר פתח את תוכניתו היומית, מיד לאחר החדשות שסיקרו בהרחבה את הקטסטרופה ברחבי מצרים:

"בוקר טוב מאזינים יקרים. אני משער שכולכם מתגרדים כעת, וגם אנחנו, כאן, בגל 'מצרים החדשה'. ובכל זאת, אנחנו כאן בתוכניתנו היומית, בה נביא את כל המידע שיאפשר לכם להתמודד עם המצב החריג שפוקד את ארצנו. 'מכת כינים' מכנים ברחובות את מה שקורה כאן, ולמומחים יש הרבה מה להציע... אם נצמד להוראות, נוכל כולנו לעבור את הימים הבאים בדרך הטובה ביותר!

"תיכף נעלה לשידור את ד"ר איסמעיל סאלח, מומחה לפרזיטולוגיה מהאוניברסיטה המלכותית של קהיר, שינסה לשפוך אור על המכה המסתורית..."

רגע של שקט, ולאחריו שוב קולו של השדרן, שנשמע קצת פחות בטוח בעצמו.

"ובכן, נראה שד"ר סאלח אינו עונה כרגע, בוודאי הוא עסוק... ננסה לחזור אליו בעוד שעה קלה, ובינתיים, נעבור אל ד"ר מוניב פואד, ראש האגף לבריאות הציבור, ונשמע על ההנחיות הרשמיות להתמודדות עם המצב..."

שוב רגע של שקט, ולאחריו קולו של השדרן, לחוץ יותר:

"אההמ... גם ד"ר פואד לא עונה. נו, טוב, זה יכול לקרות. ננסה לעבור לפרופ' מוסא, מומחה לחרקים... אה... רק רגע..."

שקט כבד השתרר. את המתח שהשתלט על האולפן ניתן היה לחוש גם מבעד לגלי האתר, וגם את קולות הגירוד קשה היה

לפספס. נאג'י נאנח קלות, נושך את שפתיו בניסיון לחנוק זעקת כאב, והמשיך:

"ובכן... מאזינים יקרים, נראה שיש... אה... בעיות טכניות עם המרואיינים שלנו. בינתיים אני רוצה להרגיע אתכם - אלו רק כינים. לא משהו שלא ניתן להתמודד איתו... והנה, סוף סוף נמצא על הקו ד"ר פואד, ראש האגף לבריאות הציבור, שיעביר כמה הנחיות פשוטות שיכולתו לעזור לכל אחד ואחד... אתה איתנו דוקטור?"

לרגע השתררה דממה, אולם אז נשמע קולו של הדוקטור, עייף, חנוק ונואש. "כן... כן, אני כאן..." אפשר היה לשמוע אותו מתגרד בלהט, כמעט שורט את עורו. "נאג'י... תבין... אין פתרון! שום דבר! זו קללה! מעולם לא נראה דבר כזה!" ירה את המילים בקצרה, כמי שמנסה לפרוק את המטען הכבד מעל ליבו.

השדרן ניסה לשמור על קור רוח. "דוקטור פואד... אתה מפתיע אותי! אתה יותר מכולם אמור להכיר את הפתרונות הטובים ביותר! האם אין חומרים שיכולים לסייע ולהקל, משהו שעדיין לא ניסינו?" שאל, ומעבר לקו נשמעו צחוק חלול, ולאחריו מילים בוטות וחסרות תקווה: "תשכחו מזה! שום דבר לא יעזור! זו לא מכת טבע... אלו היהודים! כל עוד פרעה לא ישחרר אותם, זה חסר סיכוי!"

נאג'י הרגיש איך הזיעה ניגרת על מצחו, בעוד הכינים ממשיכות לעשות בגופו כבשלהן. הוא כבר לא היה מסוגל להחזיק מעמד. בפנים מעוותות מכאב הוא רכן קדימה, אל עבר המיקרופון, וסינן: "אני באמת מודה לך ד"ר פואד על ה... התובנות המחכימות שהבאת. וכעת, מעט מוסיקה..."

נאג'י ניתק את השיחה, נשען לאחור בכיסאו, מתנשם בכבדות. הוא ידע היטב שהמוסיקה הרגועה שנשמעה כעת - מגוחכת למדי על רקע הזעקות שנשמעו בכל פינה ברחבי הארץ, אולם לא היה לו משהו טוב יותר לעשות. הוא הרגיש איך במקביל

לרחש הכינים שמילא את האוויר - התפשט בו גם הייאוש כמו רעל שאף אחד לא יכול לעצור, והוא היה חסר אונים לגמרי.

שכונת היהודים היתה שלוה לחלוטין באותו בוקר שבו הכל התחיל. החיים התנהלו כרגיל. רבים מתושבי השכונה כבר הפסיקו להתייבב לעבודה, בעקבות האירועים האחרונים. הם הבינו היטב שבמציאות שנוצרה, המצרים - ואפילו קלגסי משמר מצרים - מפוחדים מכדי שיעזו להתאנות להם. בשעה זו, הם התמסרו לאושר הצרוף שבחיים נטולי עבודת פרך יומיומית, ואת הזמן הפנוי שעמד לרשותם ניצלו ללימוד בבית הכנסת, או לסידורים שנדחו כבר חודשים ארוכים.

אולם אז, לפתע, זה קרה...

ברגע אחד, כל העפר שבין הסמטאות, בשבילים הבלתי המרוצפים, בחצרות הבתים - הפך למסה אדירה של כינים. האדמה עצמה, נעלמה באחת. היצורים הזעירים כיסו לחלוטין את פני הקרקע, כמו שטיח חי ורוחש שנפרס על השכונה כולה.

התגובה הראשונית היתה שתיקה נדהמת. אנשים הביטו בקרקע בעיניים פעורות, מתקשים לעכל את המתחולל לנגד עיניהם. אולם רגע לאחר מכן, נשמע הצווחה הראשונה: "אלוקים ישמור! זה הגיע לכאן!".

אחרי שתי מכות שלא פגעו כלל בתחומי שכונת היהודים, הם כבר היו רגועים למדי. הם הפנימו שהמכות הללו נועדו לסגור חשבון עם מי שהתעלל בהם במשך שנים רבות, ומשכך, אין שום סיבה שהם עצמם ייפגעו. אולם כעת, באה המציאות וטפחה על פניהם: הכינים היו שם, מול עיניהם הפעורות באימה!

גל של בהלה שטף את השכונה. הורים חטפו את ילדיהם בחיפזון, בעוד אלו האחרונים מחפשים נחמה לאחר שנחשפו

לזוועה הרוחשת, ההולכת ומתפשטת. קולות בכי התערבו בצעקות מבולבלות. האם הפעם נדונו גם היהודים לספוג את נחת זרועה של המכה?

ברחובות, נותרו מעט גברים, שהתעקשו לחפש תשובות. להבין איך זה מסתדר. "לא יכול להיות שאנחנו נהיה חלק מזה!" טען בלהט אלימלך, חופן את זקנו האדמוני בידו המיובלת משנים ארוכות של עבודת כפיים מתישה. "אני מסכים איתך! אבל תראה... עם המציאות לא ניתן להתווכח! הבט בכינים הללו! הן הגיעו עד אלינו!" השיב לו יהודה, ידיד נעורים שצעד עמו יד ביד ברגעים הקשים ביותר.

ככל שהחרדה פשטה, התקבצו עוד ועוד אנשים, מחפשים מישהו שידע להסביר. לבסוף, היה זה גרשון, אחד המבוגרים שבחבורה, יהודי בעל זקן מאפיר ופאות גולשות, שהעלה את ההצעה: "הבה ניגש אל בית המדרש של שומרי הגחלת... הם בוודאי מבינים! הם בוודאי גם ידעו להסביר!" הציע, וההצעה התקבלה בהתלהבות.

"אתה צודק! אם למישהו יש תשובה, זה רק לשומרי הגחלת!", "אם מישהו יכול לפזר את הערפל, אלו רק הם!" קראו בני החבורה, והחלו צועדים אל מבנה בית המדרש שבקצה הכיכר.

כשהתקרבו, הבינו שהם לא היו היחידים שחשבו על הרעיון הזה. למרגלות היכל בית המדרש, כבר התגודדו מאות מתושבי השכונה שניסו להבין, חיפשו תשובות.

במעלה גרם מדרגות השיש הלבנות שבחזית המבנה, ניצב כעת רבי נחמיה, קשיש בעל הדרת פנים, זקנו הלבן היורד על פי מידותיו מתנופף קלות ברוח הבוקר. אלימלך ויהודה, כמו גם שאר בני החבורה, הכירו את רבי נחמיה היטב, ורחשו כלפיו הערצה רבה. הם שמחו לגלות כי הוא עצמו נענה לאתגר, ויצא אל העם כדי לספק הסברים.

רבי נחמיה הושיט את ידו לפניו, והס השתרר בכיכר. את המתח ניתן היה לחתוך בסכין. הכל היו דרוכים לשמוע את דבריו של הצדיק, מקווים למצוא בהם תשובה שתניח את הדעת. הם התעלמו לחלוטין מהכינים שבשעה זו עצמה רחשו תחת רגליהם, מחליפות את הקרקע הבלתי מרוצפת שבכיכר, כאילו היו שם מאז ומעולם. הם תלו את עיניהם בדמותו של רבי נחמיה, שנראה שליו לחלוטין. השלווה שלו, נסכה בהם רוגע.

"אני שומע את השאלות שלכם, בני..." פתח רבי נחמיה בקול שקט אך סמכותי שהדהד בכיכר כולה, ומיד המשיך: "אתם מנסים להבין, איך זה ייתכן. איך נהפכנו גם אנו לחלק מהסיפור הזה. איך המכה, שאמור להיות חלק מתהליך **הגאולה** שלנו, מופנית כלפינו ומתקרבת עד למרחק נגיעה... אולם אני רוצה לשאול אתכם: כמה מכם מגרדים כרגע?"

אנשים הביטו זה בזה, מעכלים את משמעות הדברים. הם לא חשבו על כך עד לרגע זה, אולם רבי נחמיה צדק... באופן מוזר, איש מהם לא גירד! זה לא היה טבעי, בוודאי לא הגיוני, בהתחשב באינספור הכינים שרחשו סביבם מכל עבר... ההכרה לחלה אט-אט, כמו קרני שמש שמפציעות מבעד לענן: הם לא הרגישו כלום... **כלום!**

החרדה המטלטלת החלה מתפוגגת, ורבי נחמיה המשיך:

"הכינים כאן, בני, אבל הן לא נמצאות כאן בגללנו. אנחנו לא היעד שלהן! אני אומר זאת בביטחון מלא: ברור לי שאף אחד מכם אינו חש בגירוד או בצריבה, ולעומת זאת, אם תצאו החוצה, אל רחובות המצרים - אתם תפגשו מציאות שונה לחלוטין... אתם תמצאו בהלה איומה מתפשטת... המסקנה ברורה: הכינים אמנם הגיעו לכאן, אך בכך זה נגמר! אתם לא סובלים מהן, וגם לא תסבלו!" סיים רבי נחמיה בשלווה.

"רבי..." העז לבסוף משהו מהנוכחים לשאול, "אם הכינים אינן נמצאות כאן בגללנו, אז בשביל מה הן בכל זאת הגיעו? מה הן עושות כאן?"

רבי נחמיה חייך חיוך קל. "הכינים כאן, בני," אמר ברוגע, "משום שכך נגזר משמים. לא תמיד אנו יכולים להבין... אולם עלינו להאמין! עלינו לבטוח באבא שבשמים! הוא דואג לנו, וכל מה שהוא עושה - אינו אלא לטובתנו! האמינו, בני... אל תשכחו זאת אפילו לרגע! תהליך הגאולה החל, והוא ימשיך בעקביות עד לסיומו הטוב!".

המבטים שבעיני ההמון שסביב הכיכר, השתנו. החרדה, פינתה את מקומה להבנה. הפחד, התחלף בהקלה. בשלווה. דבריו של רבי נחמיה, ולא פחות מכך: הרוגע והבטחון שבהם נאמרו - הצליחו לפוגג את החשש כמעט לגמרי. העובדות אף הן תמכו בדבריו, ולא ניתן היה להתעלם מכך: הכינים כאן, אך הן אינם מזיקות!

אט-אט, החלו הכל להתפזר אל בתיהם. עדיין ניתן היה לזהות תחושת מתח קלה באוויר, אך החרדה נעלמה. היתה שם בעיקר דריכות, ציפייה לראות לאן יתפתחו הדברים הפעם. בכיכר הבלתי מרוצפת, מחוץ לבית המדרש, המשיכו הכינים לרחוש... אך לכולם היה ברור: הן עסוקות בשלהן, ממלאות תפקיד שטיבו טרם ידוע...

והעיקר: כולם הרגישו בוודאות, שהם **בטוחים**.

בימים הבאים, הפכו רחובות מצרים לסיטו שעלה מהאופל. העולם המוכר, היציב, התכסה כולו במעטה רוחש של כינים, כאילו נפרס מעליו שטיח של אימה צרופה. הכינים זחלו, התפשטו, והתמזגו ליחידה אחת שחיפתה כל פינה חשופה. לא ניתן היה למצוא אפילו גרגיר עפר אחד: כל גרגיר שכזה, הפך מזמן לכינה פעלתנית.

המבנים, היו מצופים בשכבה דקה אך ניכרת היטב, של כינים. קירות הזכוכית של גורדי השחקים, אף הם לא נמלטו מאותו

הגורל. הכינים הגיעו לכל מקום, יוצרות תבניות משונות על הזוגיות. העיר כולה נעטפה בשמיכה חיה, מתפתלת.

החנויות ברחוב הראשי היו סגורות על מנעול ובריה. הכינים היו בכל מקום, ובנוכחותן לא ניתן היה לעשות מאומה. כשהידיים עסוקות בגירוד כפייתי, אובססיבי, לא ניתן למכור וגם לא לקנות. לא לבחור סחורה ולא לשלם. המראה הדוחה של החרקים הקטנים, מטפסים וזוחלים לכל מקום, על המצרכים ובין המדפים - היה כשלעצמו מקדם מכירות גרוע, והמסקנה היתה ברורה: אין טעם לפתוח.

מלבד זאת, ברגעים אלו, כל אחד העדיף להימצא בפניה שלו, עם המשפחה שלו, גם אם לא היה בכך כדי להביא תועלת של ממש.

ביום הראשון, עוד ניתן היה לפגוש פה ושם רוכלים שניסו להציע פתרונות מידיים: משחות שונות, שמנים, וגם רשתות. אך מהר מאד התברר שזה פשוט חסר סיכוי. הרשתות, הגיעו מאוחר מדי... אף אחד לא ניסה להעמיד את יעילותן למבחן, משום שלא היה בכך טעם. הכינים כבר היו בכל מקום. בקרב האבוד הזה, כבר נרשמה תבוסה מוחלטת. ואילו באשר לתכשירים? הכינים לא התרשמו ממאומה, והעידו על כך הגירודים הפרועים של הרוכלים עצמם...

מרגע לרגע, הכאוס שברחובות ובסמטאות הלך וגבר. אנשים התרוצצו כמשוגעים, מחכים את גופם בכל מה שניתן, מגרדים את גבם מול הקירות המחוספסים. אולם אם ציפו למצוא הקלה, התבדו עד מהרה. הגירוד לא הגיע רק מבחוץ. הכינים חפרו, חדרו מתחת לעור והכאיבו עד דמעות. מכל עבר ניתן היה לשמוע זעקות זעם וייאוש, ותחושת חוסר האונים היתה גרועה מכל.

היו שניסו לטפס על עמודי החשמל, בתקווה שהגובה יעניק יתרון על החרקים התוקפים. אולם מהר מאד הם חזרו אל

הקרקע... התברר, שהכינים הגיעו גם לשם, וגרוע מכך: כאשר הידיים היו תפוסות בניסיון להיאחז בעמוד ולא ליפול ארצה - הכינים היו משוחררות לתקוף בלי הפרעה...

גם חיות הרחוב היו שותפות מלאות לסבל. כלבים משוטטים, חתולי אשפתות, כל אלו עסוקים היו בניסיון חסר תוחלת להכהות ולו במשהו את הגרד הנורא, את הכאב הלופת מכל עבר. הם רצו חסרי שליטה מכאן לשם, מייבבים בקול, מתגלגלים על האדמה, מנסים להיפטר מהתחושה הנוראה, מהיצורים שהשתלטו על פרוותם ועשו בה כבשלהם.

תנועת כלי הרכב, הושבתה לחלוטין. היה זה בלתי אפשרי לנהוג בצורה שכזו. הגלגלים איבדו אחיזה, התחפרו בשכבת הכינים העבה שכיסתה את הכביש כולו, ואילו הידיים - עסוקות היו בגירוד, כך שהן לא היו יכולות לאחוז בהגה. פה ושם, ניתן היה לראות רכבים שנותרו בשולי הכביש, כאשר בעליהן נמלטו על נפשם תוך אשליה שימצאו מקום בטוח יותר.

העיר, כבר לא היתה עיר. היא הפכה לזירה אחת גדולה של טירוף וחוסר אונים, שבה לא נותר דבר מלבד הצורך לגרד, לגרד ולגרד, רק כדי לגלות שאין בכך תועלת. גירוד שאין לו מטרה, אין לו תכלית, ואיך שזה נראה כעת - גם לא היה צפוי לו סוף.

בינתיים, בלשכתו של פרעה, צלצל הטלפון שוב ושוב, מבלי להרפות. מכשיר הטלפון הזה היה אמצעי הקשר היחיד שלו עם העולם ביומיים האחרונים, מאז שהכל התחיל.

מהרגע בו הכינים תקפו, ובעוצמה - הוא לא הסכים לפגוש איש. היה זה משפיל מדי בעבורו, להיראות בחולשתו מול היצורים הקטנים והדוחים שהשתלטו על גופו לחלוטין. הוא, השליט האדיר של האימפריה הגדולה בעולם, נפל שדוד בקרב מול

יצורים בגודל של ראש סיכה?! לא... זה לא היה משהו שהמלך היה מסוגל להשלים איתו.

פרעה הביט בעצמו. בגדיו היוקרתיים נראו כמו סמרטוטים, קרועים מהגירוד הפרוע ומנוקדים בכתמי דם שהותירו אחריהן הכינים שנמחצו למוות בעת שחבט בעצמו בניסיון להכהות מעט את עוצמת הגירוד. הוא העדיף למות, ובלבד שאיש לא יראה אותו במצב הנורא הזה.

אפילו לא חאתם, העוזר האישי שלו. את מגשי המזון, הוא ביקש להניח מחוץ לדלת הלשכה, ורק לאחר שוידא שאיש אינו נמצא במסדרונות - פתח את הדלת כדי סדק והושיט את ידו כדי להכניס את המגש פנימה. לא פעם, האוכל הספיק להתקרר... אך למי היה אכפת? תיאבון ממילא לא היה לו, והוא הרשה לעצמו להפסיק לגרד רק לפרק הזמן המינימלי שהיה נחוץ כדי להכניס מעט מזון אל פיו בשביל לשרוד. רק לשרוד.

כעת, כאמור, הטלפון צלצל.

פרעה התלבט אם לענות. לא היה לו חשק לדבר עם איש. הוא ידע, שבין אם ירצה ובין אם לא, השיחה הזו תחשוף את חולשתו. הוא שיער שמצפים ממנו לתשובות, להצעות, לפתרונות, והוא ידע שאין לו מה לומר. הוא עמד כמו כולם חסר אונים מול המכה הזו, שבטיפשותו כה זלזל בה. לרגע לא העלה בדעתו כמה סבל יכולים יצורים זעירים שכאלו לגרום, ובוודאי שלא שיער שהם יגיעו במיליארדים.

אולם בסופו של דבר, הושיט יד אחת אל השפופרת וענה. ידו השנייה, המשיכה לגרד בלי הפוגה. "מה הענין?" נהם אל תוך הפומית, אפילו לא מנסה להסתיר את קוצר רוחו, ומעברו השני נשמע קולו של שר הבריאות:

"הו... אדוני המלך! סוף סוף!".

נשיפות. קולות צורמים של חיכוך, מהם למד פרעה ששר הבריאות מתגרד בשעה זו בדיוק כמוהו. לשבריר שניה חלפה בראשו המחשבה, שעצם יכולתו של השר לחשוב על משהו מלבד על הצורך המיידי בהרגעת העור המגורה או הקלה על הכאב הנורא - ראויה להערכה. אולם המחשבה הזו חלפה באותה מהירות בה הופיעה: "מה אתה רוצה? מה עכשיו?" הוא נבח אל השפופרת.

"אדוני... אנחנו חייבים לעשות משהו... המצב ברחובות בלתי נסבל! אני מציע לרסס מהאוויר! זה אולי לא הדבר הבריא ביותר, אבל אני חושב שבשיקול הכללי..."

"אני לא מאמין... אתה רוצה להגיד לי שיש פתרון שעוד לא ניסינו, ואתה עוד מתלבט? תרסס! בוודאי תרסס! תוציא מסוקים, מטוסים, משאיות, כל מה שצריך... רק תעשה כבר משהו!" זעק פרעה, וניכר שהזעקה הזו נבעה ממעמקי נשמתו.

רק לאחר שהמילים יצאו מפיו, הוא קלט עד כמה הסגיר מבלי משים את חוסר האונים בו היה שרוי. אילו יכל, היה מושך את המילים בחזרה. אך את הנעשה לא ניתן היה להשיב. לעת עתה, לא נותר לו אלא לטרוק את השפופרת ולחזור לגירוד האובססיבי, כעת בשתי הידיים במקביל.

שעה לאחר מכן, שמי מצרים התמלאו ברעם מטוסי הריסוס, שפלטו עננים סמיכים של כימיקלים רעילים. ברחובות שוטטו משאיות ועליהן מדיפי רסס כבדים, מאלו ששימשו בימים כתיקונם להדברה בשדות התבואה שמחוץ לעיר.

האנשים המתגרדים והסובלים שברחובות הביטו בענני הרסס הלבנים שהתפשטו אט-אט, עוטפים את הבניינים, הכבישים, הפארקים ובתי המגורים, ותקווה זחלה לליבם. הם אפילו לא ניסו להימנע מלשאוף את החומר בעל הריח הכימי החריף. הם היו מוכנים להסתכן, ובלבד שמשוהו יעצור את הסבל הבלתי אפשרי שהשתלט על חייהם.

בתחילה, היה נראה שזה עובד. היו שהרגישו הקלה רגעית. האויר המהול בכימיקלים הקפיא את התחושה על עורם, והם האמינו לרגע שהסיוט עומד להסתיים. אבל אז, משהו השתנה...

הכינים, שנראו עד כה כנקודות זעירות, החלו להתעוות לנגד עיניהם של המצרים. מרגע לרגע, הגירוד הפך לחזק יותר, והכאב לחודר יותר. לתדהמתם, הכינים פשוט התחילו לגדול, במהירות ובאופן על-טבעי לחלוטין!

בתוך דקות, מי שהיו פעם חרקים זעירים בגודל של ראש סיכה - הפכו ליצורים בגודל של גרגר אורז. ואז גדלו לגודל של שעועית. ואז... לגודל של ביצים...

מבנה הגוף של הכינים, לא השתנה... הגוף הסגלגל השקוף-חום, שש הרגליים הקטנות עם הטפרים הדוקרניים, והפה - אותו פה מחודד ומפלצתי שננעץ בעור ומצץ דם... אבל עכשיו, הן כבר לא נראו כמו חרקים רגילים: הן נראו כמו **מפלצות מיניאטוריות**, עם עיניים בולטות ומבט חסר רחמים.

צרחות החרדה הלכו וגברו מרגע לרגע, כשכיני הענק החלו מזנקות מהקרקע, מטפסות וחודרות דרך הבגדים העבים ביותר כאילו היו עשויים אוויר... ככל שניסו לנער אותן, למחוץ אותן, לסלק אותן - זה היה חסר סיכוי. הטפרים שלהן ננעצו בעוצמות בלתי אפשריות, והגוף הכבד והגדול העמיק את תחושת המחנק והאימה.

הכאב, שעד עתה היה בלתי נסבל, התעצם כעת פי כמה. תחושת הגרד השתלטה על התודעה באופן מוחלט, וגרמה ללא-מעט מצרים לאבד את שפיות דעתם.

אולם לא פחות מכך, היתה נוראה השפעתם הפסיכולוגית של המראות הקשים. המצרים מצאו את עצמם אפופים במפלצות, דורכים עליהן, מתבוססים בתוכן, נאבקים בהן מאבק נואש חסר סיכוי, כשברקע רחש רגליהן המתחככות זו בזו, קולות

היניקה שהן משמיעות כשהן נועצות את פיהן בעור וחודרות עד לוורידים העמוקים ביותר, מוצצות דם בגרגרנות.

כשהכאוס ברחובות הגיע לשיאו, כבר לא היה לאיש ספק: לא זו בלבד שהריסוס לא פתר את הבעיה, אלא להפך: הוא החמיר את המצב, שאף אחד לא האמין שיכול להיות גרוע ממנו...

בעודו יושב בלשכתו, השיג המידע את פרעה, בין אם רצה בכך ובין אם לא. מהדורות החדשות נפתחו בתיעוד מסמר שיער של זני כיני הענק, והמראות שהגיעו מהרחובות היו מחרידים.

בדקות הראשונות, המלך השלה את עצמו שכיני הענק לא תגענה אל הארמון, שאליו גם חומרי ההדברה לא חדרו. אולם עד מהרה התבדה: מול עיניו הפעורות באימה צרופה, הוא הבחין כיצד הכינים המכסות את הלשכה הולכות וגדלות, מפגינות מבנה אנטומי של מפלצות זעירות.

רגעים לאחר מכן, הן כבר החלו תוקפות, וזעקותיו של המלך הדהדו במסדרונות. אבל איש לא נחלץ לעזרה. כל מי שיכול היה רק לשמוע, היה עסוק בסבלו האישי, שלא הותיר מקום לכל מחשבה אודות גורלו של מישהו אחר.

ואז, שוב, הטלפון צלצל... וצלצל... וצלצל...

לבסוף, חלפה בראשו של המלך מחשבה, שאולי מישהו מצא פתרון נוסף. הרעיון האחרון שיושם לא הוכיח את עצמו, ובכל זאת, מתוך ייאוש, פרעה החליט לענות ולשמוע. מי יודע? אולי הפעם תהיה בשורה חדשה...

הוא הושיט יד רועדת אל השפופרת, הרים והצמיד אל אוזנו.

הפעם, היה זה שר האוצר. גם קולו נשמע חנוק, וניתן היה לזהות שהוא מנסה לכלוא זעקות כאב שאיימו לפרוץ בכל רגע. "אדוני

המלך... אני חושב... אולי... אולי כדאי לשקול... את העניין עם היהודים...“ הוא מלמל, מתנשף.

פרעה קפא לרגע, ואז פלט גיחוך צורם. “היהודים? מה בקשר אליהם?” לחש בזעם, והמילים שנשמעו מעבר לקו דקרו בליבו: “אולי זה הזמן... אדוני... להיכנע! אי אפשר יותר! לא ניתן להמשיך ככה!”.

הטון הלך והתחדד ממילה למילה. נראה שאחרי שהמילים הקשות הללו נאמרו, ניסך בשר האוצר האומץ להכיר במשמעותן ולעמוד מאחוריהן.

“אתה כנראה לא מעודכן!” סינן פרעה, והמשיך: “על פי הדיווחים שאני קיבלתי, הפעם, גם היהודים סובלים! הכינים נמצאות גם בשכונות שלהם! אז לדעתך, אני אמור לפתור להם את הבעיות?”.

“אדוני המלך!” עמד שר האוצר על שלו, “האמן לי... הבעיות של היהודים ממש לא מטרידות אותי... אבל הבעיות שלנו - כן! ובינתיים, אנחנו מתגרדים! ומלבד זאת, גם אני שמעתי שהכינים הגיעו לשכונת היהודים... אבל גם שמעתי שהן אינן מציקות להם! היהודים לא סובלים, אדוני! רק אנחנו!” סיים שר האוצר בלהט, אך פרעה לא השתכנע.

“שטויות!” הוא צרח, בדיוק בשנייה בה כינה גדולה במיוחד נעצה את פיה בעורו, חודרת באלימות אל וורידיו ומתחילה למצוץ. “שהם יסבלו! הם לא יעמדו בזה! נראה אותם מתמודדים! אני... אני לא אתן להם את הסיפוק הזה! שכולם יסבלו אם צריך! לא אכפת לי!” השתולל המלך, טרק את הטלפון בעודו מתנשף בכבדות מכאב, וחזר לגרד את עורו עד זוב דם.

פרעה עצם את עיניו. הוא נשען לאחור בכיסאו תוך כדי גירוד פראי, מנסה להתעלם מהמתחולל סביבו, ולהרגיש שהוא עדיין שולט במצב... אך הכינים, לא חדלו לרגע. הן לא נתנו לו מנוחה

אפילו להרף עין, והמלך הבין שמהסיוט הזה - פשוט לא ניתן לברוח, אפילו לא לעולם הדמיונות...

דקה רדפה דקה. שעה רדפה שעה. יום רדף יום. ואז עוד יום, ועוד אחד. בהתחלה, עוד ניסו לספור. מישהו אמר שכבר עברו יומיים, מישהו אחר היה משוכנע ששלושה, אבל האמת היא שאף אחד לא באמת ידע. השמש אמנם זרחה ושקעה, אך המצרים היו שקועים כל כך בסבלם, עד שהם לא הצליחו עוד לזכור כמה פעמים זה קרה. הזמן איבד את משמעותו.

מצרים הלכה ושקעה לתוך סיוט שלא נראה לו סוף. איש לא היה מסוגל לישון. הגירוד הבלתי פוסק, והפצעים שהותירו אחריהם הכינים, ובפרט כיני הענק - לא אפשרו להתעלם מהם ולעצום עין. הלילה לא הביא מנוחה, והיום לא הביא תקווה.

הרחובות, שפעם היו שוקקי חיים, עליזים וצבעוניים - הפכו לזירות עכורות של גיהינום מתמשך. אנשים כבר לא הלכו ברחובות; הם זחלו. מנסים להתגרד על הקירות, על עמודי החשמל, אפילו על האספלט של המדרכות והכבישים, מתעלמים מכך שהם צוללים היישר אל תוך מחנה האויב - אל מרבד הכינים שכיסה כל מה שרק ניתן להעלות על הדעת.

גם בבתים, הסבל לא היה פחות נורא. עבור המצרים, לא היתה כל משמעות לשאלה היכן הם היו. בכל מקום, הם עשו את אותו הדבר: גרדו. עד זוב דם. מקלפים את עורם מעליהם. שורטים בבשרם עד כאב. מנסים לעשות הכל, אבל ממש הכל, כדי להקהות ולו במשהו את התחושה הבלתי נסבלת. הידיעה שלסבל הזה יש שותפים על ארבע, חיות המחמד שסבלן היה מכמיר לב - לא הקלה על התחושה. אולי אפילו להפך.

אט-אט, יותר ויותר אנשים נכנעו והרימו ידיים. הם כבר לא זעקו, לא צעקו, אפילו לא שאלו 'עד מתי'. חלקם, אפילו חדלו לגרד.

הם פשוט קרסו, בוהים נכחם בייאוש של חידלון. מפקירים את עצמם לסבל, בכניעה מוחלטת.

עם הזמן, הכינים הלכו וגדלו, והפכו לאכזריות יותר. כל עקיצה שלהן, הותירה פצעים מדממים שלא הגלדו, רק גירדו וגירדו יותר ויותר. הכאוס היה מוחלט: מצרים, שהיתה פעם אימפריה חזקה וגאה - הפכה לזירת סבל מדממת, שלא נראתה כמותה מעולם. ולא נראה היה שזה עומד להסתיים...

זה נמשך שבוע. שבוע שלם שנדמה כמו נצח. שבוע של מאבק בלתי פוסק, חסר סיכוי, מול אויב אכזרי ששום דבר לא עמד בפניו. אויב שרק הלך והתחזק מיום ליום. שבוע שבו המצרים כמעט איבדו צלם אנוש לחלוטין. שבוע שבו הילדים כבר חדלו לבכות, לא מפני שהכאב פסק - אלא משום שכבר לא נותר בהם כוח. שבוע שבו המבוגרים הפכו לצללים של עצמם, משוטטים אנה ואנה בעיניים מזוגגות.

בהדרגה, המצרים השלימו עם תבוסתם. הם לא יכלו להכריע אם היהודים - שבגללם, כך הבינו, באה המכה - הם האשמים בסבלם, או אולי דווקא המלך, שלא הצליח למנוע את האסון. ובעצם, זה גם לא היה כל כך משנה... באשמה, לא היה כדי להקל על הסבל, או להחזיר את השפיות שאבדה.

אולם אז, לפתע, ביום השמיני, זה פשוט נגמר. **ברגע אחד.**

השקט, היה מוזר, כמעט בלתי טבעי. הרחובות, שהיו מכוסים עד כה בשכבה חיה, פעילה ורוחשת של כינים בגדלים שונים - דממה לפתע פתאום. חלף זמן מה, עד שההכרה הצליחה לחלחל אל התודעה: **זה נגמר!**

כני הענק התכווצו, גופותיהן המפלצתיות חזרו לממדיהן הזעירים המוכרים, ואז שבו והפכו לגרגירי עפר, שנשרו על האדמה ויצרו תלוליות בכל פינה אפשרית. לרגעים, ניתן היה

לתהות האם הזוועה אכן התרחשה, או שהיה זה רק חלום רע. אולם הפצעים שעדיין דיממו, והגירוד שטרם הרפה לגמרי - היוו מזכרת אילמת לסיוט שאפף את הארץ.

בארמון, בלשכתו המפוארת, ישב פרעה - מותש, אך מרוצה. הוא לא היה מוכן להודות בכך בפה מלא, אולם הוא חש הקלה עצומה. "אמרתי לכם!" אמר לעוזריו, כאשר אלו חזרו אל הלשכה. "מצרים לא תיכנע לעולם!".

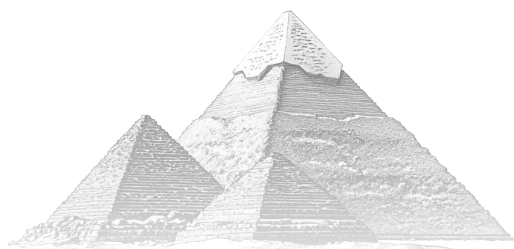
אולם ברחובות, התחושות היו שונות לחלוטין. אנשים הביטו בתלוליות העפר, בוחנים את כתמי הדם שהתייבשו על עורם, ומבינים שהפרק הזה אולי נגמר, אך הסיפור רחוק מלהסתיים. המכה חלפה אמנם, אולם השקט, הם כבר ידעו, מתעתע. הוא אינו אלא הפוגה זמנית. כל עוד היהודים כאן, המכה הבאה - הינה רק שאלה של זמן.

בכל פינה בממלכה, שרר מתח שקט - ציפייה דרוכה לעתיד ולאימה האורבת בו. החיים אמנם חזרו אט-אט למסלולם, הרחובות שבו והתמלאו, החנויות נפתחו שוב, אולם האוזניים נותרו כרויות והעיניים מביטות סביב - מנסות לזהות מבעוד מועד את האסון הבא, שאיש לא ידע מאין יופיע, אולם לכולם היה ברור: הוא הולך ומתקרב!

ובכל זאת, גם כשהכאוס שכך והסדר שב על כנו - מרבית המצרים נותרו דבקים בעמדתם: שחרור היהודים אינו בא בחשבון.

סקרים שפורסמו בעיתונות הממלכתית הציגו תמונה ברורה: למרות ההרס, למרות הפגיעה הכלכלית, למרות אובדן היציבות - הרוב המוחלט של הציבור המצרי עדיין מתנגד לכל ויתור. "אם נכנע - הם ינצחו!", זעקו הכותרות.

גם בשיחות הרחוב ניתן היה לחוש בכך: "כן, זה היה נורא!" הודו המצרים, "אבל להיכנע? להודות שטעינו? לתת להם לצאת בראש מורם? לעולם לא!" הם היו נחושים, ובכך סללו את הדרך לסרגדיה הבאה של ארצם.

אסון צואלוגי

אף אחד לא אמר את זה בקול, איש לא הודה בכך בפומבי, אך עמוק בפנים, מתחת לשכבות של הכחשה, הם ידעו. היה להם ברור שזה יגיע. לכן, כשהתראה הבאה הדהדה ברחבי מצרים - איש לא באמת הופתע.

ובכל זאת, כשקולו הסמכותי והמוכר של המנהיג היהודי מילא את מצרים כולה - איש גם לא נותר אדיש. המילים היו פשוטות, אולם בה בעת מזרות אימה. הן נשפכו בין הסמטאות, זרמו ברחובות הראשיים, טלטלו את הכיכרות וזעזעו את יושבי הבתים:

"שחרר את עמי, ולא - ישתלחו בך ובעמך חיות פרא, שתמלאנה את הערים, את החצרות ואת הבתים, עד שלא ניתן יהיה לחמוק מפניהן! הן תהיינה בכל מקום במצרים - מלבד בשכונת היהודים!".

לא ניתן היה להימלט מהמילים הללו וממשמעותן האיומה. הן ננעצו בלבבות כמו חרב. הפעם, אף אחד כבר לא זלזל. איש לא השלה את עצמו שזה הולך להיות קל.

אחרי שבמו עיניהם נוכחו המצרים לדעת מה עשויות לחולל צפרדעים או כינים, איש לא רצה אפילו לדמיין מה יקרה כשחיות

פרא אמיתיות תשטופנה את הרחובות. לכולם היה ברור שזה עומד להיות אכזרי וחסר רחמים. ובכל זאת, האופציה האחרת, להיכנע בפני אלוקי היהודים ולשלח אותם לחופשי - נראתה בעיני המצרים גרועה אפילו יותר.

גם אם ניתן היה, בדרך כלשהי, להציע פשרה שתתקבל על דעת ההמון - הרי שעדיין: היה מחסום בלתי עביר: **המלך**. הוא היה שבוי במאבק האגו האישי שלו מול המנהיג היהודי, ולא ראה מאומה מעבר לכך.

האנשים הקרובים אליו ביותר, כבר ניסו להציע פשרות. לא פעם ולא פעמיים. הם ניסו לפנות אל ההיגיון, לדבר אל השכל הישר, להסביר שמצרים לא תעמוד במכה נוספת. ששלוש מכות כואבות כבר הביאו את הארץ אל סף קריסה, כפסע מהתמוטטות מוחלטת, וכי לא נדרש הרבה כדי לעבור את הסף ולהתדרדר אל התהום.

אך עד כה, הדברים נפלו על אוזניים ערלות. המלך פשוט לא היה מוכן לשמוע. כאשר הנושא רק עלה, ולו ברמז - הוא היה נתקף בהתקף של זעם, ואיש לא רצה להיות בסביבה כשזה קורה. הוא לא היה מוכן לשמוע על פשרה, על הסכמים, אפילו לא על הידברות. כאילו שד נכנס בו, הוא שעת בדהרה אל מול הסלע, מוביל אחריו את מצרים כולה להתרסקות מפוארת.

לשנות את המציאות, אם כן, לא היה סיכוי. לאנשיו של פרעה לא נותר אלא לשווק אותה - לייפות, לטשטש, להדחיק.

שעה קלה לאחר שקול ההתראה נדם, כבר היו טובי אנשי התקשורת בארמון שקועים בהתייעצויות קדחתניות. ברור היה שיש למנוע פאניקה, אבל לאיש לא היה רעיון איך.

הודעות ההרגעה של הארמון איבדו כל השפעה. הציבור לא האמין להן, הסקרים הראו זאת בבירור. איש לא חשב שניתן יהיה לעצור את חיות הטרף. כשהן תופענה, הבינו כולם -

האזעקות תייללנה, האזרחים ירצו למרחבים המוגנים, אך אלו לא יעזרו במאומה. כל אחד יעמוד לבדו מול האימה.

ובכל זאת, מה עושים כשהמציאות בלתי נמנעת אך אי אפשר להודות בכך? מייפים. משקרים. מכסים את הפחד במסרים מלאכותיים.

כך, אחרי שעות של דיונים קדחתניים, הוחלט לעשות בדיוק את מה שכבר הוכח כחסר תועלת - רק משום שלא היה פתרון טוב יותר.

אמצעי התקשורת הונחו לשדר מסרי הרגעה ריקים מתוכן: "האזרחים מתבקשים לשמור על קור רוח. אין כל חשש! חיות בר אינן תוקפות סתם כך!".

ברחובות החלה ההצגה הגדולה. כרזות התפרסמו בכל פינה עם הנחיות מגוחכות: "הימנעו מתנועות חדות בנוכחות בעלי חיים!", "אם נתקלתם בטורף - התרחקו באיטיות!". לצידן התנוססו כרזות עידוד ריקות ממשמעות: "מצרים חזקה! ביחד ננצח!".

אבל האזרחים הביטו בכרזות וידעו: הן חסרות ערך, ממש כמו הנייר שעליו הודפסו. בשווקים, ברחובות ובבתי הקפה התלחשו אזרחים ממורמרים: "הם באמת חושבים שנאמין לזה?".

והפעם, הם באמת לא האמינו.

לאזרח המצוי, לא היה הרבה מה לעשות. ובכל זאת, לא כל המצרים התייחסו אל המכה הממשמשת ובאה כגזירת גורל. היו שניסו להציל את עצמם ואת משפחותיהם, ופשוט **לברוח**.

בסוכנויות הנסיעות, הטלפונים צלצלו ללא הפסקה. מטבע הדברים, מחירי כרטיסי הטיסה האמירו, עד פי עשר - ואפילו

יותר. "לא רק המטוסים ממריאים... גם המחירים!" העיר מישהו באירוניה...

ובכל זאת, בעלי עסקים ואנשים אמידים שיכולים היו להרשות לעצמם - לא היססו. הם מיהרו להזמין כרטיסי טיסה עבורם ועבור משפחותיהם. לא היתה משמעות ליעד, איש לא היה בדרך. כל יעד מחוץ למצרים, היה טוב מספיק. רומא, פריז, יוהנסבורג - זה לא באמת היה משנה. רבים האמינו, שכרטיס טיסה בעת הזאת - משמעותו: כרטיס לחיים.

במשרדי רשות האוכלוסין, במחלקה להנפקת דרכונים - תורי ענק השתרכו. אנשים המתינו שעות ארוכות בעמידה, בצפיפות ובדוחק, אך אף אחד לא הרשה לעצמו להתלונן. שדות התעופה פעלו מסביב לשעון, והמראות כמו גם נחיתות נרשמו לאורך כל שעות היום והלילה.

ובכל זאת, מרבית המצרים נשארו. חלקם, משום שלא היו להם האמצעים לעזוב. אולם רובם, פשוט לא האמינו שזה יעזור במשהו. אף אחד לא הבטיח להם שהחיות, אותן חיות מפניהם הזהיר המנהיג היהודי, לא ישיגו אותם בכל מקום בו יהיו... משכך, הם העדיפו להישאר בסביבה המוכרת, ולקוות לטוב.

אולם באותה שעה עצמה, בעוד רבים מהמצרים מתחבטים בשאלה האם לברוח או להישאר, היו דווקא כאלה שעשו את הדרך בכיוון ההפוך. הללו, ראו באסון המתקרב הזדמנות פז. הם לא פחדו, אלא בדיוק להיפך: הם קיוו להרוויח. השמועות על המכה הקרבה התפשטו ברחבי העולם, ומיד משכו את תשומת ליבם של צלמי טבע, שזיהו הזדמנות של פעם בחיים.

הללו ארזו תיקי מסע כבדים, העמיסו עדשות טלה, מצלמות תרמיות וציוד מעקב יקר להחריד, ושטפו את מצרים בהמוניהם. הטיסות הנכנסות למצרים, היו עמוסות בדיוק כמו אלה היוצאות. צוותי הצילום תפסו כל מושב: במחלקת התיירים, העסקים, ואפילו במחלקה הראשונה.

בתי המלון בקהיר ואלכסנדריה, היו מלאים עד אפס מקום. המסדרונות געשו באנגלית, צרפתית, גרמנית, ומי יודע עוד כמה שפות. צוותי הצילום מרחבי העולם, התווכחו בשפות שונות על נקודות צילום אסטרטגיות, מתכננים איך לנצל את ההזדמנות ההיסטורית עד תום. איך לתעד מכל זווית אפשרית את מה שהם האמינו שעומד להיות אירוע טבע בלתי נשכח.

בלובי מלון 'הנילוס' בקהיר, נשמעו שיחות נלהבות. "זו הזדמנות של פעם בחיים!" אמר ג'ון, צלם טבע מבריטניה, בעודו בודק את החצובה שלו. "אריות, נמרים, ואולי אפילו חיות שלא ראינו מעולם... זה יכול לזכות אותנו בפרסים בינלאומיים!". לידו, מארק מאוסטרליה, כיוון את העדשה הענקית שלו, מוודא שכל הציד מוכן. "אם באמת מדובר בפלישה של חיות מכל העולם, אני חייב להיות שם!" אמר בביטחון.

הזרים, שטרם חוו על בשרם מכה אמיתית, וההיכרות שלהם עם המכות הקודמות הסתכמה במציאות המרוככת שהמסכים העבירו - היו הרבה יותר נינוחים מהמצרים. הם צחקו, שתו קפה בלובי, ולא העלו בדעתם לרגע שזו ההרפתקה המסוכנת ביותר אליה הכניסו את עצמם מעולם. מבחינתם, זה היה רק עוד אתגר.

כך לפחות הם חשבו.

בחדר הישיבות הקטן שבארמון, התכנסו ראשי המשק, בכירי מערכת הכלכלה ויועציו הקרובים של פרעה, לדיון שנקבע בדחיפות. בין המשתתפים, בלטה דמותו של פאיז אבן-מסעוד, איש עסקים ממולח ובעל תאגיד יצוא חקלאי, שהיה האזרח היחיד בחדר. למעשה, הוא היה זה שדחף לקיומה של האספה המצומצמת הזו.

לאחר שקיבל את אישורו של המלך לפתוח בדברים, החל פאיז לשטוח את תוכניתו: "הבה נהיה כנים, רבותי," הוא פתח, קולו חזק וברור. "כולכם יודעים מה הולך לקרות. חיות הפרא יפשטו על המדינה, אך כמו תמיד, הן לא תשאנה כאן לנצח. כשהן תמותנה, ייוותרו מאחוריהן אלפי טונות של עורות, פרוות, חטים, קרניים, נוצות נדירות, וכל זה - פשוט יירקב ברחובות אם לא נדע לנצל זאת".

כמה מהנוכחים הביטו בפאיז בסלידה גלויה. "אתה מצפה שנדון בהיבטים מסחריים, כשמצרים עצמה בסכנת הכחדה?" שאל בזעף שר הפנים, ח'אלד בן-נאג', אבל פאיז לא התבלבל: "כן!" הוא השיב בלי היסוס. "דווקא עכשיו! אחרי שהכל יגמר - המדינה תהיה מרוסקת כלכלית, ואז כבר יהיה מאוחר מדי בשביל תכניות עסקיות... אם נתכונן כראוי, אנחנו יכולים להפיק מהסיפור הזה רווחי עתק, שיאפשרו את שיקומה של הארץ אחרי המכה! זה פשוט מאד!".

"אז מה ההצעה שלך?" התרצה במעט שר הפנים, ופאיז מיהר לשטוח את תוכניתו שהוכנה מראש לפרטי פרטיה: "אני מציע דבר פשוט מאד: אני אקבל זיכיון בלעדי לאיסוף, עיבוד ושיווק של כל התוצרים שיישארו כאן לאחר מותן של חיות הפרא, לשם הפיכת האסון לנכס כלכלי".

"זיכיון?" חוסאם א-דין בדרי, שר הכלכלה, זקף גבה. "כן!" חיך פאיז. "אני אדאג למימון מלא של מערך איסוף, העיבוד, האחסון והייצוא - מבלי שהמדינה תוציא ולו לירה אחת מכיסה. ובתמורה? אני מציע להקצות חמישה עשר אחוזים מההכנסות לטובת קופת המדינה!".

"חמישה עשר אחוזים בלבד?" נחר בבזז ח'אלד, "אתה רוצה להשתמש במשבר כדי להתעשר, ובקושי להחזיר משהו למדינה?".

פאיז חייך. "אדרבה," אמר. "למדינה אין את הכלים, הלוגיסטיקה או כוח האדם הנחוצים בשביל להתמודד עם זה. אני מציע פתרון שיאפשר למדינה להרוויח, בלי לעסוק בעצמה בכל זה. ואם חמישה-עשר אחוזים נראים לך מעט, אפשר לדון על עשרים! אני לא מבקש נדבה, אדוני... אני מציע עסקה!"

"הכנת תכנית עבודה?" ביקש שר הכלכלה לדעת, ופאיז השיב מיד: "בוודאי! יש לי תכניות עבודה מסודרות ומפורטות. כמובן, יש צורך בהיערכות מיידית - עוד לפני שהסיפור מתחיל, ואני אדאג לכך. המטרה הינה להבטיח, שמיד עם תום המכה - נוכל לפרוס צוותי עבודה, ולהפעיל שרשרת אספקה שתעביר את הסחורה היישר לשוק הבינלאומי."

"אנחנו נוכל למכור למעצמות, לתעשיות היוקרה של אירופה, ואפילו לחוקרי טבע ולמוזיאונים! אתם יכולים לדמיין כמה שווה פרוות נמר מה'מכה הגדולה' של מצרים? זו תהיה תעשייה רווחית כמו שלא היתה כאן מעולם!" סיים פאיז בהתלהבות בלתי מוסתרת.

"ומה באשר למימון? חשבת על זה?" שאל השר, מצמצם את עיניו בחשדנות. "זה נשמע שאפתני מאוד... אבל האם יש לך מקורות מימון מספקים לכל זה? אחרי הכל, מדובר במבצע לוגיסטי עצום, ואתה מבטיח לממן אותו לבד!"

פאיז חייך בביטחון, כאילו ציפה לשאלה הזו. "בוודאי! יש לי שותפים בינלאומיים שמחכים להזדמנות להשקיע. כשמכה כזו מתרחשת, העולם כולו עוקב, והאמן לי - לא מעט גורמים מבינים איזה אוצר כלכלי גלום כאן... כל מה שחסר זה האישור הרשמי!"

בחדר השתררה שתיקה. חוסאם א-דין הביט לעברו של פרעה, שאחז בעטו והקיש בו קלות על השולחן. לבסוף, נעץ מבט ישיר בפאיז, ואמר קצרות: "עשרים אחוז מההכנסות - והעסקה סגורה!"

פאיז היסס לרגע, ואז חיך. "עשרים אחוז. אנחנו יוצאים לדרך!".
פרעה חתם על המסמך והגיש אותו לפאיז. "כשהחיות ימותו,
אתה תהיה האיש העשיר במצרים!" ציין באגביות, ואילו פאיז
לקח את הדף, קיפל ותחב אותו לכיסו. "האיש העשיר ביותר?
אני לא יודע, אדוני... אך דבר אחד ברור: אם אני היחיד שחשבתי
על זה, כנראה שאני האיש החכם ביותר!"...

זה קרה ברגע אחד. פאדי, נהג מונית בקהיר, עצר ברמזור בכיכר
תחריר. הוא הביט באדישות במכוניות סביבו, שצפרו כמו בכל
בוקר רגיל. השמש עמדה ברום השמים. ואז, הוא מצמץ...
כשפקח את עיניו, העולם כבר לא היה אותו דבר.

המכוניות עמדו סביבו, הרמזור הבהב באור אדום, אך הכביש
עצמו - נעלם מתחת למים. במקום שבו היה עד לפני רגע
אספלט לווהט, השתרע כעת אגם רחב ידיים, מימיו כהים, ובהם
משתקפים הבניינים שמסביב, כאילו תמיד היו שקועים בחלקם
התחתון במים.

פאדי בהה באימה כשהבחין כי האוטובוס, שהמתין מאחוריו
ברמזור, החל שוקע באיטיות אל תוך מי האגם. הנוסעים ניסו
לפתוח את הדלתות, חלקם כבר הצליחו לנפץ את החלונות
הצידיים ולטפס אל הגג.

ואז, המים התחילו לנוע, ולפתע צץ ראשו של היפופוטם עצום
ממדים, ממש בסמוך לחלון המונית של פאדי. עיניו האדומות
בהו באדם שמולו, שתיקה של רגע, ואז - היצור פער את פיו
במה שנשמע כמו ספק צרחה ספק חרחור עוצמתי, חושף
שיניים ענקיות.

רגע לאחר מכן, הוא זינק. למזלו של פאדי, היה זה לכיוון הנגדי,
אל עבר הרכב הסמוך. היצור ריסק את הרכב כאילו היה עשוי

קרטון, והמשיך לרוץ מבלי לעצור. פאדי לא ניסה לעקוב אחריו. מה שראה, הספיק לו די והותר.

באותו הרגע, פאדי רצה לצרוח - אבל גרונו התכווץ כאילו יד בלתי נראית לוחצת עליו. ליבו דפק בטירוף, פיו נפער אך שום קול לא יצא. ידי האוחזות בהגה רעדו בחוסר שליטה, והוא הרגיש כאילו העולם כולו מסתחרר סביבו. הוא צבט את זרועו, חזק כל כך עד שחש כאב חד, אבל המים, וכך גם ההיפופוטם הענק - לא נעלמו. הם נשארו שם, אמיתיים לחלוטין.

הם כבר היו חלק בלתי נפרד מהעיר.

באותה שעה, בקומה הרביעית של בנין משרדים בשכונת אל-מוהנדסין, עומר הרים את עיניו מהמחשב שלו. הוא הציץ דרך החלון הרחב שלצד שולחנו, מחפש רגע של מנוחה מהמסך המהבהב, ואז עצר את נשימתו:

הרחוב מתחתיו עדיין היה שם - אותן חנויות קטנות, אותו דוכן פלאפל מוכר. אבל עכשיו, הרחוב ניצב במרכזו של יער טרופי עבות. העצים הגבוהים, שצמורותיהם הגיעו ממש עד לחלון חדרו של עומר, היו לפתע חלק בלתי נפרד מהנוף. גזעיהם העצומים חיבקו את הבניינים, שורשיהם ננעצו עמוק בקירות, כאילו מאז ומעולם עמדו המבנים הללו בלב ג'ונגל פראי.

המכוניות עדיין חנו בצד הדרך, אך כעת זחלו ביניהן נחשים עבים, צבעוניים וקטלניים. על חוטי החשמל קיפצו קופים, שצווחו בקולות חדים. ואז, מהמשרד הסמוך, נשמעה זעקה חדה, שנקטעה באחת. זעקת אימה.

עומר זינק ממקומו, פורץ כרוח סערה אל המסדרון, אולם הוא נעצר כשראה **אותו**. זה היה נמר, בגודל טבעי, שעמד במסדרון, רגליו הכבדות נטועות בשטיח היוקרתי. הוא לא נראה כמו

מישהו שברח מגן חיות... הוא נראה כמו מישהו שתמיד היה כאן. חלק בלתי נפרד מהמשרד.

הנמר פתח את פיו והשמיע נהמה עמוקה, צעד קדימה, ואז נעצר. הוא הביט בעומר, חיכה שהוא יזוז, כאילו נהנה מהרגע שבו הטרף קופא במקום. עומר שמע את נשימתו הכבדה של הטרף, ואז, בלי היסוס, הנמר זינק...

בגן החיות המרכזי של קהיר, עבדאללה, פקח ותיק, ישב למנוחה קלה על ספסל סמוך לכלוב האריות, לוגם את טיפות הקפה האחרונות מהכוס שבידו. הוא התמתח, והציץ לעבר השמש הקופחת. הגן היה שקט בשעת בוקר מאוחרת זו, מלבד רחש העלים המתנועעים ברוח החמה.

ואז, לפתע, תנועה קלה מאחוריו... עבדאללה הסתובב לאחור במהירות, ונשימתו נעתקה. היו אלו האריות. הם עמדו ממש מולו, חופשיים לגמרי, חושפים שיניים. עבדאללה פזל לעבר הכלוב: הוא נראה שלם לחלוטין, השערים הכבדים היו נעולים. ובכל זאת, החיות הללו עמדו כאן, משחרות לטרף!

עבדאללה פלט צווחה וזינק ממקומו, ורק אז הבין: משהו השתנה... הפארק כולו, כבר לא נראה כפי שהוא הכיר אותו במשך שנים! השבילים, נעלמו תחת מרבד עשבים פראי, הגדרות נבלעו בצמחייה עבותה, ועצים אדירים פילחו את השמים. הקרקע היבשה הפכה ספוגית, רכה, כמו קרקעית של יער אחרי הגשם.

"גן החיות לא קרס. הוא פשוט הפך לחלק מהג'ונגל!" הספיק עבדאללה להרהר בליבו, רגע לפני שהאריות זינקו לעברו, והוא חש את הבל פיהם על פניו בזמן ששיניהם - - -

באלכסנדריה, יוסוף בן ה-12 היה בדרכו חזרה מבית הספר. השמש קפחה על ראשו, ובאופן השתרע הים התיכון, כחול ורגוע כרגיל.

אבל אז, משהו מוזר קרה... לפתע, נראה כאילו המציאות כולה השתבשה. נשברה.

הרחוב כבר לא נראה אותו רחוב. המכוניות היו קפואות, מתחת לשכבת קרח עבה ומבריקה. הכביש היה רק מישור קרחוני חלק, שקוף ובוהק. הבתים, נטועים עמוק בקרח, כאילו קפאו תחת משקל הזמן. הרוח נשבה, חותכת כמו להב, צורבת את העור בנשיכה קרה.

ואז, יוסוף הבחין בזווית העין במשהו מתנועע... בתחילה, הוא לא הצליח לזהות. צללית גדולה, כבדה, שנעה על פני הקרח בקלילות מצמררת. אך אז, חלחלה למוחו ההכרה: זהו דוב, דוב קוטב ענק! פרוותו הלבנה היתה עבה, פרוסה על גופו כמו מעטה שריון חי. שרירי גופו התכווצו והתרפו עם כל תנועה, כבדה אך מדויקת. עיניו היו שחורות, עמוקות, נטולות הבעה. לא היה בהן זעם, ואפילו לא רעב. רק קור נצחי.

יוסוף חש את גופו מתקשח. הוא אפילו לא הספיק לשאול את עצמו כיצד השתנתה המציאות מול עיניו. הוא היה מוטרד הרבה יותר מבעל החיים שהתקדם לעברו במהירות, חדור מטרה. משהו עמוק בתוכו צעק לו לברוח. עכשיו.

הוא הסתובב לאחור, אך רגליו איבדו אחיזה והוא החליק על הקרח. האוויר ברח מריאותיו כשספג חבטה יבשה. הדוב כבר היה במרחק פסיעות ספורות ממנו, כשנעצר לפתע והביט בו. ראשו הענק נטה מעט הצידה, כאילו שוקל את הרגע. יוסוף ניסה לקום, אך הקרח היה חלקלק מדי. הוא נאבק. ידי ניסו לאחוז במשטח הקפוא, אך לשווא.

ובינתיים, הדוב כבר קיבל החלטה, והוא לא התכוון להתמהמה.

רגליו הקדמיות התמתחו, טפריו העצומים והמעוקלים ננעצו בקרח, הוא איזן את משקל גופו - ואז, בבת אחת - הוא הסתער...

הלשכה של פרעה היתה ממוקמת בקומה העליונה של הארמון הנשיאותי, משרד רחב ידיים עם חלונות עצומים שהשקיפו אל הנילוס. בשעה זו, הוא ישב מול שולחן העץ המהגוני, לפניו ערימה של מסמכים שדרשו התייחסות. על הקיר מולו היה תלוי מסך לד גדול, שכעת היה מכובה. הוא רצה להתמקד במשימות המוטלות עליו, מבלי הסחות דעת מיותרות.

אולם אז, לפתע, נשמעה צרחה מרוחקת. ברגע הראשון, המלך היה משוכנע שמדובר בוויכוח שהתגלע בין שני יועצים במסדרון, אבל אז הגיעה הצרחה השניה. היא היתה חדה יותר, קרובה יותר, וכבר לא ניתן היה לטעות בה. זו היתה צווחת אימה. אלו לא היו הדי ויכוח. ואז, **בום**. משהו נפל במסדרון שמחוץ לחדר.

פרעה מצמץ לרגע, מבולבל, ולחץ על לחצן האינטרקום שבפינת שולחנו. "ח'לאד?" קרא אל עבר המכשיר, אך לא היה מענה. "חאתם?" הוא ניסה שוב, ועדיין - שום תגובה. "בשביל מה אני משלם לעוזרים הללו, שאף פעם לא נמצאים כאן כשצריך אותם?!" הרהר המלך בתסכול, כאשר לפתע, כמו מפל שמתרסק מגובה, הצרחות החלו מציפות את המסדרון.

פרעה יכול היה לזהות קול צעדי ריצה מהירים, חדים, ממש מעבר לקיר, ואז - חבטה נוספת. הוא קם ממקומו בחשש, מנסה לגייס את שאריות האומץ שנותרו בו. מכיוון הדלת, הוא שמע קול נשימה כבדה, ומישהו, או משהו, גירד את העץ מבחוץ. ואז, הוא הבחין בהם... טפרים חדים, מחליקים באיטיות על רצפת הפרקט מתחת לדלת... ובעקבותיהם, נהמה נמוכה, ארוכה, רטובה...

הוא כבר הבין. זה כאן. זה התחיל, וזה הגיע עד לתוך הארמון.

פרעה לא בזבז אפילו רגע. הוא הסתובב במהירות, פתח דלת צדדית שהובילה למסדרון הפרטי של הקומה העליונה, וזינק דרכה. זו היתה הדרך היחידה לעקוף את הדלת הראשית, שברגעים אלו נתונה היתה לאיום מצידו של בעל חי כלשהו, שהוא העדיף אפילו לא לדמיין. רגע לאחר מכן, המלך כבר פתח את הדלת המובילה אל המסדרון הראשי, ושם קפא באימה...

הקומה קרסה לתוך כאוס בלתי ניתן לתיאור. אנשים רצו בצרחות, מחליקים על הרצפה המבריקה, נאבקים על חייהם. אחד המאבטחים, ליד המדרגות - שלף אקדח, אבל לא הספיק אפילו לדרוך אותו. נמר ענק זינק לעברו, הפיל אותו ארצה, שיניו ננעצות בגרונו.

פרעה הבחין באחד היועצים המנסה להימלט אל חדר הישיבות הגדול, אבל מולו הגיח מהחדר תנין אימתני, פיו פעור, ורגע לאחר מכן הוא כבר נגרר פנימה... מבט חטוף כלפי מעלה, העצים את ממדי הטרגדיה. עופות ענק רחפו קרוב לתקרה הגבוהה, צוללים מדי פעם מטה, חוטפים אנשים ומסתלקים כשטרפם בין טופריהם.

באותו הרגע, פרעה הבין באופן סופי: הוא לבד. הוא - מול הטבע הפראי המשתולל בארמון. אף אחד לא יבוא לעזרתו. זה הוא - מול גורלו. חייו מוטלים על כף המאזניים.

הוא נסוג אל המסדרון הפרטי, בתקווה שיעלה בידו להגיע אל מדרגות החירום. אולם כשפנה ימינה בפניה האחרונה, מטרים ספורים לפני גרם המדרגות - משהו גדול ואפור חסם את הדרך. פיל. המלך הביט סביבו, והצליח בקלות לשחזר הדרך שעשתה החיה עד שהגיעה לכאן. בחדרים הסמוכים, טביעות הרגל ניכרו היטב: שולחנות מחוצים, קירות שבורים, חורבן בלתי נתפס.

מאחורי הפיל, הגיח לפתע אחד השומרים, מנסה לירות לעברה של החיה בנשקו האישי. הוא פגע, אבל לא הצליח להכניע את

החיה. הוא רק הרגיז אותה. הפיל החל להשתולל, ממוטט קירות וזורע הרס. כשזיהה את מקור האיום, הניף את חדקו בעוצמה והטיח את השומר בקרקע. רגע לאחר מכן, רמסה אותו רגל אדירה שלא השאירה אפילו שביב של סיכוי...

פרעה הסתובב לאחור, וניסה לעקוף דרך חדר סמוך. ברגעים אלו, הוא בירך את הזיכרון החזותי בו ניחן. אלמלא התכונה הזו, לא היה לו סיכוי למצוא את עצמו במסדרונות המפותלים, ולחמוק מהסכנות שארבו בכל פינה. המלך דילג מעל גופו של אדם שהיה מוטל ארצה, משתדל לא לשאול את עצמו האם הוא עדיין חי או לא, ובאילו נסיבות. ריח של פרווה רטובה היכה באפו בעוצמה, מתערב בריחו החמוץ של הפחד.

אל המדרגות, כבר היה ברור לו, הוא לא יוכל להגיע. אבל אולי המעלית הפנימית? היא היתה כעת הסיכוי האחרון שלו... בשארית כוחותיו הוא הגיע אל קצה המסדרון, לחץ על הכפתור, ודלתות הברזל נפתחו. המעלית היתה קטנה, מספיקה אך בקושי לשלושה בני אדם בוגרים. אולם היא כבר היתה מאוכלסת כרגע. בשני זאבים.

הם נעצו בו עיניים מזרות אימה, בוהקות, נושמים עמוק. פרעה לא חיכה עד שהם יחליטו מה לעשות... הוא פנה לאחור, והחל לרוץ, בלי יעד, בלי מטרה. היה ברור לו שהוא כלוא כאן, מבלי דרך מילוט. ולפתע, הבחין בדלת פתוחה למחצה. למיטב זכרונו, היא הובילה לחדרון קטן, בו אחסנו עבדי הניקיון היהודים את כלי העבודה שלהם.

פרעה נכנס אל החדר, ולא האמין למראה עיניו. החדר היה ריק. לפחות כך התרשם. הוא מיהר לטרוק את הדלת מאחוריו, נצמד אליה בגבו, מנסה לייצב את נשימתו. לחדר לא היו חלונות, וזה אומר שלא היתה כל דרך לברוח ממנו. אולם ברגעים אלו, היה בכך גם יתרון בולט: הסכנה נשקפה רק מכיוון הדלת, שבינתיים, נראתה יציבה.

המלך נצמד אל הדלת, חזהו עולה ויורד בקצב מסחרר. הזיעה נטפה על מצחו, מתערבבת באבק שעל הקירות. נשימתו הכבדה הדהדה בחדר הצר, הדם פעם ברקותיו כמו פטישים. החדר היה קטן מדי. חנוק מדי. הוא היה בטוח שהוא שומע טפרים נגררים בחוץ, קרובים מדי. ואז, ההבנה הכתה בו: זה גרוע הרבה יותר משחשב.

וזה רק ההתחלה...

נמל התעופה הבינלאומי של קהיר היה עמוס וצפוף מאי פעם. המסכים הבהבו ברשימות המראות ונחיתות, התורים לביקורת הגבולות השתרכו לאורך המסדרונות, ואנשים לחוצים ניסו לפלס את דרכם בין המוני הנוסעים.

משפחת א-זיאד מנתה ארבע נפשות: ראיד, לילה, עאדל בן ה-17 ואחיו הצעיר, האדי, שזה עתה מלאו לו תשע שנים. ראיד היה זה שזיהה את הסכנה והחליט שעליהם לברוח. הוא היה קצין צבא לשעבר, לא אדם שנכנע בקלות, אבל כששמע על ההתראה של המנהיג היהודי - הבין שזה ענין של זמן. שברגע האמת, כבר לא יהיה מפלט. לילה לא התווכחה. היא ראתה את הלחץ שבעיניו, וסמכה עליו.

משפחת א-זיאד היתה בין המשפחות המאושרות שהצליחו להשיג, אחרי מאבק בלתי אנושי, ארבעה כרטיסי טיסה לאיסטנבול. לא משום שהם הכירו שם משהו, אלא משום שזה היה המקום הראשון שאליו הצליחו להשיג טיסה.

כעת הם כבר היו בשדה התעופה, וזה עתה עברו את הצ'ק-אין. הדרכונים נמסרו לקצין ההגירה שהביט בהם בעיפות. הוא הטביע חותמת כבדה על הדרכון הראשון, אחריו השני, השלישי והרביעי. עכשיו זה כבר היה רשמי: הם היו מוכנים. בתוך פחות משעה הם יהיו על המטוס. עוד מעט זה יגמר.

ואז זה קרה.

בתחילה, נשמעה חריקה חלשה, משהו שהתמזג ברחש הכללי של נמל התעופה. אבל בתוך שניות, הרעש התגבר, והאדמה החלה לרעוד קלות. לא היה מדובר ברעש של מטוס ממריא. "מה זה?" לחש עאדל, ואביו כבר הסתובב לעבר קיר הזכוכית הענק הפונה אל מסלולי ההמראה.

משהו התקדם שם.

זה התחיל בתנועה קלה, כמעט בלתי מורגשת, אי שם בקצה מסלול ההמראה. צללים שנעו על רקע החום הרוטט של האספלט. אבל אז, משהו בקהל הצביע לעברם, וקולות של דאגה החלו להישמע. אלו היו תנים. תחילה אחד, אחריו שניים, ואז - עשרות. להקה שלמה. הם שעטו קדימה בריצה קלה, גופם הכחוש גמיש, עיניהם נוצצות תחת אור השמש המסנוור. זו לא היתה בריחה, זה היה ציד.

אחריהם, הופיעו האריות. לפחות חמישה מהם, פרוותם זהובה, מתוחה על שרירים דרוכים. הם לא הסתערו. הם צעדו בביטחון. שקטים, מסודרים, כאילו המקום שייך להם. אחד מהם עצר, פער את פיו - והשאגה שפרצה ממנו נשמעה אפילו מבעד לרעם מנועי המטוסים המתחממים.

ואז הופיע הצל הגדול מכולם. הוא הגיח מאזור המטענים, מתעלם לחלוטין מכל רעש, מכל המולה. פיל אפריקני ענק, אפור ומכוסה אבק. הוא לא רץ. הוא אפילו לא הביט סביבו. הוא פשוט הלך קדימה, תובע את המקום לעצמו.

רגע לאחר מכן, הופיע איום נוסף - הפעם מהשמים. זה נראה כמו ענן, אבל זה היה גל עצום של ציפורים: שקנאים, אנפות, שחפים ואווזים - עופות מים גדולים שדאו בגובה נמוך, שטים במהירות עם הרוח, ומכוונים ישירות אל מסלול ההמראה.

הם הגיעו יחד, כמו סערה חיה, ולמטוסים שהיו בתהליך המראה לא היה סיכוי לחמוק. מטוס בואינג 737 היה הראשון להיפגע. להקת שחפים, שכנראה הגיעה מהאזור הביצתי שמחוץ לשדה - נשאבה ישירות אל תוך אחד ממנועיו.

נשמע קול פיצוץ רועם.

עמוד עשן שחור פרץ, המטוס נטה על צידו, רועד כולו, בעוד הטייסים מנסים לעצור. הם לא הספיקו. הם היו קרובים מדי להמראה, רחוקים מדי מנקודת הבלימה. המטוס סטה ימינה, גלש מהמסלול, והתרסק אל הגדר ההיקפית של השדה בעוצמה אדירה. רעש ההתנגשות החריד את הטרמינל.

אנשים פתחו בריצה לכל עבר. איש לא חיכה להסברים, איש לא הביט בלוחות ההמראות. המראות שנשקפו מבעד לחלונות השקופים הבהירו לכולם את הברור מאליו: שום מטוס לא עומד להמריא היום.

ראיד קפץ ממקומו ותפס את ידה של לילה. "אנחנו יוצאים מכאן, עכשיו!" פקד בבהילות. "לאן?" היא לחשה, מבוהלת, מנסה להרים את האדי הקטן. "אין לאן!" קרא עאדל. "כל הכניסות חסומות!".

ראיד ידע שהוא צודק. בכל כיוון אליו יפנו, ימצאו רק חיות טרף. הם היו כלואים בתוך מלכודת זכוכית, מלאה בנוסעים נואשים שאין להם שום דרך לברוח. הוא הביט לכל עבר, מנסה לחפש מפלט, אולם אז נשמע קול התרסקות נוסף.

דלת המתכת שהפרידה בין הטרמינל למתחם המטענים, קרסה תחת כובד משקלו של קרנף, שהדף אותה הצידה בגופו האדיר. כמה אנשי ביטחון שלפו אקדחים וירו לעברו, אבל הכדורים לא ממש הרשימו אותו. רק העלו את חמתו. הוא שאג בזעם ודהר פנימה, מפיל אנשים כאילו היו קליפות חלולות.

במקביל, נהמה עמוקה נשמעה מהכניסה הראשית. ראיד הסתובב, ונשימתו נעתקה: דלתות הטרמינל התנפצו, ושלושה אריות נכנסו באיטיות, בוחנים את ארוחת הצהריים שלהם במבט דרוך.

ראיד הביט סביבו, והבין. הם איחרו את הרגע האחרון.

התחנה המרכזית של קהיר, מקום שוקק חיים בכל שעה משעות היום, היתה גדושה באנשים ממהרים. הרכבת התחתית דהרה במסלולה הקבוע, דלתות נפתחות ונסגרות. הכרוז הכריז את שמות התחנות. האוויר הדחוס והלח התמלא בריח זיעה של יום עבודה שגרת.

אבל אז, באחת, הכל השתנה.

אחמד, פקיד בנק צעיר, עמד בצפיפות בתוך הקרון. אוזניות תחובות באוזניו, מוסיקה קצבית חוצצת בינו לבין הרעש שהקימו הנוסעים סביבו. הוא הביט בטלפון, מחכה שהנסיעה תסתיים. אבל לפתע, הרכבת עצרה בפתאומיות. לא בתחנה, לא ליד רציף. באמצע המנהרה.

האורות כבו, הקרון רעד, האוויר הפך כבד ודחוס יותר מהרגיל. אחמד שלף את האוזניות מאוזניו, מצפה לשמוע הודעה במערכת הכריזה, אבל בקרון השתררה דממה מוחלטת. דממה צורמת ומבעיתה.

ואז, קול שריטות חלש נשמע מכיוון גג הקרון. תחילה זה נשמע כמו רעש מקרי, אבל השריטות התחזקו. רשרוש מתכתי החל, כאילו משהו מטפס על הרכבת, ולפתע - מכה אדירה. הקרון כולו הזדעזע. אנשים צרחו. אחמד הביט כלפי מעלה, עיניו ננעצות בתקרת הפלסטיק, שלפתע... נבקעה.

רגליים דקות, שעירות וארוכות, פרצו דרך הסדק, מתפתלות דרך החריץ. עכביש ענק, בגודל של כלב גדול, נחת באמצע הקרון, עיניו השחורות מבריקות באפילה ששררה מסביב. רגע של דממה מוחלטת חלף, לפני שהוא זינק על הנוסע הקרוב אליו, לופת את צווארו ברגליו, ונושך. צרחות מילאו את הקרון.

העכביש לא הגיע לבד. עמו הגיעו חולדות ענק, גדולות כמו חתולים, פרוותן סבוכה ומטונפת, שיניהן בולטות. הן כרסמו את המושבים, ולפתע, אחת מהן קפצה על ילדה קטנה. אמה ניסתה לחלץ אותה, אך קרסה בעצמה - כשחולדה אחרת נעצה את שיניה ברגלה.

אחמד ניסה להידחף אל עבר הדלת, אבל אז הכתה בו ההכרה: הקרון נעול. ידיו רעדו כשהוא תלש את פטיש החירום וניסה לשבור את הזכוכית, אך ללא הצלחה. מישהו לידו לחץ בפראות על כפתור הפתיחה, אך לא היתה תגובה. מסביב, הנוסעים נדחקו זה על זה, דחיפות חסרות תוחלת של יצורי אנוש מבוהלים. האימה התגברה מרגע לרגע. הם היו כלואים כאן, חסרי אונים, בלי דרך מילוט.

ואז, האורות הבהבו לרגע, נדלקו, ושוב כבו. זה הספיק לאחמד כדי לראות **אותם**. נחשים, ארוכים, חלקם עבים כמו הירך שלו, זוחלים לאורך הקרון מבחוץ, מתפתלים על החלונות ומחפשים סדק לחדור דרכו, לשונותיהם מרחרחות את האוויר. ואז, החלונות התנפצו...

בינתיים, בתחנה עצמה, מעל לפני הקרקע, אנשים הביטו בשעוניהם וניסו להבין מדוע הרכבת מתעכבת. הצפיפות על הרציפים הלכה וגברה מרגע לרגע. חלפה דקה, חלפו שתיים, ואז נשמע הרעש... ממעמקי המנהרה, מעל גבי מסילות הברזל, הגיחה...

לא. לא היתה זו הרכבת. היתה זו להקת זאבים, עיניהם אדומות, לשונם נוטפת רוק, שיניהם חשופות. הם לא התמהמהו. הם

זינקו היישר אל הרציפים, שם הצפיפות מנעה מהטרף כל סיכוי לברוח. בעוד חלק מהלהקה מחולל שמות על הרציפים, קורע לגזרים את כל מי שנקרה בדרכו, החלק האחר דהר במעלה המדרגות הנעות, פורץ בריצה פראית אל הרחוב שבחוץ.

באותה שעה, בקרון, הגיעה האימה לשיאה. אנשים נלחמו בעכבישים ובנחשים בידיים חשופות, מלחמה חסרת סיכוי. חסרת תוחלת. האנשים היו מעטים, והחיות אינסופיות. בכל פעם בה נראה היה כי עלה בידם להכניע יצור אחד, הגיחו שלושה חדשים במקומו. הם פרצו אל הקרון מהרצפה, מהתקרה, מהחלונות, עד שכמעט לא נותר מי שיילחם, ואז, מתוך חשכת המנהרה, התקדם צל כבד...

זה לא היה עכביש וגם לא נחש. זה היה תנין אימתני, בעל ממדים עצומים. הוא היה גדול מכדי לזחול על פסי הרכבת. גופו נגרר בכבדות ועיניו זהרו באפלה. הוא הגיע לסעודה מן המוכן. הטרף כבר היה בשל, מותש, חסר יכולת התנגדות. הנותרים מבין הנוסעים הבינו: הם במלכודת מושלמת, ממנה אין סיכוי להיחלץ בחיים. לא הפעם.

בית הספר 'א-רשיד' לבנים, בקהיר, לא היה סתם מוסד לימודים. זה היה אחד מבתי הספר היוקרתיים ביותר במצרים, שמור אך ורק לבני המיוחסים - משפחותיהם של אנשי מועצת השומרים, מפקדי מחנות העבודה, והאליטה השלטונית. התקבל אליו רק מי שנמנה על המשפחות הנכונות. השם 'א-רשיד' היה סמל למצוינות, עוצמה ויוקרה, אבל לא פחות מכך - לסדר אידיאולוגי נוקשה.

מאז ומתמיד, אחד הערכים המרכזיים שהונחלו לתלמידים, היה ההבנה שמצרים היא מעל הכל, וכל מי שעומד בדרכה - צריך להימחק. האיבה ליהודים היתה חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים, מוסווית באידיאולוגיה לאומית.

שיעורי ההיסטוריה היו מלאים בנרטיבים שהציגו את העם היהודי כגורם בעייתי, מסוכן, וכמי שיש לדכא בכל מחיר. מורים כריזמטיים ידעו לעורר בקרב התלמידים גאווה פטריוטית, אך גם תחושת עליונות כלפי אלו שהיו משועבדים תחת ידיהם.

הילדים שלמדו כאן לא ראו בעצמם רק תלמידים: הם היו מועמדים לרשת את מקומם של חברי מועצת השומרים, ולהוות דור העתיד של ההנהגה, אלו שאמורים להמשיך את השררה, לשמור על הסדר, ולוודא שמי שנמצא למטה - יישאר שם. הם גדלו בתחושת ביטחון בלתי מעורערת, בידיעה שהחוקים אינם חלים עליהם כפי שהם חלים על אחרים. כאן, בין המסדרונות המפוארים, הוכשר דור חדש של שליטים, של מי שלא ידעו פחד. עד שהפחד הגיע אליהם...

כשהאזעקות יבבו, ובכלי התקשורת הורו לאזרחים לנסות לתפוס מחסה במרחבים המוגנים - המורים אספו את התלמידים אל המקלט המרכזי שבמרתף הבנין. הדלתות הכבדות ננעלו, הבריחים הוסטו, והחדר המלבני, בעל קירות הבטון החשופים והאור הפלורסנטי הקר - הפך למבצר זמני.

אבל בסתר ליבם כולם ידעו: זה לא יחזיק מעמד.

המורה סלים, גבר גבוה ורזה, עמד בקדמת המקלט, מבטו חולף על פני עשרות התלמידים שישבו על הרצפה הקרה. החולצות התכולות של התלבושת האחידה, היו מוכתמות בזיעה. הילדים היו שקטים, שקטים מדי. "ילדים!" קולו היה רם, כמעט פקודה, "הכל בשליטה! הצבא מטפל במצב, זה לא יגיע לכאן!" הוא הכריז.

אבל גם הוא שמע. כולם שמעו. שאגות רחוקות. משהו היה שם בחוץ, והוא התקרב.

המורה כאמל, גבר רחב כתפיים בעל שיער מאפיר, עמד ליד הדלת. ידיו היו משולבות על החזה, אבל עיניו לא הרפו מהבריח הכבד. הוא כבר שמע מספיק כדי לדעת: זה יגיע.

בפינה, עומר בן העשר חיבק את ברכיו, עיניו דומעות, אבל הוא לא בכה בקול. לידו, מוחמד ניסה להיראות חזק, לוחש מילים בשקט, מנסה להרגיע את עצמו.

כעבור שעה, התחילו הרעשים להתגבר. זה לא היה משהו שאפשר לטעות בו. צעדים כבדים, כאילו משהו עצום הולך במסדרונות הקומה העליונה. הרצפה רעדה קלות, ואבק נשר מהתקרה. המורה סלים נשם עמוק. "זה כלום!" אמר בקול, "זו רק הרוח!" הוסיף, אבל קולו רעד, מסגיר את האימה שבליבו.

הילדים לא זזו. אפילו נשימותיהם היו שקטות, כאילו פחדו שהצליל הקטן ביותר ימשוך תשומת לב. ואז, הדהדה לפתע מכה כבדה על דלת ברזל רחוקה, ובעקבותיה צרחות. לא של חיות. של מישהו שכנראה נותר מאחור, סומך יותר מדי על אומץ ליבו. מבחינתו, כך זה נשמע, כבר היה מאוחר מדי.

המורה כאמל עצם את עיניו לרגע, ולא אמר מילה. הילדים הבינו.

הצעדים התקרבו. כבר לא היה ספק: משהו אחד לפחות, אם לא יותר, יורד במדרגות לכיוון המקלט. הקירות רעדו תחת כובד הפסיעות. המורה סלים הרים יד, משתיק כל תזוזה. "הם לא ייכנסו לפה!" לחש, אבל עיניו סיפרו משהו אחר, והילדים הבינו היטב: הוא אינו מאמין במילה שהוא אומר.

שקט השתרר. לרגע נדמה היה שהכל נגמר. הילדים העזו לנשום. אבל אז, חבטה אדירה. הדלת רעדה. הבריח שעליה נראה לפתע כמו מנעול צעצוע. ואז, מכה שניה. הצירים התחילו לחרוק. מכה שלישית. הדלת התעוותה, קורסת פנימה, צונחת על הרצפה ברעש מתכתי כבד. והם ראו אותם.

לא היה זמן לצעוק, לא היה זמן לחשוב. צללים כבדים מלאו את הפתח, עיניים זוהרות בצהוב ואדום, מבטים חדים שחדרו היישר ללב המבועת גם ככה. אריות. נמרים. זאבים.

אף אחד לא זו. אף אחד לא ניסה לברוח. ממילא לא היה לאן. המורה כאמל עמד ראשון, מתייצב מול הפתח כאילו יוכל לעצור את מה שבא. אבל גם הוא ידע שאין לו סיכוי... החיות אפילו לא ראו בו איום. הם ראו בו בסך הכל עוד טרף.

כשהן פרצו אל החדר, המורה סלים קרא בקול חנוק: "עיצמו עיניים! אל תסתכלו!".

הילדים ניסו. אבל הצרחות, הן נשמעו בכל מקרה. ואז, דממה.

קירותיו העבים של הממ"ד לא הצליחו לחסום את הצלילים שבחוץ. שאגות החיות התערבבו בצרחות אנושיות, ויצרו רחש רקע כאוטי בלתי פוסק, כמו ניגון אפל של עולם שקורס לתוך עצמו. בתוך החדר הקטן, תחת אור עמום של מנורת חירום, ישבו בני משפחת א-נאסרי צמודים זה לזה, גופם רועד מקור ומפחד.

האב, פאדל, ישב ליד הדלת, מחזיק בידו חפץ חסר תועלת - מוט ברזל חלוד שמצא בחצר לפני שנעל את הדלתות בבהלה. אשתו, אמירה, חיבקה את שני ילדיהם הקטנים: עלי ורנא, לוחשת באוזניהם מילים ריקות מתוכן, מנסה להחדיר בהם שקר מתוק של ביטחון.

"עוד מעט זה ייגמר, יקירי!" לחשה באוזנו של עלי בן השמונה, מלטפת את שעריו ביד רועדת. "החיילים שם בחוץ, הם יודעים מה לעשות!". עלי הביט בה בעיניים רחבות, אך שתק. הוא כבר שמע מספיק כדי לדעת שהיא אינה אומרת את האמת, וגם היא יודעת זאת.

בינתיים, פאדל ניסה לשמור על מעט רוגע. הוא הדליק את הרדיו הקטן שהכניס איתו לממ"ד, וקולו המונוטוני של השדרן בקע מבעד לרחש הסטטי:

"אזרחי מצרים! אנו שולטים במצב! כוחות הצבא והמשטרה פרוסים ברחבי קהיר, והם פועלים להשיב את הסדר על כנו! אנו מבקשים מכולם להישאר במרחבים המוגנים ולשמור על שקט. אל תאמינו לדיווחים מוגזמים... אין סיבה לבהלה! ביחד נעבור את זה בשלום!".

פאדל סובב את החוגה בניסיון למצוא תחנה אחרת, אבל כולן נשמעו אותו הדבר. השדרנים חזרו על אותן מילים ריקות מתוכן, אותם מסרים מרגיעים, כאילו מישו מלמעלה דאג להכתיב את הנרטיב.

ואז, נשמע ביפ קצר. פאדל שלף את הטלפון מהכיס, הציץ במסך וראה את ההודעה שנשלחה לפני רגע: "משפחת אל-מנסור, רחוב אל-חלים, נטרפה. הבית קרס. החיות הגיעו מהמרפסת. אל תסמכו על שום דלת!".

ידו של פאדל רעדה כשהעביר את הטלפון לאשתו. אמירה קראה את ההודעה, עיניה התרחבו באימה, אך מיד שבה ועטתה על פניה את הארשת השקטה. היא הניחה את הטלפון בצד והביטה בילדים, מחייכת חיוך רך.

"אתם זוכרים איך טיילנו בנילוס בקיץ?" שאלה בקול שקט, מלטפת את לחיו של עלי. "היה שם כלב קטן שרץ אחרינו, נכון? איזה מצחיק הוא היה..." רנא הקטנה חייכה קלות, אך עלי רק הנהן בשתיקה. הוא הבין. כולם הבינו.

פאדל הביט בתקרה, מנסה להתעלם מהרעש המתגבר בחוץ. קול נפץ נשמע במרחק - כמו דלת מתנפצת, ולאחר מכן - זעקה חנוקה. מישו קרוב כבר לא היה שם. "הם מגיעים!" הוא לחש לעצמו, מבלי משים. אמירה קפאה, אך מיד התעשתה. "פאדל, לחשה, "בוא נדבר על משהו אחר. הילדים..."

הוא הביט בה בעיניים עייפות. "מה עוד אפשר להגיד, אמירה? אין לאן לברוח!".

היא שתקה לרגע, ואז חייכה חיוך קטן ומר. "אז לפחות נגרום להם להרגיש בטוחים. אם זה הסוף שלנו... לפחות שלא יפחדו".

פאדל הנהן ופנה לילדים. "עלי, רנא, אתם יודעים מה נעשה כשזה ייגמר?" שאל בקול עליז מזויף, "נלך לאכול גלידה! כל טעם שתצאו!".

"ואני רוצה גם לשחות!" קראה רנא, מנסה להיתפס למשהו מוכר. "ברור, ילדה שלי!" אמר פאדל, אוחז בידה בחוזקה. "תוכלי ללכת לברייכה הכי גדולה שיש!".

אבל ברגע שהוא אמר את זה, הקיר רעד. כולם השתתקו.

רעש גירוד עמוק, כאילו טפרים חורקים על בטון, נשמע מעבר לדלת. פאדל קפץ על רגליו, מניף את מוט הברזל כאילו יש בכוחו להגן עליהם. הדלת רעדה שוב, הפעם חזק יותר.. "פאדל..." לחשה אמירה, קולה כמעט לא נשמע. עלי ורנא התחפרו בזרועותיה, גופם רועד.

הדלת השמיעה חריקה מתכתית, כאילו משהו כבד נשען עליה מהצד השני. ואז - דממה.

פאדל נשם נשימה רדודה, מצחו נוטף זיעה קרה. הוא ידע שזה רק עניין של זמן. החיות אולי לא נכנסו עכשיו, אבל הן לא הלכו לשום מקום. הוא הביט במשפחתו. זה הרגע. אם אלו הדקות האחרונות שלהם, הוא רצה לזכור אותם כך - יחד, מחובקים, מחייכים למרות הכל.

ואז... שוב רעש. הפעם לא מחוץ לדלת, אלא מהקיר האחורי של החדר. הקירות, הבין פאדל, הם לא באמת מגן. שום דבר לא יכול לעצור את מה שבחוץ. הסוף כבר כאן, מעבר לקיר.

ובכל זאת, שעה קלה לאחר מכן, הקולות החלו מתרחקים. שאגות החיות נשמעו עמומות יותר, הצרחות רחוקות יותר, והחבטות על הדלת - חדלו. תחילה, הם התקשו להאמין.

משפחת א-נאסרי נותרה קפואה במקומה, מחזיקה את נשימתה, מצפה לרעש הבא, לפריצה, לסוף.

אבל הוא לא הגיע.

פאדל היה הראשון שהעז להזיז את ראשו. הדממה היתה מוחלטת. רק נשימותיהם הכבדות של אשתו וילדיו מילאו את החלל. הוא הביט באמירה. עיניה היו פקוחות לרווחה, בוהות בקיר, כאילו אינה מעזה להאמין שזה נגמר, לפחות בינתיים. רנא, שהיתה חבוקה בזרועות אמה, לחשה: "אבא... הם הלכו?".

פאדל לא ידע מה להשיב. הוא הרגיש את ליבו הולם בעוצמה כה רבה, עד שהיה נראה לו שהילדה יכולה לשמוע את הפחד מתדפק מבפנים. "אני... אני חושב שכן!" אמר לבסוף בקול רך, כמעט מתנצל.

הוא הניח בעדינות את מוט הברזל בצד, קם ממקומו לאט, כאילו חושש להפר את השקט שצנח על החדר. הוא התקרב אל הדלת, אוזנו נצמדת אל המתכת הקרה. כלום. לא חבטות, לא נשימות כבדות. פשוט כלום.

פאדל הביט שוב במשפחתו - הם נראו מותשים, אך הם היו בחיים. הוא חזר לשבת, אוחר בידה של רנא. ואז, המחשבה פגעה בו כמו מכת ברק:

השכנים... משפחת אל-מנסור, משפחת אל-סייד... כולם נפלו. רק המשפחה שלו נשארה. הוא לא היה טיפש. הוא ידע שאין בזה היגיון. שום דלת לא הצליחה לעצור את החיות הללו. שום קיר לא היה חזק מספיק. אז למה אל הבית שלו הם לא נכנסו?

המחשבה חלחלה באיטיות. הוא שב בזיכרונו אל פניהם המוכרות של העבדים היהודים באתר הבנייה שבו שימש כמפקח: יוסף, הצעיר הבהישן שתמיד הקפיד לומר שלום, גם אחרי יום עבודה קשה; אברהם, המבוגר שתמיד נשאר אחרי כולם, מנקה בשקט.

הוא הרהר לעצמו, שתמיד התייחס אליהם בכבוד. הוא לא היה כמו אחרים, שנהנו להשפיל אותם, להכריח אותם לעבוד בשמש הקופחת ללא הפסקות, ללעוג להם. הוא זכר איך מפקחים אחרים השתעשעו בזריקת חול על פניהם של העבדים, או בהטלת משימות בלתי אפשריות רק לשם ההתעללות.

אבל הוא... הוא ראה אותם כבני אדם. הוא נזכר באותו יום חמסין בו נתן ליוסף בקבוק מים קרים באמצע העבודה, מתעלם מלעגם של חבריו המפקחים. הוא שחזר איך עזר לאברהם להרים שק מלט כבד במיוחד, כששאר המפקחים רק עמדו וצפו בהנאה. זה לא היה משהו מיוחד בעיניו, רק אנושיות בסיסית.

הוא הביט באמירה, שעדיין חיבקה את הילדים, ולא אמר מילה.

יכול להיות... יכול להיות שזו הסיבה? האם זה מה שהציל אותם? האם החיות האלה... הכוח העליון שמאחוריהן, הבחין במשהו שאפילו הוא עצמו לא היה מודע אליו?

המחשבה גרמה לו לצמרמורת. הוא מעולם לא האמין בדברים כאלה. הוא תמיד היה אדם של עובדות. אבל מה שקרה, או יותר נכון: מה שלא קרה - היה בלתי ניתן להסבר אחר. הוא הרגיש תערובת מוזרה של הקלה ואשמה. למה דווקא המשפחה שלו? למה דווקא הם ניצלו בזמן שאחרים - - -

הוא הביט בילדיו, וחשב לעצמו שאולי, בעצם, זה לא משנה. הם פה. הם חיים. אבל בפנים, עמוק בתוכו, הוא ידע: זה לא הסוף! אולי החיות הלכו בינתיים, אבל השאלות, הן רק התחילו...

על רחבת ההמראה בבסיס חיל האוויר בקהיר רעשו מנועי המסוקים הכבדים, רוטורים מסתחררים מעליהם, מעלים ענני אבק שכיסו אט-אט את הבסיס כולו. מכונות הירייה המחוברות לדפנות המסוקים הבריקו באור השמש המדברית,

מוכנות לקרב. הטייסים היו דרוכים לקראת ההמראה, לבושים בסרבליהם הירוקים, קסדות הטיסה לוחצות על ראשיהם ומבע עיקש בעיניהם. קולות שיחה מתוחים נשמעו בקשר.

"נו, ח'אלד," קרא מאג'ד - טייס ותיק עם זקן צרוב שמש - לחברו הקרוב, בעודו מהדק את רצועות הקסדה. "אמרת לך שעוד יגיע היום בו נצטרך להילחם בחיות בר במקום באויבים עם טנקים!".

ח'אלד גיחך, אך צל של דאגה חלף בעינו. "אם אלה היו רק חיות בר, הייתי רגוע יותר. אבל השמועות אומרות, שמדובר בהרבה יותר מכך... שהחיות הללו שוברות דלתות, פורצות לבתים, ומי יודע מה עוד הן מסוגלות לעשות!".

"שטויות," נחר מאג'ד, מנסה להסתיר את חרדתו. "אתה באמת מאמין שכמה זאבים ואריות יכולים לעמוד מול חיל האוויר המצרי? הצחקת אותי... אנחנו נרסס אותם כמו חרקים!".

באותו רגע, נשמעה צפירה חדה. קולו של מפקד הבסיס בקע ממערכת הכריזה: "כל הצוותים - להמראה. חיות הפרא נמצאות בכל מקום, והמטרה שלכם ברורה: נטרול מוחלט!".

המנועים געשו, והמסוקים המריאו בזה אחר זה, מטפסים אנכית לשמים ואז מחליקים קדימה, חותכים את האוויר. מלמעלה, נראתה העיר כמו זירת קרב. הבניינים הגבוהים, שעד לא מזמן שקקו חיים, עמדו דוממים, חלונותיהם מנופצים, וחיות הטרף משוטטות ביניהם בחופשיות.

"היעד בטווח ראייה!" דיווח מאג'ד בקשר, עיניו מצטמצמות מבעד לחלון הקדמי של תא הטייס. "נראה ש... וואו, אלה לא סתם חיות!". במבט מלמעלה, הוא יכול היה להבחין בהמון החיות, שהתקבצו למעגלים, מתנועעות כאילו הן חלק ממערך מאורגן היטב. "התכוננו לירי!" פקד מפקד הטיסה. "אין צורך להמתין לפקודות נוספות. זיהוי - ופעולה מיידית!".

אלא שאז, לפתע, לפני שמערכות המכ"מ הספיקו לגלות אותן, הן הופיעו במהירות אדירה...

'הן' היו להקה אדירה של ציפורי טרף, שלא דמו לשום דבר שהטייסים ראו בעבר: ענקיות, בעלות מוטת כנפיים אדירה, מקוריהן חדים כלהבים, ועיניהן בורקות באור לא טבעי. "קוד אדום! קוד אדום!" צרח אחד הטייסים בקשר. "ציפורים בגובה שלנו! הן מתקרבות מהר מדי!".

לפני שהספיקו להבין את גודל האיום, הלהקה כבר היתה כאן, מתנגשת במסוקים בעוצמה. אחת הציפורים פגעה ישירות ברוטור הראשי שבמסוקו של ח'אלד. נשמע רעש מתכתי רועם, והרוטור החל לרעוד בפראות. גוף המסוק הזדעזע, והטייסים הרגישו את הרטט בגופם.

"מה קורה, ח'אלד, מה המצב אצלך?" קרא מאג'ד בקשר, מבוהל. "אני מאבד שליטה!" ח'אלד צרח, נאבק בהגאים כשהמסוק התחיל לנטות בזווית חדה. "הרוטור השתגע! זה מרגיש כאילו הוא עומד להתפרק!".

ואז זה קרה... צווחה מתכנית קרעה את האוויר כשהרוטור הראשי נשבר באחת, והלהבים התעופפו לכל עבר כמו חרבות ענקיות. המסוק צלל מטה, מסתחרר כמו עלה נידף בסופת חול. מאג'ד הביט בבהלה במסוקו של חברו צולל צלילה חופשית, ונעלם.

למאג'ד לא היה זמן אפילו לעכל את מה שקרה, משום שבאותו הרגע, ציפור ענקית אחרת התנגשה ברוטור הזנב של המסוק שלו, ושברה אותו בנקישה.

המסוק התחיל להסתובב סביב עצמו במהירות הולכת וגוברת. מאג'ד הרגיש איך הדוושות מפסיקות להגיב, והמסוק נכנס לסחרור פראי כמו ספינת צעצוע שנטרפה בים.

"לנטוש! לנטוש!" זעק המפקד בקשר, והקריאות התמזגו בצרחות הטייסים. כל המסוקים החלו לקרוס בזה אחר זה, וכולם התכוננו הטייסים לנטישה מהירה. גם מאג'ד חגר את מצנח החירום שלו, פתח את הדלת הצדדית, וקפץ החוצה, כמעט בלי לחשוב. מיד כשהשתחרר מהמסוק - ידיו נשלחו אוטומטית אל כבל הפתיחה, והמצנח נפתח בבת אחת, מאט את נפילתו.

האוויר היה סמיך מהדף המסוקים המתרסקים, ורוח רפאים של אבק מילאה את האופק. מאג'ד ראה את הקרקע מתקרבת במהירות, ואז - צל שחור נפל עליו. ציפור ענקית, כנפיה פרושות כמו יריעת חושך, צללה מהשמים בטפרים שלופים. הן ננעצו ברצועות המצנח, מושכות אותו בחדות, מסיטות את מסלולו. מאג'ד צרח, נאבק ברצועות שנמתחו סביבו, אבל לפני שהספיק להשתחרר - הציפור שחררה אותו. לא בעדינות. הוא צנח כמו אבן.

מאג'ד התרסק על הקרקע בעוצמה, גופו התגלגל על האדמה הקשה, האבק מילא את פיו. כשהרים את ראשו, הוא ראה אותם. עיני אריות בוהקות הביטו בו מתוך האבק, שיני תנים נחשפו במעין חיוך פראי. הוא ניסה לקום, אבל רגליו כשלו. במרחק מספר מטרים ממנו, זיהה את ח'אלד, שהספיק גם הוא לנטוש את מסוקו רגע לפני שהתרסק בקרבת מקום. עיניו הביטו בו בפחד אילם.

"ח'אלד!" קרא מאג'ד, מנסה לזחול לעבר חברו, אך היה זה מאוחר מדי. החיות הסתערו.

בבסיס חיל האוויר, הקשר דמם. האותות שהציגו את נתיבי הטיסה של המסוקים, נעלמו מהצגים בזה אחר זה. מפקדי הבסיס הביטו איש ברעהו, חיוורים כסיד. "איבדנו את כולם," לחש אחד מהם. "לא הספקנו אפילו להבין מה קרה!"

בחוף, הרוח נשאה עמה קולות שאגות וצווחות. מצרים לא עמדה בפני אויב רגיל, שניתן להכניע באמצעות מסוקים מתקדמים. זה היה משהו אחר, משהו שאף אדם בעולם לא יכול היה לעצור!

ברגע שבו החיות החלו לשטוף את רחובות מצרים, צוותי הצילום וכתבי השטח יצאו לדרכם. הם לא היססו, לא חשבו פעמיים. סכנת חיים? היא היתה לחם חוקם. עבורם, זו היתה עוד הזדמנות, אולי הזדמנות חייהם, לתעד רגע היסטורי ולהביא לעולם את התמונות הראשונות מתוך הכאוס. אף אחד מהם לא התכוון להחמיץ את הסקופ הזה.

מערכת החדשות באוסטרליה שידרה שידור חי מהשטח. פול הנדרסון, אחד מצלמי השטח הוותיקים ביותר, עמד בלב קהיר, מצויד במצלמה על חצובה, כשמאחוריו ניתן היה לראות שברי מכוניות וחנויות שחלונות הראווה שלהן מנופצים.

"המצב כאן בקהיר", פתח פול את השידור בקולו הרגוע, מנסה לשמור על קור רוח, "הידרדר במהירות. חיות הטרף כבר משוטטות ברחובות במשך שעות, זורעות הרס רב. מאחורי, אתם יכולים לראות איך העיר - או מה שנשאר ממנה - נראית עכשיו".

המפיקים באולפן בסידני צפו במסך, מחוברים לקולו של פול דרך האוזניים. השידור עבר חלק, למרות הדיווחים הקשים. הכתב באולפן, ג'ו, הנהן קלות אל המצלמה, מעודד את פול להמשיך: "פול, האם אתה מרגיש בטוח במקום שאתה נמצא בו?" שאל.

"יחסית בטוח כאן", השיב פול, מסיט את המצלמה מעט ימינה וחושף כביש מפורק. "החיות... הן אמנם בכל מקום, אבל כרגע האזור הזה נראה ריק יחסית!" אמר, ובאותו הרגע, מתוך אחד

הבניינים המנופצים שמאחוריו, זינק אריה עצום. לא לכיוונו של פול - אלא על אדם שניסה לברוח מהזירה. המצלמה, שמכוונת היתה בדיוק אל הסצנה, תפסה כל פרט: השאגה, הנפילה, וההמשך הבלתי נמנע.

האולפן בסידני השתתק. פול קפא במקום. "אוי, לא..." הוא לחש לתוך המיקרופון. ידיו רעדו כשניסה להסיט את המצלמה מהמראה, וקולו נשבר. "לצופים בבית... אני באמת מצטער, זה לא... זה לא משהו שהייתם אמורים לראות ככה!"...

המצלמה הופנתה הצידה, אבל הצעקות לא פסקו. ואז, מתוך השקט, נשמעה שאגה נוספת. פול ניסה לזוז. "אני חייב להסתלק מכאן..." לחש, ואז נשמע רעש קרב - ריצה מהירה, צעדים כבדים. המצלמה, שהיתה עדיין על החצובה, המשיכה לשדר. צופים בכל העולם ראו את פול מסתובב בבהלה, מביט אל מחוץ לפריים.

שאגה עזה נוספת. "צא משם, פול!" נשמעה הקריאה מהאולפן באוזנייה שלו, אבל זה היה מאוחר מדי. המצלמה המשיכה לשדר כאשר האריה זינק עליו. לא היה צורך במילים. הכל היה ברור. הצל של האריה כיסה את הפריים, ואז... נפילה חדה של המצלמה אל הקרקע. השידור המשיך. הצופים ראו רק אדמה מאובקת, שברי זכוכית, וקול נשימות כבדות. ואחר כך, דממה.

האחראי על השידור באוסטרליה התנשף, וקטע את השידור באופן מיידי, כשהבין שאין מה להציל. המסך באולפן השחיר, והכתב באולפן ישב מול המצלמות, פניו חיוורות. הוא הביט בעדשה רגע ארוך לפני שלחש: "אנחנו... נחזור אליכם עם עדכונים בהמשך..."

מאות אלפי צופים ברחבי העולם ראו את הרגע הזה בשידור חי, והבינו: זה כבר לא סיפור על טבע פראי... זה אירוע אחר לגמרי!

השמש זרחה על שכונת היהודים, שולחת קרניים לווהטות אל גגות הבתים הנמוכים. ילדים התרוצצו בין הבתים, צוחקים בקול רם. מרבית היהודים כבר הפסיקו להתייצב לעבודה, ובנו לעצמם שגרה מבורכת, שנסובה סביב שיעורי תורה בבית הכנסת, ובניית עסקים פרטיים - בזכות הסכומים המשמעותיים שצברו ממכירת מים למצרים בעת מכת הדם.

היום הזה היה יום שגרתי לחלוטין. באוויר ריחפה שלווה, שלווה עמוקה שחודרת לעצמות. ההבטחה שסוככה על השכונה היתה מוכרת לכולם. הם ידעו שהמכה הממשמשת ובאה לא אמורה לפגוע בהם בשום דרך. המנהיג הרי הבהיר זאת מפורשות:

החיות לא תגענה לשכונה!

ואז, אפרים הגיע.

הוא לא רץ, לא צעק, אבל משהו בצעדים שלו משך תשומת לב. בגדיו היו מאובקים, מה שיצר את הרושם שהוא התחכך בקירות בדרך לכאן. אבל לא זה היה מה שתפס את העין, אלא דווקא המבט שלו. הוא לא שידר בהלה או פחד, אלא **הלם**. הלם נקי, כזה שעוצר את הנשימה לפני שאתה בכלל מבין מה קרה.

הרחוב, שהיה מלא עד לפני רגע בקולות ילדים, השתתק באחת. אפילו הרוח עצרה לרגע, כאילו גם היא חיכתה לשמוע. איש לא שאל כלום, כי המבט של אפרים דיבר יותר מהר מכל שאלה. לבסוף, אליעזר הזקן הפר את הדממה. הוא לא לחץ. רק שאלה רכות, כמו משב רוח קל: "אפרים?".

אפרים שאף עמוקות, הביט סביבו כאילו רק עכשיו הבין שהוא בבית, ואז אמר בקול שקט: **"זה התחיל!"**.

עיניים התרחבו, פיות נפערו. כולם ידעו שהרגע הזה יגיע, אבל אף אחד מהם לא שיער מראש כיצד הוא ייראה. אנשים החליפו ביניהם מבטים, שהבהירו שהם מבינים היטב: משהו גדול קורה.

"אתה ראית את זה בעצמך?" שאל אליעזר בקול שקט, מתקרב צעד קדימה. אפרים הנהן. "ראיתי", אמר. "לא שמעתי אותן

באות... הן פשוט היו שם! יערות צמחו מתוך הרחובות, אגמים הופיעו בין הבתים, תנינים, נמרים, זאבים - משוטטים חופשי, כאילו זה תמיד היה המקום שלהם!".

"ומה איתך?" שאל אליעזר אחרי שתיקה קצרה, "איך חזרת?" ניסה להבין, ואפרים לחש: "הן ראו אותי, אבל לא נגעו בי. פשוט הסתכלו... והמשיכו הלאה, כאילו לא הייתי שם בכלל!".

באותו הרגע, לפני שמישהו הספיק לעכל את מה ששמע, נשמעו צעדים נוספים. יוסף, שעבד שנים במשרדו של אחד הפקידים במצרים, נכנס לשכונה בריצה, פניו סמוקות מהמאמץ. "זה נכון!" הוא קרא עוד לפני שהגיע למרכז ההתקהלות. "במשרדים, הכל קרס!" התנשף. "החיות הופיעו פתאום! תנינים במסדרונות, עופות טרף מעל שולחנות העבודה, ראיתי במו עיני פקידים מצריים נטרפים! לא הספקנו אפילו להבין מה קורה!".

הוא עצר לרגע, לקח נשימה עמוקה, ואז סיים: "אני... פשוט הלכתי. אף חיה לא נגעה בי. הן אפילו לא הסתכלו עלי!".

החדשות הטריות התפשטו במהירות ברחבי השכונה, עוברות מפה לאוזן. מישהו שמע את אפרים רץ לספר לאחיו, השכן שמע מבעד לחלון ומיהר לדפוק על דלתות נוספות. הסנדלר, שמע את החדשות מלקוחותיו, והעביר אותן אל הבאים בתור. תוך דקות, השוק הקטן כבר רחש לחישות, ואז דיבורים, וקריאות. זה קורה! **עכשיו!**

כולם כבר הבינו: כאן, השקט אמנם נשמר. אבל העולם שבחוץ - השתנה.

אט-אט, החבורה החלה לצעוד אל עבר קצה השכונה. משהו משך את כולם החוצה: סקרנות, דחף להבין, ואולי גם הצורך לראות בעיניים את מה שנשמע כמו חלום לא הגיוני. היו שם

זקנים שנשענו על מקלותיהם, גברים שספריהם תחובים תחת בית שחיים, ילדים שנדחפו קדימה בסקרנות טבעית.

"אל תלכו רחוק מדי!" ביקשה מרים, עקרת בית מבוגרת, מבעלה, כשהבחינה בו משחיל את רגליו לנעליו. הוא לא ענה לה - רק הנהן, ויצא לדרך.

הקבוצה הראשונה התקדמה במורד השביל המוביל אל מחוץ לשכונה. אחריה, קבוצה נוספת, ועוד אחת. השביל שהוביל אל גבול השכונה לא נראה מעולם ארוך כל כך...

חלק מהאנשים הסתודדו זה עם זה, אחרים הלכו בשתיקה. ככל שהתקרבו, האוויר עצמו הרגיש שונה. היה בו משהו... כבד יותר.

ואז, הם הגיעו. קו הבתים האחרון של השכונה נפרס מאחוריהם, ולפניהם - המרחב הפתוח שהשתרע עד למצרים עצמה. מה שהם ראו, הותיר אותם פעורי פה. הם ידעו למה לצפות, אבל הם לא ציפו למה שהם ראו...

מעבר לגבול הדמיוני של השכונה, שלא סומן מעולם - השתרע עולם אחר. הם עמדו מול נוף פראי, בלתי נתפס: עצים עבותים התנשאו היכן שפעם עמדו בתים, נחלים זרמו במקום שבו היו כבישים, ובין הצללים ניתן היה לראות תנועה חיה - עיניים ירוקות וזהובות, זנבות שהבליחו בין הצמחייה, נשימות כבדות שבקעו מהסבך.

הם עמדו שם, בשקט מוחלט, מביטים במצרים החדשה, במצרים הזרה. אף אחד לא דיבר. אף אחד לא העז אפילו ללחוש. החיות היו שם - הן היו קרובות. הן נראו היטב, אבל משום מה היה הרושם, שהן כלל לא רואות את השכונה. למרות שלא היתה דרך להסביר זאת.

אריה עצום התקדם לעבר השכונה. הוא התקרב, רעמתו מתנופפת ברוח החמה, עיניו זוהרות, אבל לא חצה את הקו. אחריו הופיעו נמרים, זאבים, ואפילו פילים שהתנשפו בכבדות,

עומדים דומם כאילו מישהו סימן להם עד לאן מותר להם ללכת. נוכחותן של החיות היתה ברורה, מוחשית, אבל אף אחת מהן אפילו לא ניסתה לחצות את הגבול.

שום מחסום לא הפריד בין השכונה לבין העולם החדש הזה, רק מרחק של כמה צעדים. וכך, עמדה חבורת יהודים בקצה עולמה הישן, והביטה אל עולם שלא היה יכול לגעת בה.

כשהם עמדו שם, קרובים מספיק כדי לראות את הברק בעיניו של האריה, הם הבינו משהו פשוט: לדעת שאתה מוגן זה דבר אחד... אבל לעמוד מול אריה ולא לזוז - זה משהו אחר לגמרי!

ובכל זאת, כמו כל פחד, גם הפחד הזה התפוגג אט-אט. תחילה, היו אלו צעדים קטנים. מישהו התקרב קצת, רק כדי לבדוק אם באמת לא יקרה דבר. ואז, אליעזר הזקן, זה שתמיד אמר שההבטחות חזקות יותר מהפחד - התקדם צעד נוסף. הוא עמד ממש מול האריה, קרוב מספיק כדי להרגיש את חום גופו.

הוא הביט בעיני החיה, חיפש שם משהו: איום, כעס, כוונת זדון... אבל הוא לא מצא כלום. האריה רק החזיר לו מבט, שקט ועמוק, ואז, בלי הכנה מוקדמת, עצם את עיניו ונשכב על הקרקע, כאילו העולם כולו הפסיק לעניין אותו.

אליעזר עמד שם, מהסס לרגע, ולאחר מכן, באומץ שמעולם לא ידע שיש לו - הושיט יד. אצבעותיו נגעו בפרווה החמה. לא קרה כלום! הוא לחץ קצת יותר... ידו נשענה על ראשו הגדול של האריה, שכעת גרגר בשקט, כמו חתול בית חנפן.

מאותו הרגע, הכל השתנה.

ילדים החלו מתקרבים לגורי נמרים ששכבו על קו הגבול, מצחקקים כשהנמרים הקטנים ניסו לשחק איתם; נשים עברו ליד זאבים שרבעו בשקט, מביטות בהם כאילו אינם אלא חיות מחמד רגילות; זקנים ישבו על ספסלים בקצה השכונה, מביטים

בחיות הגדולות ביותר שבטבע כשהן מתרפקות במרחק נגיעה, כאילו מצאו מקום לנוח בו.

לא חלף זמן רב עד שגם המצרים גילו ששכונת היהודים מחוץ לקסטטרופה. וכך, אחרי עשרים וארבע שעות של מנוסה בלתי פוסקת, רבים ניסו להגיע אל השכונה ולמצוא בה מחסה.

זה היה מביך עבור המצרים, אפילו משפיל. להגיע כפושטי יד, כנפגעי הלם, אל שכונת היהודים ששגרת חייהם כלל לא הופרה. אבל בין השפלה לבין שיניהן של חיות הטרף, היה ברור במה הם בוחרים.

כשהגיעו לשכונת היהודים, מתנשפים בכבדות, כאילו חצו מדבר שלא נגמר - המצרים קפאו על עמדם. לא רק בגלל שהחיות נותרו מעבר לגבול, שולחות לעברם מבטים מזרי אימה אך נמנעות מכל צעד נוסף, אלא בעיקר, נוכח יחסי הידידות שהפגין הטבע הפראי מול היהודים הללו. הם עמדו שם ליד האריות בלי פחד, מלטפים נמרים ופילים, רוכבים על זאבים.

המצרים הביטו במחזה בחוסר אמון. זה לא היה רק ההבדל בין הכאוס ממנו נמלטו לבין השקט של שכונת היהודים... זה היה משהו עמוק יותר! העבדים, שהם ראו בהם נחותים, אלו שסבלו תחת ידם במשך שנים - עמדו כעת רגועים ושלווים, בזמן שהם עצמם היו אלו שהגיעו חסרי אונים, מתחננים למקום מבטחים. האם היהודים יקבלו אותם? האם יושיטו יד, או שמא יגרשו אותם וינצלו את ההזדמנות לנקמה מתוקה?

ואכן, מאחורי הקלעים, בין היהודים לבין עצמם, הדעות היו חלוקות. "הם הביאו את זה על עצמם!" טען בלהט גרשון, מביט בכמה גברים המצריים שבנו מחסה ליד בית הכנסת. "אתה צודק", השיב לו אליעזר בשקט, מבטו אינו עוזב את המצרים,

"אבל זה לא תפקידנו לעשות את הצדק. יש מישהו בשמים שדואג לכך! אנחנו, צריכים להישאר אנושיים. גם אם לא לעזור, לפחות לא לפגוע!".

עד מהרה, התמונה התבהרה. היהודים לא גירשו את המצרים, אבל גם לא הציעו עזרה. לא הושיטו יד, אבל גם לא סגרו את הדלתות. זה לא היה עניין של רחמים או נקמה. זו היתה אידיאולוגיה. לא ניתן להושיט יד למי שנאבק כנגד הבורא, או לנסות לשנות את גורלם של אלו שנגזרה עליהם פורענות. אולם מאידך, גם אין צורך לסייע להשגחה העליונה למצות את הדין.

היהודים עמדו מן הצד, שקטים, מבינים שהפעם, הם אינם צד בענין. ידיו של הבורא עושות כרצונו, והם - נמצאים שם כעדים, אבל לא כשופטים.

כך, המצרים הקימו מחסות בין הבתים, נצמדו לפינות, חיפשו מעט מרגוע אחרי המסע הקטלני שעברו עד כאן. הם לא דיברו הרבה. עיניהם היו מושפלות. אין זה קל להיות נזקק, בטח לא מול מי ששעבדת במשך דורות.

המצרים ידעו שהם חייבים את חייהם ליהודים, אבל הם לא אמרו תודה, רק ישבו בשקט, מביטים באדמה. היהודים, מצידם, הביטו בהם בלי שמחה לאיד, אבל גם בלי לשכוח. הם זכרו היטב מה קרה, ידעו איך המצב הגיע לאן שהגיע.

ולכן גם הם שתקו.

בינתיים, במצרים, לא חל כל שינוי במצב. הקטסטרופה לא נרגעה, אולי להפך. נראה שהחיות אינן זקוקות למנוחה. הן נותרו רעננות, חדות ומאיימות, גם אחרי יממה של ציד בלתי פוסק. משום מה, היה רושם שהן גם לא היו שבעות. המוטיבציה שלהן למסע הציד המתוזמן לא פחתה אפילו במעט.

ברחובות קהיר, לצד היפופוטמים ופילים, אריות ונמרים - התרוצצו עדרים של חזירי בר, טופריהם חורצים את האספלט. תאואים אפריקניים בעלי קרניים מחודדות הניפו בני אדם באוויר כמו בובות סמרטוטים.

מהשמים, הגיחו עורבים שחורים בגודל לא טבעי, צורחים באכזריות, ציפורניהם החדות שורטות חלונות ומנפצות זכוכיות. ביניהם דאו נשרים קירחים, עיניהם הצהובות סורקות את הרחובות בחיפוש אחר טרף, ועם כל צלילה שלהם נשמעו צרחות של אנשים, בעיקר ילדים, שנגררו מעלה - ונעלמו.

במרכז העיר, מתוך האגם שהשתלט על כיכר תחריר, הגיחו עוד ועוד תנינים עצומים שלסתותיהם ריסקו כל דבר. הם זחלו ברחובות, ועמם לטאות כוח ניליות, אורכן מעל שני מטרים, שטיפסו על קירות הבתים והגיעו לכל מסתור, שורטות ונושכות כל מי שנקרה בדרכן.

בשכונות הצפוניות של העיר, בהן הופיעו הקרחונים, צעדו דובי קוטב רעבים שפרוותם הלבנה נצבעה באדום. זאבים אפורים ליוו אותם בשקט, מחכים להזדמנות להשתתף בציד. ינשופים ענקיים עם מבט חסר רחמים רפרפו מעל, מגיחים בזה אחר זה מתוך החשיכה, טופריהם ננעצים בעורפים חשופים.

בשכונות שהפכו ליערות עבותים נשמעו שאגותיהם של גורילות כסופות-גב, מכות בחוזקה בחזותיהן לפני שהסתערו על בתים. פנתרים שחורים חמקו בין הצללים, שיניהם נצנצו בכל פעם שבה הגיחו מהאפלה.

גם מימי הנילוס לא נותרו שקטים. כרישי שור הופיעו במקומות בלתי צפויים, שוחים בזרמי מים שהציפו רחובות, גוררים אנשים אל מתחת לפני המים. מדוזות ארסיות צפו קרוב לפני השטח, שולחות זרועות ארוכות וצורבות לעבר כל מה שזז.

הפינות הקטנות ביותר לא נותרו בטוחות. עכבישי טרנטולה

בגודל כף יד טיפסו על קירות הבתים, רגליהם הארוכות משרטטות דפוסים של אימה על הזוגיות. נחילי דבורים וצרעות מילאו את הבתים, ואנשים נחנקו בצרחות כשנעקצו שוב ושוב, עד שנפלו שקטים. נחשי קוברה ארסיים זחלו מתחת לדלתות נעולות, מתפתלים בין רגלי המסתתרים בחדרים החשוכים, מכישים שוב ושוב.

ובין כל אלה, חתולי בר פראיים, עיניהם זוהרות, חיכו לתורן. גם החיות המוכרות ביותר, הפכו כעת לבלתי צפויות. אפילו הכלבים, שעד אתמול היו חברים נאמנים, הסתובבו בלהקות פרא, שיניהם חשופות, ולא היססו לתקוף את בעליהם לשעבר.

הטבע כולו איבד משמעת, או שמא נכון יותר לומר - סר למשמעתו של מישוהו אחר. גבוה מעל גבוה. לא היו עוד גבולות. לא בין חיות לטרף, לא בין טבע לעיר. בכל פינה המתינה חיה, שחיכתה לרגע המתאים.

והאנשים? הם הבינו מהר מאוד - אין מקום בטוח!

במשך שעות פרעה נותר לבדו בחדרון הקטן, מוקף בדליים, סמרטוטים, וחומרי ניקוי מדיפי ריחות חריפים. הריחות היו פחות או יותר הדבר האחרון שהפריע לו כעת. הוא היה מוטרד הרבה יותר בשאלה מהותית: האם הוא עומד לחיות. האם יצא אי פעם מהחדר הזה, ובאיזה מצב.

בתחילה, עמד כשגבו אל הדלת, מוודא שאף אחד לא יוכל לפרוץ בעדה. אולם כשרגליו כבר לא נשאו אותו, החליט שזה מיותר. אם החיות תחלטנה לפלוש לכאן, הן תעשינה זאת איתו או בלעדיו. משקלו שלו, לא יהיה מה שיעצור אותן. לכן, בסופו של דבר, כפה דלי מלוכלך על פיו והתיישב עליו, נשען בגבו אל הקיר והמתין. לא היה לו משהו אחר לעשות.

לחדר לא היו חלונות, והחשיכה היתה סמיכה. פרעה איבד את תחושת הזמן לחלוטין. לא היה לו שמץ של מושג כמה שעות הוא כבר נמצא שם, ואולי השעות כבר הצטרפו בכלל לימים. עיניו היו כבדות מעייפות. הוא התאמץ להחזיק את עצמו עירני, מתוך מחשבה שאם ירדם - יהיה טרף קל יותר. אולם לבסוף, העייפות הכריעה אותו. עיניו נעצמו, ראשו צנח קדימה, והוא שקע לשינה טרופה.

כשהתעורר בבהלה, חלפו כמה רגעים עד שנזכר היכן הוא וכיצד הגיע לשם. כשנזכר, התעורר גם הפחד לחיים. פרעה לא הצליח לזכור מה הקיץ אותו משנתו: האם היה זה רעש, המעיד על טורף אימתני שמתקרב? או אולי היתה זו תחושת הסכנה שלא הניחה לו להמשיך לישון? כך או כך, הוא ניסה לעצור את נשימתו ולהאזין.

בתחילה, שמע רק דממה. דממת מוות. דממה רועמת, שרמזה על מה שהתחולל מחוץ לחדר בזמן שחלף.

לאחר מכן, הופיעו הרחשים. לפרעה לא היה מושג האם מדובר בקולה של הרוח, או אולי בקולו של פולש שעושה את דרכו ישירות אל מקום המסתור שלו. האימה לפתה את ליבו כצבת של ברזל, חונקת את גרונו. המלך בלע את רוקו. הוא היה חזק, הוא היה אמיץ, אבל גם הוא ידע היטב - הוא אנושי. האימה הקרה הקפיאה את ליבו והבהירה לו אמת פשוטה: הוא לא יוכל להחזיק מעמד לאורך זמן.

הוא אולי שרד עד כה, אבל אם יישאר כאן - לבד, בחדר החשוך, בלי לדעת מה קורה בחוץ - הוא יגיע לשלב שבו אומץ כבר לא יספיק. **"חייבים לסיים את זה!"** הוא גמר בליבו, ואט-אט התגבשה בו ההבנה מה עליו לעשות.

פרעה שאף שאיפה עמוקה, אזר את שארית האומץ שנותרה בו, הידק את ידו על ידית הדלת, ובעדינות - סובב ומשך. חריץ צר נפער, סדק קל. פס של אור בקע דרכו, מאיר את החדר הצד

באור עמום. המלך הציץ אל המסדרון, הוא היה ריק. לא נראו בו אנשים, וגם לא חיות. לא היתה בו תנועה, רק הרס מפוזר.

הוא הבין היטב שזה לא אומר כלום. אין כל ערובה לכך שהחיות אינן כאן, ממתנות מעבר לפינה, מחכות שיצא אליהן. אבל הוא גם הבין, שזו עשויה להיות ההזדמנות שלו. אולי ההזדמנות האחרונה...

רגע של המתנה, שאיפת אוויר, ולפני שיתחרט - פרעה יצא בריצה מהחדר.

הוא חלף במסדרונות בהם רק לפני שעות ספורות נשמעו קולות שיחה, ניירות רשרשו וטלפונים צלצלו בלא הרף. כעת, רק הרס שרר שם. רהיטים הפוכים, כתמים אדומים על השטיחים המפוארים. חלקים גדולים מהמסדרונות הללו היו מרוסקים, כאילו פיל או קרנף עברו בהם בסערה. פה ושם ניתן היה לזהות עקבות, טביעות רגליים לא אנושיות.

היכן כולם? היכן צוות הארמון? המאבטחים, השומרים, המזכירים, העובדים? האם נותר כאן מישהו מלבדו? האם ברחו כולם? או שמא - - -

הוא התקדם בזהירות, אזניו כרויות, גופו דרוך. האימה היתה משתקת, אבל היה מפחיד יותר להישאר במקום. האויר היה ספוג בצחנה, תערובת של אבק וזיעה קרה. עוד פניה אחת... הוא כמעט מגיע אל הלשכה... והנה הוא שם.

החדר היה שקט. הדלת היתה פתוחה למחצה, בדיוק כפי שהשאיר אותה - למיטב זכרונו. הוא נכנס אל החדר, נועל את הדלת מאחוריו, סתם כך מתוך הרגל. הוא לא השלה את עצמו: אם יגיח לכאן אחד הטורפים, הדלת לא תהיה זו שתעמוד בפניו.

המלך צנח אל הכיסא שמאחורי שולחן העץ הכבד, וניסה להסדיר את נשימתו. ידו רעדה כשהושיט אותה אל מכשיר

הטלפון שעל השולחן. המספרים המקוצרים היו מתוכננים כאן שיחייגו ישירות אל סגל עוזריו הצמודים.

ניסיון ראשון - המנוי אינו זמין.

ניסיון שני - אין מענה.

ניסיון שלישי...

המלך כמעט התייאש, אולם לבסוף, נשמע קליק, וקול לחוץ ומבוהל מהעבר השני. זה היה הדובר, הדובר הרשמי של הארמון. "מי זה?" לחש הלה אל הפומית, ופרעה השיב בקול סדוק, בבהילות שאין לטעות בה: "זה אני! פרעה! אני צריך כאן את המנהיג היהודי, **עכשיו! תדאג לכך!**".

שתיקה מתוחה.

"אתה שומע אותי?" נהם פרעה, והדובר לחש, קולו נשמע אך בקושי: "כמובן, אדוני... אנסה... אבל שיהיה ברור: אני לא בטוח שזה אפשרי... אף אחד לא יכול להסתובב ברחובות כרגע, אדוני!".

למלך היתה התחושה, שזו לא תהיה בעיה. "עד היום, הוא הגיע לאן שרצה, מתי שרצה. שום דבר לא הצליח למנוע ממנו לעשות זאת. אני משוכנע שאם רק ירצה - יצליח להגיע! **תדאג שזה יקרה!**" ירה פרעה את המילים מפיו, וטרק את השפופרת.

כל דקה הרגישה כמו נצח. פרעה נותר יושב ליד השולחן, ידיו אוחזות בחזקה במסעד הכורסה בניסיון להשתלט על הרעד, אוזניו כרויות לכל רחש. לבסוף, אחרי מה שנדמה כמו שעות, הטלפון צלצל. זה היה הדובר.

"נו?" התנפל פרעה מיד. "**הצלחת!**" נשמעה התשובה. "העברתי את המסר, ו... הוא אמר שיגיע!". פרעה כמעט התמוטט בהקלה.

"אבל מתי? אני לא אחזיק מעמד עוד הרבה זמן!" פרעה כמעט התחנן. "אני לא יודע. הוא לא אמר מתי, רק אמר שיגיע. אני משער שזה לא ייקח יותר מדי זמן!" ניסה הדובר המלכותי לעודד, למרות שלא באמת היה לו מושג.

המלך השיב את השפופרת למקומה. כעת הוא כבר ידע שהמנהיג יגיע, אבל הוא עדיין לא ידע מתי. הוא קיווה, שזה לא יהיה מאוחר מדי. הוא הבין היטב, שעד שזה לא נגמר - זה לא נגמר. בינתיים, הוא נמצא כאן, לבדו, מוקף בדממה מצמיתה. כל רגע יכול להיות הרגע האחרון שלו.

שעה קלה לאחר מכן, סוף סוף, הוא שמע את זה. קול צעדים במסדרון. אלו לא היו צעדים של ריצה מבוהלת, ולא נשמעו נהמות של טורפים. אלו היו צעדים שלווים, בטוחים, ופרעה ידע שהם יכולים להיות שייכים רק למישהו אחד: **זה הוא! הוא מגיע!**

המלך בלע את רוקו, קם ממקומו, ובדיוק אז נפתחה הדלת. כאילו מעולם לא היתה נעולה.

פרעה נשא את עיניו, והביט לעבר הדמות שעמדה שם, גבוהה וטמירה, שלווה, הדרת פניה הקרינה עוצמה מטילת יראת כבוד. זה היה המנהיג היהודי.

הוא נכנס אל החדר בצעדים בטוחים. המלך הביט בו בעיניים קרועות לרווחה, לא בפחד - אלא בהקלה. עכשיו, כשהוא כבר כאן - פרעה ידע שהוא בטוח. הוא לא ידע מהיכן הוודאות הזו, אך היה ברור לו שמאומה לא יכול לפגוע בו בנוכחותו של האיש הזה. הוא שאף עמוקות, והחווה בידו אל עבר הכורסה שמעברו האחר של השולחן. "שב בבקשה!" אמר.

המנהיג לא אמר מילה, רק נעץ במלך מבט ממושך, ולבסוף התיישב. גם פרעה עצמו התיישב באיטיות, מניח את ידיו על השולחן, מחפש מילים. המנהיג צפה בו, אך לא אמר מאומה. רק המתין בשלווה מוחלטת.

"ראה נא," פתח לבסוף המלך, קולו עדיין סדוק, אך מעט יותר נינוח. "אני חושב שנוכל להגיע להסכם! יש הרבה דברים שאני יכול לעשות למענכם... אפשר לשפר, לשנות, יש על מה לדבר!".

המנהיג לא הגיב. פרעה רכן מעט קדימה, והמשיך: "אתה הלא מבין, שהעבדים... זאת אומרת: העם שלך, מהווה נדבך משמעותי בכלכלת מצרים. בייצור, בבניה, בהייטק... אנחנו לא יכולים פשוט לאבד את כל זה!".

שריר לא נע בפניו חרושות הקמטים של המנהיג. "אני לא אדם אטום, כפי שאולי קיבלת את הרושם..." מיהר פרעה להוסיף. "אני מבין שצריך להיות הוגנים... אני מוכן להקל על עבודתם של בני עמך, לשפר את התנאים... אפשר לסכם על ימי מנוחה, על חופשות, אפילו חגים רשמיים!".

המלך הביט במנהיג היהודי בציפייה, מחכה לתגובה, שלא הגיעה.

"אני מוכן אפילו לשחרר חלק מהם!" נשבר פרעה לבסוף, והמשיך, בקול כמעט מתחנן. "אולי הצעירים? או דווקא הזקנים? מי שאתם רוצים... אני מוכן לבוא לקראתכם!" הכריז, אך המנהיג הביט בו בעיניו החודרות, ובקול שקט אך חד כתער אמר:

"או הכל - או כלום".

"לא הבנתי!" מלמל פרעה, והמנהיג הסביר בסבלנות: "או שאתה משחרר את כולם, והכוונה היא את כולם - לצמיתות, או שנחכה עוד קצת. ואז, אתה כבר תשחרר אותם!".

האוויר בחדר נעשה כבד. פרעה הרגיש איך ליבו הולם בחזקה. זעם כבוש החל מפעפע בו, מאיים לפרוץ, אך הוא ידע שאינו יכול להרשות זאת לעצמו. הוא היה כעת בעמדת הנזקק. שיתוף פעולה של האיש היושב מולו, הכרחי להישרדותו האישית, שלא לומר: להישרדותה של הארץ כולה.

"אתה מבין מה אתה מבקש?" ניסה להתמקח, אך המנהיג לא הגיע כדי לנהל משא ומתן. "אני לא מבקש... אני מודיע!" הוא השיב בקול שקט.

פרעה הידק את אצבעותיו זו לזו. הוא פתח את פיו, אך המילים לא יצאו. לשונו דבקה לחיכו. הוא רצה לסרב, הוא רצה להתמקח, הוא רצה לזעוק שזה בלתי אפשרי, אבל הוא ידע מה תהיה התשובה בסופו של דבר. היא כבר היתה שם, מחכה לצאת. הוא רק היה צריך להכריח את עצמו לומר אותה. לבסוף, בלחישת חנוקה, היא נפלטה: "אני אשחרר אותם!".

המנהיג לא נראה מופתע. "את כולם?" וידא, ופרעה אישר: "את כולם!".

"לתמיד?" הדהדה השאלה, והמלך בלע רוק והשיב: "לתמיד!".

"אם כך," השיב המנהיג, היישיר מבט אל המלך וקם ממקומו, "זה ייגמר. אבל הפעם, אני מצפה ממך לעמוד במילתך. שלא כמו בפעם הקודמת בה הבטחת!".

פרעה השפיל את מבטו, והמנהיג לא ציפה לתשובה. הוא סב על עקביו, ויצא מהחדר בלי להוסיף מילה.

זה קרה פתאום. ברגע אחד, מצרים השתנתה שוב.

היערות שהופיעו נעלמו באחת. פשוט... חדלו להיות. גזעים אדירים שהשתרשו ברחובות, נמוגו באוויר, כאילו נשאבו אל תוך הריק. הבודדים שראו זאת, תיארו זאת כאשליה מתעתעת: שנייה אחת הם היו שם, ואז, בשנייה הבאה - נותרו רק מרצפות עירומות, כאילו מעולם לא היו מכוסות בצמחייה פראית.

גם הקרחונים נעלמו. אזורים שלמים שהיו קפואים לפני רגע, חזרו להיות מדבריים, צחיחים ולוהטים, כאילו העבר הפך

להווה בבת אחת. מי שעמד קרוב לקרחון רגע לפני שנעלם, מעד קדימה בבלבול, מוצא את עצמו דורך על אדמה יבשה במקום על קרח מוצק.

האגמים שבלעו את רחובות העיר התאדו כהרף עין. מים כהים, עמוקים, שהסתירו יצורי אימה, פשוט חדלו מלהתקיים. בתים שהיו שקועים עד מחציתם שבו ונגלו. כבישים שהפכו לנהרות, נחשפו מחדש, אך לא חזרו להיות כפי שהיו: האספלט נותר סדוק, שבור, מכוסה בוץ, עדות אילמת לסייט שהיה כאן.

הדבר המפחיד מכל היה החיות. הן לא מתו. הן פשוט הסתובבו, והחלו לרוץ. יחד. כאילו קיבלו פקודה אילמת. היו שצפו בהן מהגגות. אחרים הציצו מבעד לחלונות מנופצים.

המצרים הביטו באימה, ואחר כך בהשתאות, כשלהקות עצומות החלו לנוע ללא כל היגיון נראה לעין: נמרים, אריות, זאבים, פילים - כולם נעו במקצב כמעט אחיד. הם עברו ברחובות המחווצים, חצו את הכבישים ההרוסים, חלפו על פני שרידי בתים ומכוניות, כולם לאותו כיוון: אל המדבר. שם, על קצה האופק הצהוב, הן פשוט נעלמו.

בתוך דקות ספורות, מצרים התרוקנה מהפרא שהשתלט עליה. כל מה שנשאר היה שקט. שקט לא טבעי.

ואז, לראשונה מזה ימים של מנוסה בלתי פוסקת, המצרים נעצרו סוף סוף, מביטים סביבם בבלבול. עד לפני מספר רגעים - הרחוב היה שדה קטל. הצרחות עוד הדהדו באוויר. ולפתע? לא נותר זכר לכל זה, פרט להרס!

רחובות מצרים, שעד לפני רגע היו גיהנום מתפרץ, דממו לפתע. אינספור אנשים, שעד לפני שעה קלה נמלטו, הסתתרו, צעקו - נותרו כעת רק להביט, ריקים ומרוקנים. מבינים שזה נגמר, אבל לא מצליחים לחשוב איך ממשיכים מכאן.

הם עמדו קפואים, ממצמצים, צובטים את עצמם כדי לוודא שהם אינם חולמים. האימה, שהניעה אותם עד כה, שהשאירה אותם דרוכים, ערניים - התפוגגה באחת, נוטלת עמה את הכוח שהחזיק אותם על הרגליים. רבים מהם פשוט קרסו על ברכיהם, מותשים עד שלא היה להם כוח לקום.

אט-אט, הם הפנימו. מבינים מה עבר עליהם, מעכלים בהדרגתיות את המשמעויות. ככל שהשעות נקפו, וככל שהשקט נותר בעינו - אנשים החלו צועדים חזרה אל בתיהם, אלו מהם ששרדו. אחרים עמדו בתור למרכזי הסיוע, מנסים לאתר קרובים שנעלמו.

בתוך שעה מהרגע בו עזבה אחרונת החיות את מצרים, הוקם חדר מצב. כל אמצעי התקשורת חזרו ושיננו את מספרו של קו הדיווח, ומאות טלפנים, חיילים שגויסו לשם כך - הוצבו באולם מרכזי, קולטים את השיחות הנכנסות, אוספים מידע, מזינים למחשבים, וממשיכים הלאה אל הטלפון הבא והבשורות הקשות שהוא מביא.

במקביל, הקים הממשל במהירות אתר ייעודי, בו התפרסמו הנתונים באופן רציף. רשימת הנופלים, הלכה והתארכה מרגע לרגע. מאות, אחר כך אלפים, ולבסוף רבבות. אולם איש לא השלה את עצמו... היה ברור, שרבים לא יופיעו ברשימות, לא משום ששרדו - אלא משום שלא נמצאו, וגם לא ימצאו אף פעם.

באותן שעות, השגרירויות ברחבי העולם ניסו להתחקות אחרי עקבותיהם של ברי המזל שהספיקו לברוח. המידע שהלך והצטבר, לא היה מלהיב. ככל שהתבהרה התמונה, ההלם הלך וגבר. החיות אמנם לא השתלטו על אזורים מחוץ למצרים, אבל איש לא הצליח להימלט מגורלו:

ברומא, נמצא איש עסקים מצרי מת בחדרו שבבית המלון, וחקירה העלתה כי הוכש על ידי נחש ארסי שלא היה אמור

להימצא כלל באיטליה; בלונדון, משפחה מצרית בת ארבע נפשות נספתה בתאונת דרכים מחרידה: הם התרסקו במהירות אל קיר, לאחר שעדת כלבים משוטטים רדפה אחריהם והנהג איבד שליטה.

בניו יורק, נמצא פקיד ממשל מצרי מת בנהר ההדסון. עוברי אורח העידו, כי ניסה להדוף עורב גדול שניקר בפניו בעוצמה, עד שלבסוף איבד שיווי משקל וצנח היישר אל המים. בפרז - עיתונאי שהחליט ממש ברגע האחרון לברוח, נמצא מת בקרחת יער, וגופו היה מכוסה בעקיצות.

הרשימה הלכה והתארכה, והדפוסים חזרו על עצמם. רבים מהבורחים לא שרדו, ובכל התאונות, השתלבו בעלי החיים בצורה זו או אחרת. לא ניתן היה להציע כל הסבר טבעי לתופעה, מלבד העובדה שהמכה רדפה גם את אלו שניסו לברוח.

מגזר הדין השמימי - איש לא יכול היה להתחמק!

באותה שעה, במרכז קהיר, בבנין היוקרתי של תאגיד 'אל-מסעוד סחר בינלאומי', נשמעה זעקת תסכול. פאיז אבן-מסעוד, הסוחר שזכה בזיכיון הבלעדי על גוויות החיות, ישב במשרדו ופניו שטופות זעם. עוזרו האישי, ראג'י, עמד לפניו, מתפתל, מבין את משמעות הבשורה שמסר זה עתה. "הן הסתלקו, אדוני", הוא חזר ואמר בלחש, כמעט נכווה מהמבט הצורב שננעץ בו.

"מה זאת אומרת הסתלקו?!" צרח פאיז, מזנק על רגליו בבת אחת. "מה פתאום הן מסתלקות? הן היו אמורות למות כאן! כולן! אתה מבין מה זה אומר?". ראג'י לא השיב. הוא ידע שאין תשובה שתוכל לרצות את הבוס שלו. פאיז החל מהלך בחדרו הנה והנה, שקוע במחשבות, ולבסוף נעצר והתסכול פרץ ממנו:

"השקענו הון בציד! משאיות, צוותים, מחסנים שלמים! ולמה? בשביל מה? לא נשארה פה אפילו גופה אחת! לא נוצות, לא

חטים, לא זנבות, לא פרווה יוקרתית! שום דבר! איך זה קרה?".
 ראגי ניסה להסתיר את המבוכה בקולו. "אדוני... אף אחד לא
 יודע. זה היה פתאומי. זה פשוט... קרה."

פאיז צנח לכיסאו, עיניו מזוגגות, עוקבות אחרי התרשימים
 שעל השולחן - תכניות שלמות שהפכו ברגע אחד ללעג ולקלס.
 בידיים כבדות, הוא דחה אותן מלפניו אל קצה השולחן, ואז אחז
 בראשו בשתי ידיו, מתמסר לכאבו. ההזדמנות הכלכלית של חייו
 - אבדה, ברגע אחד. הוא לא יהיה האיש העשיר ביותר במצרים.
 וכנראה שהוא גם לא האיש החכם ביותר.

שעות ספורות לאחר תום המכה, ישב פאדל א-נאסרי בדירתו
 הקטנה. הוא עדיין לא עיכל לגמרי את העובדה שהוא חי - הוא,
 וכל משפחתו המצומצמת. בשעה זו, הוא אחז בידו את העיתון
 הטרי, שנחת בתיבת הדואר דקות ספורות קודם לכן. הכותרות
 זעקו חורבן, הכתבות סקרו את תוצאות המכה - אך לא זה
 מה שעניין אותו. הוא דפדף מיד אל הרשימות, שהתפרסמו
 בעמודים הפנימיים. עמודים שלמים, אינספור שמות - שמות
 של מתים.

הוא עבר על הרשימות, שם אחרי שם. לא את כולם הוא הכיר,
 אבל רבים היו מוכרים, מוכרים מדי. שמות שלא ניתן היה לטעות
 בהם. ככל שהמשיך לקרוא, ליבו החל לפעום במהירות. משהו
 כאן היה ברור מדי, חד מדי. לא ניתן היה להתעלם ממנו.

המתים, רובם ככולם, היו אנשי מועצת השומרים ובני
 משפחותיהם. מפקדים, קצינים, אחראים על מחנות. אלו שהגו
 את החוקים הנוראיים, אלו שנתנו את ההוראות, אלו שדאגו במו
 ידיהם שהיהודים יחיו בחושך מוחלט של דיכוי וסבל. הוא הכיר
 את חלקם אישית. דמויות שנראו תמיד בלתי מנוצחות, רודנים
 עטופים במדים שהאמינו שהם אדוני הארץ. והנה עכשיו, הם
 אינם.

הוא דפדף במהירות, קדימה ואחורה, מחפש חריגים, שם כלשהו שלא שייך. אולי זה רק נדמה לו? אולי כל מצרים שילמה מחיר אחיד? אבל לא... לא היה מקום לטעות. הכאוס לא היה עיזור - יד נעלמת הבחינה היטב בין בני אדם.

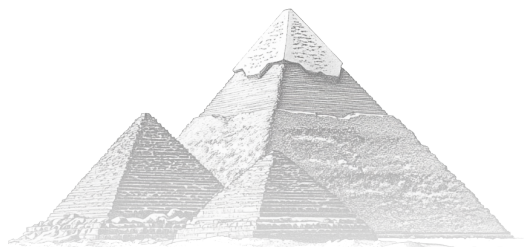
לא ניתן היה להתעלם מסבלם של המצרים כולם, ובכלל זאת אלו שלא עמדו בחזית הרוע. גם הם ספגו מכה איומה. ימים של פחד, של אימת מוות, של מנוסה בלתי פוסקת. אבל הם נותרו בחיים, לפחות בינתיים.

פאדל חפן את מצחו וניסה לעכל. האם זה היה צירוף מקרים? לא. זה היה מסודר מדי. חד מדי. הוא עצם את עיניו לרגע, הניח את העיתון על השולחן ושאף עמוקות. משהו, משהו, כיוון את הכל. וכעת הוא ידע בוודאות: היד שהכתה, לא פגעה באף אחד מעבר לכפי שהגיע לו.

שעה ארוכה הוא עוד ישב שם, בווהה בעיתון הפתוח. השמות נותרו שם, חקוקים בדיו שחורה על נייר עיתון מהוה, אך עיניו הביטו מעבר לאותיות. המחשבה סירבה להרפות ממנו: אם זו היתה יד מכוונת, ואם כל זה לא היה אקראי, ואם היה כאן משפט צדק, אז... זה אומר, שזה לא נגמר כאן.

זה לא יכול להיגמר כאן. הצדק לא יעצור עד שימוצה. משהו בתוכו התכווץ, תחושת פחד קר חלחלה לעורקיו. כל חייו הוא ראה את עצמו כאדם חכם, אחד שמבין איך העולם עובד. אך כעת, כל מה שחשב שידע - התהפך.

הוא קם ממקומו, התקרב אל החלון והביט החוצה. העיר התחילה להתעורר מהסיט. אנשים יצאו מהבתים, מביטים סביבם, מנסים לחזור לשגרה, אך פאדל ידע שהחיים לא יחזרו למסלולם. הפרק הזה אולי הסתיים, אבל **חייב להיות לו המשך**.

מניפת הטכנולוגיה

בלשכתו המפוארת, על כורסת העור המהודרת, ישב המלך פרעה כשלפניו פרוסים מסמכים מסווגים. מצחו היה חרוש קמטים, עיניו טרוטות מחוסר שינה. מאז שהחיות עזבו את מצרים, אחרי המכה האנושה שספגה - הארץ לא הצליחה לחזור לעצמה.

בשורות רעות המשיכו לזרום מכל רחבי המדינה: עשרות אלפי הרוגים, רחובות שלמים שהפכו לשממה, מאות אלפים שנותרו חסרי קורת גג, מיליארדי לירות מצריות שיידרשו לשיקום התשתיות ההרוסות, והלם ציבורי שעדיין רחוק מלהתפוגג.

עם כל זה, היה על פרעה להתמודד בנתונים של חוסר בכוח אדם, או לפחות בכוח אדם שהוא יכול היה לסמוך עליו. רבים מהאנשים שהקיפו אותו, בהם שרים בממשלתו ויועצים קרובים - נמנו על אנשי מועצת השומרים, והם נפגעו באסון האחרון. מצרים נותרה מצולקת, והמערכת השלטונית התקשתה לתפקד.

ובכל זאת, פרעה ידע שהוא אינו יכול להרשות לעצמו לעצור, אפילו לא להאט. החיים היו חייבים להימשך. אסור היה לו בשום אופן להפגין חולשה, אף לא לרגע. הוא נאבק למצוא פתרונות

שיחזירו את ההיגיון לרחובות, שיאפשרו לחיי היום יום לשוב למסלולם, גם אם באופן חלקי. אם זה לא יקרה, הוא ידע היטב, השטח יתעורר. התקוממות אזרחית הינה רק שאלה של זמן.

בעודו שקוע בהרהורים, נשמעה נקישה בדלת. לפני שהספיק להשיב, הדלת נפתחה והוא צעד אל תוך החדר, בביטחון נטול היסוס.

'הוא' - היה המנהיג היהודי. דמותו הטמירה היתה מרשימה כמו תמיד, אישיותו הכובשת מילאה את החדר כולו. פרעה הרגיש איך הזעם מפעפע בו, עולה בגרונו ויוצר תחושת מחנק. אין דבר שהוא היה רוצה לעשות כרגע יותר, מאשר לסלק את האיש הזה מכאן, להשליך אותו מהארמון, ואולי אפילו...

טוב, הוא העדיף לעצור כאן.

ובכל זאת, הוא לא עשה כלום, משום שבתוככי ליבו, גם אם לא היה מסוגל להודות בכך, הוא פחד. פחד מהאיש הזה, ממה שהוא הקרין סביבו, מהסמכותיות העוצמתית שהפגין. הוא פחד, משום שהוא ידע שהאיש הזה הפך להיות שער החול המאיים של מצרים, מבשר האסונות הלאומי, ואם הוא נמצא כאן - כנראה שיש לכך סיבה.

המנהיג היהודי, לא ציפה להזמנה. הוא משך כיסא והתיישב מול פרעה, כמי שמכיר היטב את מקומו. לפני שהמלך הספיק להוציא מפיו אפילו מילה אחת, הוא פתח ואמר בקור רוח: "אני מבין, פרעה, שאתה שוב שיקרת... הבטחת לשחרר את בני עמי, והפרת את ההתחייבות הזו!".

פרעה פתח את פיו להשיב, אך לא מצא את המילים. הוא מצמץ במהירות, אצבעותיו נכרכו סביב קצה השולחן כאילו חיפשו אחיזה במשהו יציב. "אני... כלומר..." הוא גמגם, ולאחר מכן השתעל קלות, ואז גירד בעורפו בתנועה עצבנית.

"אתה צריך להבין... זה... זה מורכב!" הוא אמר לפתע. "המצב כאן במצרים, לא פשוט. אני אמנם הבטחתי, אבל אתה בוודאי מבין שזו היתה הבטחה מחוסר ברירה... לא השארת לי כל ברירה אחרת! זה בלתי אפשרי לשחרר את בני עמך, סתם כך, ביום בהיר אחד!" ניסה המלך להסביר, בלי להיגרר לעימות מיותר.

כשהמלך דיבר - המנהיג היהודי שתק. הוא הניח לו לסיים, ולאחר מכן המשיך: "פרעה... לא הגעתי לכאן כדי לדבר על מה שהיה, אלא על מה שיהיה! אני כאן כי יש לי מה לומר לך, וכדאי שתקשיב!".

פרעה הידק את שיניו, אך לא אמר מאומה.

"אני רוצה שנחזור קצת אחורה, אדוני המלך... נניח, מאתיים שנה." המשיך המנהיג היהודי, קולו שקול, כמעט דידיקטי. "פעם, לפני מאתיים שנה, מצרים היתה תלויה בגמלים, בסוסים, בחמורים, בשוורים. כל הכלכלה, כל התחבורה, כל התובלה, כל העבודה החקלאית - הכל הונע על ארבע רגליים. אילו באותה תקופה היתה פורצת מגפה קטלנית, ומחסלת את כל הבהמות ביום אחד - זה היה סופה של מצרים. לא היתה תובלה, לא היתה עבודה בשדה, המסחר היה קופא, השווקים היו מתרוקנים, והאימפריה היתה נופלת על ברכיה".

פרעה עדיין שתק, מנסה להבין לאן השיחה הזו מובילה, אך משהו בעיניו נרתע.

"היום, פרעה, הארץ שלך אינה מתבססת על גמלים, חמורים או סוסים. אבל יש משהו אחר שבו היא תלויה: טכנולוגיה! המשאיות החליפו את החמורים, רכבי השרד החליפו את הסוסים, הטרקטורים חורשים במקום השוורים, נו, טוב... אתה יכול להמשיך לבד. אתה יכול לדמיין מה יקרה אם כל אלו יעלמו מהנוף של מצרים לפתע? התוצאה תהיה אותה תוצאה! ... כן. זה בהחלט יכול לקרות!".

המנהיג קם ממקומו. "אתה מבין, פרעה? זו המכה הבאה שתספוג, אם לא תמלא אחרי הדרישות. **אם לא תשחרר את אחי היהודים, המכה הבאה תהיה: מגפת הטכנולוגיה!**" הכריז, והמילים האחרונות הדהדו מכל עבר, ממלאות את החדר. פרעה יכול היה רק לשער, כי ברגע זה הן מהדהדות במצרים כולה, ומביאות את בשורת האויב לכל פינה.

אבל המנהיג לא השאיר לו זמן מיותר להרהורים. "אין לך הרבה זמן... זה יקרה מחר!" אמר, ופירט: "הטכנולוגיה ברחבי מצרים - תקרוס ברגע אחד, ואתה תגלה איך זה לחיות בעולם שחזר מאה שנים לאחור!".

פניו של פרעה האדימו בזעם. הוא קם בבת אחת, שפתיו רועדות מהשפלה. "איך אתה מעז?!" שאג, ידיו מתכווצות לאגרופים. "אתה לא תעמוד כאן ותאיים עלי! האם זה ברור?!" צרח, ואילו המנהיג נותר שליו, ואפילו שריר לא נע בפניו הקורנות כשהשיב:

"אני לא מאיים, אדוני המלך... אני פשוט מודיע. שים לב: זה יקרה מחר! ו... עוד משהו קטן ששכחתי: המגיפה הטכנולוגית הזו, תפגע רק במצרים... בשכונת היהודים, החיים ימשיכו במסלולם, ממש כרגיל!" סיים המנהיג היהודי, הסתובב אל עבר הדלת ועזב את החדר, מותיר אחריו שובל של עוצמה.

פרעה נותר עומד, מבטו נעוץ בדלת שנטרקה מאחורי המנהיג היהודי. החדר היה שקט להחריד, אבל בתוכו סערו הרוחות. נשימותיו היו כבדות, לסתותיו מהודקות. לרגע אחד, רק לרגע, הוא הרשה לעצמו להרגיש את הפחד הזה, את חוסר האונים שכרסם בו. הוא הבין היטב: המכה הבאה כבר מרחפת מעל ראשו.

אבל פרעה היה שליט, וכשליט, לא היה מקום לרגעי שבירה מעין אלו. במהירות ובכוח הוא מחץ את ההיסוס והשליך מעליו

את הספקות. אסור לו להיראות כמי שמתלבט. אסור לו להפגין חולשה.

הוא לחץ על הכפתור שעל שולחנו. "תזעיק מיד את שרי הממשלה וראשי מערך הביטחון - את מי שנוותר מהם!" פקד על ח'לאד, אחד מעוזריו, שישב בחדר הסמוך.

תוך זמן קצר, הם התאספו. אחד-אחד נכנסו לחדר חברי מועצת השלטון המצומצמת ששרדו את המכה הקודמת. העייפות ניכרה היטב על פניהם, אבל גם הם, בדיוק כמו פרעה, לא הרשו לעצמם להפגין חולשה. הם התיישבו כעת סביב שולחן העץ הכבד, אך אף אחד מהם לא דיבר. אף אחד גם לא היה צריך לדבר.

פרעה הביט בהם. "אני מניח שכולם כבר שמעו", אמר, קולו שקט אך חד כתער. הם הנהנו.

"ובכן, לפני שנדבר על פתרונות", המשיך פרעה, רוכן קדימה, "אני רוצה לשאול: יש מישהו שחושב שהאיום הזה אינו ממשי?"

שקט. איש לא פצה את פיו. פרעה נשם עמוק. "אם כך, מוסכם על כולנו, שזה עומד לקרות. כעת, עלינו לפעול בתבונה: מה האפשרויות שלנו?" שאל המלך, וסקר את פניהם של הנוכחים, מחפש זיק של הברקה, מישהו שהעיניים שלו זועקות פתרון.

הם המשיכו לשתוק. אף אחד מהם לא ידע מה לומר.

"אנחנו יודעים שהממלכה עומדת לקרוס מבחינה טכנולוגית", אמר לבסוף אחד השרים, קולו מדוד. "אבל... מה זה אומר? האם נישאר בלי חשמל? האם התקשורת תקרוס? האם התחבורה תיעצר? האם המפעלים יפסיקו לייצר? או שיקרה משהו אחר לגמרי? את זה אנחנו לא יודעים!". "איך מתכוונים למשהו שאנחנו לא מבינים?" שאל שר אחר, חוסר האונים בקולו ברור.

זה היה העניין. הם לא ידעו למה להתכונן, אבל הם היו חייבים לעשות משהו.

"אנחנו חייבים להגדיל את המלאים!" אמר לבסוף שר התעשייה. "אם הייצור ייעצר - נצטרך להסתמך על מה שכבר יש לנו. אני ממליץ להורות לכל המפעלים להגדיל מיד את התפוקה, ולאגור סחורה נוספת במחסנים!".

"ומה אם מערכת האספקה תקרוס?" שאל שר המסחר, "בלי אספקה חדשה - השווקים יתרוקנו תוך ימים, אם לא שעות! צריך לחייב את רשתות המזון להגדיל את המלאי שלהן, תוך דגש על מוצרים שניתן לשמר גם אם מערכת הקירור תפסיק לפעול!".

"אם התחבורה הציבורית תקרוס, יהיה צורך לחשוב על פתרונות יצירתיים..." ציין שר התחבורה, קולו קודר. "אני אפילו לא יכול להעלות בדעתי פתרונות כאלו, מלבד כרכרות עם סוסים... אבל איפה נמצא מספיק סוסים במצרים?".

"ואם החשמל יקרוס?" שאל שר האנרגיה, "אנחנו לא יודעים אם זה יקרה, אבל אם כן - נצטרך גיבוי. אני ממליץ לבדוק את כל הגנרטורים ולחייב את המפעלים ואת מוסדות החירום להחזיק מלאי של דלק!".

פרעה הידק את אגרופיו. הם דיברו, דיברו, ודיברו - אבל אף אחד לא סיפק תשובות של ממש. לבסוף, אחד היועצים השפיל את מבטו, ואמר:

"אין לנו מושג מה עומד לקרות, וגם אין לנו דרך לדעת. אנחנו יכולים להחליט שזה יפגע בתחבורה, או באספקת המזון, או בתעשייה, אבל האמת? זה לא יותר מניחוש פרוע! אנחנו נתכונן למשהו אחד - ויגיע משהו אחר! אנחנו נבזבז משאבים כדי להיערך בתחום אחד - ואז נגלה שזה היה בכלל מיותר, ותחום אחר התמוטט לחלוטין!".

"כלומר", בירר פרעה בקול יבש, "אתה אומר שאנחנו, בעצם, חסרי אונים?". "משהו כזה, אדוני!" השיב היועץ, קולו סדוק.

השתיקה שבה לשרור בחדר. חוסר האונים היה הדבר הקשה ביותר לעיכול.

"ובכל זאת," אמר פרעה לבסוף, "אנחנו לא יכולים לשבת בחיבוק ידיים. יש לנו יום אחד. זה לא הרבה, ממש לא, אבל את היום הזה אנחנו חייבים לנצל! אל תדברו איתי על תוכניות לטווח ארוך... דברו איתי על עכשיו: מה אפשר לעשות?"

"ביום אחד, לא ניתן לעשות כמעט כלום, מלבד למצות את מה שיש, ובעיקר להנחות את הציבור!" אמר שר הפנים, ארשת פניו שקולה. "לדעתי, עלינו להוציא מיד הנחיות לציבור! אם התשתיות עלולות להיפגע, אנשים צריכים לדעת מראש שהם לא יכולים לסמוך על אספקה חיצונית!"

פרעה הנהן. מכל מה שנאמר עד כה, זו היתה הגישה ההגיונית ביותר. "תעשו את זה, ומהר!" הוא פקד, וקם ממקומו. הישיבה הסתיימה.

"איש לא יודע מה יקרה, אבל לפחות לא שתקנו... עשינו כל מה שיכולנו!" אמר פרעה ליועצו הקרוב, ונימת דבריו היתה קודרת.

בעוד הדיון המתוח מתנהל בלשכתו של פרעה, רחובות מצרים כבר סערו.

ברגע בו הסתיימה ההתראה המהדהדת, אותו קול אדיר שהרעיד מצרים כולה וחדר לכל פינה - השתררה דממה מצמררת, אולם מיד לאחר מכן, כמו התפרצות בלתי נמנעת, פרצה המהומה. גל של בלבול, חרדה ואי-ודאות שטף את מצרים. אנשים קפאו במקומם, עיניהם מתרוצצות בבהלה.

איש לא הבין מה זה אומר. מגפה טכנולוגית? האם מדובר בוורוס מחשבים? בפעולת חבלה? או אולי במשהו שמעולם

לא נודע כמוהו? בתחנות הרדיו התייצבו מומחים כדי להסביר, אבל לא ממש הצליחו.

"אנחנו עם ד"ר האני מסעוד, מומחה לתשתיות, שינסה להסביר לנו מה צפוי לקרות... ד"ר מסעוד, מה בעצם אומרים לנו פה? אנחנו מבינים שמהו עומד לקרות, אבל מה בדיוק?" שאל השדרן ברדיו מצרים את המומחה האורח.

"האמת?" השיב הדוקטור, משתהה לרגע, "אנחנו לא יודעים. ייתכן שהתחבורה תקרוס, ייתכן שאספקת המים תיפגע, אולי יהיה מחסור במזון, אולי... משהו אחר!". "אבל איך אפשר להתכונן כשלא יודעים למה?" ניסה השדרן להבין, מתקשה להסתיר את המתח שבקולו.

"אני מניח שזה העניין", אמר הדוקטור, כמעט בלחישה. "אנחנו לא יכולים להתכונן!".

שעה קלה לאחר מכן, התפרסמו ההנחיות:

הציבור נקרא לאגור מים ומזון יבש, להטעין סוללות של מכשירים חיוניים, להכין פנסים וטרנזיסטורים, ולהצטייד במלאי של תרופות חיוניות. ההמלצה היתה חד משמעית: לא להתרחק מהבתים. אף אחד לא יכול היה להבטיח שתהיה דרך הגיונית לחזור.

על גבי מפות גדולות, הוצגו לציבור נקודות החלוקה, בהן ניתן יהיה להשיג מים ומזון במקרה שהמצב יימשך לאורך זמן. "כוחות המשטרה יתפרסו ברחובות, והם ערוכים לתת מענה לכל בעיה!" הבטיחו הדוברים הרשמיים, וסיימו בסיסמה החלולה שאף אחד כבר לא האמין לה: "מצרים חזקה, וביחד נעבור גם את זה!".

מצרים ידעה פחד בעבר, ידעה אובדן. אבל הפעם היה משהו אחר: זה לא היה הפחד מהאימה שכבר הגיעה, אלא מהדבר

שאיש לא ידע לתאר. כשדובר הארמון הכריז ש'אין מקום לבהלה', אנשים כבר נכנסו לפאניקה. "אם באמת לא היה מקום לבהלה, הוא לא היה אומר את זה!" אמר אב לבנו, ופניו הסגירו בדיוק את מה שהוא מרגיש.

ההסתערות על חנויות המזון היתה מיידית.

אנשים העמיסו עגלות בכל הבא ליד, כאילו אין מחר: קופסאות שימורים, קמח, לחם, ביצים, מנות חמות, וכמובן - שישיות של מים. הם הזדרזו, לא רק משום שרצו להספיק לפני שהמדפים יתרוקנו, אלא גם משום שרצו לחזור הביתה במהירות. במצב של חוסר ודאות, כשאיש לא ידע מה עומד לקרות - הם העדיפו להיות בין ארבעת הקירות המוכרים שלהם.

בחנות המכולת השכונתית, אישה אספה מוצרים בזריזות, אבל ידיה רעדו כשהניחה אותם בעגלה. היא ניסתה להתנהל כאילו זו קנייה שגרתית, אך צעדיה היו מהירים מהרגיל. גם ידיה של הקופאית רעדו. "שנייה, רגע, המכונה קצת איטית", היא מלמלה, אבל הקונה אפילו לא הקשיבה. היא רק רצתה לגמור עם זה, לחזור הביתה, להרגיש בטוחה שוב.

בסופרמרקט הגדול, המצב היה גרוע יותר. ברגע שמישהו הבין שהמדפים מתרוקנים, פרצה מהומת אלוקים. אנשים התקוטטו על תבנית ביצים, על ככר לחם. ילדים עם הבעה של אימה על פניהם, משכו בידיהן של אמותיהם. "יש לנו מספיק בבית?" שאל ילד את אמו תוך שהוא מראה לה חבילת פסטה שמצא מתחת לאחד מטורי המדפים, והיא מיהרה לחטוף את האוצר מידו ולהשליך אל העגלה.

בתחנות הדלק, השתרך תור ענק. ארוך יותר מאי פעם. רכבים עמדו בטור, שהתפתל על פני רחובות שלמים. "תתקדם כבר!"

צעק נהג עצבני לעבר הרכב שידית המשאבה נעוצה היתה במיכל הדלק שלו. "עוד לא סיימתי!" השיב הלה ברוגע. "לא צריך למלא מיכל שלם! תשאיר גם לאחרים!" הגיב הנהג העצבני, דופק על ההגה בכעס. "גם אני חיכיתי שעות! אני אמלא כמה שאוכל!" נשמעה התשובה, שרק הגבירה את מפלס המתח.

בתי המרקחת לא הצליחו להכיל את כל הממתינים. אנשים לקחו מספר, וחיכו בחוץ עד שיגיע תורם. היו שם אנשים מבוגרים, חולים כרוניים, שזקוקים היו לתרופות קבועות, אבל לא רק. גם אימהות צעירות המתינו, מוודאות שיש בבית אקמול לשעת הצורך, ופלסטרים למקרה חירום.

"כולם יקבלו שירות לפי התור!" ניסה הרוקח לגבור על ההמולה, אבל זה לא עזר. אנשים היו חסרי סבלנות. רבים מהם ידעו שחיייהם תלויים בתרופות הללו. אם לא יצטיידו בזמן, ואם יקרה משהו, הם לא ישרדו. "אני חייב משאף! אני חולה אסטמה!" הסביר גבר משופם, והשתעל שיעול צפצפני. "אם לא אקח את הכדור הקבוע להורדת לחץ דם, אגיע לבית חולים עוד הלילה!" השיב לו קשיש שהמתין לצידו. שניהם חיכו בקוצר רוח, מקווים שיישאר משהו על המדפים עד שיגיע תורם.

ברחובות מצרים שררה מתיחות שמעולם היתה כמותה. אנשים הסתובבו בתחושה עמומה של פחד, כאילו האוויר עצמו עומד לקרוס בכל רגע. אנשים הביטו סביבם מחפשים את הסימן הראשון לכך שמשהו לא תקין.

"מה הם חושבים שיקרה?" לחש צעיר לאביו, כשעברו ליד אחד מהלוחות עליו התנוססו ההוראות במודעות ענק. "אף אחד לא יודע", השיב האב, קולו שטוח. "וזה החלק הכי מפחיד!".

על הספה באחד הבתים, ישב ילד, רגליו מקופלות, משוכות אל חזהו. הוא הביט באימו בעיניים גדולות: "אמא... מה יקרה מחר?". "הלואי שידעתי!" השיבה האם, לא מצליחה להסתיר

אנחה כבדה, והסיטה את מבטה. היא לא רצתה שיראה עד כמה היא עצמה מפוחדת.

הלילה ירד, אבל מצרים לא נרדמה. היא רק חיכתה.

למחרת בבוקר, מצרים התעוררה לשקט חריג.

הרחובות, שבדרך כלל רעשו בתנועה סואנת, נראו כמעט נטושים. האנשים חששו לצאת, וגם לא היה להם בדיוק לשם מה: סניפי הבנק היו סגורים לקהל. החנויות התרוקנו מסחורה כבר אתמול. בתי הספר לא נפתחו. משרדים רבים הכריזו על יום חופשה כפוי, מתוך הבנה שממילא רבים לא יגיעו. מי שלא היה חייב לצאת, פשוט נשאר בבית.

ואז, זה התחיל.

כיכר תחריר, שבדרך כלל רועשת וגועשת בשעה הזו, היתה ריקה כמעט לחלוטין. רק שלושה רכבים עמדו מול הרמזור האדום. הנהגים הביטו ימינה ושמאלה, אל הרחוב הנטוש, ואז, לפתע, המנועים דממו. שלושתם.

מאחוריהם, במורד הרחוב הראשי, התקדמה באיטיות משאית כבדה. גם המנוע שלה כבה, אבל היא היתה בירידה. ובתנועה. הנהג חש שהדם קופא בעורקיו. הוא ניסה ללחוץ על הבלמים, אבל הדוושה לא הגיבה. "מה זה צריך להיות?!" הוא צרח בלב, בהיסטריה, וניסה ללחוץ חזק יותר. אך זה היה חסר סיכוי.

בניסיון אחרון למנוע תאונה קשה, ניסה הנהג להטות את המשאית, שבינתיים האיצה במדרון, אולם ההגה הפך נוקשה. הוא ניסה למשוך בכוח, אך זה היה כמו לנסות לסובב סלע. הוא עצם עיניים, מבין מה עומד לקרות בעוד רגע.

בום!!!

המשאית פגעה ברכב האחרון בעוצמה אדירה, והטיחה אותו קדימה, אל עבר הרכב שלפניו. כך, נוצרה שרשרת התנגשות בלתי נמנעת. הרעש היה מצמרר, פיסות מתכת נקרעו בצווחה.

אחד הרכבים נזרק אל המדרכה, מוחץ עגלת רוכל נטושה, ונעצר רק כאשר פגע בקיר חומה סמוכה. שמשותיו התנפצו, ורסיסים התפזרו לכל עבר, כמו כדורי זכוכית. כריות האוויר נפתחו, וככל הנראה הצילו את חייו של הנהג ממוות בטוח.

ברגעים הבאים, כלי רכב נוספים התדרדרו אל הכיכר בלא שליטה. כשהמנוע שלהן כבה, המערכות כולן הושבתו. בלי בלמים, ובלי מערכת היגוי פעילה - הן היו כמו בובות על במה, שמישהו חתך להן את החוט והשאיר אותן לקרוס. עשן היתמר מהרכבים המרוסקים, וניחוח של גומי חרוך ובנזין בוער התפשט באוויר.

בקצה הכיכר, מישהו שלף את הטלפון. "צריך להזעיק משטרה!" הוא הרהר, מפגין אזרחות למופת. הטלפון צלצל שוב ושוב, אך לא היה מענה.

לבסוף, נשמע תקליט שהודיע: "נא להתאזר בסבלנות! אנו עסוקים בפניות קודמות!". הוא ניתק את השיחה, וחייג למוקד שירותי ההצלה, אבל גם שם התוצאה היתה זהה, פחות או יותר.

מה שהוא לא ידע, וגם לא היה יכול לדעת, זה שבאותו הרגע - מה שקרה כאן, קרה בכל רחבי מצרים. כל המכוניות דממו לפתע, ברגע אחד.

גם אילו היה מצליח להשיג את שירותי החירום, לא היה בכך כל תועלת. רכבי המשטרה היו מושבתים, וכמוהם גם האמבולנסים שעמדו בחניון כקופסאות פח חסרות תועלת.

אבל הוא גילה את זה מהר מאד. כשעוד ועוד רכבים התדרדרו אל הכיכר במנועים מכובים, כבר לא ניתן היה להתכחש לקטסטרופה. לא ניתן היה לתלות זאת בכשל נקודתי או

בתחזוקה לקויה. המציאות צרחה את עצמה במעשים, בלי מילים: **זה התחיל!**

באותו הרגע בדיוק, ברחבי קהיר, אלכסנדריה, לוקסור - אלפי מעליות נעצרו בבת אחת. בבתי קומות, בגורדי שחקים, במרכזים רפואיים, בקניונים, במגדלי עסקים - בכל מקום.

אסמעיל בדרן, היה עורך דין מצליח. עד לא מזמן, הוא עוד התרברב בדירת הפאר החדשה שלו, בקומה ה-35 שבאחד מבנייני המגורים של האליטה המצרית. בניין בו התגוררו רק אנשי עסקים, מנכ"לים של חברות ענק, או עורכי דין עשירים כמוהו.

כעת, אסמעיל עמד מול המעליות בלובי המפואר, נברשות הבדולח הטילו אור רך על השיש המצוחצח. הוא לחץ על הכפתור - והמתין. דקה. שתיים. שלוש.

"אני מצטער, אדוני! המעליות לא עובדות!" ניגש השומר והודיע. "המעליות לא פועלות? אתה מתכוון שאני אמור לטפס שלושים וחמש קומות ברגל?" עיניו של אסמעיל נפערו בתדהמה, אך השומר רק משך בכתפיו באדישות: "אם אתה רוצה להגיע הביתה, אז התשובה היא: כן!".

איסמעיל לא בזבז זמן על ויכוחים. הוא החל לטפס, מדרגה אחרי מדרגה. קומה אחרי קומה. חולצתו הלבנה, שהיתה מתוחה ומגוהצת, נדבקה אל גבו המזיע. הזיעה נקוותה ברכותיו, טפטפה במורד עורפו, ונספגה בצווארון החליפה היוקרתית שלו.

בסביבות הקומה העשרים, ריאותיו החלו לבעור. השרירים דרשו מנוחה, אך לא היה מנוס: הוא היה מוכרח להמשיך. בקומה העשרים וחמש - הוא שחרר את העניבה, בכדי שיצליח

לנשום. בקומה השלושים - הברכיים כבר רעדו. ואז, סוף סוף הוא הגיע...

הוא נעצר מול הדלת, מתנשף בכבדות, ראייתו מעורפלת. ידו גישה בכיסו, ואז הוא קפא. המפתחות. הם לא היו שם.

המוח התקשה לעבד את המידע. הוא חיפש שוב, נובר בחליפה הספוגה בזיעה, אך לשווא. ואז הכתה בו ההבנה: הם נשארו ברכב... לרגע, הוא נצמד למשקוף הדלת, שואף אוויר בכוח. אבל הריאות כבר לא שיתפו פעולה. הרגליים שלו פשוט קרסו.

בקומה ה-21 של מגדלי 'אל-מנצור' בקהיר, מונא עלי, נכנסה למעלית בדרכה אל המכולת. היא בסך הכל רצתה לרדת לקנות חלב. אבל אז, אי שם בין הקומה התשיעית לעשירית, המעלית נעצרה בטלטלה.

"לא!!!" היא צרחה, לוחצת בפראות על כפתור החירום, אך לא נשמע כל מענה. מונא הרגישה איך הלב שלה מתכווץ, איך הנשימה שלה נעשית קצרה. "יש כאן מישהו?!" ניסתה לצעוק, אך לא היתה כל תגובה. בידיים רועדות היא חיפשה את הטלפון בכיס המעיל, לחצה על המסך, אך גילתה שאין קליטה. קירות הפלדה סגרו עליה.

היא נשענה על דופן המעלית, עיניה נעצמו באימה. היא ידעה, שאם לא יחלצו אותה בזמן, אם האוויר במעלית ייגמר... היא העדיפה לא לחשוב מה עלול לקרות אז.

באותה שעה, בבית החולים המרכזי של קהיר, צוות רפואי ניסה להעביר מטופל מונשם, בדחיפות, אל חדר הניתוח שבקומה הרביעית. ד"ר פארוק, מנתח לב בכיר, הוביל את האלונקה. עמו היתה האחות נור, ושני סניטרים. הדלתות נסגרו, המעלית החלה לנוע, אבל כעבור שניות - נעצרה בחריקה חדה.

"מה זה צריך להיות?!" מלמל ד"ר פארוק והביט בלוח הפיקוד. הנורות דלקו, אך המעלית נותרה חסרת תנועה, הופכת לכלא פלדה. נור מיהרה ללחוץ על כפתור האינטרקום, אך כל תגובה לא נשמעה. "הלו? משהו שומע אותנו?!" קראה בקול מתוח. דממה.

הם הביטו על המטופל - גבר בשנות החמישים לחייו, חולה לב. צג המוניטור שעל האלונקה החל להבהב. הדופק צנח, הנשימה הפכה רדודה. "אם לא נגיע לחדר הניתוח תוך חמש דקות - הוא ימות!" נבח ד"ר פארוק.

הסניטרים ניסו לפרוץ את הדלתות בכוח, אבל הן לא זזו. אפילו לא סנטימטר. הנוכחים עצרו את נשימתם. הם הביטו זה בזה חסרי אונים, ואז, הצפצוף של המוניטור הפך לאות מתמשך.

בבית פרטי, בפאתי אחת משכונות היוקרה של אלכסנדריה, ראניה נכנסה אל חדר השיירות, מחזיקה סל כביסה עמוס לעייפה. "עוד משימה אחת ואני יושבת לנוח!" חשבה לעצמה, מעיפה מבט מהיר בשעון. אם תעביר כעת את הכבסים הרטובים שבמכונת הכביסה אל המייבש, הם יהיו יבשים בעוד שעתיים. בינתיים, הכבסים המלוכלכים שתכניס כעת, ישלימו תכנית מלאה, כולל הרתחה.

היא הניחה את הסל, העבירה את הכביסה למייבש, ולחצה על כפתור ההפעלה. צליל חלש נשמע, כמו תוף שמנסה להתגלגל ולא מצליח, ולאחריו - חריקה קלה, וזהו. דממה.

"רק לא זה... בדיוק עכשיו תקלה במייבש?" הרהרה לעצמה, בזמן שהעבירה את הכבסים המלוכלכים מהסל אל מכונת הכביסה. "אם לא תהיה ברירה, אצטרך לתלות כביסה על החבל! אני שונאת לתלות כביסה!" החמיצו פניה.

'קליק' נשמע כשדלת מכונת הכביסה נסגרה. ראניה מילאה את התא בנוזל כביסה ובמרכז, סגרה אותו הרמטית, ולחצה על הכפתור. אין תגובה. לא רעש של מים זורמים, לא תנועה של התוף. פשוט כלום.

היא לחצה שוב, התוצאה לא השתנתה. "לא יכול להיות ששני מכשירים התקלקלו בו זמנית! אולי זו תקלה בחשמל?" הרהרה, אך לא. מנורת התקרה הפיצה אור לבן, כלומר: החשמל זורם. "אז מה בכל זאת יכול להיות ההסבר?" ניסתה להבין, ולפתע קלטה: **זה התחיל! זה קורה!**

ראניה חייכה לעצמה. "אם זה כל הסיפור, אפשר לנשום לרווחה. העולם לא התהפך. השמים לא נפלו. מכונת הכביסה לא עובדת? בשביל זה יש מכבסה!". היא שלפה את מכשיר הטלפון מהכיס, וחייגה אל המכבסה הקבועה, שהופיעה ברשימת אנשי הקשר שלה. היא כבר עשתה זאת בעבר לא פעם, בתקופות של לחץ. השירות היה נהדר: שליח הגיע לאסוף את הכבסים המלוכלכים, והחזיר אותם אחרי מספר שעות מעומלנים ומדיפי ריח נהדר.

אולם הפעם, במקום מענה אנושי, נשמע תקליט: "שלום וברכה! הגעתם למכבסת 'לבן כשלג'. לצערנו, המכבסה סגורה עד להודעה חדשה!". ראניה מצמצה. "המכבסה סגורה? מוזר...". אבל עם תקליט אי אפשר להתווכח... בלית ברירה, היא חיפשה מכבסה אחרת ברשימת אנשי הקשר, וגם מצאה. אבל גם שם, ענה לה תקליט: "מכבסת 'צח ולבן' שלום! המכבסה סגורה עד להודעה חדשה!".

היא ניסתה מכבסה אחרי מכבסה, עד שבניסיון השביעי, אם לא התבלבלה בספירה, הגיעה למענה אנושי. "סוף סוף מישהו עונה!" פתחה את השיחה תוך אנחת רווחה, אך מעבר לקו השיב לה קול מחוספס במבטא גרוני כבד: "אני מצטער, גברת! המכבסה סגורה, עד להודעה חדשה! כל המכונות שלנו התקלקלו!".

"זה לא הגיוני! לא יכול להיות שכל המכונות התקלקלו בבת אחת!" היא ניסתה להתווכח, אך הצליל ששמעה הבהיר לה שהשיחה כבר נותקה. בעל המכבסה ככל הנראה הזדרז לענות ללקוח המאוכזב הבא.

ראניה שאלה את עצמה, האם גם שאר המכבסות נסגרו לאחר שהמכונות שלהן קרסו. בעצם, היא העדיפה לא לדעת את התשובה. מה שנראה היה ברגע הראשון כמו קוריוז, כמו אירוע שניתן להכיל אותו ולדפדף הלאה - הלך והתברר כמו כאוס שמתכוון להקיף את כל תחומי החיים.

היא ניגשה אל חדר האמבטיה, גוררת אחריה את הסל עם הכבסים המלוכלכים. "אם אין ברירה, אצטרך לכבס פעם אחת ביד! זה לא נחמד, לא נוח, אפילו מרגיז, וזה גם ייקח זמן... אבל זה לא סוף העולם!" ניסתה לעודד את עצמה, למרות שידעה שתצטרך גם לתלות את הכבסים הרטובים, וכזכור, היא ממש שנאה לתלות כביסה.

רגע לאחר מכן, כבר הורקה תכולת הסל אל האמבטיה, שנסתמה בפקק. ראניה הושיטה את היד אל ברז המים החמים, הסיטה אותו, אבל...

כלום. אפילו לא זרזיף.

"טוב, אולי זו תקלה בדוד המים החמים... נתמודד גם עם זה!" מלמלה לעצמה וניסתה את המים הקרים. אך גם שם: שום-כלום. "אוקיי, לא להילחץ!" ראניה אמרה לעצמה בקול, יצאה מהאמבטיה בצעדים מהירים, ניגשה אל המטבח, וסובבה את הברז. אפילו לא טפטוף.

היא הרגישה איך הדם מטפס לראשה, הולם ברקותיה. איך הלחץ סוגר על ליבה. אין מים! זה כבר לא סיפור פשוט כל כך...

אבל, בעצם, מי אמר שיש קשר? אולי מדובר בהפסקה יזומה? אולי היא פשוט החמיצה את המודעות שהתריעו על כך מראש?

בידיים רועדות ראניה חייגה אל שירות הלקוחות של חברת המים, ונענתה, איך לא, על ידי תקליט אדיב:

"ברוכים הבאים לחברת 'מי מצרים'. עקבתקלה חמורה במשאבות העירוניות, ייתכנו שיבושים באספקת המים לשכונות הגבוהות ולבניינים רבי קומות. צוותי החירום עובדים על הנושא, אך נכון לעכשיו, אין צפי לפתרון. אנו מתנצלים על אי הנוחות".

ראניה בלעה את רוקה. "אין צפי לפתרון!" חזרה על המילים, ממוללת אותן בפיה, מנסה להבין את משמעותן. היא נשענה על השיש, והרגישה איך העולם מתערפל סביבה.

"לא!!! זה לא יכול להיות!!!" היא רצתה לצרוח, אבל ידעה שאף אחד לא ישמע. אז היא פשוט שתקה, ודמעות של ייאוש החלו זולגות מעיניה.

רגע לאחר מכן, ראניה התעשתה. היא החליטה להכין לעצמה כוס קפה, ולקחת לעצמה הפסקה על הכורסה בסלון. היה עליה לחשוב בצלילות ובלי לחץ, איך מתקדמים מכאן.

היא ניגשה אל המקרר, פתחה את הדלת, ומשהו הרגיש מוזר. החלב עדיין היה קריר, אבל לא כפי שציפתה. החשש החל מתגנב אל הלב... יכול להיות שגם המקרר לא פועל?

כשכוס הקפה הרוחתת בידה, ראניה פסעה אל הסלון והתיישבה על הספה. אוטומטית, הושטה ידה אל השלט של המזגן. לחיצה אחת, הצליל המוכר נשמע, אבל בכך זה נגמר. היא ציפתה לחוש את משב הרוח הקריר, שיצליח אולי לצנן את סערת הרגשות בה היתה נתונה, אבל המשב לא הגיעה. המנורות דלקו, הטמפרטורות הופיעו בצבע תכלכל על לוח הבקרה, וזהו. המזגן הצטרף אל חבריו לשביתה.

ראניה קלטה, שהעולם כפי שהכירה אותו, העולם של שנות האלפיים - איננו. לפחות בינתיים.

מיואשת, חסרת אונים, ובעיקר מפוחדת - היא נותרה עם הכבסים המלוכלכים, עם הברזים היבשים, עם מיטב הטכנולוגיה ששבתה לפתע, ועם תחושת החנק שלפתה את ליבה.

במאפיית 'אל-רחמה', ריח השמרים המותססים עוד עמד באוויר, והחום היבש של התנור המרכזי המשיך ללטף את הלחיים. עמיד פאיד, מנהל העבודה הוותיק, נשען על שולחן הנירוסטה, מנגב את מצחו במטלית אפופה בקמח. הוא סיים לפני מספר רגעים לוודא שהמשלוח הראשון, עליו עמלו הפועלים מאז שהשמש זרחה, הועמס על המשאיות ויצא לדרכו.

הוא נשם נשימה עמוקה, ניסה להרגיע את העייפות שהצטברה בגופו, ואז לפתע... משהו הרגיש לא נכון. זה היה רגע חמקמק, כמו שהות פתאומית בין נשימה לנשימה, אבל זה הספיק בשביל שיוכל לשמוע את זה: השקט. לא שקט רגיל... שקט צורם, מלאכותי, כאילו העולם עמד מלכת.

עמיד הרים את מבטו, ונשימתו נעתקה. המסוע עצר מלכת, כשהבצק מונח עליו. הוא הפנה מבט אל המערבלים הגדולים, ונחרד: הם לא נעו.

לרגע, הוא חש סחרחורת. הדופק שלו האיץ, כאילו גופו כבר ידע משהו שהמוח עדיין לא עיכל.

"עמיד! מה קורה פה?!" נשמע קול מאחוריו. הוא הסתובב, וראה את סלים, אחד העובדים הוותיקים שליווה את המאפיה כבר שנים. בידו, הוא אחז קערה של קמח, אולם פניו החיוורות היו לבנות יותר. מאחוריו, עמדו עובדים נוספים, שעבודתם נקטעה בעיצומה, וכעת חיפשו הסבר למה שמתחולל סביבם.

"אין לי מושג, סלים!" השיב עמיד. "נראה שהכל נתקע! האם בדקתם את לוח הבקרה?" שאל, ובלי להמתין לתשובה מיהר אל

חדר הפיקוד. בדרכו, חלף ליד אחד ממערבלי הענק. כף הפלדה שלו היתה קבורה בתוך עיסה דביקה, שלא הספיקה להתגבש. היא היתה נטולת תנועה לחלוטין. "זה קרה בבת אחת! כאילו מישהו כיבה הכל - בלי להוריד את החשמל!" הסביר לו סלים, שפסע בעקבותיו.

עמיד ניגש אל לוח הבקרה, סקר במהירות את המתגים. הכל נראה תקין. הנורות הבהבו במקומות המתאימים, המתגים הנכונים היו מורמים. ובכל זאת, שום דבר לא עבד, מלבד התנור הגדול שהמשיך לבעור ולהפיץ חום מעיק ברחבי המאפיה. עמיד לא הצליח להסביר לעצמו איך זה יכול להיות. "אני לא מבין!" מלמל, נושם עמוק ומנסה לשמור על קור רוח, אולם בעיניו ניתן היה לזהות זיק של פחד.

עמיד הרים את שפופרת הטלפון, וחייג בידיים רועדות. המספר היה חקוק בזכרונו: זה היה המספר של מוסא, אחראי התחזוקה הוותיק. אם יש מישהו שיכול למצוא פתרון, הרי שזה היה האיש.

רגע לאחר מכן, נשמע קולו העמוק של מוסא, מעבר לקו. "יש כאן קטסטרופה! הכל נעצר! אנחנו צריכים אותך בדחיפות!" קרא עמיד לתוך השפופרת, אבל מוסא רק גיחך. "חבר, אתה חושב שאתה היחיד? יצאת החוצה בכלל? אתה יודע מה קורה? יש אלפים כמוך... מיליונים! ובכל מקרה, אין לי איך להגיע, כי גם המכונות הושבתו!" הסביר מוסא, וניתק את השיחה.

עמיד קפא במקומו. הוא לא היה צריך שמוסא יגיד יותר. הוא דמיין את הרחוב בחוץ: מכונות עומדות דוממות, נהגים מבולבלים מנסים להניע שוב ושוב, משאיות עם סחורה תקועות באמצע הדרך. הוא הבין לפתע. היום הזה ייזכר לדיראון עולם.

זה התחיל, ואף אחד אינו יודע איך זה יגמר...

בלשכתו של פרעה, מסך המחשב הבהב קלות, ואז הופיעה דמותו של שר המסחר והתעשייה. הוא נראה מותש. חולצתו היתה מרושלת, וקמט עמוק נחרץ בין גבותיו.

פגישת הזום הזו התקיימה לדרישתו של המלך, מיד לאחר שעוזרו האישי עדכן אותו במה שקורה ברחובות. הוא היה מעדיף פגישה אישית, פנים מול פנים, אך הבין שזה בלתי אפשרי בכאוס שנוצר. לכן הסתפק בפגישה ווירטואלית.

"דבר!" פקד פרעה בקול חד, לא מבזבז אפילו רגע. הוא לא היה במצב רוח טוב, ואף לא טרח להסתיר זאת.

השר כחכח בגרונו. **"אדוני המלך, קיבלנו כעת את הדיווחים מכלל המפעלים במצרים. המצב... איך לומר? לא טוב!"** **"תגדיר 'לא טוב'!"** דרש פרעה, מניע את ראשו בקוצר רוח, והשר נאלץ להציג את העובדות כמות שהן:

"כל המפעלים מושבתים לחלוטין, ללא יוצא מן הכלל. מכונות הייצור אינן פועלות, הקווים נתקעו. בדיקות ראשוניות שנערכו מעלות שמדובר..." הוא עצר לרגע, מהסס, כמי שלא נעים לו להוציא את המילים מהפה.

"דבר כבר!" נהם פרעה, ולשר לא נותרה ברירה: **"ובכן, כפי שאמרתי, בדיקות ראשוניות מעלות שמדובר בבלאי טבעי..."**

דממה.

פרעה מצמץ פעם אחת, ואז רכן קדימה אל עבר המסך. **"בלאי טבעי?!"** הוא חזר על המילים בזעם, הטון שלו מצמרר. **"אתה באמת מצפה ממני להאמין שבבת אחת, באותו רגע בדיוק, בכל רחבי מצרים, כל פסי הייצור קרסו - בגלל בלאי טבעי? תהיה הגיוני!"**

השר הידק את שפתיו. הוא ידע שזה מה שיקרה, צפה שזו תהיה תגובתו של המלך. **"אדוני,"** הוא אמר בקול נמוך, מנסה

לשמור על יציבות, "גם אני לא חושב שזה הגיוני. כמו שזה לא היה הגיוני שהמים יהפכו לדם, או שחיות טרף תופענה עם יערות טרופיים במרכזי הערים. אבל זו המסקנה אליה הגיעו כל הצוותים הטכניים! אין חבלה, אין נפילת מתח, פשוט... כל המכונות במפעלים התפרקו מבפנים. מוטות פלדה התעוותו, מסבים נשחקו, מערכות הפיקוד קרסו. איך שנראה כרגע, זו לא תקלה שאפשר לתקן!".

פרעה נשם עמוק, נלחם בעצמו שלא לחבוט במסך המחשב. "אז מה עושים?" שאל לבסוף, קולו מעט מאופק יותר.

השר החליק באצבעותיו על הדו"ח שהיה מונח לפניו. "יש עדיין מלאים קיימים במחסנים של המפעלים, וזה היה עשוי להספיק לזמן מה, עד שנתארגן עם ייבוא" התחיל להסביר, והמלך הגיב בפרץ התלהבות של רגע: "ייבוא! בדיוק! זה הפתרון!".

השר הנהן. "אפשר לייבא", אמר. "חשוב לציין, שמטוסי התובלה של חברת התעופה המצרית הושבתו לחלוטין, וכך גם אוניות הסוחר הגדולות, אבל חברות זרות פועלות כרגיל. ניתן לייבא הכל בפרק זמן סביר. הבעיה היא, שזה לא ממש יעזור...".

"למה?" ניסה פרעה להבין, והשר השיב ביושב: "משום שאין לנו איך לשנע את זה! המחסנים במפעלים מלאים, אנחנו יכולים לדאוג לאספקה דרך האוויר והים, אבל אם אין לנו אפשרות לשנע את הסחורה ברחבי מצרים עד לאזרח הפשוט - זה חסר תועלת! תבין, אדוני: אין רכבות, אין משאיות, אפילו לא מלגזות במחסנים!".

פרעה שפשף את רקותיו. כל מילה שהשר אמר, רק חידדה את הבעיה יותר ויותר. "אם אני מבין נכון, יש לנו שתי בעיות: הראשונה - אספקה, אבל את זה אפשר לפתור. ואילו השנייה - הפצה, וזו הבעיה החמורה יותר!" סיכם פרעה, והשר הנהן שוב, ונראה כמי שמתלבט אם להוסיף עוד משפט. לבסוף, החליט.

"עלי להיות כנה, ולהבהיר שעדיין לא הגענו אל הבעיה הכי גדולה!" אמר.

פרעה זקף גבה. "לא? אז מה היא הבעיה הגדולה באמת?" שאל בחשש. "המשמעות הכלכלית," אמר השר, קולו כבד. "אדוני, אם מה שקורה עכשיו זה באמת מה שאני חושב שקורה - לא מדובר רק במשבר אספקה. מדובר בקריסה כלכלית מוחלטת!".

הוא עצר, נתן למילים לשקוע, ואז המשיך: "חברות הביטוח לא תוכלנה לעמוד בנזק כזה. זו קטסטרופה חסרת תקדים. הנפילה שלהן תגרור אחריה גם את הבנקים. הממשלה תצטרך להכניס את היד לכיס - ועמוק. וזה, אדוני, אומר... שהמצב הכלכלי של מצרים, כפי שאנחנו מכירים אותו, עומד להשתנות, ולא לטובה!".

פרעה הרגיש איך כבדות נוחתת עליו. זו היתה מכה בתוך מכה, אך הוא ידע שהדברים נכונים. "בינתיים," אמר בקול חנוק, "נתחיל בייבוא. אחר כך נחשוב איך משנעים את האספקה. לגבי הכלכלה... נמצא פתרון. אין לנו ברירה!".

"כן, אדוני!" השיב השר, והמסך השחיר.

רגע לאחר מכן, הופיעה על הצג דמותו של שר הביטחון. פניו היו חתומות, עיניו שקועות. הוא נראה מודאג, אבל פרעה לא הבחין בכך. הוא עדיין היה נתון תחת רישומה של השיחה הקשה שהסתיימה זה עתה. "תן לי חדשות טובות!" הוא ירה את המילים בתקווה, אפילו מבלי לברך לשלום.

שר הביטחון התלבט לרגע, ואז אמר ביושב: "אין לי חדשות טובות!".

פרעה הידק את שפתיו. "דבר!" פקד, והמילים הקשות נאמרו: "אדוני המלך, אני אגיד את זה ישירות: חיל השריון וחיל האוויר... נמחקו!".

פרעה נותר קפוא במקומו. "תחזור על זה!" פקד לבסוף, "אבל לאט, כדי שאבין!".

שר הבטחון שאף שאיפה עמוקה, והתחיל להסביר: "חיל השריון - לא קיים. כל הטנקים יצאו מכלל שימוש, כאילו חלפו עליהם מאה שנה של בלאי ברגע אחד. זה גם הדיווח שאני מקבל מהטייסות השונות של חיל האוויר. אין אף מטוס כשיר לפעולה. המנועים דוממים, עד לאחרון שבהם".

פרעה קם בבת אחת, מטיח את כוס המים שעל שולחנו אל הקיר. הזכוכית התנפצה לרסיסים, מים נטפו על השטיח היקר.

"בלאי!" נהם. "אתה באמת חושב שאני אקנה את זה?! בלאי?! לכל הטנקים, לכל המטוסים, לכל הכלים - בבת אחת?!".

שר הביטחון נשאר קפוא. "לא, אדוני. אני לא חושב שזה הגיוני. בדיוק כמו שמה שקרה עד עכשיו לא היה הגיוני!".

פרעה השעין את ידיו על השולחן, עיניו בערו.

"אני רוצה תשובות! אני רוצה הסברים הגיוניים!" דרש, אבל שר הבטחון לא נרתע. הוא החליט שאם כבר, עליו לומר את האמת כמות שהיא: "אין תשובות, ולא תהיינה!" הטיח. "אדוני המלך, זה לא משנה איך זה קרה... זה קרה! אתה יכול לכעוס, אבל זה המצב, והוא בלתי הפיך!".

פרעה הרגיש איך המחנק לופת את גרונו. הוא צמצם את עיניו, ומלמל ספק לעצמו ספק לדמות שהופיעה על המסך מולו: "אז, בעצם, אנחנו חסרי הגנה!".

רגע של שתיקה השתרר.

"נכון," אמר השר, בקול שקט. "רק שאף אחד לא צריך לדעת את זה!". זיק קלוש הופיע בעיניו.

"הבנתי אותך," אמר פרעה אחרי רגע, קולו יבש. אני נאלץ להסכים. תעשה כל מה שצריך כדי להסתיר את המצב!".

המסך כבה. פרעה נותר לבדו, דמותו משתקפת על המסך השחור, ולפתע הבין - אולי בפעם הראשונה - שהוא כבר לא שולט בכלום. ממש בכלום!

החדר היה דומם. המילים האחרונות עוד הדהדו באזניו של פרעה. הכלכלה מתמוטטת, חלקים משמעותיים מהצבא נמחקו. האימפריה שלו - האימפריה שהוא בנה, שהוא שלט בה ביד ברזל - גוססת מול עיניו, והוא, פרעה הגדול, לא יכול לעשות מאומה.

גל כבד של מחנק הציף אותו. הוא הרגיש איך הכל סוגר עליו. אבל אז, כמו קרן אור יחידה בתוך חושך מוחלט - הוא נזכר. בפקחות שלו, בצעד הגאוני בו נקט. "זו היתה אחת ההחלטות החכמות ביותר שקיבלתי מאז תחילת הדרך!" ציין המלך בליבו, מחמיא לעצמו, ושביב של חיוך הצליח להפציע בזווית פיו.

בקרב הזה, הוא אולי יפסיד, אך לא לגמרי. במשחק השח-מט שהוא משחק מול המנהיג היהודי, ובעיקר מול כל מה שהוא מייצג - הוא הצליח להוביל מהלך מבריק. המחשבה על כך, הידיעה שלפחות מהלך אחד הוא הוביל בהצלחה - היתה ברגע זה המפלט היחיד שלו.

המדובר היה באוסף שלו.

כן. בחניון הפרטי שמתחת לארמון, חבויות מעיני כל, חנו עשרות מכוניות. אלו לא היו סתם כלי רכב, אלא האוסף היקר ביותר לליבו של פרעה, ואולי אפילו האוסף היקר ביותר ברחבי מצרים כולה.

היו שם מכוניות אספנות נדירות, שכל אחת מהן טופלה בקפדנות של מנתח מוח. היו שם מכוניות-על מתקדמות, מפלצות כביש עם ביצועים שנראו כאילו חזרו מהעתיד. בוגאטי דיבו, קניגסג

ג'מירה, מקלארן ספידטייל, רולס רויס בואט טייל, ורכב שרק מעטים בעולם החזיקו בו - פגאני הוואירה קודאלונגה, יצירת אמנות עם 850 כוחות סוס שעולה כמו תקציב שנתי של מדינה קטנה.

הוא אהב אותן. הרבה יותר מכפי שאהב את עמו. כשהמנהיג היהודי עמד מולו והכריז על 'מגפת הטכנולוגיה', כשדיבר על הקריסה שבדרך - המחשבה הראשונה שעברה לפרעה בראש, הרבה לפני שחשב על ההשלכות הקטסטרופליות שתהיינה למכה הזו על האזרח המצוי, הרבה לפני שהביא בחשבון את הפגיעה בכלכלה או בצבא, היתה: "מה יהיה עם האוסף שלי?".

אבל פרעה תמיד ידע לזהות הזדמנויות... מאז ומעולם זו היתה אחת התכונות הבולטות באישיותו... כשהמנהיג היהודי אמר שבני עמו לא ייפגעו מהמכה, שהיא תפסח עליהם מבלי להותיר כל רושם - הוא התכוון להסביר למלך כמה זה יהיה מתסכל. אבל פרעה? הוא שמע משהו אחר... לא באמת עניין אותו אם המקררים יעבדו בבתי היהודים, או אם המכוניות שלהן תמשכנה לנסוע... הוא מיד חשב על ההזדמנות!

"אם הרכוש של היהודים לא יפגע - אני יכול לנצל את זה!" הבין, ובאותו הרגע נולד הרעיון. הוא אפילו לא היה צריך לחשוב עליו פעמיים. האיש המתאים ביותר למשימה היה עזיז אל-שיח - איש הצללים שלו, האיש שלימד אותו כיצד לנהל דברים בחשאיות, משהו שהשפעתו היתה בלתי מורגשת אך חובקת כל. הוא תמיד הופקד על משימות מסוג זה, וגם כעת, פרעה ידע שאפשר לסמוך עליו בעיניים עצומות.

באותו הלילה, בחסות החשיכה, עזיז יצא לפעולה. בשעות הבאות, הוא ביצע את המשימה באופן מושלם. הוא התגנב אל שכונת היהודים, ופנה אל כמה מהם שהכיר היטב. כאלו שלא ישאלו שאלות מיותרות, וגם לא יפטפטו. אנשים שמבינים את כללי המשחק.

הוא הביא עמו טפסים מוכנים, והם חתמו בשקט. כל המכונות שבחניון הועברו על שמם, באופן רשמי בלבד, כמובן. המסמכים נותרו בידו, כדי להבטיח שאיש מהקונים לא יעז לתבוע בעלות על המכונות אחרי שהכל יסתיים.

השעה היתה שעת חצות, כאשר הטלפון האדום בלשכתו של פרעה צלצל. מעבר לקו, נשמע קולו של עזיז שהודיע: "המשימה הושלמה". אנחת רוחה פרצה מגרונו של המלך.

פרעה נזכר בכך כעת, והחיוך על פניו התרחב. לרגע, הוא כבר לא חשב על הכאוס ברחובות, על הכלכלה הקורסת, או על הצבא המתמוטט. מול עיניו הוא רק ראה את התחביב הקטן שלו, את המכונות האהובות, ואת המהלך המבריק שהוביל.

ובליבו התפשטה תחושת ניצחון מתוקה. **בינתיים.**

פרעה ישב בלשכתו, והביט אל האופק האפור שנשקף מבעד לחלון הגדול. בימים אחרים, הוא אהב לעמוד בחלון הזה ולהשקיף אל העיר השוקקת חיים. אל גורדי השחקים המוארים, אל שלטי הפרסומת הבוהקים באור הניאון המרצד. אבל עכשיו, מה שנשקף מבעד לחלון, היה רק עיר שקפאה. עיר משותקת, שקרסה לתוך עצמה. גוף חסר חיים.

המלך ניסה לאסוף את עצמו. מבין שאם לא יהיה חזק, לארץ הזו לא יהיה סיכוי לעמוד על הרגליים. אף אחד אחר לא יעשה את זה במקומו. ובכל זאת, הוא התקשה למצוא בתוכו את הכוחות. הוא הרגיש מושפל. באזניו עוד הדדהו המילים שאמר לו המנהיג היהודי, כשהזהיר מפני האסון הצפוי. הוא צדק בכל מילה! וזה, אולי, היה הדבר הגרוע מכל...

"רגע..." התנגבה מחשבה לראשו של המלך, "מי אמר שהוא צדק? הוא אמר, שאצל היהודים - החיים ימשכו כרגיל, בלי

שום הפרעות! האם זה נכון? זה מה שקורה? אם אצליח להוכיח שהמנהיג היהודי שיקר, זה יהפוך את העסק כולו להרבה פחות מבין! הרהר, ומיהר לחייג אל ראש מערך המודיעין המצרי.

שני צלצולים, והשיחה נענתה. "כן, אדוני! במה אני יכול לעזור?" שאל ראש המודיעין עניינית, ופרעה השיב בלי לבזוז זמן: "אני רוצה דו"ח מסודר על המצב בשכונת היהודים! המכוניות שלהם נוסעות? מכשירים חשמליים, מפעלי תעשיה זעירה - אלו ששמעתי שהוקמו שם לאחרונה - האם הם פעילים? אני רוצה מידע מבוסס, מדויק ומקיף!".

"אין בעיה!" נשמעה התשובה. "אני אעבוד על זה, וברגע שהדו"ח יהיה מוכן אעביר אותו לעיונו של אדוני!" הבטיח ראש המודיעין.

"תוך שלוש שעות!" נהם פרעה. "שלוש שעות?" זעזוע נשמע מעבר לקו, "אני לא אספיק!". "אתה תספיק! ... עוד משהו. את הדו"ח אני רוצה שאתה תגיש בעצמך. אני מבין שאין לך אמצעי תחבורה כדי להגיע לכאן, ולכן, בלית ברירה, פשוט תגיע ברגל!" ירה המלך את המילים, וניתק את השיחה.

שלוש שעות לאחר מכן, ראש המודיעין נכנס אל הלשכה, מתנשף. הוא הניח צרור דפים על השולחן. "הנה הדו"ח!" אמר.

פרעה לקח את המסמכים לידי, מעיין בהם קצרות. לאחר מכן, הניח אותם על השולחן ושאל: "בשני משפטים, אני רוצה לשמוע: מה קורה בשכונת היהודים?".

"אדוני, אני אומר את זה אפילו במשפט אחד: **לא קורה שם כלום!**" "מה זאת אומרת 'לא קורה שם כלום'?" נעץ המלך מבט חודר, והאיש נשם עמוק והתחיל להסביר: "בשכונה היהודית, הכל מתנהל כרגיל. הכבישים פנויים. המכוניות נוסעות. האוטובוסים פעילים. המוסכים, לעומת זאת, סגורים".

"הו... עכשיו אני סוף סוף שומע משהו!" פרעה הגיב בסיפוק.

"אני מבין שבכל זאת, גם הם נפגעו... המעלונים ההידראוליים בוודאי הפסיקו לפעול, הא?" בירר המלך בתקווה עמומה, אך ראש המודיעין הסביר מיד: "דווקא לא... המוסכים לא נסגרו בגלל תקלה... הם נסגרו, פשוט משום שלא היו לקוחות!".

החיוך על פניו של פרעה נמחק. "מה זאת אומרת? אני לא מבין... גם בלי אסון יוצא דופן, יש אנשים שהמכונית שלהם מתקלקלת, לא? איך זה שבדיוק היום המוסכים של היהודים חסרי לקוחות?" הוא ניסה להבין, והתשובה שקיבל היתה רחוקה מלהרגיע: "אני באמת לא יודע, אדוני, אבל אלו הן העובדות... המוסכים נסגרו, אחרי שגילו בשעת צהריים שאפילו לקוח אחד לא נכנס מהבוקר! המכונאים ישבו משועממים, חסרי מעש, עד שהלכו לבתיהם!".

"ומה עם מכשירי חשמל, מפעלי תעשייה קטנים? אין שום תקלות?" ניסה המלך בכל זאת למצוא משהו, אולי איזה שביב של תקוה. "לא, אדוני. בכל מוקדי השירות לא התקבלה אפילו קריאה אחת משכונת היהודים, מאז שהכל התחיל! אנשי שוחחו עם כמה חשמלאים, כולם היו בעיצומו של בילוי בחיק משפחותיהם, או שבכלל למדו בבית הכנסת... כולם סיפרו את אותו הסיפור: מאז שזה התחיל, הם חסרי עבודה!".

"אני מתקשה להאמין" מלמל המלך ביובש. "מהבוקר, אפילו לא קריאה אחת? אפילו לא תקלה אחת קטנה? זה לא יכול להיות!" אמר, וראש המודיעין נזכר לפתע: "בעצם, אני חושב שהיתה קריאה אחת... היתה איזו אשה שהתקשרה למוקד השירות ודיווחה על מכונת כביסה שהפסיקה לפעול...".

פניו של פרעה אורו. "אתה רואה? אמרתי לך שזה לא הגיוני! ידעתי שגם אצל היהודים..." התלהב המלך. "אבל אז, קטע ראש המודיעין את התלהבותו בעודה באיבה, "היא גילתה שהבן שלה שלף בטעות את התקע!".

פרעה השתתק. הדם הלם ברקותיו.

"יש לך עוד משהו לספר?" שאל לבסוף, וראש המודיעין המשיך: "השכונה היהודית, כידוע, ממוקמת על גבעה. המים זורמים לבתים באמצעות משאבות המים, בדיוק אותן משאבות כמו אלו שקרסו בכל רחבי מצרים. אבל המשאבות המסוימות שמזרימות את המים לשכונת היהודים, ממשיכות לפעול גם ברגעים אלו! בבתים שלהם - זרימת המים מצויינת!".

שקט. במשך דקות ארוכות פרעה לא אמר כלום, ולאחריהן הפטיר קצרות לעברו של האיש היושב מולו: "אתה משוחרר".

הוא העדיף לא לשמוע יותר. הוא כבר הבין. המנהיג היהודי צדק. פעם נוספת. כמו תמיד.

פרעה שקע בכורסתו, מרפקיו שעונים על מסעדי העור הרך. הוא שיחזר שוב ושוב את השיחה שניהל זה עתה, ורק אז שם לב לנקודה שמשום מה לא חשב עליה עד לרגע זה: אם המכוניות של היהודים אמורות לעבוד כרגע, אז יכול להיות שיש לו פתרון ביד, לפחות לטווח הקצר!

הוא חבט בכפתור האינטרקום שעל שולחנו. "חאתם, תיכנס אלי מיד!".

רגע לאחר מכן, עמד לפניו חאתם, עוזרו הנאמן. "חאתם," אמר פרעה בחדות, "אני רוצה שתברר: האם יש חברות הובלה בבעלות יהודים, כאלה שפועלות עדיין?". חאתם נראה מבולבל לרגע, אך מיהר להתעשת. "אבדוק מיד, אדוני!" השיב, וליתר בטחון בירר: "אילו פרטים בדיוק אדוני ירצה לדעת?".

"אני רוצה לדעת הכל!" אמר פרעה. "המחסנים ברחבי מצרים מלאים בסחורה, מטוסים מייבאים מוצרים חיוניים מרחבי

העולם ברגעים אלו, והבעיה העיקרית שלנו הינה השינוע! אם נצליח לשנע את כל זה לרחבי הערים, נוכל לשרוד לפחות בטווח הקצר, ובינתיים לחשוב על פתרונות של קבע! אני צריך מישהו שיכול להתחיל לעבוד מיד, הרגע. עם כמה שיותר כלים. וכמובן, אני צריך הצעת מחיר מסודרת!" פירט המלך.

"אני על זה!" השיב חאתם קצרות, ומיהר לצאת מהחדר.

דקה לאחר מכן, כבר ישב במשרדו, וחייג אל אחד מבעלי חברות ההובלה שפעלו בשכונת היהודים.

חאתם הכיר היטב את הסיפור שעמד מאחורי העסק הזה... כשהמים הפכו לדם, אחד מבכירי מועצת השומרים, שהחזיק בבעלותו עסק הובלות משגשג - נאלץ להעביר לרשותו של היהודי הזה את צי המשאיות שלו, בתמורה למים לשתייה עבור משפחתו. הוא מעולם לא הצליח להתאושש מהנזק הזה. במשך תקופה קצרה עבד בעבודות מזדמנות, שבור ומתוסכל, תוך ידיעה שמפעל חייו עבר לידיים זרות, הכי זרות שניתן להעלות על הדעת. באסון האחרון, הגיע הסוף לסבלו. הוא וכל בני המשפחה שלו נספו במתקפה אכזרית של אריות פרא.

בימים אחרים, חאתם לא היה מעלה בדעתו להשתמש בשירותי ההובלה של היהודי הזה, שהתעשר על חשבון סבלו של אחד האנשים המוכרים והאהודים ביותר במצרים. אבל בנסיבות הנוכחיות לא היו לו הרבה ברירות.

"חברת ההובלות 'דרך המלך' שלום!" נשמע הקול מעברו השני של הקו, "איך אפשר לעזור?". חאתם לא בזבז רגע. הוא הציג את עצמו בקצרה, ולאחר מכן ניגש וلعניין: "תשמע, ידידי... אני מחפש משאיות שיכולות להעביר מוצרי יסוד מרחבי מצרים, לנקודות חלוקה בערים. אתם עדיין פועלים?".

"פועלים! בהחלט!" השיב היהודי בקור רוח. "אצלנו הכל כרגיל!" הוסיף, סתם כך בשביל להרגיז. "אבל אולי תסביר לי בצורה יותר

מפורטת: מה בדיוק אתם רוצים להעביר? אתה יודע, לא כל דבר אנחנו מסכימים להוביל!"

חאתם בלע את רוקו. השיחה לא התנהלה בדיוק כפי שהוא היה רוצה. מאד לא מצאה חן בעיניו העובדה, שהיהודי שמעבר לקו מרגיש יותר מדי בטוח בעצמו. מרשה לעצמו להציב תנאים. "עד לא מזמן, הוא היה עבד שחיי לא היו שווים יותר מקליפת השום!" הרהר בזעם, אבל במצב הנוכחי - יחסי הכוחות היו לרעתו.

חאתם ניסה לשמור על נימה עניינית: "יש לנו כמויות של אספקה שצריך להפיץ, אמר, מצמצם במילים. "שמן, קמח, מים, אורז... דברים בסיסיים!". "זה בסדר!" השיב היהודי. "אנחנו יכולים להוביל את זה, אם נגיע לעמק השווה בנוגע למחיר!"

"אנחנו נסתדר," אמר חאתם קצרות, ובירר: "כמה משאיות יש לך?"

"אה... עשר לפחות," השיב היהודי, וחאתם הרגיש תחושת הקלה. "נהדר! אנחנו נצטרך את כולן, כמוכן. אפשר להתחיל לעבוד מיד?" בירר, אך שקט טעון השתרר בצידו השני של הקו. לבסוף, השיב היהודי: "אפשר, אבל כמו שאמרתי... צריך לסכם את המחיר!"

"ברור, כמה תרצה לכל משאית, עבור יום עבודה שלם?" בירר חאתם, והחזיק את העט בידו, מוכן לרשום לעצמו את הסכום שישמע. אבל המחיר שננקב מהצד השני, היה שערורייתי. חאתם כמעט נחנק. "מה?!" נהם. "השתגעת לגמרי?! זה לא מחיר ליום... זה מחיר לחודש!". "אני מקווה שאתה מבין, שהמחיר הינו לכל משאית... אם תרצו את כל העשר, אתה בוודאי יודע איך להכפיל!" השיב היהודי בשלווה.

"אנחנו רוצים את כל העשר, אבל המחיר לא הגיוני! אתה חייב להבין..." ניסה חאתם להסביר, אבל היהודי קטע אותו לפני

שהספיק לסיים את המשפט: "זה המחיר שלנו! אתה כמובן יכול תמיד לפנות לחברות מצריות!" אמר...

"אל תבלבל לי את המוח! אתה יודע טוב מאד שהחברות המצריות מושבתות!" קרא חאתם בזעם. "נכון," השיב היהודי, וחיך לעצמו. "וזו בדיוק הסיבה למחיר!"...

חאתם רתח. יותר מכפי שהזדעזע מהמחיר המופקע, הרגיזה אותו החוצפה של היהודי הזה. "בסדר, אני מבין שאתה רוצה לנצל את המצב! אבל אני לא פראיר! יש גבול לכל תעלול... אני אבקש הצעת מחיר ממישהו אחר!" הוא אמר בקול תקיף, וטרק את השפופרת. הוא ידע היטב, שיזדקק לכל משאית שניתן להשיג. בכל זאת, הוא היה מוכן לוותר על עשרת המשאיות של 'דרך המלך', ובלבד שלא להיכנע לסחטנות, כפי שהוא ראה זאת.

בלית ברירה, חאתם חזר לדפדף באנשי הקשר שלו. הוא מצא חברה נוספת, גם היא בבעלות יהודית. הטלפון צלצל פעמיים לפני שהשיחה נענתה: "שלום, מדבר שאול כהן מחברת ההובלות 'שפע נתיבות', איך אפשר לעזור?" נשמע הקול האדיב מעבר לקו, וחאתם השיב קצרות: "אני מדבר מהארמון. אנחנו זקוקים לעבודה בהיקף גדול: הובלת מוצרי יסוד לנקודות חלוקה בערים הגדולות. אתה פנוי לעבודה?".

"פנוי? כן, אני פנוי!" השיב היהודי בקור רוח, "כמה משאיות אתה צריך?". "כמה שיש לך!" השיב חאתם, מחכה שהשיחה תגיע לנקודה הלוהטת: המחיר. "יש לי חמש עשרה משאיות, והן זמינות לעבודה מיידית! אבל..."

"טוב מאד!" קטע אותו חאתם, "אני רוצה את כולן! מה המחיר?" בירר, ושאל נקב בסכום. זה היה בדיוק אותו הסכום שחאתם שמע לפני מספר רגעים בחברת 'דרך המלך'. הוא הרגיש איך הדם עולה לראשו. "הם תיאמו מחירים! חצופים!" הרהר בזעם הולך וגובר, ולא הצליח לשלוט בעצמו:

"אתם לא חושבים שהגזמתם?" צעק, "זה ממש קרטל! זה אסור על פי חוק! זה לא יעבור בשתיקה!" ניסה לאיים, אבל שאול לא התרשם. "אני לא יודע על מה אתה מדבר, אדוני. זה המחיר שלנו. אם אתה רוצה מישהו זול יותר, אתה יכול לחפש!".

חאתם הרגיש על סף התפוצצות. "אני מבין היטב מה עומד מאחורי המחיר הזה. אתם פשוט מנצלים את המציאות הבלתי אפשרית בה אנחנו נמצאים, ועושים ככל העולה על רוחכם! זה ניצול! אין מילה אחרת שיכולה לתאר זאת!" צרח לתוך השפופרת.

שתיקה קצרה נשמעה מהצד השני. ואז, נשמע קולו של שאול, רגוע אך תקיף: "ניצול? אני לא בטוח... המחיר הזה, הוא לא רק על ההובלה הנוכחית. זה מעט מן המעט ממה שעליכם לשלם על שנים בהן לא שילמתם לנו פרוטה, על עבודת פרך בתנאים לא תנאים! על התעללות ועבדות! תאמין לי, המחיר הזה עוד זול!" סיים.

חאתם השתתק. הוא פתח את פיו כדי להשיב, אבל לא מצא מילים. הוא ידע שאין לו מה לומר. בלית ברירה, הוא נאנח בכעס ואמר: **"טוב, אני מעביר את זה הלאה".**

"בהצלחה," ענה שאול בנחת, והשיחה הסתיימה.

כשפרעה שמע את הדיווח מחאתם, הוא לא ידע אם לצחוק או לזעום. מצד אחד, זה היה בלתי נתפס: היהודים דורשים סכומים אסטרונומיים, על שירותים שעד לפני זמן קצר הם עשו בחינם, כעבדים!

הרצון הטבעי שלו היה להטיל ווטו מוחלט על מה שהוא ראה עדיין כניצול מחפיר. אבל מצד שני, הוא ידע היטב: לא באמת היתה לו ברירה.

הוא שתק רגע, בוהה בעוזרו הוותיק, ולאחר מכן אמר בשקט, כמי שנכנע לגורלו: "אנחנו מקבלים את התנאים". "ברור, אדוני!" השיב חאתם. "אני אדאג לסגור את כל הקצוות".

פרעה קפץ את אגרופיו. עצם המחשבה על כך שהוא, מלך מצרים, נאלץ להתחנן לשירותם של היהודים, הטריפה את דעתו. אבל אם זה מה שדרוש כדי להפעיל מחדש את מצרים? שיהיה. המחיר שווה את זה.

חאתם יצא מהחדר במהירות, ומיהר לחייג. "חברת ההובלות 'דרך המלך' שלום, איך אפשר לעזור?" נענתה השיחה, וחאתם דיבר מהר, מנסה לעבור את הרגע המביך הזה. רגע של כניעה.

"אני דיברתי איתך לפני כחצי שעה, מהארמון..." חאתם פתח, ובעל חברת ההובלות קטע אותו: "כן, אני זוכר! אבל אם אני לא טועה, המחיר היה נשמע לך מוגזם, לא?". "אההמ... כן, כלומר, אנחנו מסכימים לכל התנאים שלכם!" גמגם חאתם, וניגש ישר ולענין: "מתי תוכלו להתחיל לעבוד?".

"אנחנו יכולים להתחיל מיד. המשאיות שלנו פנויות ברגע זה. לא נותר אלא להסדיר את התשלום, ואנחנו יוצאים לדרך, לאן שתגיד!" השיב היהודי. "אל תדאג... התשלום יגיע בדיוק כפי שדרשת! זו עבודה רשמית מטעם הארמון... לא מדובר כאן במישהו שעומד לברוח בלי לשלם!" הסביר חאתם, ומעבר לקו נשמע צחקוק של לעג.

"הארמון... תזכיר לי? אם אני לא טועה, הארמון עמד מאחורי שנים בהן לא קיבלנו פרוטה על עבודת פרך... אתה חושב שאני אסמוך כעת על הארמון? לא... עברו השנים בהן יכולתם לנצל אותנו, לזלזל, להשתמש ולזרוק... עד שהכסף לא נמצא אצלי ביד - המשאיות לא מתניעות!" הבהיר בעל החברה.

חצי שעה מאוחר יותר, הסכום היה בידיו, במזומן. המשאיות התניעו.

בחברת 'שפע נתיבות' התהליך היה זהה למדי, וכך גם בעוד שלוש חברות הובלה בשכונת היהודים. המחיר, כפי ששיער חאתם, אכן היה מתואם. היהודים הבינו היטב כי המצרים יאלצו לשלם כל הון בתמורה לשירות אותו הם היחידים שיכולים לספק, והחליטו שזה הרגע המתאים להחזיר לעצמם מעט מהמגיע להם. וגם את כבודם האבוד.

כעת, עמדו לרשותו של פרעה חמישים משאיות, שברגעים אלו עשו את דרכן אל נקודות האיסוף, על פי רשימה שהכין שר המסחר והתעשייה בבבילון. כל אחת מהנקודות הללו, היתה מפעל חיוני שהחזיק במחסניו מלאי של מוצרי קיום בסיסיים. מאפיות, בתי אריזה, חברות תרופות, ועוד.

בעוד המשאיות מעמיסות את הסחורה, צוות שהוקם בזריזות עסק בהכנת נקודת החלוקה בשכונות הערים. המידע אודות נקודות החלוקה השונות - התפרסם באמצעי התקשורת, ותורות ענק כבר החלו להשתרך בכל אחת מהן. החלוקה, כך הובהר מראש, תתבצע בצורה מסודרת, על פי קצבה לנפש. חיילים מצבא מצרים נפרסו בכל הנקודות, כדי להבטיח שהחלוקה לא תופרע.

בינתיים, בלשכתו של פרעה, חאתם הגה רעיון נוסף. "אדוני המלך, חשבתי לעצמי, כי אם אנחנו משתמשים במשאיות של היהודים, אולי... אולי יש להם גם גררים?".

פרעה זקף את עיניו. "גררים?" שאל, וחאתם הנהן בראשו והסביר: "הכבישים חסומים! מכוניות שנתקעו במרכז הכבישים, לא מאפשרות מעבר סדיר. כשהמשאיות תגענה לערים, הן תידרשנה לתמרונים מורכבים כדי להגיע אל נקודות החלוקה, אלא אם כן... בינתיים נצליח לפנות את הדרך!".

פרעה נאנח. הוא כבר ידע מה זה אומר, אבל גם הבין כמה זה חיוני.

בלב כבד, הוא אישר.

"גררים? בוודאי שיש לנו!" השיב בעל חברת שירותי דרך בשכונת היהודים לשאלתו של חאתם, מספר רגעים לאחר מכן. "אם אתה משלם, אנחנו יכולים להתחיל מיד בעבודה!".

"אני משלם, כמובן! אבל כמה?" בירר חאתם, מקווה לשמוע תשובה הגיונית יותר. לתדהמתו, היהודי נקב במחיר כמעט כפול ממחירה היומי של משאית. הדם אזל מפניו של חאתם. השפופרת כמעט נשמטה מידו כשצעק: "אתה לא חושב שהגזמתם? על משאית אספקה לא שילמתי מחיר כזה!".

"הו... אתה בטח מבין, אדוני... משאית גרר צריכה גם צוות מיומן! המחיר שונה לחלוטין!" הסביר היהודי בסבלנות, וחאתם היה משוכנע שהוא יכול לראות אותו לנגד עיניו, מחייך חיוך של ניצחון. הפעם, הוא כבר היה למוד ניסיון. הוא נכנע מראש, אפילו בלי להתמקח: "אשלם כמה שתגיד, רק תתחילו לעבוד!" כמעט התחנן.

"אני שמח שאתה מבין את כללי המשחק!" אמר היהודי, ושעה לאחר מכן כבר פעלו חמשת משאיות הגרר שלו ברחובות מצרים, אחרי שהתשלום נמסר לידו.

היתה זו מלאכת נמלים איטית ומייגעת. כמות הרכבים שהיה צורך לפנות, בינתיים אל שטחים שייועדו לכך בפאתי הערים - היתה עצומה, אולם עדיפות ניתנה לצירים המרכזיים, ולאילו שהובילו אל נקודות החלוקה שנקבעו. למרות שכל משאיות הגרר שבבעלות יהודית גויסו לבסוף לטובת המשימה, היה ברור שיחלפו עוד ימים ארוכים עד שהיא תושלם במלואה. ובכל זאת, כל התקדמות היתה בגדר הישג.

בשעה זו, פרעה עמד מול חלון לשכתו, צופה מרחוק במשאיות החצוצות את העיר. מצרים המשותקת, החלה לנשום שוב. בכבדות, בקושי, אבל היא נשמה. לא קרסה לגמרי, לפחות בינתיים.

הוא לא ידע אם לשמוח או לבעור מזעם. בכל פעם שראה משאית יהודית חולפת, פעפע בו הכעס. אבל אז הוא הביט על העיר המשותקת, על הכאוס הבלתי נגמר, על הממלכה שאיבדה את עצמה. העיר כבר לא היתה שלו. היא עדיין נראתה כמו מצרים, אבל מצרים אחרת. זו היתה עיר ששרדה, אבל במחיר שלא הוא קבע.

הוא הידק את שפתיו, והבין: לראשונה, מצרים משלמת ליהודים.

והפעם, **ביוקר**.

למחרת היום, בשעת בוקר מוקדמת, פרעה כבר היה בלשכתו, ערני לגמרי. הוא לא הצליח להירדם בלילה. היה לו חם, אבל המזגן, כמובן, לא עבד. בסופו של דבר, נמאס לו. הוא חזר אל הלשכה, שם חדר מעט משב רוח מבעד לחלון הגדול.

בשעות שחלפו, התעדכנו הנתונים שזרמו כל העת. רוב הצירים המרכזיים נפתחו, המשאיות הצליחו להגיע אל נקודות החלוקה עם מוצרי היסוד, ובינתיים, נראה היה שהחלוקה מתנהלת באופן תקין. זו היתה הצלחה... חלקית, זמנית, עלובה, אבל לפחות הצלחה.

העם עדיין שתק, אבל פרעה ידע שזה לא יימשך זמן רב. השקט הזה לא היה אמיתי. הוא היה כמו ים רגוע לפני סופה, כמו קרקע שקטה רגע לפני רעידת אדמה הרסנית.

האזרחים היו עסוקים בהישרדות, אבל כשהם יתאוששו - הם ירצו תשובות. מיהו יצטרך להסביר להם איך זה קרה, ובעיקר, איך יוצאים מזה.

בדיוק בשביל זה, נקבעה כבר אתמול ישיבה מיוחדת בבנין הפרלמנט, ישיבה שתהיה פתוחה גם לנציגי הציבור. פרעה

עצמו הבטיח להגיע - להפגין מנהיגות, לחזק את רוח העם. "הם צריכים לראות אותי חזק, בטוח בעצמי! הם צריכים לדעת שאני שולט במצב!" הסביר לעצמו.

כשעתיים לפני המועד, פרעה נעמד מול המראה הרחבה שבלשכתו, מסדר את חליפתו המהודרת. הוא קשר סביב צווארו את העניבה האדומה שהכי אהב, בוחן תוך כדי את דמותו המשתקפת. הוא נראה טוב, ולפחות לדעתו, דמותו הקרינה סמכותיות עוצמתית.

"אני רוצה לצאת בעוד שעה בדיוק!" הודיע לנהג האישי שלו, בקול חד, "תכין את הקאדילק!". הנהג הנהן, יצא מהחדר בצעדים נחושים, אך כעבור רבע שעה חזר - ופניו חיוורות כסיד. "אדוני..." קולו רעד קלות, "הקאדילק... הוא לא מניע!".

פרעה הרים את עיניו, נועץ אותן בנהג הכנוע שעמד מולו. "מה זאת אומרת 'לא מניע'?" שאל בקרירות, כאילו לא הבין את המשפט הפשוט. "אני... ניסיתי להתניע, אבל לא קרה כלום..." הסביר.

"אז תנסה רכב אחר! לא אכפת לי איזה... אתה יכול לנסות את המרצדס, את הרינג' רובר, או כל רכב אחר! זה לא משנה!" צעק פרעה, והנהג בלע רוק ולחש, לוקח צעד אחד לאחור: "כבר ניסיתי, אדוני... הם לא עובדים! בדקתי עוד חמישה רכבים נוספים בחניון, כולם באותו מצב!".

לסתו של פרעה נשמטה. לזה, הוא לא ציפה. הוא היה בטוח שהמכונות שלו, לפחות הן, בטוחות. הוא הרגיש איך הלחץ מוחץ את חזהו. "זה לא יכול להיות!" סינן, ופסע אל עבר הדלת.

מספר רגעים לאחר מכן, הגיע המלך בעצמו אל החניון התת קרקעי, המקום שהיה שיא גאוותו. בדקות שחלפו, כבר הספיק מכונאי הארמון להגיע, ולפתוח כמה מכסי מנוע. די היה במבט חטוף כדי להבין מה שקרה: המכונות הללו, היו אבודות. המנוע

נראה כעומד להתפורר, כאילו גמע מיליוני קילומטרים בכמה שעות. לא היה זכר למראה הנוצץ שהמלך הכיר טוב כל כך.

הוא צעד כעת בין השורות, מביט בעשרות המכוניות שהוא כל כך אהב. הן תמיד חיכו לו, אבל עכשיו, נראה היה שהם כבר אינן מחכות לאף אחד. הוא העביר יד על מכסה המנוע של פרארי סטרדאלה אדומה, שמתחת למכסה המנוע שלה הסתתרו לא פחות מאלף כוחות סוס. אבל גם בלי לפשפש בקרביה של המכונית, פרעה כבר ידע: העוצמה הזו הינה נחלת ההיסטוריה. המנוע הזה כבר לא יפעם לעולם.

"לא!!!" פרצה מפיו לפתע שאגה עצומה, כמו של חיה פצועה. "זה לא ייתכן! לא ייתכן!" צרח, וידיו רעדו בעווית בלתי נשלטת. הוא ידע שכולם איבדו את הרכבים שלהם, שהתנועה קרסה, שהכבישים הפכו לבית קברות לגרוטאות. אבל הוא הלא היה בטוח שהוא חכם יותר! הוא הרי חשב על הכל! הוא מכר את המכוניות שלו ליהודים, אז למה... למה זה קרה?

ואז, הוא הבין. כנראה, שעל המישהו הזה, שהאיץ את הבלאי של אינספור רכבים ברחבי מצרים ברגע אחד, עד כדי קריסה - אי אפשר לעבוד. המכוניות נמכרו, על הנייר, אבל בפועל - הן נותרו כאן, בארמון, ולאף אחד לא היתה כוונה שזה ישתנה. אז הנה, הוא קיבל את התשובה: על הנייר, המכוניות הללו היו תקינות. אבל בפועל? זה כבר היה סיפור אחר לגמרי...

"להזמין מונית? הבנתי שהיהודים מספקים שירותי הסעה!" הציע אחד העוזרים בחוסר רגישות כשפרעה חזר אל הלשכה, דמעות בזוויות עיניו. אולם לפני שהמלך הספיק להשיב, התערב ראש האבטחה בקול תקיף: "בשום פנים ואופן לא, אדוני! אני לא מאשר שימוש ברכב אזרחי, בוודאי לא כשהוא שייך לאנשים שיש להם את כל הסיבות לרצות לפגוע באדוני!".

באותו הרגע, פרעה קלט משהו נוסף. זה לא רק שהוא איבד את הבייבי שלו, את האוסף שהשקיע בו שנים וסכומי עתק

דמיוניים. המצב הרבה יותר גרוע: הוא, השליט האדיר, בדיוק כמו כל אזור אחר במצרים, חסר יכולת תנועה! כל התחכום, העורמה, המשחקים הקטנים - התבררו כחסרי תועלת... הם לא שינו דבר!

רגע לאחר מכן, נשלחה הודעה קצרה אל הפרלמנט: "הישיבה תתקיים בארמון, בנוכחות המורשים בלבד!".

וכך, בשעות הבאות, נאלץ כל אחד מהשרים לבחור את הגרוע פחות מבין שתי אפשרויות: להזמין מונית יהודית, במחיר שערורייתי, או פשוט... לצעוד ברגל.

לא היתה אפשרות שלישית.

אל חדר הישיבות בארמון, זרמו המוזמנים בזה אחר זה. היו שם שרי ממשלה, ראשי הצבא, יועצים בכירים, ויושבי ראש של תאגידים ממשלתיים.

חלקם, אכן, הגיעו ברגל. הם נכנסו כעת אל האולם בצעדים כבדים, מותשים ומיוזעים, חליפותיהם המקומטות דבקו לגופם בשל החום המעיק, והם ניגבו את מצחם בממחטות שנשלפו בחיפזון. הגרביים שלהם היו ספוגות זיעה, ונעליהם, שבדרך כלל הבריקו - היו מוכתמות באבק ובוץ רחוב.

גם בחדר הישיבות היה חם. המזגן לא פעל. הוא שבק חיים, כמו כל המזגנים ברחבי מצרים. אבל בחוץ - השמש הקופחת העצימה את החום שבעתיים.

אחד מהם, שר המסחר, נשען לרגע על השולחן הגדול, מתנשף. "אני אומר לכם", מלמל בקול צרוד, "אם הייתי צריך ללכת עוד מאה מטרים - הייתי פשוט מתמוטט במקום!". שר הפנים, אדם רחב גוף שבדרך כלל הרשים בנוכחותו, נעמד בקצה האולם,

נושם בקושי. "זה לא הגיוני!" נהם, "לנו, לראשי השלטון, אין איך להתנייד? זה ביזיון! זה... זה פשוט בלתי נתפס!".

אבל היו גם כאלו, שבחרו באופציה האחרת. הם העדיפו לבלוע את ההשפלה, ולשלם על מונית יהודית. הם לא היו מיוזעים או תשושים, אבל על פניהם היתה הבעה חמוצה, כעס מהול בבושה. חלקם עדיין חיפשו מי שיוכלו לפרוק מולו את התסכול. בידם הם החזיקו קבלות רשמיות, שהעידו על סכומים מופרכים שהם נדרשו לשלם.

שר האוצר, שפניו בערו מזעם, הניף את החשבונית שבידו והכריז לכל מי שהיה מוכן להקשיב: "שמונה מאות לירות מצריות! על נסיעה של רבע שעה! זה לא פחות מאשר שוד לאור יום!". "אתה עוד יצאת בזול!" השיב לו שר התחבורה, קולו רווי תסכול. "אני שילמתי אלף מאתיים, וגם זה רק אחרי שהתמקחתי!".

שני שרים נוספים שעמדו בכניסה, שוחחו ביניהם בשקט. "אתה יודע מה הכי הכעיס אותי?" אמר אחד מהם בזעם כבוש, "הנהג היהודי, אפילו לא ניסה להסתיר את החיוך! הוא ידע שאין לי ברירה, והוא פשוט... פשוט...", "הוא פשוט נהנה מזה!" השלים חברו, מהנהן באיטיות.

הנוכחים באולם, נחלקו לשתי קבוצות, שקל היה לזהות כל אחת מהן: אלו שהגיעו מותשים אחרי צעידה רגלית, ואלו שהגיעו מושפלים אחרי נסיעה במונית. הם הביטו אלו באלו, מנסים להחליט מי מביניהם בחר באופציה הגרועה פחות. אבל דבר אחד היה ברור לכולם: הם, ששלטו עד כה במצרים שלטון בלא עוררים, הפכו לחסרי אונים לחלוטין!

ברגע בו נכנס פרעה אל החדר, השתררה דממה. הנוכחים מיהרו לתפוס את מקומותיהם, והישיבה החלה. המלך ישב בראש

השולחן, ואפילו לא ניסה להסתיר את הבעת הזעם שהיתה מרוחה על פניו. "אין לנו זמן לבזבז! מי שיש לו מה להגיד - שיגיד את זה, **עכשיו!** ומי שלא? שיתפטר!" ירה המלך את המילים, עיניו רושפות זיקים.

שר התעשייה והמסחר היה הראשון. הוא נעמד במקומו, סידר את דש חליפתו, לקח נשימה עמוקה ופתח: "אדוני המלך. נתחיל מהבשורות הטובות: הצלחנו לייצב את חלוקת המזון והתרופות במוקדי החלוקה, מה שהציל את מצרים מקריסה טוטאלית!". "הצלחנו?" נבח פרעה, "אתה מתכוון לומר, שבזכות הרעיון שלי, מצרים ניצלה ברגע האחרון, ונותרה תלויה בידיהם של העבדים לשעבר, נכון?".

השר הסמיק. "כמובן, אדוני. לא התכוונתי לרגע לקחת את הקרדיט לעצמי. אחזור שוב: בזכות הרעיון המבריק של המלך, מצרים ניצלה מקריסה טוטאלית. אבל כולנו מבינים, שזה לא יכול להמשיך כך! אנחנו נצטרך להחזיר את החיים למסלול, וזה לא משהו שיקרה תוך ימים או אפילו שבועות. מדובר על תהליך של חודשים, אם לא שנים רבות!".

פרעה הקשיב בדריכות, כל הנוכחים השפילו את מבטם, ושר המסחר המשיך:

"חשוב שנבין: התעשייה המצרית, הושבתה לחלוטין. זה לא משהו שטכנאי יכול לתקן בשעתיים של עבודה. כל מה שנפגע - אבד ללא תקנה. יהיה עלינו לייבא חלקי חילוף - כדי להפעיל שוב את פסי היצור, משאיות - כדי לשנע את הסחורה בלי תלות ביהודים, אוטובוסים - כדי שהעובדים יוכלו להגיע למקומות העבודה, רכבים פרטיים - בשביל המנהלים, ועוד. וכל זה, עוד לפני שדיברתי על השוק הפרטי!".

"כמה זמן זה ייקח?" שאל פרעה קצרות, ושר המסחר והתעשייה השיב: "על פי חוות דעת שקיבלתי, השלב הראשון של השיקום

- יאריך חודשים. עד אז, יהיה עלינו להתמודד עם אבטלה בשיעורים בלתי נתפסים, ועם עליית מחירים מטורפת של מוצרי יסוד - משום שאנו נהיה תלויים לחלוטין בייבוא. כאשר התעשייה תחזור למסלול - המצב ישתפר במידה משמעותית, אבל עדיין: יחלפו שנים עד שמצרים תחזור להיות מה שהיתה, אם בכלל!"

שתיקה השתררה בחדר. אף אחד לא יכול היה להפריך את דבריו של השר. להיפך. מיד אחרי ששר המסחר והתעשייה התיישב במקומו, נעמד שר האוצר וביקש את רשות הדיבור. הוא סקר את פניהם של הנוכחים, מבין שהוא עומד להנחית עליהם מכה נוספת, והחל בדבריו:

"אדוני המלך, חברי השרים, אני לא הולך להמתיק את הגלולה!" אמר ביובש. "אם אנחנו מדברים על כלכלה, הרי שניתן לומר בצורה ברורה: **אין לנו כלכלה!** המצב הוא **קטסטרופה!**"

הוא המתין רגע, מניח למילים לחלחל, והמשיך:

"כפי שהזכיר עמיתי, שר המסחר והתעשייה, יש לנו כרגע מאות אלפי מובטלים. זה אומר, שגם כשנייבא - לאנשים לא יהיה איך לקנות! בשביל להניע את התהליך, לא יהיה מנוס מסיוע ממשלתי, אבל כאן אנחנו מגיעים לבעיה העיקרית: נכון לעכשיו, **הקופה ריקה!**"

"התקציבים העצומים שהוקצו לשיקום התשתיות אחרי אסון החיות, הצטרפו לתקציבי העתק שנדרשו כדי להתמודד עם השלכות המכות הקודמות, לאובדן ההכנסות בעקבות ימי החופשה הרבים שנכפו על המצרים, ואני בכלל לא מדבר על כך שהיהודים, שכוח העבודה שלהם היה הבסיס להתפתחותה של מצרים - כבר מזמן אינם עובדים בשירותנו!"

פרעה לא הגיב. הוא רק בהה בשר האוצר, ממתין שימשיך.

"לסיכומו של דבר: בשביל לשקם את התעשייה מאפס, בשביל לייבא בכמויות גדולות, בשביל לסבסד מוצרי יסוד ולאפשר קיום מינימלי לאזרחים, אנו נצטרך להוציא כספים שאין לנו!".

פרעה קפץ את אגרופיו. "מה עם מיסים?" שאל בקול חד, ושר האוצר השיב: "אדוני... מיסים, ניתן להטיל על אנשים עובדים, ולא נותרו רבים כאלו במצרים. גם מיסים על רכוש לא ניתן להטיל, משום שהאזרחים יזדקקו לכל לירה מיותרת כדי לשרוד. את מה שניקח מהם ביד האחת, נצטרך להחזיר להם ביד השניה. זה יהיה חסר תועלת!".

"יש למישהו מה להוסיף?" שאל פרעה בנימה של השלמה, ונראה עייף וחסר אונים, ושר החוץ נעמד על רגליו ואמר:

"אני שמח לבשר, שבזכות פעילות נמרצת של המשרד בראשותי, הצלחנו להבטיח אספקה שוטפת של מוצרי יסוד, וגם מכונות וכלי רכב חיוניים. מפעלים ברחבי העולם ניאותו לתת לנו עדיפות על פני הזמנות קיימות, וזה אומר שהסחורה תוכל לצאת לדרך בימים הקרובים. מדינות אחרות, העמידו לרשותנו את ציי המטוסים והאוניות שלהם, לצורך ההובלה. אבל בשביל זה, כמובן, אנחנו צריכים לשלם. אף אחד לא מתכוון לתת משהו בחינם!".

"חשוב לי להוסיף משהו", התערב השר לאיכות הסביבה. "יש נושא שעדיין לא דובר: הגרוטאות! מצרים הפכה לערמת פסולת ענקית! רכבים נטושים, מפעלים הרוסים, מכשירי חשמל ביתיים מקולקלים... צריך לפנות את כל זה! אנחנו נצטרך לחשוב על פתרון שלא יפגע באיכות הסביבה!".

כולם דיברו, כולם ניתחו את המצב, אבל פרעה הבין היטב את השורה התחתונה. "אני חושב, שהשאלה העיקרית, עליה אף אחד עדיין לא נתן תשובה, היא פשוט: **מאיפה מביאים כסף?** כל מה שאמרתם, יהיה חסר תועלת אם לא נמצא פתרון לבעיה הזו!" שאג פרעה, ודממה השתררה בחדר.

אבל אז, שר החוץ כחכח בגרונו לרגע. נראה היה שהוא מהסס, שוקל האם כדאי בכלל לפתוח את הפה. בסופו של דבר החליט, כנראה, שאין לו מה להפסיד. "אדוני המלך," אמר בזהירות, "מחובתי לעדכן, שהיו כמה... פניות".

"פניות?" צמצם פרעה את עיניו, "למה בדיוק אתה מתכוון?" שאל בחשדנות, ושר החוץ הסביר:

"קיבלנו פניות מכמה מדינות זרות, שמוכנות להשקיע סכומי עתק בשיקומה של מצרים. הן מוכנות להזרים הון עצום, לעזור לנו לחדש את התשתיות, לפתוח מפעלים, ובקיצור: לעמוד על הרגליים!".

"ומה בתמורה?" קטע אותו פרעה בגסות. "זה בדיוק הענין, אדוני..." השיב השר. "בתמורה, הן רוצות שליטה במשאבים של מצרים!".

החדר רעד. פרעה השתתק לרגע, ואז נעמד על רגליו וצרח: "לעולם לא! אתה מבין את זה? אתה רוצה שאני, פרעה, אאבד את השליטה על הארץ הזו? שאמסור לידיים זרות את הנפט שלנו? את מחצבי הברזל? את אוצרות הזהב? זה לא יקרה! האם זה ברור?". הנוכחים הביטו זה בזה. הם הכירו את התפרצויותיו של המלך, אולם זה זמן רב שלא נתקלו באחת עוצמתית שכזו.

"אני מצטער אדוני המלך," החליט שר האוצר שזה לא הזמן לשתוק, "אבל חשוב שנבין: זו האפשרות היחידה שעומדת כעת על הפרק! זה או זה - או קריסה מוחלטת, ואז, ממילא לא תהיה ממלכה!". המילים נאמרו.

פרעה הרגיש איך הדם עולה לו לראש. הזיעה נטפה על פניו, ולא רק משום שהמזגן היה מקולקל. הידיים שלו רעדו. גם בתוך התקף הזעם שלו, הוא היה מפוקח דיו כדי להבין היטב את המלכוד: אם יסכים - יאבד את השליטה הכלכלית על מצרים. אבל אם לא יסכים? הוא עלול לאבד את מצרים כולה. היא אף

פעם לא תחזור לעצמה. ומי שייתפס כאשם בכל זה, הינו אדם אחד ויחיד: הוא בעצמו.

המלך הביט בשרים, עיניו אדומות כמו עיניו של שיכור. הוא הרגיש את הכאב ננעץ בו כמו סכין, היישר בלב. לפתע, השפיל את מבטו, שתק לרגע, ולאחר מכן הרים את עיניו ואמר בשקט, נכנע לגורלו: "תביאו לי הצעות מסודרות, ונחליט!".

אף אחד לא שמח. אף אחד לא היה רגוע. כולם הבינו, שמה שהיה - כבר לא יהיה עוד. מצרים, כבר לא תחזור להיות מעצמת-על כפי שהיתה בעבר. היא לא תחזור להיות מה שהיתה, אף פעם.

הישיבה עמדה להתפזר. לא התקבלו החלטות, אך גם לא היה בהן צורך. כולם הבינו, שהשיקום יהיה ארוך ואיטי, והמחיר שלו יהיה גבוה מכפי שמישהו העלה בדעתו אי פעם לשלם.

בינתיים, אזרחי מצרים יצטרכו להתרגל לפחות. להרבה פחות. מדדי איכות החיים יקרוסו לרמה של מדינת עולם שלישי, שביעות הרצון של האזרח הפשוט תצנח לאפס, ואיך זה יגמר? מוקדם לדעת. כשאנשים מצמצמים באוכל, חוסכים בתרופות, הולכים ברגל, מכבסים ביד, ונמסים בחום המדברי הלוהט בלי מזגנים - התקוממות הינה שאלה של זמן.

הם הבינו, שזה עומד להיות מרוץ, תחרות בין קצב השיקום של הארץ - לבין קריסתו של הממשל. התחרות הזו תהיה צמודה, וקשה היה להמר מראש על זהותו של המנצח. כל צעד שייעשה, יהיה במסגרת המקסימום שניתן. כל תוצאה שתושג תהיה לכל היותר הרע במיעוטו.

בדיוק אז, ברגע האחרון, נשמע קול שקט מקצה השולחן. זה היה שר הפנים.

במהלך הישיבה כולה הוא נראה מכונס, מהורהר. נראה היה, שהוא מתלבט האם לפתוח את הפה או לשתוק. אבל כעת, נפל הפור.

המילים נאמרו בהיסוס, כמעט בלחישה. השר שיער מה תהיה התגובה לדבריו, ובכל זאת הרגיש שהאחריות מחייבת אותו להתעמת עם המציאות. להגיד את מה שאף אחד לא יאהב לשמוע, אבל אולי לא תהיה הזדמנות נוספת לומר.

"אדוני המלך, רבותי השרים!" הוא פתח, נשם עמוק, והמשיך: "אני מוכרח לשתף אתכם בהתלבטות שמלווה אותי בימים האחרונים. מאז שהבנו כולנו, שמצרים קורסת. מתמוטטת. מאבדת את עצמה, אולי לתמיד. השאלה שאני שואל את עצמי הינה: **האם לא הגיע הרגע לוותר, להיכנע, ולומר די?** את המכה הזו, אולי נעבור... אבל עוד אחת כזו - ומצרים איננה!".

הפצצה נזרקה אל החדר, וכבר לא ניתן היה להחזיר את המילים לאחור. ברגע הראשון, השתררה דממה מוחלטת, אך כולם הרגישו איך האוויר משתנה. נעשה דחוס יותר. כמו סערה שעומדת להתפרץ בכל רגע.

"מה אמרת עכשיו?" שאל פרעה בקול נמוך, מסוכן. שר הפנים כבר הצטער על שנכנע למילים. הוא ניסה להסביר, לגמגם, אבל זה היה מאוחר מדי.

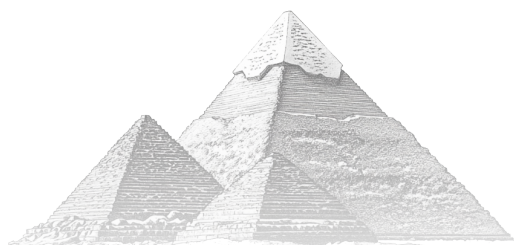
"אני לא מאמין ששמעתי את זה!" שאג פרעה, הולם בידו על השולחן. "אתה עומד פה, מולי, ואומר לי לוותר? להיכנע? להוריד את הראש, בפני מי? בפני היהודים העלובים האלו?".

דמם של השרים קפא בעורקיהם. אבל פרעה המשיך, כמי שנכנס בו שד: "מצרים חבולה, זה נכון. אבל אנחנו עדיין כאן! אני עדיין כאן! ואני רוצה שיהיה ברור: אני לא נכנע! לעולם לא!" צרח המלך בקול לא אנושי.

הוא נעץ בשרים מבט מצמית, והוסיף: "אם תהיה עוד מכה? **שתהיה!** ואם מצרים תישרף? **שתישרף!** ואם כל מה שנשאר ייהרס? **שייהרס!** זה לא מעניין אותי! לא אכפת לי! אני לא נכנע!" צרח פרעה, התנשף לרגע, הביט סביבו בזעם, ובצעד חד קם ממקומו ויצא מהחדר.

אלו שנותרו, הבינו היטב: אין טעם להתווכח. פרעה היה נואש להוכיח לעצמו שהוא השולט והוא המחליט. הוא היה מוכן להקריב את מצרים כולה, ובלבד שלא להודות שהפסיד.

בסתר ליבם, כולם ידעו: שר הפנים צודק. עוד מכה אחת כזו, **מצרים לא תשרוד.**

מצרים מובעת במוגלה

מצרים לא היתה עוד אותה מצרים. רחובותיה של האימפריה הגדולה, המעצמה שעמדה עד לא מכבר בחזית הקידמה הטכנולוגית, נראו כעת כמו רחובותיה של מדינה נידחת אי שם בקצה הרחוק של יבשת אפריקה, מדינת עולם שלישי שאיש אינו מכיר את שמה.

מרבית החנויות היו סגורות. חנויות המזון ובתי המרקחת - כבר התרוקנו לגמרי, בבהלת הקניות שלפני הקריסה הגדולה, ולא היתה שום אפשרות לחדש את המלאי. את חנויות ההלבשה, ההנעלה וכלי הבית - לא היה טעם לפתוח. בהעדר תחבורה, העובדים לא היו יכולים להגיע, וכך גם הלקוחות. לאלו האחרונים, היתה בעיה נוספת: לא היה להם איך לשלם.

הפועלים, איבדו את מקור פרנסתם. נהגים, טכנאים, ועובדי ייצור - מצאו את עצמם מובטלים. בעלי עסקים - גילו שמכל מה שבנו בעשר אצבעותיהם לא נותר מאומה. ואילו לנותני שירות ובעלי מלאכה זעירה - לא היו לקוחות. זה היה מעגל אימה, שלא השאיר פתח לתקווה.

גם מי שהחזיק בכסף מזומן, ידע שעליו לשמור היטב על האוצר הזה. אין לדעת מתי החיים יחזרו למסלולם, ובינתיים - צריך לשרוד. איכשהו.

מוצרי יסוד חולקו על פי תלושים, בכמות קצובה לנפש. תורי ענק השתרכו לפני תחנות החלוקה, והפכו לזירות התגוששות. אלמלא החיילים החמושים שהוצבו בכל אחת מהנקודות הללו, החלשים פשוט היו נשארים מאחור ונאלצים להסתפק בשאריות, אם בכלל.

חפצים שעד לפני מספר ימים נחשבו להכרחיים, הפכו כעת למותרות. למשל, מכוניות משפחתיות. מכונות כביסה. או מזגנים. בקיץ המצרי הלוהט, זה היה סיוט. אנשים הזיעו את נשמתם, מטפטפים מכל עבר. בבניינים הגבוהים הם נאלצו לטפס ברגל, משום שהמעליות הושבתו לצמיתות, וזה כלל גם את גורדי השחקים - שם היה מדובר לעיתים על עשרות קומות.

ברי המזל, שהתגוררו בשכונות הנמוכות של הערים, יכלו לפחות להתרחץ. אלה שהתגוררו בשכונות גבוהות יותר, או בבניינים רבי קומות, והיו תלויים במשאבות המים - נאלצו לוותר גם על המינימום הזה, או להשתמש במקלחות הצבאיות שהוצבו בסמוך לנקודות החלוקה. זה היה רחוק מלהיות נסבל.

הכביסה הפכה למשימה מורכבת מאי-פעם. נשים מצריות כבודות, שעד כה לא נקפו אצבע, בזמן שמלאכת הבית התבצעה על ידי עבדים יהודים - נאלצו כעת לכבס ביד, לשפשף, ואחר כך לתלות לייבוש. כל זה, כמובן, במידה שהיו להם מים זורמים. אם לא, המשימה הפכה מורכבת פי כמה.

רק בעלי האמצעים, העשירים באמת - מצאו דרכים לעקוף את המשבר, במחירים מופקעים. בשכונה היהודית, נפתחו לאחרונה מספר חנויות למכשירי חשמל. כעת, מי שהיה לו די הון, הסתער על המלאי שנותר בהן, שילם סכומים דמיוניים עבור מקררים, מזגנים או מכונות כביסה. אף אחד לא השווה דגמים. מי שיכל, פשוט חטף, מכל הבא ליד. כשהמלאי נגמר עד תום, גם העשירים נאלצו להסתפק במכשירים יד שניה, לא תמיד במצב טוב. העיקר משהו שעובד.

אך שיא היוקרה היו הרכבים. הגבירים האמיתיים, אלה שבחשבונות הבנק שלהם שכבו מיליונים רבים - הרשו לעצמם את מוצר המותרות הזה, שנרכש מהיהודים במחירים שקשה לדמיין. הם היו רגילים לרכבי יוקרה, אבל כעת, הסתפקו בכל מה שזו. מכוניות פשוטות, אפילו חבוטות, כל עוד היה בהן מנוע פועל - הפכו לנכס יקר מפז.

כבישי מצרים נותרו ריקים כמעט לגמרי. בשוליהם, ניתן היה עוד לפגוש מכוניות יוקרה, שהפכו לקופסאות פח חסרות שימוש, ובלו לאיטן בשמש המדברית. כאשר נצפה מישהו נוסע ברכב פרטי משלו - היה ברור מיד: מדובר במיליונר. סמל סטטוס חדש נולד, והפערים החברתיים הפכו בולטים מאי פעם.

המצרי הפשוט למד ללכת ברגל, לגמוע מרחקים. אנשים שלא ידעו איך אוטובוס נראה מבפנים, יכלו כעת רק לחלום על הלוקסוס הזה. רק במצבי חירום הזמינו מונית יהודית, ושילמו בהתאם. היו כמה נועזים, שהשיגו חמורים וסוסים מאי-שם. זה לא היה נוח, בהתחלה זה היה אפילו מביך, אבל זה היה הרבה יותר טוב מאשר ללכת ברגל. בעלי החיים חזרו לרחובות מצרים, הפעם, לא למטרות תיירות.

במצרים של אחרי הקריסה, השוק השחור פרח במהירות מסחררת. מי שלא הסתפק במכסות הקצובות שחולקו בתחנות הרשמיות, נאלץ למצוא דרכים אחרות להשיג מזון או מוצרי צריכה בסיסיים. בתנאי שהיה לו כסף, והרבה. כך, כסף גדול התחיל לזרום, לא תמיד לידיים הנכונות.

ברחובות צדדיים, בסמטאות צרות, נפתחו נקודות מסחר בלתי חוקיות. תרופות, בעיקר אנטיביוטיקה ומשככי כאבים - נמכרו במחשכים במחירים מפולפלים. שטרות מזומנים נערמו, אך לא תמיד הספיקו: מי שלא היה לו מספיק מזומן, נאלץ להציע תמורה אחרת: זהב, תכשיטים, או נדל"ן.

המשטרה השתדלה לשמור על נוכחות ברחובות, אך היכולת היתה מוגבלת. רק יחידת הפרשים המשיכה לתפקד כרגיל. שאר השוטרים, נאלצו להתנייד רגלית, מה שהאריך את זמני המענה למצבי חירום.

מצרים הפכה למקום שבו רק לחזקים ולעשירים היה סיכוי אמיתי לשרוד. הנורא מכל היה המבט בעיניהם של האנשים: מצרים הפכה לאומה שבורה. הרעב לא רק כיווץ את הבטן, הוא שחק את התקווה. אנשים שהיו בעבר חלק ממעמד הביניים, מצאו את עצמם מתגנבים בין סמטאות בחיפוש שאריות.

מספר ימים לאחר האסון, פרעה יצא לתקשורת בנאום מחושב ומלוטש. הוא עמד מול המצלמות, קולו יציב ובטוח, והבטיח שהממשלה עושה הכל כדי להחזיר את החיים למסלולם. הוא דיבר על השקעות זרות שיזרימו הון עצום למצרים, על משלוחי ייבוא שנמצאים כבר בדרכם, ועל תוכניות לשיקום המפעלים. "מצרים תחזור לעצמה!" הצהיר בקול מלא פאתוס.

ברחובות, האנשים הקשיבו. הם רצו להאמין. היה בהם מי שנאחז במילים האופטימיות, כאילו הן יכולות לשנות את המציאות. אבל הרוב? הרוב רק נאנחו. הם כבר שבעו הבטחות. המציאות סביבם נראתה אחרת לחלוטין - וחיים שלמים של אכזבות לימדו אותם: נאומים הם רק מילים, והחיים לא משתנים כל כך מהר.

המקום היחיד שבו הדברים נראו אחרת, היה השכונה היהודית. שם, החנויות היו פתוחות. המפעלים עבדו. אנשים נהגו במכוניות, ואפילו התחבורה הציבורית פעלה כסדרה.

מחסני המזון שבשכונה, הספיקו בינתיים לצרכים המקומיים, ולא היתה כל בעיה לחדש את המלאי. המכירה לזרים נאסרה, מסיבות מובנות, ובעלי המרכולים אכפו זאת בנחישות, עומדים באומץ מול הצעות מפתות לסכומי עתק בתמורה לסל קניות ממוצע.

המצרים המעטים שהגיעו לשכונת היהודים, הביטו בעבדיהם לשעבר כמו צללים: רואים את האור - אבל לא יכולים להגיע אליו. הם ראו את הילדים יוצאים מחנויות המכולת עם שקיות מלאות, ומבעד לחלונות שמעו את קולו המונוטוני של תוף מתגלגל במכונת הכביסה. מנועי המזגנים פעלו, וניתן היה רק לדמין כיצד מרגישים המאושרים שיושבים בבתי פנימה.

המצרים הבינו היטב: בעוד מצרים צועדת לאחור - היהודים צועדים קדימה!

המצרים ניסו ליצור אשליה של שגרה מסוימת, בתוך המצב הלא-הגיוני. זה לא היה פשוט, בוודאי לא קל. כל צעד, כל פעולה - הזכירה עד כמה החיים שלהם השתנו. עד כמה רחוק הם נמצאים ממצרים שהם הכירו.

ברגעי השקט, בשעות הלילה שבהן לא היה הרבה מה לעשות מלבד לשכב במיטה ולבהות בתקרה החשוכה, הופיעו המחשבות.

המצרים כבר לא היו תמימים. הם כבר התרגלו שכשאסון אחד מסתיים - האסון הבא כבר בדרך. לא היה איש שחשב באמת שהסיפור נגמר. גם אם לא אמרו זאת בקול, גם אם השתדלו שלא לחשוב על כך - הידיעה היתה שם, בפנים, עוטפת את הלב במעטפת סמיכה של חרדה בלתי נשלטת.

ובכל זאת, כשזה קרה - אף אחד לא היה מוכן לזה.

זה התחיל בשעת צהריים. ללא כל התראה מוקדמת, ללא שום סימן מקדים, שמי מצרים התכסו בענן שחור. זה לא היה ענן סופה, גם לא אבק מדברי שנסחף ברוחות העונה. לא היה שום דבר טבעי בענן הזה, שפשוט הופיע פתאום, כאילו צנח משמים. לא ניתן היה לזהות מאין הגיע, או לנחש לאן הוא הולך.

תוך רגעים ספורים, נעטפה מצרים כולה במעטה שחור. בתחילה, זה נראה כמו פיח תעשייתי, כמו תוצאה של תקלה חמורה במפעל, כמו עשן סמיך שנפלט מכבשן ענק ונסחף ברוח. אבל ככל שהשניות חלפו, הבינו הכל שהפיח הזה הינו משהו אחר לגמרי.

אנשים מיהרו לברוח לבתים, אבל זה לא עזר. הפיח חדר מבעד לחרכים, התגנב דרך סדקים זעירים, מילא את האוויר, הסתנן אל הבגדים, אל השיער, אל כל פיסת עור.

ואז, המצרים גילו את התופת: בכל מקום בו הפיח נגע - הוא הותיר אחריו פצע מוגלתי!

אין מי שלא נפגע. אין מי שהפיח לא נגע בו, מכסה את גופו בנגעים. הפיח הגיע לכל פינה בגוף: לפנים, לגב, לבטן, לחזה, לצוואר, לקרקפת, למרפקים, אל מאחורי הברכיים, אל כפות הידיים, בין האצבעות - ואפילו מתחת לציפורניים!

ברחובות, ניתן היה לשמוע את ההתפרצות. זעקות של כאב, של הלם, התפשטו בגלים. אנשים החלו להתרוצץ בפאניקה, משפשפים את עורם בייאוש, כאילו יוכלו להסיר את הסיוט הזה. אבל הפיח כבר עשה את שלו. הגוף כולו, מקצה הראש ועד כפות הרגליים - הפך לזירת קרב של מחלות עור קשות.

אצל אחד, זה התחיל כציסטות גדולות, עמוקות ואדומות, שהתנפחו והבשילו, עד שהתפרצו בנחשולי מוגלה. אצל אחר - הופיעו נגעים של אריסיפלס חמור, אזורים אדומים ונפוחים שהתרוממו מעל פני העור כמו מפה טופוגרפית חיה, ובמקרים מסוימים, שוליהם החלו להיסדק ולהפריש נוזל דלקתי.

היו כאלה שפיתחו נמק עורקי. העור השחיר והתקלף, חושף שכבות של רקמה מתה, מתפוררת. אחרים לקו באקזמה חריפה. הפריחה התפשטה בכל גופם, שורפת, מדממת, מגרדת בטירוף. חלקם, מצאו עצמם מכוסים בשלפוחיות גדולות ומלאות נוזל,

כמו אלו הנראות בפמפיגוס וולגריס, והן התנפחו עד שהתפוצצו, מותירות אחריהן כיבים פעורים וחושפות שכבות עור חיוורות ודולפות.

אצל חלק מהמצרים, הזיהום חדר עמוק אל תוך הרקמות, וגרם לאבצסים מוגלתיים שהתפשטו כמו גידולים ממאירים. אצל אחרים, זה הפך לפסוריאזיס מוגלתי חריף, שבו הופיעו מאות שלפוחיות מוגלה קטנות, שהתפוצצו ונשרו, חושפות עור רגיש ומדמם שנפצע בכל נגיעה קלה.

במקרים החמורים ביותר - הפצעים הפכו לנקרוטיזינג פשיטיס, מחלה טורפת שבה העור פשוט נמס מעצמו, משאיר אחריו גידים חשופים ושכבות רקמה מתפרקות, עד לעצמות.

לא היה לאן לברוח, לא היה איפה להסתתר, לא היה איך לעצור את הסבל. מצרים כולה, שהיתה פצועה וחבולה כבר לפני כן, הפכה כעת למדממת, כואבת ומצולקת.

פרעה ישב בלשכתו, מביט מבעד לחלון הגדול בעיר המתפוררת. הוא היה שקוע במחשבות נוגות על עבר ועתיד, ובעיקר על הפער ביניהם. אולם לפתע, הבחין בענן כבד המתגלגל מעל העיר כמו מפלצת זדונית. הוא לא הצליח להתיק את עיניו מהענן הזה, שהלך והתקרב, מכסה לחלוטין את האופק.

הוא בהה בענן, והרגיש איך גופו מתחיל לרעוד. ואז, הענן פרץ פנימה. מבעד לחרכים שבין מסגרת האלומיניום לבין הקיר, מהפתח הדקיק של מערכת האוורור, ומחריצים נוספים שפרעה מעולם לא ידע שהם קיימים - הפיח השחור זלג אל תוך הלשכה המלכותית.

הו! כמה שהמלך רצה להיות ברגעים אלו בקומה מינוס 5, במקלט האטום לחלוטין. אבל הוא לא היה שם... הוא היה בלשכתו, אפוף בענן השחור שכיסה את הכל.

הוא לא הספיק אפילו למצמץ. תחושת בעירה חדה צרבה את עורו. הוא הרים את ידו והביט בה, ובאותו הרגע ליבו כמעט חדל לפעום.

נגעים! ידו הימנית כוסתה בכתמים אדומים מתנפחים, ושלפוחיות מתוחות החלו להתרומם מעל פני העור, מבריקות, מלאות בנוזל עכור. העור סביבן החל להיסדק, לפעום בכאב, והפרשות דלקתיות החלו זולגות לאיטן.

הוא זינק לאחור, אחוז בעתה, הושיט את ידו השנייה, וגילה שגם היא מכוסה בנגעים נפוחים וסדוקים, שולי העור סביבם הולכים ומתכהים לכדי גוון כחלחל-אדמדם. מדי פעם, נראו גושים מודלקים עמוקים, שדיממו מתחת לפני השטח, כאילו העור עצמו עומד להתפקע.

צעקה פרצה מגרונו של המלך, בלי שליטה. זו לא היתה צעקה של זעם, לא שאגה של שליט רותח. זו היתה צרחה של אימה טהורה!

הוא זינק אל עבר המראה הגדולה שבפינת החדר, אך המראה שרף את עיניו. הוא נראה כמו קטסטרופה שקמה לתחייה. בצד הימני של פניו, התפשטו אזורי נמק שחורים, שבהם העור התפורר וחשף רקמה כהה ומדממת. על הלחי השמאלית - הופיעו שלפוחיות ענקיות, מתוחות, מלאות בנוזל מוגלתי. סנטרו נכבש בידי אריסיפלס, אדום-סגלגל, נפוח, עם שוליים חדים שהחלו להיסדק ולהפריש נוזל צלול.

פרעה מישש בידיו סביבו, מחפש במה להיאחז. הוא הרגיש שעוד רגע והוא קורס על הרצפה. הוא זינק אל עבר שולחנו, נאבק בידיו הרועדות כדי ללחוץ אל האינטרקום הפנימי. "אני רוצה את רופא הארמון! עכשיו!" צרח.

רגע לאחר מכן, צלצל הטלפון הפנימי. מעבר לקו נשמע קולו של הרופא, שהרעד ניכר בו: "אני מתאר לעצמי מה אדוני רוצה..."

אבל לצערי, אני לא יכול להגיע!". "מה זאת אומרת 'לא יכול'?" שאג המלך, "זה התפקיד שלך, לא?". "אדוני... גם אני מכוסה בפצעים מכף רגל ועד ראש... גם אם תפטר אותי, אני לא יוצא מהחדר שלי! לא ככה! וחוץ מזה, שאני בקושי נושם מרוב כאב, וגם לא מצליח לעמוד על הרגליים..."

פרעה השתנק. "אז לפחות תגיד לי מה לעשות! תן לי תרופה!" הוא כבר כמעט התחנן, והרופא השתעל בכבדות והציע: "אני חייב לראות בדיוק במה מדובר אצלך... תשלח לי תמונות, אני חייב להבין עם מה אנחנו מתמודדים!"

פרעה הרים את ידיו, מביט בהן בזעזוע. הוא שלף את הטלפון, וידיו רעדו כשצילם, תמונה, ועוד תמונה, ועוד אחת. את הידיים, את הפנים, מכל זווית אפשרית. גם כשמצלמת המסך הקדמי הראתה לו את פניו החרוכים, את השלפוחיות, את הפצעים המזוהמים. הוא התגבר, ושלח.

חלפו שניות ארוכות. דממה נשמעה מעבר לקו. "דוקטור, מה קורה? דבר אלי!" התחנן פרעה, מרגיש את הכאב פועם בכל גופו, שורף ודוקר לחלופין. אבל אז, נשמעה לחישה מהשפופרת: "אדוני, אני מצטער... אני לא יכול לעזור לך!". "מה זאת אומרת שאתה לא יכול?! אתה הרופא הכי טוב שאני מכיר!" ניסה פרעה להשפיע באמצעות מנה גדושה של חנופה, אבל זה ממש לא היה הענין הפעם.

"אדוני, אני יודע... האמן לי: ההתמחות שלי היתה ברפואת עור! אם היה משהו שניתן לעשות, הייתי עושה אותו בשבילך... אבל המגוון של הפצעים שלך... הוא עצום!"

הרופא נשמע כמעט מפוחד. "יש לך שילוב קטלני: נקרוטיזינג פשיטיס - נמק חודרני שמתפשט במהירות ופוגע ברקמות העמוקות, אריסיפלס חמור, שלפוחיות פמפיגוסיות, וזיהום חיידקי חריף שממלא את הפצעים במוגלה! הבעיה היא,"

המשיך הרופא בלחישה, "שמה שיכול לעזור לדבר אחד - יחמיר קטסטרופה אחרת!".

"מה זאת אומרת?" ניסה פרעה להבין משהו מבין בליל המונחים הלועזיים. הרופא נשם עמוק, ואז הסביר בסבלנות: "אנטיביוטיקה רחבת טווח עשויה לעזור לזיהום החיידקי, אבל היא עלולה לפגוע במערכת החיסון שלך ולהחמיר את הפמפיגוס. סטרואידים ירגיעו את הכיבים השלפוחיתיים, אבל יחלישו את הגוף מול הנמק הטורף. ואם אשתמש בטיפול מקומי - זה יכול לגרום להתפשטות בלתי נשלטת של הרקבון!".

פרעה הרגיש את הבטן שלו מתכווצת. "אז מה אתה אומר לי, בעצם?" שאל, והרופא שתק לרגע, ואז אמר את האמת: "אני אומר, לצערי, שאין לי איך לעזור לך!".

פרעה קרס על הכורסה, אך מיד זינק בצרחה חנוקה. תחת משקלו, אחד הנגעים התפוצץ, שולח נחשול של כאב צורב שהתפשט בגופו כמו להבה מטפסת. חום עז אחז בו, עמוד השדרה שלו רעד, והוא נשם בכבדות, מרגיש איך כל תנועה היא עינוי בפני עצמה.

"זה לא יכול להיות!" הרהר, מבועת. ואז, בפרץ של תסכול הוא ניגש אל המראה הגדולה, ובעט בה בעוצמה. הוא לא רצה לראות את עצמו. לא את הפצעים. לא את המציאות. אפילו לא את המוות, שכבר החל לזחול מתחת לעורו. הוא לא רצה לראות שום דבר. אף פעם.

המראה קרסה על הרצפה מנופצת לרסיסים, וחיוך מטורף הפציע על פניו של המלך.

מוחמד אל-עבד פסע במהירות ברחוב. במשך שנים, הוא היה הכוח האכזרי שאיש לא העז להתנגד לו, זה שהחזיק את היהודים

תחת שליטה ביד ברזל. לאחרונה, מאז התמורות שהתחוללו במצרים, לא נותר ממנו אלא צל של עצמו. ובכל זאת, מוחמד נאבק להחזיק את ראשו זקוף, כמו פעם. "קצין במשמר מצרים לא מפגין חולשה!" שינן לעצמו.

ואז, הופיע הענן השחור.

ברגע אחד הוא הרגיש איך עורו בוער מבפנים, כאילו נטבל בחומצה רותחת. תחושת צריבה חדה התלקחה בבת אחת, התפשטה כמו גל אש בלתי נראה. הוא פלט נהמה, והתגובה האינסטינקטיבית הראשונה שלו היתה: לגרד.

הוא גרד. בפראות. עד שלפתע, אצבעותיו שקעו לתוך הרקמות הרכות והבצקתיות. הוא הביט בידו, ונחרד.

שלפוחיות מנופחות, מבריקות, מתוחות עד קצה גבול היכולת, נקרעו תחת ציפורניו והתפוצצו בנחשולי מוגלה סמיכה ונוזל עכור שהספיג את מדיו. ריח חריף של עור רקוב עלה ממנו, דוחה, מצמרר. על זרועותיו, נגעים כחלחלים התפשטו, נוקשים ומתפוררים בקצוותיהם, עדות לנמק מתקדם. העור סביבם הלך והשחיר, איבד צורה, נסדק כמו אדמה חרוכה.

אבל זה לא נגמר שם.

על כתפיו, השלפוחיות הפכו לכיבים חריפים, שהתקלפו וחשפו עור אדום-דולף, שממנו זב דם ונוזלים צהבהבים. על רגליו, קרוב לקרסוליים, הופיעו כתמים כהים ונפוחים, חונקים את הרקמה תחתיהם. הווירידים סביבם בלטו בצבע שחור-כחלחל, כמו שלשלאות של מוות שנכרכו סביבו.

בדיוק אז, כשכאב החד והגרד הבלתי נסבל איימו לקרוע אותו לגזרים, המוח שלו שלף תמונה אחרת. לנגד עיניו הוא ראה את העבדים היהודים, שהיו מכוסים בפצעים אחרי ימים שלמים של עבודה תחת השמש הקופחת, צוללים בזיעה חומצתית שצרבה את עורם הפתוח.

הוא נזכר, איך הוא וחבריו היו מתגנבים לשכונת היהודים בלילה, סוגרים את הברז בצינור הראשי שסיפק מים לכל השכונה, כדי שהיהודים לא יוכלו להתרחץ כשהם חוזרים הביתה אחרי יום של עבודת פרך.

אז, זה היה נראה לו מצחיק, משעשע. כעת, לרגע, הוא חשב שיכול להיות גם צד שני לסיפור...

הפצעים שהוא ראה מול עיניו, הזכירו לו את הפצעים של היהודים ההם. אבל הם... הם היו גרועים פי מיליון! הוא לא הצליח לנשום. הוא היה מוכרח להיפטר מזה...

מוחמד הסתובב ורץ בהיסטריה, נאבק לנשום, ריאותיו בוערות כמו כל גופו. הוא רצה רק הביתה! מים! מים!

הוא התנפל על דלת הבית, הדף אותה בעוצמה, כמעט נתקל ברהיטים בדרכו למקלחת. הוא הסיר את המדים במהירות והשליך את עצמו תחת הזרם הקר, ידיו עדיין חופרות בעורו השסוע.

ואז... העולם התפוצץ.

המים לא הביאו עמם קרירות משככת. המגע הרטוב הרגיש כמו מגע של חומצה חיה. כנראה, זה לא בדיוק היה רעיון טוב. המקלחת היתה מלכודת מוות.

הוא התקפל מכאב, גופו מפרסס תחת הזרם. כל סיב בבשרו הרגיש כאילו הוא עולה באש. העור, מה שנותר ממנו, פשוט התפורר.

הוא נפל לאחור, נסוג בזחילה, מדמם, רועד כמו חיה פצועה. בכוחות על-אנושיים הוא גרר את עצמו, בציפורניים, מביט בנתזי המים שסביבו, הצבועים באדום וצהוב מוגלתי.

עיניו טיפסו כלפי מעלה, אל המראה שמעל הכיור. הוא לא ראה שם אדם. הוא ראה צל מעוות, מסכה של בשר חרוך, כיב פעור

במקום שבו היתה פעם לחי, עיניים חלולות מאימה. "לא!!!" הוא רצה לזעוק, אבל שום קול לא יצא.

לראשונה הוא הבין, שהגיעה עת התשלום. **אין לאן לברוח!**

עמר בן-רפיק עמד ליד החלון, מביט אל הרחוב המתפורר שנפרש מולו. הצרחות הדהדו באוויר, מרוחקות אך מצמררות. הוא הביט בילדיו. הם ישבו בסלון, גופם מכוסה כולו בנגעים שצרבו וגירדו עד טירוף. אבל למרות הכל, הם לא נראו כמו האנשים שראה קודם בחוץ. אצלם, הפצעים לא נרקבו, השלפוחיות לא התנפחו והתפוצצו. הם סבלו, אפילו סבלו מאד, **אבל פחות.**

גם עורו שלו היה מכוסה לחלוטין. נגעים אדמדמים נמרחו על צווארו, על חזהו, על זרועותיו, שוליהם נפוחים ומגרדים ללא רחם. כל נגיעה של הבד בפצעים שלחה זרם של כאב, וכל תנועה גרמה לעורו לפעום. אבל הוא ידע: בהשוואה לאחרים, זה היה כלום.

מאחוריו, נשמעה יללה חנוקה.

הוא פנה לאחור, אל פינת הבית שבה היתה המיטה המרופדת של סמירה - כלבת הרועים שהיתה איתם מאז שנולדו הילדים. במשך שנים, היא היתה הצל שלו. תמיד שמחה לקראתו, מכשכשת בזנבה, עיניה בורקות. אבל כעת, היא שכבה מכורבלת, רועדת בכל גופה.

הוא התקרב בזהירות. כשהכלבה שמעה את קולו הרך, ניסתה להרים את ראשה, אך נאנקה בכאב והורידה אותו מיד. עמר כרע על ברכיו והושיט יד זהירה. ברגע שמגעו פגש בפרוותה, הוא הרגיש משהו חם ולח. המגע היה לא טבעי, רך מדי. ואז הוא ראה את זה.

הפרווה החומה-בהירה, שתמיד היתה חלקה ונעימה, הפכה לכתם אדמדם, לח ונוטף. פצעים מוגלתיים התפשטו לכל אורך גבה של סמירה, שלפוחיות גדולות ואדומות, חלקן כבר נקרעו, מותירות אחריהן עור פצוע ומגורה. רגליה האחוריות רעדו בלי שליטה, כאילו איבדה כל יכולת לעמוד עליהן.

עמר שאף אוויר, ונעץ את מבטו בכלבה שהביטה בו חזרה בעיניים גדולות, כהות. עיניים שהכיר היטב. רק שעכשיו, הן היו מלאות בכאב. הוא ניסה לדבר, לומר משהו שירגיע אותה, שירגיע את עצמו, אבל לא הצליח להוציא אפילו מילה מהפה.

מאז שהתחיל הסיפור הזה, כשהדם הפך למים, הצפרדעים השתלטו על מצרים, הכינים התעללו בכל מה שזז, החיות טרפו ללא רחם, ועד לאסון האחרון שהשבית את מצרים - עמר היה מבין הבודדים שהבינו שמדובר בעונש. עונש על שנים של שעבוד לא אנושי, עונש על שנים של התעללות חסרת רחמים ביהודים.

מחשבה בלתי נמנעת עלתה בראשו של עמר לפתע. הוא הרגה בכך, **שבני האדם קיבלו החלטות, ובעלי חיים משלמים עליהן!** זה היה מטלטל, אבל נכון. סמירה לא עשתה רע לאף אחד: היא לא קיבלה החלטות, לא פגעה, לא התעללה, לא שעבדה אף אחד. ובכל זאת, היא היתה שותפה מלאה בעונש.

עמר ליטף בזירות את ראשה של הכלבה. הוא היה יכול לראות במוחש, שהעולם מתנהל על פי מערכת שיפוט מסתורית. הוא תהה מדוע האסון הזה פגע בבני משפחתו פחות מאשר באחרים, והיה נראה לו שהוא יודע את התשובה:

הוא תמיד היה מהאנשים שבסתר ליבם לא אהבו את מה שנעשה ליהודים. הוא לא לקח חלק באף אחת מהפעילויות שנועדו להשפיל ולבזות אותם, בוודאי שלא התעלל בהם. הוא מעולם לא נמנה על אנשי משמר מצרים, גם כשקיבל הצעות מפתות

להצטרף לשורותיהם. אבל מצד שני, הוא גם לא התנגד. הוא שתק. לא היה לו האומץ לקום ולהביע מורת רוח. הוא העדיף להעמיד פנים שהוא אינו יודע.

בעודו שקוע במחשבות, עמר הבחין בזווית העין שמסך הטלפון שלו מהבהב. הודעה נכנסה מקופת החולים: "מוקד החירום לזיהוי נגעים בעור החל לפעול. נא לשלוח תמונה לצורך אבחון".

עמר נאנח. בידיים רועדות הוא צילם תמונה של הנגעים שעל זרועו, ושלח. חלפו דקות ספורות, והתשובה הגיעה: "נגעים דלקתיים בדרגה בינונית. מומלץ: טיפול במשחה אנטיביוטית, מצורף מרשם".

עמר בהה במסך, מגחך בקול. מרשם? מה בדיוק הוא אמור לעשות עם זה? בתי המרקחת הרי סגורים, מאז שלא ניתן לחדש את המלאי! ובכלל, גם אם ניתן היה להשיג משחה בדרך כלשהי, הוא לא היה יוצא מהבית ככה! הוא מחק את ההודעה בתסכול.

שוב נשמעה מאחוריו יללה חנוקה. עמר הרים את מבטו, פוגש שוב את עיניה העצובות של סמירה. הפעם, במקום לחשוב על חוקים, על עונשים, על צדק - הוא חשב על דבר אחד בלבד: כמה נורא זה להיות חסר אונים.

באולפן המבודד, שהיה כמעט ריק מצוות, ישב השדרן הקבוע של רדיו מצרים. צוות ההפקה נעלם כמעט כולו. נשאר רק טכנאי מתנדב אחד, שהגיע מתוך תחושת שליחות. גם הוא, כמו כל יתר תושבי מצרים - סבל כעת. העור שלו בער. הידיים היו נפוחות, מכוסות בכוויות מוגלתיות. אבל הוא הרגיש חובה להמשיך לשדר.

"מאזינים יקרים," פתח את השידור, "כאן רדיו מצרים בשידור חירום מתמשך. אנחנו ממשיכים לעקוב אחר המצב בחוצות

מצרים, המגיפה הנוראה שצנחה עלינו משמים - פשוטו כמשמעו. מצרים טובעת בכאוס, בסבל ובכאב. אנשים לא יוצאים מבתיים, אבל גם מאחורי הדלתות הנעולות - אין מפלט. הגוף בוער, העור מתקלף, אין איך לעצור את זה. אנחנו נמצאים כאן כדי להביא לכם את כל הדיווחים, ובעיקר, בשביל שלא תהיו לבד“.

קולו של השדרן היה סדוק, הסבל ניכר בו היטב. הוא המשיך: “נכון לשעה זו, בתי החולים מלאים עד אפס מקום בחולים קשים, ולא מתקבלים חולים חדשים. קופות החולים מבקשות להבהיר: אין טעם להגיע למוקדי החירום - הרופאים לא הגיעו לעבודתם, משום שגם הם נפגעו“.

שתיקה של רגע, והוא המשיך: “בהוראת גורמי הבריאות, ייפתחו מוקדים מיוחדים לאבחון מרחוק, וההמלצה הגורפת הינה: להימנע מכל מגע ישיר בין אדם לאדם. משרד הבריאות מזהיר מפני ניסיונות שימוש במשחות ביתיות, שעלולות רק להחמיר את המצב...“.

נשמעה חריקה קלה. קול של דף שנפרש. השדרן נשם עמוק. “ובכן, מאזינים יקרים, מתברר כי המצב... מורכב אף יותר ממה שחשבנו” אמר, לא מצליח להסתיר את הבלבול שאחז בו. הוא השתהה לרגע, ואז המשיך, כאילו הוא מתקשה בעצמו להאמין למה שהוא עומד לומר:

“על פי דיווחים שמגיעים כעת מהשטח, מתברר, ובכן... אני בקושי מעז לומר זאת, אך בשכונת היהודים - אין שחין. אין פגיעות בעור, אין זיהומים ואין מוגלה. המקורות שלנו מספרים, כי הפיח השחור שהחל את גל התחלואה הלא-טבעי הזה, נעצר בגבולות השכונה היהודית וכלל לא חדר אליה, כאילו נבלם במחסום בלתי נראה. אולם יתרה מכך: לפי המידע שבידנו, גם יהודים שהיו מחוץ לשכונה כשהפיח השחור כיסה את מצרים - לא נפגעו“.

השדרן השתתק. אחרי רגע, המשיך: "תושבים שמתגוררים בקרבת השכונה היהודית מספרים, כי הם רואים איך החיים שם מתנהלים ללא הפרעה. אנשים מסתובבים ברחובות כרגיל. החנויות פתוחות. הילדים משחקים בחוץ!".

הוא בלע רוק, מנסה לשלוט בעצמו. "הנה... סרטון שהגיע לידי זה עתה, מציג את הבלתי ייאמן: רוכלים יהודים ליד דוכנים עמוסים, קונים רבים מתגודדים סביבם, הכל רגיל. על עורו של אף אחד מהם לא ניתן לראות זכר לפגיעה כלשהי. בעוד אנו נאבקים, צורחים, מתייסרים בכאבים - בשכונה היהודית השגרה נמשכת כאילו דבר לא קרה!".

השדרן כחכח בגרונו. היה ברור - המילים יצאו מפיו בקושי. הוא המשיך: "אנחנו ננסה כעת ליצור קשר עם תושב השכונה היהודית, שהסכים להתראיין, טלפונית. בשל הוראות משרד הבריאות הכתבים שלנו לא יצאו אל השטח, ו... כן, אם להיות כנים, הרי שרבים מהם אינם מוכנים כלל לצאת מבתיהם במצבם הנוכחי...".

הקו צלצל פעם, פעמיים, שלוש, ואז השיחה נענתה. "נמצא איתנו על הקו?" השתדל השדרן לשמור על קול יציב.

"אברהם!" השיב קול מהעבר השני, נינוח, כמעט מחויך.

"ובכן, אברהם, ספר לנו: מה קורה כעת בשכונה שלכם? אנחנו מבינים שהמצב אצלכם הרבה יותר טוב לעומת שאר מצרים... האם זה נכון?".

שתיקה של רגע, ולאחר מכן נשמעה התשובה השלווה: "המצב? אני לא יודע למה אתה מתכוון... אצלנו הכל רגיל! יום שגרתי, אנשים יוצאים לקניות, לתפילות, הילדים הלכו ללימודים, אין שום שינוי" תיאר היהודי מעבר לקו, והשדרן לא הצליח לשמור על נימה עניינית: "אתה רוצה לומר לי שאין אצלכם מקרי שחין? אין נגעי עור? אין כיבים מדממים?".

"שם דבר!" נשמעה התשובה, חד משמעית וחוחכת, כמעט אכזרית בנסיבות הנוכחיות. "כפי שאמרתי, זהו יום שגרתי לחלוטין! שמעתי שבמצרים ישנן, אההמ... איך לומר? בעיות מסוימות, אבל זה ממש לא קשור אלינו. אצלנו ממשיכים בשגרה!".

השדרן השתתק, מנסה לעכל את הדברים ששמע, אבל אחרי רגע התעשת: "בא נחזור לאחור, אברהם... זה התחיל בענן שחור שכיסה את מצרים, איפה היית כשזה קרה?" ניסה השדרן לחקור את התופעה מראשיתה, אך אברהם השיב בכנות: "האמן לי, שאני לא יודע על מה אתה מדבר... אצלנו לא היו עננים שחורים!".

"רגע, ומה בנוגע לאנשים שיצאו מהשכונה, לעיר הגדולה? האם שמעת על מקרים של הידבקות?" שאל השדרן, מנסה להחזיר ממד של היגיון להתרחשויות, אך ללא הצלחה: "אני לא יצאתי מהשכונה כבר הרבה זמן... אין לי מה לחפש בעיר הגדולה! אבל אני מכיר אנשים שיוצאים לעיר וחוזרים, ולא שמעתי שמישהו מהם נדבק במשהו, כך שאני יכול לשער שהדבר הזה, שאתה מדבר עליו, פשוט לא הגיע אלינו...".

"אבל מה יכול להיות ההסבר? אחרי הכל: כולנו אותם בני אדם, לא?! קטע השדרן את דבריו, ואברהם התנשף לרגע, ולאחר מכן פרצו ממנו המילים, כמו בלי שליטה:

"כולנו בני אדם? זה מעניין לשמוע על זה... כי אם אני זוכר נכון, עד לא מזמן אנחנו לא בדיוק נחשבנו לבני אדם בעיניכם! זה היה נראה לכם מתקבל על הדעת, שאנו נהיה עבדים חסרי זכויות! אל הסבל שאנחנו סבלנו, אתם התייחסתם בשוויון נפש... לא מצאתם בתוכם אפילו מעט רחמים... אז עכשיו, פתאום, כולנו בני אדם? אתה יודע מה? אני חושב, שאולי באמת אנחנו שונים!" סיים אברהם את המונולוג והשתתק, מתנשף. כאילו רץ זה עתה ריצת מרתון של קילומטרים.

השדרן חיפש את המילים הנכונות, אך לראשונה מאז שהוא זוכר את עצמו - הוא לא מצא אותן. "אההמ... אני מודה לך, אברהם, על שהסכמת להתראיין!" אמר בקול נוקשה, וניתק את השיחה. "אנחנו נעבור למעט מוסיקה!" מלמל לטובת המאזינים שבבית, וצלילים נוגים החלו נשפכים אל הגל. הוא לא היה מסוגל להמשיך. לפחות לא כרגע.

רסיסי המראה עדיין היו מפוזרים על רצפת לשכתו של פרעה. השתקפותו השבורה ריצדה בהם, מפוזרת ומקוטעת, כאילו התרסקה ביחד איתם. הוא ישב בכבדות על הכורסה, חזהו עולה ויורד במהירות, נשימתו כבדה, גופו כולו שדה קרב שותת דם ומוגלה.

הכאב היה בלתי נסבל. זה לא היה עוד כאב חיצוני, משהו שניתן להיאבק בו עם כוח רצון. זה היה כאב שחדר לתוכו, כרסם בו מבפנים, זחל לתוך נשמתו. מחשבה אחת, שאותה הדחיק בעקשנות עד כה, הרימה לפתע את ראשה: **"אולי זה לא שווה את זה?"**

הוא שקע לאחור, מסוחרר. לרגע, רק לרגע אחד - הוא צייר את האפשרות הזו מול עיניו: להיכנע. להפסיק להילחם. לתת למנהיג היהודי לקחת את העבדים הארוזים האלה, ולסיים את הסיוט. כל כך פשוט. אם רק יגיד מילה אחת, זה ייגמר: הוא לא ירגיש יותר את הכאב השורף, לא יאלץ להסתתר בזמן שכל מצרים כורעת תחת אסונות בלתי פוסקים. הוא יהיה חופשי מכל זה.

הרעיון הכה בו בעוצמה מפתיעה. הוא מעולם לא ראה את עצמו כמי שעשוי להיכנע אי פעם, אבל עכשיו? עכשיו, הוא כבר לא היה בטוח.

אך כמעט באותו רגע, כמו להב קר שמתנופף באפלה, מחשבה אחרת פילחה את תודעתו. "להיכנע?" הוא שאל את עצמו בבוז, "אני, פרעה הגדול, איכנע בגלל כמה פצעים, בגלל סבל אנושי בר חלון? הלא בסופו של דבר - הפצעים יחלימו, ואילו הבושה - תישאר לנצח!".

הוא ראה את עצמו בעוד עשור, בעוד שניים. מצרים תחזור לעצמה, אנשים יחזרו לרחובות, הכלכלה תשתקם. והוא? והוא יישאר הצל של עצמו... המלך שנשבר. האיש שהרכין ראש בפני עבדים! השם שלו יינשא לקללה בפי הדורות הבאים!

פרעה נאנק בכאב, אך הפעם הכאב האמיתי לא היה רק זה הגופני. כאבה לא פחות ההבנה, שאין לו באמת ברירה. הוא לא מסוגל לעשות שום דבר אחר. הוא יאלץ לסבול את הכאב, להתגבר על כל מה שעלול עוד להופיע, משום שהוא לעולם לא יוכל לשרוד את ההשפלה.

פרעה הידק את לסתותיו. אגרופיו, חרף הכאב ששטף אותם, נקפצו בכוח. "אני אתמודד!" הוא לחש לעצמו, חצי מתנשף וחצי זועם. "אני לא איכנע, וזה בכלל לא משנה מה יהיה המחיר!".

הוא הזדקף, נוטף דם אך נחוש מאי-פעם, ולחש באכזריות: "אני המלך, ואני אשאר המלך! עד הסוף!".

למשך שבעה ימים תמימים, נראה היה שאין מוצא. הפצעים רק הלכו והחמירו, הכאב לא חדל לרגע, ואפילו התקווה האחרונה - שזה ייגמר מתי שהוא - כבר לא נראתה מציאותית. אנשים היו בטוחים שזהו זה - כך הם יסיימו את חייהם, בקרוב. מדממים, זבי מוגלה, מגרדים וכואבים עד אימה.

אבל אחרי שבעה ימים, זה נגמר לפתע.

הראשונים ששמו לב היו אלה שהגיעו לקצה גבול הסיבולת האנושית. רגע קודם, הם הרגישו שאינם מסוגלים לשאת עוד את הכאב הצורב. גופם שלהם היה מרוסק, משותק לחלוטין. אבל לפתע הם חשו בהקלה מסוימת. הם לא היו בטוחים. אולי זו רק הפוגה רגעית? אולי זה רק נדמה להם? ובכל זאת, משהו שלא קרה במשך שבעה ימים תמימים - קרה ברגע הזה.

ככל שהשעות חלפו, כבר לא היה מקום לספק: הפצעים נסוגים! זה לא היה דומה לתהליך החלמה רגיל. לא היו גלדים שהתייבשו אט-אט. זה נראה היה כאילו כל פצע, כיב, כל נמק - איבדו בבת אחת את כוחם. העור החל להיסגר במהירות שלא תאמן, התאים נבנו מחדש כמעט מול העיניים.

אנשים העזו סוף סוף להביט במראה, לראות איך הפנים שהפכו עיוות של עצמם - מתחילות לחזור למה שהיו. אחרים פתחו לראשונה את דלתות בתייהם ויצאו החוצה. השכנים הביטו זה בזה, תרים בעיניהם אחר שאריות של הסיוט. הפצעים שהיו אתמול בוערים, נוטפים, נמסים - הפכו לצלקות דהויות, עדות אילמת למה שהתחולל כאן.

ולאט לאט, ההבנה חלחלה: המכה הסתיימה.

גם מוחמד אל-עבד שכב בביתו, מותש מכאב. הוא היה משוכנע שהגוף שלו כבר ויתר, שהוא רק מחכה לשלב הבא של הריקבון. אבל אז, מבט חטוף על ידו גרם לו למצמץ בתדהמה. היה נדמה לו, שהנפיחות פחתה, משמעותית. הנגעים המזוהמים - החלו להתכווץ. שלפוחיות האימה, שהפכו את גופו לתופת חיה - החלו נסוגים.

הוא התקשה להאמין. במשך שבעה ימים הוא הרגיש כאילו עורו הולך ונמס, ולפתע, זה נגמר! הוא בחן את גופו: הוא נותר מצולק, זה היה ברור. לא היה ספק שהפנים שאותן יראה מעתה במראה, תהיינה אחרות. העור כבר לא יחזור להיות מה שהיה. אבל מה זה משנה? הוא חי!

עמר בן-רפיק עמד בפתח חדר הילדים בביתו, מביט בילדיו שנרדמו סוף סוף, אחרי ימים של סבל בלתי פוסק. הוא שלח יד וליטף את זרועו, חש ברקמת העור החדשה שהתפתחה שם, לא מותירה כל זכר למה שהיה. הגירוד כבר כמעט ולא היה מורגש. במקום הכאב התמידי, היתה רק רגישות קלה.

הוא הביט לעבר סמירה, הכלבה, שכעת נשמה נשימות קלות, רגועות, גבה כבר לא היה מכוסה במוגלה, רק בצלקות דהויות. הוא לא היה צריך אישור מאף אחד. הוא ידע: המכה חלפה.

בארמון, פרעה לא ידע להסביר זאת מיד, אבל היה ברור לו שמשוהו קרה. הכאב האכזרי של הימים האחרונים התפוגג מעט, ואת מקומו תפסה תחושה אחרת, לא מוכרת. ההקלה לא היתה מוחלטת, אך הכאב שהשתלט עליו, שהפך לחלק בלתי נפרד ממנו - כמו נסוג לאחור. הוא עצם את עיניו, מתאמץ להבין.

היה עליו להרגיש זאת קודם. איך ייתכן שלא הבחין בכך עד עכשיו? אצבעותיו רעדו קלות כשהרים את ידיו מול פניו, לבו האיץ את פעימותיו. הוא לא האמין למראה עיניו: לפני רגעים ספורים, כשהביט בהן, הוא ראה את אותו מחזה זוועתי שנצרב במוחו: העור החרוך, השלפוחיות העכורות, הפצעים הדולפים. אבל כעת, מה שנגלה לעיניו היה שונה לחלוטין.

הפצעים, שנראו כמו גזר דין מוות, החלו להיסגר. שכבת עור דקה, טרייה ובהירה, כיסתה את המקומות שבהם שלט עד כה רק הכאב. האדמומיות החלה להתפוגג, השלפוחיות שהתנפחו כבועות רעל - כמעט התרוקנו, ונדמה היה שכבר נשאב מתוכן כל הרוע שהכילו.

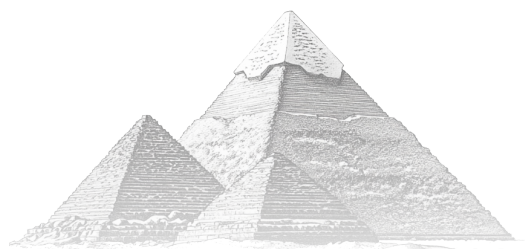
הוא לא היה מסוגל להתיק את עיניו מהשינוי הדרמטי. זה לא קרה לאט. זה לא היה תהליך טבעי של ריפוי שנמשך שבועות או חודשים. זה התרחש מול עיניו, כמו יד בלתי נראית שהחליקה על הפצעים וסגרה אותם בזה אחר זה.

פרעה הביט בשאר גופו, ולראשונה מזה ימים הצליח להרים את ידיו מבלי שהכאב ישתק אותו. הוא הניע את אצבעותיו, גישש באיטיות על עורו, משתנק כשגילה שהתחושה הרגילה שבה אליו. הכאב לא נעלם לחלוטין, אך הפך לעמום, כזה שאפשר לסבול.

הוא הזדקף לאט, מרגיש כיצד שריריו, שתחת הכאב התקשו לתפקד, חוזרים לחיים. הסיוט הסתיים.

פרעה ניגש אל החלון, מציץ לראשונה מזה ימים על העיר השרויה בצל האסון. רחובות מצרים היו דוממים, כאילו כל תושביה התאמצו לעכל את אותו נס בלתי נתפס. באותו הרגע המלך הבין: לא רק הוא חווה את הריפוי הפתאומי... מצרים כולה נרפאה!

אבל פרעה לא חייך. הוא לא חגג את הנס. אם הפצעים אכן נעלמים כעת, אם הסיוט הגיע לסיומו, היה ברור לו שזה אומר דבר אחד בלבד: הסיכוב הבא כבר בדרך. ולמרות שהוא כבר החליט שלא ייכנע, הוא לא הצליח לעצור את הפחד שרבץ על ליבו.

ארמילריה כבדה

כשקולו של המנהיג היהודי שב להדהד ברחבי מצרים, המצרים לא הופתעו. הם כבר התרגלו, אם לא לתוכן - לפחות לתופעה. כשהבינו שפרעה לא מתכוון להיענות לדרישה ולשחרר את היהודים לחופשי, היה ברור שהאסון הבא אינו אלא שאלה של זמן. הם ציפו לו. פחדו ממנו, אבל ידעו שיגיע. והם אכן צדקו.

הקול מילא את האוויר, זורם מכל כיוון, חד וברור. כל אדם במצרים ידע, שבשעה זו עצמה עומד המנהיג מול המלך ומתרה בו שוב, מעביר נבואת זעם נוספת. ניסיון העבר לימד אותם להתייחס אל האזהרות הללו בכובד ראש. עד כה, אפילו לא אחת מהם התבדתה.

הם הקשיבו דרוכים, מנסים להבין מה טיבו של האסון שעומד לנחות על הארץ הזו, השסועה, המדממת, שלא לומר: המפרפרת פרפורים של גסיסה.

הם עדיין לא סיימו ללקק את הפצעים, תרתי משמע, אחרי האסון האחרון. הם לא היו בטוחים שיש בהם את הכוח להתמודד עם אחד נוסף. אולם בה בעת הם לא היו מוכנים להיכנע... גאוותם - היתה חזקה מהפחד.

מלבד זאת, אף אחד לא באמת שאל לדעתם. הם היו כלי משחק בידו של פרעה, שהציב את האגו האישי שלו בראש סדר

העדיפויות. הרבה לפני סבלם של האזרחים המצרים, שעל שלומם היה מופקד.

הקול הזהד, חודר לכל מקום, לא מאפשר לברוח: "פרעה! אתה עדיין מתעקש! ובכן, הפעם, המכה תהיה קשה יותר... מחר יחל לרדת ברד במצרים, ברד כבד שלא נראה כמותו מעולם, לא רק במצרים - אלא בכל העולם כולו!".

"ברד? במצרים? אפילו גשם כמעט לא יורד כאן!" החליפו אנשים מבטים ברחובות, אך הקול המשיך:

"הפעם, פרעה, יש חדשות. המכה הזו, מכוונת כלפי הצמחייה. היא לא נועדה לפגוע במשהו אחר. ובכל זאת, כל מי ומה שיישאר מחוץ לבתים - יושמד! שים לב: אני מתווה דרך מילוט, לפחות חלקית: אני מודיע מראש, כי הברד לא יפגע כלל במי שיימצא במחסה של קבע! אנשים שיישארו בבתים, כלי רכב שיוכנסו לחניונים מקורים - כל אלו, יינצלו. ישרדו. אולם מי שלא יפעל על פי ההוראות - יושמד!".

המילים המשיכו להדהד: "שים לב, פרעה! אין לך דרך לעצור את הברד, אבל יש לך דרך להציל את עמך! תהיה חכם!".

הקול התפוגג לאיטו. עוד ניתן היה לחוש בשרידיו, תווים שריחפו באוויר, בלתי נראים. אולם הרושם שהוא הותיר, היכה גלים שהתרחבו מרגע לרגע. אנשים הביטו זה בזה, מבולבלים. עד עכשיו, האסונות פשוט נחתו עליהם. אולם כעת, לפתע, ישנן הנחיות, אפשר להתגונן... המנהיג היהודי מצרף לאזהרה שלו הצעה, המלצה... איך בדיוק הם אמורים להתייחס לכך? מה ההגיון?

המצרים מצאו את עצמם מבולבלים. מפולגים.

מצד אחד, היו אלה שהאמינו. הם ראו איך כל מכה ומכה, עד כה, פגעה בדיוק, ללא סטיות, ללא הגזמות - תמיד כפי שהמנהיג

היהודי הזהיר מראש. "אין כאן שום תחבולה!" הם טענו באוזני כל מי שהסכים להקשיב. "זה לא משנה אם זה הגיוני או לא. עד כה, בכל פעם שאמרו לנו שמשוהו יקרה - זה קרה. למה שהפעם הזו תהיה שונה?".

אבל מהצד השני, היו הספקנים. עליהם נמנו מרבית האנשים החזקים, בעלי המעמד הגבוה, אלו שתמיד נתפסו בעיני עצמם כחכמים ושוטטים במצב. "תפסיקו להאמין לכל דבר! זו מלכודת!" הם הטיחו במאמינים.

"זה בדיוק מה שהיהודים רוצים: שכולנו נפחד, ניכנס לבתים ונעצור את חיינו! זו הדרך שלהם לשתק אותנו! אם תפעלו הפעם לפי ההוראות שלהם - בפעם הבאה כבר לא תוכלו לעצור... הם ישלטו בכם, בתודעה שלכם, ואתם תהפכו לבובות סמרטוטים על חוט!" הסבירו הספקנים בנימה משכנעת.

ההתלבטות נמשכה, ועימה גבר המתח. שני מחנות מוגדרים התייצבו אלו מול אלו. הוויכוחים ברחובות כבר לא נשארו תמיד מילוליים בלבד. אנשים דחפו זה את זה, ידיים הונפו פה ושם. המשטרה, שכבר לא תפקדה כבעבר, ניסתה לפזר את ההתקהלויות - אך ללא הצלחה.

השמש נטתה לשקוע, והדי הוויכוחים שהתלקחו ברחובות במשך היום - הלכו ודעכו. אבל המתח לא שכך. ואז, כשהשמים כבר האדימו, דווחו כל כלי התקשורת: **פרעה יישא נאום!**

הנאום, הועבר בשידור חי בכל ערוץ שכיבד את עצמו. מיליוני מצרים האזינו לו בתקווה עמומה, מחפשים מעט וודאות בתוך ים הספקות. פרעה מצידו, הגיע אל הנאום הזה כשארשת של בטחון פרושה על פניו, גוו זקוף, וכל מראהו משדר סמכות ושלווה. הוא נעמד מול הפודיום ופתח בטון יציב:

"אני פונה אל כל תושבי מצרים: אל תאמינו להוראות שמפיצים גורמים בלתי מוסמכים! אתם כבר מכירים את התחבולות..."

המטרה הינה להחליש אותנו, לזרוע ספקות, ליצור פילוג... זה הכל! אל תניחו לאשליות לנהל אתכם! הממשלה פועלת בקדחתנות, באחריות, כדי לנטרל כל איום, וביחד - ננצח!"

זה היה נאום חזק, החלטי, מנוסח היטב. לרגע אחד, נדמה היה שהוא אכן משיב לציבור את הביטחון שאבד. אנשים מצאו את עצמם מהנהנים בראשם בשקט. מרבית האזרחים, כבר השתכנעו לגמרי. החלטתם היתה נחרצת: **הם לא ייכנעו! לא יורידו ראש!** הם הלכו לישון רגועים, תוך שמנוי וגמור עמם כי מחר בבוקר הם יקומו כרגיל וימשיכו בשגרת יומם כאילו לא קרה דבר.

אבל היו גם אחרים. מעטים, אך נחושים. אלו שלא הסכימו להיגרר אחרי סיסמאות. אלו שהביטו למציאות בעיניים, וכבר הבינו שהמנהיג היהודי אינו מאיים סתם. אם הוא אומר, הוא יודע על מה הוא מדבר.

הם, לא השתכנעו מהדמגוגיה. הנאום לא שינה את דעתם. הם העדיפו להיות פחדנים, מאשר לא להיות בכלל. את השעות שנותרו עד הבוקר, הם ניצלו להכנות אחרונות: הם החנו את המכונית - אם נמנו על המעטים שהיתה להם כזו - תחת המחסה הקרוב ביותר, אספו את כל המשפחה אל הבית, הכניסו גם את חיות המחמד, ונעלו את הדלת. עד שהמצב יתבהר.

"חכה... מחר, אתה תיראה כמו שוטה הכפר!" לעג עמר חמיד לשכנו בשעת לילה מאוחרת, בשעה שזה האחרון תמך במרץ את המכונית החבוטה שקנה בכל כספי חסכוניותו מאחד היהודים, בניסיון להכניס אותה אל קומת העמודים בבנין המשותף.

עמר היה אדם רציונלי. לא סתם בחר בהנדסת תוכנה כמקצוע. מבחינתו, העולם התנהל על פי חוקים קבועים - נתונים, מספרים ועובדות. בדיוק בגלל זה, כשהתראה על מכת ברד, שרק מי שיהיה תחת מחסה יינצל ממנה - הוא פשוט גיחך. "פאניקה

מיותרת!" אמר לכל מי שהסכים לשמוע. "היהודים הצליחו להפחיד את כולם, אבל אותי? אותי הם לא יצליחו להפחיד!".

אבל השכן, לא השתכנע. "צוחק מי שצוחק אחרון!" השיב. "אם אתבדה, אראה אולי כשוטה הכפר. אבל אם אתה טועה - ייתכן שאתה לא תהיה כאן כדי להודות בכך!" סנט בעמר, שפלט בתגובה קול נשיפה ארוכה, מלגלת.

כשהשמש זרחה למחרת בבוקר, שום דבר במצרים לא השתנה. השמים נותרו בהירים, ולא היה כל זכר לסערה מתקרבת. חזאים התראיינו לערוצי התקשורת, והציגו מודלים מבוססים, שאף אחד מהם לא העלה אפשרות של סופת ברד בטווח הנראה לעין.

הספקנים, קיבלו חיזוק לעמדתם. הם החלו את היום הזה כמו כל יום אחר, שומרים על שגרה, יוצאים לרחובות, נטולי דאגה. לעומתם, המאמינים, הזכירו לעצמם שעד כה - כל הבטחות האימה התקיימו בדיוק מצמרר, ונשארו בבית.

ואז, לפתע, זה התחיל...

השמים היו בהירים. לא היה כל סימן מקדים. לא נשבו רוחות זעף, ולא נראו באופק עננים אפורים. אבל בשנייה אחת, הכל התהפך!

קול עצום קרע את השמים. זה לא היה רעם. זה היה משהו אחר, קול עמוק, צורם, צליל חד שבקע היישר מהשמים, מחלחל לעצמות, נוקש על החושים עד שלא נותר מקום למחשבה.

שניה אחת של הפוגה, ואז הקול נשמע שוב: באותה עוצמה, באותו דיוק מחריש אוזניים. האדמה רעדה.

ואז הגיעו הברקים.

אלו לא היו ברקי סערה, שמבליחים במרחקים. גם לא שובלי אור שחוצים את הרקיע לרגע ונעלמים. אלו היו לשונות אש עוצמתיות, שנורו מהשמים אל פני הקרקע, מתנפצות בעוצמה על-טבעית. המצרים הביטו בהם המומים, אחוזי אימה, ואז התחיל הדבר הנורא באמת...

הברד!

אלו לא היו פתיתי קרח. אלו היו אבני ענק, סלעי קרח עוצמתיים, גודלם כגודלו של מקרר ביתי, והם נחתו משמים בעוצמה, מתרסקים על הקרקע בחבטה מחרידה. מכוניות, הפכו לגרוטאות בשניות. אנשים, נפלו בזה אחר זה. ואז, נשמעו הצרחות... אלו לא היו צרחותיהם של הנפגעים, משום שהם לא הספיקו להוציא הגה; אלו היו צרחותיהם של מי שעמדו מסביב וראו את זה קורה.

אבל זה לא הסתכם בכך. לאחר שאבני הברד פגעו, משהו אחר בקע מתוכן:

להבות!

אנשים נעמדו פעורי פה, מרותקים למראה באימה משתקת. זה נראה בלתי אפשרי. קרח לא אמור לבעור! מים מכבים אש! זה הלא אחד מחוקי היקום הבסיסיים ביותר! אבל הנה, זה קרה, שוב ושוב. הברד התרסק, ומהירסותיו בקעו להבות של אש, שהתפשטו לכל עבר. וכך, מה שלא התרסק - נשרף!

בחוצות, לא נותר מאומה. כל נפש חיה שהיתה ברחוב, נמחצה בכינון ישיר על ידי סלע ברד, ולאחר רגע כבר לא נותר ממנה מאומה. מכוניות נפגעו ועלו באש בזו אחר זו, כמו ברווזים במטווח. עמודי חשמל קרסו, מנתקים את הזרם לרחובות שלמים.

דקלים נגדעו, גזעיהם חרקו תחת משקלם לפני שקרסו ארצה. עצי נוי נחתכו באבחה, והפכו לגיבוב של ענפים כרותים. שדות

שלמים נכחדו, כאילו מגל ענק עבר עליהם ולא הותר סיכוי. אלו כמו אלו, עלו באש שהשלימה את החורבן, מכלה כל זכר לירוק שהתקיים שם עד לפני שעה קלה.

גל קור אדיר התפשט במצרים, שהפכה למקפא עצום ממדים. רק לשונות האש שפרצו מדי פעם, כל אימת שפצצת קרח נוספת התרסקה על הקרקע - הפיצו סביבם חום לוהט. בבתים, הצטנפו אנשים זה לצד זה, מתכסים במעילים ובשמיכות, מנסים להתחמם, בהעדר אמצעי חימום אחרים.

המצרים ניסו למצוא היגיון, אבל לא היה שום דבר הגיוני במה שהתחולל מסביב. שום דבר טבעי.

ובכל זאת, דבר אחד היה מעודד: הבתים, נותרו על תילם. לא משום שהם היו חסינים בפני הברד... אילו נפגעו בפגיעה ישירה, שום דבר לא היה מונע מסלעי הקרח להפוך אותם לערמה של חורבות. אולם למרבה הפלא, הברד כלל לא פגע בהם!

הקולות האיומים, שהרעידו את הארץ - חדרו גם אל הבתים פנימה, מטילים אימה משתקת. את קול חבטת הקרח המתרסק, ניתן היה לשמוע גם מעבר לקירות אטומים. להבות האש, השתקפו מבעד לחלונות הסגורים. אבל סלעי הברד - שמרו על מרחק בטוח. הם ניתכו בעוצמה סביב הבתים, אך בהם עצמם - לא פגעו!

מישהו נצמד לחלון בקומה השלישית של אחד הבניינים. הוא הביט למטה וראה את הרחוב שלו, שכבר לא דמה לשום דבר שהוא הכיר. את העצים שנעלמו מהנוף ושרידיהם עלו כעת באש, את המכוניות שהפכו לגושי פלדה בוערים. אבל הבנין עצמו - עמד על תילו בלי פגע. כמו אי בודד בתוך ים של חורבן.

אלו שהאמינו, שנכנסו מראש אל הבתים - הביטו מבעד לחלונות באימה, עוקבים אחרי העולם המוכר שהולך ונעלם מול עיניהם. מתקשים להכיל את הצלתם המופלאה, מקווים שימשיכו להיות

מוגנים גם הלאה. גם אלו מבין הספקנים, שבמקרה מצאו את עצמם תחת מחסה כשכל זה התחיל - נתנו תודה למזלם הטוב, מנסים לשכוח את נימת הזלזול בה התייחסו להתראה אך לפני שעות ספורות.

אלו כמו אלו, התכנסו בבתיים, רועדים מפחד, שותקים. כששקעה השמש, הם נותרו לרוב בעלטה, לאחר שרשת החשמל נותקה. משפחות שלמות ישבו צמודות, עוטפות את ילדיהן, מחליפות מבטים אילמים. הם לא דיברו, כי מה היה כבר לומר? הם חיכו. חיכו שמשוהו ישתנה. שמשוהו יקרה. ובינתיים, בחוץ, לא היה מאומה מלבד הרס מוחלט.

אבל רבים מבין הספקנים, היו בחוץ כשהכל התחיל. אז, הם החלו לרוץ באימה, מחפשים מסתור. הם ניסו להגיע אל המחסה הקרוב, אבל בשבילם, זה כבר היה מאוחר מדי. הברד לא חיכה להם. הוא נחת עליהם, מוחץ, מכלה ושורף.

בדיוק כמו שהמנהיג היהודי אמר: מי שיישאר בבית - לא ייפגע, אבל מי שיהיה בחוץ - **פשוט לא יהיה יותר!**

בארמון, פרעה ישב בלשכתו מול ערמת מסמכים, מנסה לברוח מהמחשבות שהחזירו אותו שוב ושוב אל יום האתמול, אל השיחה הקשה שהתנהלה בינו ובין המנהיג היהודי. זה האחרון, איים במכה אדירה של ברד, ואילו הוא, המלך, זלזל. "ברד? נו, באמת... זו יכולה להיות אטרקציה! במצרים אף פעם לא יורד ברד!" הוא הרהר, והרשה לעצמו לגחך בשקט.

בסתר ליבו, הוא ידע. הוא הבין היטב, שבדיוק כפי שכל המכות שניחתו על הארץ הזו עד כה, היו בלתי נסבלות - כך גם האסון הבא לא יהיה קל יותר לעיכול. לא היה לו מושג איך, אבל הלב שלו אמר שזה עומד להיות נורא. נורא ואיום. ובכל זאת, הוא

התעלם. הוא המשיך לעטות על עצמו את אותה הבעה מזלזלת, עד שהמנהיג היהודי סיים את דבריו ועזב את הלשכה, מבלי לומר שלום.

מאז, הוא לא היה רגוע. מדי פעם הוא העיף מבט חטוף אל עבר החלון, מצפה לראות ענני סערה מתקשרים בשמים, אבל השמש חייכה לעברו בחיוך אכזרי צופן סוד. ידיו התעסקו אובססיבית במסמכים שמולו, עיניו רפרפו על פי השורות הצפופות שעסקו בניסיונות השיקום של מצרים, אבל המוח שלו היה במקום אחר. הוא היה אפוף בפחד.

פרעה פחד, אולם בה בעת לא היה לו מה לעשות עם הפחד הזה. הוא ידע שישנה רק דרך אחת למנוע את האסון הממשמש, והוא לא מסוגל היה אפילו לחשוב על הדרך הזו. כניעה, היתה הרבה מעבר לכפי שהוא היה יכול להעלות בדעתו.

ואז, החלו הקולות. עמוקים, אחידים, חודרים לכל מקום. הקירות לא הכו את עוצמתם, וגם לא החלונות האטומים של הלשכה. המלך הרגיש איך האוויר רווי באימה טהורה, ואז, מבעד לחלון, הבחין בסלעי הברד ניתכים ארצה, בזה אחר זה. הוא ניגש אל החלון בפה פעור, צופה במחזה האימים: לא היתה אבן ברד אחת שפספסה, שנחתה סתם כך מבלי להותיר אחריה חורבן. כל אבן היתה מכוונת בדיוק מושלם, אל יעד מוגדר, שהושמד.

באותו הרגע, המאבטחים פרצו אל החדר. "אדוני, זה הרגע לרדת למקלט!" אמר ראש צוות האבטחה, ופרעה לא התנגד. הוא ידע שבמקלט המבוצר, בקומה מינוס 5, הוא יהיה הכי בטוח שניתן להעלות על הדעת. הוא רק קיווה, שהאיטום המוחלט של המבצר שלו - יצליח לחסום גם את הקולות הבלתי נסבלים.

המאבטחים הקיפו אותו בטבעת הדוקה, כאילו שיוכלו להגן עליו מפני מה שקורה מסביב. מבעד לדלת האחורית של הלשכה הם יצאו אל המסדרון הפנימי, ומשם אל המעלית. היא נפתחה

בחריקה עמומה, ופרעה נכנס אליה, עם שומרי הראש, שנצמדו אליו כמו צללים. הדלתות נסגרו, והמעלית החלה עושה את דרכה מטה.

קומה מינוס אחת. מינוס שתיים. מינוס שלוש. מינוס ארבע.

בקומה מינוס חמש, הדלתות נפתחו. המלך צעד פנימה, מיהר אל הלשכה הפרטית שלו, התרווח בכורסת העור המהודרת, התיר את כפתור הצווארון ונשם עמוק. כאן למטה, הרחק מהכאוס שמתחולל ברחובות, פרעה היה משוכנע שהוא יהיה בטוח. אבל אז, הוא גילה...

הוא גילה שהקומה הזו אטומה לחלוטין לעולם שבחוץ, מתוכננת כך שתוכל לעמוד בפני מתקפה כימית, ביולוגית וגרעינית, אבל את הקולות שהדהדו בכל מצרים - הטכנולוגיה המתקדמת אינה מצליחה לחסום!

הקולות רעמו כאן, ממש כמו בחוץ. לא עמומים, לא רחוקים. אפילו לא חלשים יותר. הם חצו את שכבות הבטון, פילחו את האוויר, חדרו דרך המערכות המתקדמות, התעקשו לרדוף אחריו גם כאן, בתחתית האדמה, במקום שאליו דבר לא היה אמור לחדור. הם הרעידו את הקירות, טלטלו את ליבו של פרעה, גורמים לו להחסיר פעימה בכל פעם מחדש.

בוס! בוס! בוס!

הקולות היו זהים, אחידים, מסונכרנים להחריד, ולא משנה כמה ניסה, הוא לא הצליח להתעלם מהם. זה לא היה רק רעש. היה בקולות הללו משהו עוצמתי יותר, שלא ניתן היה לברוח ממנו, לא בקומה מינוס חמש ולא בשום מקום אחר.

פרעה לא ידע כמה זמן הוא ישב כך, קפוא במקומו, מאזין לקולות שמכים כמו מהלומות פטיש על גולגולתו. והוא נאלץ להודות בינו לבין עצמו: **הוא פחד!**

באותו הבוקר, לפני שהכל התחיל, איברהים, קצין בכיר במשמר מצרים, יצא אל רכבו כמו בכל בוקר. היו לו סידורים להשלים, היה לו סדר יום מתוכנן בקפידה, והוא לרגע לא העלה בדעתו להפך אותו בגלל התראה בלתי הגיונית. איברהים, מעולם לא ידע פחד מהו. הוא היה עשוי ללא חת, וגם ביום הזה הוא היה בטוח בעצמו לגמרי.

"אלו סתם איומים!" איברהים רטן בינו לבין עצמו בעודו מתניע את רכבו. רגע לאחר מכן, הרכב גלש ברחובות מצרים, שמאז אסון הטכנולוגיה - נותרו ריקים למדי. אולם אז, לפתע פתאום, בלי שום אזהרה מוקדמת, השמים התפוצצו.

ב-ו-ם!!!

הרעש לא דמה לשום דבר שאיברהים הכיר. זה נדמה היה כאילו השמים עצמם זועקים בזעם. הרכב היטלטל, האדמה תחתיו רעדה. הוא כמעט איבד שליטה על ההגה. ברגע האחרון הצליח להחזיר את השליטה לעצמו, וניסה לעצור בצד הדרך ולהבין מה בדיוק קורה.

אבל לפני שהספיק לעשות משהו, נפל צל כבד על הרכב. איברהים הספיק בהרף עין להרים את מבטו, ולהבין שזה הסוף. סלע ברד אדיר ממדים, מבהיק בקרני השמש ובתוכו בוערת אש - שעט לעברו כמו קליע שנורה מלוע של תותח. רגע לאחר מכן, הסלע פגע בגג הרכב. הפח נקרע כאילו היה נייר, ואיברהים לא הספיק אפילו לצרוח לפני שנמחץ.

ואז, הגיעו הלהבות. הן אחזו בריפודי הבד, עיוותו את המתכת, וכשהגיעו למיכל הדלק - ההתפוצצות האדירה השתלבה היטב בקולות האימה שאפפו את הרחוב כולו. רגעים ספורים לאחר מכן, לא נותר מאומה. רק שלד מפויח, עדות אילמת לטרגדיה שהתחוללה כאן זה עתה.

למחזה האימים היו עדי ראייה רבים. אחד מהם, עומר, ישב באותה שעה בביתו באחד הבניינים הסמוכים, בקומה החמישית,

משקיף אל הרחוב מבעד לחלון. הוא לא יצא היום מהבית. הוא שמע את ההתראה, והוא לא היה טיפש.

נקודת המבט הזו, ממרומי הקומה החמישית - איפשרה לעומר להשקיף על כל הסביבה. הוא ראה איך סלעי הברק משמידים כל מה שנמצא ברחוב: אנשים, מכוניות, עמודי חשמל, הכל. אבל בה בעת הוא גם נוכח לדעת, כי הבתים - נמצאים מחוץ למשוואה: אפילו אבן אחת לא פגעה, לא רק בבנין שלו - אלא בכל בנין אחר בסביבה.

זה לא הפך את החוויה לקלה יותר. עומר שמע את הקולות שחתכו את האוויר, והפיצוצים הנוראיים הרעידו את קירות הבית. הוא ראה כיצד עצים נמחצים, כיצד מכוניות נמחקות, וזה היה מחזה של סוף העולם.

סביבו, התאספו ילדיו הקטנים, רועדים מפחד. הם אחזו בו חזק, אימה נשקפת מבעד לעיניהם. "אבא... זה יגמר, נכון?" הם שאלו בקול רועד, והוא חיבק אותם ולא ידע מה לענות. "כן... כן, זה יגמר!" הוא אזר אומץ לומר לבסוף, מקווה שהוא אינו מוליך אותם שולל. הוא ציית להוראות של המנהיג היהודי, והוא קיווה שזה יזקף לזכותו. שהוא יינצל.

שדה התעופה הבינלאומי של קהיר היה ריק מהרגיל, אפילו ביחס לתקופה האחרונה. מאז שהדהדה ברחבי מצרים ההתראה אודות מכת הברד הצפויה - תנועת הנוסעים הידלדלה משמעותית. חלק מהטיסות, בוטלו לחלוטין. אבל טיסה 407 של חברת 'תעופה גלובלית', היתה אמורה להמריא ללונדון כמתוכנן.

למען האמת, חברת התעופה דווקא שקלה לבטל את הטיסה, בפרט לאחר שחברות אחרות כבר הודיעו על ביטול של טיסות יוצאות ונכנסות. אבל הממשלה לחצה. לפרעה היה חשוב

להבהיר שמצרים ממשיכה להתנהל כרגיל, והוא הפעיל את כל כובד משקלו, באמצעות שר התחבורה, כדי לצמצם ככל שניתן את ביטולי הטיסות הבינלאומיות.

רשמית, מזג האוויר היה שקט. השמים היו בהירים, ללא משב רוח חריג. על פניו, לא היתה כל סיבה הגיונית לדחות את הטיסה, מלבד אותה התראה מהדהדת - שבהנהלת החברה לא ידעו עד כמה להתייחס אליה ברצינות. בסופו של דבר, הלחצים הכריעו את הכף.

מוחמד פארוק, איש עסקים מצליח מקהיר, הזמין מראש כרטיס לטיסה הזו. באותו הבוקר, הוא עמד בשער העלייה למטוס, מביט בטלפון שלו פעם נוספת. "אולי זה סימן?" הרהר בליבו, כששמע את אשתו מעברו השני של הקו, מפצירה בו שלא לטוס. אבל לפני שהחליט, נשמעה הכריזה: "נוסעי טיסה 407 של 'תעופה גלובאלית' ללונדון, נא לעלות למטוס. הטיסה תצא במועד כמתוכנן".

ההחלטה נפלה. מוחמד כיבה את הטלפון, ועבר את השער. רגעים לאחר מכן, כבר תפס את מקומו במטוס, במושב סי-23. לא הרחק ממנו, במושב בי-27, התיישב פארוק נג'אר, מנכ"ל חברת ייבוא גדולה מאלכסנדריה. הוא דפדף בעיתון היומי, ומלמל לעצמו: "פחדנים! אנשים לא מבינים שהלחץ שלהם משרת את המטרות של היהודים?".

שעה קלה לאחר מכן, כבר היה המטוס על המסלול, והקפטן, ג'ון מרשל, המתין לאישור ממגדל הפיקוח. "תעופה גלובלית" 407, אישור המראה ניתן, טפסו לגובה שיוט 37,000 רגל, שימרו על כיוון צפוני. בהצלחה!" נשמע לבסוף הקול במערכת הקשר, והמטוס החל להאיץ לקראת המראה. משצבר מהירות - נטש את הקרקע, ורגע לאחר מכן כבר היה מעל העננים. הנוסעים שקעו בספרים, בשיחות, או פשוט עצמו עיניים. הכל היה שגורתי. שום דבר לא רמז למה שעתיד להתרחש.

אבל ממש אז, כשהבואינג הגיע לגובה השיוט, זה התחיל. קולות איומים קרעו את השמים, נוראים באחידותם. המטוס רעד. זה לא הרגיש כמו כיס אויר... זה היה משהו אחר, הרבה יותר מפחיד. "מה זה צריך להיות?" שאל פארוק בקול והציץ מהחלון. משהו בתוכו התכווץ.

האורות בתא הטייס ריצדו. "רוחות גובה?!" ניסה הקצין הראשון, אדם ברוקס, לשער מה קורה, אבל עוד לפני שסיים את המשפט, נשמע צליל נורא: צליל חבטה עוצמתית שפגעה בגוף המטוס. ואחריה, עוד אחת. ואז, נוספות.

"תראו את זה!" מיהו צרח בתא הנוסעים. מוחמד הסתובב בבהלה לחלון, ולבו פעם בפראות. מחוץ לזכוכית, ממש מול עיניו, הוא ראה סלע קרח ענקי מתרסק על הכנף השמאלית. הוא הספיק לראות איך המתכת מתעוותת, מתעקמת תחת עוצמת הפגיעה. ואז, לפני שהצליח להוציא הגה, הלהבות פרצו.

אש כתומה-אדומה אחזה תחילה בקצה הכנף, שם הקרע העמוק חשף צינורות דלק שהתפוצצו ברצף קטלני. אבל אז, כשהלהבות התפשטו אל המנוע הסילוני, הן הפכו לכחולות-לבנות - דלק הסילון שהתלקח סיפק בעירה בטמפרטורה גבוהה במיוחד, והאש הזוהרת הבהיקה בגוונים בהירים. בתוך שניות, החלק השמאלי של המטוס היה לכדור אש.

"המנועים נפגעו!" צעק אדם ברוקס בתא הטייס. "מנוע 2 בירידה חדה בכוח!". "הידראוליקה - בקריסה! אנחנו מאבדים שליטה!". הקפטן, ג'ון מרשל, לחץ על מתג הקשר: "מגדל פיקוח קהיר, כאן תעופה גלובלית 407, מצב חירום! אנחנו דורשים נחיתת חירום מיידית!". לא נשמעה כל תשובה.

ההמולה בתא הנוסעים גברה. אנשים צרחו, אחרים נצמדו למושבם. ואז, זה קרה. סלע ברד נוסף פגע בגוף המטוס, המתכת נקרעה, חור נפער בסמוך לכנף הימנית, והרוח מילאה את פנים המטוס - משסעת כל מי שלא היה חגור היטב.

"אנחנו מאבדים גובה!" נשמעה הצעקה מתא הטייס. המטוס נטה קדימה. אנשים נאחזו בידיהם המושבים, כשזווית הירידה הפכה חדה יותר. פארוק, שכבר לא החזיק את העיתון, לחש לעצמו, בקול רועד, כאילו מנסה לשכנע משהו: "זה לא באמת קורה... זה לא באמת קורה..."

אבל זה קרה. האדמה התקרבה במהירות. רעש מתכתי, הדי פיצוצים שהחרישו אוזניים. הלהבות התפשטו, אווזות גם בצדו הימני של המטוס. גוש ברד נוסף פגע באחד המנועים, ופיצוץ אדיר הדף את כל חלקו האחורי של הבואינג.

שניות לאחר מכן, הכל נגמר. טיסה 407 של 'תעופה גלובלית', התרסקה במדבר, עשרות קילומטרים דרומית לקהיר. מגדל הפיקוח קרא שוב ושוב למטוס, אך על הצג - הופיע רק שקט סטטי. לא היו ניצולים.

מטוסים נוספים, כבר לא המריאו.

באותו הבוקר, עמר חמיד התעורר מצלצול השעון המעורר, בדיוק בשעה הרגילה. הוא קם כמו בכל יום, לבש את חולצת הכפתורים האהובה עליו, סידר את הצווארון, תחב את החולצה למכנסיים, שתה כוס קפה שחור, בדק מיילים במחשב, ויצא לדרך. לעבודה.

עבור עמר, עבודתו כמהנדס תוכנה בכיר בחברת הייטק זרה, היתה הדבר החשוב ביותר עלי אדמות, והוא לא העלה בדעתו להפסיד יום עבודה רק בגלל התראה מוזרה שהוא לא האמין בה.

הרחובות היו שוממים מהרגיל, אבל לעמר זה לא שינה כלום. "פחדנים!" הרהר בעודו עושה את דרכו אל המכונית שלו, "תמשיכו לפחד! אני ממשיך לחיות!".

שעה קלה לאחר מכן, עמר הגיע אל בנין המשרדים ממנו פעלה החברה עבורה עבד. בימים כתיקונם, חלקו עמו את חלל העבודה כעשרים עובדים. עמר שיער, שרבים מהם לא יגיעו היום.

הוא כבר התכוון לגלוש עם רכבו לחניון התת קרקעי, שהיה דליל למדי מאז שכמות הרכבים שנותרה במצרים הצטמצמה כמעט לאפס. לא היתה מצוקת מקום בחניון, ובכל זאת, ברגע האחרון עמר החליט להחנות את רכבו ברחוב, סמוך לשפת המדרכה. רק כדי שאף אחד לא יעלה בדעתו שהוא מפחד מההתראה של המנהיג היהודי, או משהו כזה.

עמר יצא מהרכב, נעל אותו באמצעות השלט, ופסע בנחת אל עבר הדלתות המסתובבות שבפתח הבנין. מספר רגעים לאחר מכן, כבר הגיע אל המשרד, שכפי ששיער מראש, הנוכחות האנושית בו היתה מצומצמת. הוא תפס את מקומו הקבוע, הפעיל את המחשב, והתחיל לעבוד.

זה לא היה קל. הטמפרטורה בחוץ היתה גבוהה למדי, למרות השעה המוקדמת. המזגן, שהושבת לחלוטין בעת מגפת הטכנולוגיה - עדיין לא תוקן. חלקי חילוף הוזמנו מהחברה בחו"ל, אבל היה ברור שיחלוף עוד זמן מה עד שהם יגיעו. לעת עתה, ניתנה קדימה מובהקת למוצרים חיוניים, ולמרבה הצער, מנועים למזגנים מרכזיים - לא נכללו בקטגוריה הזו.

ובכל זאת, עמר עבד. הוא היה אדם עם משמעת עצמית של ברזל, והיה חשוב לו להוכיח את עצמו.

הבוקר התנהל בעצלתיים. עמר הביט בכיסאותיהם הריקים של העובדים הנעדרים, נחר בבזו, וניסה להתרכז. קובצי קוד, שורות ארוכות של תווים, עולם ברור, חד, הגיוני. לא כמו הפחדים ההזויים שהוציאו אנשים מדעתם מאז אתמול.

ואז, זה התחיל. קול מחריד פילח את האוויר, והרצפה רעדה.

עמר מיהר אל החלון, והספיק לראות את זה קורה: גוש ענק של קרח, בתוכו בוערת אש, פוגע במכונית שלו שחנתה בכניסה לבנין. בתוך שניות, לא נותר ממנה מאומה מלבד פלדה בוערת. רגע לאחר מכן, פגע סלע נוסף בעמוד החשמל הסמוך, והוא קרס באחת, אפוף בלהבות. החשמל בכל הבנין כבה.

עמר הספיק לראות אנשים רצים, נסים לכל עבר, מנסים למצוא מחסה. אך לשווא: אבני הברד העצומות לא הותירו להם סיכוי. כל מי שהיה בחוץ, נמחץ.

האימה הכתה בו כמו אגרוף. הוא קלט, שבינו ובין הגורל שפגע באנשים הללו - לא הפריד מאומה. אלמלא היה כעת במשרד, הוא בהחלט היה עלול להיות שם, ברחוב, ממש כמותם. ובעצם:

כבר לא להיות...

עמר התרחק מהחלון בבהלה, נצמד בגבו אל הקיר שמנגד. הוא ניסה להסדיר את נשימתו, לעכל את מה שהתחולל מול עיניו. אבל אז, הוא הבין משהו נוסף: **הוא היה כלוא!** הוא לא יכול לצאת מהבנין, אם אינו רוצה לסיים את חייו ברגע. הוא יאלץ להמתין כאן, במשרד, עד שזה יגמר. בהנחה שזה יגמר מתי שהוא.

מרגע לרגע, התבהרה התמונה הכללת: במשרד, לא היה אוכל. רק מים, ואולי כמה חטיפים במגירות. וזהו. זה אמור להספיק, עד... אף אחד לא יכול לדעת עד מתי. כשיגיע הלילה, החשיכה תהיה מוחלטת, אבל הוא לא יוכל לברוח מפניה. הסוללה במכשיר הטלפון תתרוקן עד אז, והוא יאבד כל אפשרות תקשורת עם העולם שבחוץ.

עמר צנח אל הכיסא שלו, אווזו בראשו שהרגיש כאילו הוא עומד להתפוצץ. ולפתע, הבזיקה בו המחשבה:

אתמול בלילה, הוא לגלג על השכן שלו, זה שתמרן את המכונית אל קומת העמודים בבנין. הוא לעג לו, שייראה כשוטה הכפר. הוא הרגיש האדם הכי חכם בסביבה. אבל כעת, השכן שלו

בוודאי יושב בבית, מפוחד אולי, אבל מוגן. סביר להניח שיש לו גם מה לאכול, לפחות בינתיים. ומי שנשאר שוטה הכפר, זה הוא בעצמו.

באזניו עוד הצטלצלו המילים שאמר לו השכן לפני מספר שעות: "צוחק מי שצוחק אחרון". בחכמה שבדיעבד, התברר לו שהשכן צדק... אבל כעת, כבר היה מאוחר מדי. דבר אחד בטוח: הוא לא צחק.

זה היה המצב בכל מצרים, כמעט.

במעבר חד, בלתי נתפס, כמו קו גבול שצויר בידי כוח בלתי נראה - שכונת היהודים נראתה כמו יקום אחר.

מצדו האחד של הגבול - גיהינום מתפרץ. שמים סדוקים יורקים אש, קולות משתקים ומטילי אימה, סלעי ברד ענקיים מתנפצים לרסיסים קטלניים, קיפאון מוות הכובש כל פינה, אש בוערת ועשן שחור מיתמר משרידים מפוחמים. ואילו מצידו השני של הגבול - כלום.

השמש עמדה ברום השמים, מפיצה את אורה הבהיר על שכונת היהודים. האוויר היה צלול, הרחובות היו שקטים. הגינות הירוקות, שכמה נדיבים מבני השכונה הקימו לאחרונה - המשיכו ללבלב, העצים עמדו זקופים. אבני ברד בוערות לא ניתכו ארצה.

היהודים הסתובבו ברחובות בנחת. ילדים שיחקו בכדור, ואבותיהם האיצו בהם למהר לתפילה בבית הכנסת. ממש כרגיל. אנשים ערכו קניות, מנהלים חיי שגרה. כאילו לא מתרחש שום אסון נורא מצידו האחר של הגבול הבלתי נראה.

הם ידעו מה שקורה. הם ראו את הכאוס המשתולל מחוץ לגבולות השכונה, והבינו שעולמם של המצרים הופך לעיי

חורבות. אבל הם בטחו באביהם שבשמים. הם ידעו שהסיוט שמתחולל במצרים, הוא לא הסיוט שלהם. זה הסיוט של מישהו אחר, שמשלם כעת את חובו.

לכל ברד, היה כתובת. סלעי הברד היו כמו פצצות חכמות, מכוונות מטרה. יהודים, שמצאו את עצמם מחוץ לגבולות השכונה כשהברד החל ניתך ארצה - המשיכו בדרכם, בלא חשש. הם היו סמוכים ובטוחים: הם אינם מהווים מטרה לגיטימית, ולכן לא ייפגעו! אבני הברד לא פגעו באיש 'בטעות'... כל אבן - פגעה ביעד המיוחד לה, ובו בלבד!

השעות חלפו, היום הפך ללילה, והלילה חזר והפך ליום, אבל הברד לא חדל אפילו לרגע. סלעי קרח המשיכו לנחות בלא הפסקה, מוחצים למוות כל מי שהעז לצאת מהמחסה אל הרחוב. הקולות המאיימים והמטלטלים הוסיפו להרעיד את מצרים, אחידים ונוראיים בעוצמתם.

אף אחד לא הצליח להירדם. אפילו כדורי שינה לא עזרו. מי שהצליח בכל זאת לעצום עין לרגע, התעורר אחרי מספר שניות כשעוד מהלומה רועמת הדהדה באוויר.

מהדורות החדשות, ששודרו מתוך מבנים סגורים, הציגו תמונות זוועה. הנתונים שזרמו, היו מחרידים: עוד ועוד נפגעים, עוד ועוד זירות הרס בוערות, בכל סמטה ובכל קרן רחוב. כל מי שניסה לצאת ולו לרגע - מצא את מותו בתוך שניות, כשאבני הקרח הענקיות מחצו אותו ללא רחמים.

שדרות שלמות הפכו לצלליות של עצמן, כאשר עצי הנוי הושמדו עד האחרון שבהם. במטעים, עצי הפרי נכרתו, ואילו הפירות שכבר כמעט הבשילו - קפאו והפכו לגושים חסרי צורה תחת שכבות הקרח.

את המידע, אספו עורכי התוכן ממצלמות המעקב שהיו פרוסות תמיד בנקודות אסטרטגיות בערים ובסביבותיהם, וליתר דיוק: מאלו מהן שפעלו על סוללה פנימית, ולא היו תלויות בזרם החשמל - שנותק במרבית השכונות. כך או כך, כתבים לא נשלחו לשטח. משמעות היציאה מהמחסים המוגנים - היתה גזר דין מוות מייד. השדרנים, הפצירו בציבור שוב ושוב: "לא להתחכם! לא לנסות לצאת מהבית, אפילו לא לשנייה אחת!".

אחד הסיפורים המזעזעים, היה סיפורו של מוסא, שדווקא התכוון להכניס את הרכב לחניון של הבנין, אבל לא הספיק. הוא סמך על כך, שיהיה די זמן מאז שמזג האוויר יתחיל להשתנות - ועד שהקטסטרופה תתחיל. אבל הדברים לא עבדו לפי התכניות... הברד החל בלי שום הכנה מוקדמת, בעוד השמש זורחת בשמים.

כשמוסא הבחין באבני הברד הראשונות, שמחצו כמה רכבים בקצה הרחוב - הוא זינק מהבית, חוטף את המפתח הרזרבי וממהר אל הרכב שחנה ממש בחזית. הוא הספיק לפתוח את הדלתות באמצעות השלט הרחוק, ולהגיע למרחק של צעדים ספורים מהמכונית. עוד רגע, והוא מתניע, ודוהר אל תוך החניון.

אבל הרגע הזה היה רגע אחד יותר מדי. הוא שמע את השריקה, עוד לפני שהבין מה קורה. עיניו נפערו באימה אילמת כאשר הבחין בגוש קרח ענק שועט לעברו. הוא רצה לצרוח, אבל לא הספיק. גם המכונית הושמדה, התרסקה ועלתה בלהבות. אבל מוסא כבר לא היה שם כדי לראות את זה קורה.

עם הימים שחלפו, התווסף גם הרעב לרשימת האיומים המידיים. בעידן של קיצוב במזון, שבו מוצרי יסוד חולקו במשורה בתחנות חלוקה - מרבית המזווים לא היו מלאים עד להתפקע, והמזון שנאגר בהם לא הספיק ליותר מאשר יומיים-שלושה. כעת, כשהיציאה מהבתים היתה בלתי אפשרית - לא לתחנות החלוקה ולא לשום מקום אחר - המצרים נאלצו

להסתפק במה שיש, בלי לדעת מראש לכמה זמן זה אמור להספיק, אם בכלל יהיה סוף אי-פעם.

שישה ימים חלפו. שישה ימים תמימים שבהם פרעה נותר כלוא בלשכתו המבוצרת, בקומה מינוס 5. רחוק מההרס המשתולל ברחובות, רחוק מהכאוס שמשתלט על מה שנשאר מהארץ, רחוק מהעצים שהושמדו, מהמכוניות המפויחות, מעשרות אלפי ההרוגים. אספקת החשמל למקלט שלו, לא היתה תלויה ברשת החשמל הכללית, ומשכך - גם לא נפגעה כעת.

ובכל זאת, אלו היו שישה ימים בהם הוא לא הצליח לעצום עין. עיניו היו אדומות, נפוחות מחוסר שינה. הסבל היה פיזי ממש. הוא כמעט לא אכל ולא שתה, למרות שדווקא הוא - לא סבל ממחסור במזון. קומה מינוס 5 היתה מצוידת כראוי לשהייה ארוכת טווח, וניתן היה לשהות בה שבועות בלי צורך באספקה מבחוץ.

אבל הקולות... הם לא נתנו לו מנוח אפילו לשנייה! במשך שעות ארוכות הוא עוד ניסה להיאבק. הוא שינן לעצמו מנטרות, סתם את אוזניו באצבעותיו, אפילו רקע ברגליו על הרצפה בניסיון להטביע את הקולות במשהו אחר. אבל שום דבר לא עזר. הקולות חצו את כל המחסומים, פילחו את התודעה, הרעידו את נשמתו, עד שכבר לא נותר בו כוח להילחם. לבסוף הגיע הרגע שבו הוא הרגיש שזה כבר יותר מדי בשבילו. הוא לא יכול יותר. פשוט לא מסוגל.

הוא התרומם באחת, כאילו הונע מכוח בלתי נראה, חצה את הלשכה בצעדים מהירים, רועד כולו. הוא יצא אל המסדרון, הביט סביב לרגע, מחפש את האדם המתאים. לבסוף, סימן לח'לאד, אחד מעוזריו, לגשת אליו. בין קול לקול, באחד מרגעי הדממה, הוא פקד בקול מרוסק: "תביא אותו! תביא אותו מיד!".

הוא לא היה צריך לומר במי מדובר. ח'לאד לא שאל שאלות. לא היה בהן צורך. קשה לומר במדויק כמה זמן חלף, אולי שעה, אולי יותר. אבל בסופו של דבר, **הוא** עמד בפתח הלשכה, רגוע כמו תמיד, עוצמתו הכבירה מכה גלים סביבו. המנהיג היהודי.

זה לא היה המפגש הראשון בין השניים. לאחרונה, יצא להם להיפגש די הרבה. אבל הפעם הזו, היתה שונה. שונה לגמרי. לראשונה אי פעם, פרעה אפילו לא ניסה להתנשא, לא ניסה להפגין שליטה. הוא לא העמיד פנים. הוא היה אדם מרוסק, והוא לא הסתיר זאת.

"זהו. אני נכנע!" הוא אמר בקול שקט ברגע שבו המנהיג היהודי נכנס אל החדר. "אני מודה. אני מכיר בכך. זה האלוקים שלכם, הוא עשה את כל זה, והוא יותר חזק ממני. אני הייתי טיפש כשהתעלמתי מהדרישות שלו, ואני לא עומד לעשות שוב את הטעות הזאת. אני מבטיח לשחרר אתכם, את מי שתמצאו, מתי שתמצאו, לאן שתמצאו. רק דבר אחד: בבקשה, בבקשה, אני מתחנן! שזה יגמר! אני לא יכול עם הקולות הללו!"

הוא לא האמין שהוא אומר את המילים הללו. הם צרבו את לשונו כמו מכוות אש. אבל הוא ידע, שאין לו ברירה. זהו. זה הסוף. עוד שעה קלה, והוא כבר לא ישרוד יותר. הקולות הטריפו אותו, והוא הרגיש איך השרידים האחרונים של שפיות דעתו הולכים ומתפוגגים. אם זה לא יגמר, ומהר - הוא לא יחזיק מעמד.

המנהיג היהודי הביט בו, פניו חתומות. "זה ייפסק!" אמר לבסוף, אך הוסיף מיד: "לא בגלל שאני מאמין לך, אלא **למרות שאני לא מאמין לך!**"

פרעה הביט בו, מתקשה להבין, והמנהיג היהודי המשיך, מבטו חד כתער, קולו יציב ועיניו חודרות אל תוך נשמתו של המלך: "אתה חושב שאתה שולט, שאתה מחליט, קובע. אבל אתה בורג קטן, כמעט חסר משמעות! אתה מוכן כעת להבטיח עולם

ומלואו, משום שאתה במצוקה... ומה יקרה אחר כך, אחרי שהכל יסתיים? ברור לי... אתה תתכחש, תתעלם, ותמשיך בדיוק באותה דרך... אבל זה בסדר. מה שלא תבין הפעם, תבין בפעם הבאה, או בזו שאחריה. בסופו של דבר, אתה תבין, ואז, תיכנע באמת!" סיים את דבריו, פנה לאחור, והלך לדרכו.

ופרעה נותר עומד שם, בלשכתו התת-קרקעית, בעיניים ריקות, והמתין שזה יגמר. הוא קיווה שזה יהיה מהר, לפני שיהיה מאוחר מדי. **לפחות מבחינתו.**

ואכן, בדיוק כפי שהמנהיג היהודי הבטיח, זה הסתיים. ברגע אחד.

אחרי ימים ארוכים של רעם בלתי פוסק, של קולות מחרישי אוזניים, של הפגזה שמיימית רצופה, לפתע הכל דמם. לא עוד אבני קרח ואש מתפוצצות על הקרקע, לא עוד ברקים מתנפצים באוויר.

בדקות הראשונות, המצרים לא ידעו מה לעשות עם השקט הזה. איך להתייחס אליו. אולם אז, באיטיות זהירה, הדלתות החלו להיפתח.

אנשים התחילו לצאת מהבתים, מתנגבים אל הרחובות כאילו חוששים שהסייט יתחדש בכל רגע. הם פסעו בזהירות על הקרקע, מתקשים להאמין שהיא עדיין יציבה.

ואז, הם נחשפו לממדי החורבן. העיר לא היתה יותר מאשר שלד. העצים נעלמו. המדרכות נותרו סדוקות, ולא מעט מכתשים נוצרו בכבישים. עמודי חשמל, פנסי תאורה, שכבו מובסים על הקרקע. בצידי הדרכים, שוב ניתן היה לראות שלדי פלדה מפויחים, זכר אילם לטרגדיה שהתחוללה כאן. ערמות של אפר נערמו בכל פינה.

בפארקים, שהיו אולי המקום האחרון שהעניק למצרים תחושת חיים אחרי כל המכות הקודמות, נותרו רק מעט גזעים כרותים, אודים עשנים. עצי הפרי שבגינות, נכחדו.

השמועות סיפרו, כי הרחק הרחק, בשדות שבמורד הנילוס, ישנן מעט תבואות שלא נפגעו. אלו שעדיין לא הספיקו לצמוח, ואולי בזכות כך גם לא הושמדו. מכל שאר היבול - לא נותר מאומה. החקלאות, הוכתה מכות מוות מוחצת.

והנורא מכל, היו הגופות. מפויחות, עד שלא ניתן היה לזהותן. חלקן עדיין היו מחוצות בתוך הרכבים בהם סיימו את חייהן. אחרות, היו שרועות ברחובות, באותה תנוחה בה הכתה בהן אבן הברד שקיפדה את חייהם.

אלו היו האנשים שחשבו שהם אמיצים, שהם חזקים יותר מהמכה. אלו שהאמינו שהם בלתי מנוצחים. **שלהם** זה לא יקרה...

הם, כמובן, טעו.

מצרים קפאה באימה, והפעם, לא בגלל ערמות של קרח שכיסו את פני הרחובות. אלו, נמסו עד מהרה, אך לא חשפו מתחתיהם תקוות חדשות. אולי רק אשליות. אנשים שנפרדו בסתמיות מיקיריהם באותו בוקר ראשון, כשיצאו מהבית, לא יידעו לעולם מה עלה בגורלם. כל דפיקה בדלת תצית שוב את להבת התקווה - תקווה חסרת סיכוי.

אנשים יצאו לרחובות, נשכו שפתיים, השפילו מבט, ובעיקר שתקו. נוכח האסון הזה, לא נותרו לאיש מילים. ואם משהו העצים את הכאב, הרי שהיתה זו הידיעה שלפחות חלק מהטרגדיה - ניתן היה למנוע. אילו רק היו מאמינים, מכופפים את הראש ומצייתים. אילו לא היו בטוחים כל כך שהם חכמים גדולים.

בלשכה המלכותית, בארמון, ישב כעת פרעה בכורסתו המהודרת. עיניו עדיין היו אדומות מחוסר שינה, אך הוא לא יכול היה להרשות לעצמו לפרוש למנוחה. לא כעת.

הדיווחים שקיבל מכל רחבי הארץ הבהירו לו את ממדי החורבן. הוא הבין היטב, שזה לא משהו שניתן יהיה לשקם, בוודאי שלא בטווח המיידי. ובכל זאת, הוא גם ידע שהמצב לא יכול להישאר כך. העם לא ישתוק. לא הפעם.

כעת עמד מולו שר התשתיות, אוחז בידו דו"ח עב כרס ופניו קודרות.

"אני לא רוצה לשמוע תירוצים!" נזף בו פרעה. "אני דורש שבתוך 48 שעות, בעצם... לא! תוך 24 שעות לכל היותר - תחזירו את זרם החשמל לבתים! אנשים לא יכולים לשבת בחושך רק בגלל...".

הוא השתתק. בהבזק של רגע הוא חשב על כך, שאולי עדיף שלא לשאול בגלל מי יושבים כעת תושבי מצרים בחושך. השאלה הזו, עלולה לחזור אליו כבומרנג. מישהו, עוד עלול להפנות אצבע מאשימה... אליו!

לא... עדיף פשוט להתעלם.

"בקיצור: 24 שעות והחשמל חוזר לכל בית במצרים!" פקד פרעה בקול חותך.

שר התשתיות הנהן בראשו, אך לא יכול היה להבטיח: "אדוני, נעשה כל מה שניתן, אך עלי להבהיר מראש: התשתיות הושמדו! חלק מהציוד הדרוש תקוע עדיין בנמל, ויהיה צורך לשחרר אותו. זה יהיה קשה...".

"זה לא מעניין אותי!" המלך קטע אותו בזעם, חובט באגרופו על השולחן. "תגייסו עובדים, תגייסו חיילים, תגייסו את מי שצריך ומה שצריך! אבל העם חייב להרגיש שהמדינה לא קורסת!".

באותו הרגע נפתחה הדלת בחריקה קלה. בפתח עמד חאתם, עוזרו הבכיר של המלך, הבעת פניו מהוססת. לרגע, נדמה היה שהוא מתלבט האם הוא אמור להיות כאן. פרעה הביט בו בקוצר רוח, גבותיו התכווצו בקוצר רוח.

"מה העניין?" שאל המלך בקוצר רוח. חאתם נשם עמוק, אזר אומץ ואמר בשקט: "אדוני, ההבטחה שלך..."

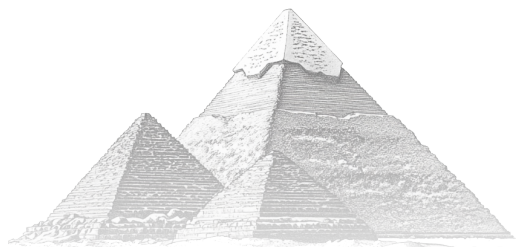
שר התשתיות העביר את מבטו מפרעה אל חאתם, ואז בחזרה. הוא היה מעדיף להיבלע באדמה ברגע זה. הוא הבין היטב לאן מובילה השיחה, והיה לו ברור שהוא ממש לא רוצה להיות שם כשזה קורה. אבל לא היתה לו ברירה.

פרעה הידק את לסתו. "למה אתה מתכוון?" שאל בקול שטוח, כאילו אינו מבין במה מדובר. חאתם כחכח בגרונו. הוא ידע שאין דרך חזרה: "אדוני... אתה הבטחת למנהיג היהודי שתשחרר את בני עמו. האם עלינו להתחיל להיערך לקראת שחרור המוני? זה יחייב הנפקת דרכונים, רישום מסודר..."

משהו בפניו של פרעה השתנה. גיחוך חסר הומור עלה בזווית שפתיו, התרחב לצחוק עמום, שהתפשט לרגע - ודעך לשחוק עייף, מריר וקודר. הוא הרים את ראשו לאט, נועץ בעוזרו מבט מצמית. בקול שקט אך נחוש אמר לבסוף, שוקל כל מילה: "אף פעם, אתה שומע? אף פעם לא אשחרר אותם! לעולם לא!"

חאתם השפיל את מבטו. לא היה טעם לומר דבר. הוא הכיר את המלך מספיק, בשביל להבין שזה חסר סיכוי. הוא גם היה חכם דיו כדי לדעת, שלהבטחה שהופרה - יהיה תג מחיר.

השאלה היחידה שנותרה היתה: **מי ישלם את המחיר הזה.**

חיללים עם כנפיים

פרעה הרגיש שהקירות סוגרים עליו. האוויר בלשכתו היה כבד, דחוס. המסמכים שעל שולחנו סיפרו רק סיפור אחד, שהוא לא רצה לשמוע: מצרים הולכת ונמחקת. בהחלטה של רגע, הוא קם, ויצא אל החצר לשאוף מעט אוויר. המאבטח הצמוד, צעד מעט מאחוריו, נשקו דרוך.

הוא הביט סביבו. ביקש למצוא מעט נחמה, משהו יציב שיזכיר לו שהוא עדיין המלך, שבמרחב המוגבל הזה שבין חומות הארמון - ניתן עוד למצוא משהו שדומה לשגרה. אבל כל מה שראה סביבו, להיכן שרק הפנה את עיניו - היה רק חורבן.

מעצי הפיקוס הענקיים, שפרשו את ענפיהם העבותים והגנו עליו תמיד מפני השמש, נותרו רק גזעים כרותים, מפויחים. מעצי השיטה, ששיוו לגנים מראה פראי ומלכותי, נשארו רק שורשים יבשים. מהדקלים שהקיפו את הברכה המרכזית, שהשמש השתקפה במימיה הכחולים, לא נותר אפילו אחד.

שיחי היסמין, שהפיצו ניחוח מתקתק בלילות הארוכים; ערוגות הנענע והלבנדר, שנשתלו בקפידה כדי להעניק לאוויר רעננות קרירה; הגדרות החיות שעליהם היתה גאותו, שנגזמו בקפידה, מעוצבות בדמות אריות שואגים - כל אלו הפכו לעיי אפר.

המדשאות, שהיו ירוקות ורכות, מקושטות באבני פסיפס עדינות - היו מנומרות כעת בשטחים חשופים, אפורים, במקומות בהם סלעי הברד הטביעו את רישומם.

המלך עצם את עיניו, מנסה לשחזר איך זה נראה פעם. ממש לא מזמן. הוא זכר את ריח האדמה הלחה אחרי השקיה, את משבי הרוח שנשאו איתם ניחוחות של פריחה, והוא ידע שהזיכרון הזה חלף לבלי שוב.

הוא פסע לאיטו, תוהה האם היה זה חכם לצאת לכאן. מרגע לרגע הרגיש שהדכדוך הולך ומשתלט עליו, כובש כל פיסה של שפיות שעוד נותרה לו. לבסוף, התיישב על ספסל אבן ששרד את ההרס, אולי השריד האחרון למה שפעם היה פאר בלתי מעורער, ושקע במחשבות נוגות.

ובדיוק אז, **הוא הופיע**. המנהיג היהודי.

בלי הודעה מוקדמת, בלי לבקש אישור מאף אחד. פרעה יכול היה לשער כיצד זה התנהל... איך הוא הגיע אל השערים שנפתחו לקראתו מעצמם, איך עבר בהם מבלי שהשומרים הצליחו לנקוף אצבע, איך פסע בביטחון בשבילים - יודע בדיוק היכן יוכל למצוא את האדם שהוא מחפש. את המלך. פרעה כבר הבין מזמן שאין לו באמת שליטה על הרגעים הללו.

וכעת, הוא עמד שם, גוו זקוף, פניו חתומות. "לא ציפיתי שתעמוד בדיבורך, פרעה!" הוא פתח בנימה חמורה, בקול יציב וחד. "אבל כפי שהתרעתי בפניך שוב ושוב, לעקשנות שלך יהיה מחיר, והפעם - המחיר הזה יהיה כבד במיוחד!".

פרעה לא השיב. הוא רק היישיר מבט מתריס, ידיו מהודקות כפוצות לאגרופים. והמנהיג היהודי המשיך:

"גם בפעם הזו, אתה תראה איך ארצך מתכלה לנגד עיניך. מחר, הארץ תתכסה בארבה! לא תישאר פינה במצרים שאליה הוא לא יגיע! החגבים יסתערו על השדות המעטים שנותרו, יחסלו

את מעט התבואה שנותרה, ייכנסו לבתים, ימלאו את הרחובות. הנחילים יהיו עצומים כל כך - עד שהם יחשיכו את השמש!".

דממה השתררה. המילים השאירו אחריהן שובל של אימה שקטה. אך המנהיג היהודי לא חיכה לתגובה, לא המתין לבדוק אם דבריו הותירו רושם. הוא פשוט סב על עקבותיו, הלך והתרחק, עד שנעלם בין השבילים.

פרעה נותר נטוע במקומו. הוא נשען לאחור על משענת האבן, מנסה לשאוב מעט יציבות בעולם שקורס מול עיניו. ככל שהפך והפך בדברים שנאמרו לו זה עתה, לא מצא בהם איום משמעותי.

מה כבר נותר להרוס? הרי מצרים כולה מתפוררת! הארבה יגיע, ואז מה? הוא יכרסם את השדות הבודדים שנותרו? נו, מילא... הוא יחסל את העצים הספורים שהעירייה הספיקה לשתול על פי דרישתו הנחרצת, כדי לנסות לרכך במשהו את תמונת החורבן שברחובות? גם זה לא יהיה אסון שאי אפשר לעמוד בו...

תחושת הקלה פשטה בליבו של פרעה, כשהבין שהפעם כבר לא ניתן לאיים עליו. באופן אירוני, דווקא ההתראה שנמסרה לו זה עתה - רוממה את מצב רוחו. הוא קלט, שהמצב אליו הובילו המכות האחרונות את מצרים, הוא שמהווה את עוגן ההישרדות האישית שלו. משום שנמוך יותר, כבר לא ניתן לרדת.

אבל הוא כמובן טעה.

כשפרעה חזר אל לשכתו, כבר המתין לו חאתם, עוזרו האישי, ובידו עיתוני הבוקר. הוא עשה זאת מדי יום, ובכל זאת, הפעם, משהו במבט שלו - היה שונה. פרעה העיף מבט חטוף אל הכותרת שהתנוססה באותיות אדומות בעמוד השער של העיתון המוביל במצרים, והבין.

"מצרים רוצה לסיים את הסיוט!". כך נכתב שם, אדום על גבי נייר עיתון מרשרש. פרעה השליך את העיתון הצידה, וכותרת חדשה התריסה מול עיניו, זועקת מעמוד השער של עיתון נחשב אחר: "מצרים מדממת! האם המלך יעצור את זה סוף סוף?". בעיתון השלישי, זעקה הכותרת: "די! נמאס כבר!".

הדם אזל מפניו של פרעה. זה לא היה עיתון אחד. לא היה מדובר כאן בפרשן בודד. זו היתה צעקה מהדהדת, של העם כולו! אפילו העיתונים שתמיד היו נאמנים לו, שכתבו עליו בהערצה - הצטרפו אל הגל.

הוא הביט בעוזרו. "התפרסמו סקרים לאחרונה?" בירר בחשש. חאתם היסס לרגע, ופרעה כבר לא היה צריך לשמוע את התשובה. הוא כבר ידע. העם לא עומד מאחוריו.

המלך הידק את לסתו. החדר דמם, רק קול נשימתו העמוקה נשמע. השתיקה הרועמת הזו נמשכה דקות ארוכות, אולם לבסוף, בקול שקט אך חד כמו להב, פרעה אמר לחאתם: "תקבע לי פגישה! תזמין אותו לכאן!".

לא היה צורך בהסברים נוספים. חאתם ידע בדיוק מה עליו לעשות.

שעה לאחר מכן, כבר הופיעה דמותו של המנהיג בפתח הלשכה. הוא לא דפק ולא המתין לאישור. פשוט נכנס, כעושה בתוך שלו. הוא נראה בטוח בעצמו, שליו לגמרי. הרושם היה, שהגיע רק מפאת כבודו של המלך. הוא לא חיכה בדריכות למוצא פיו. ממש לא.

"שב בבקשה!" אמר פרעה, אך המנהיג היהודי נותר עומד. "קראת לי, פרעה... אני מניח שרצית לומר משהו?" שאל קצרות, ופרעה נשך את שפתיו, מתלבט מהיכן להתחיל.

לבסוף, פתח ואמר: "ראה נא... אני מנסה להיות הגיוני. העם שלי רוצה שזה ייגמר, והעם שלך רוצה להיות בן חורין. לשנינו

יש אינטרס לסיים את זה, אבל שנינו נצטרך להתגמש בשביל שזה יקרה!".

המנהיג היהודי שתק. הוא לא נראה מתעניין.

"כבר הנחתי בפניך בעבר הצעה, ואני מוכן אפילו לשפר אותה!" ניסה המלך לעורר ענין. "אני מוכן לשחרר חלק משמעותי מבני עמך, אפילו את רובם. אבל זהו. בכך זה צריך להיגמר! הנותרים יחזרו לעבוד, והסיפור הזה יהיה מאחורינו! אתה יודע מה? אני מוכן אף להעניק הטבות לנותרים... הם יקבלו ימי חופשה, ושעות העבודה תוגבלנה. תאמין לי: הצעה יותר טובה לא תהיה!" סיים פרעה באיום מרומז, אך המנהיג היהודי לא הגיב.

"במחשבה נוספת..." פרעה רכן מעט קדימה, כמו אדם שמנסה לבחון את גבולות המשא ומתן, "אולי פשוט נסכם שהמבוגרים יצאו? אני מוכן לשחרר את כל המבוגרים, ולילדים - להעניק מעמד של אזרחים! הם יקבלו תעודות זהות מצריות!".

המלך היה מוכן לעשות הכל, העיקר שהסיכום אליו יגיע בסופו של דבר - לא ייתפס ככניעה. אך המנהיג היהודי המשיך לשתוק.

הוא ניסה לשנות גישה. התרווח לאחור בכורסתו, וקולו הפך קריר ומדוד: "אני מציע לך לחשוב היטב, כי ההצעה הזו לא תחזור על עצמה!".

דממה. המנהיג היהודי אפילו לא התייחס. פרעה ציפה לראות פחד, אבל פגש רק אדישות מוחלטת. משהו בבטן שלו התהדק.

הוא כבר כמעט איבד את סבלנותו, כשהמנהיג היהודי פצה סוף סוף את פיו. בנימה החלטית, שאין אחריה ערעור, הוא פסק בקול נחרץ: "אדוני המלך... אתה כנראה לא מבין. אני לא נמצא כאן כדי לנהל משא ומתן. אני הצגתי דרישה, ואתה צריך למלא אחריה! אם תעשה את זה - תציל את מה שנשאר מהארץ הזו. ואם לא? טוב, זו כבר הבחירה שלך...".

המלך הרגיש איך הזעם מפעפע בתוכו, מטפס במעלה גרוננו. הוא קם ממקומו, פניו אדומות, וצרח: "אתה כנראה לא מבין, אבל מי שאין לו מה להפסיד - הוא בלתי מנוצח... ולמצרים, כרגע, אין מה להפסיד! לקחת לנו הכל... את טובי אנשינו, את הטכנולוגיה, את הצמחייה, לא השארת כמעט כלום... אז כעת יגיע ארבה? לא אכפת לי!" סיים פרעה בצווחה, והחוזה בידו תנועה ברורה אל עבר הדלת.

רגע לאחר מכן, המנהיג היהודי כבר לא היה בלשכה. לא מפני שגורש ולא מפני שחשש מזעמו של המלך, אלא משום שכבר לא היה לו מה לחפש שם...

המצרים כבר היו רגילים לזה. הקול הכבד, השלו, שהדהד מכל עבר וחדר לכל מקום, כבר היה מוכר מדי. אבל הפעם, כששמעו על האיום החדש, רבים מהם זקפו גבה.

"ארבה? נו, אז מה?" פלט מישוהו ברחוב הראשי של קהיר, תוקע את ידיו בכיסי מכנסיו. "שיבוא! על מה הוא ינחת? על העצים השרופים? על המדשאות ההרוסות? על המכוניות המפויחות? אולי על הכבישים הסדוקים?"

"נכון, הסכים אחר. "שדות כבר אין, מהפארקים לא נותר מאומה, שמעתי שאפילו בגני הארמון לא נשאר כמעט כלום... אם הארבה מקווה למצוא כאן מזון, הוא יתאכזב. מהר מאד הוא יחפש לעצמו מקום אחר!"

"רגע... יש את העצים החדשים שהעירייה נטעה!" העיר מישוהו בלגלוג, מצביע לעבר כמה שתילים דלים שנשתלו לא מכבר בשדרה.

האווירה ברחובות לא היתה אווירה של פחד. להיפך: זו היתה אווירה של אדישות, אפילו לגלוג. "זה נראה שהם מחפשים

אסונות חדשים רק כדי לשמר את תחושת האימה!" אמר בעל מכולת ישיש, משעין את מרפקיו על הדלפק הריק. "אחרי הברד, אחרי קריסת הטכנולוגיה, אחרי החיות... עכשיו ארבה? זה פשוט מגוחך!".

רק קול אחד, חלש, העז להביע דעה אחרת. הוא היה גבר צעיר, ממושקף, גוו שחוח מעט. בהיסוס הוא אמר, שוקל את מילותיו: "אתם צודקים כולכם. ובכל זאת, עד כה, כל אזהרה - גררה בעקבותיה אסון. מה יהיה האסון הפעם? אני בעצמי לא יודע... אבל אני רחוק מלהיות רגוע!".

הוא השתתק, ובחן את פניהם של האחרים. אף אחד לא הסכים איתו. לבסוף, אחד מהם הפטיר תוך אנחה: "די כבר עם הנבואות השחורות! אם אין לך משהו חכם להגיד, פשוט אל תגיד כלום!". וההתקהלות התפזרה.

רוח מזרחית החלה מנשבת. זה לא היה חריג לכשעצמו: רוחות כאלה באות והולכות. אבל הרוח הזו... היא לא הלכה לשום מקום. היא נשבה כל אותו היום, וגם בלילה שאחריו. היא היתה יציבה, מתמשכת, כמו נשימה כבדה של כוח בלתי נראה, הנושפת על מצרים בלי הפוגה.

למחרת, בשעת בוקר מאוחרת, זה קרה. ענן כבד הופיע מהאופק, הולך ומתקרב למצרים. כשהתקרב יותר, התברר: זה לא היה ענן רגיל. הוא היה חי. זה היה **ארבה**.

נחילי הארבה פרצו למרחב האווירי של מצרים כמו גל עצום. אינספור חרקים שמילאו את השמים, מתקדמים כמו צבא כובש. מטילים צל כבד, שהפך לחשיכה מוחלטת. אפילו קרן אחת של שמש לא הצליחה לפלס דרך מבעד למעטה הסמיך. האור במצרים דעך, עד שלא נותר ממנו דבר.

במצרים הכירו ארבה. מדי פעם הופיעו נחילים קטנים, ולפעמים אפילו גדולים יותר. אבל הפעם, מדובר היה במשהו אחר לגמרי. הפעם, היו כאן מאות מיליארדי פרטים, אינספור להקות שהתלכדו לכדי ענן אחד בלתי נגמר.

תחילה, זה נשמע כמו לחישה רחוקה. משהו עדין, כמעט בלתי מורגש, כמו קולה של הרוח הנשברת בין הסמטאות. אבל עם כל שנייה שעברה, הקול הלך והתעצם: משק הכנפיים.

זה לא היה קול אחיד. לא היה בו סדר. הוא היה כאוס מתגלגל, רעד חי, שהתפשט באוויר מכל עבר, כמו אלפי ידיים שמוחאות כף בקצב בלתי נשלט.

ואז, הארבה נחת.

זה לא היה רק זן אחד. היו שם שבעה זנים שונים, כל אחד מהם קטלני בדרכו:

הארבה המדברי - הגדול ביותר, ששלט במזרח התיכון כולו, הגיע בהמוניו; הארבה הנווד - שידוע בכושר ההסתגלות שלו, הסתער על כל מה שעמד בדרכו; הארבה החקלאי - שהתמחה בזלילת שדות שלמים במהירות בלתי נתפסת; הארבה החום - שנצמד לכל משטח והפך אותו למוקד של חורבן; הארבה הירוק - שנודע ביכולתו להיטמע בצמחייה ולכלות אותה מבפנים; הארבה השחור - שהגיע בגלים, והארבה האדום - שתנועתו המתפרצת מילאה את השמים בגוון קודר.

בתוך דקות, הארבה חולל שמות. שדות התבואה האחרונים שנותרו אחרי הברד היו הראשונים להיפגע, והגידולים נעלמו כאילו מעולם לא היו שם; מהעצים שניטעו ברחבי הערים - לא נותר זכר; שרידי המדשאות - התפוגגו כמו חלום. אבל זה לא נגמר שם. ממש לא!

משום שהחגבים, כבר היו בדרכם אל התחנה הבאה: **אל הבתים!**

הם לא נרתעו מחלונות מוגפים או דלתות נעולות. הם מצאו את הדרך. הסתננו מבעד לחרכים זעירים, התפתלו דרך המרווחים שבין הדלתות למשקופים, נשפכו כמו גל חי דרך פתחי אוורור וצינורות מיזוג שממילא לא פעלו, תוך דקות, המזווים הותקפו.

חבילות אורז, שאנשים עמדו שעות בתור כדי להשיג - פשוט נבלעו, נגרסו באינספור לסתות קטנות. קופסאות שימורים, אריזות קרטון, מכלי פלסטיק - שום דבר לא עצר את הארבה. כל מה שהיה על המדפים, חוסל. החגבים לא פתחו את האריזות... הם חיסלו אותן, על תכולתן.

כשאזל כל המזון, כשהכל נטרף בידי מיליארדי לסתות רוטטות - החגבים לא עצרו. הם עברו לכרסם את הווילונות, את השטיחים, הסתערו על הארונות, השחיתו מלתחות שלמות. הם לא הרפו, עד שלא ווידאו שההרס מושלם. **טוטאלי.**

החושך נותר בעינו. חושך מוחלט וחסר רחמים.

לא היה בו עומק, לא היתה בו שכבה דקה של זוהר חיוור, לא היה אפילו קו מתאר קלוש של קיר או חלון. זה היה חושך שלא משאיר מקום לדמיון, שלא מאפשר לעיניים להסתגל, שלא נותן לקלוט אפילו שמץ של אור.

אנשים התהלכו בבתיהם, גיששו בין רהיטים, נתקלו בכיסאות, אחזו בקירות. הם ניסו לשמור על קור רוח, להרגיע את עצמם שזה יחלוף, כמו הפסקת חשמל קצרה... אבל בסתר ליבם הם ידעו שזה לא. זה משהו אחר לגמרי.

סאלם נאג'י, היה טכנאי חשמל. היה, פעם. לאחרונה, הוא היה מובטל. את הבוקר הזה, הוא בילה כמו מרבית הבקרים, בבית, לבד. כשחושך השתלט על מצרים - גישש את דרכו אל מתג החשמל, והדליק את האור. קליק קטן נשמע, אבל שום דבר לא

השתנה. הנורה דלקה, לא היתה סיבה להניח אחרת. ובכל זאת, החושך נותר כשהיה.

נאג'י התקרב בזהירות, ממשש, מושיט יד אל עבר הנורה. אחרי כמה גישושים, כשהצליח לאתר אותה, אצבעותיו טבעו בשכבה מלאת חיים, שעטפה את גוף התאורה היטב מכל צדדיו.

הוא נרתע לאחור, והבין. החגבים נמצאים גם שם. כשם שכיסו את השמים - הם עטפו כל מה שעלול לסלק את החושך שכפו על הארץ. שכבה אחר שכבה, אינספור גופים קטנים שנצמדו זה לזה בצפיפות, חומה של יצורים רוטטים שבולעו את קרני האור בטרם יספיקו לבקוע.

את החשיכה הזו, לא ניתן היה לגרש.

בבתים, אנשים נאלצו לוותר. הם אחזו בידי יקיריהם, כדי לדעת שהם שם. הם מיששו קירות, בשביל למצוא את דרכם. כל מצרים התנהלה כמו מתוך עוורון מוחלט, ואף אחד לא ידע מתי יהיה אור - אם בכלל.

זה לא קרה בבת אחת. בהתחלה, אף אחד לא שם לב. אנשים היו עסוקים מדי בניסיון להסתדר עם החושך, להבין איך מתנהלים בעולם שבו אין יום ואין לילה, רק עלטה כבדה שעוטפת הכל. מי בכלל הבחין שהמים בברזים החלו לזחול באיטיות?

אבל אז, המים נעצרו לגמרי.

בדירתו הקטנה, אי שם בפרברים המוזנחים שבפאתי קהיר, התגורר מוניר שאהין עם בנו בן השבע. הוא איבד את עבודתו כמהנדס תוכנה בעת הקריסה הגדולה, וביחד איתה - איבד גם את התקווה. מאז, הוא ניסה לשרוד איכשהו. כל יום מחדש.

ביום הזה, הוא נשאר בבית. לא יצא לשום מקום, בעיקר משום שלא היה לו לאן. בנו בן השבע נשאר איתו, מחפש איך להעביר

את הזמן. את ספסלי בית הספר, שהיה ממוקם במרחק שעותיים הליכה - הוא לא פקד זה שבועות, מאז שהתחבורה הציבורית קרסה.

כשהעלטה השתלטה על הארץ לפתע, מוּנִיר מיהר לחבק את הילד. הוא ידע עד כמה בנו מפחד מהחושך, גם כשהוא היה הרבה פחות הרמטי. חלפה שעה ארוכה עד שהצליח להרגיע אותו מעט, עד שנשימתו חזרה לסדרה. ואז, הוא ביקש מים לשתות. "אבא... אני צמא!" לחש.

מונִיר לא היסס. הוא החל ממשש את דרכו במסדרון, צעד אחרי צעד, אל המטבח. כשהגיע לבסוף, פגש באחרוני היצורים שסיימו זה עתה לחסל את המלאי במזווה. המשמעות היתה ברורה לו: אין לו מה לאכול. וגם לא לילד שתלוי בו לחלוטין. הם ירעבו, כפשוטו.

הוא ניסה להדחיק את המחשבה על כך. "קודם שישתה משהו, שלא יהיה צמא, ואחר כך אחשוב מה לעשות!" הרהר כששלף כוס חד פעמית ממתקן הכוסות, והושיט אותה אל הברז. בידו השנייה, סובב את הידית... אפילו טיפה לא נזלה. שום דבר.

ואז, קול גרגור קלוש. כמו נשימה אחרונה של משהו שעמד לקרוס. זה נשמע כמו צינוק ריק, שהקיא את שאריות האוויר שנכלאו בו. "הפסקת מים? בדיוק עכשיו?" מוּנִיר מלמל לעצמו, מתוסכל, על סף דמעות. הוא לא העלה בדעתו לרגע את ההסבר האמיתי: מיליארדי חגבים שפלשו אל צינורות המים, אטמו אותם לחלוטין ויצרו מחסום בלתי עביר.

מאוחר יותר, ברחבי העיר, הופיע גם הריח...

תחילה הוא היה עדין, עמום, כמעט בלתי מורגש. אבל הוא לא נשאר כזה. הוא התעצם, התחזק והתפשט. ריח של ביוב, שעלה על גדותיו. מכל פתחי הניקוז שבבתים, מהבורות שברחובות, עלה נחשול סמיך של מה שלא אמור היה לצאת החוצה לעולם.

לקח לאנשים זמן עד שהבינו: **זה הארבה**. הנחילים לא רק טרפו את השדות, לא רק השמידו כל מה שבבתים. הם לא הסתפקו במזון. הם חיפשו מקומות חדשים להסתער עליהם, והם מצאו.

הם חדרו דרך פתחי הביוב, צנחו למעמקים, זחלו בין הצינורות, הסתננו אל התעלות, עד שלא נותרה טיפת מקום פנויה. הם גלשו לשם כמו נהר חי, מיליארדים מהם, נדחקים, מצטברים, סותמים כל פתח, חוסמים כל מעבר, דוחקים את תכולת הצינורות - עד שהלחץ עשה את שלו והכל התפרץ החוצה.

וכך, מצרים כולה טבעה בזוהמה. הרחובות הפכו לנחלים עכורים. אנשים הצמידו לפניהם מסכות מסננות חלקיקים, ניסו לנשום דרך הבד, אבל שום דבר לא עזר. הצחנה היתה בכל מקום, ולא ניתן היה לברוח ממנה. היא דבקה בעור, חדרה לריאות, נצרבה בבגדים.

ובתוך הנוזל העכור, בתוך הגלים השחורים שהמשיכו להציף את העיר - היה משהו חי. חגבים זינקו מתוכו, נצמדים לכל מי שיצא אל הרחוב, מפצים באשה מחניקה בגלים שהתרחבו מרגע לרגע.

חוסאם רג'ב, נהג משאית לשעבר, שאיבד את מטה לחמו במגפת הטכנולוגיה - יצא מביתו רק לרגע לזרוק את הפח. הרחוב היה שקט, האוויר כבד, הרוח המזרחית נשבה בחוזקה. הוא השתדל לא לחשוב על מה שיהיה. אחרי המכות האחרונות, הוא כבר התרגל לאסונות. "יקרה מה שיקרה, ממילא אני לא יכול למנוע את זה!" חזר ואמר לעצמו.

ואז, השמש נעלמה. בתוך שניות, השתררה עלטה. חוסאם מצמץ, שואל את עצמו האם מדובר בתעתוע, אך לא. עיניו לא הטעו אותו. הרחוב כולו התכסה בשמיכה של צל שחור שלא היה לו סוף.

ואז, הגיעו הנחילים. זה התחיל כמו זמזום, שריקה רוטטת שזחלה באוויר, אבל תוך שניות העולם כולו נשאב פנימה. הם כבר היו עליו. ברגע הראשון, זה היה כמו מגע קל על הזרוע החשופה. אך מיד לאחר מכן, זו כבר היתה הסתערות. אלפי גופים קטנים, רגליים דקיקות, כנפיים מזמזמות, פיות רעבים. הם פשוט התנפלו עליו.

חוסאם ניסה להדוף את היצורים בידיו, לנער אותם מעל פניו, אבל זה היה חסר תועלת. חסר משמעות. בכל רגע בו הצליח להרחיק כמה מהם, הגיעו עוד עשרות, ובעקבותיהם מאות, ואלפים... ואז, הוא הרגיש את המשיכה הראשונה.

החגבים לא עצרו לרגע. הם תלשו ממנו את כל מה שיכלו. הוא הרגיש כמו אצבעות דקיקות שמושכות בקצוות, ואז קריעה רכה, ועוד אחת, ולפתע החולצה כבר התקלפה מעליו ונבלעה בפיותיהם של היצורים הללו. זה קרה מהר כל כך, עד שהוא לא הצליח לקלוט מה שקורה. בכל רגע שחלף, נעלמה שכבה נוספת של בגדים.

ולפתע, חריקה עדינה. משהו נמחץ בין עשרות לסתות, מתפורר. לקח לחוסאם רגע להבין, שמדובר בשעון הזהב שלו. פרק ידו היה לפתע חשוף מדי, תחושה מוזרה שהוא לא זכר מאז הפעם הראשונה בה ענד את השעון הזה. השעון נעלם.

הוא ניסה להסתובב, לברוח, לזנק, אבל הוא לא ראה כלום. הוא הושיט ידיים, מגשש. צעד אחרי צעד, מנסה למצוא את דרכו הביתה. החגבים כבר עזבו, כשגילו שלא נותר להם מה לכרסם. ממש כלום. חולצה, מכנסיים, שעון - הכל חוסל. ברגע זה, חוסאם היה אסיר תודה על החושך. הדבר האחרון שהיה חסר לו כרגע, זה שמשיהו יראה אותו במצב הנוכחי.

כשכמעט התייאש, הרגיש סוף סוף את ידית הדלת. הוא משך אותה בפראות, זינק פנימה, וטרק בעוצמה לפני ש'הם' יספיקו

להיכנס בעקבותיו. אבל הוא איחר את המועד... 'הם', כבר היו שם, לפניו.

כשהגיע סוף סוף אל הארון בחדר השינה, מחפש מה לעטות על עצמו - הוא כבר מצא רק סמרטוטים. חלקי בד נגוסים, מחוררים, שנגרסו תחת לסתותיהם של יצורים רעבתניים. ומי שאחראי היה על ההרס הזה - כבר עשה את דרכו אל התחנה הבאה.

הוא לא עצר לרגע.

ח'אלד אל-מג'יד, היה קצין קשוח במשמר מצרים. אחד מהאנשים שלא רק שמרו על הסדר, אלא הובילו את המהלכים. הוא היה אחד האנשים המובילים במועצת השומרים, בשר מבשרה של המערכת.

לאחרונה, כשהחלו להישמע הקולות הקוראים לפרעה להיכנע, הוא היה אחד המתנגדים הבולטים ביותר. בכל ויכוח, קולו היה זה שהשתלט על השיח. "הם לא יצאו מכאן!" היה רועם, הולם באגרופו על השולחן. "שווה לסבול! שווה להקריב! כבודה של מצרים מעל הכל! גם אם הארץ כולה תיחרב - הם יישארו כאן, עד סוף כל הדורות!"

כל מי שניסה להסביר, להוכיח שמצרים כבר אינה מסוגלת לשאת את זה, שאנשים נשברים, שהממלכה מתמוטטת - קיבל מח'אלד את אותה התשובה: "אנחנו נחזיק מעמד! לא משנה כמה נשלם - זה שווה את זה!"

כשהשמים נעלמו מאחורי נחילי הארבה, כשהחשיכה השתלטה על הכל והוא לא ראה אפילו מטר קדימה - ח'אלד עדיין לא פחד. "זה רק ארבה!" הוא אמר לעצמו. "נחכה עד שזה יעבור, ונמשיך הלאה!"

אבל אז, נחיל שלם הסתער עליו...

הוא לא הספיק להגיב. הם הגיעו כמו סופה שהתפוצצה. אלפי גופים זעירים נצמדו אליו בבת אחת, והוא הרגיש איך קרסים זעירים מתחפרים בעורו, כמו מחטים דקיקות. הוא הרים יד להדוף אותם, אבל זה היה מאוחר מדי.

תחילה זו היתה רק תחושה מוזרה, משהו שגירד את עורו, כמו חיכוך קל של כנפיים דקות. אבל אז, התחושה השתנתה. משהו ננעץ בעינו. הכאב היה חד, פתאומי. ח'אלד ניסה למצמץ, לסגור עפעפיים, אבל זה היה מאוחר מדי. משהו שם **כבר לא היה**.

הוא פתח את פיו לצרוח, אבל שום קול לא יצא. הוא כבר הבין. החושך, נשאר אותו חושך. אבל בשבילו, זה כבר לא היה החושך של השמים. זה לא היה הארבה שכיסה את הכל. הוא - כבר לא יראה שום דבר.

לא היום, לא מחר. אף פעם.

אמין באדר ניהל בעבר מפעל טקסטיל גדול בפאתי אלכסנדריה. במפעל שלו, בפסי הייצור, במחסנים - הועסקו עד לא מזמן עשרות אנשים, מרביתם עבדים שמעולם לא קיבלו משכורת. הוא היה מאלו שנהנו במיוחד מכוח העבודה הבלתי מוגבל שעמד לרשותה של מצרים. הוא מעולם לא ראה בעבדים היהודים בני אדם.

את מכסת האוכל שהיה אמור לספק - צמצם אמין למינימום; את שעות העבודה - האריך מעבר למקסימום. הוא דאג לסגור בפני היהודים את דלתות המרפאה במפעל, בטענה שאינה מיועדת לעבדים. במהלך השנים, הוא היה אחראי ישיר לסבלם של מאות.

אבל בעקבות מגפת הטכנולוגיה, המפעל הושבת. מהמכונות החדישות שרכש בלית ברירה, כאשר היהודים הפסיקו להופיע לעבודה - לא נותר מאומה. הן הפכו לגושי פלדה חסרי תועלת. אבל את ההלוואות שנטל כדי לרכוש את המכונות הללו, תוך חישוב כלכלי מדוקדק - היה עליו לכסות. כשלא עמד בכך, עוקלו חסכוניותו.

כעת, אמין נותר מובטל וחסר כל. הוא שוטט ברחובות, רעב, מחפש עבודות מזדמנות. גם בבוקר הזה, הוא גרר את רגליו לאטו, רוטן על גורלו, מסרב להשלים עם המציאות. ואז, לפתע, העולם התכסה בעלטה. לא ניתן היה לראות מאומה: לא את המדרכה, לא את עמודי התאורה, כלום.

אמין לא עצר. הוא הכיר את הרחובות הללו היטב, כמו את כף ידו. הוא האמין שיוכל למצוא את דרכו באמצעות מישוש בלבד. אבל אז, הוא הרגיש דקירה חדה. כמו מחט שננעצה בעוצמה, ונשלפה כהרף עין.

ברגע הראשון, הכאב לא היה נורא. אבל הוא לא נעלם... הוא התפשט! גל של חום פרץ מהקרוסול והתחיל לזחול במעלה הרגל. לאט, אך בבידור. תחילה רק עקצוץ עדין, ואז שריפה שהלכה והתעצמה, כמו להבות קטנות שמטפסות במעלה השרירים.

הוא נעצר. ניסה להביט כלפי מטה, להבין מה אירע, אך לא ראה כלום. הוא רק שמע את נשימתו שנעשתה כבדה מרגע לרגע, את הלמות ליבו ההולכות וגוברות. ואז, הוא הרגיש את זה: משהו חלקלק, שהתחכך בו, נגרר על פני עורו.

כשהבין, קפא על עמדו. זה היה נחש. הוא פתח את פיו לצעוק, אבל לא נשמע כל קול. שריריו כבר התקשו לנוע, עורו הפך חם ואז קר, ובעיניו ריצדו הבזקים משונים. הוא הרגיש את הדופק רועם בקצות האצבעות, בפנים, בלסת. כל גופו התכסה בזיעה קרה. לא היה טעם לברוח. זה כבר היה מאוחר מדי.

ואז, הכל נגמר. הכאב כבר לא היה שם. וגם לא שום דבר אחר.

זה היה כמו גבול בלתי נראה. כל כך קרוב, אבל רחוק מרחק שנות אור.

בצד האחד, מצרים. חרבה. חורבן מוחלט. צבא החרקים המעופפים, שחולל שמות בימים האחרונים, הצטרף לרשימת האסונות שפירקו את הארץ והפכו אותה לשבר כלי. אפילו לא צל של עצמה. כעת, היא היתה שרויה בעלטה מוחלטת, בעוד החיל הכובש מכלה עוד ועוד פיסות של מה שהיתה פעם המעצמה הגדולה בעולם.

ואילו בצד השני, שכונת היהודים. המקום בו עולם כמנהגו נהג. השמש זרחה במלא הדרה, קרניה מאירות על פני גינות מוריקות. הרחובות היו שלווים, והחיים... החיים נמשכו כרגיל. ממש כרגיל.

ילדים התרוצצו בשבילים, צחוקם מהדהד בין הבתים. על הספסלים בגינות המשחקים ישבו אימהות, משגיחות על עוללים שהתנדנדו בנדנדות במשובת ילדות. וכמובן: לא היה שם אפילו חגב אחד. לא על המדרכות, לא בין ענפי העצים, לא בבתים, בשום מקום לא נשמע משק כנפיים רוטטות.

אנשים הסתובבו ברחובות, עורכים קניות בנחת. בדרך הביתה, נכנסו למאפיה המקומית, שהוציאה הרגע מהתנור מגשים עמוסי לחם טרי. הם מיהרו לבית הכנסת לתפילה, ואחריה, נעצרו לברך משהו לשלום, להחליף כמה מילים. קצב החיים התנהל לאיטו בשלווה מוחלטת.

זו לא היתה אותה ארץ. זה לא היה אותו עולם.

כך ביום בו הופיע הארבה, וכך ביום שאחרי. ואז, הגיע ערב שבת, והיהודים, כמו בכל שבוע, עסוקים היו בהכנות לקראת

בואה של המלכה. ניחוחות של תבשילים נישאו ברוח בין הערביים. גברים וילדים יצאו לבושים חגיגית, בדרכם אל בית הכנסת. נשים צדקניות מיהרו להשלים את ההכנות האחרונות, בעוד בבתי אחרים כבר עמדו ילדים לצד אימותיהם שהדליקו נרות.

ואז, נשמעה הצפירה, זו שמבשרת על כניסת השבת. הגיע סוף סוף הרגע שבו ימי החולין מפנים את מקומם לקדושת היום השביעי. ובאותו הרגע, משהו נוסף קרה, לא בשכונת היהודים - **במצרים!**

בהתחלה, זה היה עדין. כמו רוח שנעצרה לפתע, כמו דממה שהתגנבה לאוויר. אבל אז, לפתע, הגיחו כמה קרניים. אחרונות. **של שמש.** זו שלא נראתה כאן כבר כמה ימים. זו שהיתה מכוסה בענן של חרקים, אטום לחלוטין. מישהו הרים את עיניו לשמים, וגילה: **הם היו ריקים!** דממה השתררה אט-אט באוויר, שהיה מלא עד כה במשק כנפיים, בלא הפוגה.

החגבים לא נעלמו, אבל הם לא נעו. הם נחו. שכבה על גבי שכבה של יצורים דוממים, כיסו את הכבישים, את המדרכות, את הגגות, את החצרות, את העולם כולו. חגבים שרועים כמו שטיח חי, כמו מיליארדי פסלים קטנים.

אט-אט החלו המצרים לצאת מהבתי, בחוסר אמון. מישהו שלח יד, בזהירות, נוגע בחגב שנח על מעקה הברזל במרפסת. הוא היה שם, הוא היה חי, אבל הוא לא זו. לראשונה מאז שהסיוט הזה החל, נשמעו קולות של הקלה.

הקלה? אולי זה לא מדויק. משום שהרגע שבו השמש שבה לזרוח - היה גם הרגע שבו המצרים נחשפו, לראשונה, לממדי ההרס העצומים שהארבה כבר הספיק לחולל. זה גם היה הרגע שבו לראשונה הם ראו את הארץ שלהם, מכוסה כולה, במספרים דמיוניים של חגבים מכל הסוגים. מבחינה מסוימת, כשהמראה קפא, הוא היה קשה יותר לעיכול.

לא היתה דרך ללכת בלי לדרוך על גופים פריכים שהתפצצו בקול מצמרר. לא היתה פינה אחת במצרים שלא היתה מכוסה במרבד החי והפועם הזה. השמש זרחה אמנם על מצרים, אבל היא האירה רק על **חורבן מוחלט**.

חלף זמן מה, עד שהמצרים הצליחו לעכל את השקט. להאמין שהוא אמיתי. ועדיין, הם לא ידעו מה התוקף שלו, כמה זמן הוא יחזיק מעמד. היה להם ברור, שהסיוט עוד לא הסתיים. החגבים החיים, הדוממים, שקפאו כמו ממתנים לפקודת 'נוע!' - הבהירו זאת היטב בעצם נוכחותם.

בתחילה, הם שתקו. רק הביטו בעיניים קרועות מאימה במחזות הקשים. לא בטוחים אם זו הפוגה אמיתית, או שלב נוסף במשחק. אזכרי שהם לא מבינים את חוקיו.

טאז, לפתע, נשמע קול שקט: "זה בטח בגלל היהודים...". השמועה עברה מפה לאוזן: "זו השבת שלהם... בדיוק עכשיו התחילה...". מישוהו הצטמרר. "ומה אחר כך?" שאל בקול רועד, ואף אחד לא ידע מה להשיב.

כך, למשך עשרים וארבע שעות. יממה שלמה של שקט, שבה המצרים ניסו לנשום. אולי אפילו לנסות לשקם את מה שניתן. הם פתחו ארונות, חיפשו במזוויים, חיפשו משהו לאכול, אבל לא. לא נותר מאומה. החרקים הקטנים עשו עבודה יסודית. יסודית מדי, מבחינתם. גם המקררים התרוקנו לחלוטין, למרות שאף אחד לא הבין איך החגבים הצליחו לחדור את אטימות הדלתות.

עשרים וארבע שעות חולפות במהירות, כשהן מהוות הפוגה של חסד בתוך גיהנום בלתי פוסק. הן חולפות מהר, אפילו כשהבטן מקרקרת מרעב. המצרים בקושי התרגלו לשקט, וכבר החלה השמש של יום המחרת לשקוע. הכוכבים הראשונים הופיעו, אחד, שניים ושלושה. רגע קצר של דממה עמד באוויר, ואז, משהו השתנה שוב...

כנפיים רטטו, גופים דקיקים היטלטלו קלות, כמו מתעוררים מתוך שינה עמוקה. גלים של תנועה עברו במרבד החי שכיסה את הארץ, עד שלפתע, מיליארדי יצורים פרסו כנפיים, וזינקו מעלה. בתוך שניות, הם חזרו לפעילות מלאה. בשיא המרץ.

הכוכבים, כבר לא נראו. אור הירח, אפילו לא הבלית. השמים שוב היו מכוסים, באותו ענן מוצק, דבוקה אחת גדולה של חגבים. משק הכנפיים שוב מילא את האוויר ברעש בלתי נסבל, מחליא. **והסיוט התחיל מחדש.**

כשצבא החרקים חזר לעבודה, אחרי יממה של מנוחה - הוא היה נחוש מאי פעם. חדור מטרה, חסר רחמים, חסר מעצורים. הם כבר לא חיפשו אוכל, הם חיפשו מה להשמיד. גבעולים, עלים, או גרגרי חיטה - כבר לא היו במצרים. האוכל במזווים, כלה עד תום. ולכן, הם עברו לשלב הבא.

במקום גבעולים, הם הסתערו על חוטים.

זה התחיל בלחישות קטנות, רחש של פצפוף דק, כמעט בלתי נשמע. ואז הסימנים התחילו להופיע: מישהו ניגש אל המקפיא וגילה שלולית מים שנוצרה מקרח שהפשיר. בבתים אחרים - התפשט ריח צחנה חריף, שחשף בשר שהתקלקל כשהמקרר חדל מלפעול. מישהו שעבר ליד מה שהיה פעם תקע, צרח לפתע - כאשר זורעו נגעה, בלי משים, בחוטים חשופים.

מי שעדיין לא גילה את ממדי החורבן, עתיד היה לגלות אותם מאוחר יותר, כשהכל ייגמר. והגילוי יהיה גרוע מהסיוטים הגרועים ביותר שמישהו העלה בדעתו.

משום שלא רק החוטים הדקיקים בבתים נפרמו תחת לסתותיהם של היצורים הקטנים, אלא גם קווי המתח - שנקרעו, וניתקו שכונות שלמות מחשמל!

שלב נוסף בהתרסקותה המוחלטת של מצרים יצא לדרך. עוד
שלב בצניחה החופשית אל התהום. עוד צעד שאין ממנו חזרה.
כשמצרים תתעורר, היא כבר עתידה למצוא את עצמה בעידן
אחר - עידן האבן.

עבדאללה נסראן, ידע תמיד שהוא עוד יהיה האיש העשיר ביותר
במצרים. הוא רק לא ידע איך בדיוק זה יקרה. במשך שנים,
הוא בנה בעשר אצבעותיו את מפעל הבוטיק שלו, שהתמחה
בייצור תחליפי חלבון מהחי. את החברה שהקים, כינה: 'תעשיות
פרוטאין העתיד'.

בעוד שאחרים המשיכו להתמקד בגידולים מסורתיים - חיטה,
פירות, בקר וצאן - הוא ראה רחוק יותר. הוא זיהה את אחת
המהפכות המדעיות המסעירות בעולם התזונה: חלבון המופק
מחרקים. החלבון הזה, עשיר בחומצות אמינו חיוניות, מכיל
כמויות גבוהות של ברזל ואומגה 3, ותהליך ההפקה שלו הינו
בעל טביעת רגל אקולוגית מינימלית.

כך, הוא הקים את המפעל הראשון מסוגו במצרים, מתקן חדשני
לייצור אבקות חלבון המבוססות על חרקים, שנועדו לתעשיית
המזון: חטיפי אנרגיה, תחליפי בשר, ומוצרים מעובדים נוספים.

אבל המפעל, לא יכול היה לפעול בלי חומרי גלם, ואכן, היו
אנשים שתפקידם היה להשיג את חומרי הגלם הנחוצים. קראו
להם: **העבדים היהודים**. במשך שנים, בעונות המתאימות, בהן
החגבים מתרבים באזורים הכפריים, בשדות שליד הדלתא -
היהודים נשלחו לחפש אותם, בינות לעשב הפראי.

זו היתה עבודה נוראית. במשך שעות הם התכופפו, חיפשו בין
העלים, רדפו אחרי היצורים הקטנים, ודחסו אותם אחד אחד אל
מכלים אטומים בהם הוכנה מראש תמיסת שימור מדויקת. זה

היה דוחה, אבל לעבדאללה זה לא היה אכפת. כל עוד הם סיפקו את הסחורה, הוא היה מרוצה. והם נאלצו לספק אותה.

אבל עם התקדמות המכות, היהודים נעלמו. אט-אט הם החלו נעדרים מהעבודה, מצפצפים על החוקים הברורים.

בתוך תקופה קצרה, עבדאללה מצא את עצמו מתמודד עם מחסור בחומרי גלם, משום שאף מצרי לא הסכים להתרוצץ בביצות הדלתא בחיפוש אחרי חגבים, אפילו לא בתשלום גבוה משמעותית משכר המינימום... וכך, הוא נאלץ לפנות לייבוא.

אלא שאז התברר, כי ייבוא חגבים מחוות מסחריות במקסיקו, תאילנד או סין - הינו עסק יקר להחריד. וזה עוד לפני עלויות ההובלה, שהגיעו לסכומים אדירים. והמיסוי? והרגולציה? בקיצור, העסק הפך לבלתי כלכלי.

כך, לבסוף, בלב כבד, עבדאללה נכנע. קווי הייצור הושבתו, המכונות עמדו דוממות. השלטים שהבטיחו מהפכה תזונתית - הצהיבו תחת אבק.

אבל עכשיו? כשעבדאללה שמע לראשונה את ההתראה אודות חגבי הארבה העומדים לפשוט על הארץ, הוא הבין: **זו הזדמנות חיוני!**

הוא שלף את הטלפון, והתחיל מיד לגייס עובדים. הוא יכול היה להרשות לעצמו לשלם הון עבור כל שעת עבודה, משום שידע שהתמורה תהיה בהתאם: אם מכת ארבה תנחת כאן - כל שעת עבודה תהיה שווה לכמות עצומה של חומר גלם!

ואכן, היו קופצים רבים על ההצעה הזו: תשלום נדיב על כל שעת עבודה, בלי דרישות מוקדמות, בלי צורך בניסיון או בידע מוקדם, וכל מה שצריך זה רק לאסוף? נשמע נהדר!

בתוך פחות מעשרים וארבע שעות, עבדאללה הרכיב את הצוות שלו. הם התאספו במפעל הנטוש, הכינו מכלים בכמות מספקת,

ולא נותר להם אלא להמתין שהחגיגה תתחיל... אבל כשהיא התחילה, הם כבר הבינו שזה לא עומד להיות פשוט כמו שחשבו.

הם לא לקחו בחשבון את החושך. לא העלו בדעתם שיצטרכו לעבוד בעלטה מוחלטת, להסתמך רק על מגע, על תחושה עיוורת של ידיים מגששות בחשיכה. אבל גרוע מכך: הם לא לקחו בחשבון שהחגבים יחזירו מלחמה! והם החזירו. הו, איך שהם החזירו!

זה לא היה נחיל חסר בינה, שאפשר לגרוף לתוך המכלים סתם כך. הם היו חזקים, והם נלחמו! לסתות חזקות ננעלו על אצבעות חשופות; קרסים זעירים התחפרו בבשר, לא הרפו; רגליים קטנות שרטו, מכפות הידיים ועד לכתפיים, משאירות פסים של צריבה לוחטת.

אחד הפועלים צעק. השני שמט את הכלי וניסה לשפשף את עורו, להיפטר מחרק שזינק עליו. עוד אחד מעד, ונבלע בתוך ים של כנפיים רוטטות. זה כבר לא היה איסוף. זה היה קרב!

בסופו של דבר, העובדים שחלמו על הכנסה קלה, הרימו ידיים. הם העדיפו לחזור הביתה בידיים ריקות, מאשר בידיים פצועות. עבדאללה עמד שם, רואה איך החלום שוב קורס מול עיניו.

הוא לא האמין שזה קורה לו. הוא כבר היה בטוח שסוף סוף המזל האיר לו פנים, אבל עכשיו? עכשיו שוב הכל הרגיש אבוד.

אבל אז, הגיעה השבת, והארבה נח. העובדים בהו בו, המומים. את ההיסוס ניתן היה לחוש באוויר. אף אחד לא רצה להיות הראשון שינסה. אך לבסוף, מישהו שלח יד, והפעם - לא היתה התנגדות...

ואז, הם התחילו לעבוד, ממלאים מיכל אחרי מיכל. בשקט מוחלט, בלי מאבק. בתוך שעות, המחסנים התמלאו במכלים אטומים, גדושים עד להתפקע בחגבים, מכל הסוגים והמינים.

עבדאללה ראה את זה קורה, ונשם עמוק. הרגע שלו הגיע סוף סוף! הוא על המסלול!

בינתיים...

אחמד א-שאפעי היה אדם מסודר. לא היה פרט שחמק מעיניו, לא היה נתון שלא הופיע בדו"חות היסודיים שערך. הוא אהב את התפקיד שלו, משום שידע עד כמה הוא חשוב. המחסן עליו הופקד, לא היה סתם מחסן. זו היתה התקווה האחרונה של מצרים.

כשכל המפעלים המקומיים קרסו במגפת הטכנולוגיה - הייצור המקומי נעצר לחלוטין. הכלכלה המצרית התבססה כעת רק על ייבוא מבחוץ. על המשלוחים שהגיעו דרך היבשה והאוויר, שנפרקו בזהירות, נבדקו, ואוחסנו במחסנים השמורים ביותר בממלכה, עד שנשלחו אל תחנות החלוקה בהן חולקו במשורה, על פי מכסה קבועה לנפש.

היו שם פסטות מאיטליה, אורז מהודו, קטניות מארגנטינה, שימורים מכל העולם. שקי קמח דחוסים, שמנים בבקבוקים אטומים, חלב עמיד, ועוד. כל ארגז, כל שק - נרשמו, כל גרם שיצא אל נקודות החלוקה - עבד בקרה מדוקדקת. ועל כל האימפריה הזו, ניצח אדם אחד ויחיד: אחמד א-שאפעי.

גניבות היו הפחד הגדול ביותר של אחמד. הוא ידע שהרבה עיניים לטושות אל עבר תכולתו של המחסן הזה, שבשוק השחור - היתה יכולה להניב סכומי עתק דמיוניים. משום כך, הוא פקח שבע עיניים. תיקיהם של העובדים נבדקו בסוף כל יום, כדי לוודא שלא הסתירו משהו. מצלמות אבטחה עקבו אחרי כל החללים במחסן, ושידרו ישירות אל משרדו של המנהל.

עד כה, זה הצליח. לא נרשם אפילו מקרה אחד של גניבה.

ביום שבו הכל התחיל, אחמד ישב במשרדו כרגיל, מתעמק במסמכים, משווה בין דו"חות מלאי, עוקב אחרי המספרים בעיניים שאינן מחמיצות מאומה. החדר היה מואר באור פלורסנטי קר, אך גם קרני השמש הסתננו מהחלון הגדול. אולם לפתע, משהו החשיך. אחמד הרים את עיניו, מצמץ לרגע, ולא האמין: מבעד לחלון, נשקף רק שחור עמוק.

רגע לאחר מכן, כשנחיל שלם הסתער פנימה, השתלט על המשרד והתחיל לעבוד - הוא כבר הבין. זה התחיל, בדיוק כפי שהמנהיג היהודי הזהיר מראש... בתוך שניות, החדר כבר היה חשוך לחלוטין. היצורים הקטנים ששלטו בו כעת בלי מעצורים, כיסו את הנורה ולא הניחו אפילו לקורטוב של אור לעבור את החומה הסמיכה שיצרו. משק כנפיים הדדה בין הקירות, רוטט, עמוק וחי.

זה לא נעצר כאן. אחמד כבר לא יכול היה לראות מאומה, אבל לשמוע - הוא שמע היטב. ומה שהוא שמע, לא השאיר מקום לתקווה: המשרד, היה רק תחנת מעבר. מכאן, החגבים המשיכו הלאה, אל המחסן עצמו. ושם, הם כבר באמת חגגו!

הוא לא ניסה לעצור את זה. לא היה בכך טעם. הם - היו מיליארדים, ואילו הוא - כמעט לבדו. לא היה לו מושג האם שאר העובדים עזבו, נמלטו על נפשם, או שהם מסתתרים היכן שהוא... אבל גם אילו היו מצטרפים אליו - לא היה להם סיכוי מול הנחיל האדיר שהתרבה מרגע לרגע.

במשך שלושה ימים תמימים הוא נותר במשרד, מחכה שהכל יגמר. לא היה לו לאן ללכת, ובכל מקרה הוא לא היה מפקיר את המחסן לגורלו.

כך, עד שהגיעה השבת, וצבא הכיבוש פרש ליממה של הפוגה. כשזה קרה, אחמד זינק ממקומו. הוא יצא בריצה אל עבר המחסן, לנסות להבין מה נשאר. מה שרד. מה ניצל. אך המראה

שנגלה לנגד עיניו היה מחריד: המדפים עוד היו במקומם, מכוסים בחגבים שחנו עליהם בנחת, ללא תזוזה. מלבד זאת, לא נותר במחסן מאומה. כלום.

השקים התרוקנו, קופסאות הקרטון נותרו בלי תכולתן, הקטניות נעלמו, לאורז לא נותר זכר, הפסטות נגרסו באינספור לסתות רעבות. מכל עתודות המזון שאמורות היו להספיק לתקופה ממושכת, לא נותר דבר. כשהכל יסתיים, אם יסתיים מתי שהוא, לא יצאו עוד משלוחים אל נקודות החלוקה. כבר לא יהיה מה לשלוח.

אחמד עמד נטוע במקומו, עיניו פעורות באימה. הוא הצליח לשמור על המחסן מפני כל גניבה, עד שהגנבים הקטנים הגיעו. מולם, הוא נותר חסר אונים. הוא הבין את המשמעות היטב: מצרים נשארה חסרת כל. מעתה, הרעב בלתי נמנע. בלי אוכל, אי אפשר לשרוד. ומכאן, **שמצרים בסכנה קיומית מיידית.**

פרעה ישב בלשכתו. פעם, החדר הזה היה לב האימפריה, אבל עכשיו הוא נראה כמו משהו שנקבר תחת שכבות של חורבן. הווילונות כורסמו, הריפודים נקרעו כאילו טפרים בלתי נראים עברו עליהם. אפילו חליפתו, החליפה המפוארת שעיצבו בעבורו טובי המעצבים - נראתה כעת כמו פיסת בד שאיבדה את משמעותה.

לעת עתה, המלך עדיין לא היה יכול לעמוד על ממדי החורבן, שכן החדר היה שקוע בעלטה מוחלטת, אבל מתוך הקולות והתחושות - הוא הצליח להבין את הכיוון הכללי. בינתיים, ניסה להתעלם ממשק הכנפיים שהדהד סביבו ומתחושת המגע של רגליים דקיקות שלא הניחו לו לרגע. הוא ניסה לשכנע את עצמו שזה ייגמר עוד מעט. אבל עם דבר אחד הוא לא הצליח להתמודד: **עם הרעב.**

בימים כתיקונם, הארוחות הובאו אל הלשכה אפילו מבלי שביקש. מטבח הארמון היה פעיל מסביב לשעון, וכל מי שעבד שם ידע שהמלך אוהב לנשנש. אבל כעת, חלפו ימים, ואפילו מגש עם כריך ופירות לא עבר בדלת...

ביום הראשון, הוא חיכה, מתוח, מקשיב לכל רחש. כשהשעות חלפו והשקט נמשך - החליט למחול על כבודו, ולהתקשר. הוא הרים את השפופרת, חייג למספר המקוצר, אך לא היה מענה. גם בפעם השניה נשמע רק צליל ריק. בפעם השלישית, סוף סוף, נשמע קול עייף: "אין מה לשלוח, אדוני! לא נותר דבר!".

בפעם הבאה בה ניסה להרים את השפופרת, כבר לא נשמע כל צליל. לסתות קטנות כבר כרסמו את החוטים, וניתקו את הלשכה מהעולם שבחוץ. פרעה נותר מבודד, יום, ועוד יום. רק חאתם, העוזר האישי שלו - נשאר בחדר הסמוך, נאמן לתפקידו באש ובמים.

רק בשבת, היתה הפוגה קלה, חסרת תועלת. בארמון לא נותר אוכל. מבחינה מסוימת, המצב החמיר: כשהשמש שבה להאיר את מצרים לזמן מה, היתה לפרעה הזדמנות להביט סביבו, ולגלות את החורבן שהותיר צבא החרקים. הוא היה פיקח דיו כדי להבין שזה רק קצה הקרחון, ולא הצליח להימנע מלשאול את עצמו אם לא היה עדיף להישאר בחשיכה.

כששבו החרקים לפעולה, עם תום השבת, הוא כמעט וחש תחושת הקלה. הרעש היה מצמרר, המגע היה מחליא, ברור היה לו שברגעים אלו מתווספים נזקים עצומים לרשימת הנזקים שלא יתקנו אף פעם, ובכל זאת - הכאוס הזה איפשר לו לברוח מהמחשבות, לדחות את הרגע בו יצטרך לתת תשובות, פתרונות.

הוא נשאר בלשכה. בחושך. בעלטה. את תחושת הזמן איבד מזמן. לא היה לו מושג האם חלף יום, חלפו יומיים, ואולי אפילו

יותר. אולם לפתע הרגיש, שהוא כבר לא מסוגל יותר. לא אכפת לו כלום.

פרעה קם ממקומו, מישש את דרכו אל החדר הסמוך, וצרח אל המקום בו שיער שיושב חאתם, עוזרו הנאמן: "תביא אותו לכאן, עכשיו!".

שעה חלפה. צעדים נשמעו במסדרון, בטוחים ושלווים. ואז, הדלת נפתחה. המלך לא ראה אותו נכנס, אבל הוא ידע שזה הוא. הוא היחיד שיכול היה להסתובב כעת, בביטחון מוחלט. הוא היחיד בעולם שהרשה לעצמו להיכנס אל הלשכה מבלי לבקש רשות.

ואז, נשמע הקול המוכר. קול שניכרה בו שלווה מוחלטת, כמעט מקוממת. לא פחד, לא כעס, לא לחץ. "קראת לי, פרעה?" הוא שאל, ופרעה לא חיכה רגע: "די!" המילים פרצו ממנו בלי שליטה. "זה הסוף! זה מוות! אתה שומע? מוות!".

הוא אפילו לא הציע עסקה. לא ניסה לשחק משחקים. הוא פשוט התחנן. "תעשה משהו! אני לא יכול יותר! מצרים לא יכולה יותר! תעשה שזה ייגמר!". פרעה לא זכר שהוא דיבר אי-פעם למישהו בנימה כזו. הוא השפיל את עצמו עד עפר. נמוך מזה, כבר לא היה לאן לרדת.

המנהיג היהודי הקשיב, שתק רגע, ולאחר מכן פסק בקצרה: "זה ייגמר!", ומיד המשיך: "אל תבטיח לי הבטחות, אני יודע שאתה לא מתכוון לקיים אותן. אל תנסה להציע הצעות, משום שאני לא מנהל משא ומתן. המכה הזו תסתיים, אבל אל תטעה: אחרות תבואנה בעקבותיה!".

ואז, הוא הסתובב ויצא, והמלך שמע את הדלת נטרקת.

רגעים ספורים לאחר מכן, הרוח השתנתה. רוח מערבית החלה לנשב. תחילה בעדינות, נוגעת בקצות המבנים, מחליקה בין הסמטאות.

אבל אז היא התחזקה, נסחפה בעוצמה, נושאת איתה את נחילי הענק. גל אחר גל של חגבים התרוממו באוויר. אינספור יצורים התנתקו מהקרקע, מצטרפים לשטף שהתנקז אל האופק, חושף בהדרגה את מה שהותיר אחריו.

נחשול אדיר של תנועה שטף את העיר, כשהנחילים מילאו את השמים, נעו בסחרור ויצאו לדרכם. השמש שטפה את מצרים. קרניה נפלו על הרחובות, חדרו לחלונות, הציפו את הבתים, וחשפו את האמת האיומה: ממה שפעם היתה עיר - לא נותר כעת אלא תל חורבות. ממדי ההרס היו הרבה מעבר לכפי שמישהו העלה בדעתו.

אט-אט החלו אנשים לצאת מהבתים שלא נותר בהם דבר, אל החורבן שכבר הכירו. מרגע לרגע, התבררו ממדי האסון. שכונות שלמות נותקו מזרם החשמל; מכוניות נותרו במקום בו חנו, אך נראו כמו שלדים חשופים: הריפודים נעלמו והספוגים כורסמו עד שלא נותר מהם מאומה; במחסני המזון לא נותר דבר.

הרעב, כבר לא היה בגדר איום. הוא היה מציאות קיימת, שלא ניתן היה לברוח ממנה. למצרים לא נותרו חיים. אנשים חיטטו בפחי האשפה, מקווים למצוא שאריות - משהו, כל דבר - שנחילי הארבה לא נתנו עליהם את הדעת, אך לשווא. לא נותר מאומה. כלום.

אם עד לפני ימים ספורים הם חשבו שהגיעו אל התחתית, שגרוע יותר לא יכול להיות - הרי שהם התבדו. מצרים חזרה מאות שנים לאחור. למעצמה המפוארת, לא נותר זכר.

ב'תעשיות פרוטאין העתיד', עמד עבדאללה וסקר בסיפוק את המחסן המסודר, בו נערמו מכלי החגבים המשומרים שהצליח לאגור. סוף סוף הגיע הרגע שחיכה לו. החגבים עוזבים את הארץ בהמוניהם, ובעוד שעות ספורות לא יישאר מהם זכר. מצרים כולה תלקק את פצעה, ורק הוא יהיה זה שניצח את המכה. זה שהשתמש בה, במקום שהיא תפגע בו.

אבל אז, לפתע, הוא שמע את זה. 'קליק', כמו מיכל שהפקק שלו נחלץ. ועוד אחד. ואז, רעש מתגלגל, בשעה שעשרות מכסים נפרצו בזה אחר זה. הוא קפא, פעור פה. המכלים האטומים רעדו, רטטו, ולפתע - כנפיים נפרצו, והמוני חגבים פרצו במעוף ומילאו את חלל המחסן, בדרכם החוצה. אל החופש. אל המקום ממנו באו.

הוא רצה לצעוק. לצרוח. לעצור את זה. להסביר שהחגבים שבמכלים, כבר אינם חיים. שחגבים מתים לא יכולים לברוח. אבל לא היה לו למי להסביר את זה... הוא רץ אל עבר המכלים, ניסה לאטום אותם בחזרה, אך זה היה כמו לנסות לאסוף מים בידים חשופות. החגבים המשיכו לפרוץ החוצה, גופים קטנים, עשרות, מאות, אלפים - עד שלא נותר כלום.

הוא הביט סביבו, חסר אונים. התקווה נגזזה מהר משהופיעה. החלום, התפורר מול עיניו כמו חול שנשמט בין האצבעות. עבדאללה ניסה להיאחז במשהו - מחשבה, תכנית גיבוי, אבל הראש שלו היה ריק.

הוא נשען על אחד המדפים הריקים, גופו רעד. הוא סירב להאמין. איך זה קרה לו? הוא הרי היה זה שתמיד ראה רחוק יותר מכולם! שתמיד ידע לזהות הזדמנויות! ודווקא עכשיו, כשהזדמנות חייו כבר היתה בידיו - היא התרסקה לרסיסים!

ואז, עוד רעש. שקשוק של מיכל ריק המתגלגל על הרצפה. הוא הביט למעלה, בדיוק ברגע בו החגב האחרון נפרד מהמפעל

ונעלם אל השמים. לא נשאר דבר. לא חומרי גלם, לא כסף, לא עתיד. תחושת קור טיפסה במעלה גבו.

הוא צנח על ברכיו. פיו נפער לצעוק - אבל שום קול לא בקע ממנו. "זה לא יכול להיות... זה לא יכול להיות!" הוא מלמל לבסוף, אבל זה היה. וזה נגמר.

גם לו, כמו לכולם, לא נותר אלא **ללקק את הפצעים**.

הימים הבאים לא הביאו עמם כל בשורה. השמש האירה בכל בוקר מחדש על מצרים החרבה, שוטפת באור זהוב עולם ששוב לא היה אלא מצבה דוממת לחיים שנגדעו. הערים, שהיו תוססות ומלאות חיים, הפכו לזירות של שקט מצמית. הרחובות נראו ריקים, אך הם לא באמת היו כאלה. בצללים, בשולי הדרכים, נעו האנשים הרעבים.

פעם, הם היו בני אדם. כעת, הם היו סתם יצורים ריקים, נעים מתוך דחף טהור לשרוד, לפחות את היום הנוכחי. חיטוט בפחי האשפה הפך לשגרה, פעולה עיוורת של ייאוש. אף אחד לא באמת חשב שמישהו ישליך אל הפח משהו שראוי לאכילה. מזון היה האוצר היקר ביותר, ומי שהצליח למצוא משהו שניתן ללעוס - ניצל אותו עד הפירור האחרון.

האנשים הרעבים דינו בכבדות, גופם צנום, עיניהם הכבויות מתרוצצות לצדדים, מחפשות את מה שכבר לא ניתן היה למצוא: מזון, ולא פחות מכך - תקווה. אך כל פירור כבר נאכל, והתקווה כבתה מזמן. רק חורבן מוחלט נותר, ובו לא היה מחסור.

החלשים היו הראשונים ליפול. ילדים קטנים בכו עד שלא נותר בהם כוח לבכות עוד. חלקם נרדמו בזרועות אימותיהם, פניהם החיוורים צמודים אל חיקן, ולא התעוררו עוד.

זקנים שכבו על המדרכות, עורם הדק נמתח על עצמותיהם הבולטות, כאילו התכווץ תחת אכזריות הרעב. עיניהם, שהיו פעם מלאות חוכמה וניסיון, שקעו עמוק בארובותיהן, מוקפות בעיגולים כהים של ייסורים. שפתייהם הסדוקות נעו לעיתים, לוחשות מילים שלא נשמעו - תפילה, זעקה, אולי רק רסיסי הזיה. הגוף הכחוש כבר ויתר. רק המבט נותר - ריק, כבוי, משלים עם הבלתי נמנע.

הרעב היה מהיר, אכזרי וחסר רחמים. הוא לא הבחין בין איש לרעהו. הוא לקח את כולם, מותיר אחריו רק קליפות של אנשים - גופים שהלכו ודעכו בין הצללים.

אין ספק. הרעב היה הטרגדיה הגדולה ביותר, אך הוא לא היה חזות הכל.

חורבנה של הארץ היה רחב ממנו. מאז שרשת החשמל קרסה, כאשר חגבי הארבה כרסמו את הכבלים וניתקו את מצרים מצינור החיים - היא נסוגה מאות שנים לאחור. בהתחשב בדמותה המודרנית, היה במחזה משהו סוריאליסטי.

גורדי שחקים עדיין התנשאו אל השמים, אך הם היו חשוכים לחלוטין. שלטי הלב הענקיים, שפעם בהקו בצבעים עזים - עמדו כעת דוממים, מסגרותיהם השחורות משמשות כאבני מצבה לשפע שאבד. חנויות ומרכזי קניות, ששקקו חיים - עמדו נטושים ושוממים.

מכוניות כמעט ולא נראו. לא רק משום שנותרו מעט מאד מהן, אלא בעיקר מפני שלא היה להן לאן לנסוע. לא היו מקומות עבודה, לא היו סחורות להעביר, לא היו סיבות לצאת לדרך. האנשים הרעבים, העדיפו לשוטט רגלית, אולי יתקלו במקרה במשהו שיצליח להשקיט את הרעב ולו לזמן מה.

הלילות נבלעו בצלמוות מוחלט. עם רדת החשיכה, אנשים הדליקו נרות כדי להפיג מעט את חשכת הלילה, או העמידו

מדורות והתכנסו סביבן. מגגות הבניינים ניבטה צליתה של ארץ רפאים, ורק השמים, זרועי כוכבים כפי שלא נראו מזמן, נמתחו מעליה באדישות קרה.

מצרים לא נותרה רק ריקה ממזון. היא היתה ריקה מחיים.

כשהתברר שמחסני המזון התרוקנו לגמרי, בעלי החיים נותרו מקור המחיה היחיד שנשאר במצרים. הם לא הספיקו בכדי למלא את בטנו של עם שלם, אך הפכו לאוצרות.

בתחילה, היו אלה העדרים הגדולים - הפרות, הכבשים, העזים. הם נשחטו כולם, עד לאחרון שבהם. גם הלולים התרוקנו. זה היה צעד הכרחי, ולא רק מפני שכל פירור מזון היה צורך קיומי עבור מצרים, אלא גם משום שאיש לא יכול היה להאכיל את בעלי החיים הללו.

אך המחירים נסקו לשמים. רק עשירים מופלגים יכלו להרשות לעצמם לקנות חתיכה קטנה של בשר. הממשלה ניסתה להטיל פיקוח, להחרים סחורה ולחלק את המזון באופן מבוקר, אבל בתוך הכאוס ששלט במדינה - הפיקוח היה כמעט בלתי אפשרי.

בעלי המשקים, שהבינו עד מהרה את ערכו של כל ראש צאן או בקר, דאגו להסתיר את הבשר היטב. בשוק השחור, הם קיבלו תמורתו פי עשר, ולעיתים אף יותר. האזרח הפשוט, שלא היה לו כסף וגם לא כוח, נאלץ להסתפק במה שנותר. ולא נותר הרבה.

ואז הגיעו הכנופיות. הן לא ביקשו, לא התחננו - וגם לא שילמו. הן הגיעו חמושות, ולקחו כל מה שיכלו. חקלאים שהשקיעו את כל חייהם במשקים שלהם, נותרו חסרי כל והצטרפו בעצמם למעגל הרעב.

אולם בזמן שבעלי החיים הגדולים נעלמו, משהו אחר דווקא התרבה במהירות - החולדות. רחובות מצרים, ריקים מאדם אך

זרועים בפסולת ישנה וגופות נרקבות, הפכו לגן עדן למכרסמים. עכברושים התרוצצו בין ההריסות, מצאו מחסה במרתפים ובתעלות, וניזונו מכל מה שמצאו: שאריות מזון רקובות, נבלות, ולעיתים אף מכרסמים אחרים.

ואז, מישהו ניסה לתפוס חולדה. בהתחלה, אנשים הביטו באימה: "מי יאכל חולדה?", אך כשהרעב הפך לבלתי נסבל - השאלה הזו קיבלה תשובה אכזרית. החולדות הפכו למקור המזון של אלו שלא נותר להם דבר. אנשים הציבו מלכודות פרימיטיביות, ותוך זמן קצר כבר נצלו החולדות על אש גלויה בחצרות.

אבל מה שהתחיל כפתרון לרעב, הפך במהרה למכת מוות: המכרסמים נשאו עימם מחלות. גופים חלשים מרעב - קרסו במהירות. קדחת, שלשולים, זיהומים שונים - היו קטלניים. מי שחלה, לא יכול היה לצפות לעזרה. וכך עד מהרה התברר: החולדות אינן פתרון לחיים. זו רק דרך אחרת למות.

נותרו אפוא רק הדגים. במי היאור עדיין שחתה דגה משמעותית, אף שאוכלוסייתה לא השתקמה לחלוטין מאז שנכחדה במכת הדם. הכמות לא היתה מספקת - ודאי לא להאכיל עם שלם - אך זה היה לפחות משהו. ובמשהו הזה היה די כדי להצית מלחמה חדשה.

אנשים נהרו אל הנהר, מקור המזון האחרון שנותר. הם עמדו במים עד מותניהם, שולחים רשתות, משליכים חכות, אפילו מנסים ללכוד דגים בידיים חשופות. אך גם אם הצליחו למשות דג מפרפר מהמים, השמחה היתה קצרה. כל דג שעלה מהנילוס - משך עיניים רבות, חמדניות.

כנופיות התארגנו במהירות וקבעו טריטוריות. הן תפסו בעלות על קטעים של הנהר, ואסרו על אחרים לדוג שם. מי שהעז לדוג בלי רשות, שילם מחיר כבד. הוא חזר בידיים ריקות, או שלא חזר כלל.

כך, מעט הדגים שעלו מהנילוס הגיעו לבסוף לשוק השחור, שם נמכרו במחירים בלתי אפשריים. רק העשירים - היו יכולים להרשות לעצמם לקנות דג או שניים, ואילו האחרים - נותרו רעבים.

גם ביאור, כמו ברחובות, החיים והמוות נקבעו לפי חוקי הכוח. החזקים שלטו, והחלשים נרמסו באכזריות.

בינתיים, השגרירות המצריות בערי הבירה - לונדון, פריז, וושינגטון ורומא - פעלו במרץ. הן שיגרו פניות חירום דחופות למדינות המארחות. "מצרים ניצבת מול אסון בקנה מידה בלתי נתפס!" כתב שגריר מצרים בבריטניה בתזכיר בהול ששוגר למשרד החוץ המקומי. "אנו זקוקים לכל סיוע אפשרי: קמח, קופסאות שימורים, מזון יבש - מה שניתן. כל עיכוב יעלה בחיי אדם". שגרירים אחרים העבירו מסרים דומים.

ואכן, ממשלות רבות נענו. מטוסים הועמסו במזון, אוניות יצאו לדרך. אך כשהמכולות הגיעו לנמלי מצרים - בים וביבשה - הן נבלעו בתוך הכאוס. "מי אמור לקבל את האספקה הזו?" ניסה להבין קצין האו"ם בנמל אלכסנדריה, אך לא קיבל תשובה ברורה. זה היה המצב גם בנמל התעופה בקהיר, אליו הופנו מטוסי התובלה העמוסים מרחבי העולם.

הממשל, שעדיין התיימר לשלוט במצרים, לא הצליח למלא את תפקידו. לבסוף, היה זה הצבא שהשתלט על המשלוחים הגדולים, בטענה שיש 'לנהל חלוקה מסודרת'. בפועל, חלק מהמטען נעלם עוד לפני שהגיע אל המחסנים, והופיע בתוך שעות בשוק השחור - שם נמכר במחירי עתק.

אל תחנות החלוקה שברחבי מצרים, הגיע המעט שנותר. הוא חולק לאזרחים במשורה, בכמויות שהבטיחו הישרדות, בקושי.

המצרים המתינו בתורים אינסופיים. עמדו שעות, מחזיקים בידיהם שוברים לחבילת אורז, כמה קרקרים, או קופסת שימורים. לא פעם, כשכבר הגיע תורם - גילו שכבר אין מה לקבל. הכל נגמר.

אם למישהו היה ספק - המציאות דיברה בעד עצמה: ייבוא המזון היה הכרחי, אך רחוק מלהספיק. וכמו תמיד, החזקים הם אלו שניצחו. מי שהיו לו קשרים, או לפחות שרירים - מצא דרך להשיג יותר. אחרים, נדחקו לסוף התור, וכמעט תמיד המזון לא הגיע אליהם.

ובכל זאת, הם חזרו גם למחרת. לא משום שהאמינו שיצליחו יותר - אלא משום שלא היה להם משהו טוב יותר לעשות.

רק בשכונת היהודים, שלא נפגעה במכת הארבה כמו גם במכות שקדמו לה - לא היה רעב. המחסנים נותרו מלאים. היה קמח, אורז, פירות וירקות - כמעט הכל. בין השכונה לבין מצרים לא הפריד מאומה, ובכל זאת הן נראו כיקומים מקבילים, רחוקים זה מזה שנות אור.

השמועות עברו מפה לאוזן. "אצל היהודים יש אוכל!" לחשו אנשים רעבים, ונהירה המונית החלה לעבר השכונה. אנשים התחננו לכיכר לחם, לשקית אורז, למעט קטניות. הם היו מוכנים לשלם הון. אך היהודים לא יכלו להאכיל את מצרים כולה, והם ידעו זאת היטב.

מאחורי דלתות סגורות, נערכו התייעצויות קדחתניות. האינסטינקט האנושי אמר לעזור, לפתוח את המחסנים. אבל ההיגיון לחש אחרת. אם יתנו את כל מה שיש, השכונה תצטרף גם היא למעגל הרעב. המחסנים לא היו אינסופיים, ואספקה חדשה - איש לא ידע אם תגיע.

"אנחנו לא יכולים להאכיל מדינה שלמה!" טען בלהט אחד ממנהיגי העדה. "זה נכון... אבל אנחנו יכולים למכור מעט,

לפחות מעט!" השיב לו אחר. וכך, ההחלטה נפלה: המכירה תתאפשר, אך במשורה, כדי שהמלאי יספיק גם אם הרעב יימשך זמן רב.

שערי החנויות נפתחו בפני המצרים - אך לא בפני כולם. רק בעלי משפחות, הורים לילדים קטנים. גם הכמויות הוגבלו. המאושרים שיצאו עם שקיות מרשרשות בידם, הבטיחו את הישרדותה של משפחתם לפחות כמה ימים קדימה. אבל במבט רחב, הצעד הזה היה כמעט חסר השפעה. כמו לנסות לכבות שריפה באמצעות כוס מים.

הימים חלפו, הרחובות התמלאו בגופות. אנשים קרסו באמצע הדרך ולא קמו עוד. אחרים פשוט ישבו בצידי הדרכים, עיניהם מזוגגות, מביטים אל האופק הריק. כבר לא נותר בהם כוח לחפש תקווה.

לכולם היה ברור, שישנו רק פתרון אחד שיציל את הארץ הזו, והמפתח נמצא בידיו של פרעה. אם רק יציית לדרישותיו של המנהיג היהודי - המכות תפסקנה, והארץ תוכל לנסות להשתקם. ובכל זאת, איש לא התקומם. לא קמה מחאה, לא פרצו הפגנות, לא היתה אפילו לחישה של מרד. אולי מפני שלאנשים לא היה עוד כוח להילחם; אבל בעיקר - מפני שגם בתוך הרעב הנורא, הגאווה המצרית עדיין לא אפשרה להם להישבר.

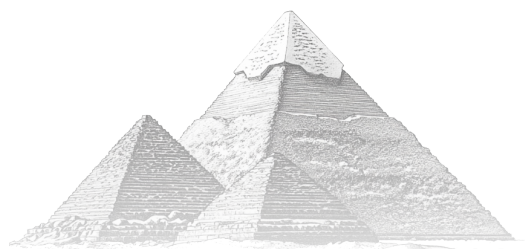
מצרים חוותה אפוקליפסה של ממש, ולא היה מי שיציל אותה, מעצמה.

בתחילה, רבים ציפו שהמלך יכנס את יועציו לדיון חירום, יתווה דרכי פעולה. אך הוא לא עשה זאת. אף שר לא זומן לארמון, ולא רק משום שלא ניתן היה להשיג את השרים טלפונית. הסיבה האמיתית היתה, משום שפרעה הבין את המצב היטב, אולי

יותר טוב מכל אחד אחר. והוא ידע, שאין על מה לדון. פתרונות אמיתיים - לא היו בנמצא. שום אסטרטגיה לא היתה יכולה להפוך את הריק למלא.

בינתיים, בארמון - החיים נמשכו כמעט כרגיל. אספקת החשמל נמשכה כסדרה, בזכות הגנרטורים העצמאיים שפעלו במרתפים. המזון - זרם אל הארמון בשפע, הרבה לפני שמישהו חשב לחלק ממנו לאזרחים מן השורה. משכך, לפרעה לא היתה כל סיבה אמיתית להיכנע. והוא אכן המשיך להתעקש. גם כאשר רחובות ממלכתו נשטפו במוות, גם כאשר ארצו התפוררה - הוא לא נסוג מעמדתו אפילו צעד.

במרפסת הארמון, שנשאר מואר גם אחרי שהארץ כולה שקעה בחשיכה - עמד המלך לבדו, צופה בעיר הגוועת ברעב, וקיבל במודע החלטה: **הוא לא ייכנע!**

כשהעולם כבה

השמש קפחה מעל מצרים, בלתי נסבלת כרגיל. הרחובות החרבים רטטו בחום, והאוויר עמד, כבד ולח. דמויות כושלות נדדו לאיטן, גוררות רגליים, נסמכות על קירות חשופים, עיניהן כבויות. הן לא הלכו לשום מקום. רק המשיכו לנוע, מכוח האינרציה, מתוך דחף קדום להמשיך - גם כשלא היה כבר לאן. אלו היו פניה של מצרים כעת.

בתור לחלוקת המזון, מאות אנשים עמדו, צפופים, שקטים. הדיבורים גוועו כבר מזמן. כל שנותר הוא התקווה השברירית - שאולי, אולי הפעם, תורם יגיע לפני שהמלאי ייגמר.

חיילים חמושים עמדו משני צדי הרחוב, שומרים על הסדר, אך נטולי רצון אמיתי להתערב. גם הם היו תשושים, פניהם חיוורות. המחזה חזר על עצמו בכל יום מחדש: אריזות קטנות נמסרו לידיים רועדות, מעט מדי - תמיד מעט מדי - אבל זה מה שהיה, וגם זה לא תמיד.

לא רחוק משם, גבר כחוש ישב על ספה מרופטת בביתו החשוך, עיניו ריקות. הארבה לא הותיר לו דבר: אפילו הריפוד של הספה נאכל, ונותרו רק קרעים חשופים וקרשי עץ בולטים מתחתיו. הוא כבר לא חיפש אוכל - לא היה טעם. אם המוות צריך להגיע, שיגיע כאן. לפחות שזה יהיה בצל.

בקומה השלישית של בנין מתפורר, אישה צעירה ניסתה לנדנד את בנה התינוק בעריסה, אך ידיה רעדו מחולשה. הילד ייבב, קולו חלוש. מבטה נדד לחלון. היא הביטה אל החורבן שבחוץ ותהתה בליבה - האם עוד יהיה להם מחר?

בסמטה צדדית, חבורת נערים דלי גוף התקבצה סביב אש קטנה - ניסיון נואש לצלות עצמות עטורות שיירי שומן. הם נעצו עיניים בלהבות המרצדות, מחכים בכיליון עיניים לרגע בו יוכלו להכניס משהו לפה, גם אם היה ברור מראש שזה לא ישריע - אף לא במקצת.

ובאחד מיובליו הנידחים של הנילוס - מקום שבו כמות הדגה לא הצדיקה מאבקי כנופיות - דייג יחיד עמד יחף במים, אוחז חכה. הוא ידע שזה הסיכוי האחרון שלו לשרוד, ובהה במצוף המתנודד על פני המים, מקווה לרגע המתוק שבו יתחיל להתפתל.

ואז, בבת אחת, בלי כל התראה מוקדמת, בלי סימן מקדים, **העולם כבה.**

זה לא היה כמו לילה שמתגנב לאיטו. זה היה מעבר חד ומוחלט, כמו להב שגדע את האור באבחה אחת. בבת אחת, העולם כולו התפוגג.

הגבר על הספה קפא, מבטו מבועת. האישה בבניין החזיקה את תינוקה חזק יותר, לבה פועם במהירות. חבורת הנערים סביב המדורה נותרה בפיות פעורים, ריקים לגמרי, כשהאש גוועה לפתע. והדייג? הוא עדיין אחז בחכה, אך כבר לא ראה את המים. הוא לא ראה כלום.

זה לא היה לילה. ללילה יש סדר. יש לו גם כוכבים. כאן - לא היו כוכבים, ואף לא צל של אור. החושך שצנח על מצרים היה חי, סמיך. הוא עטף את הרחובות, את הסמטאות, את האנשים

הרעבים - במעטה כבד, שחור משחור, אטום לחלוטין לאור. חומר שניתן היה למשש.

אדם אחד עמד בתור לחלוקת המזון, מצחו נוטף זיעה, וניסה להבין מה קורה. הוא שאף עמוק - האוויר זרם פנימה, אבל זה לא הספיק. החזה שלו עלה וירד במהירות, אך במקום הקלה, כל נשימה הרגישה דקה, ריקה, חסרת ממשות. כמו לשאוב מתוך בקבוק שכמעט התרוקן.

לידו עמד גבר מבוגר, מצומק, ששערו הלבין מזמן. פניו היו מחורצות, מחוספסות מאבק החיים, אבל בעיניו - היתה הבנה, גם אם איש לא יכול היה לראות את העיניים הללו כעת. הוא הכיר את זה. "במכרות", לחש, כאילו מדבר לעצמו, "כשהיינו יורדים עמוק מדי... האוויר נעשה כבד. היה שם גז... לא ניתן היה לראות אותו, אבל הוא הורגש בהחלט. הוא ישב כמו משקולת..."

"זה כמו אז?" שאל מישהו בלחישה רועדת, והזקן נד בראשו. "לא בדיוק... אז, ידענו שזה גז מסוים, מימן, אולי פחמן דו-חמצני. אבל זה..." הוא השתעל ואחז בצווארו כאילו מנסה לקרוע מעליו משהו בלתי נראה, "זה מרגיש שונה. לא מריחים כלום, לא מרגישים כלום, רק שהאוויר... חסר".

"אני לא מבין!" אמר צעיר שעמד בסמוך, מנסה בכוח לשמור על קור רוח. "אם אין חמצן, איך אנחנו עדיין בחיים?"

הזקן התאמץ לנשום, נאבק לנסח מחשבה בהירה בתוך הכאוס. "זה כמו באותם כיסי גז במכרות", אמר לבסוף, קולו חלול. "היה שם מספיק חמצן כדי שלא נמות מיד, אבל מעט מדי בשביל שהלפידים יבערו. אולי זה ככה גם כאן. לא מתים... אבל גם לא ממש חיים".

האחרים השתתקו. מישהו שלף מצית, הקליק, ו... כלום. ניסה שוב - שום דבר. "אי אפשר להדליק אש!" הוא לחש באימה. "זה

בדיוק מה שאמרתי... אין מספיק חמצן, ענה הזקן, "אבל יש בדיוק מספיק כדי... כדי..." הוא לא ידע איך לסיים את המשפט. "כדי להחזיק אותנו ככה," סיים מישוהו אחר, מבטו נעוץ באפלה.

היה בזה משהו נורא יותר מכל אסון שידעו עד כה. זה לא היה מוות, אך אלו גם לא היו חיים. זה היה להיתקע בין לבין.

היו כאלו שפשוט ניסו לשרוד בתוך החומר השחור. נאבקו על כל נשימה, התכופפו לרצפה, מחפשים לשווא עוד טיפת חמצן. אחרים עמדו במקום, קפואים, המומים, אבודים לחלוטין. הם לא יכלו לראות, אבל הם עדיין יכלו לשמוע. צלילים עמומים של חרחורים, נשימות חטופות.

זה נראה השיא. משהו שגרוע ממנו כבר לא יכול להיות. אבל אז קרה הבלתי ייאמן: זה החמיר.

מישהו שניסה לזוז, הרגיש כאילו רגליו שוקעות בתוך בטון סמיך. הוא הניף יד, היא זזה - אבל לאט מהרגיל. כאילו נדחפה דרך בריכה של דבק. "מה זה? משהו... משהו לא בסדר?" קולו רעד. אנשים אחרים סביבו, הרגישו איך משהו חונק אותם לאט, כאילו אוויר סמיך הולך ומתקרש סביבם, נעשה כבד יותר, צמיגי יותר, לופת את גופם בשכבות בלתי נראות של לחץ.

אצל אחד, זה התחיל בכפות הרגליים - תחושת נמלול מוזרה שהתחלפה בכובד נורא. לא משנה כמה ניסה להרים אותן, הן לא נשמעו לו. אצל אחר, היו אלה הידיים - הוא ניסה להושיט יד לחבר שעמד לידו, אך אצבעותיו נעצרו באמצע הדרך, כאילו נלכדו בתוך יציקה בלתי נראית.

גבר מבוגר שעמד בפנינת הרחוב בהה קדימה, עיניו קרועות מאימה. הוא לא יכול היה לזוז כלל. בהתחלה, הוא עוד הרגיש את הכאב בחזה, את הדופק המואץ, אפילו את הרוח הקלה

שחדרה איכשהו דרך החומר השחור. אבל לאט-לאט, כל זה התעמעם. התחושה נעלמה, כמו גפיים שנרדמות ומתנתקות ממנו. ואז - כלום. גופו לא היה עוד שלו.

החושך התקשה. הוא כבר לא הרגיש כמו גז. הוא הפך למוצק. כמו רשת בלתי נראית של ברזל נוזלי, שהתמצקה באחת.

אך לא אצל כולם... היו כאלו, שעדיין יכלו לנוע בחופשיות יחסית. גם אם עדיין היה קשה לנשום והם לא ראו מאומה. אלה, היו ברי המזל. אנשים סביבם נעלמו בתוך חושך מוצק, חדלו להגיב ולנוע, בעוד הם - זכו עדיין לרגעים של חסד.

לעומתם, אצל אחרים, החושך היה קשיח מיד ברגע הראשון. הוא עטף אותם בבת אחת כמו גוש יצוק, כבר בשנייה בה האור נעלם. הם לא יכלו להגיב, לא יכלו לצעוק, בודאי שלא להיאבק. אף אחד לא ידע עליהם. הם פשוט קפאו בשקט, באלם מוחלט.

ואז, בקול רועד, מישהו לחש: "זה קשור ליהודים, נכון?". מישהו אחר ניסה להכחיש, ואז עצר.

כי פתאום, זה היה ברור: אלו שהקשיחו את ליבם - הפכו בעצמם לנוקשים; אלו שהתענגו על סבל היהודים - הפכו משותקים בסבלם שלהם; אלו שהיו אכזריים במיוחד - היו הראשונים שקפאו לחלוטין; ואלו שעדיין יכלו לזוז - הבינו פתאום מה זה אומר עליהם.

החושך היה מוחלט. לא היתה לו התחלה, לא היה לו סוף, רק הווה אינסופי, חסר צורה, חסר כיוון. לא היה יום ולא היה לילה. לא היו צללים, ולא אורות קלושים שיבשרו על שינוי. כל מה שהיה - היה רק חומר שחור, חונק.

בהתחלה, המצרים עוד ניסו לעודד את עצמם. "אולי זה ימשך רק כמה דקות..." "אולי זה יעבור בקרוב..." אבל החושך היה

יותר סבלני מהם. השעות התערבלו, דקות נמתחו לנצח, והמוח האנושי, שלא נועד להיות שבוי בתוך לא-כלום - החל להיסדק.

בדקות הראשונות, הם ניסו לחשב את הזמן החולף לפי מספר הנשימות. מישהו לחש לעצמו: "אלף ואחד, אלף ושתיים...", אבל באיזה מספר הפסיק? לא היה לו מושג. המספרים התבלבלו, המילים איבדו משמעות, והוא אפילו לא היה בטוח אם אמר אותן בקול רם או רק דמיון.

מישהו אחר ניסה לשיר לעצמו מנגינה, לעגן את עצמו למציאות. אבל באיזשהו שלב, שכח איך השיר ממשיך. הוא ניסה לחזור להתחלה, אבל גם היא נעלמה.

זיכרונות מהעבר החלו לצוף, ואנשים ניסו להיאחז בהם. לעיני רוחם הם ראו את בית ילדותם, את המקומות בהם גדלו. החיים חלפו מולם כמו בסרט, והם התקשו להבחין בין זיכרון לחלום או הזיה.

אט-אט, המציאות נסדקה והחלה להתפורר. אנשים הביטו בחושך, והוא השיב להם מבט. בזווית העין, מישהו ראה צללית חומקת. הוא הפנה את אישוניו, אך לא ראה דבר. ואז שוב - משהו נע שם, עמוק בתוך הריק, בלתי נראה, אך מרגיש נוכח. המשהו הזה, התחיל להתקרב. "מי שם?" נלחשה שאלה בקול חנוק, אולם החושך לא ענה.

ידיים דמיוניות החלו להימתח מתוך האפלה, דמויות קרמו עור וגידים. פנים מעוותות, מוכרות-לא-מוכרות, התקרבו, גיחנו, לחששו. מישהו ראה את אימו המתה, קוראת לו מתוך החשכה: "בוא, ילד שלי... בוא...". אחר, ראה את דמותו שלו, מביטה בו מתוך הריק.

והיו הקולות. זה התחיל כלחשושים קלושים, כמו הד מדומה שנחבט בקירות התודעה. ואז, הקולות גברו. זעקות של רעבים, לחישות של מתים. אנשים החלו לשמוע קולות קוראים להם

בשמותיהם, בוכים, צוחקים בלעג, מספרים להם סודות שלא ידעו מעולם. והגרוע מכל - לפעמים, הקול היה קולם שלהם.

בשלב הזה, חלקם כבר ויתרו. הם לא ידעו אם הם ערים או חולמים. ואולי הם בכלל מתו, מבלי ששמו לב? אפילו לצבוט את עצמם הם לא היו יכולים, כשהידיים היו כלואות בסד שחור, כובל. רק המאושרים שיכלו לזוז הצליחו להכאיב לעצמם - כדי לגלות לפחות שהם קיימים.

הקולות התערבו בראשם, התמונות התרסקו זו על זו. חלקם ניסו לדבר עם ההזיות, אחרים דיברו עם עצמם - או עם אף אחד. ובתוך כל זה, מישהו התחיל לצחוק. זה לא היה צחוק רגיל. זה היה צחוק משוגע, מתגלגל. הוא צחק צחק וצחק, עד שהצחוק הפך לבכי. ואז - השתיקה נפלה שוב.

כי לא משנה כמה הם השתגעו, לא משנה כמה ניסו לברוח - החושך היה חזק מהם, והוא נשאר.

אמיר היה פעם פועל בבית מלאכה, הרוויח מספיק כדי לקיים את משפחתו הקטנה. היתה לו ילדה, בת ארבע, שקפצה לקראתו בכל ערב, כשחזר הביתה. עכשיו, לא נשאר דבר. עבודה לא היתה, וגם הילדה כבר איננה. עיט שחור חטף אותה אל השמים בטפרים חדים, כשהחיות השתלטו על הארץ. ועכשיו - הוא היה רק רעב.

הרעב שרף לו את הקרביים מבפנים. ימים שלמים בלי אוכל אמיתי, רק מים פושרים ולחם יבש שמצא במקרה אתמול. היום - היום לא היה כלום.

אבל היום, היתה שמועה. מישהו אמר שברובע הישן, בשכונה שננטשה כמעט לחלוטין - ישנם פחי אשפה שעדיין לא נבזזו עד היסוד. זה היה סיכוי קלוש, אבל סיכוי קלוש היה עדיף על פני כלום.

כשהגיע, לא היה אף אחד מסביב. זה היה סימן רע - כנראה לא נשאר דבר. אבל הוא לא היה יכול להרשות לעצמו לוותר.

הוא כרע על ברכיו ליד הפח הראשון, מושך את המכסה בכוח. הדפנות המתכתיות היו קרות למגע. בפנים לא היה כמעט דבר - שקיות קרועות, קליפות שהתייבשו והפכו קשות כמו אבן, עצמות ישנות מנוקרות עד לשדיהן. אבל אולי, אולי עמוק יותר?

אמיר טיפס לתוך הפח, ידיו גיששו בין הקרטונים המרוחים בשאריות יבשות של פעם. הוא ידע שזה מטורף, אבל למות ברעב היה מטורף לא פחות.

ואז - הכל נמחק. העולם נעלם. זה הרגיש כאילו מישהו שפך צבע שחור לתוך עיניו, לתוך נשמתו. הוא לא ראה דבר.

אמיר התנשף. הידיים שלו עדיין היו שם, הוא יכול היה לזוז, להרגיש את דפנות הפח סביבו, להרגיש את הבד הקרוע של החולצה שלעורו, אבל לראות? הוא לא ראה אפילו צללים.

האוויר השתנה - נעשה כבד, סמיך יותר. הריאות דרשו חמצן, אבל האוויר היה דחוס מדי. אמיר נזכר פתאום: לא פעם, עישן במרתף הסגור של בית המלאכה, כשהדלתות היו נעולות, והאוויר הפך כבד לנשימה. הוא זכר איך זה הרגיש: הסחרחורת, התחושה שהגוף הופך כבד, האצבעות שהחלו לעקצץ, הדופק שהאט.

שם, צריך היה רק לפתוח חלון. אבל כאן, לא היה חלון לפתוח. לא היה אויר נקי שיכול לחדור. הוא התמוטט על ברכיו, ידיו מפרפרות בתוך החושך, מחפשות משהו שלא קיים. ראשו הסתחרר, הבטן התהפכה, הוא רצה להקיא - אבל אפילו זה דרש יותר מדי כוח. רגליו רעדו. ואז, לבסוף, הוא כבר לא הרגיש כלום.

אחמד היה בטוח שהוא לא ישרוד עוד יום. גופו היה צל חיוור של עצמו, עורו נמתח על עצמותיו, וכל צעד היה מאבק נואש.

הוא לא זכר מתי אכל בפעם האחרונה, לא ידע כמה זמן חלף מאז שאיבד כל תחושה - מלבד הריקנות הצורבת בבטנו. הוא הלך ברחוב, מתנדנד כמו ענף שבור ברוח, עיניו משוטטות בין האבנים, מחפשות, מתחננות לפירור של חיים.

ואז הוא ראה אותה. פרוסת לחם, בהירה, כמעט שלמה, מונחת על שפת המדרכה.

לרגע הוא עצר, קפא, חושש שמדובר בהזיה. אבל היא היתה שם, אמיתית, מחכה לו. ליבו פעם במהירות מסוכנת. הוא צנח על ברכיו, הושיט את ידו אל פרוסת הלחם כאילו היתה זהב טהור, חפן אותה בזהירות והגיש אותה אל פיו הפעור. שפתיו היבשות כבר הרגישו את המרקם.

ואז - העולם נמחק. בלי מעבר הדרגתי. החושך הכה בו בעוצמה. הוא לא ראה ולא שמע כלום, רק הרגיש שהכל סביבו נסגר עליו, נקרש למוצק. ידו האוחזת בפרוסה, קפאה באוויר. משהו בלתי נראה ריתק אותו למקומו, חסר תנועה. הוא ניסה לזעוק, לקרוע את הדממה, אך שום צליל לא בקע מגרונו.

אחמד הבין שהוא כלוא. תחושה מתגברת של דעיכה אפפה אותו. הראייה, שגם כך היתה מטושטשת - החלה להתעמעם, והמחשבות התערפלו. גופו כבר ויתר מזמן, עכשיו הגיע תורו של המוח. הוא עוד הספיק לחשוב, רגע לפני שעניו התגלגלו לאחור: "ככה זה נגמר?", ואז - זה נגמר.

השמש עמדה גבוה בשמים, אבל איש בתחנת החלוקה לא הרים אליה מבט. התור היה אינסופי, חוצה את הרחבה הגדולה כמו נהר אנושי עייף. חיילים חמושים עמדו משני צידי התור, מנסים לשמר את הסדר. הם נראו מתוחים. היה ברור, שהטעות הקטנה ביותר עלולה להצית תבערה.

מאחורי עמדת החלוקה, חיילים אחרים שלפו שקים מאובקים של קמח מתוך משאית חבוטה, מניחים אותם בזהירות על שולחן מאולתר. פקיד מיוזע, חבוש קסדה בלויה, מדד לכל אחד בקפדנות את המנה הקצובה. "הבא בתור!" קולו היה יבש וחסר רגש. האנשים התקדמו לאט, כושלים, אבל עדיין בתור מסודר.

ואז, לפתע, העולם השתנה.

החושך ירד כמו גרזן. השמש נבלעה באחת, האור התאדה, כל הצללים הפכו למקשה שחורה. בהתחלה, אנשים בהו באי-הבנה, מצמצו, ניסו להסדיר את נשימתם. אך אז, ההבנה הכתה.

חלקם פשוט קפאו במקום. גופם ננעל כפי שעמדו - פנים מתוחות, ידיים מושטות, עיניים פקוחות באימה. חיילים, אווזים בנשקם, נותרו נטועים למקומם כמו בובות צעצוע שנזנחו פתאום. היו כאלה שבדיוק כרעו להרים שק קמח - ונשארו כפופים, מרותקים לתנוחה בלתי אפשרית.

אבל אחרים עדיין יכלו לזוז. ידיים נואשות נשלחו בחשיכה, מגששות, מנסות למצוא אחיזה. ואז, מישהו נתקל במשהו מוצק - בשק קמח שנפל, ותוך רגע הסדר קרס. אלו שיכלו לזוז, השליכו כל עכבה. דחיפות, מהלומות ומשיכות. אנשים נאבקו על מה שלא יכלו לראות, על מה שאולי בכלל כבר לא היה שם. מי שהרגיש שק - נטפל אליו כמו חיית טרף, נאבק בידי, בגופו, בציפורניו.

אלו מהחיילים שלא קפאו, ניסו לעצור את ההמולה, להשליט סדר, אבל הם לא ראו דבר. צעקות נבלעו, הוראות אבדו ברעש האדיר. אף אחד כבר לא ידע מי נגד מי. בין הרגליים נמחצו זקנים וילדים. חלקם ניסו לברוח, אבל נתקלו באנשים אחרים שנעו בחוסר שליטה. אחרים פשוט נרמסו.

ואז, כמו שזה התחיל - זה נגמר. כלומר: החושך נותר, אבל הקרב דעך. לא משום שמישהו ניצח, אלא משום שכולם הבינו

שאין עוד טעם להיאבק. על הקרקע, בין גופות מעולפות וגפיים שבורות, בין יבבות כבושות ושברי צללים, נותר רק הד של קרב על משהו שכבר לא היה קיים.

עלי וחבריו ישבו בחצר האחורית של בית נטוש, סמוך לגדת הנילוס. הם ידעו שהנהר הפך מזמן לשדה קרב: כל מי שניסה לדוג - נאלץ להתמודד מול כנופיות שתבעו לעצמן שליטה על כל פיסה של מים. אבל היום, הם היו חכמים יותר...

מוקדם בבוקר, לפני שאנשים התעוררו, הם שוטטו לאורך הנילוס, והצליחו למצוא פינה לא מוכרת. יובל נסתר שהנהר שלח לשום מקום, מכוסה בצמחייה. לא מספיק כדי להצדיק מאבק כנופיות, אבל די והותר בכדי למצוא משהו להכניס לחמישה פיות רעבים.

הם עמדו במים הרדודים, מחזיקים רשת מאולתרת שאחמד מצא במחסן נטוש. היא היתה קרועה בחלקה, אך עדיין שמישה. הם פרשו אותה בזהירות, בשקט, כמעט בלי לנשום, כדי לא להבריא את הדגים. פני המים היו עכורים, אך מדי פעם נראתה תנועה קטנה - דג שחלף במהירות, חומק מהצללים שהטילו.

"לאט... לא לזוז," לחש אחמד, עיניו נעולות על רפרוף במים. חסן, שאחז בקצה הרשת, החזיק אותה מתוחה. כשהרגיש תזוזה, סימן באצבעו. ברגע הנכון, משכו כולם בבת אחת.

התנועה החדה העלתה נתזים, והם נסוגו אחורה - גוררים את השלל. הרשת היטלטלה בידיהם, כבדה מהמאבק שבפנים.

"יש לנו אחד!" קרא יוסוף בהתרגשות, עיניו בורקות. זה היה אמנון נילוס גדול יחסית, מפרפר באימה בין חוטי הרשת. הוא לא יספיק בשביל לשבוע, אבל זה הרבה יותר מכלום. זה אוכל.

הם אספו את הדג בחיפזון, ממהירים להתרחק לפני שמישהו יבחין וינסה לגזול מהם את שללם. הדרך חזרה היתה מהירה, רגליהם כמעט ריחפו. הם שבו יחד אל החצר, עיניהם בוערות ברעב. בזריזות, כמו להקת זאבים שזכתה בטרף נדיר, הם אגרו קרשים שבורים ופסולת יבשה, הקימו מדורה קטנה והציתו להבה.

האש החלה לרקד, והדג הונח מעליה על רשת ברזל חלודה שמצאו ברחוב. הריח החל לעלות - ריח של אוכל אמיתי. ריח שהם שכחו כבר איך הוא מרגיש. עוד מעט, והם יוכלו לשכוח מהרעב לשעה קלה, להעמיד פנים שהכל נורמלי. בינתיים, הם ישבו סביב המדורה הקטנה, צמודים זה לזה, והמתינו.

ואז - הכל התכסה בחושך סמך.

לרגע, אף אחד מהם לא זז. זה לא היה כמו לילה רגיל, לא חושך שמתגנב לאיטו, מרכז את העולם אל תוך הדמדומים. זה היה פתאומי, חד, כאילו מישהו סגר עליהם מכסה של קופסה אטומה.

עלי מצמץ, מנסה לשווא להתרגל לחושך. זה לא היה חושך שניתן להתרגל אליו. הדם הלם ברקותיו, והוא שמע את נשימות חבריו - מהירות, רדודות, כמעט חנוקות. "אחמד?" קולו נשמע נמוך מהרגיל, מהוסס. הוא שמע תנועה לידו - רחש בגדים, מישהו מזיז ידיים בזהירות, ואז קולו של אחמד בלחישה חורקת: "אני פה... אבל... אני לא רואה כלום".

עלי בלע את רוקו. הגרון שלו הרגיש יבש, חנוק. הוא ניסה להעביר יד מול העיניים - כלום. העולם הפך שחור משחור, ללא קווי מתאר, ללא צללים, ללא ניצוץ אחד של אור.

"רגע... האש!" לחש יוסוף פתאום. איש מהם לא יכול היה לראות אותה, אבל הם ידעו שהיא שם - או לפחות היתה אמורה להיות שם. הם גיששו בידיהם קדימה, מחפשים את החום המוכר, את הלחץ הקל באוויר כשהלהבות מרקדות. עלי שלח את אצבעותיו

בוהירות, מצפה להרגיש את הנשיפה החמה - אבל כלום. הוא הושיט את ידו עוד קצת - עדיין כלום.

"זה... זה נעלם!" רעד קולו של חסן. "לא נעלם," תיקן אחמד, "נחנק". זה היה הרגע בו כולם הבינו: האש כבתה מזמן!

עלי חש כיצד גופו רועד קלות. זה לא היה רק הפחד... זה היה הקור שהשתחל פתאום בין הצלעות, בין האיברים הריקים. קור פנימי, שהחום השרבי של שעת צהריים לא היה יכול למגר.

ואז אחמד לחש: "הדג"!

כמו לפקודה בלתי נשמעת, כולם החלו לגשש, אצבעותיהם מרפרפות על הקרקע, נתקלות באפר קר. "איפה הוא?" שאל מישו, "אני לא יודע!" השיב אחר, "מצאתי משהו!" קרא לפתע יוסוף, כשידיו נתקלו במשהו רך, חלקלק. "זה הוא," מלמל. "הדג".

הם לא היו צריכים לראות כדי להבין. נימת קולו של אחמד הסגירה היטב: הדג לא היה מוכן. "אבל... זה או זה - או כלום!" לחש אחמד.

עלי הרגיש את בטנו מתכווצת בעוצמה. הוא לא היה צריך שיזכירו לו את זה. גם בלי אור, גם בלי לראות את חבריו, הוא ידע - כולם חשבו את אותו הדבר: זה - או כלום.

לבסוף, זה ניצח. הוא היה עדיף על הכלום עשרות מונים. בלי לומר מילה, הם העבירו את הדג מיד ליד, כל אחד מהם נשך חתיכה מהבשר הנא למחצה, טועם שוב את מרירות הרעב - והפעם, כשהיא מתובלת בחושך.

בימים האחרונים, מוחמד לא עזב את אביו אפילו לרגע. הזקן היה חולה זמן רב, תשוש ורזה, גופו נחלש מרעב מתמשך, אך

מוחמד עשה הכל כדי להקל עליו. הוא חיפש שאריות מזון, השיג מעט לחם כשהצליח, ודאג להגיש מדי פעם כוס תה חמה.

כעת הוא עמד במטבח החשוך למחצה, מחזיק את כוס התה בידו, קולט את האדים העולים ממנה. ידיו רעדו מעט מתשישות, אבל הוא הצליח לאחוז בכוס היטב. זה היה הדבר היחיד שנותר לו לתת. הוא מיהר אל חדרו של אביו, כדי שיספיק לשתות את התה לפני שיתקרר.

ואז, ברגע בו הוא נכנס אל החדר, זה קרה.

החדר החשיך לגמרי. כל קרן אור נבלעה לתוך מסך של חושך סמיך. מוחמד קפא, עיניו נפערו באימה. "אבא?" הוא קרא, אך לא נשמעה תשובה.

משהו התכווץ בתוכו. הוא הושיט יד, מגשש באוויר, מתקדם בזהירות. רגליו כמעט הסתבכו זו בזו. הוא נצמד אל הקיר, מנווט את דרכו על פי מגעו הקר, ונעצר כשהגיע אל המיטה.

"אבא, אני כאן!" לחש. נשימה חנוקה נשמעה בחשכה. שיעול רועם קרע את האוויר, ואז - דממה.

מוחמד הושיט יד רועדת, מצא את זרועו הכחושה של אביו. היא היתה רפויה, כמעט חסרת חיים. ליבו החסיר פעימה. הוא רכן מעל הגוף הצנום. הנשימות היו שטוחות, מקוטעות, חלשות כמו גץ אחרון של נר שכבה לאיטו. ניכר היה שהחושך הזה, או מה שלא יהיה, לחץ על ריאותיו של החולה כמו אבן כבדה.

הוא עצמו הרגיש קוצר נשימה, תחושה מחניקה, אבל אביו? הוא היה חלש יותר, הרבה יותר. "תחזיק מעמד, התחנן, אך הנשימות הלכו ודעכו. היד שהחזיק נרפתה לאיטה. "אבא?" זעק מוחמד והידק את אחיזתו, אבל לא היה מענה. גופו של הזקן היה רפוי לחלוטין.

מוחמד ניסה לנער אותו, לצעוק, אבל שום קול לא בקע. שום צליל לא חזר אליו. הוא פשוט ישב שם, אוחז בידו של אביו,

מרגיש איך היא מעט החום שנותר מתפוגג והולך. הוא חיכה שמשוהו ישתנה, אבל ידע היטב בסתר ליבו: זה נגמר.

בסאם היה רעב. כמו כולם. בעצם, אולי אפילו יותר. זה כמה ימים שבהם לא הכניס כמעט מאומה לפיו. הרעב בער בתוכו, הופך כל מחשבה לצרחה בודדת: "אני חייב אוכל!".

הוא חיכה שעות בנקודת החלוקה, מציץ מעבר לכתפי האנשים העייפים, סופר בליבו את השקיות שנותרו, מנסה לחשב אם יגיע תורו לפני שהמלאי יכלה. התור התקדם לאט, ולבסוף הגיע גם הרגע שלו. הוא נעמד מול הפקיד, ידיו מוכנות לקבל - לא משנה מה, אבל הפקיד רק הניד בראשו: "נגמר!".

בסאם לא זז. הוא הרגיש את גופו רועד, לא יודע אם מזעם, תשישות או ייאוש. ואז, לפתע, הוא הבחין בהם. לצד המחסן, מתחת לארגז ריק, שכבו כמה תפוחי אדמה. לא הרבה - רק שלושה-ארבעה, אבל מספיק בהחלט כדי להרגיע את הבטן הזועקת, לפחות בינתיים.

הוא לא חשב. גופו נע מעצמו. רגליו זינקו קדימה, ידיו נשלחו ותפסו את התפודים בחוזקה. אולם לפתע נשמעה צעקה מאחוריו, חדה וחזתכת: "עצור!".

כשהסתובב, ראה מולו שלושה חיילים. עיניהם היו טרוטות, גופם היה כחוש, אך ידיהם שאחזו ברובים - היו יציבות ונחושות. בסאם לא חשב פעמיים. בעצם, אפילו לא פעם אחת. באינסטינקט של רגע פשוט תפס את הרגליים - והחל לרוץ.

הריאות שלו בערו, גרונו היה יבש כמו המדבר. הוא חצה רחובות, חלף על פני בתים דוממים, מעד על פחיות ריקות, כמעט החליק על שלולית של בוץ, שומע את צעדי הרודפים - הולכים ומתקרבים. ירייה פילחה את האוויר והוא התכווץ, אך לא האט.

לפתע, מצא את עמו מול מבוי סתום. לפניו, היתה גדר, בלתי עבירה כמעט. במחשבה שנייה... אם יתאמץ, אם ייתן את כל מה שיש בו, אולי יצליח. זה היה הסיכוי האחרון שלו. בסאם הגיע אל הגדר, הרגליים ניתקו מהקרקע, ובאותו הרגע...

העולם נמחק.

משהו עצר אותו באוויר. זה לא היה מכשול פיזי, זה היה כאילו קפץ אל תוך דבר מה בלתי נראה, מוצק לגמרי. האוויר הפך כבד, שחור, דחוס להחריד. ידיו, שהיו מתוחות קדימה בתנועת זינוק - קפאו. רגליו נותרו קפוצות. פיו נפער, אך קולו לא נשמע. הוא לא ראה דבר, ולא היה מי שיראה אותו.

החיילים, שכבר היו קרובים ממש, נבלעו גם הם בתוך האפלה. "מה קורה?" ניסה אחד מהם לצעוק, אבל הפה שלו לא זז. דממה מוחלטת השתררה. דממה לא-טבעית.

איש מהם לא ראה איך בסאם, בשבריר השנייה של זינוקו, נשאר קפוא באוויר, מוקף בכלום שחור, כמו פסל בתוך החושך. אבל גם אם היו יכולים לראות, זה כבר לא היה משנה. החושך בלע אותם, כולם.

מאהר הידק את אחיזתו בהגה, עיניו התרוצצו בין הכביש השבור למראה הראשית, מוודאות שאיש לא עוקב אחריהם. המשאית היתה ישנה, מקרטעת, אך עדיין חזקה מספיק כדי להשלים את משימתה. המטען שבתוכה - שקי קמח, שימורים וחבילות מזון יבשות - היה שווה יותר מזהב. הם הצליחו. הצליחו להתחמק מהשומרים בתחנת החלוקה, להעמיס במהירות ולברוח - לפני שמישהו גילה. עכשיו נותר רק להגיע למקום בטוח.

מאחוריו, ראיד ועבד ישבו מתוחים. "תוריד קצת את הרגל מהגז!" רטן עבד, אבל מאהר התעלם. הוא ידע שהכביש מסוכן.

מכת הברד הותירה אותו משובש, רצוף מהמורות. אבל זה לא היה הזמן לנהוג בזהירות.

ואז - העולם קרס. לא היה רעש, לא היה רמז מקדים, הכל פשוט... נעצר.

רגע קודם - המשאית שעטה בכביש המהיר, ובתוך רגע היא קפאה, בתוך גוש יצוק של חומר שחור. גם יושביה נלכדו באותה יציקה חסרת רחמים, נבלעים בתוכה מבלי שהיתה להם ולו שנייה להגיב. זו לא היתה בלימה הדרגתית. לכוח הכבידה לא היתה דרך לווסת את עצמו.

בתוך שבריר שנייה, הכל נגמר. הגוף קפא, אך מה שבתוכו - המשיך לנוע. המוח הוטח בעוצמה כנגד הגולגולת, וכלי הדם העדינים בתוכו נפרצו ללא רחם. הריאות נקרעו מהלחץ האדיר, נאדיות קרסו, ודימום הציף את חלל החזה - משאיר רק שקט במקום אוויר. הלב נזרק קדימה, מפרצת קטלנית באבי העורקים לא הותירה סיכוי לחיים.

הם לא הספיקו להרגיש. הכאב, אם בכלל היה שם, נמוג עוד לפני שהתודעה הבינה. רגע אחד הם היו, וברגע הבא - כבר לא, לתמיד. ורק המשאית, על מטענה היקר - נותרה נטועה במקום, לכודה בתוך סד החושך, מחכה לאור שימצא אותה כשישוב, אם זה יקרה אי-פעם.

עיניו של חסן היו נעוצות בכביש המתפתל. השמש ניצבה עדיין גבוה בשמים, קורנת בעוצמה, אך הוא לא טרח להרים אליה מבט. הדרך הצרה טיפסה במעלה הגבעות שמחוץ לעיר, ואז השתפלה בחדות בין הצוקים. השקט כאן היה כמעט מוחלט, מלבד נהמת המנוע.

זה היה הימור - אבל הימור ששווה את הסיכון. לא מזמן שמע שמועה. קרוב לוודאי שמועה מטופשת, אחת מני רבות

שהסתובבו ברחובות, אבל הוא לא יכול היה להתעלם ממנה. מישהו אמר שבחוה מבודדת, רחוקה מספיק כדי שלא תהפוך יעד לפשיטות - נותרו בעלי חיים. לא הרבה - אולי כמה תרנגולות, אולי עז או שתיים, אבל במציאות הנוכחית - אוצר של ממש.

הוא היה מהמעטים שעדיין החזיקו ברכב פרטי, וכעת, החליט לנצל את הייתרון הזה. מיכל הדלק היה מלא, ואמור להספיק לנסיעה הלך וחזור. אם, בכל זאת, אולי, השמועה תתברר כמבוססת - זה יכול להיות ההבדל בין חיים לבין מוות ברעב. והוא ממש לא רצה למות.

המכונית נענתה בנהמה כשלחץ על הדוושה, חותר קדימה אל יעדו. הדרך היתה מסוכנת, מתפתלת, עם תהומות שנפערו משני הצדדים, אבל הוא הכיר אותה היטב.

אולם אז, לפתע, הכל החשיך. ברגע אחד. לא היה יותר אופק, וגם לא כביש. רק שחור מוחלט.

עיניו של חסן נפערו, ידיו התהדקו על ההגה. הוא דרך על הבלמים בכל כוחו - זה הדבר היחיד שהיה ביכולתו לעשות. אבל זה היה מאוחר מדי. הוא צרח. המכונית המשיכה עוד קצת, ואז... האספלט נגמר.

הוא לא יכול היה לראות מה מחכה לו, אבל הוא בהחלט הרגיש.

הרכב צלל לתוך החשכה. המכה הראשונה היתה כמו אגרוף שקרע את עמוד השדרה שלו. חגורת הבטיחות מנעה ממנו להיחבט בחלון הקדמי, אך לא מנעה את הזעזוע הנורא שעבר בגופו. הוא הרגיש איך האוויר נקרע מריאותיו.

עוד חבטה. עוד סיבוב. הוא הוטח בתקרה ואז שוב במושב, גפיו מפרפרות בחוסר שליטה. הזגיות התנפצו סביבו, גשם של שברי זכוכית חתך בבשרו, המתכת נמעכה, והוא כבר לא ידע מה שלו ומה לא.

ואז, דממה. הוא לא ידע אם עברו שניות או דקות. החושך היה מוחלט.

הוא ניסה להזיז את ידו, אך הכאב היה חד מדי. ניסה לנשום, אך דקירה פילחה את הריאות. פיו התמלא בדם. הוא רצה לקרוא לעזרה, אבל לא היה מי שישמע. וגם אם היה - איש לא היה יכול לעזור.

הוא היה רק גוף מרוסק בתחתית תהום, שאיש לא ימצא.

מרכז הפיקוח ללווייני תצפית של נאס"א, מטה המבצעים שבטקסס. ד"ר אליוט פיינמן, ראש צוות הניטור, נשען קדימה, מצמצם את עיניו מול המסך הראשי. "תגידו לי שזה באג במערכת!" קרא, מבועת.

עשרים שנה הוא כאן. כבר ראה הוריקנים שהציפו ערים שלמות, גלישות קרקע שהחריבו אזורים נרחבים, אפילו ניסויים גרעיניים חשאים. אבל כזה דבר? מעולם לא.

ג'ורג' מק'נמארה, האחראי על התקשורת, הקיש במהירות על המקלדת, מחפש נתונים מכל הלוויינים הזמינים. "בדקתי כבר ארבע פעמים," אמר לבסוף, קולו מתוח. "זו לא תקלה. זה באמת קורה".

כל המבטים הופנו אל המסך הגדול במרכז החדר. תצוגת הלוויין הציגה את פני כדור הארץ במלואם. אפריקה, ערב הסעודית, הים התיכון - כולם נראו בבירור. אבל במקום שבו היתה אמורה להיות מצרים - היה שחור מוחלט.

"מה קרה לתמונה? מוזר!" אליוט מלמל. "זו לא בעיה בתמונה," אמר אנטון ריבקוב, פיזיקאי רוסי שהוצב במרכז כחלק משיתוף פעולה בין סוכנויות החלל. הוא הצביע על השטח השחור שהיה

פעם מצרים. "זה לא חוסר נתונים... אלו הנתונים בעצמם! זה מה שהלויין רואה - שחור מוחלט, שמכסה את כל מה שהיה שם!".

אליוט החל להזיע. הוא הרגיש את הקור מטפס בגבו. "בדקת מול לוויינים נוספים?" שאל את ג'ורג'. "כן", הוא אישר, נחרץ. "בכל הלוויינים התמונה זהה: מצרים שחורה! לא מבנים, לא כבישים, לא נהרות, רק משטח שחור - שמכסה כל דבר אחר!".

"מה עם תקשורת קרקעית?" שאל אליוט. "אני כבר עשר דקות מחפש", נשמעה התשובה. "אין שידורים מקהיר, לא מאלכסנדריה, לא מסואץ. כל התחנות נעלמו. זה כאילו המדינה כולה נבלעה לתוך משהו, משהו שאני לא מצליח להבין!".

דממה השתררה לרגע.

"מה לגבי לווייני ניווט?" שאל אליוט לבסוף. אנטון הביט במסך שלפניו והשיב: "זה עתה קיבלתי עדכון ממוסקבה. מערכת ה־ג'י־פי־אס האמריקאית, מערכת הגלונאס הרוסית, ומערכת הגלילאו האירופית - כולן איבדו אותות ממצרים. מטוסים שהיו אמורים לטוס מעל המדינה - נעלמו מהרדאר. אוניות לא משדרות מיקום".

ד"ר פיינמן קם ממקומו, נסער. ליבו פעם במהירות, והוא הורה קצרות: "תודיעו לפנטגון. דחוף!".

ג'ורג' הנהן, אבל רגע לפני שהקליד את קוד השדר, קולו של ריצ'רד גולדמן, נציג הפנטגון בחדר, פילח את האוויר: "הבית הלבן כבר מעודכן!" אמר, עיניו לא משות ממסך הטאבלט שלו. "הם קיבלו עדכונים מהמודיעין הצבאי".

אליוט הסתובב לעברו. "מה הם יודעים?" שאל, וריצ'רד השיב: "כל התקשורת האלקטרומגנטית במצרים נעלמה. אין אותות רדיו, אין קרינת מיקרוגל, אפילו טכנולוגיית ריגול לא חודרת לשם".

המשמעות חלחלה אט-אט. אף אחד מהיושבים בחדר לא ידע להסביר זאת, אולם המציאות נותרה בעינה. חור שחור נפער באמצע כדור הארץ, ולאיש לא היה מושג מה זה אומר.

מטוס המטען סי-17 גלובמאסטר 3, התקרב אל המרחב אווירי של מצרים. הוא היה עמוס במוצרי מזון, קמח וקופסאות שימורים, חלק מסיוע החירום שהוזרם בימים האחרונים למדינה המתפוררת.

"קהיר סנטר, כאן יונייטד-סבן-אחת, אנחנו מתקרבים לנקודת הכניסה המרחבית למצרים, מאשרים כניסה?". הקפטן מייק אנדרוז דיבר בקור רוח, אך האווירה בתא הטייס היה מתוחה. זו היתה הקריאה השלישית לבקרה האווירית של מצרים. שתי הקריאות הקודמות, לא נענו.

קצין המשנה, סם ריינולדס, דילג בין התדרים, פניו מתקדרות ככל שהשקט נמשך. "קהיר סנטר! כאן יונייטד-סבן-אחת, האם אתם שומעים?" ניסה בפעם הרביעית, אך שום תגובה לא נשמעה.

לא רעש סטטי, לא אות שבור. פשוט כלום.

זה לא הכל. גם במערכת הניווט היה משהו מוזר. לפני דקות ספורות, כל הנתונים מהרדאר היו תקינים. כעת, משהו נראה לא בסדר. "משהו פה לא נכון", מלמל סם, עיניו מרצדות בין המסכים. "אנחנו חמישה מיילים מגבול מצרים, אבל אין שום החזר אות. הלוויינים לא מחזירים תמונה!".

מייק לא היה צריך שסם יגיד לו את זה. הוא לא היה צריך להביט בצגים. הוא הביט דרך החלון הקדמי, וקפא. במקום לראות את קו החוף של מצרים, את גווני החום-צהוב של המדבר, אולי אפילו דמויות זעירות של מבנים - השתרע למלוא עיניו מסך

שחור מוחלט. לא שמים, לא אדמה, רק משהו שחור שהוא מעולם לא ראה כמוהו. כאילו העולם נגמר בדיוק שם.

"אני לא מבין את זה!" מייק לחש, מהדק את ידיו על ההגאים. "כמה קרובים אנחנו?" שאל את קצין המשנה. "פחות משלושה מיילים!" השיב סם.

להאט מיד! פקד מייק, וסם מיהר לבצע. הוא משך את המצערת אחורה, מאט את המטוס. "לשנות כיוון?" שאל קצרות, כבר אווז בידית ההיגוי. מייק היסס לשבריר שנייה, ואז אמר: "צור קשר עם בקרת הטיסה של קפריסין, נראה אם יש להם עדכון על זה!".

אבל לפני שסם הספיק לעשות משהו, נשמע לפתע קולו של פקח הטיסה ממרכז נאט"ו בגרמניה. הוא פרץ לתדר, חד וחותר: "יונייטד-סבן-אחת, הסתובבו מיד! אני חוזר: הסתובבו מיד!".

"מה קורה?" שאל מייק, עיניו עדיין נעוצות בחומה השחורה שמולו. "אנחנו לא יודעים!" הפקח נשמע מתנשף. "המערכות שלנו איבדו קשר עם כל מטוס שניסה לחדור לשטח מצרים. אני חוזר בשלישית: הסתובבו מיד!".

מייק וסם החליפו מבטים. "פונה 180 מעלות עכשיו!" הכריז מייק, מסובב את המטוס בכוח הרחק מהמסך השחור. הוא עדיין לא הבין. הוא לא יכול היה להבין. וגם אף אחד אחר לא... כי איך אפשר להסביר מדינה שלמה שנעלמה מאחורי מסך שחור מוחלט?

בעוד מצרים כולה נבלעה באפלה שאין לה סוף, בשכונה היהודית לא היה אפילו שמץ מכל זה. האור היה בהיר, צלול - הרבה יותר מבכל יום. זה לא היה אור רגיל... השמש אמנם זרחה בשמים, אבל האור הזה האפיל עליה. זה היה אור שמיימי,

שפשוט היה שם - הוכחה חיה לכך שהמציאות עצמה התקפלה בפני רצון אחר, גבוה יותר.

רחובות השכונה נשטפו בזוהר חם. האור חדר גם מעבר לקירות אטומים, מבעד לדלתות נעולות. הוא היה בכל מקום. אור מלא ונוכח, שניתן היה לחוש בו מבפנים - ולא רק באמצעות העיניים.

הילדים רדפו זה אחר זה במורד הרחובות, משתובבים בשלווה שבעולם שסביבם לא נותר ממנה מאומה. האור המופלא שאפף את השכונה, לא רק סילק את החושך. הוא גם מיגר את הפחד, הרחיק כל מועקה.

האור לא נעצר בגבולות השכונה. הוא ליווה כל יהודי שיצא ממנה, ופילס לו דרך בתוך החושך הסמיך של מצרים. היהודים שחצו את הגבול - יכולים היו לראות את החושך, אבל בה בעת הם היו עטופים באור המופלא שלהם, ששום חושך בעולם לא יכול לו.

אליהו, היה אחד הראשונים שיצאו מהשכונה. מרחוק - מצרים נראתה כמו מצבה שחורה, אפלה, אולם כשהתקרב - האור פילס לו דרך. החושך כבר לא היה בלתי חדיר.

לפניו נפרסו רחובותיה השוממים של מצרים, ובהם מחזות שלא ניתן היה לעכל: אנשים עמדו כמו נציבי קרח, קפואים בתנוחות בלתי אפשריות. אחד היה בתנוחת מנוסה, רגליו קפואות באוויר, ידו מושטת קדימה; אחר ישב מכווץ אל קיר, עיניו פקוחות לרווחה אך נטולות חיים, כמו גווייה שנשארה לשבת; אנשים שכבו על הקרקע בתנוחות מעוותות, ראשים נטויים לאחור, גופים שעצרו באמצע תנועה ונותרו כך.

והיו גם אחרים. אלו שיכלו לנוע, אולם עשו זאת כעיוורים המגששים באפלה. הם נראו כמי שהלכו לאיבוד בתוך הריק, נעים בהיסוס קדימה ואחורה, ידיהם פשוטות לפניהם. "הם לא רואים אותי", הבין אליהו, וכהרף עין ההבנה התחדדה: "הם לא רואים כלום... לא את העולם שסביבם, ואפילו לא את עצמם!".

הוא התקרב אל אחד מהם. אדם שעמד לא רחוק מהשכונה היהודית, פניו מופנות קדימה כאילו הלך בכוונה ברורה, ואז... פשוט נעצר. אליהו התקדם לעברו, אך האיש לא זע. כשהתקרב יותר - הבחין בעווית הפחד שנצרכה בתווי פניו. "הם חיים! כלואים בגופם!" מלמל חרישית.

לרגע, הרגיש כמו נציג של עולם אחר, מתהלך לבדו בין אנשים שנידונו לשקוע אל תוך הריק, מבלי לדעת אם אי-פעם ישובו.

בינתיים, בשכונה, החדשות עברו מפה לאוזן. תחילה בלחישה, אחר כך בקול ברור. ההוראה ניתנה על ידי המנהיג - שליחות שהוטלה מגבוה. הם לא נדרשו להבין, רק להאמין - ולבצע.

וכך, יצאו היהודים מהשכונה, פורצים את מחסום החושך באמצעות האור המתלווה אליהם. הם התקדמו ברחובות השוממים, בין דמויות קפואות לבין אחרות שגיששו באפילה. ואז, הם הגיעו אל היעד: **הבתים**.

הם עמדו מול הדלתות הנעולות, מתעכבים לרגע. לא היה טעם לדפוק - הם ידעו שאיש לא יכול לפתוח. ובכל זאת, האם פשוט ייכנסו? היסוס קל חלף לרגע, אך ההוראה היתה ברורה. ידיים נשלחו קדימה, כמעט באי-אמון, אצבעות התהדקו סביב הידיות הקרות - ואז, בנקישה חדה, המנעולים השתחררו. הדלתות נפתחו לרווחה.

ליהודים לא נותר אלא לצעוד פנימה, אל הבתים בהם חוו עד כה השפלה יומיומית, כעבדי שירות חסרי זהות. כעת, הם נכנסו אל הבתים הללו כאדונים, כבעלי שררה, כעושים בתוך שלהם.

הם עברו בין החדרים בביטחון, מצוידים בפנקסים וכלי כתיבה, עיניהם סוקרות כל פרט. הארונות הכבדים המגולפים ביד אמן, שטיחים, חפצי נוי - כל פרט שהיו יכולים עד כה רק להביט בו מהצד, היה כעת נגיש, קרוב, שלהם אם רק ירצו.

על שולחן זכוכית מלוטשת הם מצאו תמונות ממוסגרות בזהב - משפחות מצריות מחייכות, ילדים משחקים בגנים פורחים, זיכרונות מצופים בעושר. בארונות הזכוכית - אגרטלים סיניים עתיקים, סטים של כלי כסף, פסלי שנהב נדירים. בחדרי השינה - שעוני יוקרה משובצים אבני חן, קופסאות קטנות עם טבעות עדינות, שרשראות יהלומים נוצצות. הם רשמו הכל, בפירוט רב.

על הקירות - תלויים היו ציורים בני מאות שנים, חלקם פרי יצירתם של אמנים גדולים, יצירות שנרכשו בממון רב. היהודים תיעדו, אך רק את התמונות שנותרו בשלמותן. רבות מהן כבר הושחתו בלסתות הארבה, או הוכתמו בדם - הרבה קודם. אלו ששרדו בלא פגע - התווספו לרשימות.

אולם בכך זה לא הסתיים... האור המיוחד שליווה אותם, חשף בפניהם לא רק את מה שניתן לראות בעיניים - אלא גם מעבר. גם מה שהעין לא אמורה היתה להבחין בו. הם לא נדרשו לפרוץ כספות או לשבור מנעולים... כל מה שהיה חבוי נגלה לעיניהם - כאילו המחיצות לא היו קיימות.

הם לא היו צריכים אפילו לכוון את מבטם - הם פשוט ידעו. הכספות הנעולות, המחבואים הסודיים, החללים הנסתרים - הכל התגלה, כאילו עצם נוכחותם במקום ביטלה את הסתר.

הם עמדו מול ארונות ספרים עמוסים בספרים עבי כרס, ופשוט **ראו** את הכספות שהוסתרו מאחוריהם. וגם את תכולתן. מתחת לרצפות פרקט מבהיקות הם הבחינו בתיבות אטומות - חלקן הכילו כסף מזומן - חבילות של שטרות במטבע חוץ, ואילו אחרות - תכשיטים משפחתיים שעברו בין דורות.

היהודים רשמו הכל, בקור רוח, בלי שנדרשו לפתוח אפילו מגירה אחת. "יש כאן כספת!" ציין אחד מהם, מצביע לעבר ארון בגדים תמים למראה, והחל מפרט את תכולתה בעוד בן זוגו רושם בקדחתנות. "ארון סודי, מאחורי השידה הגדולה!" קראה

אחת הנשים שצעדה לצד בעלה, והוא כבר היה עסוק בפירוט התכולה. הכל היה גלוי וידוע.

הם לא נגעו בכלום, רק רשמו. התקדמו בשקט, הפנקסים בידיהם, וציינו בקפידה: "זוג עגילים משובצים ספירים - מיקום: שידה ליד החלון." "שעון רולקס עם רצועת עור שחורה - מגירה תחתונה בארון העץ הגדול." עשרים אלף דולר בשטרות של מאה - כספת פלדה בחדר העבודה, מאחורי התמונה הגדולה. "תמונה של פיקאסו, מסגרת עץ כהה - תלויה בחדר האורחים, ללא פגוע." "שטיח פרסי ענק - מתוח לאורך הקיר, שרד את הארבה."

המצרים ראו אותם. הם ראו את צעדיהם השקטים, את פנקסיהם המתמלאים. הם ראו את האור, אך גילו מיד: הוא לא מיועד עבורם. הוא לא פוגג את העלטה השחורה בה היו עטופים - אפילו במשהו.

הם רצו לצרוח, למחות, לגרש את הפולשים מבתיהם - אך לא יכלו. הם היו כלואים. בעיניים כלות הם הביטו בעבדיהם לשעבר סופרים, סוקרים ומתעדים את רכושם, אך לא לוקחים מאומה.

היהודים המשיכו. בית אחרי בית, הם לא החמיצו דבר. בדממה ממוקדת הם נעו, ממלאים את ההוראה בלי לשאול שאלות, בלי להבין. סמוכים ובטוחים כי יבינו בהגיע הזמן.

בין היהודים שהשתתפו במשימה, היה גם שמעון. הבית אליו הגיע, היה מוכר עד כאב. בבית הזה הוא בילה את מרבית חייו בשנים האחרונות. לא כבן-בית, לא כאורח, אלא כעבד. הוא היה שם יום יום, כל יום, כל היום.

הוא שטף את הרצפה שוב ושוב, גם כשכבר הבריקה; הוא איבק את הווילונות, גם כשלא היה עליהם אפילו פירור אבק; הוא הבריק את הווטרינה, גם כשהיא נצצה. לא משום שהיה צורך, אלא משום שאמרו לו. ציוו עליו, ליתר דיוק. "עוד פעם!". "עוד

לא רואים את ההשתקפות שלך על הזכוכית!". "זה מלוכלך! תבריק שוב, מיד!".

הוא ידע שזה משחק. לא באמת היה אבק, ממש לא היה כתם. אבל הוא היה עבד, ועבד לא מתווכח. הם ידעו את זה טוב מאוד, והם ניצלו זאת.

ועכשיו? עכשיו, הוא עמד מול אותה ויטרינה, אבל משהו השתנה. הוא לא אחז בסמרטוט, הוא אחז בפנקס. "סט גביעי כסף - ויטרינה בסלון, מדף שלישי מימין". "שעון קרטייה מזהב - בשידה שליד המיטה הימנית בחדר האורחים". "5000 יורו במזומן - מעטפה לבנה במגירת המטבח". העט חרק קלות על הנייר, והוא רשם הכל.

במרחק כמה מטרים ממנו, ישב בעל הבית, כלוא בחושך מוצק. המוח שלו רצה לצרוח, אך הפה נותר חתום. הגוף רצה לקום - אבל זה היה בלתי אפשרי. הוא ראה הכל. הוא ראה איך העבד היהודי שלו, אותו העביד תמיד עד שהתמוטט, צועד כעת בביתו, ממלא דפים ברשימות קפדניות, כאילו הוא המחליט כאן.

אישונו של בעל הבית התרחבו באימה. ושמעון? הוא לא הביט בו אפילו פעם אחת.

בלשכה שבארמון, פרעה ישב על כורסת העור שלו, לכוד בגופו כמו פסל נטוש. החושך עטף אותו ברגע אחד, מוחלט. הוא לא הספיק להבין מה קרה לפני שהעולם חדל מלהתקיים סביבו. המציאות קרסה באבחה, נבלעה במעמקים בלתי נתפסים של אפלה מוחלטת.

הוא לא ראה את ידיו, לא חש את גופו, לא שמע את נשימותיו. החושך היה עבה, מוצק, כמו חומר בלתי נראה שקבר אותו בעומק שאין לו סוף.

תחילה ניסה לזוז. פקודה פשוטה: להרים את היד - שום דבר. אולי רק לכווץ את האצבעות? לא. גם הן כבר לא נשמעו לו. הוא רצה לקרוא לאנשי האבטחה, לדרוש עזרה, אך השפתיים לא נעו. לא היה לו קול. לא היה למילים אוויר להיחלץ מתוכו.

עד כה, הוא היה האיש החזק ביותר במצרים. מילה אחת מפיו הניעה צבאות, שינוי בהבעת פניו היה יכול להעלות אנשים לגדולה או להשליך אותם לשאול. אבל עכשיו? עכשיו הוא היה כלוא בגופו שלו, חסר משמעות כמו אחד מהפסלים שבארמונו.

הפחד היה מיידי. החושך היה מעבר להבנה שלו. שום דבר כזה לא היה אמור לקרות. אבל אז התחיל הדבר הנורא באמת: המחשבות.

המוח לא חדל לפעול. הוא נזכר בלילות הארוכים בהם תוכננה מועצת השומרים, בדרך שבה ריסקו כל התנגדות, עד שהפכו את העבדות למציאות בלתי ניתנת לערעור. הוא היה שותף מלא במימוש החזון, זה שהצליח לסלול את הדרך משולחן הישיבות היישר אל הארמון. ועכשיו? עכשיו הוא אפילו לא יכול להרים את ידו. הוא הבין היטב שהוא משלם כעת את מחיר מעשיו, אך גאותו עדיין לא אפשרה לו להודות שטעה.

מוחו התרוצץ בין רגעי זוועה וזיכרונות שלא רצה לפגוש שוב. כל המכות שספגה הארץ הזו, שספג הוא עצמו - הדהדו כעת בראשו. התמונות צפו ועלו כבסרט נע. הוא חווה מחדש את הפחדים, את האימה המשתקת. נזכר ברגעים בהם הוא, השליט העליון, מצא את עצמו חסר אונים. ובעיקר את הרגעים בהם התגלה בחולשתו. ועכשיו, אף אחד לא יכול לראות אותו, אבל הוא עצמו יודע: אפילו השליטה על גופו שלו כבר אבדה.

ואז, הגיע החלק הנורא מכל: הם הגיעו. היהודים.

הוא שמע את פסיעותיהם הבטוחות על רצפת השיש במסדרונות. ראה כשנכנסו אל הלשכה הפרטית שלו, בה ישב

כפסל חי בכיסאו. הם לא הסתכלו עליו, אפילו לא עצרו לידו. הם נראו חדורי מטרה שהוא לא ידע מהי. הם לא מיהרו לשום מקום, ואפילו לא הסתתרו. הם היו נינוחים, שלווים. האור ליווה אותם בכל אשר פנו, אך היה שמור רק להם.

הוא ראה אותם פותחים מגירות, מעיינים במסמכים שאיש לא אמור היה לדעת על קיומם. הם הסתובבו חמושים בפנקסים, ורשמו כל חפץ: "חותם הנשיאות - במגירת הברזל התחתונה, נעול בקופסת קטיפה כחולה". "מטילי זהב טהור - מאוחסנים בכספת הקיר שמאחורי הדיוקן הרשמי". "סמל השלטון - שרביט מעוטר בראש בזלת שחורה, מונח בתיבה מהודרת על השולחן". "אוסף שעוני יוקרה - רולקס, פטק פיליפ, אודמר פיגה - מוצגים בוויטרינה שבקיר המערבי".

הם לא נגעו בדבר, רק רשמו. רק תיעדו. אך זה היה יותר מרישום פשוט: הם ידעו בדיוק מה לחפש.

פרעה רצה לצרוח. רצה לקרוא לשומריו, לדרוש שיפסיקו, אך מילה לא יצאה מפיו. הוא היה כבול בכבלי החושך המוצק שאפף אותו. עיניו היו פקוחות לרווחה, הוא ראה הכל - אבל לא יכול היה לעשות מאומה. הוא נותר חסר אונים מול עיניהם הסוקרות של העבדים לשעבר.

ואז, אחד מהם, יהודי צעיר, נעמד לרגע מולו, הביט בו ישירות. פרעה ניסה לזוז, להניד עפעף, לומר דבר מה. היהודי רשם הערה אחרונה בפנקסו, ואז הסתובב, ועזב. אפילו לא העיף מבט אחרון. כאילו המלך היה רק עוד רהיט בארמון נטול חיים. השפלה כזו, הוא מעולם לא חווה. אילו רק היה יכול, היה הורג אותו בו במקום. אילו.

באותו הרגע, פרעה הבין סופית: באופן רשמי, הוא עדיין שליט מצרים. אבל בפועל? בפועל, הוא בקושי צל בתוך החושך.

בינתיים, במצרים, הזמן איבד משמעות. לא היה בוקר, לא היה לילה. רק אפלה מוחלטת, סמיכה, קרה ומחניקה. כל מצרים היתה לכודה בתוכה, אבודה בעולם שאין בו התחלה ואין לו סוף. איש לא ידע את חשבון הזמן החולף, אף שהזמן לא עמד מלכת. אפילו לא לשנייה. השמש זרחה בשמים, הירח החליף אותה בשעת בין ערביים, אבל האנשים, לכודים בתוך השחור - לא היו חלק מהמעגל הזה. לא היו מודעים לקיומו.

הגוף, שכבר היה מותש מרעב, התפורר אט-אט מבפנים. קיבות שהיו ריקות זה זמן רב, המשיכו להתכווץ בייסורים. הסבל היה מוכר, אך הפעם הוא לא עמד לבדו. אצל רבים מהמצרים כעת, אפילו לגימה של מים לא התאפשרה. וכך, תחושת החנק זחלה במורד הוושט, במקום טיפת המים שכל כך היתה דרושה להם.

המצרים הבינו את האמת מהרגע הראשון. הם ידעו היטב: זה לא אסון טבע, לא מקרה. החושך לא רק עטף, הוא תבע. וגם בלי לראות דבר הם הבינו: היד המכה - אינה אנושית. זה עונש, והם ידעו גם על מה.

ביום הראשון, אלו שיכלו עוד ניסו לזוז, למצוא פינה בטוחה, לעכל מציאות שאין בה אופק. הם הסתובבו כסומים באפילה, נתקלים ברהיטים, בקירות, זה בזה. רבים מהם צרחו באימה, עד שנגמר להם הכוח. אולם אלו שקפאו מיד, לא יכלו אפילו לצעוק.

ביום השני, האימה חלחלה עוד יותר עמוק. צרחות כבר לא נשמעו. העולם כולו היה אטום, חסר מהות. המציאות היתה כלואה תחת מכסה כבד שאין שום דרך להסירו. הרעב, שכבר היה שותף ותיק, היווה כעת רק סבל אחד מני רבים. הגרון נסדק, העור התייבש.

ביום השלישי, גם מי שעדיין יכול היה לזוז, לא ניסה. מי שלא מצא לעצמו פינה עד כה, כבר התייאש. ואילו הקפואים? הם היו

מכונסים בעצמם, גופם שוקע בתהומות של חולשה, תא אחרי תא מתכלה. הנשימה הפכה רדודה יותר ויותר, איטית ודלה.

ביום הרביעי, ההזיות הופיעו. המוח שקע למחוזות רחוקים, יצר תמונות שלא היו מעולם, מילא את האפלה במה שלא יכול היה להימצא בה. אלו שיכלו לזוז, הושיטו ידיים אל ככרות לחם שלא היו, ליקקו טיפות מים מהקירות היבשים. והכלואים לגמרי? הם התנתקו מהמציאות, ואפילו לא ידעו מתי איבדו את הכרתם.

ביום החמישי, רבים כבר לא היו בין החיים. לא היה מי שיבכה עליהם, לא היה מי שיקבור. גופות נותרו בתנוחות קפואות, ראשים רפויים צנחו מטה, נשימות אחרונות אבדו אל תוך השחור שאפף את הארץ כולה.

ביום השישי - נותרו רק אלו ששרדו. הם לא דיברו, אפילו לא חשבו. הזמן, המקום, המרחב - הכל היה חסר משמעות. הם היו שם, ולא היו. הם חיכו, לא יודעים למה. כי לא היה שום מחר באפלה הזו.

ואז, פתאום, האור חזר. כמו מכת ברק, כהרף עין. לא קרניים ראשונות שהתגנבו אל האופק, לא זוהר עדין שמפוגג את החושך - אלא התפרצות מוחלטת, מסנוורת. החומר השחור, שגרם לארץ לקפוא על שמריה, התפוגג כאילו מעולם לא היה. האור התפשט על פני מצרים כגל של אש.

העיניים, שהורגלו לשחור המוחלט, לא היו מוכנות. אישונים התכווצו בפראות, כאב חד פילח את הגולגולות. מי שעוד נותר בחיים - פלט זעקה חנוקה. היו שנפלו לרצפה, ידיהם מכסות את עיניהם, גופם רועד מהלם החושים, נואשים להימלט ממה שהם שפעם היה מובן מאליו.

עבור אלו שהיו מרותקים תחת החושך המוצק, השינוי הפתאומי היה נורא אפילו יותר.

היו כאלה שהתמוטטו מיד, גופם כושל תחתיו כמו מיתרים שנקרעו בבת אחת. אחרים עמדו רגע, מתנדנדים על רגליים שלא זכרו איך לשאת אותם, ואז קרסו, כמו עמודים שהתבלו בסערה.

היו שנשארו עומדים - רק כדי לגלות שגופם לא מציית. שרירים רדומים צרחו בכאב, מפרקים נמתחו יותר מדי או פחות מדי, ולבסוף, גם הם כשלו. גבר אחד, שנלכד באמצע ריצה, הוטח קדימה בעוצמה, מתרסק אל הקרקע כאילו העולם החזיר אותו בכוח למציאות. לידו, אחר שעמד כפוף, נותר בתנוחה מעוותת לשנייה נוספת, ואז נפל על צדו, ראשו נחבט באבן.

ילדים שהיו באמצע תנועה, שנלכדו בעיצומו של זינוק - שוחררו באבחה חדה, כמו חוט שנגזר. חלקם הוטחו באדמה, אחרים הידרדרו במורד מדרגות. קול חבטות, יבבות וצרחות - מילא את הרחובות.

ואז - נחשפה הטרגדיה.

רבים גילו גופות דוממות לצידם. את הקרובים שהיו שם - וכבר אינם. אחרים, שנותרו חיים עד כה, לא הצליחו לשרוד את רגע השיבה לחיים. גופם, שקפא במשך ימים, לא עמד במעבר החד. קרישי דם, שנוצרו בגפיים הדוממות, השתחררו בבת אחת והיכו ישירות בלב ובמוח. אצל אחרים, המעבר החד מתרדמת לא מודעת לפעילות מלאה - היה יותר מדי, והלב פשוט קרס. החושך נסוג - אבל הם כבר לא יכלו לראות את האור.

אבל לאיש לא נותרו דמעות. לאיש לא היה כוח אפילו להזדעזע. שקט מוזר אפף את הארץ, כבד כמו אבן. שקט של כניעה. של השלמה נטולת רגש. של ייאוש כה עמוק - עד שפוגג גם את הבכי.

גם בארמון היכה האור.

פרעה, שישב ללא ניע במשך שישה ימים אינסופיים, הרגיש את העולם מתנגש בו. האור פלש לעיניו כמו להב, מערער אותו מבפנים. הוא נאנק, עיוור לרגע, ראשו הסתחרר. ידיו התהדקו על מסעדי הכיסא, גופו רפוי, כאילו היה עליו ללמוד מחדש איך לזוז. צליל חנוק נמלט מפיו - יבבה בלתי רצונית.

אבל הוא ידע שאין לו זמן.

ואז, בשארית כוחותיו הוא שאג, בגרון ניחר, מבוהל כפי שלא נשמע מעולם: "חאתם!!!".

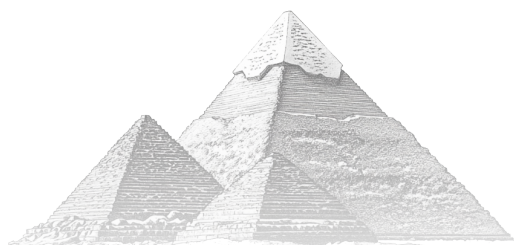
ניסיון ראשון, הקול נשמע חנוק למחצה.

הוא שאף במהירות, ניסה שוב - הפעם חזק יותר, תקיף יותר: "חאתם!!!".

מעבר לדלת נשמעה תנועה חפוזה. צעדים מתקרבים, מהירים אך כושלים. חאתם, עוזרו הקרוב, כמעט קרס על סף החדר. הוא נאחז במשקוף, פניו חיוורים, גופו רועד. עיניו היו נפוחות, מבולבלות. הוא נשם מהר, שואף אוויר כאדם שזה עתה השתחרר מלפיתת אצבעותיו של החושך. אבל לפרעה לא היה זמן לרחמים.

"תקרא לו!" דרש.

קולו היה צרוד, מחוספס. הוא נעצר לשנייה אחת, רק כדי לוודא שחאתם הבין, ולבסוף, בפחד שלא טרח להסתיר, חידד: "למנהיג של היהודים! תקרא לו מיד! זה חייב להסתיים!".

צעד אחרון לחירות

כשהסתיים החושך והאור חזר למצרים - פרעה הבין. הוא הבין שהאסון הבא שיגיע, יהיה הסוף. זו כבר לא תהיה עוד מכה, התמודדות זמנית - זה יהיה משהו מוחלט. בלתי הפיך.

עד כה, כל אסון היה גרוע מקודמו. כל פגע החריב עוד חלקים ממצרים, כרסם פיסה נוספת מהארץ. ואם מה שיבוא עכשיו יהיה חמור יותר ממכת החושך - הרי שזה לא יהיה משהו שניתן לעמוד בו.

האמת? הוא פחד. פחד ממש.

כשדרש מחאתם, עוזרו הצמוד, לקרוא אליו את מנהיג היהודים - פרעה כבר השלים עם כך שיאלץ להציג וויתורים. אבל עדיין, היה עליו למצוא דרך שלא תיראה כמו כניעה מוחלטת.

הוא ניצל את הרגעים הבאים לניסיון נואש לגבש מתווה כלשהו - משהו שישביע את רצונו של המנהיג היהודי, אך לא יציג את המלך כמי שכופף את ראשו בפניו. משהו שיאפשר לו לשרוד שהוא עדיין שליט, עדיין מחליט, שהוא לא נכנע - אלא התווה אסטרטגיה לשיקום מצרים.

ואז, הוא הגיע. המנהיג.

הוא נכנס אל החדר בביטחון, בשלווה מוחלטת. "קראת לי, פרעה?" שאל בנימה עניינית.

פרעה הביט בו.

זה האיש שהפך את כל מצרים על פניה. האיש שבגללו הוא ישב כעת בבירה חרבה, בארץ מתפוררת, מוקף בשממה שבה נשארו רק מתי מעט שורדים. האיש שהוא שנא הכי בעולם. אך כעת, לא היה זמן לרגשות. הוא ידע היטב - עליו לפעול, ומהר. אם הוא רוצה לשמור על המעט שנותר, עליו לקחת את העניינים לידיים ולנסות להוביל את הפגישה הזו.

הוא השתעל קלות, רכן קדימה, ופתח. "אני מוכן לשחרר אתכם," אמר, קולו נמוך, מדוד. הוא הרגיש את כובד המילים על לשונו. "אשחרר את כולכם, ללא יוצא מן הכלל. בלי תנאים."

המנהיג היהודי לא הגיב. הוא היישיר אל המלך מבט יציב, שקט וחודר, והמתין. פרעה השתהה רגע, ולאחר מכן המשיך:

"אתם משוחררים, כולכם, אבל ישנה הסתייגות אחת: אתם יוצאים בלי רכוש! בלי המכוניות שלכם, בלי מכשירי החשמל שלכם, בלי הכסף שלכם, בלי האוכל שבמחסנים שלכם. אתם רוצים חירות? בבקשה... אבל תשאירו לנו את מה ששייך לנו!"

הרעיון כבר התגבש במוחו של המלך. הוא ראה בעיני רוחו את מצרים מתחילה להתייצב. היהודים עוזבים, אך משאירים מאחוריהם בתים מלאים ורכוש שיוכל לשמש את העם המצרי.

אם יוכל להשתמש במחסני המזון הגדושים ולהאכיל - לפחות בינתיים - את ההמונים הרעבים, אם יוכל לנצל את הכסף שיותירו אחריהם היהודים כדי לזרז ייבוא של מוצרי יסוד, זה יקנה לו זמן. אם יוכל לחלק את המכוניות, את מכשירי החשמל, בין המצרים שנותרו חסרי כל - אולי יוכל לרכוש מחדש את אמונם. זה יהיה הצעד הראשון בדרך לשיקום.

הוא הביט באיש שמולו, מחכה לתגובה. התשובה הגיעה מהר משציפה, והיא היתה חד משמעית: "לא!" השיב המנהיג, במילה אחת, חדה כמו להב של סכין.

פרעה מצמץ. "מה?" הגיב בלי שהספיק לחשוב, והמנהיג היהודי השיב בנחת, כמי שמסביר את המובן מאליו: "אנחנו נצא מכאן, עם כל רכושנו. ולא זו בלבד - אלא שאתם גם תיתנו לנו מתנות!".

המלך הרגיש איך משהו בתוכו מתחיל לבעבע. איך הלב שלו הולם מהר יותר ויותר. תחילה, הוא גיחך. גיחוך קצר, נבוב. ואז, זה הפך לצחוק קצר ונשבר. ואז - לזעם בלתי נשלט: "אתה לא מתבייש?" הוא שאג, וזינק ממקומו, כסאו נחבט בעוצמה על הקיר מאחור. "לא מספיק מה שעוללת לארץ הזו, אלא שיש לך עוד העוז לעמוד כאן ולדרוש...".

ידו של המלך נשלחה אל מגירת שולחנו. ברגע הבא, הוא אחז אקדח, מבריק, משדר איום שאינו משתמע לשתי פנים. הוא הרים את כלי הנשק, כיוון אל האיש שמולו, ודרך. "הפעם הזמנתי אותך לכאן", לחש בקול מזרה אימה, "אך אני נשבע: זו הפעם האחרונה שאתה דורך פה. בפעם הבאה שתופיע - אתה תמות!".

הוא חיכה. ציפה לראות פחד. רעד. התכווצות. משהו. אבל האיש שמולו לא זו. אפילו לא מצמץ. "כרצונך, פרעה", אמר לבסוף המנהיג בקור רוח. "אני לא אחזור לכאן שוב. אבל אתה עוד תחפש אותי".

המילים התהדהדו בחדר. פרעה פתח את פיו לענות, אך המנהיג הרים יד, מסמן לו לשתוק. ואז, הוא דיבר שוב - בשקט, אך בביטחון שאין לטעות בו. הוא הביט ישירות אל עיניו של פרעה וקולו היה יציב וחותר כשאמר:

"מי כמון יודע כמה מאחי נהרגו בידך וביד אנשיך... הדם שלהם על הידיים שלכם, פרעה! כל ילד שנעלם, כל עבד שהוכה למוות,

כל מי שנרמס תחת המגף שלכם. כעת הגיעה שעת העונש. אילו הייתם נכנעים - אתה ועמך - אולי הייתם זוכים לחנינה. אולי הייתם יכולים להינצל. אבל לא נכנעתם. התעקשתם. ובכן, עכשיו תשלמו!"

הוא המתין רגע, נותן לדברים לשקוע, והמשיך:

"עכשיו תקשיב טוב, פרעה!" אמר. "בעוד כמה ימים, בערך בחצות הלילה, ימות כל בכור במצרים. אני לא אומר שזה יקרה בחצות בדיוק - רק משום שאני מכיר אותך. אתה תביט בשעון לא מכון, ותאמר ששיקרת... הנה, זה קרה רגע לפני או רגע אחרי חצות. אז הבה נשאיר את זה פתוח: זה יקרה בסמוך לשעת חצות. אבל זה יקרה".

משהו בפרעה רעד. אולי זה היה הלב. אולי זה היה משהו עמוק יותר. הוא הבין היטב, שהמילים הללו אינן איום ריק. אם המנהיג היהודי אומר, זה יקרה. בדיוק כפי שקרה כל מה שהוא אמר עד כה.

האמת הזו היתה מפחידה, והמנהיג חידד את דבריו עוד יותר: "זה יקרה מול העיניים שלך, מול העיניים של כולם. ושיהיה ברור: מבין היהודים - אף אחד לא ייפגע!".

פרעה רצה להגיב. לומר משהו. אבל שום מילה לא יצאה.

המנהיג הסתובב, וצעד לעבר הדלת בצעדים איטיים, נינוחים. האקדח נותר דרוך בידו של פרעה, אך הוא לא ירה. הוא לא היה יכול. עמוק בפנים הוא הבין, שהשליטה אינה בידיו.

וכך, רגע לאחר מכן, נסגרה הדלת מאחורי המנהיג, והותירה את פרעה לבד - עם המחשבות. השקט היה מוחלט. המלך יכול היה לשמוע את נשימתו שלו, חדה ומהירה. הדופק רעם באזניו.

לרגע ארוך, הוא פשוט עמד שם, בוהה אל החלל, ידו עדיין אווזת באקדח חסר משמעות. מבעד לחלון הרחב, ראה את השמש השוקעת, מטילה צללים ארוכים על העיר המתפוררת.

הוא פלט אנחה חנוקה, ואז, באיטיות, שקע חזרה לכיסאו. הוא ידע היטב - המשחק נגמר. האסון בלתי נמנע. הוא זכר היטב: **הוא עצמו בכור!** ובכל זאת, הוא לא היה מסוגל להיכנע. או אולי מדויק יותר לומר: הוא נכנע לגאוותו - עליה הוא עלול לשלם בחייו.

שעות לאחר מכן, עמד המנהיג על גבי במה מאולתרת, במרכז הכיכר הראשית בשכונת היהודים. סביבו, התקהל צאן מרעיתו. היהודים היו שם, כולם. כשהתפרסמה הידיעה על הנאום הצפוי, איש לא התכוון להחמיץ את הזכות. התחושה היתה, שמדובר בנאום מכונן. רגע שייצר בזיכרון לנצח. ואכן, זו לא היתה טעות:

”בני, פתח המנהיג בקול שקט ומדוד, ”היום שבו נצא מכאן - הולך ומתקרב. זה יקרה בעוד ימים ספורים. באחד הלילות, בשעת חצות, כל הבכורים במצרים - ימותו. או אז, פרעה עצמו יתחנן שנלך, וכמוהו המצרים כולם. הגאווה שלהם תתרסק, והם ייכנעו סוף סוף בפני דרישתו של אבינו שבשמים”.

שתיקה מתוחה השתררה. אנשים הביטו זה בזה, מעכלים את משמעות המילים.

”עליכם להיות מוכנים!” המשיך המנהיג. ”תתחילו לארוז, עכשיו. קחו עמכם כל מה שתזדקקו לו כדי להתחיל חיים חדשים, במקום אליו אנחנו הולכים. כי לכאן, אנחנו לא חוזרים!”.

האוויר רטט ממשמעות דבריו של המנהיג, אך הוא עדיין לא סיים:

”לפני שנצא, יהיה עליכם לבצע משימה שהוטלה משמים. כל אחד מכם ייגש אל המצרים שהכיר, ויבקש את כל חפצי הערך שברשותם: זהב, תכשיטים, מזומנים, ועוד. אל תבטיחו להחזיר, כי אתם לא תחזירו. מה שתיקחו, יהיה שלכם, לתמיד”.

הוא עצר לרגע, הביט ביהודים שהקיפו אותו, שותים בצמא את דבריו, ואז הוסיף: "אל תשכחו לרגע מה עברנו כאן. עשרות שנים של עבדות, של השפלה, ללא שכר, ללא תמורה, ללא רחמים. עשרות שנים בהן היינו חסרי זכויות, שירתנו את האדונים המצרים. מה שתקבלו כעת, הוא מעט מן המעט לעומת מה שמגיע לכם. זו לא מתנה. זה שלכם - בזכות, ואתם תיקחו זאת בלי חשש!".

היהודים המשיכו לשתוק. המחשבות התרוצצו: "מי אמר שהפעם פרעה באמת ייכנע? איך ייתכן שהמצרים, מרצונם, יתנו לנו את רכושם? ובכלל: לאן, בעצם, אנחנו בדיק הולכים?". אבל אף אחד לא שאל שאלות. הם האמינו, סמכו בעיניים עצומות על המנהיג, ובעיקר על מי ששלח אותו. על אבא שלהם שבשמים.

וכך, עוד באותו הערב - החלו ההכנות. הרחובות היהודיים התמלאו בעשייה ממוקדת. בגדי חורף וקיץ נארזו בצורה מסודרת, ספרים נקשרו בערמות, כלי מטבח לא חיוניים נעטפו בבדים, הוכנסו לקופסאות קרטון גדולות. רק מה שנדרש לימי ההמתנה האחרונים נותר בחוץ.

ביציאה מבית הכנסת, לאחר התפילה - ההכנות היו נושא השיחה העיקרי. "נו, איך מתקדמים?" שאל יעקב, טופח לחברו, יהודה, על הכתף. "ברוך השם, לאט לאט!" השיב יהודה. "כבר התחלנו לארוז את המטבח!".

"ככה?" לא הצליח יעקב להסתיר את נימת ההתפעלות שבקולו, "אנחנו עוד לא סיימנו את ארונות הבגדים!" הודה, אך לא נראה לחוץ. "אני בטוח שנספיק הכל!" אמר בשלווה.

"אתה צודק..." השיב לו יהודה, והוסיף כמתנצל: "אצלנו בבית אוהבים לסיים את ההכנות מוקדם, בפרט כשמדובר במשהו מרגש כל כך... כמה שנים חיכינו לרגעים הללו! כמה שנים היינו צריכים להתאמץ להאמין שהם יגיעו!" סיים, מביט בחיוך

בחבורת ילדים שחלפו בסמוך, בידיהם ארגזי קרטון ריקים - מיועדים להתמלא בחפצים נחוצים.

באותה שעה, בסלון אחד הבתים בשכונת היהודים, עמדה רחל, מנסה לסגור היטב את אחד הארגזים. "תעבירי לי את הדבק!" ביקשה מבתה שעמדה לידה, ממיינת בגדים. שרה הושיטה לה את גליל סרט ההדבקה, אך עצרה רגע ושאלה: "אמא, את בטוחה שזה באמת יקרה?", ואילו רחל השיבה בהתרגשות: "אני בטוחה לגמרי! זה רק עניין של זמן. לא הרבה!".

"מה עם הצעצועים שלי?" שאל לפתע יוסי הקטן, שהיה עסוק בניסיון לדחוף את הדובון האהוב עליו אל תיק קטן. רחל צחקה בעדינות. "אל תדאג, חמוד" השיבה. "כל מה שחשוב - אנחנו ניקח, והדובי שלך חשוב בהחלט!".

במקביל, נערכו רשימות. דברים שטרם ניתן היה לארוז, משום שהם היו בשימוש יומיומי. מטענים של פלאפונים, מברשות שיניים, ועוד רשימה ארוכה של חפצים שגרתיים - שחסרונם עלול להעיק. יהודים עברו מחדר לחדר, מעריכים מה ניתן לארוז, מה ישאירו אחריהם, ומה ישמש עד לרגע האחרון.

זו לא היתה חוויה של בריחה. זו היתה התארגנות מסודרת, בטוחה. אנשים ארזו את מטלטליהם, כמו מי שעומדים לעבור דירה - רק בלי לדעת לאן בדיוק. ובכל זאת, הם היו רגועים. הם ידעו שהם יגיעו למקום הטוב ביותר - עולם חדש ייפתח בפניהם.

אט אט, הבתים התמלאו בארגזים. המסדרונות הצרים הפכו עמוסים, שולחנות התמלאו חבילות. היהודים לא ידעו איך זה יקרה, אבל הם היו בטוחים שזה יקרה. מדבריו של המנהיג לא ייפול מאומה.

בינתיים, ברחבי מצרים, כבר ידעו כולם על ההתראה החדשה שנמסרה לפרעה. כמו תמיד, היא הדהדה בכל פינה, כמו גל הדף בלתי נראה, ואיש לא יכול היה להחמיץ אותה. אך הפעם, זו לא היתה עוד התראה - זה היה גזר דין.

למודי ניסיון, המצרים כבר לא פקפקו. איש לא העז לומר "שטויות", או "זו רק עוד הפחדה". הם ידעו היטב: זה עומד לקרות.

הרחובות געשו. המולה חסרת שליטה פשטה כמו אש בשדה קוצים. אנשים הביטו זה בזה, עיניהם פעורות באימה, מנסים לעכל את הנורא מכל. אימהות אחזו בילדיהן הבכורים בחוזקה, מסרבות להרפות, כאילו בכוחן להגן עליהם מהבלתי נמנע. גברים בגיל העמידה בחנו את עצמם בראי, רועדים, מבינים שהם חיים על זמן שאול, שכל יום עשוי להיות האחרון.

הרעב שעדיין כרסם בגוף, הכאב על יקירים שאבדו - כל אלו התגמדו מול תחושה חדשה, מוחלטת וחסרת רחמים: חרדת מוות. הפעם, לאיש לא היו אשליות. לא היתה תקווה לחמוק. לא ניתן היה לשכנע שהאסון יכה רק באחרים.

מי שצריך היה לדעת - ידע: הפעם, מדובר במוות. סופי, שאין ממנו דרך חזרה. שעון החול הולך ואוזל, ולא נותר אלא להמתין - ולספור את השעות.

בבתים רבים, נשאלה השאלה באימה: "מה ניתן לעשות? איך מצילים את הילדים?", ואז מישוהו העלה רעיון. "המנהיג היהודי הלא הודיע שהיהודים לא יפגעו... אז אולי, אם ככה, אפשר למצוא אצלם מפלט? אם הילדים הבכורים יישנו בבתים יהודיים - אולי זה יהיה המגן שלהם?".

הרעיון התפשט במהירות. הורים הגיעו אל שכונת היהודים, אוחזים בידיהם של ילדיהם הבכורים, שנראו מפוחדים עד מוות. הם התדפקו על דלתותיהם של היהודים במבוכה.

"אני מתחנן!" אמר אב מצרי בקול צרוד, מחזיק בידו של בנו בן השתים-עשרה. "רק לכמה לילות. רק עד שהכל ייגמר... אנא!". היהודי שעמד מולו הביט בו רגע ארוך. המראה לא היה זר לו. במשך שנים, הוא היה זה שהתחנן. הוא היה זה שעמד בצד הנזקק, המבקש, חסר האונים. כעת, התהפכו היוצרות.

הוא לא ענה מיד. רגע אחד נוסף הביט בילד המצרי, שהיה חיזור ומבוהל, ואז פנה לאביו: "אתה יודע שזה לא תלוי בי!" אמר בקור רוח. "אני יודע", לחש האב. "אבל אולי... אולי אם הוא יישאר פה, אצלכם... אולי זה יציל אותו!".

היהודי שתק. לנגד עיניו צפו כל הרגעים בהם התחנן בעצמו - על חיים, על זכויות, על חירות, ולא היה מי שישמע. אך לבסוף, פתח את הדלת לרווחה. "תכניס אותו!" אמר בקול שקט. המצרי נשם עמוק, דחף את בנו פנימה, ומיהר להסתלק. לפני שהיהודי יתחרט.

אבל לא כולם סמכו על כך שיהיו מוגנים בבתי היהודים, וממילא לא היה ליהודים מקום עבור כל בכורי מצרים. משכך, נותר רק סיכוי אחרון לחיים: פשוט לברוח.

משפחות שלמות, עם מעט חפצים הכרחיים ארוזים בחפזה, החלו עושות את דרכן צפונה, מזרחה, דרומה - לא משנה לאן, העיקר להתרחק. טיסות סדירות כבר לא היו במצרים. השער היחיד שנותר אל מחוץ לגבולות הארץ - היה המעברים היבשתיים.

אולם גם אלו נחסמו מהר מאוד. מדינות שכנות סגרו את הגבולות. הן חששו ממגיפה שהמצרים יביאו עמם. נותרה רק אפשרות אחת, מסוכנת למדי: הברחת גבול. במציאות של אין ברירה - גם זו היתה אופציה.

היו ששיחדו חיילים או פרצו גדרות תיל, ובלבד שיהיו מעברו האחר של הגבול. אחרים, הסתפקו במאהלים עראיים בשולי

המדבר, רחוק מהציוויליזציה, מקווים שאם יהיו רחוקים מספיק - יינצלו.

אבל אף אחד לא ידע אם יש בכלל מקום בטוח. ובינתיים, השעון המשיך לתקתק.

אולם בלי ספק, המפוחדים ביותר, היו הבכורים בעצמם. בתוך שעות ספורות, הם החלו להתארגן בקבוצות. מהר מאד זה הפך למאבק ציבורי: כרזות הופיעו ברחבי הערים, עצומות נחתמו בקריאה לשחרר את היהודים לפני שיהיה מאוחר מדי. קבוצות של בכורים עברו מבית לבית, מגייסים תמיכה.

אך התמיכה המיוחלת, לא התקבלה. בוודאי שלא בהיקפים שציפו לה. רבים מהמצרים הלא-בכורים, לא היו מוכנים לשקול שינוי בעמדתם. "אתם מצפים שניכנע? תשכחו מזה! מדובר בשיתוף פעולה עם האויב!" הם הטיחו בבכורים שניסו לדבר על ליבם.

משלחת של נציגי הבכורים הגיעה לשערי הארמון. הם דרשו פגישה עם המלך, המתינו שעות בשמש הקופחת, מחוץ לשערים, תחת מבטיהם הקפואים של השומרים. לבסוף, נציג רשמי יצא עם תשובה קצרה: "פרעה לא יקבל אתכם. חזרו לבתיכם".

זו היתה נקודת מפנה. זה היה הרגע שבו הבכורים הבינו: בסיפור הזה - הם נמצאים לבד, ואין להם מה להפסיד. אם הם רוצים לחיות, עליהם להילחם.

הפגנות החלו להתפשט בערים. בתחילה מדובר היה במחאות שקטות, שנועדו להפעיל לחץ על המלך. אבל ככל שהשעות נקפו, ההפגנות הפכו סוערות יותר ויותר. דיווחים על עימותים ראשונים עם כוחות הביטחון החלו להופיע.

בערים רבות, מפקדים בכורים בצבא ניסו לפעול מבפנים. היו כאלו שעזבו את תפקידם, אחרים הדליפו מידע, או אפילו מסרו נשק. חיילים נשלחו לדכא את ההתקוממות, אבל חלקם פשוט הניחו את נשקם או אפילו הצטרפו למוחים. שסע עמוק זעזע את המדינה המרוסקת בלאו הכי.

עם הימים שחלפו, הלחץ גבר. אף אחד לא ידע מתי יגיע הלילה הגורלי, שבו יבוצע גזר הדין שריחף על ראשם של הבכורים. כל לילה, היה עלול להיות הלילה הזה. האחרון. הבכורים, נעשו נואשים יותר ויותר מיום ליום, ומשכך - גם מסוכנים יותר ויותר.

ברחבי המדינה, הפכו העימותים לאלימים. קרבות רחוב נרשמו בכל עיר מרכזית. עמדות משטרה הותקפו בידי בכורים חמושים. חלקם היו נושאי נשק ברישיון, אנשי כוחות הבטחון לשעבר, בעוד אחרים - השיגו אקדחים ורובים באמצעות פריצה שיטתית למחסני הצבא, תוך סיוע מבפנים. והיו שהסתפקו בלית ברירה בסכינים, באלות, ובכל דבר שיכול היה לשמש ככלי נשק מאולתר.

שלטי חוצות הוצתו, מחסומים הוקמו, ופעם אחר פעם ניסו קבוצות של בכורים לפרוץ למוסדות שלטון. מאידך, גם מחנה המתנגדים לכניעה - לא עמד מנגד. המאבק הפך למלחמת אזרחים. שני צדדים נלחמו על עתיד המדינה. אך רק אחד מהם - **נלחם גם על חייו.**

הלילה עמד לרדת על מצרים, אך לא היה זה עוד לילה שגרתו - אפילו לא במושגי הימים האחרונים. הערב הזה, בשכונת היהודים, היה גדוש בציפייה ובחשש. המנהיג העביר את המסר לכל היהודים, וזו היתה הודעה רשמית: "הלילה זה יקרה!". המשמעות היתה ברורה: זה הסוף. הגאולה ממש כאן, מעבר לפינה.

והיתה גם הוראה. היא הועברה מפה לאוזן, חד משמעית: "אף אחד לא יוצא הלילה מביתו!". "הלילה אנחנו נשב בבתים, מבלי פחד, נשב ונחגוג. זהו לילה של הודיה לבורא העולם, שהביא אותנו לרגע הזה. אנו נשיר שירי הלל, נרומם ונודה על הניסים ועל הנפלאות שנעשו מול עינינו!" הסביר המנהיג את ההוראה החריגה.

כך, בכל בית יהודי - התאספו כל בני המשפחה סביב שולחנות ערוכים לסעודה חגיגית, באווירה של התעלות והתרגשות. הם חגגו את החירות - אף שזו עדיין לא יצאה אל הפועל. הם כבר ידעו שזה עומד לקרות, ממש בקרוב.

הילדים ישבו בעיניים נוצצות, מצטרפים לשירת הוריהם, קולטים את משמעותו של הרגע ההיסטורי שמתחולל מול עיניהם. שירי הלל פרצו מהבתים, הציפו את השכונה היהודית בגל של אור.

באותן שעות, מצרים בערה. השמועה הגיעה גם לאוזניהם של הבכורים, והביאה את האימה לשיא חדש: "זה הלילה! הם אמרו שזה יהיה הלילה!". הם חזרו על המילים בלחישה, מבועתים. מבנים שזה הדד-ליין. אם נותר עוד משהו לעשות, הרי שאלו הרגעים האחרונים.

הבכורים נאבקו בכל הכוח. הם רצו לחיות. יריות נשמעו מכל עבר, ומצרים הפכה לזירת קרב מדממת. אולם אז, ברגע אחד, בדיוק כפי שהזהיר המנהיג היהודי מראש - הכל נגמר. שעת חצות הגיעה. בעיצומו של הקרב, תוך כדי מאבק על החיים - הבכורים קרסו. בעודם אווזים בנשק הם נפלו ארצה, חסרי תנועה, חסרי חיים.

המאבק נגד השלטון נגדע. קול היריות נדם. מתנגדי הכניעה הבינו לפתע שהקרב הסתיים, אבל לא משום שהם ניצחו - אלא משום שכבר לא נותר מי שיילחם. האסון הגדול ביותר שידעה מצרים, יצא אל הפועל.

באותו הרגע, מצרים רעדה. זעקה אילמת פילחה את הארץ כולה - מקצה לקצה, מותירה אחריה שקט מחריד יותר מכל צרחה. המוות חלף כמו צל סמוי ברחובות, נכנס לבתים, חדר למיטות, לקח את כל מי שסומן מראש.

לא היה בית שבו לא מת מישהו. אם היה בכור בבית, הוא קרס מיד. אם לא - נמצא מחליף: האדם המבוגר ביותר בבית, מילא את תפקידו של הבכור, נושא בגורל שהיה מיועד לו.

גם אלו שניסו לברוח - לא הצליחו להימלט מגורלם. מי שזחל בלילות חשוכים אל מעבר לגבול, שיחד שומרים, או התחנן למקלט במדינה שכנה - מצא את מותו על קרקע זרה, במקום בו קיווה להיות בטוח.

מי שניסו להערים, ושלחו את בניהם הבכורים לישון בבת היהודים, מקווים ששם יהיו מוגנים - ראו גם הם את התקווה מתנפצת. כשנכנסו המארחים היהודים אל החדרים שהקצו לילדים המצרים, מצאו אותם שוכבים ללא תנועה, מבט של אימה מעוות את פניהם המתות. הם לא אמרו מילה. רק יצאו מהחדרים, וסגרו את הדלתות מאחוריהם. מעבר לכך, לא היה להם מה לעשות.

בבתי הקברות - קברים של בכורים שכבר מתו מזמן, נחפרו על ידי להקות כלבים פראיים, שחשפו שלדים, גררו עצמות, ופיזרו ברחובות הערים השוממות. תמונות של בכורים שתלויים היו בבתיהם של המצרים - הושחתו בכל רחבי מצרים באותו רגע ממש. הצבעים זלגו זה על זה, והפכו לכתם חסר צורה.

בארמון, הכל היה שקט. שקט מזויף, שקט מנותק. מחוץ לחומות מצרים געשה, בערה, התמלאה בזעקות של ייאוש. אך בתוך הארמון - הדממה היתה מוחלטת. פרעה ישב בלשכתו, ידי מונחות על השולחן, עיניו נעוצות בשעון שעל הקיר.

גם לאוזניו גונבה השמועה כי הלילה הזה הוא הלילה הגורלי. גם הוא שמע את הלחישות, את הלמות החרדה שהתפשטה ברחובות. אך הוא סירב להישבר. הוא ישב זקוף, מביט בשעון, ממתיך.

מחוגי הדקות זזו באיטיות אכזרית. פרעה נשם נשימה עמוקה, גופו דרוך לכל תחושה שתעיד על הסוף.

"אם הוא צדק," חלפה המחשבה בראשו, "אם כל זה אמיתי... הרי שגם אני...". אבל לא. הוא גירש את הרעיון.

הוא התבונן שוב בשעון. **חצות**. הוא קפא. חיכה. נשם.

דבר לא קרה.

עוד שנייה חלפה, ועוד אחת. החדר סביבו נותר יציב, גופו לא בגד בו. הוא לא חש כל כאב. הוא עדיין היה חי.

חצות ודקה. חצות וחמש דקות.

חיך זחוח התפשט על פניו של המלך. הוא נשען לאחור, הביט שוב בשעון ונחר בבוז: "הפעם, הוא פספס בגדול!" ציין לעצמו בסיפוק. "את כל המכות הוא חזה, אבל הפעם..." הוא חיך, ואז גיחך. גיחוך שהפך לצחוק חרישי, קצר, משועשע.

ואז, הטלפון צלצל.

פרעה נדרך. לרגע, ליבו החסיר פעימה. הוא הביט במכשיר, נושם עמוקות. "אולי זה לא קשור!" עודד את עצמו, הושיט יד, הרים את השפופרת והצמיד לאוזנו.

מהעבר השני נשמעו מילים חטופות, רועדות. ואז - שתיקה. אט אט, פשט חיוורון מוות על פניו של המלך.

הוא נעמד, ידו לופתת את השולחן. שפתיו יבשות. עיניו ריקות. הבן שלו. **הבן הבכור שלו**. נמצא מת. זה עתה. בחדרו.

המלך פרץ בריצה. מסדרונות הארמון המוארים חלפו מולו ככתם מטושטש. בדיוק כשהגיע אל החדר, הדלת נפתחה ורופא הארמון יצא ממנה. הוא הספיק לראות את בנו בכורו שוכב במיטתו, מכוסה עד החזה, עיניו עצומות.

באותו הרגע, משהו בפרעה נסדק. תשע המכות הקודמות שטלטלו את מצרים, חלחלו באחת מבעד לסדק הזה - שורפות את ליבו. הכאב היה בלתי נסבל. הוא לא היה מסוגל יותר לשאת זאת, אפילו לא לרגע.

בידיים רועדות שלף מכיסו את מכשיר הטלפון, וחייג אל העוזר הוותיק, חאתם. צליל נשמע, אך לא היה מענה. צלצול, ועוד צלצול, ועוד אחד, ואז לפתע המלך עצר את נשימתו... חאתם היה בכור!

הוא ניסה מספר אחר. הפעם, בצד השני של הקו, נשמע קולו של ח'לאד, העוזר השני. הקול היה חלוש, רועד: "א-אדוני המלך?".

"אני רוצה את המנהיג היהודי! מיד!" דרש פרעה, נחוש לסיים את הסיפור הפעם, אחת ולתמיד. בכל מחיר. מה שהאיש ידרוש - הוא יקבל. הכל. העיקר שזה ייגמר. שהאסונות הללו יפסיקו. זה לא יכול להמשיך כך.

אבל אז, מעבר לקו נשמעה לחישה מהוססת: "אבל... אדוני... אתה אמרת לו שאם יבוא שוב...". פרעה עצם את עיניו. המילים שאמר הוא עצמו, עוד הדהדו באזניו - "בפעם הבאה שתופיע - אתה תמות!".

"אתה עוד תחפש אותי!" - אמר לו בשעתו המנהיג היהודי, ומתברר שהוא צדק... צדק כל כך, עד כאב... אילו רק היה יכול להשיב את המילים הללו לאחור! אבל זה בלתי אפשרי. פרעה הבין היטב את משמעות המצב שנוצר, וידע שנותרה רק ברירה אחת, אחרונה: "אני יוצא אליו. עכשיו!" פקד קצרות, ופתח בריצה אל עבר היציאה הראשית של הארמון.

פרעה מעולם לא רץ. מעולם לא היה בכך צורך. אנשים תמיד רצו בשבילו. אבל עכשיו, הוא רץ... הו... איך שהוא רץ! המאבטחים הצמודים בקושי הצליחו להדביק את קצב פסיעותיו.

הוא פרץ החוצה מבעד לשערי הארמון, חולף על פני פסלי הברונזה שניצבו משני צידי השביל - רק כדי לראות איך הם נמסים לאיטם, מאבדים צורה ומטפטים ארצה.

הוא הספיק להעיף מבט אל האנדרטה עצומת הממדים בדמותו, שהוצבה במרכז הכיכר שמול השער - אך היא כבר לא היתה שם. במקום בו עמדה, היתה כעת רק ערמה של שברי אבן.

המלך נעצר לרגע, מתנשף בכבדות, אך לא היה לו זמן להתעכב. הוא ניגש אל המכונית המשוריינת, זו שייבאו במיוחד בעבורו מיד לאחר מגפת הטכנולוגיה. בפראות הוא פתח את הדלת ונכנס, ורק אז הבחין שהנהג הקבוע - אינו יושב ליד ההגה.

"אוי לא! גם הוא בכור!" חלפה בראשו המחשבה בהבזק של רגע, והוא ירה פקודה בלי היסוס: "אתה תנהג!" הורה לח'לאד, שבדיוק הרגע הגיע בריצה, גופו רועד מאימה ומהלם, מכוסה מכף רגל ועד ראש בזיעה קרה.

רגע לאחר מכן, הפנה ח'לאד את מבטו לאחור. "אדוני... הרכב לא מניע! אני לא יודע למה!".

פרעה רצה לצרוח. לדרוש שיביאו רכב אחר, מיד. לפטר מישהו, לאיים על מישהו, לפרוק את התסכול המצבר שנאגר בליבו. אולם מהר מאד הבין, שזה לא הזמן. הוא לא יכול להרשות זאת לעצמו.

הוא פתח את הדלת, יצא מרכב השרד, ובלי להשתהות רגע - חזר לרוץ. הוא לא ידע בדיוק לאן, אבל הכיוון הכללי היה ברור: שכונת היהודים. משם ואילך, הוא כבר יחשוב הלאה.

רחובות מצרים היו הגיהנום בהתגלמותו. מכל בית בקעו זעקות שבר, יבבות מקפואות דם. פרעה שמע צרחות של הורים שמצאו את ילדיהם הבכורים חסרי חיים, יללות של אחים ואחיות שאחזו בגופות אחיהם, ממאנים להרפות. הוא ראה דמויות משוטטות ברחובות, קרועות מכאב, מתנודדות בחוסר שליטה, תולשות את בגדיהן תוך זעקות שבר. אנשים השליכו את עצמם ארצה, מכים באגרופיהם על האדמה, אחרים אחזו בראשיהם - צורחים בשיגעון.

הוא המשיך לרוץ, חולף ליד קבוצת אנשים שכרעו על ברכיהם ובכו, אך הם לא הבחינו בו. אחרים, אלה שהתעשתו מהאבל מספיק כדי להבחין, הביטו בו בעיניים פעורות - והוא ראה את השנאה נשקפת בהן. "הם יודעים! הם מאשימים אותי!" הבין. הכל נגמר. לא היתה לו מצרים לשלוט בה יותר.

המלך רצה לצעוק שזה לא הוא, שזה המנהיג היהודי. אבל מה זה כבר משנה? האמת היתה כואבת מדי, בלתי הפיכה, כזו שלא ניתן להשלים איתה. וכל זה קרה משום שהוא סירב לשחרר את היהודים. משום שהחזיק בהם בכוח, גם כשהארץ חדלה להיות היא עצמה.

לעת עתה, לא נותר לפרעה אלא להמשיך לרוץ. אחרי ריצה של שעה הגיע אל שכונת היהודים, אותה מצא שקטה לחלוטין. הפער היה בלתי נסבל. הניגודיות זעקה בלא קול. מצרים רעדה והתפרקה לרסיסים ואילו כאן? הכל היה רגוע... הרחובות ריקים, הדלתות סגורות. השקט הזה החריד אותו יותר מהצעקות שהשאיר מאחור.

הוא רץ בין הסמטאות, מחפש מישהו שיוכל לומר לו היכן למצוא את המנהיג היהודי. אבל נפש חיה לא נראתה ברחובות. הם היו שוממים לגמרי. היהודים הסתגרו בבתיהם, בדיוק כפי שציווה עליהם המנהיג מראש.

פרעה ידע שהם שם. הוא עצר ליד אחד הבתים, ידיו נאחזו במשקוף הדלת בעודו מנסה להסדיר את נשימתו. הוא דפק בחוזקה. "תפתחו!" צרח, "זה אני! פרעה! אני מחפש את המנהיג שלכם!".

דממה. איש לא ענה, הדלת נותרה סגורה. אולם אז, לפתע, אחד התריסים בקומה השנייה נפתח מעט, עיניים מצמצו לעברו, וקול אדיש בירר: "אתה פרעה? באמת?". "כן! זה אני! אני מתחנן! אני חייב את המנהיג שלכם, מיד!" קולו של המלך נשמע נואש, על סף בכי.

רחש קל נשמע מתוך הבית, ואז, הקול ענה: "תמשיך עד סוף הרחוב, ואז תפנה שמאלה!". פרעה לא חיכה רגע. הוא פרץ בריצה במורד הרחוב, רק כדי לגלות שאין שם פניה לשום מקום. הוא הסתובב מבולבל, והבין: "הם משחקים בי, כאילו הייתי בובה על חוט! זו הנקמה הקטנה שלהם!" הרהר, אך לא היה לו זמן אפילו לכעוס.

הוא ניגש אל הבית הראשון שבו נתקל, והלם בדלת. "אני פרעה, ואני מתחנן! אני חייב את המנהיג שלכם, דחוף!!!!" זעק בכל כוחו. "אתה לא בכיוון... תמשיך עד לכיכר המרכזית, ושם תפנה ימינה!" נשמע התשובה אחרי רגע. פרעה לא ידע האם להאמין, אבל לא היתה לו ברירה אחרת. הוא המשיך לרוץ.

ואז, לפתע, נעצר. הוא שפשף את עיניו כשהבחין בו מבעד לחלון, באקראי. בקומה השניה, בבית פשוט, המנהיג היסב עם בני משפחתו סביב שולחן ערוך, ובשעה זו משהו בדיוק הגיש מנה נוספת אל השולחן. הוא נראה נינוח ושלו. לא כמו משהו שמחכה למשהו.

גופו של המלך רעד מרוב מאמץ. הוא בקושי הצליח לגרור את רגליו אל החלון, מגייס את שאריות האוויר שנותרו בריאותיו כדי לצעוק: "אנא! צא אלי בבקשה!".

המנהיג הרים את עיניו, ופרעה ידע שהבחין בו. רגע של היסוס - והוא קם ממקומו, ניגש אל החלון. "הלילה אנחנו לא יוצאים מהבתים!" השיב נחרצות. "אם יש לך מה לומר, אתה יכול להגיד את זה עכשיו!" הוסיף.

פרעה צעד קדימה, הפחד בער בעיניו. "קח את האנשים שלך - ולך!" התחנן. "קחו הכל! את הרכוש, את מה שתרצו! רק תלכו מכאן! עכשיו!"

המנהיג הביט בו בעיניים שלוות, ושתק לרגע. "אנחנו לא גנבים שבורחים בלילה!" אמר לבסוף, בשקט. "אנחנו לא חוטפים את חירותנו. אנחנו נצא מחר בבוקר, בגלוי, בגאווה. לא כפושעים נמלטים, אלא כעם חופשי!"

פרעה נשען על הקיר הקרוב, לבו מחסיר פעימה. "עד מחר? אני כבר לא יודע אם יישאר כאן משהו! אני לא יודע אם אני בעצמי אחיה עד אז!" לחש, והמנהיג השיב בקול מדוד: "אם אתה רוצה לחיות, פרעה, תמהר בחזרה אל הארמון, תחתום על הצו, ותדאג שהוא יגיע למי שעליו להגיע!"

פרעה נשם נשימה עמוקה, אך המנהיג המשיך: "זה לא הכל... עליך להכריז כעת, בקול רם, שהיהודים חופשיים! אם תעשה את זה - תחיה, לפחות בינתיים. מכאן ואילך, **אתה תיבחן במעשים!**".

פרעה עמד במקומו, גופו רועד, ריאותיו שורפות, ליבו פועם בכאב מהמאמץ ומההלם. הוא נשם עמוק, אסף את כל הכוח שנותר בו, ואז, בקול המלכותי האחרון שעוד נותר לו - הוא צעק: **"היהודים משוחררים! הם יכולים ללכת לאן שירצו! הם בני חורין!!!"**

הקריאה פילחה את האוויר, קורעת את הדממה. היא עלתה ונישאה מעל הסמטאות, התגלגלה בין קירות האבן, הדדה בכיכר המרכזית, זלגה אל הרחובות הצדדיים, נישאה ברוח אל מחוץ לגבולות השכונה, ועד מהרה מילאה את כל מצרים. היא

נשמעה מכל כיוון, בכל מקום, חדרה לכל אוזן - יהודית ומצרית כאחת. היתה זו הכרזה שלא ניתן לטעות בה. זה נגמר.

מבעד לחלונות הבתים הסגורים, היהודים שמעו. לרגע היה נדמה שהזמן עצר מלכת. הם הביטו זה בזה, מנסים לעכל את המילים. ואז, באחת, פרצו ההתרגשות, ההלם, השחרור. הדמעות היו הראשונות לזלוג, עוד לפני שהצליחו לבטא במילים את תחושותיהם. התייפחות חרישית נשמעה, עמוקה, כזו שנשמרה בפנים זמן רב מדי. האבות הידקו את זרועותיהם סביב ילדיהם, האימהות כיסו את פניהן בידיים רועדות, הזקנים נשאו מבט אל השמים - שפתותיהם נעות בהודיה שקטה.

במשך רגע ארוך איש לא זז. הם ספגו את הרגע, את משמעותו, את גודל השעה. הרגע הזה, שבו ניתנה להם חירותם - נחרט עמוק בתוכם, והוא עתיד ללוות אותם לעד.

ואילו פרעה? הוא עמד שם לרגע, מרוקן מאוויר, ואז, בלי להסס - הסתובב ורץ, גומע את הדרך בחזרה אל הארמון. לא היה לו זמן. הוא היה חייב להגיע לשם מיד. הוא היה חייב לחתום. הוא רצה לחיות.

עם שחר, כשאור ראשון ליטף את קצות בתי השכונה היהודית, עברה ההוראה מפה לאוזן: "זה הזמן! צאו, גשו למצרים, בקשו מהם את אשר מגיע לכם!".

לא היה צורך בהסברים נוספים. ההוראה הכללית כבר נמסרה בעבר, וכעת לא נותר אלא לבצע.

וכך, היהודים שסיימו לארוז את מטלטליהם האחרונים, יצאו אל המשימה. הם צעדו ברחובות מצרים הדוממים, חולפים על פני בתים מהם בקעו יללות שבר של מי שהתעוררו זה עתה אל מציאות חדשה של שכול ואובדן.

הם ניגשו אל בתי המצרים, בתים שהכירו. בבתים הללו הם היו עבדים, במשך שנים, בלי כל תמורה. בבתים הללו הם חוו אלימות, דיכוי והשפלה.

עתה, הם שבו אליהם כאדונים, כבני חורין. בגוו זקוף הם הגיעו לבקש, לדרוש את שלהם. לא להתחנן, אלא לתבוע מעט מן המעט.

ועדיין... כשעמדו מול הדלתות הסגורות, היו שעצרו לרגע. למרות כל מה שחוו מעבר לדלתות הללו, הם התקשו לפנות אל אנשים שאיבדו זה עתה את היקרים להם ביותר, להתעלם מכאבם, ולבקש חפצי ערך. אך ההוראה היתה חזקה מהרגש. הם נשמו עמוקות, והקישו על הדלתות.

הדלתות נפתחו. מי שעמדו שם, היו אנשים ששקועים היו באבל טרי. אנשים שאיבדו בן, אח, הורה, ולעיתים גם וגם. לרגע היה נדמה, שהם אינם רואים אותם, אלא מביטים מעבר להם, אל הריק.

אך היהודים ניגשו ישר ולעניין, בלי הקדמות ובלי התנצלויות: "אנחנו עוזבים היום, ועלינו להתחיל חיים חדשים. לשם כך, אנחנו זקוקים לרכוש: זהב, כסף, חפצי ערך, מטבע חוץ, אפילו מטבעות וירטואליים... כל דבר יעזור!" הם אמרו, מתקשים להאמין שייענו בחיוב.

אולם זה בדיוק מה שקרה. ברבים מהבתים, מבטם של המצרים התרכך לרגע, הם נבלעו בחדרים פנימיים, ולאחר מכן חזרו ובידיהם תכשיטים, שטרות מרשרשים, שעונים יוקרתיים, חפצי אמנות, ועוד.

בבתים אחרים, המבט נותר עוין. בעלי הבית נעצו ביהודים שמולם מבטי שנאה כבדים. "כבר לקחתם לנו הכל! לא השארתם לנו מאומה! החרבתם את מצרים, את העתיד שלנו!" הם רטנו, אך היהודים לא נותרו חייבים: "זה מגיע לנו... זה מעט ביחס

לעשרות שנות עבודה מאומצת שתמורתה לא שולמה מעולם!" הבהירו, ולמרבה הפלא, המצרים נענו. הם הנהנו בראשם, פנו לאחור, פתחו כספות נסתרות, והושיטו לעבדיהם לשעבר מכל הבא ליד.

אבל היו גם אחרים... כאלו שהנידו בראשם והכחישו: "אין לנו כלום!" אמרו, אך היהודים לא ויתרו. הם שלפו את הרשימות, אלו שנערכו כשהעלטה כיסתה את מצרים.

הרשימות הללו היו מפורטות, והמידע היה מדויק. היכן מוסתר כל חפץ, היכן ממוקמות כספות נסתרות, באילו מגירות במטבח הוחבאו מעטפות עם שטרות יקרי ערך.

בקור רוח, היהודים פירטו: "בחדר השינה הקטן, בארון הימני, מאחורי מדף הספרים - יש קופסה עם שעונים, חמישה". "במגירה השלישית במטבח, מתחת למגש הסכום - שוכבים שטרות של יורו, מגוהצים כמו חדשים!". וכך הלאה...

המצרים התחלחו לרגע, ואז נזכרו. הם כבר הבינו... לא ניתן להסתיר מאומה, כי היהודים יודעים הכל. הם יודעים הכל - משום שהם ראו הכל, בזמן שהמצרים לא היו יכולים לראות מאומה.

בלית ברירה נפתחו כספות, תכשיטים נשלפו ממקומות המסתור, שטרות נאספו, וכל אלו הוגשו ליהודים בפנים חמוצות. היהודים לא עזבו, עד שווידאו שכל מה שמופיע בפנקסים נמסר לידם. רק אז - הם הודו קצרות, וסבו על עקבותיהם.

כך, במשך שעות אחדות, הושלמה המשימה. כל מה שהופיע ברשימות, נאסף. ברחובות השכונה ניתן היה לראות אנשים ששבו זה עתה, ידיהם עמוסות, תיקים כבדים תלויים על כתפיהם, ומהם מבצבצים כלי כסף וחפצי אומנות. הכיסים היו מלאים בשטרות, ובעומק, נחו בשלווה התכשיטים.

כעת, לא נותר ליהודים אלא להעמיס את חפציהם, והם כבר יהיו מוכנים ומזומנים לקראת הרגע הגדול - הרגע בו יעזבו לצמיתות את מצרים, הארץ שכה הרעה להם.

בשעות הבאות, התכונה ברחבי השכונה היתה בשיאה. הרחובות נראו כמו מחסנים מאולתרים. קופסאות קרטון נערמו זו על גבי זו, מזוודות ניצבו בשורה בשולי המדרכה. ילדים התרוצצו בין הרכבים החונים, בעוד המבוגרים מנסים לסדר את תאי המטען כדי שיכילו את כל הדרוש.

"יעקב, יש לך מקום פנוי בשביל זה?" קרא יהודי אחד לשכנו, בעודו מחזיק בידיו ארגז עמוס בספרים. "שבעה ילדים, אשתי ואני - המכונית שלי כבר בקושי נסגרת!" חייך השכן בחצי התנצלות, אך החווה בידו לעבר משאית שחנתה בסמוך. "שמעתי שדוד לוקח איתו ציוד של עוד ארבע משפחות... גש אליו, אולי נשאר לו עוד קצת מקום פנוי!".

בפינת הרחוב, עמדו כמה מצרים, מותשים, מובסים, מנופפים במפתחות של רכב. הם לא דיברו הרבה - לא היה בכך צורך. הם רק חיפשו את היהודים המתאימים, אלו שלא היו להם מכוניות משל עצמם, ומסרו לידיהם את המפתחות. "יש לי טנדר!" אמר אחד מהם ליהודי שעמד חסר אונים ליד ערמת ארגזים ושישה ילדים. "קח אותו - ושיהיה לבריאות... רק תצאו כבר!" התחנן.

מצרי אחר, החווה בידו לעבר רכב ספורט יוקרתי, מושיט את המפתחות לזוג צעיר שעמד בצד במבוכה. "קחו! זה אמנם לא מכיל הרבה, אבל בשבילכם זה יספיק... רק תזדרזו! תלכו מכאן לפני שיהיה מאוחר מדי, בשבילנו כמובן!".

זה היה חסר היגיון. לא היה סיכוי שהרכבים שברשות היהודים יספיקו כדי להכיל את כל מטלטליהם. ובכל זאת, איכשהו, זה

קרה. אנשים שלא חשבו שיצליחו לקחת אפילו חצי מהציוד שארזו - מצאו עצמם מחככים ידיים בסיפוק כשהכל הועמס.

במהירות וביעילות הועמסו מזוודות לתאי המטען, רהיטים ומוצרי חשמל נקשרו מעל הגגות, ומה שלא נמצא לו מקום - נשלח אל המשאיות. בעליהן חלקו בשמחה את המקום הפנוי עם שכניהם וחבריהם. בסופו של דבר, הכל הסתדר. הכל התאים.

בין לבין, נשמעו קולות של ילדים ששאלו בהתרגשות: "אבא, לאן אנחנו נוסעים?", והתשובה לא בוששה לבוא: "אנחנו הולכים הביתה!". "אבל זה היה הבית שלנו!" התעקש ילד, ואביו השיב: "אתה טועה, חמוד... זה לא היה בית, זה היה כלוב. ועכשיו, סוף סוף, אנחנו חופשיים!".

וכך, הותנעו המכוניות בזו אחר זו, המנועים רעמו, והיהודים יצאו לדרך.

מעברי הגבול של מצרים, השערים האימתניים, מחסומי הברזל הכבדים - היו פתוחים כעת לרווחה. השומרים שקיבלו פקודה מפורשת, שמחו לציית. גם הם, כבר רצו לראות את היהודים מעבר לשערים, מחוץ לגבולותיה של מצרים. גם הם רצו להיות בטוחים שהסייט הזה מאחוריהם, למרות שלכולם היה ברור: אין לדעת כמה זמן תימשך מלאכת שיקומה של הארץ, אם בכלל היא תשתקם אי פעם.

שיירות ארוכות של רכבים יהודיים, שיירות שאין להן סוף - התקרבו אל המעברים בשורות מסודרות. רכבים פרטיים, משאיות עמוסות, ואפילו אופנועים. מבעד לחלונות ניתן היה לראות את הילדים הנרגשים, וגם את המבוגרים - שרבים מהם מחו דמעה. הם האמינו תמיד שיגיע הרגע הזה, אך לא היו מסוגלים לדמיין כיצד הוא יראה. זה היה רגע היסטורי, בלתי נתפס.

בצידי הדרכים, עמדו מצרים רבים, מנופפים בידיהם - לא במחוות פרידה, אלא בתנועת זיזו. חלקם מלמלו לעצמם. אחרים, צעקו בקול, בתחינה: "תלכו כבר! תסתלקו מכאן!". המילים הללו, שהיו יכולות לשאת נימה של שנאה - נבעו, הפעם, מתוך פחד צרוף, ומתוך רצון למחות כמה שיותר מהר את הזיכרון של הרגע הזה, בו היהודים, עבדיהם לשעבר, יוצאים בגאווה - לדרך חדשה.

"תצאו כבר! מהר! לפני שכולנו נמות!" קרא משהו, אך היהודים המשיכו בנסיעה רגועה, שלווה, מבלי למהר. זה לא היה מסע בריחה. הם לא היו פליטים נמלטים. הם היו עם - עם הצועד אל חירותו.

ואז, הופיעה מכונית השרד של פרעה. היא עקפה את טור המכוניות, ועצרה ליד מעבר הגבול. המלך בעצמו יצא ממנה, נעמד לצידם של השומרים, צופה בשיירה היהודית החולפת באיטיות מרגיזה על פניו. הוא היה חסר סבלנות. רק רצה לראות אותם נעלמים, שהסייט הזה ייגמר. "תזוזו! מהר יותר!" הוא שאג בקוצר רוח, מנופף בידיו. "קיבלתם כל מה שרציתם... עכשיו תצאו!".

והם יצאו. לא מיהרו, אבל יצאו. הם לא השאירו מאחוריהם דבר, אפילו לא פיסת לב. לא היתה בהם אפילו צביטה של געגוע לארץ שלא יראו עוד. הם סבלו כאן, סבלו יותר מדי, מעבר לכפי שניתן לשכוח, או אפילו לסלוח.

ברגעים הללו, הם זכרו היטב: הם לא שחררו את עצמם. זה לא היה מרד שהצליח. לא כוחם עמד להם, ולא עוצם ידם. הם נישאו אל מחוץ למצרים בידי מי שהבטיח וקיים, מי שנשא אותם על כפיים מאז ומעולם, מי שעמד לצידם גם ברגעי השפל החשוכים ביותר - אביהם שבשמים. מבעד לחלונות הפתוחים - נשמעו שירי הלל, שירי תודה לאבא אהוב, אבא אוהב.

היהודים כבר לא היו עבדים למצרים, אולם עבדותם כלפי מלך רם ונישא - העמיקה בשעה זו, וקיבלה גוון נוסף. "אנו כבר לא עבדים לעבדים... רק עבדיו של המלך!" קרא בהתרגשות יהודי מבוגר, כשחלף עם רכבו על פני מעבר הגבול, מותיר את מצרים מאחוריו, ודמעה של התרגשות התגלגלה במורד לחיו.

בסופו של דבר, השיירות האחרונות עזבו את מצרים. פרעה, המלך של הארץ הזו, עדיין מלך - הביט אחריהם. הוא צפה בצבא העבדים שלו יוצא לדרך החירות. הוא מעולם לא חשב שימצא את עצמו במציאות הזו. על אחת כמה וכמה לא היה מסוגל אי-פעם להאמין שישמח בה. אולם כעת, תחושת הקלה מילאה את ליבו והאפילה על כל רגש אחר.

היהודים חצו את מעברי הגבול, ועבור רבים מהם - זו היתה הפעם הראשונה בה רגליהם דרכו על אדמה שאינה אדמת השעבוד. לרגע, כולם עצרו. הם הפנו את מבטם לאחור - אל הארץ שבה נולדו, שבה גדלו, שבה קברו את היקרים להם. הארץ שהיתה ביתם, אך מעולם לא היתה שלהם. הארץ שבגדה בהם. השקט ריחף ביניהם, עוטף אותם בכנפיו. ואז - אט-אט, הם המשיכו. הולכים ומתרחקים מהעולם שהיה ואיננו.

הצעירים הרימו מבט אל האופק. הם נולדו אל תוך העבדות, ולא זכרו שום דבר אחר. חייהם היו תמיד כבולים, תמיד נשלטים, תמיד נעים בין אימה משתקת לבין פקודות אכזריות. כעת, הם ידעו, זה נגמר.

הזקנים - בכו. לא משום שהתגעגעו, אלא משום שחשבו על כל אלו שלא זכו להגיע לרגע הזה. על חבריהם שעבדו איתם במפעלים, באתרי הבניה, בשדות ובבתים. על בני משפחותיהם שלא הצליחו לשרוד את השנים הקשות. הם זכרו היטב את השמות, את הקולות, את הצחוק שנמחה עם השנים. הם נשאו אותם בליבם אל החירות, כאילו כל הנופלים צועדים איתם יחד, חלק מהצעדה הגדולה.

ואז, מתוך הדממה - נשמעה מנגינה. תחילה זה היה רק קול בודד, אך אחריו הצטרפו קולות נוספים. איש לא קבע, איש לא הורה. השירה פשוט פרצה מבפנים, מהדהדת, ממלאת את המרחבים הפתוחים. הם שרו את מה שהרגישו, את מה שלא יכלו להסביר במילים. שירת הלל לברוך מתיר אסורים. שירו של עם שנולד מחדש.

השמש החלה לשקוע, מטילה צללים ארוכים על הדרך. החום הכבד התפוגג מעט, ואיתו - גם כובד משקלו של העבר. הם לא ידעו בדיוק לאן פניהם מועדות, הם לא ידעו איך ייראה העתיד. אבל הם ידעו דבר אחד: הם יצאו ממצרים - והם לא יחזרו לשם שוב.

כי סוף סוף, אחרי דורות של ייסורים, **הם בני חורין**.

הסיפור שקראת זה עתה - דמיוני לחלוטין, אבל הנרטיב שלו - אמיתי. אלמותי.

כי העבדות, אינה משהו שנשאר אי שם בהיסטוריה. היא מציאות חיה, נושמת, גם בימינו אנו. היא רגעים של חושך כבד, רגעים בהם נדמה שאין מוצא, שאין תקווה. היא התחושה שהדברים לא יכולים להשתנות, שהכבלים לא יפתחו, שהמציאות תמשיך לכלוא אותנו באותה מסגרת חונקת. היא גם הרגעים בהם נדמה שאף אחד לא מקשיב, שאף אחד לא רואה, שהקריאה שלנו לעזרה נבלעת בריק.

סיפור יציאת מצרים הוא, בראש ובראשונה, סיפור של אמונה. של עיניים שמתעקשות לראות את האור, גם כשהחושך נראה מוחלט. של לב שממשיך לפעום בתקווה, גם כשהעולם סביבו מתפורר. של הבנה שיש יד עליונה שמכוונת את הדרך, שמובילה, שמנהיגה, גם אם לא תמיד רואים אותה מיד.

וזה, בעצם, סיפורה של הגאולה. כי הגאולה תמיד מגיעה בסוף. היא אולי מתעכבת לפעמים, אולי מתמהמהת, אולי נראית בלתי אפשרית - אבל היא שם. מחכה. מתקרבת. ובסופו של דבר, אם רק נאמין, היא תופיע. בדיוק ברגע הנכון, בדיוק בזמן שבו היא צריכה להתגלות.

כך היה אז, לפני אלפי שנים, כשאבותינו יצאו משעבוד מצרים לחירות עולם. כך היה בכל דור, עם כל אדם שהלך באפלה ומצא לבסוף את הדרך. וכך יהיה גם הלאה, תמיד.

יציאת מצרים היא לא רק סיפור שהיה. היא הסיפור של כולנו. היא הסיפור שלי, וגם שלך.

אם רק נמשיך להאמין, נזכור, נקווה ונתאזר בסבלנות מספקת - גם אנחנו, בסופו של דבר, נצעד אל החירות.